

Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020

Document realizat în cadrul proiectului:

***COMPAS 20 – Conceptii și Orientare Modernă,
Planificare Armonioasă și Strategică până în 2020***

Proiect finanțat prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității
Administrative din Fondul Social European în perioada 16.09.2009 - 16.02.2012
Cod SMIS 2951

Beneficiar: Consiliul Județean Satu Mare

Editie actualizata: Iunie 2016

Cuprins

I. CADRUL DE REFERINȚĂ	9
CAPITOLUL 1	9
PROFILUL JUDEȚULUI SATU MARE	9
1.1 Așezare, populație, suprafață, cadrul natural	9
1.2 Cadru natural	13
1.3 Unitati administrativ teritoriale	15
1.4 Structuri asociative la nivelul Județului Satu Mare	17
CAPITOLUL 2	25
PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI SATU MARE	25
2.1 PIB și structura economiei județene	25
2.2 Agricultură și silvicultură	28
2.3. Industria	38
2.4 Economia rurală	44
2.5. Servicii	44
2.6. Sectorul antreprenorial	51
2.7. Indicatori colaterali	54
2.8. Piața muncii și forța de muncă	55
2.9. Infrastructura de sprijinire pentru afaceri	59
2.10. Analiza SWOT - Economie	61
CAPITOLUL 3	64
DEZVOLTARE TERITORIALĂ	64
3.1. Dezvoltare urbană	64
3.2. Dezvoltarea rurală	83
3.3. Relațiile urban-rural	85
3.4. Marketing teritorial	88
3.5. Analiza SWOT Dezvoltare teritorială	118
CAPITOLUL 4	120
POTENȚIAL TURISTIC	120
4.1. Atracții turistice	120
4.2. Produse și servicii turistice	135
4.3. Infrastructura și circulație turistică	140
4.4. Promovarea destinațiilor turistice	144
4.5. Analiza SWOT Turism	150
CAPITOLUL 5	155
CAPITAL UMAN, INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ,	155
EDUCAȚIE ȘI SĂNĂTATE	155
5.1. Demografie	155
5.2. Educație și formare profesională	157
5.3. Siguranță	159
5.4. Asistență și incluziune socială	161
5.5. Sănătate	176
5.6. Cultură și sport	181
5.7. Nivel de trai	193
5.8 Analiză swot Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate	195
CAPITOLUL 6	199
INFRASTRUCTURĂ, ECHIPAREA TERITORIULUI	199
6.1. Rețeaua rutieră	199
6.2. Transportul feroviar	225
6.3 Transportul aerian	230

6.4. Transportul naval	232
6.5. Rețele utilitare	232
6.6. Proiecte de infrastructura finalizate	235
6.7. Analiza SWOT în domeniul infrastructurii	239
CAPITOLUL 7	242
MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU	242
7.1. Calitatea factorilor de mediu (apă, sol, aer)	242
7.2. Rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă	257
7.3. Rețele de canalizare	261
7.4. Gospodărirea deșeurilor	263
7.5. Mediul urban, sănătatea și calitatea vieții	270
7.6. Biodiversitatea. Zone protejate	271
7.7. Riscuri naturale și antropice	279
7.8. Potențialul de valorificare al energiilor verzi	287
7.9. Proiecte de mediu în Județul Satu Mare	289
7.10. Analiza SWOT	292
CAPITOLUL 8	296
COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ	296
8.1. Descrierea zonei de frontieră Satu Mare – Ucraina	296
8.2. Descrierea zonei de frontieră Satu Mare – Ungaria	298
8.3. Colaborări transfrontaliere	300
8.3.2. Acordul bilateral de cooperare cu Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg (Ungaria)	300
8.3.3. Acordul de colaborare economică, comercială, tehnico-științifică și culturală între Județul Satu Mare și regiunea Transcarpatia	300
8.3.4. Acordul trilateral de cooperare "INTERREGIO" între Județul Satu Mare din România regiunea Transcarpatia din Ucraina și Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg din Ungaria	301
8.4. Programele de cooperare europene	302
8.5. Grupurile Europene de Cooperare Teritorială – GECT	310
8.6. Strategia Dunarii	311
8.7. Cooperarea intraregională	311
8.8. Planificarea strategică în parteneriat	312
8.9. Relații internaționale	313
8.10. ETAPA DE PROGRAMARE 2014-2020	315
8.11. SWOT Cooperare transfrontalieră	319
CAPITOLUL 9	322
CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	322
9.1. Structurarea administrativă la nivelul Județului Satu Mare	322
9.2. Capacitatea administrativă la nivelul autorităților publice din Județul Satu Mare	325
9.3. Structuri asociative în cadrul Județului (asociații intercomunitare, asociații micro-regionale, grupuri de acțiune locală)	333
9.4. Bugetul de venituri și cheltuieli al Județului Satu Mare	335
9.5. Măsuri de întărire a capacității administrative la nivelul Județului Satu Mare	343
9.6. Analiza SWOT Capacitate administrativă	348
CAPITOLUL 10	351
CONTRIBUȚIA LA OBIECTIVELE ORIZONTALE	351
10.1. Egalitatea de șanse	351
10.2. Dezvoltare durabilă	354
10.3. Societatea informațională	355
CAPITOLUL 11	357
ANCHETA ÎN RÂNDUL POPULAȚIEI	357
11.1. Metodologia	357

11.2. Rezumatul raportului de cercetare	358
CAPITOLUL 12	3666
Analiza SWOT a Județului Satu Mare	36666
II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI	38484
Capitolul 1. Context european, național și regional.....	384
Capitolul 2. Viziune	394
Capitolul 3. Obiective strategice	397
CAPITOLUL 4. Obiective SPECIFICE.....	398
Capitolul 5. Priorități, măsuri, direcții de acțiune	399
III. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE	490
IV. COERENȚA ȘI CONFORMITATEA CU POLITICILE NAȚIONALE ȘI EUROPENE	496
V. CRITERII DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE A STRATEGIEI	505
VI. MODALITĂȚI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI	512
VII. EVALUARE EX-ANTE.....	515
Introducere generala si metodologie.....	520
Obiectivele de baza si scopul evaluării ex-ante	520
Criterii-cheie	522
Componente principale ale evaluării ex-ante	525
Metodologie	526
Procesul de evaluare	526
Evaluarea analizei sectorului socio-economic și a relevanței strategiei pentru nevoile identificate.....	528
Analiza socio-economică	528
Analiza.....	528
Evaluarea analizei socio-economice	532
Analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor (Analiza SWOT)	537
Analiza.....	537
Evaluarea analizei SWOT	544
Evaluarea relevanței	547
Concluzii generale	560
Evaluarea justificării și consecvenței strategiei.....	560
Introducere	560
Evaluarea justificării strategiei	562
Consecvența strategiei	567
Concluzii generale privind raționalitatea și consistența	568
Evaluarea coerenței strategiei cu politicile UE, naționale și regionale și Orientările Strategice Comunitare	568
Evaluarea compatibilității cu CSNR și Orientările Strategice ale UE	568
Evaluarea compatibilității strategiei cu obiectivele politicilor regionale și naționale	571
Complementaritatea cu programele operaționale sectoriale (POS) și alte programe finanțate de FEADR	572
Concluzii generale privind coerența strategiei	575
Evaluarea rezultatelor preconizate și a impactului	575
Cuantificarea obiectivelor la nivelul priorităților	575
Evaluarea rezultatelor preconizate	576
Indicatori de rezultat (output) și efect (result) preconizate	576
Concluzii generale privind impactul și rezultatele preconizate.....	578
VIII. PROCESUL PARTICIPATIV.....	580

Lista figuri

Figură 1.1 1– Pozitionarea Județului Satu Mare în teritoriul României.....	9
Figură 1.1 2– Pozitionarea Județului Satu Mare la granița României cu Ungaria și Ucraina; Sursa: CARAT - "Carpathian Region as an Attractive Tourist Destination" / „Regiunea Carpatică ca o Destinație Turistică Atractivă”, http://en.carat-destination.eu/	10
Figură 1.1 3 – Accesibilitatea Satu Mare către cinci capitale europene	10
Figură 1.1 4 – Poziționarea Județului Satu Mare	11
Figură 1.1 5 – Poziționarea Județului Satu Mare în cadrul Regiunii Nord-Vest	11
Figură 1.1 6 – Poziționarea Județului Satu Mare în cadrul Regiunii Nord-Vest din punct de vedere dezvoltare urbană	12
Figură 1.2 1 – Imagini Județul Satu Mare – diferite forme de relief	13
Figură 1.2 2 – Imagini cu râuri din Județul Satu Mare	14
Figură 1.3 1 - UAT-uri componente ale Județului Satu Mare.....	17
Figură 1.4 1 – Structurile asociative existente în regiunea Nord -Vest	20
Figură 1.4 2 Teritoriu GAL Sud-Vest Satu Mare	22
Figură 1.4 3 - GAL zona Sătmăre	22
Figura 2.1 2 Evoluția PIB pentru județele regiunii Nord-Vest, Sursa: INS, TEMPO Online, 2015	25
Figura 2.1 3– Evoluția ponderii PIB județ Satu Mare în PIB regiunea Nord-Vest	26
Figura 2.1 4 – Diferența dintre evoluția PIB regiunea Nord-Vest și PIB județ Satu Mare	27
Figura 2.1 5 – Contribuția sectoarelor la VAB-ul regional și Județean în regiunea Nord-Vest 2010; SURSA: Eurostat	27
Figura 2.1 6 Structura mediului de afaceri din județul Satu Mare, la nivelul anului 2012	28
Figură 2.3 1 - Evoluția cifrei de afaceri și a numărului de salariați pentru primele cinci firme sătmărene	39
Figură 2.5.3 1 Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare la nivelul Județului Satu Mare în perioada 2000 - 2013	48
Figură 2.5.3 2 Capacitatea de cazare turistică existentă la nivelul Județului Satu Mare în perioada 2000 - 2013	49
Figură 2.6 1 Distribuția întreprinderilor mici și mijlocii la 1000 de locuitori pentru Județul Satu Mare, anul 2012	53
Figură 2.8 1 Evoluția ratei de ocupare a Județului Satu Mare, comparativ cu județele din regiunea Nord Vest și cu media națională.....	58
Figură 3.1.2.1 1 Repartiția județelor pe baza nivelului de urbanizare, în anul 2008.....	67
Figură 3.1.2.1 2 Nivelul de urbanizare al Județului Satu Mare în anul 2013.....	68
Figură 3.1.2.1 3 Conformarea localităților urbane cu Legea 100/2007.....	70
Figură 3.1.2.4 1 Construcția de locuințe noi între 1990 și 2011, la nivelul regiunii Nord Vest	77
Figură 3.1.2.4 2 Dinamica în domeniul locuirii pentru Județul Satu Mare, 2008- 2012	78
Figură 3.1.2.4 3 Suprafața locuibilă pentru Județul Satu Mare la nivelul anului 2012.....	81
Figură 3.1.2.4 4 Situația planurilor urbanistice generale în vigoare în Județul Satu Mare.....	81
Figură 3.3 1 Zone funcționale la nivelul Județului Satu Mare	86
Figură 3.3 2 - Sistemul urban din România; Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului	87
Figură 4.1 1 – PATN, Zona turistică Satu Mare.....	132
Figură 4.2 1 – Sosiri în pensiuni rurale și agroturistice în Județul Satu Mare	137
Figură 4.3 1– Evoluția numărului de vizitatori în Regiunea NV 2011-2014.....	142
Figură 4.4 1 – Evoluția numărului de turiști în Județul Satu Mare 2012-2015	149
Figură 5.1 1 Structura populației după vârste pentru Județul Satu Mare, comparativ cu regiunea Nord Vest, la nivelul anului 2015.....	156
Figură 5.2 1 - Unități de învățământ de stat pentru anul școlar 2015-2016	157
Figură 5.4 1 - Evoluția resurselor umane din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului	162
Figură 5.4 2 - Evoluție personal administrativ-personal de specialitate din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului	163
Figură 5.4 3 - Harta serviciilor sociale la nivelul Județului Satu Mare	172
Figură 5.4 4 – Indicele dezvoltării sociale locale la nivelul Județului Satu Mare.....	173
Figură 5.6 1 - Evoluția numărului de secții sportive și a numărului de sportivi, la nivelul Județului Satu Mare	189
Figură 5.6 2 – Echipe din Județul Satu Mare.....	192
Figură 6.1 1 – Coridoarele rețelei europene de transport TEN-T „de baza”	200

Figură 6.1 2 – Localizarea Satu Mare pe rețeaua TEN-T „extinsă”	201
Figură 6.1 3 – Rețeaua de infrastructura rutiera Județul Satu Mare	201
Figură 6.1 4 – Traseul DN19F comparativ cu DN19-DN1C	203
Figură 6.1 5 – Starea tehnica a drumurilor nationale si judetene in Regiunea Nord-Vest (noiembrie 2015).....	204
Figură 6.1 6 – Traseu orientativ al drumului expres Turda – Halmeu	205
Figură 6.1 7 – Propunere drum expres Petea – Satu Mare –Baia Mare și variantă de ocolire a municipiului Satu Mare	207
Figură 6.1 8– Calitatea imbracamintilor drumurilor judetene Satu Mare	210
Figură 6.1 9 – Conectarea DJ Satu Mare la rețeaua TEN-T	211
In Figură 6.1 10 sunt prezentate tronsoanele de drum Județean si densitatea aferenta a accidentelor rutiere	212
Figură 6.1 11 – Numar de persoane deservite de drumurile judetene	213
Figură 6.1 12 – DJ193A	214
Figură 6.1 13 – DJ108L	215
Figură 6.1 14 – DJ108M.....	215
Figură 6.1 15 – DJ196B	216
Figură 6.1 16 – DJ195B	216
Figură 6.1 17 – DJ195C.....	217
Figură 6.1 18 – DJ195E.....	217
Figură 6.1 19 – DJ195C	218
Figură 6.1 20 – DJ108G.....	218
Figură 6.1 21 – Prioritizarea investitiilor DJ (PNDL si POR 2014-2020)	219
Figură 6.1 22 – Componentele Traseu Regional Transilvania Nord	221
Figură 6.1 23Modernizarea drumurilor judetene DJ 108R din DN 19A Beltiug – Beltiug Bai – Dobra – Hurezu Mare – DJ 108P – DJ 196 Corund – Bogdand – Hodod – limita de judet Salaj.....	222
Figură 6.1 24 - Durata de parcurs in cazul „Fara Proiect” pentru ruta Corund (DJ196) –DN19A – Satu Mare – durata (durata 41 minute, viteza medie 48 km/h)	223
Figură 6.1 25- Durata de parcurs in cazul „Cu Proiect” pentru ruta Corund (DJ196) –DN19A – Satu Mare (durata 27 minute, viteza medie 65 km/h).....	223
Figură 6.1 26 – Prioritizarea investitiilor in drumurile comunale Satu Mare	224
Figură 6.2 1 - Rețeaua de cale ferată din Județul Satu Mare	226
Figură 6.2 2 – Perioada generata de stationare.....	228
Figură 6.4 1 - Situația existentă și prevederile privind rețeaua navală în Județul Satu Mare.....	232
Figură 6.5 1 - Rețeaua Electrică de transport din România (detaliu Nord Vest)	232
Figură 7.1 1 – Starea ecologica a cursurilor de apa si evolutia calitatii cursurilor de apa Satu Mare	243
Figură 7.1 2 – Monitorizarea acumularii Calinesti	246
Figură 7.1 3 – Evolutia concentratiilor de poluanti 2012-2014, sub-bazinul Tisa.....	248
Figură 7.1 4 – Evolutia concentratiilor de poluanti 2012-2014, sub-bazinul Someș	249
Figură 7.1 5 – Evolutia concentratiilor de poluanti 2012-2014, sub-bazinul Crasna	250
Figură 7.1 6 – Tendintele emisiilor de poluanti la nivelul Județului Satu Mare 2008-2014;	256
Figură 7.7 1 - Diversificarea stațiilor hidrometrice funcție de tendința de evoluție a debitelor maxime si frecvenței de producere a fenomenelor hidrologice care duc la depășire a cotelor de inundatie	281
Figură 7.7 2 - UAT-urile cu pagubele cele mai mari produse de inundatii in perioada 1991-2013	282
Figură 7.7 3 - UAT-urile care au fost inundate de mai mult de 9 ori, în perioada 1991-2013	282
Figură 7.7 4Zonificarea seismică a teritoriului Județean - conform PATN, secțiunea V	286
Figură 7.8 1 - Zonificarea intensității radiației solare în România; Sursă grafică: GeoModel Solar, 2011.....	289
Figură 9.3 1 - Poziționarea grupurilor de acțiune locală din județul Satu Mare	334
Figură 9.3 2 - Poziționarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din Județul Satu Mare	335
Figură 9.4 1 - Veniturile totale	342
Figură 9.4 2 – Venituri proprii	342
Figură II.5 1 - Orientările strategice ale turismului in Satu Mare	404
Figură II.5 2 - zone cu potential turistic si agroturistic ridicat.....	411
Figură II.5 3 - Masurile si actiunile privind sustinerea turismului rural si al agroturismului	413
Figură II.5 4 - Dezvoltarea infrastructurii turistice	414
Figură II.5 5 - Traseul regional Transilvania Nord compus din DJ108R-DJ108P-DJ196 este conectat in mod direct la rețeaua TEN-T prin intersectia cu DJ19A.....	422

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură II.5 6 - Zone de alimentare cu apă incluse în investițiile prioritare 431

Lista tabele

Tabel 1.3-1: UAT-uri din Județul Satu Mare.....	15
Tabel 1.4-1: UAT-uri din Zona Funcțională Urbană Satu Mare	19
Tabel 2.2.2 1: Situația din zootehnie la 31 Martie 2014	34
Tabel 2.2.2 2: Principalii crescători de animale în Județul Satu Mare	34
Tabel 2.2.2 3: Principalii crescători de pasări în Județul Satu Mare	35
Tabel 2.2.3 1: Producția agricolă vegetală pentru principalele culturi din România în Județul Satu Mare, pentru anii 2000 - 2013	36
Tabel 2.2.3 2: Producția agricolă animală pentru principalele categorii de produse, în Județul Satu Mare, pentru anii 2000 - 2013	36
Tabel 2.2.4 1: Structura pe specii a fondului forestier	37
Tabel 2.2.4 2: Principalele companii din silvicultura în Județul Satu Mare	37
Tabel 2.2.4 3: Principalele companii din exploatarea forestieră în Județul Satu Mare	38
Tabel 2.3 1: Principalele companii angajatoare în Județul Satu Mare	38
Tabel 2.3 2: Situația industriei alimentare, a băuturilor și a tutunului în Județul Satu Mare, la nivelul anului 2014	41
Tabel 2.3 3: Principalii agenți economici din industria alimentară a băuturilor și a tutunului în Județul Satu Mare, la nivelul anului 2014	41
Tabel 2.3 4: Principalii agenți economici din industria mobilei, în Județul Satu Mare, la nivelul anului 2014	42
Tabel 2.3 5: Situația industriei echipamentelor electrice, la nivelul regiunii Nord Vest, în anul 2014	43
Tabel 2.3 6: Principalii agenți economici din industria fabricării echipamentelor electrice, la nivelul anului 2014	43
Tabel 2.5.1 1: Firme active în anul 2014 în Județul SATU MARE din sectorul Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	45
Tabel 2.5.2 1: Firme active în anul 2014 în Județul SATU MARE din domeniul Construcțiilor	46
Tabel 2.5.2 2: Locuințe terminate	46
Tabel 2.5.2 3: Principalele societăți din domeniul construcțiilor care activează în Județul Satu Mare în anul 2014	47
Tabel 2.5.2 4: Situația economică a transporturilor rutiere de mărfuri, la nivelul anului 2012	47
Tabel 2.7 1: Societăți comerciale cu participare străină la capital și valoarea capitalului social subscris în perioada 1991-2013 (sold existent la 31 decembrie 2013)	54
Tabel 2.7 2: Structura și valorile nominale ale exporturilor la nivelul regiunii Nord Vest	54
Tabel 2.8 1: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivelul Județului Satu Mare, anul 2012	55
Tabel 2.8 2: Nivelul de pregătire al persoanelor cuprinse la măsuri de stimulare a forței de muncă la nivelul Județului Satu Mare, la 30.04.2014	59
Tabel 3.1.2.1 1 Evoluția procentuală a intravilanului din total suprafață, în mediul urban, în Județul Satu Mare	68
Tabel 3.1.2.3 1 Localități cu grad scăzut de viabilitate în Județul Satu Mare (actualizat RPL 2011 comparativ cu RPL 2002)	75
Tabel 3.1.2.4 1: Evoluția numărului de locuințe în Județul Satu Mare, 2008 - 2013	79
Tabel 3.1.2.4 2: Evoluția numărului autorizațiilor de construire în Județul Satu Mare, 2008 - 2013	79
Tabel 3.2.2 1: Populația școlară pe niveluri de educație în Județul Satu Mare în anul 2013	85
Tabel 3.4.2.2 1: Modul de utilizare a terenurilor în Regiunea Nord-Vest (km ²)	109
Tabel 4.1 1 - Localități cu potențial balnear din Județul Satu Mare	125
Tabel 4.2 1 - Potentiale produse turistice	139
Tabel 4.3 1 - Topul județelor din punct de vedere al capacității de cazare turistică (număr locuri de cazare) ...	140
Tabel 4.3 2 Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică în Județul Satu Mare	141
Tabel 4.3 3 Clasamentul județelor în funcție de numărul de sosiri ale turiștilor	142
Tabel 5.2 1 - Unități de învățământ particulare pentru anul școlar 2015-2016	157
Tabel 5.2 2 - Evoluția principalilor indicatori din sistemul de educație, la nivelul Județului Satu Mare	158
Tabel 5.3 1 Evoluția principalilor indicatori din sistemul de siguranță publică, pentru Județul Satu Mare	160
Tabel 5.4 1 Număr beneficiari de servicii sociale	170
Tabel 5.5 1 Evoluția principalilor indicatori din sistemul de sănătate, pentru Județul Satu Mare	181

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabel 5.7 1 - Evoluția câștigului salarial nominal mediu brut lunar, la nivelul Județului Satu Mare, comparativ cu regiunea Nord Vest și cu media națională.....	193
Tabel 6.1 1 - Sinteză situației de viabilitate a drumurilor județene din Județul Satu Mare.....	208
Tabel 6.1 2 - Lungimea drumurilor publice, pe categorii de drumuri, tipuri de acoperământ	209
Tabel 6.2 1 - Viteza medie de deplasare pe infrastructura de cale ferată	226
Tabel 6.2 2 –Rezumat al deplasărilor zilnice pe calea ferată.....	228
Tabel 6.2 3 – Structura de linii pe calea ferată pe tipuri de linii (km)	229
Tabel 6.5 1 - Lungimea conductelor de distribuție gaze naturale pe UAT, la nivelul anului 2014	233
Tabel 6.5 2 - Volumul gazelor naturale distribuite pe localități în anul 2014, în Județul Satu Mare	234
Tabel 7.1 1 – Concentrațiile medii ale Azotatilor NO ₃ în 2014 – Sursa: APM Satu Mare	245
Tabel 7.1 2 – Starea chimică a corpurilor de apă 2014	246
Tabel 7.1 3 – Volum total apă uzată urbane evacuate în receptori naturali 2012-2014; Sursa: APM Satu Mare	247
Tabel 7.1 4 – Incarcarea cu poluanți în Sub-bazinul Tisa 2012-2014	248
Tabel 7.1 5 – Incarcarea cu poluanți în Sub-bazinul Crasna 2012-2014.....	250
Tabel 7.1 6 – Situri contaminate în Județul Satu Mare.....	253
Tabel 7.4 1 - <i>Deșeuri colectate de municipalități în anul 2012</i>	264
Tabel 7.4 2 - <i>Compoziția procentuală, pe tip de material, a deșeurilor menajere colectate în 2012</i>	265
Tabel 7.5 1 - <i>Evoluția suprafețelor cu spațiu verde (m²/locuitor) în perioada 2010 – 2014 în zonele urbane Județul Satu Mare.....</i>	271
Tabel 7.6 1 - Arii naturale protejate de interes comunitar	274
Tabel 7.7 1 - Zonificarea potențialului de producere alunecări de teren în Județul Satu Mare	284
Tabel 9.2 1 – Sedinte ale Consiliului Județean Satu Mare	326
Tabel 9.2 2 – Domenii în care au fost adoptate hotărâri ale Consiliului Județean Satu Mare.....	326
Tabel 9.2 3 – Misiuni de audit public intern	328
Tabel II.5 1 – Lista comunelor cu potențial turistic ridicat.....	410

I. CADRUL DE REFERINȚĂ

CAPITOLUL 1

PROFILUL JUDEȚULUI SATU MARE

1.1 Așezare, populație, suprafață, cadrul natural

Județul Satu Mare este Județul situat în extrema nord-vestică a României, fiind înființat în urma reformei administrative din 1968, prin reorganizarea Regiunii Maramureș, după ce anterior a avut o lungă istorie a propriei organizări administrative, anume Județul Satu Mare (interbelic) și Comitatul Sătmar (antebelic).

Figură 1.1 1 – Pozitionarea Județului Satu Mare în teritoriul României

Situat în partea de Nord-Vest a României, Județul Satu Mare deține o poziție strategică, reprezentând limita extremă nord-vestică a țării, aflat la zona de congruență a teritoriilor României, Ungariei și Ucrainei.

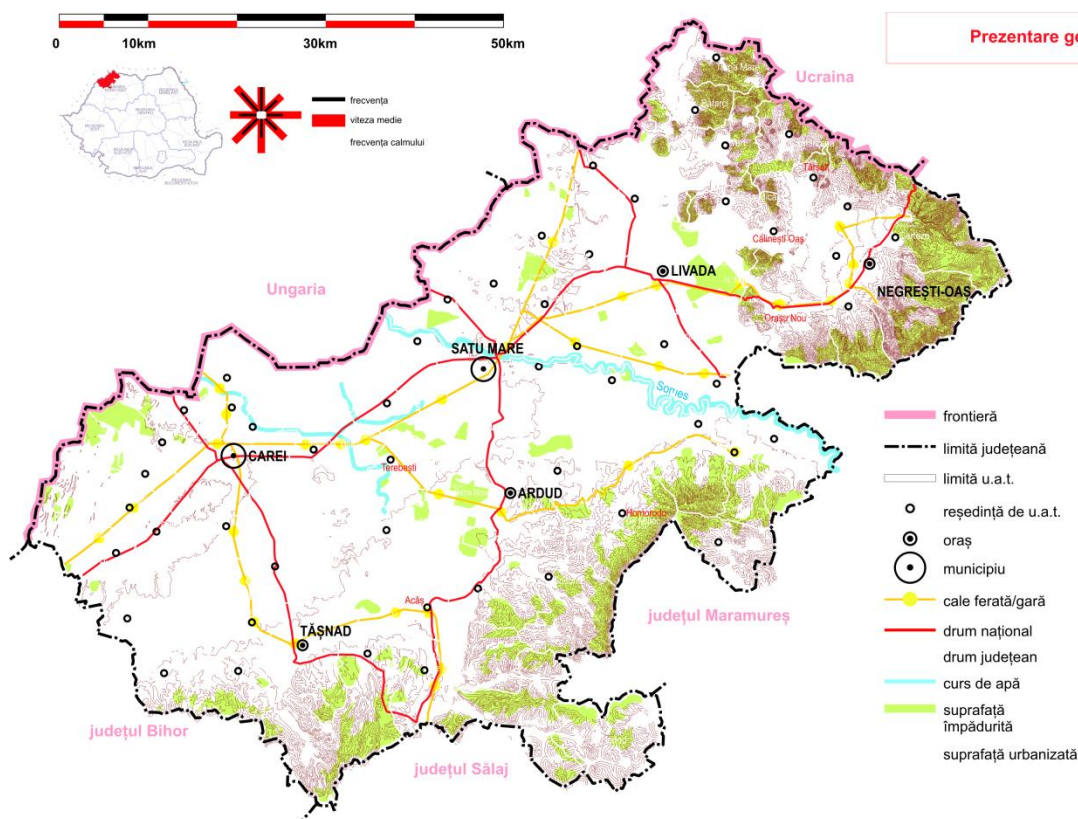
Figură 1.1 2– Pozitionarea Județului Satu Mare la granița României cu Ungaria și Ucraina; Sursa: CARAT - "Carpathian Region as an Attractive Tourist Destination" / „Regiunea Carpatică ca o Destinație Turistică Atractivă”, <http://en.carat-destination.eu/>

Județul Satu Mare face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, iar din punct de vedere istoric este parte componentă a Regiunii Maramureș, care avea centrul administrativ în municipiul Satu Mare. În cadrul regiunii de dezvoltare Nord-Vest, Satu Mare se învecinează la est cu Județul Maramureș, la sud cu Județul Sălaj, la sud-vest cu Județul Bihor, la vest cu Ungaria (Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg), iar la nord cu Ucraina (Județul Zakarpatska), fiind situat relativ aproape de cinci capitale europene: București (639 km), Budapesta (336 km), Bratislava (554 km), Viena (597 km) și Belgrad (460 km).

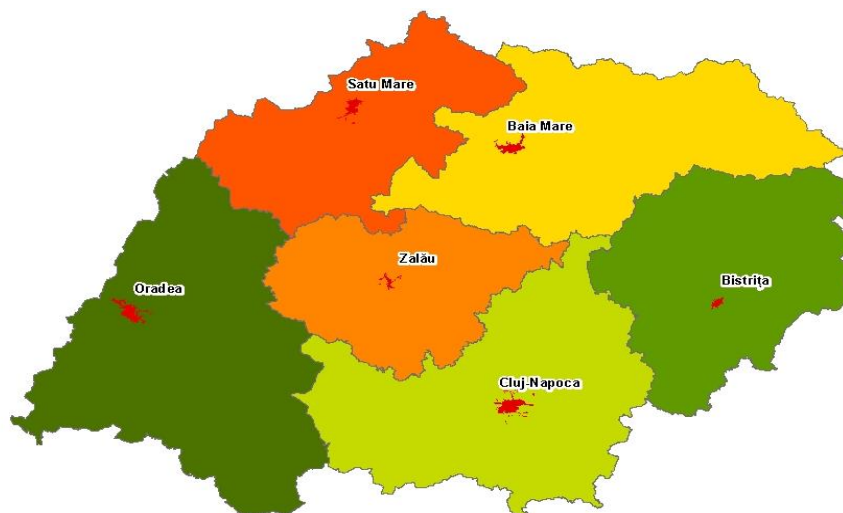
Figură 1.1 3 – Accesibilitatea Satu Mare către cinci capitale europene

Datorită poziționării strategice în cadrul regiunii Nord-Vest și a euroregiunii Carpatice, fiind o poartă de intrare dinspre Ungaria, prin punctul de trecere al frontierei Petea și de la Urziceni, și Ucraina, prin Halmeu, la nivelul Județului se asigură astfel un anumit flux internațional de persoane și mărfuri, flux ce poate fi îmbunătățit pentru a permite o mai bună captare a avantajelor localizării pentru rezidenții Județului.

Figură 1.1 4 – Poziționarea Județului Satu Mare

Județul Satu Mare are o suprafață de 4418 km² (aproximativ 13% din suprafața regiunii Nord-Vest) din care peste 70% îl reprezintă terenurile agricole și aproximativ 20% pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră.

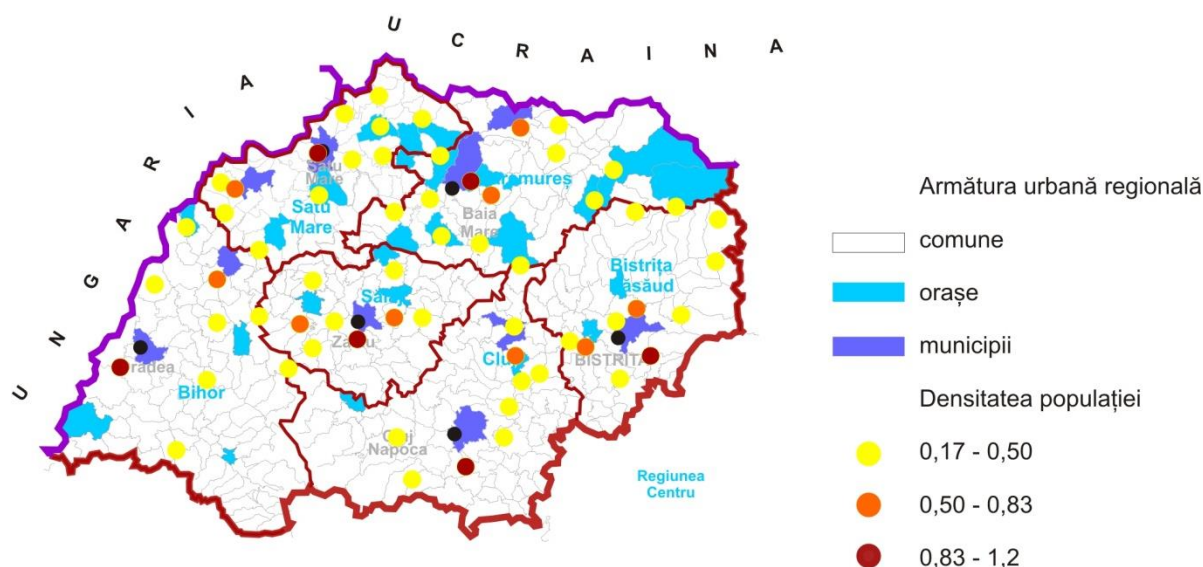

Figură 1.1 5 – Poziționarea Județului Satu Mare în cadrul Regiunii Nord-Vest

Conform planului de dezvoltare a regiunii Nord-Vest, populația urbană din regiunea Nord-Vest a urmat o tendință de creștere până la sfârșitul secolului XX. După anul 1990, când multe persoane din mediul rural au profitat de eliminarea restricțiilor și s-au stabilit în marile orașe, a urmat un declin al centrelor urbane. Începând cu a doua jumătate a anului 1990, s-a înregistrat un exod al populației maghiare și germanice din comunitățile etnice semnificative existente în regiune (mai ales

din Satu Mare și Bihor), urmată de o inversare a migrației rural-urban în a doua jumătate a anilor '90. Aceasta poate fi pusă pe seama restructurării activității fostelor întreprinderi de stat din centrele industriale urbane. De remarcat este și manifestarea procesului de sub-urbanizare în jurul marilor centre urbane din regiune, precum Cluj-Napoca, Oradea, Baia Mare sau Satu Mare, unde se construiesc numeroase ansambluri rezidențiale în comunele din apropierea acestora, mulți locuitori ai acestor orașe migrând către acestea.

Conform Recensământului din 2011, Județul Satu Mare înregistrează o populație de 344.360 de locuitori, reprezentând 12,5 % din populația regiunii Nord Vest, pe o suprafață de 4.418 km² (1,9 % din teritoriul național). Distribuția pe medii de locuire este echilibrată, 44% din populație locuind în mediul urban și 56% în mediul rural. Repartiția populației pe sexe indică un număr mai mare de femei, în 2011 ponderea lor din populația totală fiind de 52%, iar a bărbaților de 48%. Densitatea populației la nivelul Județului este de 83,5 locuitori pe km², asemănătoare cu densitatea de la nivel național de 84,4 loc/km².¹

Figură 1.1.6 – Poziționarea Județului Satu Mare în cadrul Regiunii Nord-Vest din punct de vedere dezvoltare urbana

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest a fost creată în baza Legii 151/1998 prin asocierea voluntară a autorităților locale și județene din județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare și Sălaj. Suprafața regiunii este de 34.160 km², reprezentând 14,3% din teritoriul României. Regiunea Nord-Vest se situează astfel pe locul 4 la nivel național în privința suprafeței, respectiv pe locul 29 între cele 273 regiuni ale UE.

Din punct de vedere al dezvoltării urbane, regiunea nord-vest cuprinde areale exinse lipsite de orașe sau municipii și un număr mic total de orașe, comparativ cu alte regiuni. În afara polilor de dezvoltare urbană Cluj-Napoca, Satu Mare, Baia Mare, Bistrița, Oradea și Zalău și a altor câtorva cazuri punctuale, micile așezări urbane sunt marcate de o slabă interconectare, afectându-le astfel șansele de acces ale rezidenților la diverse oportunități. În general, din punct de vedere al repartiției teritoriale, se poate nota o discrepanță între nordul și sudul regiunii, în sensul unei predominanțe a localităților urbane în nord, explicată printr-o polarizare mai puternică a municipiilor Cluj-Napoca și a Oradea în sudul regiunii.

¹ Planul de dezvoltare a regiunii Nord - Vest 2014- 2020, versiunea februarie 2014

Arealele rurale mari dintre orașe constituie un risc în sensul fragmentării unei structuri teritoriale stabile și în sensul accentuării unei tendințe pregnante în ultima decadă, cea de exod rural și pe termen mai lung la dispariția unora dintre localitățile rurale existente (fenomen documentat parțial și prin strategia de dezvoltare a Regiunii Nord-Vest).

În plus, puterea polarizatoare a orașelor susține și o densitate ridicată a populației în jurul centrelor sau localităților urbane, totuși cu valori scăzute față de mediile naționale. Lipsa unei densități satisfăcătoare agravează riscurile menționate mai devreme.

1.2 Cadru natural

Relieful Județului este variat, cuprinzând câmpia, ca și formă dominantă, dealuri și munți. Zona de câmpie, componentă a depresiunii Panonice, reprezintă 63% din suprafața totală și se întinde în partea de vest și sud-est a Județului, fiind reprezentată de Câmpia Someșului, Câmpia Arduului, Câmpia Tășnadului și Câmpia Ierului. Zona montană ocupă partea de nord-est și este reprezentată de Munții Oașului și o mică parte din Munții Gutâi, cu înălțimi cuprinse între 827m (Munții Oașului) și 1200 m (Munții Gutâi-vârful Pietrosu).

Figură 1.2 1 – Imagini Județul Satu Mare – diferite forme de relief

Rețeaua hidrografică a Județului este reprezentată de trei râuri principale:

- Someșul, cu o lungime de 60 de km, este principala axă de drenaj a apelor de suprafață, străbătând Județul pe la mijloc pe direcția est-vest,
- Turul, cu o lungime de 66 km, drenează Depresiunea Oaș și munții înconjurători și partea de nord a Județului
- Crasna, cu o lungime de 57 km, străbate partea de vest a județului.

Figură 1.2 2 – Imagini cu râuri din Județul Satu Mare

Pe lângă aceste râuri, se adaugă și o serie de lacuri antropice: Lacul Călinești, cu un volum de 8,6 mil. m³, la ieșirea Turului și Andrid, cu un volum de 17,5 mil. m³, în bazinul Ierului, plus iazurile mici și lacurile formate în carierele de pietriș și nisip: Lacul de Cristal, Balastiera de la Apa, etc.

Clima este de tip temperat – continentală, cu veri călduroase și precipitații bogate. Temperatura medie anuală a aerului este de 10-11°C în câmpie, 7-8 °C în Culmea Codrului și 7-5 °C în Munții Gutâi. Precipitațiile medii anuale totalizează, în Județul Satu Mare, o cantitate de 600-700mm în reigunea de câmpie, peste 800mm în Culmea Codrului și peste 1000mm în regiunea muntoasă.

Resursele naturale sunt reprezentate de zăcămintele de minereuri complexe (pirită, zinc, plumb, aur și argint) și de fier (limonită, siderită și perlită), lignit, andezit, gresii, calcare, pietrișuri, nisipuri și argile (resurse importante pentru producerea materialelor de construcții), zăcămintele de betonită (necesară industriei de coloranți și degresanți), precum și de luturi caolinoase, pământuri colorate, hidrocarburi.

Județul Satu Mare este bogat și în resurse hidrominerale și hidrotermale, fiind așezat pe un imens rezervor subteran, apele ivindu-se la suprafață ca izvoare sau prin foraje, sub formă de ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice cu proprietăți alcaline, slab sulfuroase, bicarbonate, sau sub formă de ape termale cu temperaturi de peste 50°C.

Din punct de vedere al vegetației, teritoriul Județului se încadrează în zona de silvostepă. La vest de Carei, vegetația specifică nisipurilor continentale alternează cu plantații pomiviticele, culturi de câmp și păduri de salcâm. În partea de câmpie predomină stejeretele pure sau în asociație cu carpen, ulm, frasin, arțar, păducel, măr sau păr pădureț, alun, tei, iar în părțile cu exces de umezeală (pădurea Noroieni), plopișuri și aninișuri. Pe Piemontul Tășnadului și Piemontul Codrului, s-au extins ceretele și asociațiile cer – gorun – stejar, iar în Țara Oașului stejarul, gorunul și fagul. Județul dispune de un fond cinegetic variat (cerbi, căprioare, lupi, vulpi, mistreți, iepuri, fazani, potârniche, etc.) și importante resurse piscicole.

1.3 Unitati administrativ teritoriale

Județul Satu Mare este divizat în 65 de unități administrativ teritoriale, dintre care reședința de județ municipiul Satu Mare, municipiul Carei, orașele Tășnad, Negrești Oaș, Livada și Ardud, precum și 59 de comune. În 2012 Județul concentra 362.215 de persoane, fiind un județ relativ mic, comparabil din punct de vedere demografic cu Brăila și Ilfov. De asemenea, suprafața Județului de 441.785 hectare îl plasează pe locul 36 din 42 între județele României.

Județul are un grad de urbanizare mai scăzut decât media națională, numai 45,6% din locuitorii Județului locuind în mediul urban (157.025 de persoane). Județul face parte din regiunea de dezvoltare Nord Vest (Transilvania de Nord). Dintre așezările urbane din județ, municipiul Satu Mare are forța cea mai puternică de polarizare.

Împărțirea administrativă a Județului Satu Mare este următoarea:

- două municipii de rang 2: Satu Mare (cu 111877 locuitori) și Carei (cu 22165 locuitori)
- patru orașe de rang 3: Negrești Oaș – 14937 loc., Tășnad – 9338 loc., Livada – 7017 loc. și Ardud – 7100 loc. la 1 iulie 2010
- 59 comune, având 220 sate în care locuiesc 191.670 de persoane.

Tabel 1.3-1: UAT-uri din Județul Satu Mare

NR.	DENUMIRE UAT	COD SIRUTA
1.	UAT Județul Satu Mare	305
2.	SATU MARE	136483
3.	CAREI	136526
4.	LIVADA	138039
5.	TĂȘNAD	136642
6.	ARDUD	136848
7.	NEGREȘTI	136599
8.	ACÂȘ	136713
9.	AGRIȘ	179873
10.	ANDRID	136768
11.	APA	136802
12.	BÂRSĂU	137103
13.	BĂTARCI	136919
14.	BELTIUG	136964
15.	BERVENI	137032
16.	BIXAD	137069
17.	BOGDAND	137130
18.	BOTIZ	137185
19.	CALINEȘTI-OAȘ	137229
20.	CĂMĂRZANA	137274
21.	CĂMIN	179677
22.	CĂPLENI	136553
23.	CĂUAȘ	137292
24.	CEHAL	137363

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

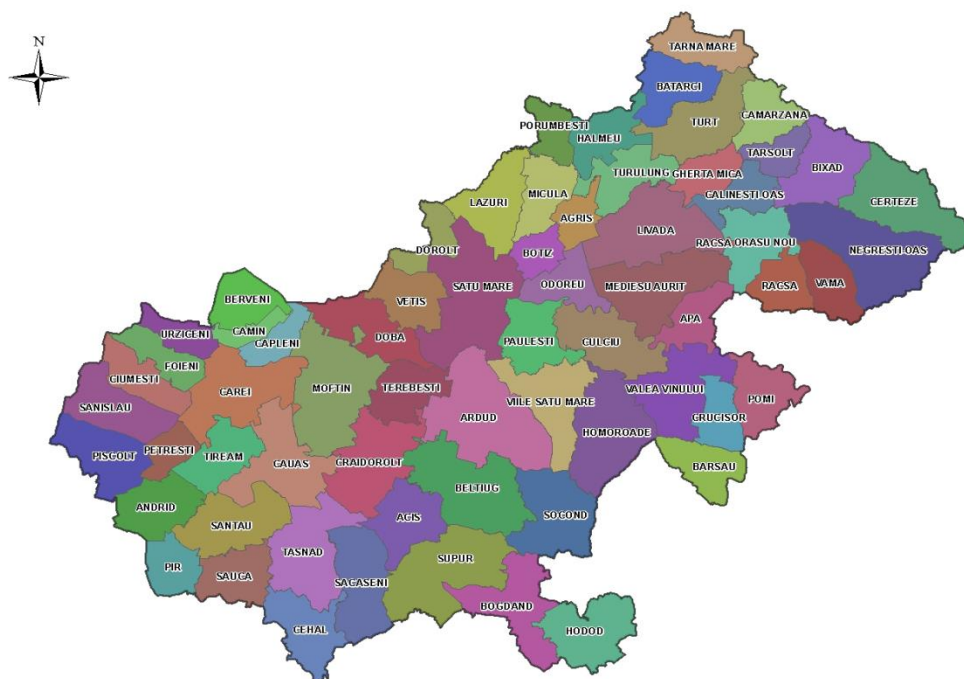
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

25.	CERTEZE	137407
26.	CIUMEȘTI	179882
27.	CRAIDOROLȚ	137443
28.	CRUCIȘOR	137504
29.	CULCIU	137540
30.	DOBA	137611
31.	DOROLȚ	137675
32.	FOIENI	137728
33.	GHERȚA MICĂ	137746
34.	HALMEU	137764
35.	HODOD	137844
36.	HOMOROADE	137899
37.	LAZURI	137960
38.	MEDIEȘU AURIT	138084
39.	MICULA	138164
40.	MOFTIN	138208
41.	ODOREU	138280
42.	ORAȘU NOU	138351
43.	PĂULEȘTI	138431
44.	PETREȘTI	138501
45.	PIR	138538
46.	PIȘCOLT	138574
47.	POMI	138618
48.	PORUMBEȘTI	180028
49.	RACȘA	138404
50.	SĂCĂȘENI	138770
51.	SANISLĂU	138663
52.	SANTĂU	138734
53.	SĂUCA	138805
54.	SOCOND	138869
55.	SUPUR	138921
56.	TARNA MARE	139009
57.	TÂRȘOLȚ	139143
58.	TEREBEȘTI	139054
59.	TIREAM	139107
60.	TURȚ	139170
61.	TURULUNG	139214
62.	URZICENI	139250
63.	VALEA VINULUI	139287
64.	VAMA	139330
65.	VETIȘ	139358
66.	VIILE SATU MARE	139394

Sursa datelor: <http://www.dpfbld.mdrap.ro/>

Figură 1.3 1 - UAT-uri componente ale Județului Satu Mare

1.4 Structuri asociative la nivelul Județului Satu Mare

Zona Metropolitană Satu Mare

Asociația Zona Metropolitană Satu Mare s-a constituit în 26.04.2013 și are în componență 30 de UAT-uri (dintre care 2 municipii, 3 orașe și 25 de comune), însumând o populație totală de 229.820 de locuitori (66,7% din populația totală a Județului Satu Mare), respectiv o suprafață totală de 2.231,6 km², rezultând o densitate medie a populației de 103 locuitori/km². În perioada 2002-2011, populația stabilă a Zonei Metropolitane Satu Mare a scăzut cu 17.119 de locuitori (-7%), în timp ce populația celorlalte zone din județ a scăzut cu doar 5.802 de persoane (4,5%), fiind și în cazul acestui județ vorba despre un fenomen de deconcentrare a populației din jurul municipiului reședință de județ. Per ansamblu, cele 4 zone metropolitane din regiune găzduiesc 1.106.885 de locuitori, ceea ce reprezintă 42,6% din populația stabilă a regiunii Nord-Vest, la recensământul din 2011. La nivelul celorlalte centre urbane importante din regiunea Nord-Vest nu există demersuri notabile privind crearea unor structuri asociative cu localitățile aflate în periurbanul lor, în pofida existenței unor discuții prealabile mai vechi. Unul dintre obstacolele în calea asocierii este chiar lipsa unor documentații de amenajare a teritoriului (PATZ) care să delimiteze aceste areale.²

² Planul de dezvoltare a regiunii Nord-Vest 2014- 2020, versiunea februarie 2014

Zona Funcțională Urbană Satu Mare

Concentrarea activităților economice și implicit a locurilor de muncă în orașe, și în special în orașele mari – nu de puține ori cu caracter de metropolă și/sau capitale naționale sau regionale – este una dintre problemele majore semnalate de studiile efectuate la nivel european (ESPON, 2004, 2007, 2010, 2011), din punct de vedere al dezvoltării economice echilibrate. În cazul regionalizării și implicit al dezvoltării regionale este vizibilă tendința de concentrare în orașe mari, acestea devenind centre regionale în detrimentul teritoriilor înconjurătoare care pierde atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social, forța de muncă migrând spre centru – sursa locurilor de muncă. Dezvoltarea tehnologiei comunicațiilor și a infrastructurii de transport a dus însă la popularea zonelor adiacente centrelor urbane și căilor de comunicație de proximitate ale acestora. Astfel au apărut zone urbane bazate pe migrația bi-direcțională, formate dintr-un centru urban și localitățile înconjurătoare.

Această relație strânsă între centrele urbane și teritoriile adiacente, bazată pe oferta de locuri de muncă, oportunități legate de educație și oferta serviciilor (publice sau private) a dus la conturarea a ceea ce a fost numit zonă urbană funcțională (ZUF).

Definirea ZUF este extrem de flexibilă, aceasta variind de la stat la stat, atât din punct de vedere al conceptului cât și în felul în care acesta a fost integrat în legislațiile naționale.

Se numește zonă urbană funcțională: acea zonă formată din unul sau mai multe centre urbane cu caracter polarizator din punct de vedere socio-economic și localitățile înconjurătoare, între care există cel puțin o relație bazată pe migrație și navetism (datorată proximității); care împărtășesc una sau mai multe specializări funcționale și/sau caracteristici cultural-istorice; și care însumează o populație de cel puțin aproximativ 250.000 locuitori.

Datorită modului de formare și a relațiilor care le definesc, aceste zone au abilitatea de a depăși limitele administrative existente ale orașelor cu rol polarizator, asigurând astfel premisa pentru elaborarea de strategii teritoriale de dezvoltare locală bazate pe cooperarea și incluziune, în vederea atingerii obiectivelor de interes comun și folosind resursele disponibile.

Din punct de vedere morfologic și administrativ-teritorial, zonele urbane funcționale pot fi formate din două tipuri de unități. În centrul oricărei zone urbane funcționale se află o zonă morfologică urbană (Morphological Urban Area) care are rolul de element polarizator de bază. Acest tip de zonă este întâlnită în general în cadrul aglomerațiilor urbane și este recunoscută tradițional ca centru cu caracter istoric-cultural și s-a dezvoltat totodată ca centru socio-economic. Aceste zone au apărut în majoritatea cazurilor odată cu aglomerațiile urbane de care aparțin, pentru locuitori acestea devenind un criteriu al identității locale. În jurul acestor zone morfologice urbane se concentrează acele așezări urbane, rurale și teritoriile lor adiacente – în principiu la nivelul unităților administrative locale - care asigură (prin migrație și navetism) necesarul pieței de muncă. Zonele urbane funcționale pot fi în interiorul lor mono-polare sau pluri-polare – putând avea deci una sau mai multe zone morfologice urbane polarizatoare, zonele de influență ale acestora suprapunându-se, creându-se o relație ierarhică între unitățile administrative din interiorul lor.³

³ <http://www.crpe.ro/wp-content/uploads/2013/09/raport-crpe-dezvoltare-urbana.pdf>

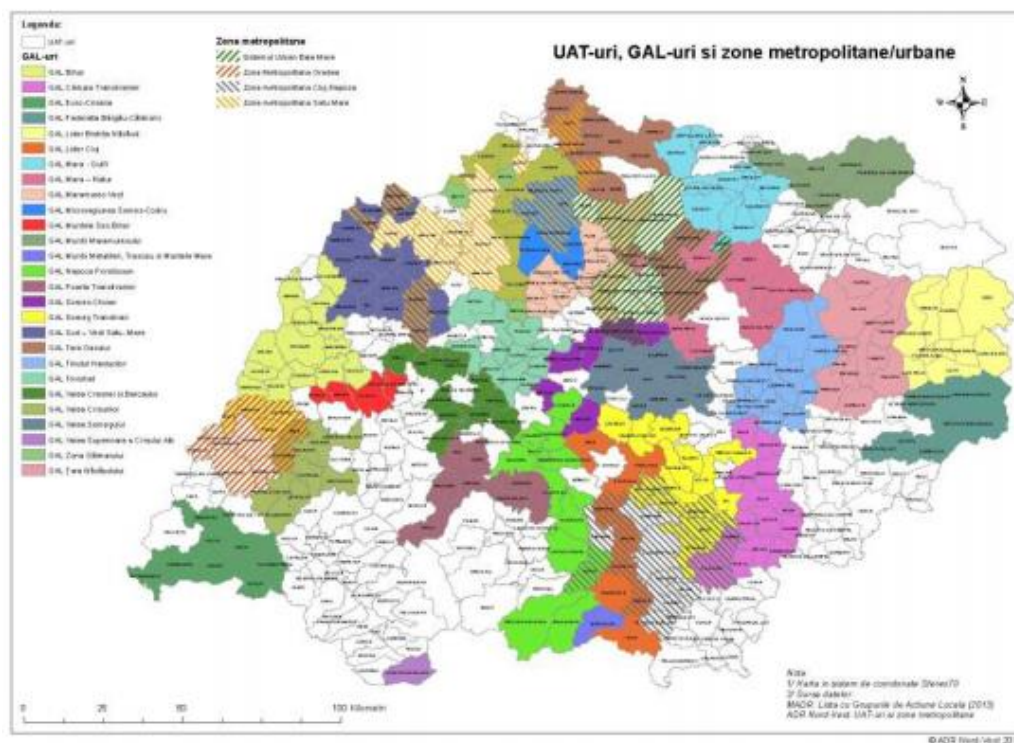
ZONA FUNCȚIONALĂ URBANĂ SATU MARE – Propunere metodologie delimitare conform studiului „Cadrul metodologic pentru implementarea eficientă a activităților de dezvoltare urbană durabilă” (Banca Mondială)

Tabel 1.4-1: UAT-uri din Zona Funcțională Urbană Satu Mare

Municipiu reședință de județ	Unități administrativ-teritoriale din zona funcțională urbană
SATU MARE	PAULESTI
	LAZURI
	VIILE SATU MARE
	VETIS
	CULCIU
	ODOREU
	DOROLT
	DOBA
	MICULA
	MOFTIN
	ORAS ARDUD
	BELTIUG
	BOTIZ
	AGRIS
	SUPUR
	APA
	MEDIESU AURIT
	ACIS
	TEREBESTI
	BOGDAND
	CRAIDOROLT
	HOMOROADE
	PORUMBESTI
	SOCOND
	VALEA VINULUI
	TURULUNG

Grupurile de acțiune locală din Județul Satu Mare

În perioada 2007-2013 s-au constituit 27 de Grupuri de Acțiune Locală (GAL) în regiune, care reprezintă parteneriate între autoritățile locale, sectoarele private și civile. Rolul lor a fost acela de a pregăti și implementa strategiile de dezvoltare locală în cadrul Axei LEADER din PNDR 2007-2013 și care vor fi continuate prin finanțări în cadrul Programului PNDR 2014-2020.

Figură 1.4.1 – Structurile asociative existente în regiunea Nord -Vest

Din cele 27 de Grupuri de Acțiune Locală la nivelul Regiunii Nord-Vest, în Județul Satu Mare au fost înființate și activează următoarele GAL-uri:

- **Grupul de Acțiune Locală - Țara Oașului** are ca scop implementarea Planului de Dezvoltare a Microregiunii Țara Oașului, plan care a fost elaborat în perioada octombrie 2009 – august 2010 de către un grup de inițiativă format din reprezentanți ai administrației locale din comunele componente ale microregiunii, organizații neguvernamentale locale, reprezentanți ai comunității locale (școală, biserică), ai mediului de afaceri privat și specialiști naționali.

Strategia de dezvoltare a Microregiunii Țara Oașului reprezintă un prim pas pentru a realiza o sinergie a acțiunilor locale, care să se întrepătrundă cu interesele regionale și internaționale, pentru a genera resurse și valori, pentru a face față problemelor comunității, a aduce calitate și bunăstare și a face ca Microregiunea Țara Oașului să se regăsească în rețeaua turistică și culturală europeană.

- **Grup de Acțiune Locală Sud-Vest Satu Mare** reunește 100 de membrii din care 19 sunt Unități administrativ - teritoriale, 3 Instituții publice, 46 sunt parteneri privați (reprezentanți ai unora societăți comerciale, întreprinderi individuale, persoane fizice autorizate și societăți cooperative), iar 32 de membri reprezintă sectorul civil (ONG-uri, asociații sportive, unități de cult)

GAL SUD-VEST (Microregiunea Tășnad) - Primele inițiative pentru a realiza un parteneriat în vederea dezvoltării unui teritoriu datează încă din anul 2006 când Asociația Civilă pentru Dezvoltare Comunitară Tășnad în parteneriat cu reprezentanții administrațiilor publice locale (APL) din jurul orașului Tășnad au decis să înființeze o asociație microregională. Asociația Civilă a recunoscut importanța parteneriatului public privat pentru dezvoltarea unui teritoriu. Asociația de Cooperare și Dezvoltare a Microregiunii Tășnad a fost înființată cu șapte membri, șapte APL-uri din jurul orașului

Tășnad. Rolul și obiectivul general al organizației a fost dezvoltarea teritoriului delimitat din punct de vedere socio-economic. Pentru a realiza acest obiectiv Asociația Microregională a participat la mai multe programe de finanțare și a inițiat realizarea obiectivelor programului Leader. În această perioadă au fost identificate posibilitățile programului Leader și a fost obținută expertiza Leader în cadrul cursurilor de formare organizate de MADR la Vatra Dornei.

Cum am amintit mai sus, în anul 2008, pe baza parteneriatului dintre Asociația de Cooperare și Dezvoltare a Microregiunii Tășnad și Asociația Rurală Câmpia Careiului și Ierului s-a realizat un proiect de finanțare privind selectarea deșeurilor în localitățile cuprinse în cele două microregiuni. Cu derularea acestui proiect au fost puse bazele parteneriatului între cele două asociații microregionale. În timpul implementării proiectului au apărut noi idei de colaborare și, în același timp, reprezentanții asociațiilor au recunoscut că cele două microregiuni au caracteristici asemănătoare atât în privința structurii teritoriului, cât și în privința problemelor persistente și a posibilităților de dezvoltare.

Un alt aspect important de menționat se leagă de faptul că s-a constatat că formarea unui parteneriat, care să cuprindă localitățile din ambele microregiuni, ar alcătui un teritoriu mai omogen, iar în urma implementării acțiunilor în comun ar putea beneficia un număr mai mare de locuitori. Aceste aspecte comune au contribuit la realizarea parteneriatului între cele două asociații microregionale în vederea participării la programul Leader și pentru alcătuirea unui grup de acțiune locală comună.

În același timp, în ciuda faptului că municipiul Carei joacă un rol important la nivelul localităților din teritoriu acesta nu putea fi inclus în parteneriat datorită criteriului de eligibilitate conform căruia zonele urbane cu peste 20.000 de locuitori nu pot fi incluse în GAL-ri. Luând în considerare că municipiul Carei joacă un rol important din privința dezvoltării teritoriului, chiar dacă nu a putut fi inclus în parteneriat, s-au purtat discuții cu reprezentanții municipiului pentru a identifica posibilitățile de colaborare între Grupul de Acțiune Locală Sud Vest Satu Mare și Municipiul Carei în vederea dezvoltării echilibrate a teritoriului. În discuțiile privind inițiativa de a alcătui un grup de acțiune locală (GAL) au fost implicați membrii celor două microregiuni, cele 18 autorități publice comunale și orășenești și persoanele resursă.

Teritoriul vizat de GAL Sud Vest Satu Mare este alcătuit din două microregiuni Microregiunea Tășnad și Microregiunea Câmpia Careiului și a Ierului și cuprinde 17 comune Andrid, Berveni, Cămin, Căpleni, Căuaș, Cehal, Ciumești, Foieni, Petrești, Pir, Pișcolt, Sanislău, Santău, Săcășeni, Săuca, Tiream, Urziceni și un oraș, Tășnad. Suprafața totală a teritoriului Sud-Vest Satu Mare este 1.056,32 km² (23,90% din teritoriul Județului Satu Mare), având un număr de locuitori de 46.404, cu o densitate a populației de 43,92 locuitori/km². Forma de relief predominantă este câmpia, care reprezintă 83,5% din suprafața totală a teritoriului (1.025,3 km²), ceea ce indică existența unui potențial agrar ridicat și favorabilitatea exploatării agricole a terenului.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

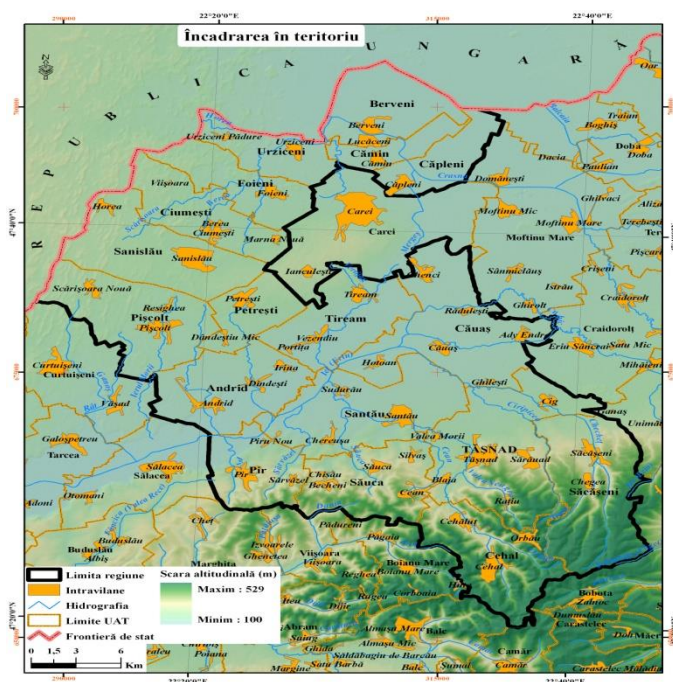

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 1.4 2 Teritoriul GAL Sud-Vest Satu Mare

Sursa: GAL Sud-Vest Satu Mare

■ Grup de Acțiune Locală Zona Sătmarului

Teritoriul GAL Zona Sătmar este bine delimitat și ușor identificabil fiind vorba de localitățile ce se întind în Sătmarul istoric (de aici și denumirea GAL-ului): Viile Satu Mare, Odoreu, Păulești, Vetiş, Botiz, Livada, Micula, Lazuri, Socond și Dorolț și o localitate din Județul Maramures, Bicz. Din punct de vedere geografic, suprafața teritoriului este uniformă, suprafețele dominante fiind cele de câmpie. Teritoriul este străbătut de Râul Tur și cursurile inferioare ale râului Someș, precum și de Homorodul Nou, Homorodul Vechi, Pârâul Sărat, iar suprafața totală a GAL-ui este de 63425 hectare (634.25 km²). Numărul de locuitori cuprinși în teritoriu este de 45387 de locuitori, iar densitatea populației teritoriului respectiv este de 71,56 loc/km².

Figură 1.4 3 - GAL zona Sătmar

Sursa: GAL zona Sătmar

Obiectivul strategic al GAL Zona Sătmăr este atingerea unui nivel de dezvoltare durabilă printr-o susținută creștere economică ce se va realiza prin consolidarea și diversificarea produselor și serviciilor locale, prin exploatarea resurselor neutilizate ale zonei, precum și prin dezvoltarea unor rețele de colaborare naționale și internaționale funcționale.

Grupul de Acțiune Locală GAL Țara Oașului acoperă teritoriile comunelor: Turț, Târna Mare, Gherța Mică, Camarzana, Batarci, Călinești-Oaș, Vama, Certeze, Remeți, Tărșolt, Bixad, Orașu Nou + Racșa însumând o suprafață de 755,30 km² și 55.299 locuitori.

- **Grup de Acțiune Locală Someș – Codru** - se află în partea de centru-est a Județului Satu Mare și se învecinează la nord cu Țara Oașului, la sud cu Munții Codrului, la est cu depresiunea Baia Mare iar la vest cu zonele limitrofe municipiului Satu Mare, acoperind o suprafață totală de 514 km². Din componența teritoriului fac parte comunele Medieșu Aurit, Apa, Culciu, Valea Vinului, Crucișor, Homoroadă și Bârsau, având împreună un număr de 22.557 locuitori și o densitate de 43 de loc/km².
- **Grup de Acțiune Locală Tövishát** - este identificat în Regiunea de Nord-Vest, în județele Satu Mare și Sălaj, în partea sudică a județului Satu Mare cât și partea nordică a Județului Sălaj. De pe teritoriul Județului Satu Mare cuprinde comunele Supuru, Hodod și Bogdand.

ADI Județul Satu Mare

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Județul Satu Mare⁴ a fost constituită în anul 2015 în scopul pregătirii, promovării și implementării proiectelor pentru dezvoltarea Județului Satu Mare, în interesul comun al tuturor localităților asociate, în variate domenii: servicii sociale, de sănătate, educație, sport, cultură, infrastructură, mediu, mediu de afaceri, turism, planificare teritorială, tehnologia informației, etc., de a realiza în comun proiecte de dezvoltare de interes Județean și local prin obținerea de finanțări interne și externe, precum și de a coordona politicile publice (politici de stimulare a ocupării forței de muncă, de incluziune socială, de planificare a teritoriului, dezvoltare economică, promovare și stimulare a turismului, tehnologia informației, etc.) ținând seama de prevederile art.12 alin 3 din Legea nr.215/2001.

Asociația are 59 de membri fondatori: Județul Satu Mare, 1 municipiu (Carei), 4 orașe (Ardud, Livada, Negrești Oaș, Tășnad) și 53 de comune (Acâș, Agriș, Andrid, Apa, Batarci, Bârsău, Beltiug, Berveni, Bixad, Bogdand, Botiz, Călinești Oaș, Cămin, Căpleni, Căuaș, Certeze, Ciumești, Crucișor, Culciu, Doba, Dorolț, Foieni, Gherța Mică, Halmeu, Hodod, Homoroadă, Lazuri, Medieșu Aurit, Micula, Moftin, Orașu Nou, Păulești, Pir, Pișcolț, Petrești, Pomi, Porumbesti, Sanislău, Santău, Săcășeni, Socond, Supur, Tarna Mare, Tărșolt, Terebești, Tiream, Turț, Turulung, Urziceni, Valea Vinului, Vama, Vetiș, Viile Satu Mare).

În vederea realizării scopului, Asociația își propune următoarele obiective:

a) Întocmirea documentațiilor necesare realizării și implementării de proiecte de interes comun, în domeniile prioritare la nivelul Județului Satu Mare, pentru:

- asigurarea și dezvoltarea infrastructurii teritoriale locale și județene,

⁴ <http://adijudetulsatutare.ro/about-us/scop-si-obiective/>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- îmbunătățirea infrastructurii de transport, mediu, socială, de sănătate, turism, educațională, tehnologia informației, etc.,
 - dezvoltare economică bazată pe competitivitate și crearea de locuri de muncă prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri,
 - susținerea turismului, culturii, identității locale prin valorificarea potențialului turistic antropic și natural al localităților asociate, protecția mediului,
 - sprijinirea cercetării, inovării tehnologice și dezvoltării societății informaționale,
 - creșterea ocupării și dezvoltării resurselor umane,
 - dezvoltare durabilă,
 - politici publice, administrație publică;
- b) centralizarea propunerilor de proiecte din domeniile de interes comun și a posibilităților de finanțare a acestora, precum și sistematizarea lor conform unei concepții unitare de dezvoltare a Județului și a susținerii inițiativei locale;
- c) facilitarea colaborării, cooperării pentru realizarea, implementarea și finanțarea unor proiecte comune de investiții;
- d) creșterea șanselor de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune, precum și a altor fonduri destinate dezvoltării durabile locale și județene;
- e) îmbunătățirea strategiei de dezvoltare a Județului.

CAPITOLUL 2

PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI SATU MARE

2.1 PIB și structura economiei județene

În cadrul acestui capitol s-au analizat indicatori macro-economici precum Produsul Intern Brut (PIB), care este un indicator macroeconomic ce reflectă suma valorii de piață a tuturor mărfurilor și serviciilor destinate consumului final, produse în toate ramurile economiei în interiorul Județului, și Produsul Intern Brut pe cap de locuitor, care măsoară întreaga activitate economică a zonei analizate împartită la numărul de locuitori. Acești indicatori au fost utilizați pentru a stabili la nivel macro-economic situația prezentă, evoluția, dar și eficiența diferitelor sectoare și pentru a putea face comparații între nivelul de dezvoltare economică la diferite nivele teritoriale.

Din punct de vedere al dezvoltării economice, Județul Satu Mare ocupa o poziție medie la nivelul regiunii. Se observă că, pe parcursul ultimilor ani, dezvoltarea economică a Județului s-a aliniat, în linii mari, tendinței regionale.

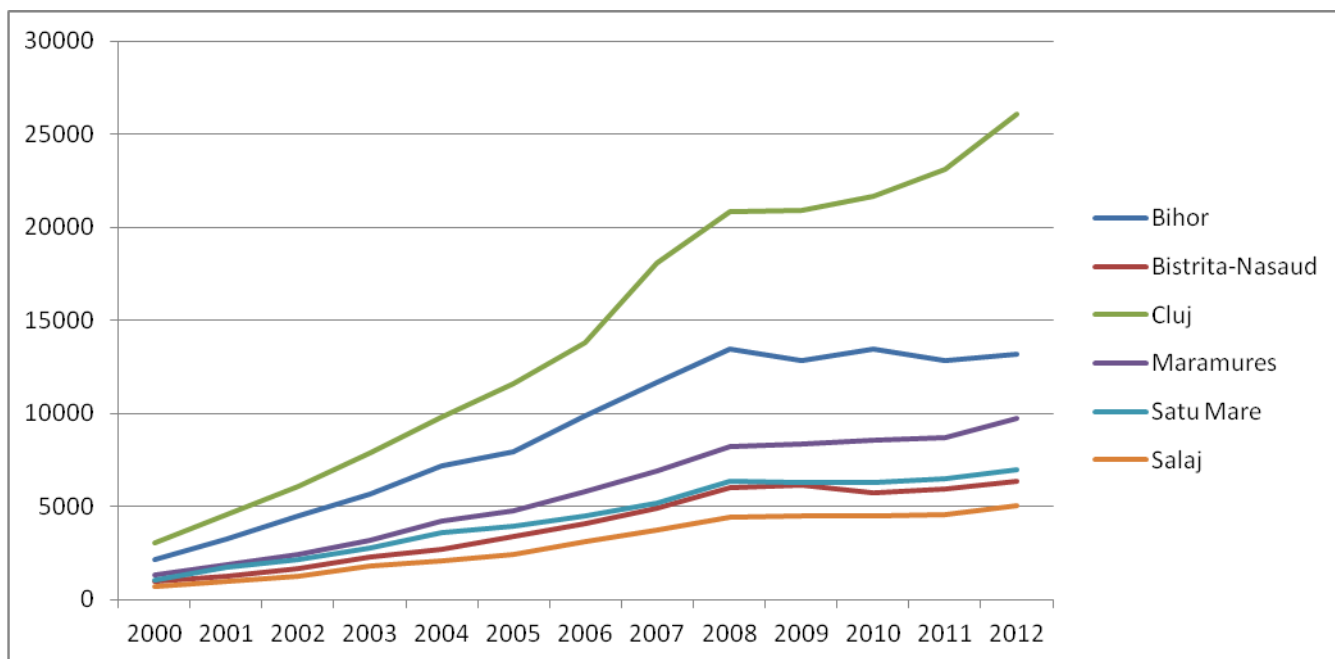

Figura 2.1.1 Evoluția PIB pentru județele regiunii Nord-Vest, Sursa: INS, TEMPO Online, 2015

Potrivit Institutului Național de Statistică, contribuția Județeană la PIB-ul regional este de 10,36% (reprezentând 6.982,1 milioane lei), **Satu Mare situându-se pe locul patru în regiunea Nord Vest**, după județele Cluj, Bihor și Maramureș. Evoluția PIB-ului Județean este mai slabă decât a județelor care contribuie cel mai mult la PIB-ul regional, astfel: Județul Cluj se distanțează puternic, având o pondere de aproape 39% din întregul PIB regional, diferența marindu-se în ultimii 2 ani pentru care există date statistice oficiale; județele Bihor și Maramureș se distanțează de Satu Mare

intr-o maniera constanta, in timp de PIB Satu Mare creste sustinut fata de PIB ale judetelor Bistrita-Nasaud si Salaj, decalajul fiind din ce in ce mai accentuat.

Ponderea PIB al Județului Satu Mare in PIB regional a scazut constant si continuu incepand cu anul 2001, cand reprezenta 12,94% din PIB la nivelul regiunii pana in 2012, cand reprezinta 10,36%. Evolutia ponderii PIB Județean la PIB regional este prezentata in figura urmatoare.

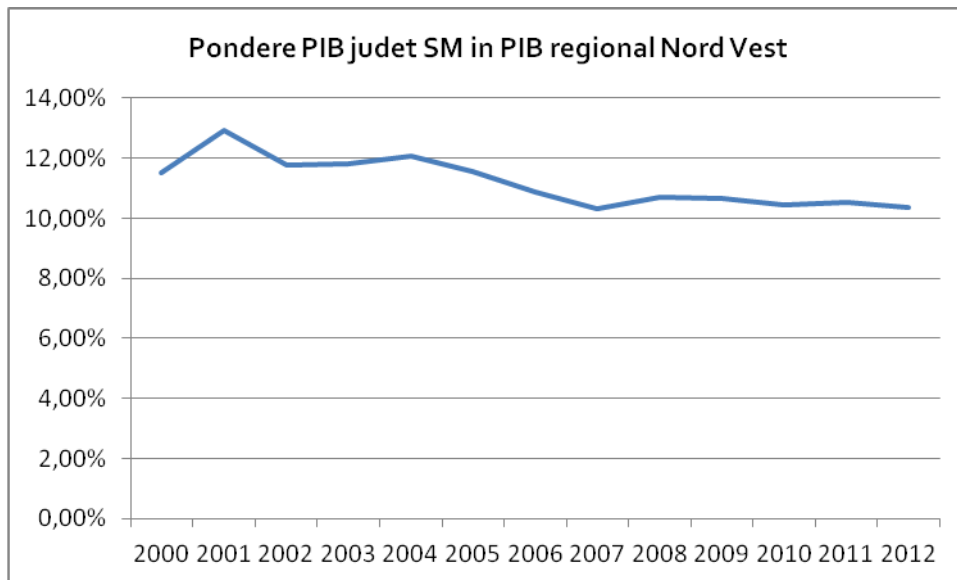

Figura 2.1 2– Evolutia ponderii PIB judet Satu Mare in PIB regiunea Nord-Vest

Tendinta de crestere economica, atat la nivel regional, cat si la nivelul fiecarui judet din regiune este constanta si sustinuta, fiind diferite doar ponderile de crestere, Județul Cluj avand o crestere mult mai accentuala, Județul Bihor pastrand o crestere mai mica, dar constanta, iar celelalte judete dezvoltandu-se si distanțându-se unele de altele, în special în ultima decadă, după aderarea României la Uniunea Europeană.

Pe de altă parte, criza economică din perioada 2009 – 2011 a fost resimțită mai puțin în județ, comparativ cu județele Cluj sau Bihor, semnalând o structură stabilă a mediului de afaceri, dar și o expunere relativ scăzută la piețele financiare externe.

Evolutia economica a Județului Satu Mare, desi pozitiva in toata perioada analizata, chiar si in perioada crizei economice 2009-2011, are un nivel de crestere mai putin accentuat fata de cresterea economica inregistrata la nivelul regiunii Nord Vest, ceea ce se poate traduce ca fiind o nevalorificare a potentialului de dezvoltare economica sau ca lipsa a atractivitatii fata de investitorii straini. Daca la nivelul regiunii cresterea PIB la nivelul anului 2012 fata de anul 2008 (inaintea perioadei de criza) este de 13,69%, la nivelul Județului Satu Mare aceasta crestere este de doar 10,23%. Evolutiile PIB regional si PIB Satu Mare sunt prezentate in paralel in figura urmatoare.

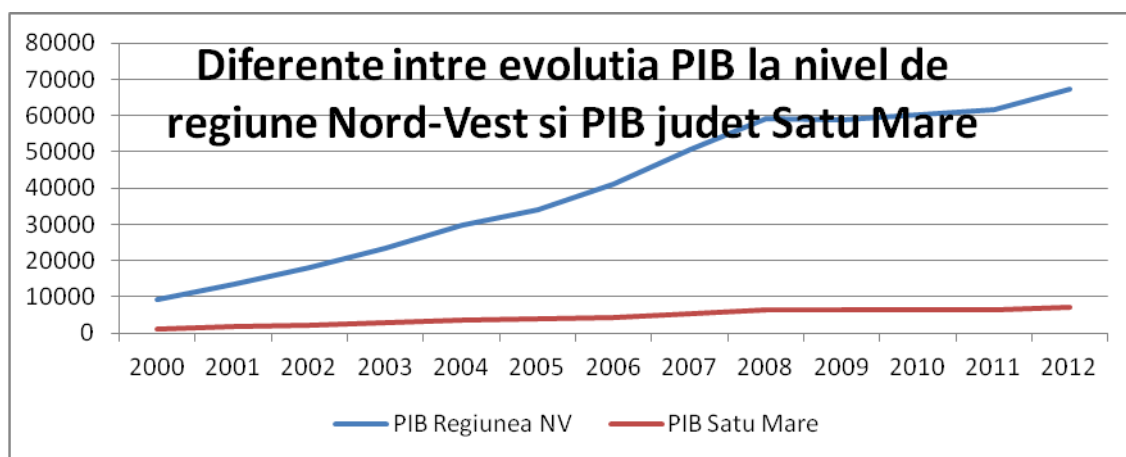

Figura 2.1.3 – Diferența dintre evoluția PIB regiunea Nord-Vest și PIB județ Satu Mare

Economia Județului Satu Mare se bazează în special pe servicii și industrie, care contribuiau cu 44,07% în 2010, în scădere de la 48,19% în 2008, respectiv 37,37% în 2010, în creștere de la 31,06% în 2008, la valoarea adăugată brută (VAB) Județeană. Comparativ cu nivelul regional sau a județelor vecine, nivelul de contribuție la alcătuirea VAB este caracterizată de următoarele tendințe: ponderea sectorului agricol este cel mai ridicat la nivelul Județului Satu Mare față de toate celelalte județe din Regiune, (10,69% - în ușoară scădere față de 2008); ponderea sectorului terțiar în total VAB Județean pentru Satu Mare este a 2-a cea mai scăzută dintre județele regiunii (44,07%), fiind mai scăzută doar în Județul Bistrița-Năsăud.

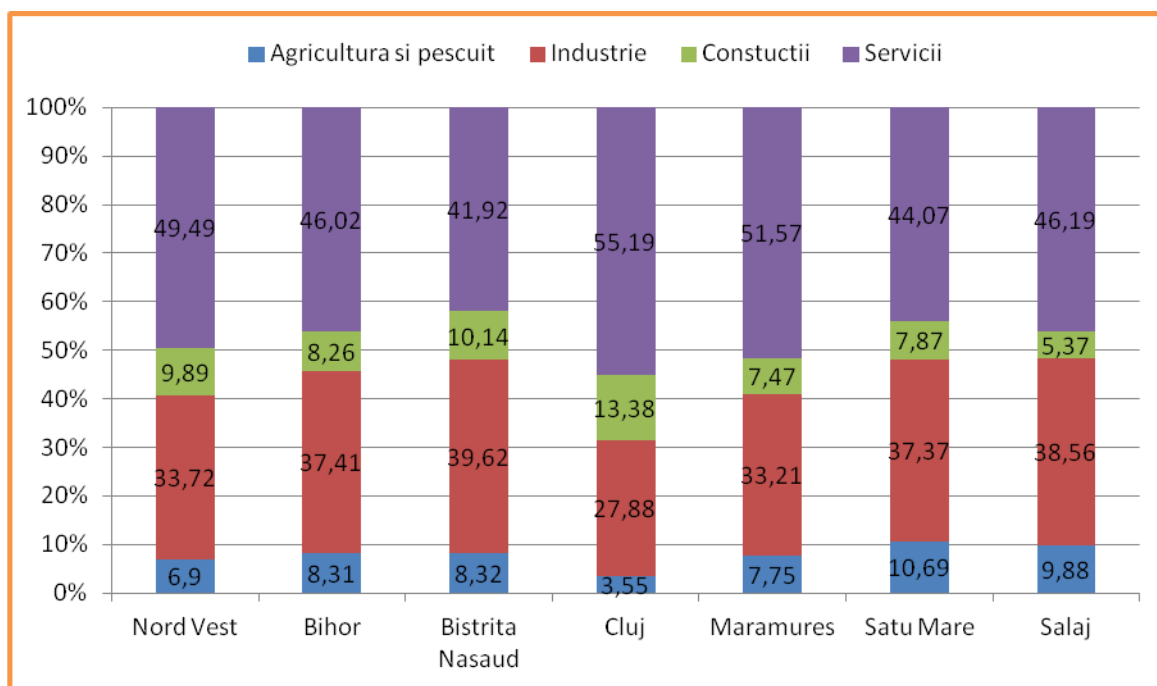

Figura 2.1.4 – Contribuția sectoarelor la VAB-ul regional și Județean în regiunea Nord-Vest 2010; SURSA: Eurostat

Județul Satu Mare are un mediu de afaceri cu o activitate concentrată în sectorul de industrie, construcții și cel de servicii, circa 94% din cifra de afaceri locală fiind concentrată de aceste activități economice. Principalele industrii locale sunt fabricarea produselor din cauciuc, procesarea produselor alimentare, producția de textile, confecții, construcții sau fabricarea de mobilă. Transporturile de mărfuri și comerțul cu ridicata constituie alte sectoare economice importante,

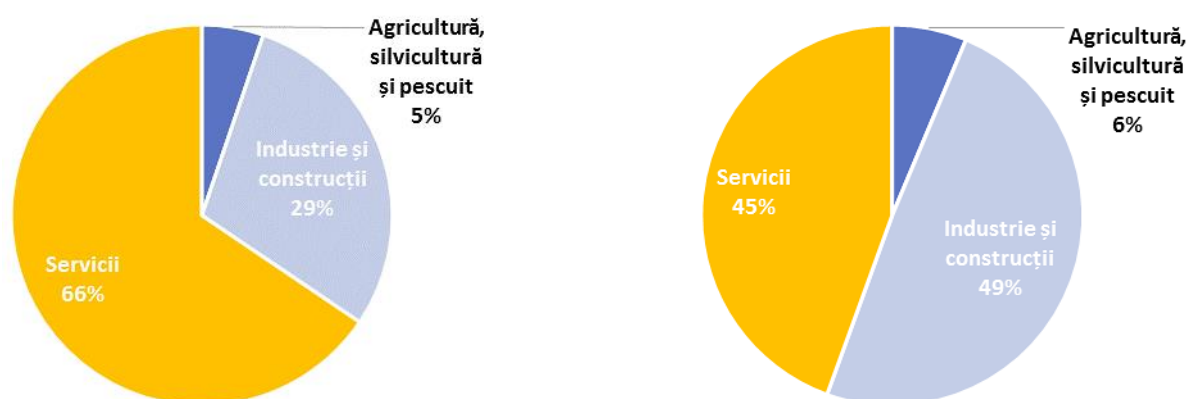
poziția geografică a Județului (în proximitatea granițelor cu Ungaria și Ucraina) reprezentând un factor favorabil în acest sens.

Cu privire la structura mediului de afaceri, se poate observa că este compus în cea mai mare parte din întreprinderi active în servicii (vezi figura de mai jos), reprezentând 66% din întreprinderile cu sediul social în Județul Satu Mare. Sectorul industriei și construcțiilor reprezintă doar 29% din totalul firmelor sătmărene. Cu toate acestea, sectorul industriei înregistrează o pondere mai mare din punct de vedere al cifrei de afaceri generată de acesta (49%), comparativ cu doar 45% din totalul cifrei de afaceri a Județului generată de servicii.

Figura 2.1 5 Structura mediului de afaceri din județul Satu Mare, la nivelul anului 2012

Stânga: Structura pe sectoare

Dreapta: Cifra de afaceri pe domenii

Sursa datelor: Oficiul Național al Registrului Comerțului

2.2 Agricultură și silvicultură

Aspecte generale

Conform Planului de dezvoltare a regiunii Nord –Vest, regiunea poate fi împărțită în mai multe zone funcționale din punct de vedere al agriculturii:

- 1. Zona de Vest (Campa de Vest):** județele Bihor, Satu Mare și Sălaj se remarcă o pondere mare de teren arabil, favorabil dezvoltării sectorului vegetal, combinat cu creșterea animalelor cu metode intensive.
- 2. Zona de Nord-Est (Carpații Orientali):** județele Bistrița-Năsăud și Maramureș se evidențiază printr-o pondere mare a pășunilor și fânațelor, favorabil creșterii animalelor cu metode extensive.
- 3. Zona de Sud-Est (Depresiunea Transilvaniei):** județele Bistrița-Năsăud, Cluj și Sălaj deține o pondere mare de teren arabil și de pășune, favorabil dezvoltării sectorului vegetal, combinat cu creșterea animalelor (metode intensive și extensive).
- 4. Zona Munților Apuseni:** județele Bihor, Cluj și Sălaj se evidențiază de asemenea printr-o pondere mare a pășunilor și fânațelor, favorabil creșterii animalelor cu metode extensive.

Se observă o mare diversitate (comparativ cu alte regiuni) și nu există o omogenitate funcțională a spațiului rural. Totuși se poate constata că dezvoltarea zootehniei ar putea constitui oportunitatea către care pot converge toate zonele regiunii constituind probabil cea mai bună posibilitate de valorificare a resurselor agricole la nivelul întregii regiuni.

Județul Satu Mare are un potențial agricol important, solul și clima sunt favorabile pentru activități de producție vegetală și creșterea animalelor. Majoritatea localităților din județ sunt situate în zonă de câmpie. Zona deluroasă și de munte acoperă doar partea nord-estică a Județului.

2.2.1 CULTURA CAMPULUI

Agricultura în Județul Satu Mare a cunoscut o evoluție pozitivă, atât în productivitate, cât și în dotări și infrastructură, precum și suprafețe cultivate. Culturile care acoperă ponderea cea mai mare din terenul arabil al Județului sunt cele de porumb (83,4 mii ha), grâu (33,7 mii ha) și floarea soarelui (24,8 mii ha) (vezi anexa 1). Suprafețele extinse de pășuni (50,2 mii ha), fânețe (27,3 mii ha) dar și culturile de plante de nutreț (24,1 mii ha) relevă de asemenea un sector zootehnic bine dezvoltat. Pentru sfeclă de zahăr și cânepă, producția medie la hectar înregistrată în județ este mai mare decât cea națională, iar producția medie la hectar de rapiță, ardei, și furaje perene este mai mare decât cea regională.

Producția la hectar a Județului Satu Mare la cereale, floarea soarelui, soia, tutun, varză albă și trifoi are valori mai ridicate față de cele ale Regiunii Nord-Vest.

La nivelul Județului, se remarcă scăderea suprafeței de teren arabil nelucrat (de la 38,4 mii de ha în 2009 la 26,4 mii de ha în 2013). Din datele furnizate de Direcția Județeană pentru Agricultură Satu Mare reiese că în ultimii ani au fost redat circuitului agricol suprafețe noi de teren pentru culturi puțin pretențioase precum afin, cătină, plantații de nuci sau aluni. Extinderea suprafeței cultivate s-a datorat și unor factori externi precum creșterea prețului cerealelor. Acest factor a determinat, printre altele, creșteri semnificative, între 2009 și 2013, ale suprafețelor cultivate cu porumb (78%) sau rapiță (46%).

Nivelul de mecanizare a crescut susținut în ultimii ani, ceea ce indică o creștere a competitivității acestui sector. Se remarcă în special numărul de achiziții de noi tractoare în perioada 2008-2013, în special de 80 CP sau 100-140 CP, motocultoare, vindrovere (secerătoare) sau prese de balotat, utilizate în special în culturile cerealiere. Cea mai importantă creștere se remarcă însă la instalațiile de irigații, al căror număr a crescut de la 22 în 2008 la 550 în 2013 (vezi anexa 2).

Tot în sprijinul creșterii performanței agricole, în ultimii ani s-au extins și modernizat capacitatea de depozitare. Conform datelor furnizate de Direcția Agricolă Județeană, la finele anului 2013 erau autorizate 116 depozite de cereale cu o capacitate de 500 mii tone, din care 220 mii tone în silozuri și 280 mii tone în magazii. De asemenea, în județul Satu Mare erau la finele anului 2013, 12 unități cu depozite licențiate având o capacitate de depozitare de 172,5 mii tone, din care: 118,2 mii tone în silozuri și 54,3 mii tone în magazii.

Retrocedarea terenurilor agricole a avut ca rezultat structura excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole, ceea ce reprezintă principalul obstacol în dezvoltarea unei agriculturi viabile și competitive. Structura de producție fragmentată duce la dificultăți în procesul de vânzare a

produselor agricole, deoarece centrele comerciale mari și unitățile de prelucrare a produselor agroalimentare ezită să cumpere de la un număr mare de producători mici din cel puțin două motive: creșterea costurilor de tranzacție și lipsa de omogenitate a calității materiei prime achiziționate. În cazul fermelor de semisubzistență, o mare parte din producția agricolă se consumă în familie; aceste ferme nu au capacitatea de a comercializa în mod eficient producția, astfel obțin venituri scăzute în urma vânzării produselor agricole. Totuși, plățile directe din fonduri europene contribuie la stabilitatea veniturilor producătorilor agricoli pe termen scurt.

Județul se caracterizează printr-o slabă reprezentare a parteneriatelor în domeniul agriculturii, cu puține asociații agricole, societăți comerciale, unități ale administrației publice, unități cooperatiste și alte tipuri de unități cu personalitate juridică. Dezvoltarea parteneriatelor transfrontaliere și a cooperărilor agricole inter-regionale reprezintă oportunități pentru zonele rurale și ar contribui la creșterea absorbției fondurilor europene, datorită exemplelor de bune practici și consilierii profesionale.

Grupurile de producători și depozitele special amenajate sunt actorii principali ai piețelor agricole, mai ales în cazul legumelor și fructelor. În Județul Satu-Mare 4 grupuri de producători au fost recunoscute în data de 24.04.2014 de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în conformitate cu Consiliul (CE) nr. 1234/2007 și anume: Lotus Cooperativa Agricolă (legume-fructe), Cherehi Piscolt Cooperativa Agricolă (cereale), Buzgău Tășnad Cooperativă Agricolă (cereale, plante oleaginoase) și Samus Lact Cooperativă Agricolă (lapte și produse lactate).

În județ sunt autorizate un număr de 116 unități de depozitare pentru produse agricole, ale căror capacitate de depozitare este 528.595 tone (din care 252.890 tone siloz și 275.705 tone magazine).

Specificități și oportunități în domeniul agricol

Agricultorii sătmăreni se remarcă în câteva domenii specifice sau cu potențial. Sudul Județului (zona Carei) este caracterizat de o agricultură intensivă favorizată de relieful de câmpie și solul fertil. Zona este bazată, în principal, pe sectorul cerealier și se remarcă printr-un nivel de mecanizare ridicat. Zona Codru (estul Județului), este o zonă colinară, mai puțin populată, și cu un potențial de culturi vegetale mai scăzut. Zona Oaș se remarcă prin comunități mai bogate, cu potențial agricol mai degrabă în sectorul de pomicultură, viticultură și zootehnie.

Județul Satu Mare este unul din județele mari producătoare de fructe (mere, prune, pere, struguri) și **cel mai mare producător de căpșuni din țară.**

Sectorul **căpșunilor**, este unul dintre domeniile agricole specifice, Județul Satu Mare fiind cel mai mare cultivator de căpșuni din România. Conform datelor de la Direcția Agricolă Județeană, suprafața cultivată cu căpșuni a atins 1.900 ha în 2013 (atât culturi pe rod cât și plantații tinere), cea mai mare parte a acestor suprafețe se regăsesc în zona Halmeu. Un aspect deficitar în acest sub-sector este reprezentat de slaba fiscalizare și asociere a producătorilor. Implicațiile acestui fapt sunt practicarea unor prețuri ce asigură o rentabilitate scăzută, față de potențial, precum și o limitare a dezvoltării acestui sector. Astfel, în contextul lipsei spațiilor frigorifice de depozitare, sortare, condiționare, ambalare și livrare, vânzarea celei mai mari părți a producției are loc direct de pe plantație, către agenți economici ce preiau marfa direct din câmp, la prețuri reduse față de potențial. De asemenea, procesarea este extrem de puțin dezvoltată, produsele fiind valorificate primar, fără o valoare adăugată semnificativă. Nu în ultimul rând, promovarea culturilor de capsuni din Județul

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Satu Mare este una scăzută, aceasta activitate putând contribui la promovarea Județului și a tradițiilor locale dacă ar fi valorificată eficient din punct de vedere al marketingului.

Legumicultura este mai puțin dezvoltată, comparativ cu alte județe din jur (ex. Bihor). Însă și în acest sector s-au înregistrat tendințe de creștere cu sprijin prin Programul Național de Dezvoltare Rurală. Sectorul legumicol, suferă ca și alte ramuri agricole, de slabă dezvoltare a spațiilor de depozitare, sortare și ambalare.

La Concursul Județean de Vinuri Nobile, organizat în aprilie 2014 de Consiliul Județean Satu Mare, au fost înscrise aproape o sută de probe de la producătorii sătmăreni.

Viticultura este un sector care a beneficiat semnificativ de pe urma programului de restructurare și reconversie a plantațiilor viticole, în județ fiind replantate aproape 1.000 ha de vii nobile. Viticultura se practică în mai multe locații din județ, principalele areale fiind zona Carei – Pir, zona Hodod – Viile Satu Mare, zona Beltiug și zona Halmeu Vii – Orașu Nou. În Zona Beltiug tradiția cultivării viței de vie și a producerii vinului este veche de circa o mie de ani, în prezent aproape fiecare familie are propriul vin, produs după metodă proprie. Pantele domoale ale dealurilor cu expunere sudică și solul roșatic, puțin nisipos, fac ca

zona să fie foarte bună pentru cultivarea viței de vie. Majoritatea soiurilor sunt cunoscute în întreaga țară, respectiv Riesling, Traminer, Chardonnay, Sauvignon, Pinot Gris, Cabernet Sauvignon, Merlot sau Pinot Noir, dar sunt și soiuri hibride sau vinuri a căror comercializare este interzisă în Uniunea Europeană din cauza cantității mari de substanțe dăunătoare organismului, fiind permis doar consumul propriu.

Viticultorii au fost impulsionați în ultimii ani de inițiative ale autorităților locale precum concursul Județean de Vinuri Nobile, organizat în cadrul Festivalului Vinului, ce a ajuns în 2016 la a XIII-a ediție, reprezentând o ocazie importantă de a promova și răsplăti performanțele viticultorilor sătmăreni. La ediția din 2015 au fost înscrise probe de la producători din toate zonele viticole ale Județului, incluzând localitățile precum Foieni, Ardud, Orașu Nou, Turulung, Pir, Carei, Ciumești, Halmeu, Beltiug și Dobra.

În urma analizării celor 100 de probe înscrise în concurs, juriul a acordat mai multe premii de argint și de aur, vinurile fiind foarte bune. Marele Aur la vinuri albe a fost câștigat de crama Hetei cu un chardonnay sec, rar în această zonă, iar Marele Aur la vinuri roșii de către crama Brutler cu un cabernet sauvignon.

Pe lângă evenimentul anual Județean, foarte multe dintre localitățile care se remarcă prin podgorii de vinuri organizează serbări sau baluri în fiecare toamnă dedicate tradiției viticole (Balul Strugurilor – Căpleni, Foieni, Urziceni, Tiream, Săcășeni ș.a.; Ziua Recoltei Strugurilor – Remetea Oaș, Orașu Nou Vii; Sărbătoare Strugurilor – Ghenci).

Prin grija Consiliului Județean Satu Mare în perioada 2012- 2015, s-a obținut indicația geografică „**Dealurile Sătmăruului**” de la Oficiul Național al Viei și Produselor Vitivinicole.

Arealul delimitat pentru producerea vinurilor cu indicația geografică „Dealurile Sătmărilor” care se întinde pe teritoriul Județului Satu Mare se completează cu următoarele unități administrativ-teritoriale:

➤ Rătești cu localitățile:

- Beltiug (satele Beltiug, Rătești și Șandra)
- Ardud (satele Ardud, Ardud Vii și Gherăușa)
- Viile Satu Mare (satele Viile Satu Mare și Tătărești)
- Socond (satele Socond și Hodișa), Soconzel, Cuța și Stâna
- Supur (satele Dobra, Hurezu Mare și Racova)
- Săcășeni (satele Săcășeni, Chegea)
- Acâș (satul Unimăt)
- Bogdand (satele Bogdand, Babța, Ser și Corund)
- Hodod (satele Hodod, Nadișu Hododului, Lelei, Giurtelecu Hododului)
- Homoroad (satele Homorodu de Sus, Homorodu de Jos, Homorodu de Mijloc, Solduba, Necopoi, Chilia).

➤ Halmeu (satele Halmeu și Halmeu – Vii)

- Orașu Nou (satele Orașu Nou – Vii, Remetea Oașului și Orașu Nou) Prilog, Prilog-Vii, Racșa-Vii
- Tarna Mare (satul Tarna Mare)
- Batarci (satul Tămășeni)
- Turulung (satul Turulung – Vii)

➤ Tășnad cu localitățile

- Pir (satul Pir)
- Săuca (satul Săuca)
- Cehal (satele Cehal, Cehăluț și Orbău)
- Orașul Tășnad, cu localitatea Tășnad
- Orașul Tășnad, cu localitățile Tășnad, Blaja, Rațiu și Sărăuad

➤ Carei cu localitățile

- municipiul Carei cu localitatea Carei.
- Comuna Sanislău – sat Sanislău
- Comuna Ciumești

Pomicultura a reprezentat un sector agricol foarte dezvoltat, până acum două decade. Prin sprijinul oferit prin diferite măsuri din cadrul PNDR (ex. Măsura 112 – Instalarea tinerilor fermieri), s-au înregistrat creșteri ale suprafeței pomicole a Județului. Cu toate acestea, plantațiile pomicole sunt în mare parte îmbătrânite și cu un potențial de producție foarte scăzut. Există însă un interes semnificativ pentru măsurile anunțate în cadrul PNDR pentru perioada 2014 – 2020 de sprijin al reconversiei plantațiilor pomicole.

De cultura pomilor fructiferi se leagă unul dintre produsele tradiționale ale Județului – pălincă, **Județul Satu Mare fiind cel mai mare producător de pălincă din țară.**

La nivelul Județului Satu Mare funcționează două asociații ale producătorilor de palincă: Asociația Patronală a Producătorilor de Pălincă Naturală din Țara Oașului și Asociația Patronală a Producătorilor de Pălincă, Țuică și Rachiuri Naturale „Codreanca” Satu Mare, precum și o federație: Federația Producătorilor de Pălincă din Nord – Vestul României. Și producerea pălincii este susținută și promovată printr-o serie de evenimente locale, din care menționăm Festivalul Internațional al Pălincii, organizat începând cu 2010 de către Consiliul Județean Satu Mare, dar și sărbători locale (ex. Festivalul Pălincii, Bixad).

Festivalul internațional al pălincii, organizat de Consiliul Județean Satu Mare, cea de-a patra ediție.

În ultimii ani, s-a remarcat o creștere a interesului în practicarea agriculturii ecologice. Conform datelor furnizate de Direcția Județeană Agricolă, la sfârșitul anului 2013 existau 658 de operatori din sectorul vegetal, pomicultură, viticultură și zootehnie, certificați în domeniul agriculturii ecologice.

În 2010 la nivel de județ s-a înființat și Asociația Producătorilor de Produse Tradiționale și Ecologice Satu Mare (APPTE), ai cărei membrii produc și valorifică produse din procesarea cărnii, a laptelui de oaie și capră, produse de morărit și panificație, magiun, murături și altele, precum și produse ecologice.

2.2.2 CRESTEREA ANIMALELOR

În ceea ce privește creșterea animalelor, numărul exploatațiilor care cresc bovine, porcine, cabaline și iepuri de casă, precum și efectivul la aceste specii de animale a scăzut în perioada 2010-2014, și a crescut efectivul de păsări, ovine, caprine, după cum se poate vedea în tabelul de mai jos:

Tabel 2.2.2 1: Situația din zootehnie la 31 Martie 2014

	JUDEȚUL	TOTAL SECTOARE	din care :					
			SECTOR DE STAT		SECTOR PRIVAT			
			TOTAL	din care :	TOTAL	din care :		
				Unit.cu flux ind.		Unit.cu flux ind.	Soc.si as. private	Ferme fam.
bovine	SATU MARE	47,460	156		47,304		5,493	41,811
porcine	SATU MARE	126,407	155		126,252		44,212	82,040
ovine si caprine	SATU MARE	328,400	0				328,400	328,400
cabaline	SATU MARE	8,794	16	16	8,778		53	8,725
pasari de curte	SATU MARE	1,281,694			1,281,694	703,652		578,042
iepuri	SATU MARE	18,300			18,300			18,300

Sursa: www.madr.ro

Principalele firme din Județul Satu Mare care se ocupă cu creșterea animalelor, grupate în funcție de codul CAEN sunt:

Tabel 2.2.2 2: Principalii crescători de animale în Județul Satu Mare

Nr. crt.	COD CAEN	Denumire firme	Localitate	Cifra de Afaceri 2014
1.	0141 – Creșterea bovinelor de lapte	ROTUR COM SRL	Turulung	2,232,381 lei
		ZOOTEHNICA CRISENI SRL	Vama	1,338,307 lei
		ALEX SI IONUT SRL	Livada	954,889 lei
2.	0142 – Creșterea altor bovine	Agromexim SRL	Satu Mare	8,003,099 lei
		TOTAL PLUS SRL	Botiz	776,501 lei
		SPITZ BEEF & COW SRL	Carei	363,940 lei
		Agro Company SRL	Satu Mare	238,300 lei
3.	0145 – Creșterea ovinelor și caprinelor	El Greco SRL	Satu Mare	984,517 lei
		Oar Prestări Servicii În Construcții SRL	Vetis	83,209 lei
		NORDIN COMPANY SM SRL	Ciuperceni	56,054 lei
4.	0146 – Creșterea porcinelor	ABO MIX SA	Satu Mare	43,103,784 lei
		SUINPROD PIG SRL	Racsa	19,540,903 lei
		VERES AGRO PROD COM SRL	Piscolt	19,281,214 lei
		BOVAGRO LAND SRL	Satu Mare	13,663,285 lei
5.	0147 – Creșterea păsărilor	PRO AVIS SRL	Satu Mare	10,866,932 lei
		AVI BROILER SKM SRL	Satu Mare	10,087,847 lei

		ARTEMA SRL	Satu Mare	8,799,742 lei
		AGROFERM SRL	Satu Mare	8,468,301 lei
6.	0149 – Creșterea altor animale	VOGEL HOBBY PET SRL	Ardud	283,707 lei
		La Zigrinata SRL	Negresti-Oas	124,670 lei
		Fagurele SRL	Poiana Codrului	122,164 lei

Sursa: <http://www.firme.info>

Anul 2014 – centralizare efective de animale:

În primele luni ale anului 2014 s-a constatat o scădere destul de semnificativă a efectivelor de animale în județul Satu Mare comparativ cu anul 2013. Cu excepția ovinelor și a păsărilor, la toate celelalte categorii de animale numărul lor a scăzut, potrivit datelor furnizate de Direcția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (DSVSA) Satu Mare. Demn de remarcat este și faptul că marea majoritate a animalelor din județ se află în gospodăriile populației și doar o mică parte sunt crescute în ferme profesionale.

Peste 87% dintre animale, crescute în gospodării

Îngrijorător este faptul că, dacă exceptăm păsările, 87,77% din efectivul total de animale sunt crescute în gospodăriile populației și abia 12,22% în ferme. Astfel, potrivit datelor furnizate de DSVSA Satu Mare, la data de 30 iunie, din totalul de 509.950 de capete de animale existente în județ, cu excepția păsărilor, doar 62.325 erau crescute în exploatații agricole profesionale, în timp ce în gospodăriile populației erau înregistrate 447.625 de animale.

Situația se schimbă radical în cazul păsărilor. Astfel, din totalul de 1.789.138 păsări, în gospodăriile populației erau crescute doar 435.412 (24,33%), în timp ce în ferme existau 1.353.726 (75,66%).

Principalele firme din județ care se ocupă cu creșterea păsărilor, cu cifre de afaceri de peste 2 milioane euro în 2014, sunt:

Tabel 2.2.2 3: Principalii crescători de pasari in Județul Satu Mare

Nr. criteriu	Denumire firma
1	PRO AVIS SRL
2	AVI BROILER SKM SRL
3	ARTEMA SRL
4	AGROFERM SRL
5	ECO INTERNATIONAL SRL

Sursa: <http://www.firme.info>

2.2.3 Prelucrarea producției vegetale și animaliere

În 2010 la nivel de județ s-a înființat și Asociația Producătorilor de Produse Tradiționale și Ecologice Satu Mare (APPTE), ai cărei membrii produc și valorifică produse din procesarea cărnii, a laptei de oaie și capră, produse de morărit și panificație, magiun, murături și altele, precum și produse ecologice.

În ceea ce privește producția agricolă vegetală, la nivelul anului 2013 comparativ cu anul 2000, pentru principalele culturi din România s-a înregistrat următoarea situație:

Tabel 2.2.3 1: Producția agricolă vegetală pentru principalele culturi din România în Județul Satu Mare, pentru anii 2000 - 2013

Principalele culturi	Ani	
	Anul 2000	Anul 2013
	UM: Tone	UM: Tone
Cereale boabe	285.659	570.603
Secară	966	292
Grâu	96.520	147.736
Orz	15.913	6.429
Ovăz	11.174	13.235
Porumb boabe	156.203	372.337
Floarea Soarelui	22.954	40.675
Rapiță	476	3.343
Legume	61.954	88.643

Referitor la producția agricolă animală, conform datelor de pe INS, în anul 2013 s-au înregistrat următoarele valori, comparativ cu anul 2000:

Tabel 2.2.3 2: Producția agricolă animală pentru principalele categorii de produse, în Județul Satu Mare, pentru anii 2000 - 2013

Categorii de produse agricole animale	Unități de măsură	Ani	
		Anul 2000	Anul 2013
Producția agricolă de carne	Tone greutate vie	26.313	-
Producția de lapte	Hectolitri	1.143.460	
	Mii hectolitri	-	1.090
Producția de lână	Kilograme	177.557	
	Tone	-	353
Producția de ouă	Mii bucăți	82.518	-
	Milioane bucăți	-	136

Județul Satu Mare are atestate în prezent 250 produse tradiționale. Trebuie menționat faptul că în perioada anterioară introducerii normelor actuale privind atestarea produselor tradiționale, la nivel național erau certificate peste 4.000 de asemenea produse, din care numai la nivelul Județului Satu Mare erau aproape 400. Au predominat rachiurile naturale, preparatele din carne, produsele lactate, alături de pita de mălai, produse de panificație și de patiserie ș.a.

Pentru a crește competitivitatea produselor agroalimentare românești pe piața UE, este necesară constituirea și consolidarea dimensiunii optime (viabile) a exploatațiilor agricole, care produc o cantitate suficientă de produse cu o calitate omogenă, precum și îmbunătățirea distribuției de produse agroalimentare. Formarea de grupuri de producători sau luarea în arendă a terenurilor ar putea fi soluții pentru formarea unor exploatații agricole de dimensiuni mai mari.

2.2.4 Silvicultura

Suprafața totală a fondului forestier proprietate publică a statului, administrat de RNP – Romsilva, prin Direcția Silvică Satu Mare, în cadrul a 5 ocoale silvice, este de 28.958 ha (la data de 31.12.2012), reprezentând aproximativ 43% din fondul forestier național din județul Satu Mare.

Din totalul fondului forestier administrat de Direcția Silvică Satu Mare suprafața păduroasă este de 28.164 hectare, iar 794 hectare sunt alte terenuri: pentru nevoile de cultură silvică, pentru nevoile de producție silvică, pentru nevoi de administrație forestieră, neproductive, etc.

Structura pe specii a fondului forestier se prezintă astfel:

- **Rășinoase:** 1.092 hectare reprezentând 3,77% din suprafața acoperită cu pădure din care: Molid 518 hectare (1,84%), Brad 3 hectare (0,01%), alte rășinoase 571 hectare (2,03%).
- **Foioase:** 27.072 hectare reprezentând 96,12% din suprafața acoperită cu pădure din care: Fag 7.550 hectare (26,80%), Stejari 12.539 hectare (44,52%), Diverse specii tari 6.473 hectare (22,98%), Diverse specii moi 510 hectare (1,81%).

Tabel 2.2.4 1: Structura pe specii a fondului forestier

Nr. crt.	Specia	31.12.2012
1	Molid	518
2	Brad	3
4	Alte rasinoase	571
5	Fag	7.550
6	Stejari	12.539
7	Diverse specii tari	6.473
8	Diverse specii moi	510
Total		28.164

Sursa: http://satumare.rosilva.ro/articole/prezentare_generala__p_1839.htm

Zonarea funcțională a pădurilor

În raport cu funcțiile socio-economice și ecoprotective atribuite pădurilor din Județul Satu Mare, cele două grupe funcționale se prezintă astfel:

- Grupa I-a păduri cu funcții speciale de protecție ocupă o suprafață de 4.329 hectare, reprezentând 16% din total.
- Grupa a II-a păduri cu funcții de protecție și producție ocupă o suprafață de 23.835 hectare reprezentând 84% din total.

În anul 2013 în Județul Satu Mare s-a recoltat în total 150, 7 mii mc de lemn din care 4,8 mii mc de rășinoase, 48,5 mii mc de fag și 62,1 mii mc de stejar. În perioada 2009-2013, totalul volumului de masă lemnoasă recoltată a cunoscut o creștere față de perioada 2000 – 2009.

În anul 2014 în Județul Satu Mare sunt înregistrate 50 de companii având ca obiect de activitate Silvicultura și alte activități forestiere, din care 38 au fost active (au realizat cifra de afaceri). Cele mai mari companii din acest sector de activitate sunt (după cifra de afaceri):

Tabel 2.2.4 2: Principalele companii din silvicultura în Județul Satu Mare

Nr. criteriu	Denumire firma	Localitate	Cifra de afaceri
1	OCOLUL SILVIC ARDUD RA	Ardud	3,845,891 lei

2	COMINEX SRL	Orasu Nou	1,304,245 lei
3	VERT ENERGY ASSIST SRL	Orasu Nou	998,936 lei
4	BOMAR EUROFOR SRL-D	Odoreu	951,599 lei
5	SELEVESCHI IMPEX SRL	Certeze	853,116 lei

Sursa: www.firme.info

În ceea ce privește companiile cu activitate în Exploatarea forestieră, în anul 2014 în Județul Satu Mare sunt înregistrate 38 de companii, din care 27 au fost active (au realizat cifra de afaceri). Cele mai mari companii din acest sector de activitate sunt (după cifra de afaceri):

Tabel 2.2.4 3: Principalele companii din exploatarea forestieră în Județul Satu Mare

Nr. criteriu	Denumire firma	Localitate	Cifra de afaceri
1	HOCEANU HGH SRL	Negresti-Oas	4,269,164 lei
2	VASIAN FOREST SRL	Certeze	3,930,130 lei
3	BOGDAN CICIOU SRL	Negresti-Oas	3,146,525 lei
4	TAT FORESTSILV SRL	Tur	1,857,919 lei
5	MGN COMPANY SRL	Satu Mare	870,084 lei

Sursa: www.firme.info

2.3. Industria

Având ca ramuri principale construcțiile metalice și produsele din metal, producția de textile, confecții, tricotaje și încălțăminte, procesarea produselor alimentare și producția de mobilier, producția cauciucuri, industria este sectorul cel mai dezvoltat al economiei Județului Satu Mare contribuind cu 49% la cifra de afaceri de pe raza Județului, la nivelul anului 2012 și angajând circa 60% din total salariați.

Cele mai dezvoltate ramuri sunt industria prelucrătoare, industria extractivă și sectorul energetic.

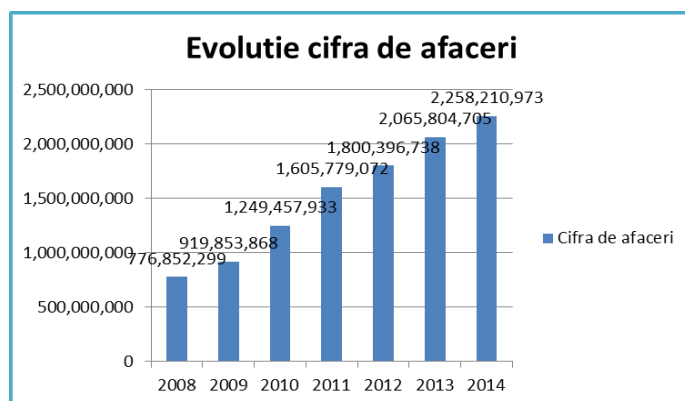
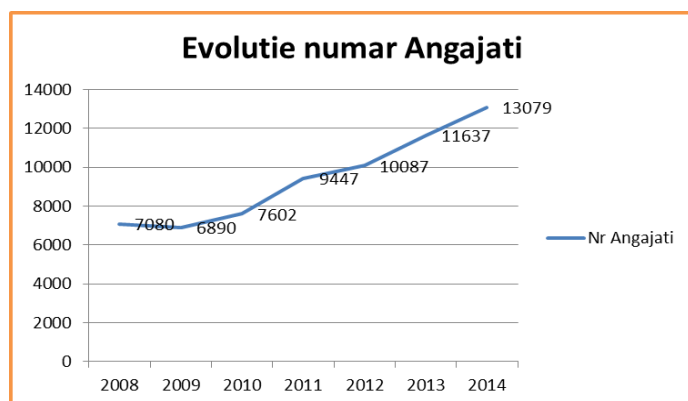
Cei mai mari cinci angajatori din județ sunt reprezentați de firme active în industrie: DRM DRAXLMAIER ROMANIA SISTEME ELECTRICE SRL Satu Mare (Producția de sisteme electrice), UNICARM SRL Vetis (Producție alimentară), GP SOFA SRL Satu Mare (producție mobilier - canapele), CONTITECH FLUID AUTOMOTIVE ROMANIA SRL Carei (Producție Cauciuc și materiale plastice) și ZES ZOLLNER ELECTRONIC SRL Satu Mare (Producția de sisteme electrice). Aceste firme aveau în anul 2014, 13.079 de angajați, cu o cifră totală de afaceri de 2,258 miliarde lei – aproximativ 26% din cifra de afaceri generată de sectorul industrie și construcții, pentru întreg Județul Satu Mare.

Tabel 2.3 1: Principalele companii angajatoare în Județul Satu Mare

Loc	Denumire firma	Localitate	Nr. Angajați 2014	Cifra de afaceri
1	DRM DRAXLMAIER ROMANIA SISTEME	Satu Mare	6.409	289,863,121 lei

	ELECTRICE SRL			
2	UNICARM SRL	Vetiș	2.831	662,386,755 lei
3	GP SOFA SRL	Satu Mare	1.435	175,910,806 lei
4	CONTITECH FLUID AUTOMOTIVE ROMANIA SRL	Carei	1.376	669,273,558 lei
5	ZES ZOLLNER ELECTRONIC SRL	Satu Mare	1.028	460,776,733 lei

Figură 2.3 1 - Evoluția cifrei de afaceri și a numărului de salariați pentru primele cinci firme sătmărene

Sursa datelor: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Se poate observa că la nivelul primilor cinci angajatori din Județul Satu Mare, tendința de dezvoltare a afacerii a fost una evidentă, chiar și în perioada de criză 2009-2011 aceste companii fiind într-un proces de continuare a investițiilor și de angajare de nou personal. O singură excepție este anul 2009 când s-a înregistrat o mică scădere a numărului de angajați la nivelul celor cinci companii, în schimb cifra de afaceri consolidată a acestora a crescut continuu, în limite variabile. În acest context, cifra de afaceri consolidată a primilor cinci angajatori a crescut de aproape 3 ori la nivelul anului 2014, față de rezultatele anterioare crizei financiare (2008). Din acest punct de vedere, se poate afirma că la nivelul marilor companii din județ criza economico-financiară nu a avut impact, fiind chiar un avantaj valorificat de companiile investitoare.

Acest aspect denotă **sustenabilitatea mediului economic Județean**, aceste companii reprezentând un pilon de dezvoltare a mediului de afaceri local și un bun suport pentru continuarea procesului de atragere a noi investiții străine sau naționale.

În dezvoltarea afacerilor acestor investitori, au fost obținute și finanțări nerambursabile prin programe de ajutor de stat (DRM DRAXLMAIER ROMANIA SISTEME ELECTRICE SRL), programe europene cum ar fi Fondul European de Dezvoltare Regională prin POSCCE 2007-2013 (ZES ZOLLNER ELECTRONIC SRL).

Soliditatea acestor afaceri are totuși și un aspect negativ, dacă luăm în calcul creșterea ponderii numărului de angajați ai acestor companii în totalul angajaților în mediul de afaceri la nivelul Județului, astfel încât, există riscul ca în cazul unei decizii de relocare a afacerii sau de închidere a afacerilor, să se "degaje" la nivel Județean un număr foarte mare de angajați, cu presiune ulterioară pe Bugetul de Stat, prin susținerea acestora prin ajutoare de somaj.

Industria alimentară, a băuturilor și tutunului

Industria alimentară la nivelul Județului Satu Mare este concentrată în jurul a două localități - municipiile Satu Mare și Carei datorită poziționării geografice – zona de câmpie, permisivă culturilor agricole și creșterii animalelor. Cu toate acestea, mari producători din industria alimentară din Județul Satu Mare sunt localizați în Vetis și Botiz.

Industria alimentară reprezintă una dintre ramurile industriale de prestigiu la nivel județean, dacă ținem cont de faptul că din noua subdomenii ale industriei alimentare în Județul Satu Mare sunt 3 lideri naționali ai acestor subdomenii, iar în alte două subdomenii producătorii din județ se află pe poziția a 4-a la nivel național. Potrivit Oficiului Național al Registrului Comerțului, Județul Satu Mare înregistra în anul 2014 doar un număr de 216 de firme în domeniul industriei alimentare și a băuturilor, mult sub alte județe din regiune cum ar fi Cluj, Bihor sau Maramureș, unde numărul întreprinderilor depășește 400, depășind însă județele Salaj și Bistrița-Nasaud. Pe de altă parte, Județul Satu Mare înregistrează cei mai mulți salariați în sectorul industrial alimentară (6.252 în anul 2014, față de 5.419 în anul 2012, creștere cu 15%) precum și cea mai mare cifră de afaceri (peste 2 miliarde lei).

C	Numar companii / Județe	Satu Mare	Cluj	Bihor	Maramures	Salaj	Bistrita	Total
C1	Industria alimentara	216	478	420	319	113	168	1714

Câteva aspecte de remarcat pentru industria alimentară din Județul Satu Mare, comparativ cu nivelul național:

La subdomeniul 1012 Prelucrarea și conservarea carnii de pasare – Ave Impex SRL este al **4-lea producător la nivel național**.

În același timp, în Județul Satu Mare își desfășoară activitatea **cel mai mare procesator al produselor din carne** (CAEN 1013) – **Unicarm SRL Vetis** – la nivel național.

Județul Satu Mare excelează și în domeniul producției de uleiuri și grăsimi, **Ardealul SA** fiind al 4-lea producător la nivel național conform cifrelor pe anul 2014. La nivelul regiunii Nord-Vest, **Județul Satu Mare realizează peste 90% din întreaga producție de uleiuri și grăsimi din întreaga regiune**, acest domeniu fiind unul de specializare pentru Județul Satu Mare. De menționat este că aceste rezultate sunt atinse prin 2 companii care activează în acest domeniu dintr-un total de 19 companii la nivel regional.

CAEN 1041 – Fabricarea uleiurilor și grăsimilor 2014

Satu Mare	Cluj	Bihor	Maramures	Salaj	Bistrita	TOTAL
244,035,602	4,025,750	20,672,832	1,545,263	0	0	270,279,447
90.29%	1.49%	7.65%	0.57%	0.00%	0.00%	

Sursa: www.firme.info 2014

În domeniul produselor de morar, activitate conform codului CAEN 1061, în Județul Satu Mare activează **cel mai mare producător la nivel național** – **SC SAM MILLS SRL** din Botiz. Tot din grupul SAM MILLS face parte și compania **SAM MILLS FEED SRL**, care este **cel mai mare producător la nivel național de preparate pentru hrana animalelor de fermă**, astfel încât, și în acest domeniu economic, **Județul Satu Mare detine poziția fruntasă la nivelul regiunii Nord Vest, asigurând aproape jumătate din producția acestor preparate din totalul producției realizate la nivel regional (47,73%)**.

CAEN 1091 - Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de ferma

Satu Mare	Cluj	Bihor	Maramures	Salaj	Bistrita	TOTAL
155,481,610	5,227,760	130,163,377	22,481,604	11,905,494	517,666	325,777,511
47.73%	1.60%	39.95%	6.90%	3.65%	0.16%	

Sursa: www.firme.info 2014

Tabel 2.3 2: Situația industriei alimentare, a băuturilor și a tutunului în Județul Satu Mare, la nivelul anului 2014

C1		Nr. firme	Cifra de afaceri	Numar angajati
10	Industria alimentara, din care:	216	2,032,300,946	6252
10	Industria alimentara	191	1,868,796,758	5781
	101 Productia, prelucrarea si conservarea carnii si a produselor din carne	24	898,443,534	3810
	102 Prelucrarea si conservarea pestelui, crustaceelor si molustelor	0	0	0
	103 Prelucrarea si conservarea fructelor si legumelor	14	14,544,791	75
	104 Fabricarea uleiurilor si a grasimilor vegetale si animale	2	244,035,602	295
	105 Fabricarea produselor lactate	9	9,078,926	75
	106 Fabricarea produselor de morarit, a amidonului si produselor din amidon	27	434,174,686	345
	107 Fabricarea produselor de brutarie si a produselor fainoase	102	91,857,428	1064
	108 Fabricarea altor produse alimentare	11	21,180,181	93
	109 Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor	2	155,481,610	24
11	Fabricarea bauturilor	25	163,504,188	471
	110 Fabricarea bauturilor	25	163,504,188	471
12	Fabricarea produselor din tutun	0	0	
	120 Fabricarea produselor din tutun	0	0	

Sursa datelor: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Cele mai multe firme sătmărene din domeniul agroalimentar sunt specializate pe fabricarea produselor din carne, produse de morărit și fabricarea pâinii/produse de patiserie dar și în producția de băuturi răcoritoare nealcoolice, producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate. Cei mai mulți actori economici la nivel local sunt firme mici și mijlocii. În același timp, firmele mari din județ sunt în număr mult mai mic dar generează mai mult de 75% din cifra de afaceri sătmăreană din sectorul agroalimentar.

Tabel 2.3 3: Principalii agenți economici din industria alimentară a băuturilor și a tutunului în Județul Satu Mare, la nivelul anului 2014

Numele companiei	Localitate	Cifra de afaceri	Număr salariați
UNICARM SRL	Vetiș	662,386,755	2.831
SAM MILLS SRL	Botiz	407,480,400	205
ARDEALUL SA	Carei	228,562,055	280
SAM MILLS FEED SRL	Botiz	155,480,110	24
AVE IMPEX SRL	Satu Mare	126,052,411	446
ALCONOR COMPANY SRL	Carei	68,973,256	221
SAM MEAT INDUSTRY SRL	Satu Mare	68,774,700	342
GAMA & GAMA NR.1 SRL	Culciu Mare	46,932,366	89
VARGA QUATTRO SRL	Carei	20,362,791	243
MALTBERG INDUSTRY SRL	Negresti-Oas	18,243,376	15
MAN RO SRL	Satu Mare	15,473,547	15
MUELLER & PRIETENII SRL	Odoreu	14,288,626	64

Sursa datelor: Agenția Națională de Administrare Fiscală 2014

Industria mobilei

Fabricarea mobilei reprezintă un domeniu relativ dezvoltat în județul Satu Mare și face parte din categoria celor care utilizează tehnologiile joase (intensive în resurse naturale), conform clasificării europene a sectoarelor economice. Conform datelor Oficiului Național al Registrului Comerțului, dintr-un total de 99 de întreprinderi sătmărene active în industria mobilei la nivelul anului 2014, 53 aveau sub 10 salariați, 29 între 10 și 49 de salariați, 14 aveau peste 50 de angajați și trei aveau peste 250 de angajați. Cea mai mare parte dintre companii, în număr de 73, sunt active în domenii ce au ca și corespondent CAEN Rev. 2: 3109 iar restul de 26 sunt active în fabricarea mobilei pentru birouri și magazine, a celei pentru bucătării și în fabricarea saltelelor și somierelor (corespondent CAEN Rev. 2: 3101, 3102, respectiv 3103).

În total, industria mobilei a angajat la nivel Județean în 2014 un număr de 4.444 persoane și a generat o cifră de afaceri de 471.429.112 lei. Cea mai mare parte din această cifră de afaceri – circa 77% - a fost generată de companiile dezvoltate, cu peste 50 de angajați.

Cei mai mari actori de pe piața locală sunt prezentați în tabelul de mai jos, alături de localizarea geografică, cifra de afaceri raportată pentru anul 2014 precum și numărul de salariați pentru același an, conform Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Tabel 2.3 4: Principalii agenți economici din industria mobilei, în Județul Satu Mare, la nivelul anului 2014

Numele companiei	Localitate	Cifra de afaceri	Număr salariați
GP SOFA SRL	Satu Mare	175.910.806	1.435
TOP DESIGN FURNITURE SRL	Medieșu Aurit	59.992.130	318
NORD SIMEX SRL	Satu Mare	15.883.091	237
FIROC INVEST SRL	Satu Mare	17.395.063	182
GAMONI SRL	Botiz	12.785.483	115
ARDUDANA SA	Ardud	11.391.198	209
ALFA VEGA SRL	Satu Mare	9.066.772	103
SACRIS IMPEX SRL	Satu Mare	6.257.065	84
BARDI INDUSTRY SRL	Vetiș	9.193.657	138
RESETAR M SRL	Satu Mare	4.673.012	105
DRAGSIL SRL	Negrești Oaș	3.899.898	73
STARMOBEL SRL	Satu Mare	2.401.193	42

Sursa datelor: Agenția Națională de Administrare Fiscală

Majoritatea acestor companii dețin capital românesc dar trebuie avută în vedere și prezența capitalului străin pe piață, în special cel italian GP Sofa SRL, Alro International SRL și Bardi Industry SRL dar și francez prin Firoc Invest SRL și cipriot prin Sacris Impex SRL.

Conexe industriei mobilei sunt industriile de prelucrare a lemnului și a produselor din lemn dar și industria de textile, ambele folosind tehnologie joasă, fiind intensive în resurse umane și având o productivitate scăzută. Evoluția acestor industrii în ultimii ani este una pozitivă, cu o sincopă în perioada de criză, recuperată ulterior. Cumulat, cele două industrii angajează 5.024 persoane și generează o cifră de afaceri de 328 milioane lei (la nivelul anului 2014). Aceste valori poziționează domeniul pe locul II în rândul activităților industriale importante din județ, cu toate că este mult mai puțin dezvoltat comparativ cu alte județe din regiunea Nord Vest (Maramureș pentru industria lemnului sau Bihor pentru textile).

Industria fabricării echipamentelor electrice

Industria echipamentelor electrice (grupa 27 conform CAEN rev2) este relativ dezvoltată la nivelul Județului, angajând 1916 de persoane și însumând o cifră de afaceri de peste 700 milioane lei, la nivelul anului 2014. Cu toate că specificul industriei presupune un număr redus de firme, structura acestora este una mult mai diversificată față de alte industrii din județ. Astfel, dintr-un total de 9 firme, 3 firme au sub 50 de angajați, 3 au între 14- 49 de angajați, 1 are peste 50 -249 de angajați și 2 au peste 250 de angajați. La nivel regional, principalul competitor îl reprezintă Județul Maramureș, care are un număr mai mare de angajați și generează o cifra de afaceri de aproximativ trei ori mai mare față de cea din Județul Satu Mare. Față de nivelul național, se poate observa că Regiunea Nord Vest înregistrează mai mult de 50% din numărul total de salariați dar și 50% din cifra totală de afaceri.

Tabel 2.3 5:Situația industriei echipamentelor electrice, la nivelul regiunii Nord Vest, în anul 2014

	Număr firme	Cifra de afaceri (lei)	Număr salariați
Maramureș	14	1.019.245.389	3.009
Bistrița Năsăud	14	634.769.606	1.498
Satu Mare	9	340.951.215	1.916
Sălaj	7	102.590.375	110
Bihor	16	91.001.872	705
Cluj	34	76.836.679	1.033
Regiunea Nord Vest	94	2.265.395.136	8.721
Romania	630	4.530.790.679	38.241

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului, 2014

Cei mai importanți agenți economici la nivel local sunt poziționați cu precădere în zona municipiului Satu Mare și sunt reprezentați în principal de firme cu capital românesc, cu multă experiență în domeniu dar și de firme străine care s-au localizat în oraș datorită resurselor umane specializate și a costurilor mai scăzute de pe piață. În mod evident, proximitatea față de țările bogate din centrul și vestul Europei este un mare avantaj competitiv, valorificat prin exporturile în creștere din ultimii ani.

Tabel 2.3 6:Principalii agenți economici din industria fabricării echipamentelor electrice, la nivelul anului 2014

Numele companiei	Localitate	Cifra de afaceri	Număr salariați
ELECTROLUX ROMANIA SA	Satu Mare	422.574.065	777
ZES ZOLLNER ELECTRONIC SRL	Satu Mare	460.776.733	1.028
DRM DRAXLMAIER ROMANIA	Satu Mare	289.863.121	6.409
SISTEME ELECTRICE SRL			
IRON COMPANY SRL	Vetiș	35.977.604	105
TECHNOSAM SRL	Satu Mare	5.866.425	32
ELECTROMECHANICA SATU MARE SRL	Botiz	3.395.706	20
GERO ELECTROTECH SRL	Satu Mare	2.510.816	17
DESIGN SERVICE SRL	Satu Mare	1.606.622	27
DALIA CV SRL	Satu Mare	692.415	12

Sursa datelor: Agenția Națională de Administrare Fiscală

2.4 Economia rurala

Economia rurală are un grad destul de redus de diversificare. Agricultură și silvicultură sunt pilonii principali ai economiei rurale din regiune, dar resurse importante pentru mediul rural reprezintă și piscicultura, sursele de energie regenerabilă și potențialul turistic (acesta din urmă fiind analizat în capitol separat). Un obstacol pentru dezvoltarea activităților economice în mediul rural este inegală dezvoltare a infrastructurii de drumuri și de utilități publice. În ultimul deceniu infrastructura rurală din regiune s-a îmbunătățit, dar persistă mari diferențe între localitățile rurale. Dezvoltarea serviciilor rurale este pe de o parte o sarcină importantă pentru a asigura bunăstarea populației rurale, iar pe de o altă parte este o oportunitate pentru crearea de locuri de muncă. Cele mai importante condiții pentru dezvoltarea serviciilor este ca veniturile în mediul rural să crească (conducând la creșterea cererii pentru servicii) și stoparea migrației populației tinere către mediul urban.⁵

Economia Județului Satu Mare se caracterizează drept o economie industrial - agrară, specializată în industrie alimentară, textilă, construcții de mașini și în producția de mobilier, cu un sector primar bine dezvoltat și un sector terțiar în plină ascensiune.

Economia rurală din Județul Satu Mare are un grad scăzut de diversificare. Conform datelor pe INS, tendințele de ocupare a forței de muncă din județ din anul 2014 se caracterizează printr-o pondere ridicată a populației rurale ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit (52.600) față de 35.900 în industrie, 11.800 în construcții, 2.100 în servicii administrative și servicii suport și 3.000 în administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public.

2.5. Servicii

Mediul de afaceri din Satu Mare este compus în mare parte din întreprinderi active în domeniul serviciilor, numărul lor atingând 4.132 firme în 2012, conform Oficiului Național al Registrului Comerțului. Serviciile la nivelul Județului reprezintă mai mult de o treime din economia sătmăreană și cele mai multe firme sunt active în comerțul cu amănuntul și cu ridicata.

2.5.1 Comerț

Comerțul contribuie cel mai mult la economia locală din Județul Satu Mare, înregistrându-se în acest sector la nivelul anului 2014, conform datelor de pe INS o cifră de afaceri de 4330 (milioane lei RON), însă, raportat la celelalte județe mai dezvoltate ale regiunii Nord – Vest (respectiv Cluj și Bihor), activitățile comerciale au cunoscut o evoluție mult mai temperată. Pe fondul crizei globale și a scăderii puterii de cumpărare locale, volumul de activitate din domeniu a scăzut semnificativ la nivelul Județului, concretizat în scăderea numărului de firme, respectiv a numărului de angajați față de anul precedent, scădere mult mai abruptă decât a altor sectoare.

La nivelul anului 2014 în Satu Mare în sectorul comerțului cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor erau active 2166 firme, dintre care:

⁵ Planul național de dezvoltare a regiunii Nord –Vest 2014 -2020

Tabel 2.5.1 1: Firme active în anul 2014 în Județul SATU MARE din sectorul Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor

COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	2166
Comert cu ridicata si cu amanuntul, intretinerea si repararea autovehiculelor si a motocicletelor	279
451 Comert cu autovehicule	44
452 Intretinerea si repararea autovehiculelor	131
453 Comert cu piese si accesorii pentru autovehicule	100
454 Comert cu motociclete, piese si accesorii aferente; intretinerea si repararea motocicletelor	4
Comert cu ridicata cu excepta comertului cu autovehicule si motociclete	707
461 Activitati de intermediere in comertul cu ridicata	122
462 Comert cu ridicata al produselor agricole brute si al animalelor vii	36
463 Comert cu ridicata al produselor alimentare, al bauturilor si al tutunului	107
464 Comert cu ridicata al bunurilor de consum	89
465 Comert cu ridicata al echipamentului informatic si de telecomunicatii	14
466 Comert cu ridicata al altor masini, echipamente si furnituri	55
467 Comert cu ridicata specializat al altor produse	209
469 Comert cu ridicata nespecializat	75
Comert cu amanuntul, cu exceptia autovehiculelor si motocicletelor	1418
471 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate	675
472 Comert cu amanuntul al produselor alimentare, bauturilor si al produselor din tutun, in magazinele specializate	66
473 Comert cu amanuntul al carburantilor pentru autovehicule in magazine specializate	14
474 Comert cu amanuntul al echipamentului informatic si de telecomunicatii in magazinele specializate	25
475 Comert cu amanuntul al altor produse casnice, in magazine specializate	102
476 Comert cu amanuntul de bunuri culturale si recreative, in magazine specializate	32
477 Comert cu amanuntul al altor bunuri, in magazine specializate	375
478 Comert cu amanuntul efectuat prin standuri, chioscuri si piete	96
479 Comert cu amanuntul care nu se efectueaza prin magazine, standuri, chioscuri si piete	33

Sursa datelor: www.firme.info.

Principala piață de desfacere pentru societățile din Județul Satu Mare este cea locală (județeană). În județ își au sediul importante companii care se ocupă cu importul și distribuția, în întreaga țară, de produse din UE (de ex. AUTONET – piese auto, QUELLE – produse de uz personal, AGROTEX – echipamente agricole, AUTOMOTIVE – autovehicule, COMAT – produse pentru construcții, FLUID GROUP HAGEN – instalații, LUBEXPERT – lubrifianți, etc).

În ceea ce privește comerțul cu amănuntul, în județ există 40 de unități din care 22 unități în Satu Mare, 10 în Carei, 2 în Negrești-Oaș, 1 în Lazuri, 1 în Halmeu, 1 în Petrești, 1 în Supuru de Sus, 1 în Tășnad, 1 în Vama. În sectorul comerțului cu ridicata există în județ 77 de unități dintre care cele mai multe se regăsesc în Carei – 17 unități și în Satu Mare - 39. Printre rețelele comerciale internaționale prezente în județ se numără: Metro, Auchan, Billa, Kaufland, Lidl, MiniMax, Penny Market, la care se adaugă rețele locale de supermarketuri (Unicarm, Atlantic, Barta, Santec).

Comparând acest sector cu cel de industrie și construcții, constatăm că numărul de întreprinderi active în sectorul secundar este mai mare – 2168 în 2014 – acesta generează o cifră de afaceri de circa 400.549 (Milioane Lei) și angajează aproape de două ori mai multe persoane – 34.942. Acest lucru indică o productivitate relativ scăzută în economia locală, specifică unei industrii

intensive în resurse umane și care folosește tehnologie medie și joasă precum cea de fabricarea a produselor din cauciuc, a mobilei, construcții sau industria alimentară.

2.5.2 Construcții

Domeniul construcțiilor a fost unul cu o ascensiune considerabilă în ultimul deceniu, fapt care se poate observa din modul în care a evoluat cifra de afaceri a societăților din domeniul construcțiilor în ultimii ani. Astfel, din 2009 până în 2011 cifra de afaceri a societăților din domeniul construcțiilor a cunoscut un trend ascendent (1050 milioane lei RON în 2009, 1109 milioane lei RON în 2010, 1354 milioane lei RON în 2011). Cu toate acestea, conform datelor furnizate de INS, începând cu anul 2011, aceasta a înregistrat o scădere, în 2014 ajungând la 980 (milioane lei RON). Numărul de firme din domeniu active la nivel de județ în anul 2014 se ridică la 1378 repartizate astfel, în funcție de codul CAEN:

Tabel 2.5.2 1: Firme active în anul 2014 în Județul SATU MARE din domeniul Construcțiilor

	CONSTRUCTII	1378
41	Constructii de cladiri	788
	411 Dezvolare (promovare) imobiliara	22
	412 Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	766
42	Lucrari de geniu civil	146
	421 Lucrari de constructii a drumurilor si a cailor ferate	74
	422 Lucrari de constructii a proiectelor utilitare	24
	429 Lucrari de constructii a altor proiecte ingineresti	48
43	Lucrari speciale de constructii	444
	431 Lucrari de demolare si de pregatire a terenului	89
	432 Lucrari de instalatii electrice si tehnico-sanitare si alte lucrari de instalatii pentru constructii	154
	433 Lucrari de finisare	145
	439 Alte lucrari speciale de constructii	56

Sursa datelor: www.firme.info

În primul trimestru al anului 2014 numărului locuințelor terminate a fost de 111, dintre care 45 în mediul urban și 66 în mediul rural.

Tabel 2.5.2 2: Locuințe terminate

	2014				2015	
	trim.I	trim.II	trim.III	trim.IV	trim.I	trim. II ¹
Locuințe terminate	111	92	165	119	116	154
mediul urban	45	37	74	54	69	72
mediul rural	66	55	91	65	47	82

¹⁾ Date provizorii

Sursa: INS, Buletin Statistic Lunar Județean, august 2015

Conform datelor din buletinele statistice județene lunare publicate de INS, în primele opt luni ale anului 2015, în Județul Satu Mare, au fost eliberate un număr de 376 autorizații de construire, poziționând Județul pe locul al treilea din regiune, după Județul Cluj și Maramureș.

Tabel 2.5.2 3: Principalele societăți din domeniul construcțiilor care activează în Județul Satu Mare în anul 2014

Companie	Localitate	CUI	CAEN	Activitate	Cifra de afaceri	Număr de angajați
DARIA CONST SRL	NEGRESTI-OAS	6852001	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	20.396.311	78
TARR CONST SRL	Livada	12858254	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	47.652.907	98
CASTRUM CORPORATION SRL	Negresti-Oas	641366	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	37.016.969	85
EURAS SRL	Satu Mare	6661206	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	21.470.039	98
LAURENTIU H SRL	NEGRESTI-OAS	4133948	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	30.375.658	182
NOVA OAS SRL	Negresti-Oas	5320073	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	12.931.120	71
IULIA BOSS SRL	Negresti-Oas	6783467	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	17.618.159	131
AG SERV CONSTRUCT SRL	Negresti-Oas	7520051	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	8.707.011	47
BILIE TRANS CONSTRUCT SRL	Certee	21969421	4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	6.734.456	31

Sursa: www.firme.info

Potrivit datelor furnizate de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Satu Mare, în orașul Negrești Oaș se observă cea mai mare pondere a unităților din construcții din totalul societăților active și cel mai mare procent ce revine sectorului din numărul total de salariați.

Un domeniu de activitate specific pentru Satu Mare este reprezentat de transporturile rutiere de mărfuri, proximitatea față de Ungaria și restul Europei dezvoltate fiind un factor major pentru dezvoltarea acestei nișe pe piață. Evoluția sectorului economic este una pozitivă în ultimii ani iar la nivelul anului 2014 cifra de afaceri ajungând la 527 milioane de lei, angajând 1.817 persoane.

Tabel 2.5.2 4: Situația economică a transporturilor rutiere de mărfuri, la nivelul anului 2012

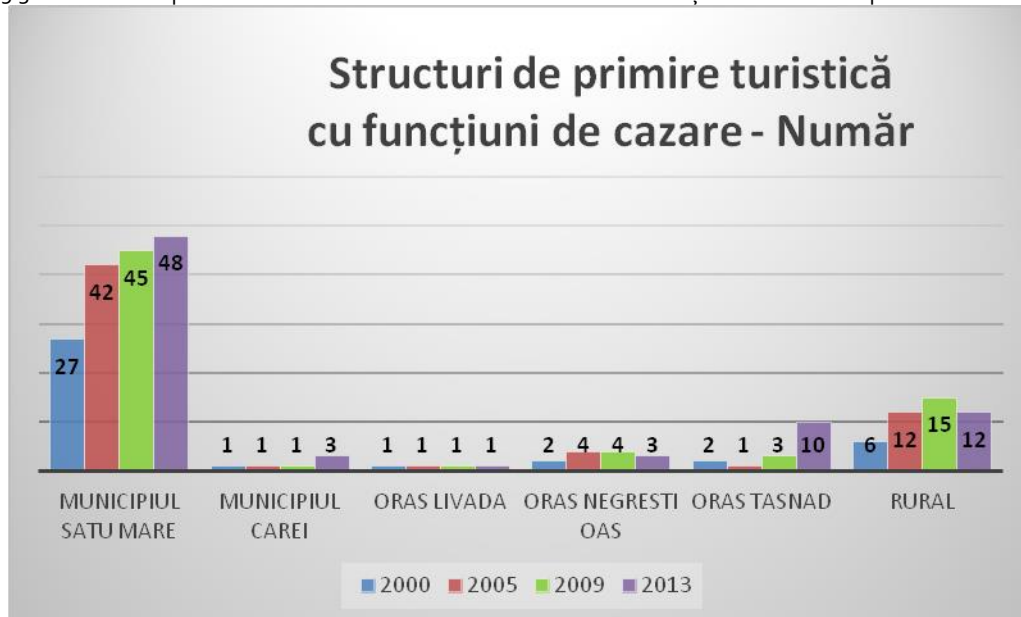
Domeniu de activitate	Număr salariați	Număr firme	Cifra de afaceri
Transporturi rutiere de mărfuri	1.817	418	527.118.342

Sursa datelor: Oficiul Național al Registrului Comerțului

2.5.3 Turism

Din datele statistice disponibile pe pagina web a Institutului Național de Statistică, în anul 2013, **numărul total al structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare** din Județul Satu Mare este de 77 de unități, din care 48 se află în Municipiul Satu Mare, 3 în Municipiul Carei, 1 în orașul Livada, 3 în orașul Negrești-Oaș, 10 în orașul Tășnad și 12 unități în mediul rural (din care 1 – Acâș, 1 – Botiz, 2 – Certeze, 1 – Moftin, 1 – Orașu Nou, 1 – Păulești, 1 – Urziceni, 3 – Vama, 1 - Vetiş). Numărul acestor structuri de cazare a crescut în mod constant în Municipiul Satu Mare, creșterea fiind mai accentuată în perioada 2000 – 2005, de la 27 unități în anul 2000 la 42 de unități în anul 2005, după care se constată o creștere moderată, cu câte 3 unități de cazare în plus în perioada 2005 – 2009 și în perioada 2009 – 2013. Orașul Tășnad a cunoscut de asemenea o creștere importantă a structurilor de cazare, concentrată în special în perioada 2009 – 2013, de la 3 unități de cazare la începutul perioadei până la 10 unități de cazare la finalul perioadei. Numărul de structuri de primire a turiștilor a rămas relativ constant în celelalte localități din mediul urban, dar și în mediul rural, unde în anul 2013 erau înregistrate 12 unități de cazare.⁶

Figură 2.5.3 1 Structuri de primire turistica cu functiuni de cazare la nivelul Județului Satu Mare în perioada 2000 - 2013

Sursa datelor: Moștenire turistică în Mica Europă.
Studiu preliminar al turismului de moștenire în Județul Satu Mare

Principalele unități de cazare din județ, cu activitate pe parcursul întregului an sunt următoarele: Hotel Astoria, Hotel Aurora, Hotel Sport, Hotel Dana (1, 2 și 3), Hotel Poesis și Hotel Casablanca, toate din municipiul Satu Mare, Hotel Oșanul - Negrești Oaș, Cabana Valea Măriei, Cabana Călinești-Oaș.

În Satu Mare există un hotel de patru stele, Satu Mare City Hotel, construit în centrul orașului Satu Mare, în perioada 2007 – 2010. Acesta oferă o gamă largă de servicii pentru persoanele ce călătoresc în interes de serviciu, dar și pentru cei care vin în concediu de odihnă. Ca și locație,

⁶ Moștenire turistică în Mica Europă. Studiu preliminar al turismului de moștenire în Județul Satu Mare

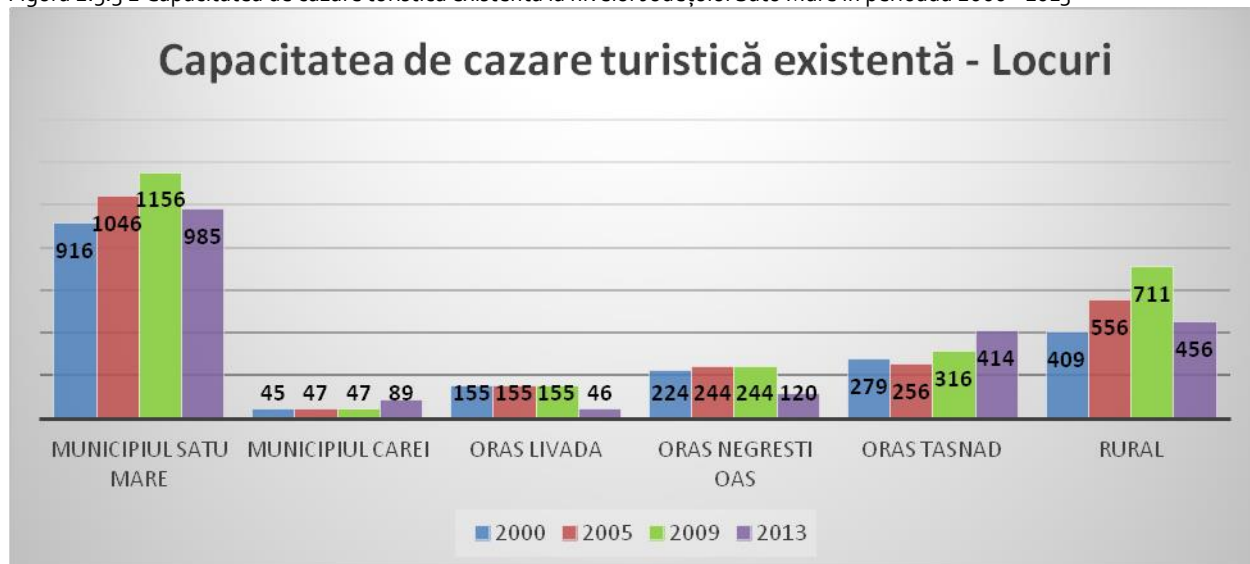
acesta este situat în centrul orașului, fiind aproape de centrele de interes istoric, cultural și financiar.

Hotelul are 39 de camere și apartamente de lux.

Pe lângă acesta, în cadrul altor unități de cazare din Județul Satu Mare există camere de patru stele (Hotel Dana, Hotel Poesis).

Conform datelor din *Studiul preliminar al turismului de moștenire în Județul Satu Mare* capacitatea de cazare turistică existentă nu s-a schimbat semnificativ în timp. Dacă în anul 2000 aproximativ 45% din totalul locurilor de cazare se regăsea în Municipiul Satu Mare, în anul 2013 această proporție crește la aproximativ 46.7% din total. În mediul rural cele mai multe locuri de cazare disponibile au fost înregistrate în anul 2009, reprezentând 27% din total. În cazul orașului Tășnad se înregistrează cea mai spectaculoasă creștere a capacității de cazare, având în vedere plusul de 48% de locuri de cazare disponibile în anul 2013 față de anul 2000. În același timp, în orașul Negrești-Oaș locurile de cazare în anul 2013 ajung la puțin peste jumătate din numărul total de locuri disponibile înregistrat în anul 2000, iar în cazul orașului Livada rămâne la sfârșitul perioadei 2000 – 2013 doar aproximativ o treime din numărul de locuri de cazare înregistrate la începutul perioadei.

Figură 2.5.3 2 Capacitatea de cazare turistică existentă la nivelul Județului Satu Mare în perioada 2000 - 2013

Sursa datelor: Moștenire turistică în Mica Europă. Studiul preliminar al turismului de moștenire în Județul Satu Mare

În perioada 2001 – 2013, numărul total de sosiri ale turiștilor în Județul Satu Mare a crescut de peste două ori, de la 44.946 persoane în anul 2001 la 98.808 persoane în anul 2009 (valoarea maximă a perioadei), după care a scăzut ușor la 93.911 persoane în anul 2013. În cazul Municipiului Satu Mare, creșterea numărului de sosiri în structuri de primire turistică a fost constantă de la un interval de timp la altul: astfel, în anul 2001 erau înregistrate 33.388 sosiri ale turiștilor, în anul 2005 au sosit 41.579 turiști, în anul 2009 50.180 de turiști iar în anul 2013 au fost înregistrate 59.113 sosiri ale turiștilor. Dacă în anul 2001 aproximativ 75% din numărul total de turiști se cazau în Municipiul Satu Mare, în anul 2013, această proporție scade până la 63%, pe fondul creșterii sosirii turiștilor atât în orașul Tășnad, ca urmare a îmbunătățirii ofertelor de programe balneare, cât și în mediul rural: în primul caz s-a înregistrat o creștere de peste 4 ori a numărului de sosiri ale turiștilor, de la 2.133 în anul 2001 la 9.509 în anul 2013, în vreme ce în cel de-al doilea caz creșterea a fost exponențială, de la 1.030 în anul 2001 la 31.062 turiști în anul 2009 (valoare de peste 30 de ori mai mare) și o nouă scădere spectaculoasă până la aproximativ jumătate din valoarea maximă înregistrată, adică 15.269

sosiri în anul 2013. Orașul Negrești Oaș a cunoscut o creștere dinamică a numărului de sosiri ale turiștilor în perioada 2001 – 2005, de la 4.961 la 9.468, după care a scăzut progresiv, ajungând în anul 2013 la 3.402, o valoare de aproximativ 3 ori mai mică decât numărul maxim de sosiri înregistrat în anul 2005.

Datele pentru anul 2013, conform informațiilor din *Studiul preliminar al turismului de moștenire în Județul Satu Mare*, preluate de pe INS, arată că la nivel național județul Satu Mare se situează pe locul 22 în ceea ce privește numărul de sosiri ale turiștilor în structurile de cazare, pe primele trei locuri situându-se Municipiul București, cu 1.328.190 de sosiri ale turiștilor, Județul Constanța, cu 859.634 turiști sosiți și Județul Brașov, cu 834.979 sosiri ale turiștilor. În Regiunea Nord Vest, Județul Satu Mare ocupă locul 4 dintre cele 6 județe ale regiunii, ordinea județelor în funcție de acest indicator fiind următoarea: 1. Cluj (344.629 sosiri ale turiștilor), 2. Bihor (252.045 sosiri ale turiștilor), 3. Maramureș (109.083 sosiri ale turiștilor), 4. Satu Mare (93.911 sosiri ale turiștilor), 5. Bistrița-Năsăud (66.335 sosiri ale turiștilor) și 6. Sălaj (33.367 sosiri ale turiștilor).

Investiții în turism:

- Dezvoltarea zonei turistice „Luna Șes –Negrești Oaș, Județul Satu Mare”, modernizare DC75 și drum acces, canalizare, aducțiune apă s-au alocat 18.444.219 lei. Finanțarea lucrărilor a fost realizată din bugetul Județului Satu Mare, bugetul Orașului Negrești Oaș și suma de 6.722.000 lei din PNDL.
- pentru montarea instalației de transport pe cablu CD 4 Luna Șes și amenajarea pârtiei de schi și a sistemului de înzăpezire al pârtiei s-au alocat 26.312.949 lei, lucrarea fiind realizată în proporție de 40%.

Obiective

Consiliul Județean pregătește o serie de proiecte, printre care reabilitare clădire hotel, vestiare și bazin exterior în Parc Balnear Beltiug. De asemenea, se mai are în vedere construirea a două bazine exterioare, spații tehnice și amenajare incintă în Parc Balnear Beltiug, respectiv construire clădire hidroterapie în Parc Balnear Beltiug.

2.5.4 Cercetare – dezvoltare – inovare

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2011, în România activau 710 de unități Cercetare- Dezvoltare, dintre care 61 în regiunea Nord-Vest, clasându-se pe a doua poziție la nivel național. De remarcat este faptul că 75% dintre entitățile publice și private din regiunea Nord-Vest sunt localizate în Județul Cluj. Jumătate dintre unități activează în domeniul științelor naturale și al ingineriei și toate sunt asimilate IMM-urilor (după criteriul numărului de salariați și al cifrei de afaceri), neexistând nici o întreprindere mare (sau un institut național asimilat unei întreprinderi mari) la nivelul regiunii. Indicele contribuției la cifra de afaceri națională a regiunii Nord-Vest din

perspectiva acestor unități CD considerate IMM-uri este de doar 5,21%, ocupând însă locul III în clasamentul celor 8 regiuni. Din cele 168 de unități CD de interes național, în regiunea Nord-Vest își desfășoară activitatea 15, respectiv 8 institute de cercetare localizate toate la Cluj-Napoca și 7 universități de stat.

Activitatea de cercetare-dezvoltare este aproape inexistentă la nivelul Județului Satu Mare, după ce activitatea CEPROM – unitatea de cercetare în domeniul metalurgiei neferoase – și-a restrâns semnificativ activitatea.

În anul 2013 în sectorul cercetare- dezvoltare activau 100 de persoane, iar cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare se ridicau la 2024 (mii lei).

Majoritatea acțiunilor de dezvoltare întreprinse de firmele din Satu Mare au vizat extinderea liniei de producție; introducerea de noi tehnologii și dezvoltarea unei noi linii de produse. Aceste tipuri de investiții au fost însă inițiative individuale ale întreprinzătorilor, lipsind orice demers strategic sau coordonat/incurajat de autoritățile publice. Investițiile în rețehnologizarea companiilor, precum și în inovarea de produs și proces s-au realizat în cadrul unor proiecte de investiție, fie susținute de companiile-mamă din străinătate sau în cadrul proiectelor finanțate cu fonduri europene nerambursabile destinate IMM-urilor și microîntreprinderilor.

2.5.5 Tehnologia informațiilor și comunicațiilor

În Județul Satu Mare sectorul ITC (tehnologia informației și comunicațiilor) este printre cele mai puțin dezvoltate sectoare, existând sub 30 de IMM-uri care au ca obiectiv de activitate comerțul cu calculatoare și produse software, respectiv servicii de outsourcing pentru companii de profil din străinătate (în special Germania). În aceste companii lucrează sub 200 de persoane. Un motiv pentru această situație ar putea fi lipsa unor unități de învățământ superior în domeniul informatic, acestea fiind concentrate în marile centre universitare (București, Cluj-Napoca, Timișoara sau Oradea).

Din punct de vedere al comunicațiilor putem menționa că în județul Satu Mare predomină centralele telefonice digitale, serviciile de telecomunicații fiind asigurate în gospodării în proporție de peste 60%, o pondere mai ridicată în mediul urban (aproximativ 70%) și mult mai mică în mediul rural (peste 30%). Peste 90% din teritoriul Județului este acoperit de rețelele de telefonie mobilă. De asemenea, există mai multe firme locale care oferă acces la internet de calitate bună. Serviciile de poștă rapidă sunt oferite de operatori naționali (Poșta Română) și alte firme cu acoperire națională: Fan Courier, Cargus, Curiero și de operatori internaționali (TNT, DHL).

2.6. Sectorul antreprenorial

Distribuția în teritoriu a numărului de firme poate fi observată în figura de mai jos. Astfel, indicatorul privind numărul de IMM-uri la 1.000 de locuitori relevă faptul că cea mai mare dinamică antreprenorială se concentrează în mediul urban al județului, cu Negrești-Oaș înregistrând cea mai mare valoare de 33,7 de IMM-uri la mia de locuitori urmat de Satu Mare cu 32,1 IMM-uri la mia de locuitori. Municipiul Carei și comuna Certeze înregistrează valori similare de aproximativ 22 IMM-uri/1.000 locuitori. O situație deosebită se înregistrează atât în Negrești-Oaș cât și Certeze, unde mai mult de o treime, sau chiar jumătate în comuna Certeze, din agenții economici locali sunt activi în construcții de clădiri sau lucrări de construcții, baza economică locală fiind puțin diversificată în rest.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

În această zonă, migrația internațională generează infuzii de capital pe plan local prin intermediul remitențelor (banii câștigați din activitatea economică prestată în străinătate și trimiși acasă, de cele mai multe ori familiei) și cele mai multe investiții ale populației se îndreaptă către îmbunătățiri ale locuinței personale.

În general, în jurul ariilor de centru și centru-vest precum și în zonele urbane se înregistrează valori medii și ridicate a indicatorului. În același timp, în extremitățile Județului, în nord, sud și în sud-vestul Județului activitatea economică este foarte slab dezvoltată, aceste zone fiind preponderent rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

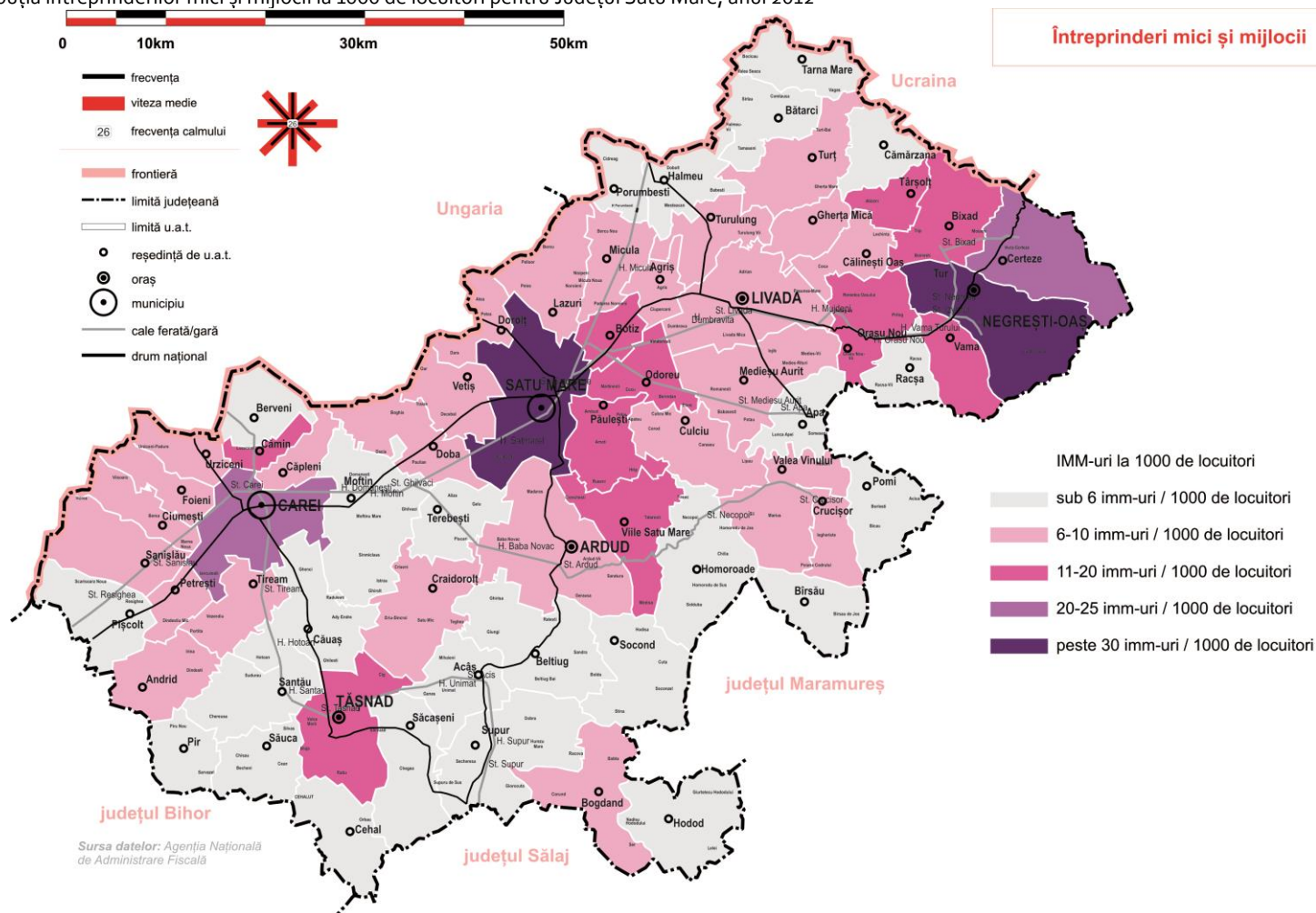

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 2.6 1 Distribuția întreprinderilor mici și mijlocii la 1000 de locuitori pentru Județul Satu Mare, anul 2012

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

2.7. Indicatori colaterali

Județul Satu Mare a beneficiat după anul 1990, de investiții străine valoroase prin relocarea unor filiale ale unor companii multinaționale: Electrolux, Draxlmaier, Zes Zollner, Woco, Phoenix-Continental, Karo, Siha, Winsome, Friesland, Quelle etc. Toate aceste companii întrețin relații comerciale puternice cu societățile-mamă din țările de origine și generează cea mai mare parte din exporturile la nivelul Județului Satu Mare.

Potrivit Oficiului Național al Registrului Comerțului, la nivelul anului 2013, investițiile străine din județ poziționează Satu Mare pe locul 32 la nivelul României ca valoare a capitalului social subscris și pe locul 15 după numărul de firme cu contribuție străină înregistrate. La nivelul Regiunii Nord-Vest, Județul Satu Mare ocupa locul 4 după numărul de firme cu contribuție străină înregistrate și locul 5 în funcție de valoarea capitalului investit în perioada 1991-2013.

Tabel 2.7 1: Societăți comerciale cu participare străină la capital și valoarea capitalului social subscris în perioada 1991-2013 (sold existent la 31 decembrie 2013)

Județ/Regiune	Număr societăți	Valoarea capitalului social subscris	
		Mii lei	Mii euro
Regiunea Nord Vest	22.519	5.470.462,4	2.112.292
Bihor	7.395	1.906.286,4	1.100.327
Bistrița Năsăud	1.249	483.993,8	115.800.2
Cluj	7.986	2.046.151,9	635.277.1
Maramureș	2.509	351.348,9	70.064.1
Sălaj	885	475.122,4	116.688
Satu Mare	2.495	207.559	74.135.6

Sursa datelor: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Potrivit Institutului Național de Statistică, valoarea exporturilor Județului a ajuns în 2013 la 771.330 mii euro, circa 13% din totalul regiunii Nord Vest. Cele mai importante categorii – 60% – le reprezintă exporturile de mașini, aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile, materiale plastice (cauciuc și articole din cauciuc) precum și mărfuri și produse diverse (din ultima categorie cea mai mare parte fiind constituită aproape exclusiv de exporturile de mobilă sau aparate de iluminat).

Tabel 2.7 2: Structura și valorile nominale ale exporturilor la nivelul regiunii Nord Vest

Județul	Valoare procentuală	Valoare nominală (mii euro, 2013)
Bihor	0,34%	1.935.000
Bistrița-Năsăud	0,11%	630.844
Cluj	0,16%	923.430
Maramureș	0,17%	980.730
Satu Mare	0,13%	771.330
Sălaj	0,07%	416.559

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

2.8. Piața muncii și forța de muncă

Potrivit datelor colectate de Institutul Național de Statistică, forța de muncă sătmăreană era constituită la nivelul anului 2012 din 150.400 de persoane. Dintre acestea, 57.200 persoane (38%) lucrau în agricultură, 45.500 persoane (30%) în industrie și construcții iar restul de 47.700 persoane în sectorul de servicii. Evoluția în ultimii cinci ani este una stabilă, fără diferențe notabile cu toate că sectorul industrial a scăzut cu 2%, în timp ce agricultura a crescut cu aceeași valoare, cel mai probabil pe fondul efectelor crizei economice din anii 2009 – 2011. Distribuția resurselor de muncă pe sectoare de activitate este oarecum diferită față de media regiunii Nord Vest unde cele mai multe persoane - 39% - lucrează în servicii iar sectorul de agricultură este mult mai puțin reprezentat. În același timp, trebuie avut în vedere că Județul Satu Mare are un procent mai ridicat de terenuri arabile și unul foarte mic de regiuni muntoase, fiind poziționat în cea mai mare parte a sa în Câmpia de Vest, unitate geografică pe care o împarte cu Județul Bihor din aceeași regiune.

Tabel 2.8 1: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivelul Județului Satu Mare, anul 2012

Domenii de activitate	Nr. pers.
Total	
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	57.200
Industria extractivă	100
Industria prelucrătoare	33.300
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	500
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1.800
Construcții	9.800
Comerț cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	16.000
Hoteluri și restaurante	1.700
Transport și depozitare	6.800
Informații și comunicații	1.600
Intermedieri financiare și asigurări	1000
Tranzacții imobiliare	400
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.000
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2.900
Învățământ	6.300
Sănătate și asistență socială	5.400
Activități de spectacole, culturale și recreative	800
Alte activități de servicii	2.000

Sursa datelor: INS –Institutul Național de Statistică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

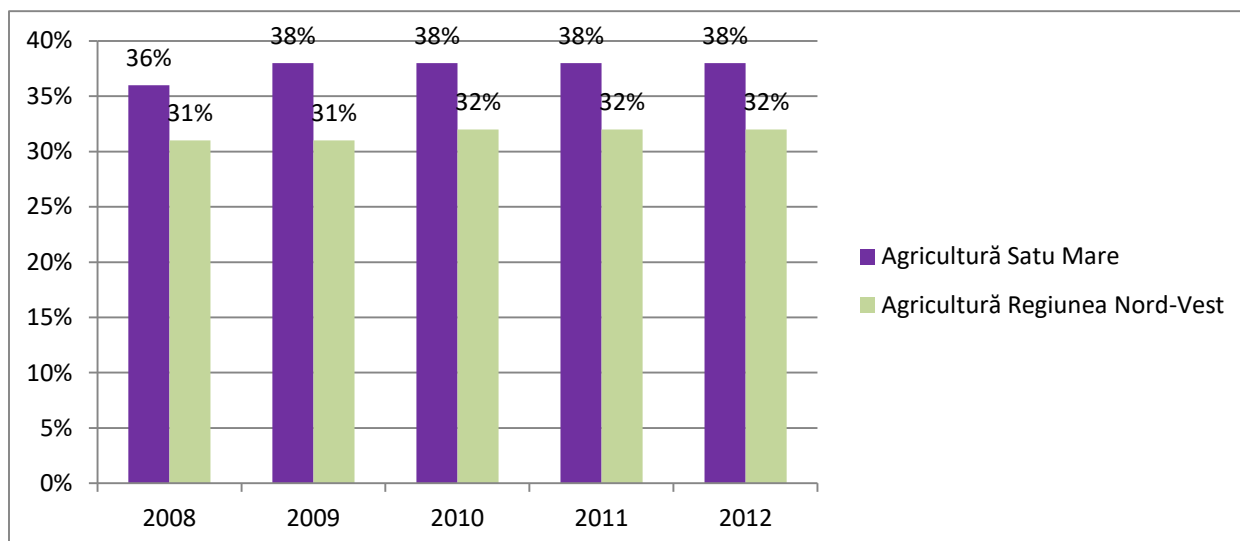
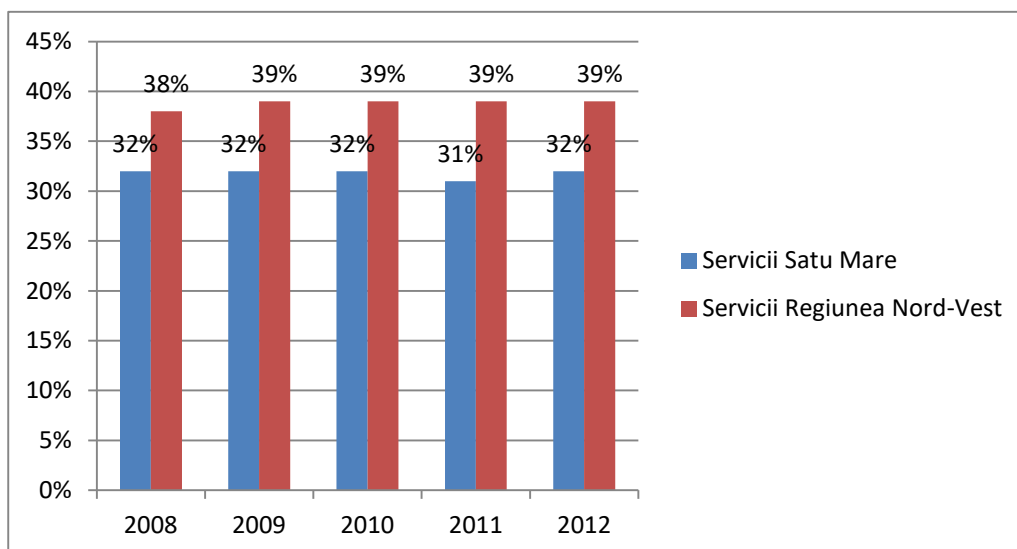

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 2.8 1 Evoluția structurii forței de muncă a Județului Satu Mare pe sectoare economice, comparativ cu regiunea Nord Vest

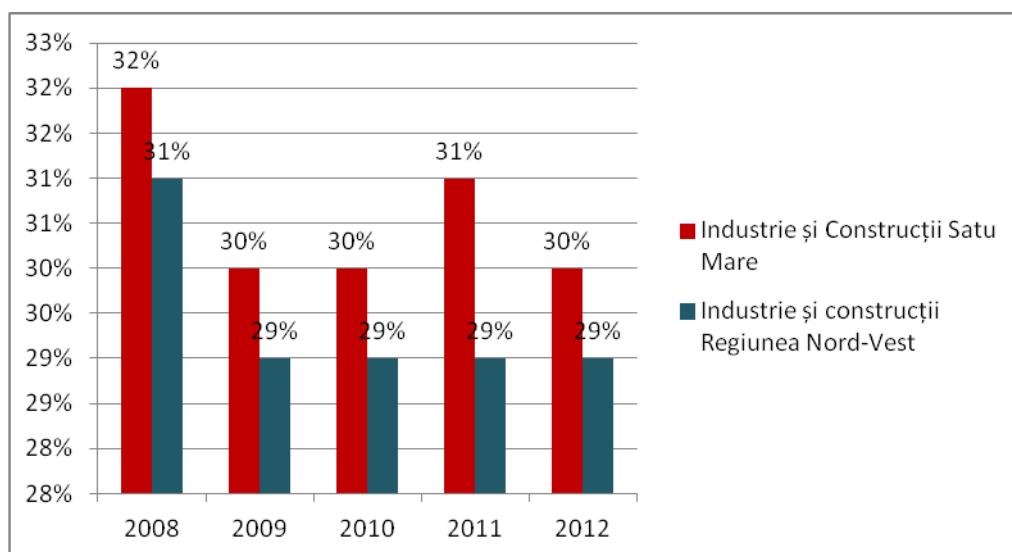
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, Județul Satu Mare se situează pe locul al patrulea în ceea ce privește numărul locurilor de muncă disponibile, după Cluj, Bihor și Maramureș, cu aproximativ 242.500 de locuri, contribuind cu 13,6% din totalul regional. Rata de ocupare a populației, la nivel de județ, se situa în anul 2012 la 62%, similară între cele două sexe și peste media națională (61,1%), dar sub media regională (66,7%). Distanța față de ținta privind ocuparea, din Strategia Europa 2020 este de 8 puncte procentuale, în creștere față de anul 2000, când era de doar 0,2 puncte procentuale (rata de ocupare la nivel de județ era de 69,8%). De remarcat este impactul crizei economice asupra ocupării, care a scăzut, în perioada 2009-2011, cu 4,4 puncte procentuale, după ce crescuse constant în perioada 2004-2008.

Reprezentarea grafică de mai jos prezintă evoluția negativă generalizată a ratei de ocupare a forței de muncă, comparativ pentru județele din regiunea Nord Vest precum și media națională. Această descreștere a fost generată în special de procesul de dezindustrializare prin care a trecut România în ultimii 20 de ani. În același timp se pot observa și efectele crizei economice începute în 2009, care au determinat o scădere a reței medii de ocupare cu scăzut rata medie de ocupare cu 4,4 puncte procentuale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

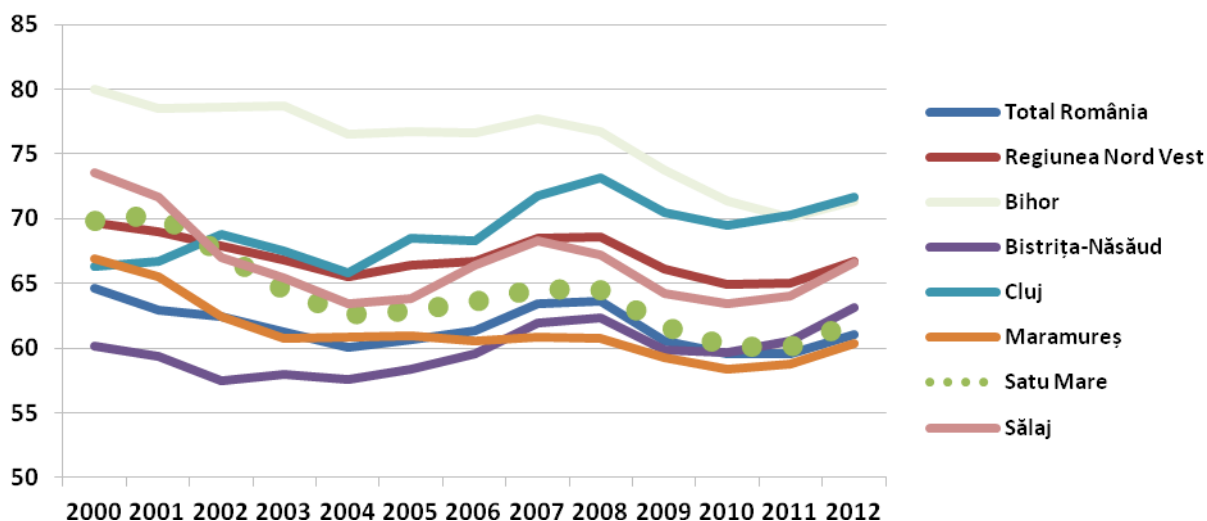

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 2.8 1 Evoluția ratei de ocupare a Județului Satu Mare, comparativ cu județele din regiunea Nord Vest și cu media națională

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Conform datelor furnizate de INS, în august 2015, în județul Satu Mare erau înregistrați un număr de 5695 de someri, rata somajului fiind de 3.6 %. Din numărul total de someri înregistrați, 2420 sunt de sex feminin și 3275 de sex masculin, numărul șomerilor de sex feminin fiind inferior celui al bărbaților în tot intervalul 1997-2013, pe fondul restructurării industriei grele, care ocupa mai ales forță de muncă masculină și a specificului de industrie ușoară al Județului (confecții, industrie alimentară, încălțăminte, etc.), care angajează preponderent femei.

În ceea ce privește repartitia numărului de șomeri pe localități, se remarcă concentrarea lor în mediul rural (5260). În decembrie 2013, cei mai mulți șomeri se înregistrau în: Satu Mare (677), Tășnad (391), Negrești-Oaș (292), Arad (253), Carei (248), Medieșu Aurit (243), Hodod (214), Livada (179). La polul opus, cei mai puțini șomeri se regăsesc în: Ciumești (11), Tarsolt (19), Bârsău (19), Camârzana (20), Pomi (21), Agris (23).

În ceea ce privește câștigul salarial mediu brut, în august 2015 acesta se ridica la 1.944 de lei/persoană.

Pentru angajații din sectorul industrial și de construcții câștigul salarial mediu brut în august 2015 a fost de 1.917 lei/persoană, urmat de sectorul de servicii cu un câștig de 1.983 lei/persoană. În sectorul de agricultură, vânătoare și servicii anexe s-a înregistrat un câștig salarial mediu brut mai mic – 1.897 lei/persoană.

Formare profesională continuă

Datele statistice referitoare la formarea profesională continuă (FPC) ale Institutului Național de Statistică nu sunt defalcate teritorial, astfel oferă doar o imagine a situației la nivel național. Din baza de date a Agenției Naționale pentru Calificări au fost identificate, în regiunea Nord-Vest, un număr total de 988 centre de formare profesională care au deținut acreditare în anul 2012.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Prin Programul de Ocupare a Forței de Muncă, la 30.04.2014 în Județul Satu Mare 3.877 de persoane au fost cuprinse la măsuri active de stimulare a forței de muncă dintre care 1.744 proveneau din mediul urban și 2.133 din mediul rural. De asemenea, din totalul menționat 1.461 au fost femei și 2.416 bărbați.

În ceea ce privește categoriile de vârstă, ponderea cea mai mare au avut-o persoanele cu vârstă cuprinsă între 35 - 45 de ani (1.297 persoane), urmate de persoanele de peste 45 de ani.

Referitor la nivelul de pregătire al persoanelor cuprinse la aceste măsuri s-a înregistrat următoarea situație:

Tabel 2.8 2: Nivelul de pregătire al persoanelor cuprinse la măsuri de stimulare a forței de muncă la nivelul Județului Satu Mare, la 30.04.2014

Invatamant primar	Invatamant gimnazial	Invatamant profesional/artes si meserii	Invatamant liceal	Invatamant postliceal	Invatamant universitar
686	954	903	1.020	55	259

Sursa: AJOFM Satu Mare

Ca urmare a acestor măsuri, din cele 3.877 de persoane participante, 1.981 și-au găsit un loc de muncă.

De la începutul anului 2014 au fost organizate de către AJOFM Satu Mare cursuri de calificare gratuite în următoarele meserii: agenți de securitate și pază (28 de locuri), instalatori de instalații sanitare și gaz (14 locuri), îngrijitor bătrâni la domiciliu (14 persoane), coafor (14 persoane), respectiv ospătari (14 locuri).

2.9. Infrastructura de sprijinire pentru afaceri

Infrastructura de sprijin pentru afaceri la nivelul Județului se compune în special din parcuri industriale precum și inițiative asociative între firmele locale, reprezentate prin Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Satu Mare, dar și prin inițiative private precum Asociația Camera Meșteșugarilor, Asociația Patronatul Sătmărean, Asociația Oamenilor de Afaceri Italieni precum și Asociația Economică Germano-Română Satu Mare, Cluster Mobilier Transilvan. Aceste asociații oferă training, promovare, participare la misiuni externe sau facilitează parteneriate între membri și potențiali parteneri naționali și internaționali.

Parcurile industriale și-au făcut apariția în județ încă din 2005 prin Parcul Industrial Satu Mare-Sud. Acesta a fost organizat în 17 parcele și acoperă 69,54 ha, având acces la toate utilitățile necesare (electricitate, apă, canalizare etc). Parcul este cel mai mare din județ, fiind amplasat în proximitatea principalei aglomerări urbane – municipiul Satu Mare. Cu toate acestea, o mare parte din acesta nu este ocupat de firme, cu toate că parcelele au fost concesionate în întregime, pe o perioadă de 49 de ani. Pe lângă concurența fostei zone industriale din oraș, care are deja acces la facilitățile necesare unei fabrici și este mai accesibilă, parcul a pierdut investitori către alte proiecte precum Parcul Industrial Vetiș sau Parcul Industrial Carei. Spre exemplu, parcul privat de la Vetiș avea în 2013, 33 de firme active cu circa 600 de angajați – comparativ cu 13 firme, câte activează în cadrul Parcului Industrial Satu Mare – Sud. În plus, pe cele 20 de ha din parcul de la Vetiș, din 2009

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

activează și un incubator de afaceri, pentru IMM-uri, acest lucru constituind un element de atracție pentru investitori. Parcul Industrial Nord Carei este amplasat în partea nordică a municipiului, aproape de calea ferată Satu Mare - Carei și de DJ 198M, acoperind o suprafață de circa 22 ha, cu parcele destinate realizării unor unități industriale sau de depozitare, grupate în 3 zone: una de activități (18,5 ha), a doua de instituții și a treia de căi de comunicații.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

2.10. Analiza SWOT - Economie

Analiza SWOT		Implicații pentru strategie
Puncte tari	Structură și activitate economică stabilă chiar și în perioada de criză economică; Nivel ridicat al exporturilor, comparativ cu media regională; Numarul mare de companii lider de piata, ceea ce reprezinta stabilitatea si performanta mediului de afaceri local Numarul mare de investitori straini, ce pot reprezenta un model de succes pentru atragerea de noi investitii Existenta facilitatilor oferite de 4 parcuri de afaceri la nivelul Județului, disponibile pentru gazduirea de noi investitori Pozitia de lider national in productia anumitor produse agricole si alimentare Soluri fertile pentru agricultură Potential turistic deosebit, prin multitudinea de obiective turistice antropice si naturale Cresterea numarului de turisti in ultimii ani Poziție geografică care a permis dezvoltarea unor sectoare economice la nivel local si care permite dezvoltarea zonala ca pol logistic de marfuri Resurse minerale și de apă termală	Dezvoltarea activității economice sătmărene se bazează în primul rând pe exploatarea principalelor oportunități pe care le are de oferit Județul. În primul rând, așezarea la graniță, în proximitatea economiilor mai bogate din centrul și vestul Europei, este principalul factor de catalizarea a investițiilor în economie, în special în industriile cu valoare adăugată ridicată și orientate către export. Resursele locale încă au costuri reduse (teren, forță de muncă) și pot constitui un avantaj competitiv, însă acest lucru nu este sustenabil pe termen lung, odată cu mărirea salariului minim pe economie spre exemplu. Pentru a menține nivelul de productivitate ridicată agenții economici vor trebui să investească în creșterea nivelul de valoare adăugată la produsele pe care le realizează. Un exemplu este industria de confecții care angajează un număr ridicat de persoane la nivel Județean dar care lucrează în special în sistem lohn și își va pierde avantajul competitiv în cazul în care nu investește în crearea de produse cu design propriu, românești, destinate piețelor dezvoltate din Europa. Același tipar de gândire este valabil și pentru activitățile în servicii sau turism. Județul va trebui să facă eforturi să crească valoarea adăugată în servicii și să dezvolte baza economică locală sau să atragă investiții străine în servicii bazate pe cunoaștere sau utilizează tehnologie înaltă. În acest moment, în servicii există oportunități pentru dezvoltarea comerțului, transportului și depozitării datorită poziției geografice a Județului.
Puncte slabe	Bazinul de forță de muncă este redusă ca volum, comparativ cu alte județe din regiune; Somajul relativ scazut, ceea ce conduce la dificultati in identificarea si recurtarea de forta de munca sau conduce la cresterea costurilor cu transportul angajatilor de la distante mari Economie bazată pe activități cu valoare adăugată redusă; Activitatea economică este concentrată în cea mai mare parte în jurul orașului Satu Mare;	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	Dimensiunea foarte redusă a sectorului IT&C la nivelul Județului Lipsa facilităților de Cercetare-Dezvoltare-Inovare la nivelul Județului Capacitate insuficientă de colectare, depozitare și prelucrare a produselor agricole Lipsa unui marketing susținut pentru crearea de branduri naționale pentru produsele locale Număr redus de structuri asociative în domeniul agricol și structura excesiv fragmentată a exploatarelor agricole Susținere redusă a producătorilor locali Număr redus de produse tradiționale atestate Potențial turistic nevalorificat, în special cele referitoare la resursele geotermale și la agroturism Declinul economic din ultima perioadă din domeniul comerțului și al construcțiilor; Nivel redus de diversificare a economiilor rurale Rată ridicată a somajului în mediul rural Nivel redus de dezvoltare (relativ la potențial) în domeniul agriculturii precum și în sectorul de servicii;	Exploatarea resurselor naturale se referă pe de o parte la agricultură, unde Județul are un potențial ridicat de dezvoltare, terenul agricol acoperind 71,8% din suprafața totală a Județului și randamentul culturilor fiind ridicat. Dezvoltarea va fi sustenabilă doar în măsura în care agenții economici vor lucra în structuri asociative, la scară și vor demara prelucrarea produselor pe care le cultivă, pentru a crește pe lanțul de valoare prin creșterea profitului. În al doilea rând, exploatarea resurselor naturale în județ poate fi privită și prin potențial ridicat de producere a energiei (electrice și geotermale) din surse regenerabile – mai ales geotermal și solar dar și prin exploatarea resurselor geotermale pentru activități în turism și agrement.
Oportunități	Poziționare la graniță ce permite dezvoltarea anumitor sectoare economice specializate; Potențial pentru dezvoltarea comerțului internațional; Potențial pentru dezvoltarea infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri, inclusiv activitatea de cercetare-dezvoltare; Resursele naturale și antropice care pot fi valorificate pentru susținerea și dezvoltarea sectorului de turism Surse de finanțare nerambursabile pentru Stațiunea Tasnad, în vederea susținerii turismului balnear Resurse umane specializate și experiența agenților economici în anumite industrii cu potențial de creștere (echipamente electrice, autovehicule, materiale din cauciuc etc);	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	Creșterea interesului pentru produse ecologice și naturale ce poate dezvolta agricultura și industria agroalimentară;	
Amenințări	Lipsa cooperării și a creșterii nivelului de asociativitate la nivelul producătorilor agricoli;	
	Dependența ridicată de anumiți agenți economici importanți care și-ar putea muta activitatea în alte zone ale țării sau ale Europei – Ucraina;	
	Creșterea decalajului dezvoltării economice dintre Județul Satu Mare și alte județe din regiune, în special Cluj și Bihor, care vor atrage resursa umană locală	
	Scăderea populației tinere din mediul rural, din cauza creșterii fenomenului de migrație din mediul rural în mediul urban, sau din cauza migrației internaționale a forței de muncă.	
	Situația neclarificată a proprietăților funciare	
	Schimbări climatice și riscurile de fenomene meteorologice adverse, cu impact negativ în special în agricultura.	
	Creșterea prețurilor materiilor prime, a combustibilului și a forței de muncă;	
	Concentrarea mediului de afaceri aproape exclusiv în jurul Municipiului Satu Mare;	
	Mediul instituțional și legislativ incert;	

CAPITOLUL 3

DEZVOLTARE TERITORIALĂ

3.1. Dezvoltare urbană

3.1.1 Poziția geografică a Județului Satu Mare: oportunități și potențial pentru dezvoltarea teritorială

Județul Satu Mare are o suprafață de 4.418 km² (1,9 % din suprafața țării) și o populație de 344.360 (reprezentând 12,5 % din populația regiunii Nord Vest, conform recensământului din 2011). Rețeaua de localități a Județului este organizată în 6 orașe și 59 de comune, revenind în medie 67,89 km² / unitate administrativă. În comparație cu anul 2002 suprafața medie a unităților administrative teritoriale a scăzut datorită creării de comune noi. Populația medie a unei comune era, în anul 2011, de 3.175 locuitori, în timp ce, în medie, o comună cuprinde 4 sate. Distribuția pe medii de locuire este echilibrată, 44% din populație locuind în mediul urban și 56% în mediul rural. Cu această valoare Județul se situează în categoria județelor cu **nivel redus de urbanizare**.

Poziția geografică oferă un potențial de dezvoltare al Județului Satu Mare, care trebuie privit prin prisma următoarelor aspecte:

a) Județul Satu Mare este situat în **nord-vestul țării**, o poziție geografică ipotetic foarte avantajoasă, având în vedere faptul că regiunile frontaliere ale României, situate de-a lungul graniței vestice, cunosc o dinamică peste media națională (Timiș, Arad, Bihor). În realitate, Județul Satu Mare este dezavantajat față de județele mai sus amintite de poziția sa periferică față de axele majore de transport, precum și de absența unui centru urban polarizator de talia centrelor de județ din celelalte unități administrative comparate (Timișoara, Arad și Oradea). O oportunitate importantă pentru remedierea acestui handicap este reprezentată de posibilitatea realizării unor legături rapide cu o serie de rețele de transport major: coridorul 5 paneuropean (Veneția-Kiev-Moscova), care va trece la o distanță de cca. 80 de km de municipiul Satu Mare, pe teritoriul Ungariei, respectiv autostrada din Nordul Transilvaniei, care va trece la o distanță de cca. 100 de km față de municipiul Satu Mare, respectiv de cca. 40 de km față de zonele sudice al Județului (Tășnad), și din care pot rezulta efecte de spin-off profitabile și pentru Județul Satu Mare.

b) Vecinătatea teritorială dintre județele Satu Mare (România), Szabolcs-Szatmár-Bereg (Ungaria) și Transcarpatia (Ucraina), existența unor structuri teritoriale asemănătoare, axate pe bazinul hidrografic al Tisei, se reflectă în existența unui set de oportunități, dar și de disfuncții teritoriale comune legate de economie, infrastructură, calitatea vieții, utilizarea terenurilor, protecția mediului etc. De aici rezultă necesitatea elaborării unei concepții comune în vederea exploatării eficiente a oportunităților existente și a diminuării efectelor

generate de diferite disfuncții, pe baza participării și cooperării tuturor actorilor implicați în amenajarea teritoriului și dezvoltarea regională din acest teritoriu.

c) Județul Satu Mare este situat într-o **zonă de confluență a granițelor politice**, având o fâșie frontalieră comună atât cu un stat membru al Uniunii Europene (Ungaria) cât și cu un stat care mai mult ca sigur va rămâne pentru o perioadă îndelungată în afara structurilor europene (Ucraina). Din perspectiva UE, Județul Satu Mare se situează într-o regiune dinamică în ceea ce privește interesele strategice ale Uniunii Europene. După integrarea României în UE, granița externă a UE s-a mutat pe fâșia de frontieră situată în partea nordică a Județului Satu Mare, adică pe linia de frontieră cu Ucraina. Această dinamică a antrenat, începând cu anul 2011, mutarea granițelor Schengen pe linia de demarcație sus menționată, cu toate măsurile de securizare ce se impun. În acest context, această fâșie nordică a Județului (cu centrele Halmeu, Turț, Batarci și Tarna Mare) – ca, de altfel, și fâșia nordică a județului vecin, Maramureș - au constituit obiectul unor măsuri de securizare, dar și de exploatare a unor avantaje economice comparative care rezulta din vecinătatea celor două spații politico-economice diferite (UE, Ucraina). Alte avantaje legate de integrarea europeană sunt reprezentate de: extinderea piețelor de desfacere; integrarea piețelor est-europene în piața comună din UE; de-a lungul graniței externe UE vor deveni mai accesibile o serie de piețe potențiale mari, dintre care pentru regiunea studiată cea din Ucraina are relevanța cea mai mare; amenajarea unor noi coridoare de transport spre piețele est-europene, cea mai importantă fiind autostrada 5 din Ungaria, de care va putea profita și Județul Satu Mare;

d) Cu toate că poziția geografică actuală a Județului apare ca un factor pozitiv de dezvoltare, nu trebuie uitat că acest factor a fost valorizat abia în contextul integrării europene, înainte de 1989 Județul ocupând o poziție periferică atât în ansamblul relațiilor transfrontaliere cât și în cadrul economiei

3.1.2 Dezvoltarea localităților. Dezvoltarea urbană

3.1.2.1 Urbanizare, suburbanizare, reurbanizare, modificarea raportului urban-rural

După schimbarea de regim din anul 1989, într-o perioadă de timp scurtă, au intervenit schimbări sociale și economice profunde în localitățile urbane din Județul Satu Mare, o situație caracteristică pentru tot sistemul urban din România. Diferențele față de localitățile urbane din alte zone sunt legate de combinarea locală a unor factori ca democratizarea politică, care a lăsat mai mult spațiu de manevră inițiativei locale; privatizarea întreprinderilor de stat; vânzarea locuințelor de stat și dezvoltarea unei piețe imobiliare; integrarea europeană. Schimbarea socială a mers în paralel cu transformările economice, fiind marcată de pauperizarea unor grupuri sociale (pensionari, romi), dezvoltarea unei clase de mijloc și a unei clase superioare noi. Toate aceste procese au determinat transformarea structurii spațiale a orașelor și a rețelelor de așezări. Orașele au reacționat în mod diferit la noua situație, în funcție de capacitățile instituționale și de competitivitatea de care dispun. În aceste condiții, a avut loc un proces de diferențiere a așezărilor, centrele urbane fiind, în general mai dinamice. Acest proces de diferențiere este susținut și de concentrarea unor servicii publice (administrație publică, educație, sănătate) de rang superior în aceste centre urbane. În acest

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

context, centrul de județ, municipiul Satu Mare, este mai bine poziționat decât oricare dintre celelalte orașe al județului, dar, ca și întreg Județul, de altfel, se află mult în urma unor centre ca Oradea sau Cluj-Napoca.

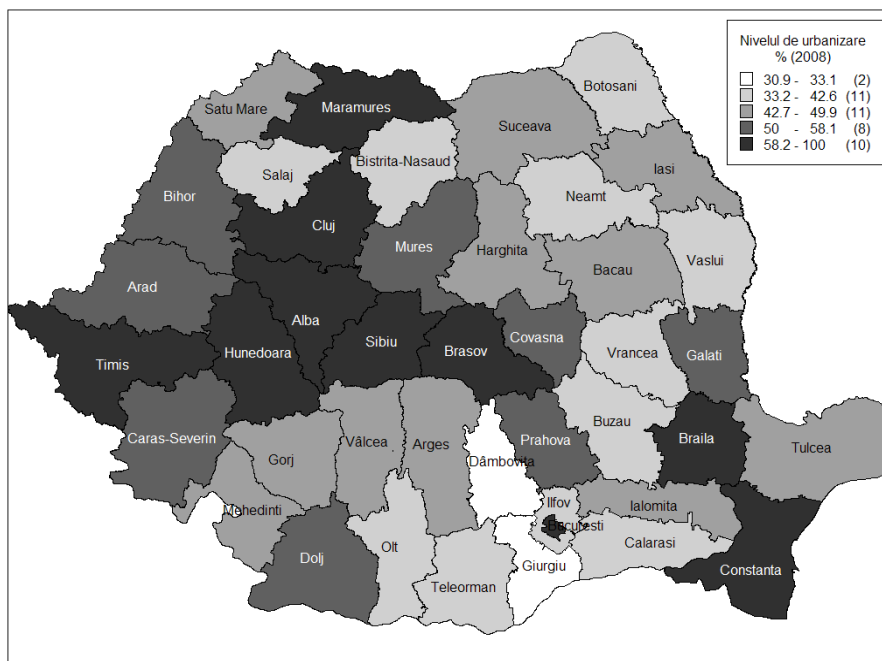
Orașele au evoluat în condiții demografice nefavorabile: spor natural negativ, migrație urban-rural. Majoritatea orașelor au pierdut astfel o parte din populația lor stabilă. Populația municipiului Satu Mare a scăzut mai mult (-21.57%), între recensămintele din 1992 și 2011, ca și populația altor centre din județele situate în partea vestică a României (Oradea sau Arad), înregistrând cea mai mare scădere dintre municipiile reședința de județ din regiunea Nord-Vest: Oradea -11.84%, Baia Mare -17.6%, Bistrita -14.4%, Zalău -17.83% și Cluj Napoca -1.22%.

Desigur, emigrarea unei părți importante a populației maghiare și germane a jucat un rol important în acest proces. Populația orașelor mici (10-25.000 locuitori) a fost mai stabilă. Ca urmare a proceselor demografice nefavorabile, populația urbană a Județului a scăzut, a intrat într-o fază de dezurbanizare, fenomen accentuat și de suburbanizarea care caracterizează în primul rând zona Satu Mare. Această observație nu este valorizată, fiind pur constatativă. Scăderea populației urbane este considerată de literatura de specialitate un proces demografic nefavorabil din punct de vedere economic pentru orașele a căror populație este în scădere: scade numărul contribuabililor la bugetul local, scade cererea locală pentru produse și servicii, care atrage după sine un fenomen cumulativ circular-negativ: scăderea numărului de firme care produc produse și servicii locale, scăderea numărului de locuri de muncă, scăderea veniturilor locale.

Totuși, o parte a mobilității urban-rural este condiționată, constrânsă din punct de vedere economic, așadar avem de-a face cu un proces hibrid în care suburbanizarea clasică, având ca purtătoare clasică clasa socială mijlocie, se amestecă din punct de vedere statistic cu remigrarea urban-rural, determinată de pierderea locurilor de muncă și de scumpirea condițiilor de viață din orașe pentru un grup social important, format din foști muncitori, pauperizați treptat după 1989.

În anul 2002, Județul Satu Mare dispunea de patru orașe, și un grad de urbanizare scăzut, la ambele aspecte situându-se între ultimele județe ale României (Bistrița-Năsăud, Sălaj, Botoșani și Vaslui). În cadrul procesului de reurbanizare care a început în anul 2002, au fost declarate două orașe noi în Județul Satu Mare: Ardud și Livada. Cu toate acestea, nivelul de urbanizare al Județului a rămas sub 50%, sub media națională (fig. 3.1.2.1.1.). Ca și în alte cazuri din România, cele două orașe noi nu corespund la toate criteriile stabilite de Lege, dar pot avea un rol de deservire a populației din comunele rurale adiacente cu servicii publice.

În prezent, Județul Satu Mare ocupă locul 29 pe total țară la gradul de urbanizare.

Figură 3.1.2.1.1 Repartiția județelor pe baza nivelului de urbanizare, în anul 2008

Sursa: Benedek, Kurkó (2010), pe baza datelor din Tempo Online.

Structura localităților cuprinde municipiul Satu Mare, municipiul Carei și orașele Arad, Tășnad, Negrești Oaș și Livada. Un aspect particular al Județului este faptul că prezintă o structură a localităților urbane echilibrată spațial și relativ omogenă. Din punct de vedere al masei urbane, unele comune (Bixad, Viile Satu Mare ș.a.) egalează sau depășesc suprafața orașelor. Un ușor dezechilibru între nord și sud, prin suprafața mai mare acoperită de urbanizare în nord și rarefierea localităților din sud, definește două tipologii de fragmentare a teritoriului, importante sub aspectul resurselor de teren, dar și sub cel al presiunii puse pe cadrul natural.

O altă particularitate este faptul că localitățile nu sunt decât în mică măsură dezvoltate de-a lungul drumurilor principale, fiind mai degrabă răspândite în teritoriu pe drumuri județene sau chiar comunale. Acest aspect poate fi considerat pozitiv pentru facilitarea deplasării între localități și susține investițiile în ameliorarea calității drumurilor județene, fiind, în același timp, o premisă pentru sporirea accesibilității pe drumurile naționale. Această poziționare demonstrează că în arealul aflat la o distanță de 30 de minute/45 de minute față de Satu Mare se pot accesa foarte puține localități.

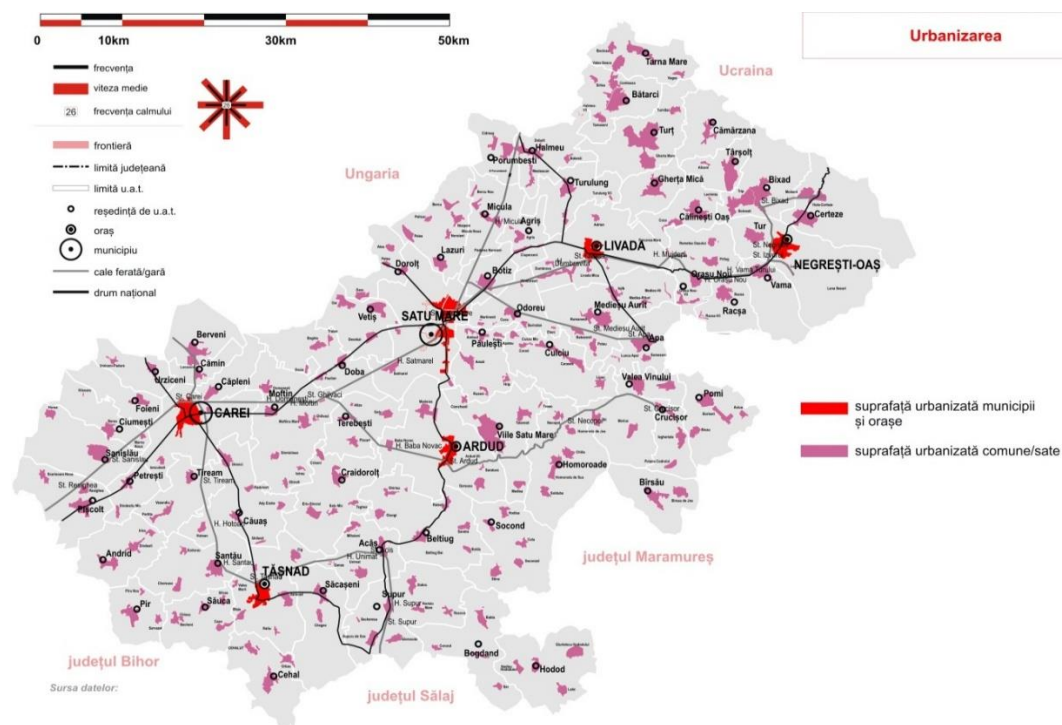
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 3.1.2.1 2 Nivelul de urbanizare al Județului Satu Mare în anul 2013

Sursa datelor: Consiliul Județean Satu Mare

Evoluția recentă a localităților urbane, analizată prin prisma evoluției intravilanului dar și a câtorva documentații de tip PUZ, PUD și PUG disponibile online pe site-urile primăriilor atestă un grad redus de dezvoltare. Cele mai evidente extinderi recente de intravilan se regăsesc în cazul orașului Livada și Negrești-Oaș care în 2011 fac un salt apreciabil în suprafața intravilanului. Orașul Ardud își reduce intravilanul aproape de 3 ori în 2010, rămânând constant la 468 ha până în prezent.

Tabel 3.1.2.1 1 Evoluția procentuală a intravilanului din total suprafață, în mediul urban, în Județul Satu Mare

Evoluția raportului dintre suprafața intravilanului și suprafața totală în mediul urban		2008	2009	2010	2011	2012
Municipiul Satu Mare	Suprafața intravilan (ha)	4.186	4.186	4.186	4.186	4.186
Municipiul Carei	Suprafața intravilan (ha)	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116
Orașul Ardud	Suprafața intravilan (ha)	987	1.074	468	468	468
Orașul Livada	Suprafața intravilan (ha)	1.176	1.176	1.176	1.419	1.419
Orașul Negrești-Oaș	Suprafața intravilan (ha)	1.350	1.350	1.350	2.858	2.858
Orașul Tășnad	Suprafața intravilan (ha)	1.156	1.156	1.156	1.156	1.156

Figură 20-1 Evoluția procentuală a intravilanului din total suprafață

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Procentual, în raport cu suprafața administrativă totală, se remarcă faptul că cea mai mare rată a ocupării cu suprafață urbanizată o are orașul Livada ajungând la 38,9%, urmată de Satu Mare cu 27,86%. Totuși, analizând documentațiile de tip PUZ de pe site-ul primăriei Satu Mare se poate aprecia o presiune considerabilă pe terenul extravilan și o viitoare extindere a suprafeței construite în intravilan (majoritatea PUZ-urilor sunt pentru lotizări, locuințe individuale sau locuințe colective joase, urmate de servicii și depozitare sau zone de recreere).

Situația intravilanului este importantă pentru că ea relevă existența unui disponibil mare de teren neurbanizat la nivelul localităților urbane, oferind astfel premisele pentru conservarea unor terenuri strategice pentru viitoare proiecte de mediu, peisaj sau infrastructură cu importanță Județeană.

În timp ce criteriile stabilite prin lege indică clasificarea și ierarhizarea localităților urbane în România, pentru Județul Satu Mare multe dintre aspectele privind nivelul necesar de echipare rămân nesatisfăcătoare. Conform legii 100 / 2007 (Legea nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități) care stabilește criteriile minimale conform cărora se face clasificarea localităților, se poate observa că localitățile urbane din Județul Satu Mare prezintă unele deficiențe importante în special în cazul localităților mici.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 3.1.2.1 3 Conformarea localitatilor urbane cu Legea 100/2007

1	Conformarea localităților urbane cu legea 100/2007																
2	nr.crt indicator	1		2		3		4		5		6		7		8	
3	indicatori minimali stabiliți de legea 100 / 2007	număr de locuitori		Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)		Dotarea locuințelor cu instalație de alimentare cu apă (% din total locuințe)		Dotarea locuințelor cu instalație de canalizare (% din total locuințe)		Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din total locuințe)		Număr de paturi în spitale la 1.000 de locuitori		Număr de medici la 1.000 de locuitori		Unități de învățământ liceal sau altă formă de învățământ secundar	
4		mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș
5		40000	10000	85%	75%	80%	70%	75%	55%	45%	35%	10	7	2.3	1.8	x	x
6	municipiul Satu Mare	109728		98.98%		94.90%		94.80%		74.00%		10.84		3.39		22	
7	municipiul Carei	21793		96.17%		89.30%		87.90%		48.90%		9.96		2.39		4	
8	Ardud		7322		96.22%		54.00%		50.00%		8.50%		0.00		0.68		1
9	Livada		7032		87.90%		55.70%		54.30%		7.00%		0.00		0.57		1
10	Negrești-Oaș		15033		99.11%		77.80%		75.90%		30.50%		16.23		3.46		2
11	Tășnad		9285		95.52%		71.60%		70.00%		15.40%		5.92		2.58		1
12	nu se îndeplinesc indicatori minimali stabiliți de legea 100 / 2007																
13	lipsa date																

2	9		10		11		12		13		14		15		16		17	
3	Dotări culturale și sportive: săli de spectacol, biblioteci publice, spații pentru activități sportive		Locuri în hoteluri		Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)		Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)		Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)		Epurarea apelor uzate: racordarea la o stație de epurare cu treaptă mecano-chimică		Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a străzilor)		Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) m2/locuitor		Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat	
4	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș	mun.	oraș
5	x	x	100	50	60%	50%	70%	60%	60%	50%	x	x	70%	70%	15	15	x	x
6	49		719		71.75%		97.04%		96.28%						25.43		DA	
7	6		0		69.70%		99.70%		113.79%						14.68			
8		3		0		82.61%		126.09%		95.65%						9.56		
9		5		0		37.50%		10.21%		20.21%						27.02		
10		6		108		31.37%		78.24%		61.18%						17.96		
11		5		0		66.67%		172.96%		48.52%						4.31		

Observație: deși indicatorul de spațiu verde din lege sugerează un necesar de 15mp/locuitor, normativele europene în vigoare sugerează un necesar de 26mp/locuitor, iar Organizația Mondială a Sănătății sugerează 52mp/locuitor. Față de aceste praguri, chiar și municipiul Satu Mare care deține 25,43 de mp spațiu verde/locuitor, localitățile urbane au nevoie de o politică susținută dedicată spațiilor verzi. Dar, pentru Livada, Ardud și Negrești-Oaș deficitul este mult mai sever, în special în privința echipării edilitare sau a serviciilor esențiale precum sănătatea. Având în vedere că aceste localități au și un număr de locuitori inferior celui solicitat prin legea 100/2007, deficitul de dotare este cu atât mai grav.

Din deficitul la nivel urban se evidențiază de fapt importanța cadrului natural de ansamblu, contextual, în care, la nivel Județean, este necesară menținerea unei calități sporite a cadrului natural, a cursurilor de apă, a zonelor împădurite etc, astfel încât politica Județeană în domeniul mediului să fie complementară și integrată cu cea a orașelor.

În al doilea rând, deși nivelul de dezvoltare al orașelor este relativ redus – uneori inferior unor comune vecine, acest lucru nu ține de responsabilitatea directă a nivelului Județean, este necesară susținerea dezvoltării lor pentru a putea contribui la dezvoltarea Județului.

3.1.2.2 Centre și arii de polarizare

Una dintre cele mai importante legi care a influențat, după 1989, dezvoltarea sistemului de așezări este secțiunea a IV-a a Planului de amenajare a teritoriului național (PATN), unde localitățile României sunt ierarhizate pe șase nivele, numite în lege ranguri, după cum urmează (art. 2):

- **localități de rangul 0:** București, capitala României, centrul urban de cea mai mare importanță europeană;
- **localități de rangul I:** 11 municipii de importanță națională și europeană. Este vorba de Oradea, Timișoara, Cluj-Napoca, Brașov, Craiova, Ploiești, Constanța, Brăila, Galați, Bacău și Iași;
- **localități de rangul II:** 81 de municipii de importanță regională, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități. **Satu Mare și Carei intră în această categorie;**
- **localități de rangul III:** 172 de orașe cu influență microzonală. **Negrești-Oaș, Tășnad, Ardud și Livada se încadrează în această categorie;**
- **localități de rangul IV:** 2.686 sate reședințe de comună: **59 în Satu Mare;**
- **localități de rangul V:** 10.408 sate componente ale comunelor, orașelor și municipiilor. **161 de sate în Județul Satu Mare.**

Municipiul Satu Mare corespunde următoarelor criterii stabilite prin Lege:

are o populație între 50.000 și 200.000 locuitori, o zonă de influență cu circa 200.000–500.000 locuitori și cu o rază de servire de 60–80 km, acces direct la cel puțin două sisteme majore de căi de

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

comunicație, funcții economice din sectorul secundar și terțiar, și un nivel de dotare-echipare care cuprinde, între altele, instituții de decizie politică, administrativă, juridică de importanță Județeană, instituții de educație și cercetare (institute de învățământ superior etc.), instituții de sănătate publică (spitale etc.), instituții de cultură (case de cultură etc.), centre comerciale, camere de comerț, hoteluri de trei stele și patru stele cu cel puțin 200 de locuri, mass-media cu difuzare Județeană, sucursale de bănci, obiective de sport și agrement (parcuri, săli de sport etc.), agenții de protecție a mediului, sistem de alimentare cu apă și canalizare, episcopii, sedii eparhiale, gări, autogări, transport în comun, centrale telefonice automate, poștă etc.;

Municipiul Carei are un rol de echilibru, satisfăcând următoarele criterii stabilite prin Lege:

are o populație cuprinsă între 20.000 și 70.000 locuitori, o zonă de influență cu 30.000 – 100.000 locuitori și cu o rază de deservire de circa 20 km, acces direct la calea ferată, drum național, drum Județean și accese facile ale localităților din zona de influență, funcții economice primare, secundare și terțiare, nivel de dotare-echipare cu: sedii de administrație publică, de partid, judecătore, parchet, gimnazii, licee generale, spital general, casă de cultură, unități comerciale diversificate, hotel de trei stele cu minimum 50 de locuri, sucursale ale unităților financiar-bancare, săli de sport, servicii dotate cu echipamente specifice pentru protecția mediului, sistem de alimentare cu apă și canalizare, protopopiate, parohii, gară, autogară, poștă, centrală telefonică, poliție etc.

Celelalte patru orașe, **Tășnad, Negrești-Oaș, Arduș și Livada** sunt de rangul III, având conform Legii următoarele dotări: populație între 5.000 și 30.000 locuitori, zonă de influență cu 5.000–40.000 locuitori și cu o rază de deservire de circa 10–12 km, acces direct la un drum național sau județean, legături facile cu localitățile din zona de influență, funcțiuni economice din toate sectoarele, nivel de dotare-echipare care cuprinde: primărie, judecătore, parchet, tribunal, notariat, învățământ liceal, spital general sau secție-spital, casă de cultură, magazine universale, piață agroalimentară, hotel de două stele cu minimum 50 de locuri, sucursale de bănci, săli de sport, serviciu de protecție a mediului, sistem de alimentare cu apă și canalizare, lăcaș de cult, autogară eventual gară, poștă, centrală telefonică, sediu de poliție etc.

În ceea ce privește **ierarhizarea localităților rurale**, legea definește două ranguri, numerotate în continuarea rangurilor stabilite pentru localitățile urbane:

– **localitățile rurale de rangul IV** au fost definite exclusiv pe baza criteriului administrativ, în această categorie fiind incluse toate satele reședință de comună. Acestea trebuie să dispună și de un nivel de dotare minim în vederea asigurării serviciilor publice sau private pentru toate satele componente: sedii de primărie, grădiniță, școală primară și gimnazială, dispensar medical, farmacie sau punct farmaceutic, poștă, servicii telefonice, sediu de poliție, cămin cultural cu bibliotecă, magazin general, teren de sport amenajat, parohie, cimitir, stație/haltă CF sau stație de transport auto, dispensar veterinar, sediu al serviciului de pompieri, puncte locale pentru depozitarea controlată a deșeurilor și alimentare cu apă prin fântâni stradale;

– **localitățile rurale de rangul V** sunt sate fără funcție administrativă, nivelul dotărilor fiind determinat de numărul de locuitori și de specificul așezării. Legea enumeră numai dotările minime obligatorii pentru satele care au peste 200 de locuitori: școală primară, punct sanitar și magazin, cu specificația că aceste dotări sunt necesare și pentru satele mai mici dar izolate. Izolarea este

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

calculată din nou în mod absolut, fiind dată de distanța de peste 3–5 km față de satul cel mai apropiat care dispune de astfel de dotări.

Mai putem menționa aici faptul că prin HG nr. 998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională⁷, cu modificările și completările ulterioare, au fost desemnați polii de dezvoltare urbană, unde se încadrează municipiul Satu Mare și centrele urbane, reprezentate de orașe/municipii cu peste 10.000 de locuitori: Negrești Oaș și Carei.

Este evidentă o structurare a întregului județ pornind de la municipiul Satu Mare care beneficiază de o poziție dominantă în cadrul sistemului urban al Județului, fiind principalul catalizator de populație și activități, cu o populație de aproximativ 3 ori mai mare decât al doilea centru ca mărime, municipiul Carei. Deși celelalte centre urbane sunt echilibrat distribuite în teritoriul Județului ele sunt insuficient dezvoltate pentru a susține zonele aflate către marginea Județului, acest lucru fiind necesar pentru a contracara polarizarea dinspre exterior, în special dinspre Cluj Napoca și Oradea.

3.1.2.3 Evoluția funcțională a localităților

Aspecte critice ale sistemelor urbane

- hipertrofie, datorită poziției dominante a municipiului Satu Mare în cadrul sistemului urban al Județului, raportul dintre populația acestuia și media numărului de locuitori din celelalte centre urbane fiind de 1:6;
- absența centrelor de polarizare de rangul I, după clasificarea efectuată în PATN, secțiunea a IV-a. Centrele regionale de rangul I cele mai apropiate sunt Cluj-Napoca și Oradea, în România, respectiv Debrecen și Miskloc, în Ungaria, ambele centre de județ analizate, Satu Mare fiind nevoit să concureze cu aceste centre pentru atragerea capitalului, tehnologiei și a forței de muncă;
- decalaje demografice și de funcții între centrul de județ și orașele mai mici;
- gravitație univocă: sistemele urbane din Județul Satu Mare gravitează integral spre Satu Mare.

Întrucât analiza noastră se referă la Județul Satu Mare, concluzia referitoare la hipertrofie și gravitație este susținută prin rezultatele analizei.

Viabilitatea sistemului de așezări rurale din Județul Satu Mare

Problema viabilității așezărilor în general și a celor rurale în special angajează deopotrivă aspecte de ordin economic, demografic, psihologic, cultural și politic. Atunci când s-a produs "suprapopularea", când s-a depășit pragul "resurse – număr de populație", autoreglarea sistemelor teritoriale s-a realizat prin emigrări.

⁷ Publicată în M.Of.nr.641/08.09.2008

Legea 251/2001 definește o categorie aparte de **comune** și anume acelea în care s-au produs **scăderi de 30–50% respectiv de peste 50% a populației în ultimii treizeci de ani**. Acestea urmează să fie sprijinite de Guvern și de autoritățile administrației publice locale, fără a se specifica modul concret al acestei susțineri (art. 6). Din analiza distribuției teritoriale a acestor comune se conturează clar partea sudică a județului Satu Mare ca areal cu scăderi masive a numărului de locuitori.

Pe baza numărului populației (indicator agreat în cadrul documentației PATR Nord-Vest, și preluat de acolo, plecând de la ipoteza că un indicator testat și validat poate fi utilizat, în continuare) s-au depistat patru clase de neviabilitate a așezărilor rurale:

1. așezări viabile (peste 250 locuitori);
2. așezări aflate în faza de incertitudine (201-250 locuitori);
3. așezări rurale în faza premergătoare procesului de dispariție (101-200 locuitori);
4. așezări rurale pe cale de dispariție, cu o populație cuprinsă între 51 și 100 locuitori;
5. așezări rurale cu dispariție certă, cu un potențial mai mic de 50 locuitori.

În cadrul Județului Satu-Mare există un număr de 239 de așezări umane din care 52 localități au un grad scăzut de viabilitate, ceea ce reprezintă cca. 22% din totalul localităților, în creștere față de datele bazate pe Recensământul Populației 2002, când doar 17% dintre așezări erau considerate neviabile.

Dintre așezările neviabile în 2010, doar două au reușit să devină viabile, înregistrând creșteri ale populației (Mărtinești, com. Odoreu și Satu Mic, Com. Craidorolt), iar alte trei așezări au reușit să treacă dintr-o categorie inferioară într-una superioară: Berea și Cionchești, de la nivelul 3 la nivelul 2 și Halmeu-Vii de la nivel 5 la nivel 4. În rest, toate celelalte localități prezintă fie o păstrare a nivelului existent, fie au suferit înrăutățiri ale nivelului de viabilitate.

Mai mult, 13 noi așezări au devenit neviabile (Tab. 26).

Așezări cu tendințe de dispariție certă sunt în număr de 11 (tab. 26), procesele grave ce se pun în evidență fiind: mortalitate ridicată; natalitate "zero"; descreștere rapidă; structuri îmbătrânite și feminizate; lipsa dotărilor de interes public; potențial de comunicație foarte scăzut; dominanța gospodăriilor părăsite; indice de înnoire edilitară "zero"; ponderea ridicată a terenurilor agricole neutilizate; menținerea din extern cu produse vitale.

Aceste localități nu mai au nici o șansă de refacere. Ele se vor dezagrega rapid pe cale naturală și sunt propuse pentru comasare și desființare. La nivelul Județului Satu Mare există 3 așezări „fantoma”, adică așezări cu 0 locuitori, dar care au în continuare cod SIRUTA: Văgaș, Ganaș și Eteni. Satul Cucu a înregistrat la Recensământul Populației 2011 o populație de 11 locuitori, după ce în 2002 prezenta și acesta zero populație.

Așezările rurale pe cale de dispariție se înscriu cu aceleași caracteristici, dar dispun de un stoc demografic mai mare, însă care se află într-un declin rapid sub aspect numeric. Ele sunt în număr de 11 localități. O parte dintre ele dispun de un potențial de poziție favorabil, dar dispăre capacitatea de autosusținere. În cadrul acestora, prin promovarea unor politici de amenajări cu rezidențe secundare s-ar putea stopa cel puțin degradarea infrastructurilor existente și a vetrelor.

Așezările rurale aflate în faza premergătoare dispariției se caracterizează prin apariția de structuri favorizante dispariției în cadrul stocului demografic și printr-o structură economică predominant agrară. Deși dispun de unele dotări de interes public (școli, magazine sătești), acestea sunt foarte slab valorificate. În cadrul Județului Satu Mare au fost depistate 18 de astfel de localități.

Așezările rurale aflate în faza de incertitudine (12 localități) au ajuns la acest stadiu prin procesul masiv de emigrare a stocului demografic tânăr și remigrări sporadice a unui stoc demografic îmbătrânit din mediul urban. Acest proces determină ca pe fondul existenței unor infrastructuri de utilitate medie să se creeze o stare de echilibru fragil între existență și nonexistență. Factorii care ar putea declanșa declinul spre dispariție sunt: perpetuarea în următorii 5-10 ani a procesului de emigrare – imigrare; neangajarea de noi investiții și de susținere a celor existente; desconsiderarea potențialului real de dezvoltare de care dispun aceste așezări.

Pentru ultimele două categorii de așezări se impune a fi consolidate eforturile de menținere și modernizare, inclusiv prin încurajarea edificării de rezidențe permanente.

Pentru stabilirea cu mai mare acuratețe a stărilor și fazelor de evoluție a acestor așezări, în ansamblul lor, este imperios necesar a ne servi de indicatori suplimentari ce desemnează potențialul de poziție, de structuri demografice, de resurse și de dotare.

Tabel 3.1.2.3 1 Localități cu grad scăzut de viabilitate în Județul Satu Mare (actualizat RPL 2011 comparativ cu RPL 2002)

Nr. crt.	Denumire	Număr locuitori RPL 2002	Număr locuitori RPL 2011	Grad de neviabilitate 2002	Grad de neviabilitate 2011
	Localitate				
1	Bicau	248	140	2	3
2	Dacia	250	157	2	3
3	Giungi	220	155	2	3
4	Hotoan	233	180	2	3
5	Mărtinești	208	607	2	1
6	Portița	248	236	2	2
7	Șandra	207	241	2	2
8	Satu Mic	217	266	2	1
9	Sudurău	205	188	2	3
10	Urziceni-Padure	241	218	2	2
11	Aciva	188	138	3	3
12	Ady Endre	175	124	3	3
13	Ardud-Vii	123	58	3	4
14	Berea	191	207	3	2

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

15	Bolda	156	63	3	4
16	Chisău	131	91	3	4
17	Cionchesti	182	248	3	2
18	Ghilesti	148	96	3	4
19	Ghirolt	144	176	3	3
20	Istrau	109	66	3	4
21	Radulesti	148	111	3	3
22	Sărvăzel	189	138	3	3
23	Secheresa	102	64	3	4
24	Silvas	177	153	3	3
25	Tireac	107	82	3	4
26	Traian	161	182	3	3
27	Turț-Băi	131	93	3	4
28	Valea Morii	191	192	3	3
29	Berindan	100	101	4	3
30	Piru Nou	99	76	4	4
31	Ratiu	64	28	4	5
32	Aliza	35	43	5	5
33	Cucu	0	11	5	5
34	Ganas	0	0	5	5
35	Halmeu-Vii	42	51	5	4
36	Lunca Apei	24	14	5	5
37	Orbau	41	41	5	5
38	Saratura	0	43	5	5
39	Țeghea	44	49	5	5
40	Văgaș	0	0	5	5
41	Vanatoresti	43	7	5	5
Localitati viabile RPL 2002 si devenite neviabile RPL 2011					
42	Racova		243	1	2
43	Rușeni		238	1	2
44	Bercu Nou		230	1	2
45	Medieș-Vii		225	1	2
46	Necopoi		223	1	2
47	Medișa		218	1	2
48	Berea		207	1	2
49	Turulung-Vii		187	1	3
50	Crișeni		186	1	3
51	Horea		175	1	3
52	Chegea		165	1	3
53	Prilog-Vii		98	1	4
54	Viișoara		6	1	5

Sursa: PATR Nord-Vest, PATF (1-așezări viabile, 4-așezări rurale pe cale de dispariție)

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

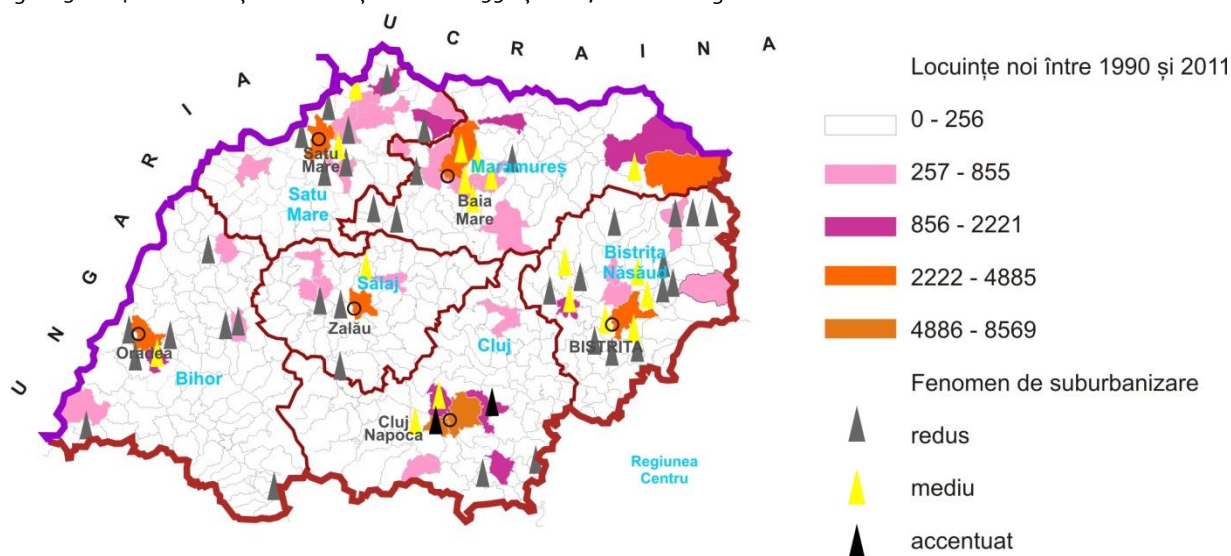
Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

3.1.2.4 Bilant teritorial

Bilanțul teritorial constă într-un calcul prin care se determină - atât în mărime și procentual, cât și raportate la numărul de locuitori - ariile suprafețelor ocupate de categoriile cu funcțiuni diferite (locuințe, clădiri social-culturale, spații plantate, străzi etc.) din cadrul unui oraș sau al unei părți din el.

Astfel, din analiza funcției de locuire rezultă extinderea zonei cu locuințe, pe ansamblul Județului.

Figură 3.1.2.4 1 Construcția de locuințe noi între 1990 și 2011, la nivelul regiunii Nord Vest

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

La nivel regional construcția de locuințe atestă o manifestare pregnantă în centrele urbane majore, urmată de o manifestare în relație directă cu centrele urbane sau între acestea, acolo unde două sau trei centre urbane sunt mai apropiate (Satu Mare – Negrești – Oaș și la scară mai amplă în perimetrul definit de Satu Mare, Baia Mare și Negrești – Oaș). O altă motivație este constituită de prezența unui cadru natural valoros, așa cum este cazul în Bistrița sau Satu Mare.

Tot ariile limitrofe ale orașelor sunt și arealele în care suburbanizarea este cea mai accentuată. Așa cum se remarcă și în cartograma reprezentând localizarea localităților urbane arealele de ruralitate sunt și aici marcate de o lipsă a investițiilor în domeniul locuințelor, motivată în general de fenomenul de depopulare sau de interesul scăzut din cauza depărtării de oportunitățile oferite de orașe.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

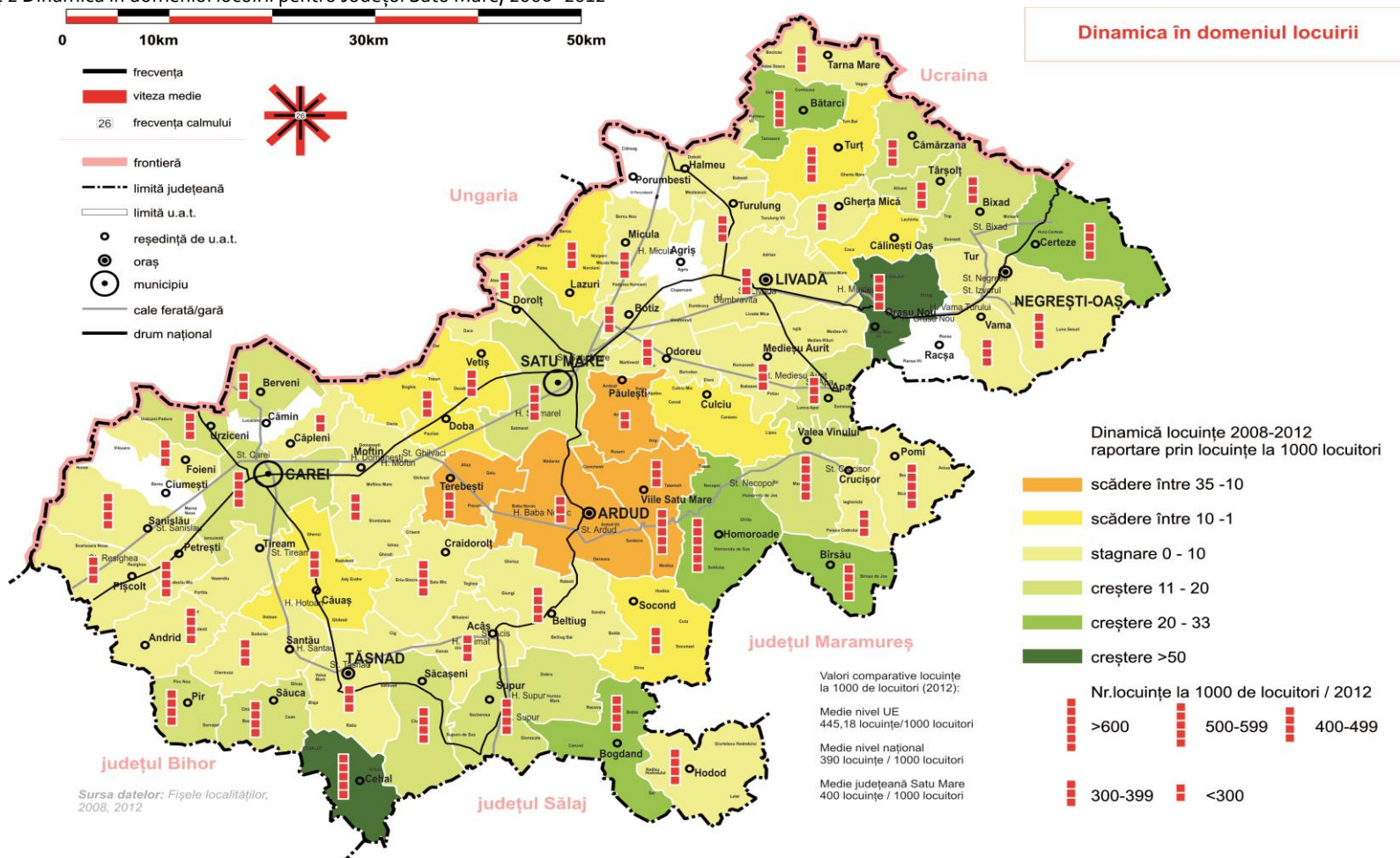

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 3.1.2.4 2 Dinamica în domeniul locuirii pentru Județul Satu Mare, 2008- 2012

La nivel Județean, stocul de locuințe în perioada 2008-2012, se menține la un nivel aproape egal cu cel al mediei naționale, dar sub cel al Uniunii Europene de 445,18 locuințe / 1000 de locuitori. UAT-urile cu cea mai bună medie sunt Cehal, Homodoadă, Pomi Valea Vinului sau Viile Satu Mare, unde nu atât stocul nou de locuințe, cât scăderea populației justifică o valoare favorabilă a posesiei de locuințe. UAT-urile cu cea mai mare aglomerație per locuință, deci cu cel mai mic număr de locuințe la 1000 de locuitori sunt Păulești și Căpleni.

Monitorizat prin fișele localității, în comparație cu numărul de locuitori, analiza stocului de locuințe relevă următoarele:

- o creștere accentuată a stocului de locuințe, justificată printr-un fenomen de **emigrare** masivă în cazul Orașu Nou și Cehal, unde un ritm ușor descrescător al construcției de locuințe este pus în balanță cu un ritm accentuat de **emigrare**.
- o scădere medie a raportului stocului de locuințe la mie e locuitori în jurul localităților urbane, în special în comunele limitrofe Satu Mare, justificată de atracția acestora pentru noi locuitori (v. Fig. 27)

Tabel 3.1.2.4 1: Evoluția numărului de locuințe în Județul Satu Mare, 2008 - 2013

Localitate/An	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Municipiul Satu Mare	44988	45328	45441	46703	46811	46903
Municipiul Carei	9039	9052	9061	9135	9141	9144
Orașul Ardud	2343	2353	2362	2626	2631	2637
Orașul Livada	2258	2271	2284	2319	2326	2335
Orașul Negrești-Oaș	6228	6302	6322	6365	6363	6362
Orașul Tășnad	3546	3577	3584	3688	3688	3688

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Funcția de locuire în intervalul 2008 – 2013, se restrânge treptat pe ansamblul orașelor, având cauze economice și demografice. Dacă la nivelul anului 2008-2009 se văd încă efectele boomului imobiliar, în 2012 valorile nivelului de construire sunt de 3 până la 5 ori mai mici. Același trend este confirmat și de numărul autorizațiilor de construire, care descrește cu mici fluctuații începând cu 2008-2009 până în 2013:

Tabel 3.1.2.4 2: Evoluția numărului autorizațiilor de construire în Județul Satu Mare, 2008 – 2013

Localitate/An	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Municipiul Satu Mare	225	164	129	129	129	71
Municipiul Carei	20	24	13	13	13	13
Orașul Ardud	23	12	7	7	7	20
Orașul Livada	20	24	16	16	16	15
Orașul Negrești-Oaș	95	91	75	75	75	55
Orașul Tășnad	7	13	2	2	2	5

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

În privința suprafeței locuibile, media Județeană este din nou ușor peste media națională (16,39 mp / locuitor față de 15,39 mp / locuitor), mai mică decât medie europeană care se ridică la 32,54mp/locuitori. Din punct de vedere spațial, în arealul definit de principalele orașe ale Județului și de drumurile naționale valoarea suprafeței locuibilă este egală sau sub media Județeană, presiunea umană fiind mai accentuată. De asemenea, pe baza tendințelor demografice se poate observa o creștere medie a ariei locuibile per locuitor datorată unei pierderi de populație, în special în cazul comunei Orașu Nou și o creștere ușoară în unele comune situate în special în nordul și sudul Județului (Bătarci, Târșolț, Cehal, Bogdand, Supus Săcășeni). (vezi figura 28 Suprafața locuibilă).

Evoluția recentă a dinamicii în domeniul locuirii este determinantă pentru județ din punct de vedere al schimbării tiparelor de mobilitate - populația nou instalată la periferia unui oraș rămâne dependentă de locul de muncă din orașul de origine sau de serviciile pe care acesta le oferă, contribuind astfel la creșterea gradului de mobilitate intercomunală. Această creștere a mobilității se reflectă asupra infrastructurii, necesitând pe de-o parte infrastructură de deplasare îmbunătățită, iar pe de altă parte infrastructură de echipare a noului stoc de locuințe.

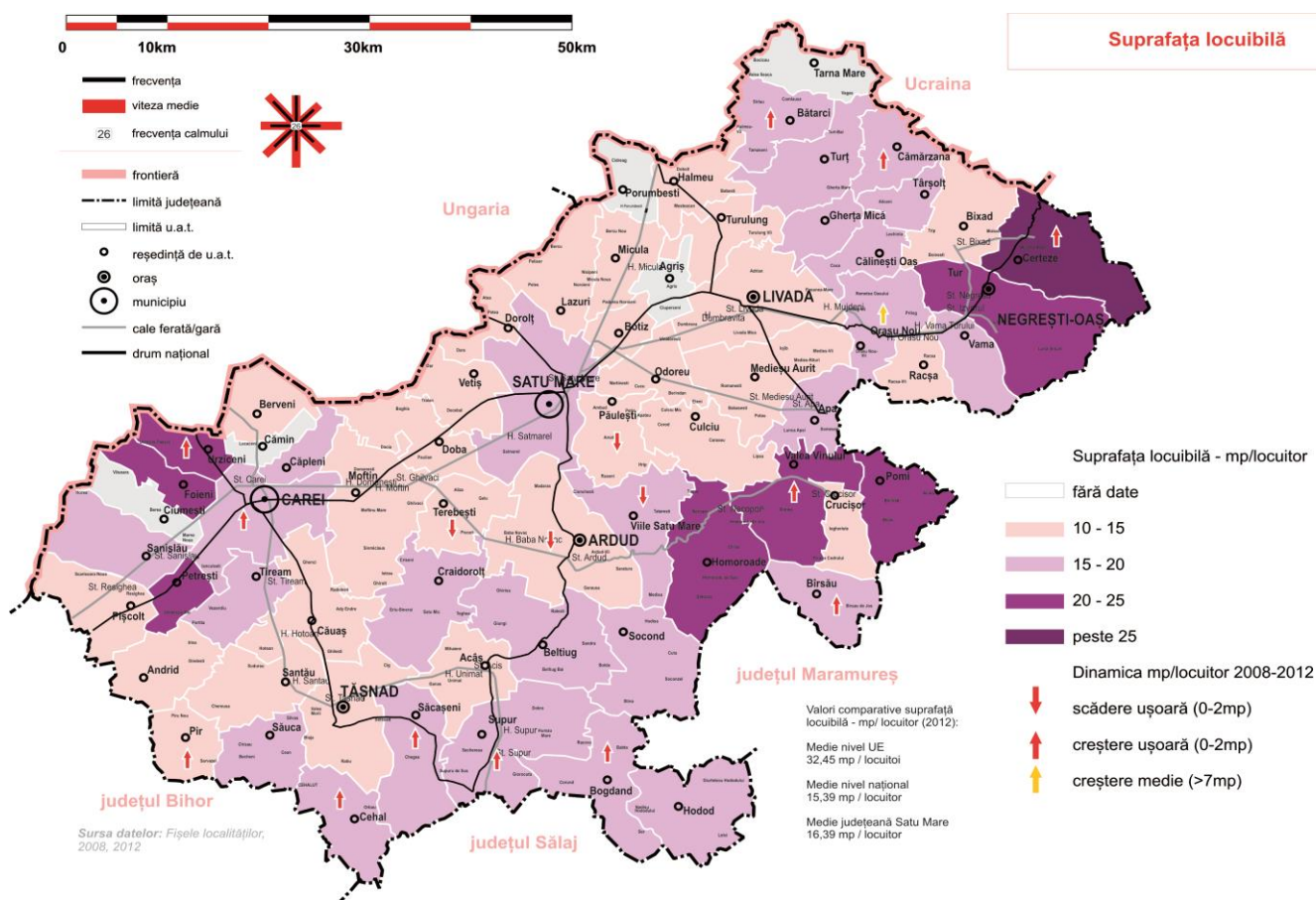
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 3.1.2.4.3 Suprafața locuibilă pentru Județul Satu Mare la nivelul anului 2012

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

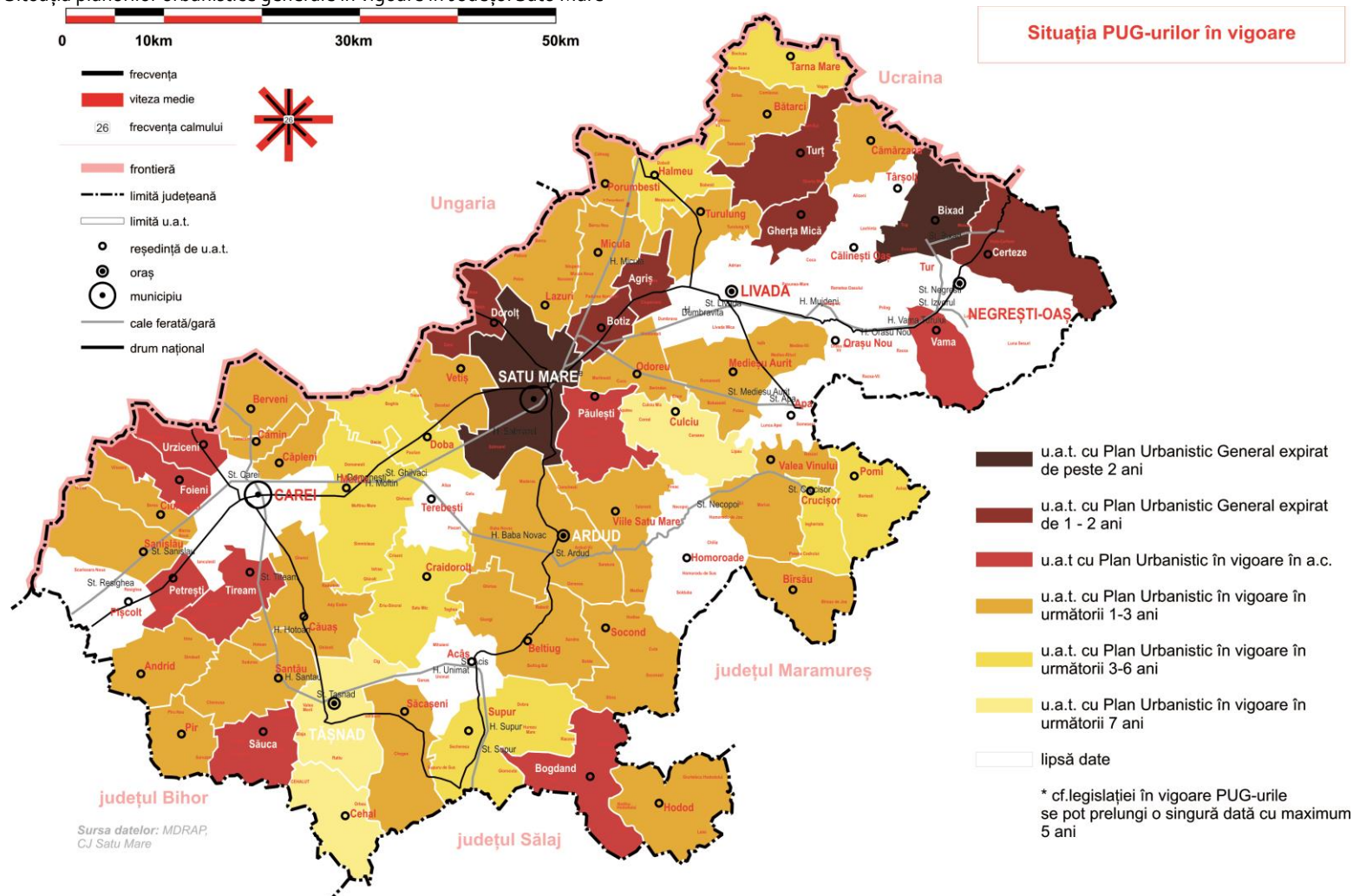

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 3.1.2.4 4 Situația planurilor urbanistice generale în vigoare în Județul Satu Mare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Analiza documentațiilor de tip Plan Urbanistic General relevă o situație în general bună, majoritatea localităților de la nivelul Județului Satu Mare având PUG valabil pentru următorii ani. În general localitățile limitrofe orașelor Satu Mare, Carei și cele dinspre nord-estul Județului au PUG expirat sau aproape de expirare. Din punct de vedere al aplicării prezentei strategiei este foarte important ca în cazul PUG-urilor care se vor revizui să existe o bună corelare cu prevederile strategiei. Din acest punct de vedere Consiliul Județean trebuie să monitorizeze felul în care PUG-urile vor prelua recomandările sau după caz proiectele propuse prin strategie. În cazul PUG-urilor intrate de curând în valabilitate cel mai probabil se vor putea corela cu strategia de dezvoltare; pentru cele care au deja câțiva ani de când sunt în valabilitate este de văzut în ce măsură prevederile lor au fost aplicate. În principiu, existența strategiei ar trebui să constituie o oportunitate pentru materializarea unor prevederi ale PUG-urilor.

3.2. Dezvoltarea rurală

3.2.1 Spațiul rural din Județul Satu Mare

Mediul rural din Județul Satu Mare este format din 59 comune (compuse din 211 sate); 9 sate din județ aparțin de municipii și orașe. Teritoriul acoperit de localitățile rurale din județ este de 370.597 ha, reprezentând 83,9% din suprafața totală a județului.

Comunele din județ sunt de mărime variată, numărul mediu de sate pe comună fiind de 4 și populația medie este de 3.175 locuitori. Dintre cele 59 de comune 12 au între 1.000-1.999, 16 comune au între 2.000-2.999, 19 comune au între 3.000-3.999, 7 comune au între 4.000-4.999 și 5 comune au peste 5.000 de locuitori.

Dezvoltarea rurală, independentă de cea urbană, se poate sintetiza în trei direcții distincte:

1. dezvoltare bazată pe exploatarea cadrului natural prin practici agricole și prin dezvoltarea în timp a unei relații organice cu acesta, cu ciclurile naturale ale naturii, situație întâlnită mai ales în cazul așezărilor mai izolate, în zonele deluroase.
2. dezvoltare recentă, a ultimei decade în care în special satele componente ale comunelor limitrofe orașelor prezintă un fenomen de urbanizare materializat printr-un aflus de populație (de ex. Păulești câștigă 972 de locuitori între recensământul din 2002 și cel din 2012, reprezentând o apreciere a populației sale cu aprox. 21%) manifestat și prin construcția de locuințe. În general se poate aprecia o situație de schimbare a modului de locuire în cazul noilor locuințe.
3. Exodul populației reprezentat prin migrația masivă în cazul unor sate situate în special în nordul și sud-vestul Județului (ex. Orașu Nou). Fenomenul afectează fondul construit valoros, constituit de case tradiționale aflate în prezent în stare de abandon.

Din punctul de vedere al tipologiei inițiale a satelor, cele mai multe se situează în categoria satelor alungite de tip vale sau drum, caracteristice zonelor cu declivitate ridicată a terenului sau a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

creșterii organice în relație cu drumul sau valea în care s-au așezat, restul fiind format din sate cu tipologie compactă, tipice în general zonelor de câmpie cu loturi pentru microexploatații agricole.

Deși inițial multe din sate aveau o structură alungită, datorită unui fenomen de creștere a populației ele s-au ramificat (de ex. comuna Turț, Bixad și Medieșu Aurit numără respectiv 5.593, 6.504 și 6.683 locuitori) și au crescut ca suprafață, fapt vizibil astăzi în structura așezărilor, dar și în nivelul lor de dezvoltare. S-a produs astfel și trecerea de la o structură agricolă a loturilor (alungite în legătură directă cu terenul) la un model ceva mai urban cu loturi mici prin divizări succesive.

În nordul Județului, se poate aprecia o densitate a ariei construite cu mult superioară celei sudice, unde așezările formează o plasă cu ochiuri aproape similare lăsând mult spațiu neconstruit între localități. Acest fapt influențează modul în care este gestionat teritoriul Județului în ansamblul său, ariile cu densitate mai mică având premise mai bune pentru dezvoltarea agriculturii sau a cadrului natural cu condiția încetării fenomenelor demografice negative care afectează această zonă.

3.2.2 Caracteristicile socio-demografice ale zonelor rurale din Județul Satu Mare

Potrivit rezultatelor recensământului din 20 octombrie 2011, populația stabilă a Județului Satu Mare a fost de 344.360 persoane, din care 178.016 femei (51,7%). În municipii și orașe trăiesc 157 mii persoane, reprezentând 45,6% din totalul populației stabile, iar în mediul rural trăiesc 187,3 mii persoane (54,4%). Față de recensământul din 2002, ponderea populației urbane a crescut cu 1,6%, în detrimentul celei din mediul rural. Din punctul de vedere al mărimii populației stabile, Județul Satu Mare se situează pe locul 29 în ierarhia județelor.

Județul Satu Mare se situează pe locul trei între județele Regiunii Nord-Vest în privința ponderii populației rurale și pe locul doi la indicatorul densitatea populației. Densitatea populației este mai scăzută în partea sud-estică a Județului.

Satu Mare se situează pe al doilea loc după Bistrița-Năsăud ca pondere a populației rurale din Regiunea Nord-Vest conform criteriilor OCDE⁸ (63%), ceea ce îl clasifică drept regiune predominant rurală.

Majoritatea localităților rurale din județul Satu-Mare sunt ușor accesibile. Ponderea populației din localități situate la o distanță mai mică de 30 km de la orașe cu peste 50.000 locuitori este de 72 în Județul Satu-Mare, față de 68% la nivel regional.

Județul Satu Mare este caracterizat de migrația semnificativă din urban în rural, excepție orașele Ardud și Livada și de o migrație sezonieră/definitivă la lucru în străinătate, această tendință fiind mai accentuată în zona Oașului.

⁸OCDE consideră localitățile cu densitatea populației sub 150 de locuitori pe km² ca fiind rurale, iar regiunile în care peste 50% a populației trăiește în localități rurale se clasifică regiuni predominant rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Structura de genă populației în mediul rural din Județul Satu Mare este destul de echilibrată, în 2013 populația de sex masculin era de 92.481 iar cea de sex feminin era de 94.499 (în mediul urban s-au înregistrat 73.185 de persoane de sex masculin și 81.441 de persoane de sex feminin (INS Tempo Online)

Conform datelor de pe INS, durata medie a vieții în anul 2013 în Județul Satu Mare a fost de 71,15 ani în mediul rural, mai scăzută decât a populației urbane (73,16 ani) și sub media națională și regională (73,76 ani, respectiv 73,38 ani).

Nivelul de instruire în Județul Satu Mare este scăzut în rândul populației rurale, conform INS, la nivelul anului 2013 înregistrându-se următoarele date:

Tabel 3.2.2 1: Populația școlară pe niveluri de educație în Județul Satu Mare în anul 2013.

Niveluri de instruire	Număr de persoane
Învățământul primar	8808
Învățământul gimnazial	7514
Învățământul liceal	504
Învățământul profesional	96

Sursa datelor: Institutul Național de statistică

Putem remarca și diversitatea etnică și religioasă a populației din mediul rural din Județul Satu Mare. Conform datelor de la recensământul din 2011, în mediul rural din județ erau înregistrați 57.784 de maghiari, 13.349 romi, 1132 de ucrainieni, 3122 de germani, 108 slovaci, precum și alte etnii precum italiană, cehă, evreiască.

3.3. Relațiile urban-rural

La nivelul relațiilor urban rural, unitățile administrativ teritoriale limitrofe orașelor au în general PUG-uri expirate acest lucru putând constitui o oportunitate, în sensul în care dezvoltarea lor se poate corela cu cea a orașelor în aria de influență a cărora se află. În cazul comunelor, Consiliul Județean are atribuții directe în avizarea documentațiilor de urbanism și poate, în acest sens, urmări buna corelare a documentațiilor localităților învecinate.

În concluzie, în raport cu relativa izolare a Județului, dar mai ales a structurii sale urbane, în raport cu restul țării, se poate afirma că șansa o constituie un proces de urbanizare (în sensul de creștere a nivelului de dotare și facilități dar și în sensul creșterii populației) prin care județul își poate crește per total rolul la nivel regional și transfrontalier. Pentru aceasta, este nevoie de o politică susținută care trebuie orientată către recuperarea decalajelor localităților urbane secundare, dar și către creșterea rolului municipiului Satu Mare. Este recomandată în acest sens densificarea localităților, nu extinderea spațială, menținând astfel structura rarefiată la nivelul teritoriului, care va ajuta la punerea în valoare a cadrului natural și a terenurilor agricole. În acest sens, o lipsă majoră este reprezentată de inexistența unui Plan de Amenajare a Teritoriului Județean care are rolul de a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

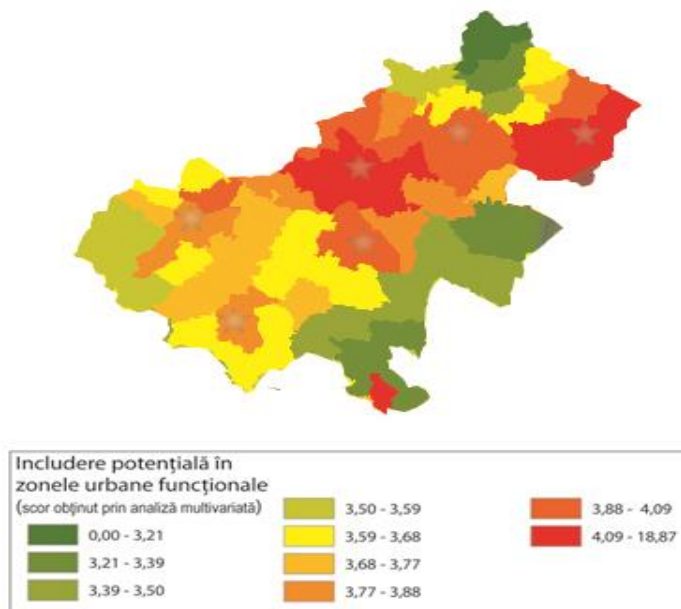
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

coordona și de a stabili prevederi directive la nivel teritorial, prevederi care trebuie ulterior preluate și detaliate prin documentații de urbanism și alte documentații strategice.

Figură 3.3 1 Zone funcționale la nivelul Județului Satu Mare

Sursă figură: CUGUAT-TIGRIS, Centrul Universitar de Geografie Umană și de Amenajarea Teritoriului, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași

Determinarea zonelor urbane funcționale făcută de CUGUAT-TIGRIS în 2013, în care este studiată aria de influență a orașelor și gradul de interdependență la nivel comunal, relevă faptul că la nivelul relațiilor urban-rural există o puternică dependență a comunelor limitrofe municipiului Satu Mare și a celor limitrofe Negrești-Oaș față de cele două orașe, stabilită pe baza unor relații strânse legate de locurile de muncă, de acces la servicii și facilități urbane. Se remarcă de asemenea situația relativ insulară a comunelor din sud-vestul și nordul Județului.

În figura 31 se pot urmări rețelele urbane din România. Se pune în evidență foarte clar existența unui sistem urban Județean, centrat, așa cum este normal, pe municipiul Satu Mare. Legăturile externe orașelor mai mici sunt foarte slabe, acestea conectându-se la rețelele urbane regionale și naționale prin intermediul municipiului Satu Mare. Acesta din urmă are relații spațiale mai intense cu Baia Mare și Oradea decât cu centrul regional Cluj-Napoca.

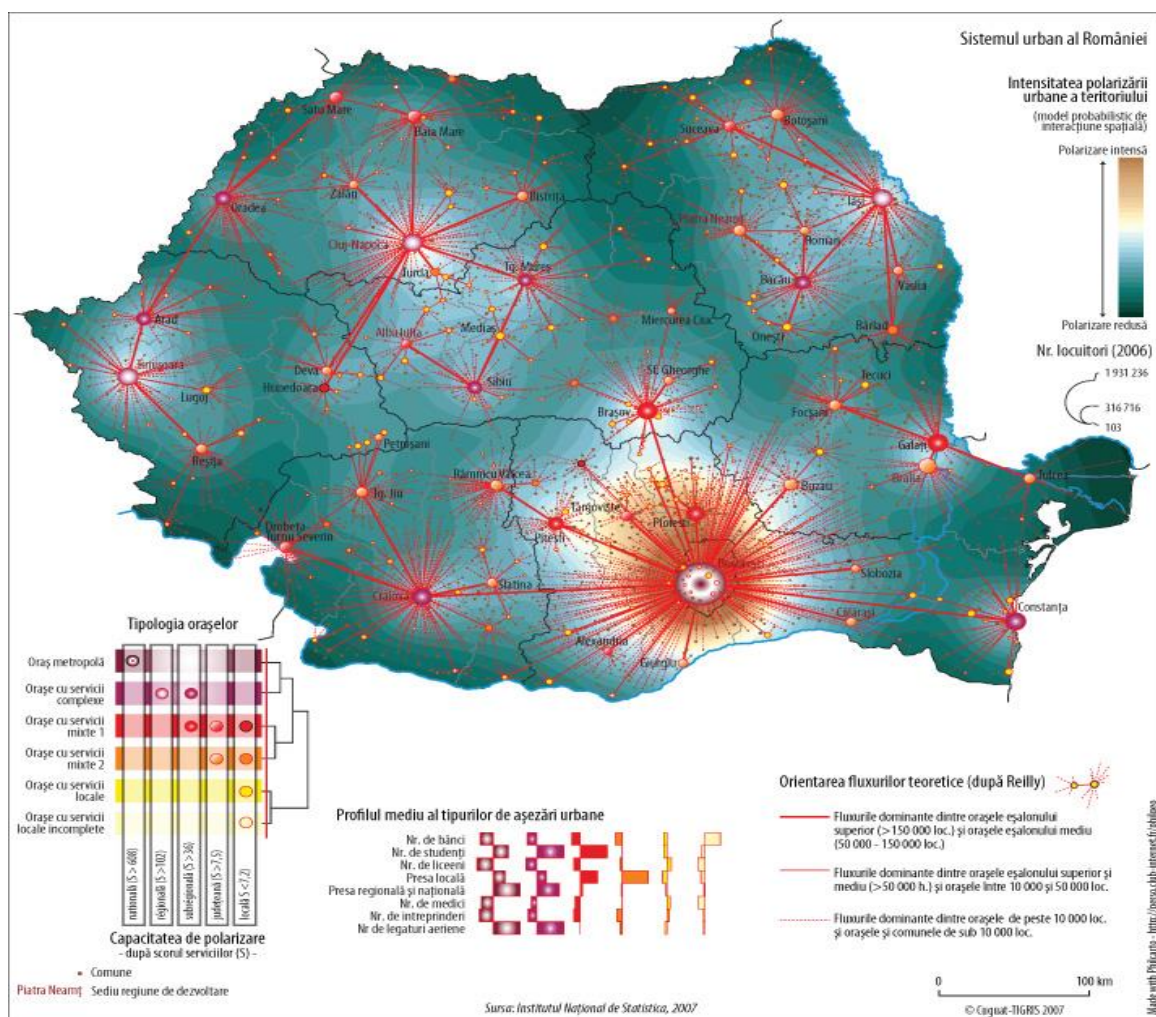
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 3.3 2 - Sistemul urban din România; Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

La recensământul populației din anul 2002 numărul persoanelor care aveau loc de muncă în afara localității de reședință a fost relativ redus. Astfel, dintr-un eșantion de interogare de 10% ponderea persoanelor din categoria de mai sus, sau, cu alte cuvinte, ponderea navetiștilor din cadrul Județului, a fost de cca. 13%. Așadar, generalizând, se poate afirma că 13% din forța de muncă ocupată a Județului este angajată în relații spațiale intrajudețene de tip navetism, probabil navetism efectuat cu ritmicitate zilnică, ținând cont de distanțele mici dintre localitățile Județului. Există diferențe teritoriale însemnate în ceea ce privește distribuția ponderii navetiștilor din totalul populației ocupate. Singura comună în care aceștia formează majoritatea absolută este Căpleni, situată la 4 km de Carei. Urmează o categorie de comune cu o pondere de navetiști cuprinsă între 30 și 50%: Bârsău, Berveni, Botiz, Culciu, Doba, Dorolț, Foieni, Lazuri, Micula, Moftin, Odoreu, Păulești, Pomi, Santău, Vama, Vetiş și Viile Satu Mare. Există o corelație strânsă între distanța comună-orașul cel mai apropiat și intensitatea navetismului. Dintre comunele mai sus amintite doar Bârsău nu face parte din zona de influență imediată a unui centru urban, fiind la distanță relativ mare de orașele Județului, majoritatea navetiștilor orientându-se spre locurile de muncă ferite într-o altă comună. De asemenea, jumătate din navetiștii din comuna Pomi se orientează spre o altă comună. În ambele

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

situații ținta navetiștilor este comuna vecină, Crucișor, pe teritoriul căruia funcționa fabrica de geamuri și sticlă de la Poiana Codrului. În celelalte comune domină net navetiștii care au un loc de muncă în mediul urban. Numărul cel mai mare de comune se află în zona de influență imediată a municipiului Satu Mare: 9 comune, la care se mai adaugă orașul Livada, singurul oraș cu legături de navetism intense cu municipiul Satu Mare. Distanța maximă dintre Satu Mare și acest inel de comune cu navetism intens este de 21 km. Se remarcă și numărul relativ mare de relații stabilite între Carei și zona sa de influență, nu mai puțin de patru comune învecinate cu acesta având relații intense de navetism. Orașele Tășnad și Negrești-Oaș, datorită ofertei mai reduse de locuri de muncă, au stabilit un număr mic de relații spațiale de tipul navetismului cu comunele învecinate, câte una pentru fiecare (Santău, respectiv Vama), în timp ce orașul Arduș are un grup important de navetiști (27% din forța de muncă ocupată) direcționată spre Satu Mare. Cu alte cuvinte, numai municipiile Satu Mare și Carei dispun de un sector economic suficient de puternic pentru a putea genera interacțiuni puternice cu teritoriul imediat învecinat. La aceasta se mai adaugă faptul că numai în cazul acestor două municipii domină navetiștii orientați spre mediul rural, probabil spre locuri de muncă care necesită calificare mai înaltă, în celelalte orașe navetismul orientându-se spre mediul urban, adică spre municipiul Satu Mare.

Dacă analizăm relațiile de navetism stabilite cu alte județe, circa 10% din forța de muncă ocupată este angajată în astfel de relații, multe dintre acestea fiind sub forma navetismului sezonier. Orașul Tășnad este cel mai activ dintre orașe, având 2,5% din totalul forței de muncă ocupate angajat în acest tip de relații spațiale, fapt datorat și poziției relativ periferice în cadrul Județului Satu Mare, cel mai apropiat centru urban clasic (în sensul că statutul de oraș s-a obținut înainte de 1989) fiind orașul Marghita din Județul Bihor. Valorile cele mai ridicate se observă în comunele Hodod (valoarea maximă din județ), Petrești, Pomi și Supur, cu ponderi cuprinse între 5 și 15%. Toate aceste comune sunt situate în zonele periferice ale Județului, intrând astfel în atracția economică a unor centre urbane situate în județele învecinate: Valea lui Mihai (jud. Bihor), Sărmășag și Cehu Silvaniei (jud. Sălaj) și Seini (jud. Baia Mare). Comuna Hodod iese în evidență nu numai prin valoarea maximă dar și prin faptul că intensitatea relațiilor sale de navetism este mai mare spre exteriorul Județului (Cehu Silvaniei este la o distanță de 11 km) decât spre interiorul lui.

3.4. Marketing teritorial

Marketingul teritorial este o strategie care are drept obiectiv dezvoltarea unei anumite regiuni. Integrează activități de dezvoltare a resurselor și valorilor specifice unei zone, precum și de promovare a acestora în exterior. Principalele rezultate sunt atragerea investițiilor (nu doar în turism sau alte activități comerciale, ci și în domenii culturale și sociale), dezvoltarea unei imagini atractive, precum și o creștere a coeziunii interne și a funcționalității economice.

Pentru a asigura eficiența setului de politici și strategii, marketingul teritorial ține cont de următoarele etape principale: definirea partenerilor cheie, conceperea activităților principale,

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

identificarea resurselor, sugerarea propunerilor valoroase, planificarea relațiilor cu clienții, segmentarea publicului, stabilirea canalelor și proiectarea bugetului. Toate acestea vor genera valoare pentru toți cei asociați cu un teritoriu, va conferi identitate și putere de atracție acelui teritoriu, generând dezvoltarea durabilă pe termen lung.

Marketingul implică proiectarea și implementarea proceselor și strategiilor legate de găsirea a ceea ce dorește publicul (consumatorii), și apoi de furnizarea celor dorite. Aceasta implică în principal patru elemente esențiale, cunoscute sub denumirea de mix de marketing sau modelul celor 4P: produs, plasare (distribuție), preț și promovare. În cazul marketingului teritorial, modelul 4P nu este valabil întotdeauna ca atare. Componentele mixului de marketing pot varia, ținând cont de contextul în care este dezvoltată strategia, de organizația care dezvoltă și implementează strategia și de relațiile cu „subiectul” strategiei, de posibilitățile de a crea și distribui efectiv „oferta” și altele. Alte discuții pot fi legate de modelul teoretic din care să se genereze un mix specific: modelul 4P sau modelul mai specific 7P pentru servicii. Cu toate acestea, oricare ar fi mixul de marketing acceptat, scopul strategiei de marketing teritorial rămâne: satisfacerea optimă a consumatorilor (în acest caz fiind vorba de comunitățile și organizațiile locale). Pentru a fi eficient, marketingul teritorial trebuie să respecte niște principii fundamentale, care sunt elemente de bază ale planificării strategice. Subliniem principiile importante care trebuie luate în considerare:

Dezvoltare durabilă – acest principiu asigură nu doar dezvoltarea economică a teritoriului, dar asigură oportunități pe termen lung pentru progres. Resursele trebuie utilizate în principal pentru satisfacerea nevoilor umane – atât ale generațiilor prezente, cât și ale celor viitoare, precum și pentru a garanta protecția mediului înconjurător. Astfel, responsabilitatea este un aspect vital în astfel de strategii de marketing teritorial.

Orientare către comunitate – Pentru a proteja și promova interesele locale, strategia de marketing teritorial trebuie să aibă în vedere valorile, nevoile și dorințele comunităților locale. În mod ideal, ea va stimula angajarea comunităților locale. Pentru a atinge aceste obiective, consultarea trebuie să fie o practică generală în procesele de proiectare și implementare a strategiei de marketing teritorial. Organizațiile implicate trebuie să dea dovadă de o atitudine responsabilă.

Promovarea patrimoniului – Patrimoniul este o parte importantă a societății moderne. Nu este relevant doar pentru elita culturală, ci și pentru comunitățile locale. Patrimoniul poate constitui baza dezvoltării durabile, susținând reflecția culturală și dialogul intercultural.

Implicarea actorilor economici – dezvoltarea locală eficientă înseamnă o dezvoltare economică sănătoasă. Astfel, organizațiile economice sunt actori (și stakeholderi) vitali ai acestui proces. Fără implicarea lor, dezvoltarea pe termen lung și ofertele competitive sunt imposibil de realizat.

3.4.1. Analiza diagnostic

În urma concluziilor grupurilor de lucru organizate la nivel local și a anchetei realizate în rândul populației Județului Satu Mare, au fost selectate următoarele piețe de referință:

- **turismul de sănătate și recreere** – este prima opțiune strategică de dezvoltare a decidenților de la nivel local și are în vedere exploatarea principalei resurse naturale a subsolului Județului, respectiv apele geotermale și minerale. La nivelul Județului Satu Mare, aceste resurse sunt deja exploatare în scop turistic în zona Tășnad, Acâș, Carei, Bixad, Beltiug, Vama-Băile Puturoasa, în zona Municipiului Satu Mare. Turismul de iarnă este la rândul său în curs de dezvoltare, în zona Complexului Luna-Șes din Țara Oașului. O atenție deosebită trebuie acordată dezvoltării și sustinerii agroturismului, prin valorificarea potențialului existent în zona Țării Oașului.

- **evenimentele culturale și turistice** – valorifică patrimoniul cultural al Județului Satu Mare, folclorul, tradițiile și obiceiurile locale, cu o puternică amprentă multiculturală (români, maghiari, ucraineni, șvabi) și foarte bine păstrate în comparație cu alte zone ale țării. În ultimii ani, actorii locali au investit resurse semnificative în organizarea de evenimente culturale adresate turiștilor români și străini (spre ex. Sâmbra Oilor, Festivalul Pălincii, Festivalul Folclorului Codrenesc, Festivalul folcloric al naționalităților, Sărbătoarea Căpșunilor, Festivalul Mămăligii, Drumul Vinului Sătmărean și Festivalul Vinului, Zilele Județului Satu Mare).

- **investitorii străini** – atragerea investitorilor străini a fost o permanentă preocupare a decidenților locali în ultimii 20 de ani, concretizată într-un flux important de investiții, mai ales după 1995 (ex. Electrolux, Draxlmaier, Continental, etc), dar și în dezvoltarea unor parcuri industriale publice și private. Principalele argumente în atragerea investițiilor străine a fost poziționarea geografică favorabilă, la granița cu Ungaria și Ucraina, precum și disponibilitatea forței de muncă calificate, la salarii relativ reduse. În acest context, în anii 2000 rata șomajului din județ a scăzut mult sub media națională și regională (la 3-4% din populația activă). În anii 2009-2011, pe fondul crizei economice fluxul investițiilor străine a scăzut semnificativ, ceea ce afectează nivelul de trai al locuitorilor și perspectivele de dezvoltare economică ale Județului. Succesul economic al Județului depinde de atragerea de noi investiții străine care să genereze valoare adăugată și să nu fie motivate exclusiv de prețul scăzut al forței de muncă.

- **întreprinzătorii locali** – chiar dacă mediul antreprenorial local este mai puțin dezvoltat în comparație cu alte zone ale țării, dezvoltarea acestuia rămâne vitală pentru localitățile rurale și orașele mici ale Județului, care nu au beneficiat de investiții străine importante și nici de dezvoltarea sectorului terțiar, care ocupă o cotă importantă a forței de muncă în Satu Mare sau Carei. Pe de altă parte, Județul Satu Mare este recunoscut prin prisma a numeroase resurse și produse locale (produse agroalimentare, articole din lemn, diferite obiecte artizanale, etc), majoritatea realizate de întreprinzători autohtoni, locuitori ai Județului. Acest segment al economiei locale resimte încă probleme specifice IMM-urilor: acces dificil la finanțare, lipsa

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

serviciilor specializate, nivelul scăzut de inovare, subfinanțare, etc., iar administrația publică locală trebuie să contribuie activ la rezolvarea acestor probleme.

-forța de muncă – După 1990, Județul s-a confruntat cu un exod semnificativ al forței de muncă către alte țări, mai ales în zona Oașului, unde exista un excedent de forță de muncă și puține locuri de muncă. Dacă pe termen scurt, acest exod al forței de muncă a avut efecte benefice (creșterea consumului local, pe fondul remiterilor de bani din străinătate, dezvoltarea pieței imobiliare, scăderea șomajului, apariția de noi afaceri, etc.), pe termen lung efectele devin negative (penuria de forță de muncă, depopulare, îmbătrânirea populației, stagnare economică). Prin urmare, dezvoltarea durabilă a economiei Județului depinde de stoparea exodului de forță de muncă și de stabilizarea populației locale.

-capitalul social – județul Satu Mare prezintă de asemenea o lungă tradiție în constituirea și funcționarea diferitelor structuri asociative de la nivel local, a unor organizații civice și non-guvernamentale cu puternice implicații asupra vieții publice. Elocvente în acest sens sunt microregiunile, zone geografice cu puternice particularități economice, sociale și culturale, precum Țara Oașului sau Ținutul Codrului. În prezent, aceste particularități s-au adâncit, mai ales din perspectiva dezvoltării economice (de ex. Țara Oașului vs. Ținutul Codrului sau zona Tășnadului), și diversele zone ale Județului necesită soluții de dezvoltare adaptate culturii și nevoilor locale, pentru ca împreună să contribuie la competitivitatea economiei locale. Diversitatea etnică și religioasă a contribuit, la rândul său, la dezvoltarea unor organizații non-guvernamentale implicate în viața comunităților și în serviciile sociale (ex. Fundația Caritas, Fundația Hans Lindner, etc.).

- **agricultura și produsele tradiționale** – reprezintă, de asemenea, o opțiune strategică de dezvoltare a economiei Județului, continuând o îndelungată tradiție a sătmărenilor în creșterea animalelor și cultivarea plantelor. Județul Satu Mare este cunoscut în țară și peste hotare pentru produsele agroalimentare tradiționale realizate aici (căpșuni, palincă, slănină, jambon și cârnați, murături), fiind printre primele 3 județe din țară la numărul de astfel de produse înregistrate la Ministerul Agriculturii. În ultimii ani, aceste produse sunt tot mai prezente la târguri și expoziții de profil din țară și străinătate, precum și promovate în serbări populare organizate în județ (Festivalul Căpșunilor, Festivalul Pălincii), deși aceste acțiuni sunt insuficiente în raport cu potențialul local. Pe de altă parte, culturile tradiționale de sfeclă de zahăr și plante textile sunt pe cale de dispariție în Câmpia de Vest, deși la Carei mai funcționează una dintre cele trei topitorii de in din țară. Dezvoltarea sectorului agricol, mai ales a produselor bio tradiționale, poate contribui decisiv la prosperitatea Județului și a locuitorilor săi.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

3.4.2. Poziția concurențială a ofertei teritoriale

3.4.2.1. Studiul ofertei teritoriale

- Capitalul uman

Populația stabilă a Județului Satu Mare este de 344.360 de locuitori, ceea ce îl poziționează în rândul județelor cu o populație medie, atât la nivel național, cât și regional. În comparație cu media națională, Județul Satu Mare are o populație semnificativ mai tânără, mai ales în zona Oașului, pe fondul unei rate mai ridicate a natalității, mai ales în anii 70 și 80. În anul 2013 rata mortalității în județul Satu Mare era de 11,7.

Deși, oficial, numărul de persoane care și-au stabilit domiciliul în străinătate în ultimii 20 de ani a fost de doar 7200 de persoane, numărul persoanelor plecate temporar din județ este de ordinul zecilor de mii, mai ales din zona Oașului.

Populația județului este una eterogenă, fiind formată din români (57,7%), maghiari (34,5%), romi (5,3%), germani (1,5%) și ucraineni (0,4%).

Începând cu mijlocul anilor 90, se remarcă un puternic fenomen de suburbanizare în jurul municipiului Satu Mare, în sensul că un număr însemnat de persoane părăsesc orașul și se stabilesc în comunele din jurul reședinței din județ (Ardud, Păulești, Vetiș, Botiz, Lazuri, Viile Satu Mare, Culciu, Agriș).

Din 242.000 de persoane care constituie forța de muncă a Județului Satu Mare doar 71.980 de persoane sunt încadrați ca și salariați, restul fiind elevi, studenți, pensionari anticipați, persoane inapte sau asistate, șomeri. Nivelul de salarizare este sub media națională și regională, dar similar cu cel al județelor din vecinătate (Sălaj, Maramureș, Bihor, Bistrița-Năsăud). Rata șomajului, deși a crescut în ultimii ani rămâne sub media națională, în jurul cifrei de 4,6%, pe fondul exodului forței de muncă în străinătate.

Ponderea populației cu studii superioare este mult sub media națională (conform datelor de pe INS, la nivelul anului 2012, 345 de persoane din județ erau absolvente de studii superioare), iar jumătate din locuitori au doar studii primare sau gimnaziale. În județ există școli cu predare în limba română, maghiară și germană, precum și extensii ale unor universități din țară, unde sunt înscriși peste 5000 de studenți.

Serviciile de formare profesională continuă sunt slab dezvoltate la nivelul Județului, fiind concentrate în liceele cu profil tehnic, la unele ONG-uri și firme private, care califică adulții în domeniul construcțiilor, construcțiilor de mașini, reparațiilor auto, alimentație publică, servicii de cosmetică-frizerie-coafor, comerțului. Marile companii din județ preferă să își formeze personalul la locul de muncă.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Mediul antreprenorial

Economia Județului Satu Mare este dominată de un sector industrial încă bine reprezentat în comparație cu alte județe din Regiunea Nord-Vest (industrie, industrie alimentară, textilă, construcții de mașini, echipamente electrice și electrocasnice și în producția de mobilier), susținut de investiții străine directe, care însă generează output-uri cu valoare adăugată redusă, majoritatea bunuri din categoria intermediară destinate exporturilor. Sectorul agricol este unul dezvoltat, specific unui județ cu o pondere ridicată a zonelor de câmpie și rămâne dominant în mediul rural. Sectorul terțiar, deși are o contribuție crescândă la PIB-ul Județului este dominat de componenta serviciilor publice și frânat de puterea de cumpărare redusă a sătmărenilor.

Din punct de vedere al dezvoltării economice, Județul Satu Mare ocupa o poziție medie la nivelul regiunii. Explicația pentru această stare de fapt constă din valoarea adăugată redusă generată de unitățile economice din județ, cu o pondere ridicată a sectorului secundar, dar și din economia „neagră” sau „gri”, susținută de remiterile de valută ale sătmărenilor care lucrează în străinătate.

Peste 85% dintre firmele active din județ au mai puțin de 10 salariați, așa-numite „afaceri de familie”, și sunt concentrate în comerț, industrie și construcții. Problemele cu care se confruntă aceste firme sunt scăderea puterii de cumpărare a populației locale, accesul dificil la finanțare, lipsa personalului calificat și nivelul ridicat al fiscalității, ceea ce le face vulnerabile la perioadele de recesiune economică.

Firmele mari activează în industria prelucrătoare și sunt prezente mai ales în Satu Mare și Carei, multe având capital străin. Aceste companii realizează produse cu valoare adăugată redusă (componente auto, confecții, încălțăminte, pielărie, produse din lemn, etc.) și se bazează pe costurile reduse cu forța de muncă.

Oferta structurilor de sprijin de afaceri din județ este scăzută, existând doar două parcuri industriale în Satu Mare și o serie de proiecte publice și private aflate în diferite faze de maturitate. Piața serviciilor de business este într-o fază incipientă, inclusiv cea de formare profesională, în condițiile în care majoritatea angajatorilor preferă sistemul de calificare „la locul de muncă”.

Firmele din județ realizează anual exporturi de cca. 750 de milioane de Euro (2% din totalul exporturilor României), preponderent textile, electrocasnice, echipamente electrice, mobilier, pielărie și încălțăminte, articole din metal, respectiv importuri de peste 600 de milioane de Euro.

- Rețele de afaceri și puncte nodale

Structurile asociative ale mediului de afaceri local sunt relativ reduse ca număr și acoperire. Pe lângă cele câteva organizații patronale care își au sediul în județ, există și filiale ale unor asociații de la nivel național, dar care nu derulează proiecte importante la nivelul Județului.

O dată cu instalarea, la sfârșitul anilor 90, a primilor investitori străini de talie europeană la Satu Mare, s-au intensificat relațiile filială-societate mamă, specifice companiilor multinaționale, astfel

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Încât acestea domină astăzi relațiile comerciale ale Județului cu exteriorul. Din păcate, aceste relații comerciale implică adesea exclusiv procesarea materiei prime din export cu forța de muncă locală, pe baza tehnologiilor și a know-how-ului împrumutate de la societatea-mamă, ceea ce generează valoare adăugată redusă.

Lipsa unei culturi a cooperării între companii, atât pe verticală, de-a lungul ciclului de producție, cât și pe orizontală a făcut ca în Județul Satu Mare să nu existe, la acest moment, o rețea de clustere, în sectoarele predominante ale economiei locale, deși există concentrări de firme în anumite ramuri. Există un singur cluster la nivelul Regiunii Nord Vest în care sunt cuprinse și companii din Satu Mare – Cluster Mobilier Transilvan.

- Infrastructură și fondul construit

Satu Mare este cel mai apropiat municipiu reședință de județ din România de rețeaua autostradală europeană, ceea ce îi conferă avantaje competitive în comparație cu alte destinații de investiții din România. În plus, autostrada M3 din Ungaria este în construcție în continuare între Nyiregyhaza și Vaja. Rețeaua rutieră de interes european și național din județ este în stare bună sau în curs de modernizare, însă legăturile interne sunt mai proaste decât cele cu centrul Europei.

Drumurile județene și comunale sunt modernizate în mică măsură, ceea ce generează discrepanțe majore între mediul urban și rural, limitând posibilitățile de dezvoltare ale turismului, agriculturii, precum și instalarea de noi investitori în respectivele zone izolate.

Infrastructura de transport feroviar este într-o stare extraordinar de proastă, legăturile feroviare cu polii urbani din Ungaria, respectiv Transilvania, implicit cu celelalte zone ale țării, fiind foarte lente, ceea ce periclitează rolul de pol logistic a Municipiului Satu Mare, care ar putea fi poarta de intrare în țară a produselor din vestul, centrul și nordul Europei. Mai mult, deși este un important punct de trecere a frontierei cu două țări importante, Județul nu dispune de centre sau facilități pentru transportul intermodal.

Aeroportul Satu Mare, deși are cea mai lungă pistă din Transilvania, nu găzduiește curse regulate, cu excepția celor operate de TAROM către București. Având în vedere oportunitățile de dezvoltare ale zonei și necesitățile oferirii unei infrastructuri moderne, Consiliul Județean Satu Mare a demarat un proiect de modernizare a Aeroportului Satu Mare, proiect ce prevede modernizarea pistei și a cailor de rulare, precum și extinderea terminalului de pasageri în vederea dublării capacității de prelucrare a fluxului de pasageri. Proiectul este finanțat parțial și din fonduri structurale prin Programul Operațional Sectorial Transport 2007-2013. La finalizarea acestui proiect, va exista în Județul Satu Mare o infrastructura aeroportuară modernă, dezvoltată la un nivel necesar asigurării fluxului de marfuri și pasageri pentru următorii 20 de ani.

Fondul de locuințe din județ a sporit considerabil în ultimii 20 de ani, cu mult peste media națională, mai ales pe fondul remiterilor de valută ale sătmărenilor care lucrează în străinătate, majoritatea proveniți din zona Oaș, dar și al dezvoltării zonei periurbane a Municipiului Satu Mare. Astfel, la nivelul anului 2011, fiecare sătmărean dispunea, în medie, de o cameră de locuit, ceea ce indică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

existența unor condiții optime de locuire. De remarcat este și faptul că numărul locuințelor aflate în proprietate publică a scăzut în ultimele două decenii, ceea ce demonstrează o capacitate redusă de a pune la dispoziție locuințe sociale persoanelor aflate în dificultate.

- Servicii

Sectorul serviciilor este cel mai bine reprezentat la nivel de județ, în termeni de număr de salariați, contribuție la PIB, investiții și dinamică, însă ponderea sectorului terțiar în Satu Mare este cu mult sub cea a altor județe din regiune, datorită ponderii mai ridicate a sectorului industrial.

Comerțul contribuie în anul 2013 cu cca. 39% la produsul intern brut al Județului Satu Mare, însă, raportat la celelalte județe ale regiunii, activitățile comerciale din județ au cunoscut o evoluție mult mai temperată decât a județelor mai dezvoltate, Cluj și Bihor. Poziția geografică a Județului, la granița cu Ungaria, precum și existența unei importante comunități maghiare, a făcut ca multe companii de peste graniță să își deschidă reprezentanțele de vânzări pentru România în această zonă.

Construcțiile și piața imobiliară contribuie în anul 2013 cu circa 13% la produsul intern brut al Județului și au cunoscut o creștere sensibilă în perioada 2008 - 2013, când în județ au fost ridicate circa 5000 de locuințe noi, majoritatea individuale. Activitatea de construcții s-a concentrat în zonele Oaș și în periurbanul municipiului Satu Mare, unde se află și cele mai importante firme din domeniu.

Activitățile de transport și depozitare contribuie cu 5% la economia Județului Satu Mare, favorizate fiind de poziționarea geografică strategică a Județului, la granița cu Ungaria și Ucraina. Firmele din domeniu intră în categoria IMM-urilor și se ocupă, în cea mai mare parte, cu transportul rutier de mărfuri.

Turismul are o contribuție de doar 2% la economia Județului, realizat preponderent de unitățile de administrație publică. În județ există unități de cazare ce însumează doar 2.110 de locuri de cazare, cele mai puține din regiune după Județul Sălaj și mult sub potențialul turistic al județului. O dovadă în acest sens este gradul ridicat de ocupare a acestor structuri, similar cu cel al unităților de primire turistică din Județul Cluj.

- Evenimente profesionale

În Județul Satu Mare se organizează doar sporadic evenimente profesionale (seminarii, conferințe, lansări, defilări, etc.), datorită cererii scăzute de la nivel local și a faptului că organizatorii de astfel de evenimente se orientează către destinații mai populare din zona de munte sau din marile centre urbane. Atractivitatea scăzută a Județului pentru astfel de evenimente are la bază lipsa unor spații corespunzătoare, accesul dificil (lipsa curselor aeriene, accesul feroviar dificil, lipsa autostrăzilor) și lipsa unei oferte integrate de petrecere a timpului liber.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Cercetare-dezvoltare

Piața serviciilor de cercetare-dezvoltare din județ este aproape inexistentă, în condițiile în care numărul de cercetători din județ a scăzut de 10 ori în ultimii 20 de ani, iar singurul institut de cercetare și-a restrâns constant activitatea. Județul ocupă ultimele locuri din Regiunea Nord-Vest la înregistrările de mărci, brevete, desene și modele. Una dintre motivațiile acestei situații constă și din faptul că în județ nu există mari unități de învățământ superior în care, în cazul centrelor universitare, se concentrează activitățile de cercetare-dezvoltare. Pe de altă parte, mediul de afaceri local nu beneficiază de o cultură a inovării, iar dialogul dintre întreprinderi și mediul științific este sporadic și din cauza structurilor insuficiente de interfață. Investitorii străini care au ales să se amplaseze în județ valorifică, în majoritatea cazurilor, doar forța de muncă ieftină din județ, nu și rezultatele sectorului de cercetare din țară.

- Identitate și valori locale

O caracteristică a Județului Satu Mare, cu puternic substrat istoric, o constituie disparitățile geografice, economice, de organizare socială și administrativă, respectiv etno-culturale, dintre diferitele zone ale Județului: Ținutul Sătmăruului (Câmpia Someșană), Ținutul Codrului, Țara Oașului, fiecare cu o cultură materială și spirituală strâns ancorată în realitățile locului, unele chiar cu funcțiune politico-administrativă. Țara Oașului este și în prezent un teritoriu cu o identitate proprie bine individualizată, prin trăsături precum: portul, graiul, obiceiurile, organizarea familiei și a gospodăriei, arhitectură, mentalități. În mod particular, Ținutul Codrului este rezultatul coagulării unor comunități umane aderente la același sistem de valori, de factură etnografică, la aceleași obiceiuri, tradiții, folclor, sub opresiunea străină seculară.

Printre valorile culturale locale sunt familia, munca și credința. Ceremoniile de nuntă și botez sunt adevărate evenimente polivalente, cu puternice implicații în viața socială a comunității, în sistemul de moștenire a averii și în viața economică a familiilor în cauză. Obiceiurile și serbările populare marchează, de asemenea, momente importante din viața diurnă a sătmărenilor: culesul viilor în zona Bogdand, Sâmbra Oilor în zona Oașului.

- Imaginea în exterior

Datorită poziției sale geografice, în nord-vestul extrem al țării și departe de regiunea capitalei, precum și de lipsa unor resorturi turistice de importanță națională, notorietatea în țară a Județului Satu Mare este relativ scăzută, în comparație cu zona Maramureșului istoric sau a Clujului. Pe de altă parte, prin prisma importanței comunității de maghiari și șvabi, Satu Mare este printre zonele cu cea mai mare notorietate în Ungaria și Germania, beneficiind de pe urma acestora, dovadă fiind faptul că principalii investitori străini din județ provin din cele două țări sus-menționate.

De o mai mare notorietate se bucură Țara Oașului, prin prisma produselor tradiționale realizate aici (mai ales palincă), a tradițiilor etnografice bine conservate (muzică și dansuri populare), dar mai ales a prosperității locuitorilor din zonă (un bun exemplu fiind notorietatea comunei Certeze și a construcțiilor de acolo). La nivel regional, pe lângă elementele sus-menționate, se adaugă în ultimii

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

ani Stațiunea Tășnad și resursele geotermale din zonă. Merită menționate și o serie de branduri comerciale din zonă, cunoscute în rândul consumatorilor din România chiar dacă aceștia nu îl asociază cu numele Județului: UNICARM, AUTONET, ZETEA, CEDRA, MILI, etc.

Evenimente culturale (festivaluri, serbări populare), precum Festivalul Pălincii, Festivalul Căpșunilor, Sâmbra Oilor, Festivalul Mămăligii, Festivalul Drumul Vinului Sătmărean au contribuit la creșterea notorietății județului în rândul românilor, însă continuă să atragă, mai degrabă, locuitori ai Județului sau din zonele învecinate.

- IT&C

Sectorul TIC din Județul Satu Mare este printre cele mai puțin dezvoltate din Regiunea Nord-Vest, în județ activând mai puțin de 30 de IMM care au ca obiectiv de activitate comerțul cu calculatoare și produse software, respectiv servicii de outsourcing pentru companii de profil din străinătate, mai ales din Germania. Numărul de angajați ai acestor companii nu depășește 200 de persoane, adică 0,2% din forța de muncă din județ. La baza acestui nivel scăzut de dezvoltare a sectorului informatic stă lipsa unor unități de învățământ superior în domeniu, acestea fiind concentrate în marile centre universitare (București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Brașov sau Sibiu), precum și emigrarea către aceste orașe mari.

De remarcat este faptul că, administrația Județului beneficiază de un sistem informatic integrat, ce pune la dispoziția cetățenilor și a mediului de afaceri local servicii online complete. Este vorba despre un sistem informatic de tip e-Guvernare, centrat pe informatizarea Registrului Agricol, dar care dispune de funcționalități de plată taxe, plată prin sistem mobil, aplicații GIS. Nu în ultimul rând, proiectul implementat este scalabil, putând fi extins în perioada următoare la nivelul întregului județ.

În ultimii ani au fost dezvoltate și implementate la nivelul administrațiilor publice locale, în special în marile centre urbane (Satu Mare și Carei), sisteme informatice pentru facilitarea accesului cetățenilor la servicii publice: pentru Municipiul Satu Mare este înrolat în SNEP ghiseul.ro, permitând plata on-line a taxelor și impozitelor, există un sistem de management al documentelor și un sistem de rezervare on-line pentru starea civilă și eliberarea actelor de identitate. Pentru Municipiul Carei, există implementat un sistem propriu de plată on-line al taxelor și impozitelor. Pentru plata taxelor și impozitelor mai sunt înrolate în Sistemul Național de Plăți Electronice Ghiseul.ro orașele Arad și Tășnad.

Lipsește la nivel județean sisteme informatice de tip e-Sănătate sau de telemedicină, ceea ce îngreunează în continuare accesul cetățeanului la serviciile publice ale administrației, acest acces fiind caracterizat în principal de birocrație și calitate scăzută.

- Resurse naturale

Județul Satu Mare dispune de resurse naturale diversificate și insuficient exploatate, astfel încât industria extractivă contribuie cu mai puțin de 1% la produsul intern brut și la ocuparea populației.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Cele mai însemnate resurse ale subsolului de la nivelul Județului sunt: minereurile complexe (care nu se mai exploatează în prezent), materialele de construcții și apele termale, care sunt parțial exploatare în scop economic. De remarcat este faptul că bazinul Crișul Negru-Someș, în care se află și Județul Satu Mare, deține circa 30% din potențialul energetic geotermal al României.

În ceea ce privește resursele de suprafață, cele mai însemnate sunt pădurile, terenurile agricole, fondul cinegetic și piscicol. Județul Satu Mare dispune de unele dintre cele mai extinse terenuri cu destinație agricolă din Transilvania, ocupând poziția a doua la suprafețele cultivate cu viță de vie și pomi fructiferi. Chiar dacă suprafețele ocupate cu păduri sunt mai mici decât în județele învecinate, preponderent montane, acestea susțin o industrie a lemnului destul de bine dezvoltată, mai ales în municipiul Satu Mare și în nordul Județului.

De remarcat este și faptul că exploatarea resurselor naturale asigură ocuparea directă a peste o treime din populația activă a Județului, mai ales în zonele rurale, unde gradul de diversificare economică este unul scăzut.

3.4.2.2. Studiul ofertelor concurente

La evaluarea ofertelor concurente s-au luat în considerare criteriile de la punctul 3.4.1., iar analiza s-a concentrat pe oferta celorlalte județe din Regiunea Nord-Vest și mai puțin pe zonele învecinate din Ungaria și Ucraina, motivul fiind disponibilitatea redusă a datelor din cele două țări.

- Capitalul uman

Județele învecinate din Regiunea Nord-Vest, Maramureș și Bihor au o populație mult mai ridicată (478.659, respectiv 575.398 locuitori) decât a Județului Satu Mare, excepție făcând județul Sălaj (224.384 de locuitori), cu o suprafață și o populație mai redusă. În ceea ce privește structura pe vârste, Județul Maramureș se aseamănă cu Județul Satu Mare, ambele cu o populație mai tânără decât media regională, în timp ce la polul opus se află Județul Sălaj, cu o populație mult mai îmbătrânită. Speranța de viață a populației este mai mare decât a Județului Satu Mare în toate județele din Regiune, însă valori relativ scăzute se întâlnesc și în Bihor și Sălaj.

În ceea ce privește migrația definitivă în străinătate, aceasta este mai puțin pronunțată în celelalte județe din regiune, excepție făcând județul Cluj, de unde pleacă anual circa 500 de persoane. În ceea ce privește migrația temporară a forței de muncă, recensământul din 2011, poziționa pe primul loc județul Maramureș (29.841 de persoane), urmat de Satu Mare (17.276 de persoane), apoi de Bistrița-Năsăud și Sălaj, la mare distanță. Raportat la populația totală totuși, județul Satu Mare prezintă cel mai intens fenomen de emigrare a forței de muncă.

Principalele fluxuri de migrație definitivă internă sunt cele către Cluj-Napoca (mai ales din Maramureș, Bistrița-Năsăud și Sălaj), Bihor (dinspre Sălaj și Satu Mare), respectiv Arad și Timiș

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

(dinspre Bihor, Satu Mare, Maramureș), respectiv schimbul de populație dintre județele Maramureș și Satu Mare. Cu toate acestea, județele Satu Mare, Bihor și Cluj au fost printre singurele din Transilvania care au înregistrat un bilanț pozitiv al migrației interne în 2012. Deplasările interne temporare (cu reședința) sunt orientate către centrele universitare: Cluj-Napoca, Timișoara, Oradea. Se remarcă din cele indicate mai sus, faptul că județele Bihor, Maramureș și Satu Mare intră în arealul de polarizare a două centre urbane aflate la distanța mare (peste 200 de km), respectiv Cluj-Napoca și Timișoara, în timp ce Bistrița-Năsăud și Sălaj sunt polarizate exclusiv de Cluj.

Din perspectiva structurii etnice, în celelalte județe ponderea românilor este mult mai ridicată (80-90%), în timp ce cea a maghiarilor și germanilor mult mai scăzută. Privind comparativ, județul Satu Mare are cea mai mare comunitate germană din Transilvania de Nord.

Dintre marile centre urbane din împrejurimi, remarcăm o creștere continuă a populației Zonei Metropolitane Cluj, Zonei Metropolitane Oradea și a Sistemului Urban Baia Mare, cele trei orașe acționând ca poli de atracție pentru populația Județului. Baia Mare este o destinație pentru cumpărături și diferite servicii, mai ales pentru populația de pe Valea Someșului și Țara Oașului, în timp ce Oradea și Cluj-Napoca sunt mai degrabă căutate de locuitorii Județului pentru studii superioare, locuri de muncă și stabilirea definitivă. În paralel, Municipiul Satu Mare are o putere de atracție eminamente locală, prin prisma populației și a dezvoltării economice mai reduse în comparație cu cele trei centre urbane mari din regiune.

Cu excepția Județului Sălaj, cele mai mari resurse de muncă din Regiune se regăsesc în Cluj, Maramureș și Bihor (între 200.000 și 350.000 de persoane), numărul de salariați din Bihor și Cluj fiind aproape dublu în comparație cu cel din Satu Mare. Rata șomajului în celelalte județe din regiune este similară, în jurul cifrei de 4-5%, sub media națională, excepție făcând Județul Sălaj cu 6,2%. Salariul mediu net de la nivelul Județului Satu Mare este similar cu cel din județele învecinate (Bihor, Maramureș, Sălaj – de circa 1000 de lei lunar), dar cu 25% mai redus decât în Cluj.

Ponderea populației cu studii superioare este net mai mare decât în Satu Mare în județele Cluj (10,2%), Bihor (6,6%) și Maramureș (5,5%) și mai scăzută în Sălaj (4,3%).

Serviciile de formare profesională continuă sunt semnificativ mai dezvoltate în județul Cluj, unde funcționează Centrul Regional pentru Formarea Profesională a Adulților, precum și numeroși furnizori privați de servicii de formare, dar și în județele Bihor și Maramureș, unde există, de asemenea, firme private care oferă cursuri adaptate la cerințele pieței locale a muncii.

- Mediul antreprenorial

Economiile județelor învecinate sunt relativ asemănătoare cu cele ale Județului Satu Mare, cu un profil industrial-agrar pronunțat, chiar și cu activități miniere în trecut (de ex. în Maramureș). Județele Bihor și Satu Mare au beneficiat, la sfârșitul anilor 90, de un flux important de investiții în capacități de producție de tip lohn, urmând un exemplu similar: preponderența industriilor ușoare (confecții, încălțăminte, prelucrarea lemnului, piese auto), orientate către exporturi, utilizând intensiv forța de muncă locală, ceea ce a condus la o rată a șomajului foarte scăzută în ambele

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

județe. Pe de altă parte, cele 2 județe au și caracteristici geografice comune, fiind singurele din regiune cu zone de câmpie și implicit terenuri agricole extinse, ceea ce a condus la un grad relativ ridicat al ocupării în agricultură, la care se adaugă concentrarea a peste 50% din resursele geotermale ale țării (în 3 bazine – Oradea, Borș, Crișul Negru-Someș). Este de remarcat și faptul că industria prelucrării lemnului este foarte dezvoltată în județele Satu Mare, Maramureș, Bistrița-Năsăud și Cluj. Singurele județe care au un profil diferit sunt Sălaj, unde predomină industria metalurgică și a cauciucului, respectiv Cluj, cu un sector terțiar net superior.

Raportat la indicatorul PIB/locuitor, Județul Satu Mare era în 2013, pe penultimul loc din regiune, depășind doar județul învecinat – Maramureș. Nivelul PIB/locuitor din Satu Mare este cu 20% sub nivelul din Bihor și cu peste 40% sub cel din Cluj. Tiparul de subdezvoltare al județelor Satu Mare – Maramureș – Bistrița – Sălaj este dat de ponderea mai ridicată a populației rurale și a populației ocupate în agricultură și silvicultură, declinul mineritului, exodul puternic al forței de muncă în străinătate, emigrarea persoanelor cu studii superioare către marile centre urbane și de gradul mai ridicat de izolare față de principalele culoare de comunicații. Cu toate acestea, remiterile de valută de la persoanele emigrate în Europa de Vest, fără a fi luate în calcul la determinarea PIB, a contribuit substanțial la dezvoltarea celor patru județe, contribuind mai ales la dezvoltarea pieței imobiliare și la creșterea consumului.

În ceea ce privește rata antreprenoriatului, cele mai multe firme active sunt în Cluj (32.348), Bihor (20.123), Maramureș (12.352), în timp ce în Sălaj și Bistrița sunt mai puține decât în Satu Mare. De remarcat este faptul că ponderea microîntreprinderilor este mai mare în Județul Cluj (90%) și mai redusă în Județul Satu Mare (86,8%).

Conform Planului de Dezvoltare a Regiunii Nord-Vest 2014-2020, în anul 2012, în regiunea Nord-Vest există zece parcuri industriale care funcționează cu titlu acordat prin Ordin de Ministru sau declarate prin Hotărâre a Guvernului, care găzduiesc 86 de firme cu 2661 de salariați. Din cele 10 parcuri industriale, 9 sunt localizate în mediul urban, iar 1 parc este situat în mediul rural; 7 parcuri sunt publice și 3 sunt private, iar gradul de ocupare diferă de la caz la caz; per total însă, gradul de ocupare al parcurilor este de jumătate din suprafața totală. Șase dintre ele sunt localizate în Județul Cluj, după cum urmează:

- Tetarom 1 Cluj Napoca (31,93 ha) ,în Cluj-Napoca, Administrator: SC „Tetarom” SA, înființat în anul 2002;
- Tetarom 2 Cluj Napoca (12 ha, în Cluj-Napoca, Administrator SC „Tetarom” S.A.), înființat în anul 2006;
- Tetarom 3 Cluj Napoca (154,562 ha, localitatea Jucu, Administrator SC „Tetarom” S.A.), înființat în anul 2008;
- Parcul Industrial Dej (40,185 ha, în Dej, Administrator SC „Arc Parc Industrial” SRL.), înființat în anul 2005.
- Parcul Industrial Turda1 (29,3 ha) și Turda2 (20,5 ha) – în localitatea Turda, administrat de către SC Graells & Llonch Administrare Parc Logistic Industrial SRL, înființate și declarate prin HG în 2012

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Cele două parcuri industriale din Oradea - Parcul Industrial Oradea (121,29 ha, loc. Oradea, jud. Bihor, Administrator: SC Eurobusiness Parc Oradea S.R.L.), înființat în 2008 și Parcul Industrial Eurobusiness II Oradea (23,842 ha, loc. Oradea, jud. Bihor, cu același administrator SC Eurobusiness Parc Oradea SRL), înființat în anul 2012 împreună cu Parcul Industrial Jibou (22 ha, loc. Jibou, jud. Sălaj, administrat de către SC Parc Industrial SRL), înființat în anul 2002 completează lista acestor structuri existente în regiunea de dezvoltare Nord-Vest. Cu excepția Parcului Industrial Dej și a celor din Turda care sunt inițiative private, restul parcurilor din regiune sunt în proprietate publică. Singurul județ unde nu funcționează și nu este nici o inițiativă sensul înființării unui parc industrial este Maramureș.

În ceea ce privește comerțul exterior, Județul Bihor realizează exporturi anuale de circa 1,5 miliarde de Euro, urmat de Cluj (900 mil. Euro) și Satu Mare (700 mil. Euro). Cu toate acestea, se remarcă o structură diferită a produselor exportate: Județul Cluj exportă preponderent diferite echipamente electrice, combustibili și uleiuri minerale, materiale bituminoase, mașini, aparate și materiale electrice; aparate de înregistrat și reprodus sunetul și imagini de televiziune, în timp ce județele Bihor și Satu Mare exportă produse cu valoare adăugată scăzută (textile, mobilă, încălțăminte, componente electrice și electronice pentru automobile, etc.).

- **Rețele de afaceri și puncte nodale**

Cele mai multe structuri asociative ale mediului de afaceri se regăsesc în județele mai dezvoltate din punct de vedere economic, respectiv Cluj și Bihor. În Cluj regăsim peste 100 de organizații patronale sau structuri teritoriale ale acestora (Asociația Agriculturilor Maghiari din România, Asociația Managerilor și Inginerilor Economici din România, Asociația Medicilor Stomatologi cu Practică Privată din România, Asociația Națională a Evaluatorilor, Asociația Patronilor și Meseriașilor, Asociația Română pentru Transporturi Rutiere Internaționale, Asociația Teritorială a Cooperativelor Meșteșugărești, Privat Business Cluj, Camera de Comerț și Industrie, Centrul Comercial Romano-American, Centrul de Afaceri Transilvania, Centrul de Dezvoltare Managerială, Camera de Comerț și Industrie România-Israel, etc.). În Județul Bihor sunt active: Camera de Comerț și Industrie Bihor, Consiliul Local al IMM, Asociația Investitorilor Italieni, Federația Patronilor – cea mai mare organizație patronală Județeană din țară, Centrul de Afaceri Transilvania, Confederația Asociațiilor de Afaceri Transilvania, etc. În cele două județe, asociațiile de afaceri și-au diversificat serviciile pentru membrii cu formare profesională, consultanță, organizarea de târguri și expoziții, organizarea de vizite de studiu, conferințe, etc.

În celelalte județene, există puține puncte nodale în mediul de afaceri local. Principalii actori în spațiul asociativ din aceste județe sunt Camerele de Comerț și Industrie, filialele teritoriale ale organizațiilor patronale de la nivel național și unele asociații locale (de ex. Centrul de Afaceri Bistrița, Asociația Femeilor Întreprinzătoare Bistrița, CLIMM Maramureș, Asociația Transportatorilor Auto Maramureș, Centrul de Afaceri Millenium Baia Mare, etc.).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Infrastructură și fondul construit

Din perspectiva infrastructurii, Județul Cluj este cel mai accesibil din regiune, beneficiind de prezența unui aeroport internațional modern, care înregistrează peste un milion de pasageri anual și legături directe zilnice către Franța, Germania, Austria, Ungaria, Spania, Germania, Italia, Marea Britanie, precum și către Timișoara și București. Pe de altă parte, Județul Cluj este un important nod feroviar, cu legături către capitală, vestul țării și Ungaria, Banat, Oltenia și Moldova. Pe de altă parte, Județul este străbătut de mai multe drumuri europene (E 60, E 81, E 576, E 58), modernizate și relativ bine întreținute, care fac legătura cu marile centre urbane ale României. Județul Bihor dispune, de asemenea, de o rețea densă de drumuri europene și căi ferate ce îl leagă de vestul, nordul și centrul țării, fiind principala poarta rutieră și feroviară de intrare în țară, însă nu dispune de un aeroport cu legături aeriene regulate cu restul țării și străinătate. Modernizarea Aeroportului Oradea s-a finalizat în 2015, permitând creșterea curselor Oradea-București, dar și dezvoltarea de noi curse internaționale, preconizate începând cu anul 2016. Pe de altă parte, alături de Județul Satu Mare beneficiază de legăturile rutiere cele mai rapide cu restul Europei, prin proximitatea față de rețeaua de autostrăzi din Ungaria. Județele Sălaj, Maramureș și Bistrița sunt cel mai greu accesibile atât din țară, cât și din străinătate, fiind străbătute de un singur drum european ce face legătura cu principalele orașe din regiune și cu Moldova, la care se adaugă faptul că nu dispun de aeroporturi. Traseul Autostrăzii Transilvania, aflate în construcție, va străbate doar județele Cluj, Sălaj și Bihor, pe care le va conecta cu Ungaria și sudul Transilvaniei, în timp ce județele Satu Mare, Bistrița și Maramureș nu au prevăzute drumuri rapide în viitorul apropiat, continuând să rămână mai izolate.

În ultimii 7 ani, în Regiunea Nord-Vest, au fost finalizate aproximativ 52.681 de locuințe, dintre care peste 27.739 în Județul Cluj, 9.409 în Bihor, 7.691 în Maramureș, 4.618 în Satu Mare, 5.792 în Bistrița și 2.050 în Sălaj. Raportat la fondul de locuințe existent în 1990, cea mai mare creștere procentuală s-a înregistrat în Cluj, Bistrița-Năsăud și Satu Mare, iar cea mai mică în Bihor și Sălaj. În ceea ce privește suprafața locuibilă a noilor locuințe aceasta variază între 70 mp/locuință în Bistrița-Năsăud și 50 mp/locuință în Cluj. Prin urmare, locuitorii din Bistrița-Năsăud, Sălaj și Satu Mare preferă locuințele individuale, cu o suprafață locuibilă mai mare, iar în marile orașe, precum Cluj, datorită prețurilor mai ridicate și a cererii în creștere, s-au construit preponderent locuințe colective

-Servicii

Sectorul terțiar este cel mai bine dezvoltat în Județul Cluj, unde cca. 48% din populația ocupată lucrează în domeniul serviciilor, cei mai mulți în comerț, imobiliare, învățământ și sănătate. Sectorul terțiar este relativ dezvoltat și în Bihor, unde cca. 38% din populație lucrează în servicii, marea majoritate în comerț și transporturi, dată fiind funcția logistică a acestui județ de graniță, dar și în sănătate și învățământ. Satu Mare și Maramureș sunt județele cu cel mai slab dezvoltat sector terțiar (32%, respectiv 34% din populație ocupată în servicii), fiind județe cu un profil preponderent industrial-agrar.

Dezvoltarea comerțului din Cluj este justificată atât de populația numeroasă, circa 700.000 de persoane, cât și de puterea de cumpărare mai ridicată a clujenilor în comparație cu alte județe din

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

regiune. Prin urmare, orașul Cluj-Napoca dispune de două dintre cele mai mari mall-uri din România, cu o suprafață cumulată de peste 200.000 mp, și de o rețea densă de unități ale comerțului modern (71 de hipermarketuri și supermarketuri). În Bihor există un mall cu o suprafață de peste 60.000 mp, precum și 57 de hiper și supermarketuri. În Maramureș există un mall recent inaugurat, de 30.000 mp, și 23 de unități ale comerțului modern, iar în Satu Mare s-a deschis un mall în cursul anului 2011. În Bistrița și Sălaj nu funcționează mall-uri, deși există mai multe proiecte abandonate din cauza crizei globale, iar numărul de supermarketuri este mult mai mic, de circa 10-15.

De asemenea, numărul mare de persoane ocupate în imobiliare sunt rezultatul unei piețe imobiliare foarte dinamice, impulsionate de numărul mare de studenți și de lucrători care se îndreaptă anual către Cluj-Napoca. Un alt județ cu un sector imobiliar dezvoltat este și Bihorul, deși aici lucrează doar 10.000 de persoane în acest sector, în comparație cu peste 20.000 în Cluj. În celelalte județe, numărul de persoane active în sectorul imobiliar ajunge la doar 4.000-5.000 de persoane, piața chiriilor fiind slab dezvoltată.

Sectorul transporturilor angajează cele mai multe persoane în Județul Cluj, unde își are sediul cel mai mare aeroport din Transilvania, Regionala de Căi Ferate pentru Transilvania de Nord, Regia Autonomă de Transport în Comun Cluj-Napoca, peste 4000 de taximetriști și sute de firme private din domeniul transporturilor rutiere de mărfuri și persoane. În Județul Bihor 14.000 de persoane lucrează în domeniul transporturilor, mai ales în domeniul transporturilor rutiere de mărfuri și al logisticii, dat fiind faptul că Județul este principala poarta rutieră de intrare a mărfurilor dinspre centru și vestul Europei. Operatorul de transport în comun din Oradea și CFR sunt alți angajatori importanți, orașul fiind un important nod feroviar. Un alt județ cu un număr mare de persoane ocupate în transporturi este Maramureș, unde peste 9.000 de persoane lucrează mai ales în domeniul transportului rutier urban și de mărfuri. În Bistrița, Sălaj și Satu Mare, județe cu o infrastructură de transport slab dezvoltată și relativ izolate, numărul de persoane active în domeniul transporturilor nu depășește 7.000 de persoane.

Turismul este bine dezvoltat în județele Cluj și Bihor, cele care atrag și cel mai mare număr de turiști. În Bihor există 35% din locurile de cazare din regiune, iar în Cluj 27%, urmate fiind la mare distanță de Maramureș. În ceea ce privește numărul de turiști sosiți în structurile de primire din regiune, se observă că Județul Cluj este prima destinație cu 37% din totalul turiștilor, urmat de Bihor cu 27% și Satu Mare cu 13%. Referitor la tipul de turism practicat, există diferențe majore între județe: în Județul Bihor predomină turismul balnear (60%), cel de afaceri și de tranzit; în Cluj predomină turismul de afaceri și cel cultural (70%); în Maramureș, cel montan și agroturistic, dar și de afaceri; în Satu Mare regăsim turismul balnear și agroturismul, iar în Sălaj și Bistrița regăsim turismul ocazional și de afaceri, de scurtă durată, precum și de turismul de sănătate (Sângeorz, Boghiș). Cel mai ridicat indice de ocupare a capacității turistice îl regăsim în Bihor sau Satu Mare, ambele cu un pronunțat profil balnear, iar cel mai mic în Maramureș, Sălaj și Cluj. Cele mai atractive zone pentru turiștii străini au fost Clujul, Bihorul și Maramureșul, în timp ce Sălaj și Satu Mare au atras cei mai puțini. Pe tipuri de structuri de primire turistică, se poate observa că Județul Cluj, Bistrița-Năsăud și Bihor înregistrează peste 60% din turiști în hoteluri, Satu Mare înregistrează mulți turiști (peste 60% din total) în unități turistice mici (popasuri turistice, campinguri, bungalouri și cabane turistice, vile și

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

moteluri). Taberele de copii și elevi atrag cei mai mulți turiști în Maramureș, unde atractive pentru turiști sunt și pensiunile și hostelurile. În Județul Sălaj predomină turiștii cazați în hoteluri, respectiv pensiuni. De remarcat este faptul că pensiunile agroturistice au atras cei mai mulți turiști în Cluj (27.500, în 2013), urmat de Bihor (24.375) și Maramureș (12.519), în timp ce Satu Mare și Bistrița au atras cei mai puțini (6.431, respectiv 2.730).

Nu în ultimul rând, Clujul este un important centru universitar și medical, prin urmare peste 10% din populația ocupată a Județului activează în domeniul învățământului și al sănătății. În celelalte județe, numărul persoanelor active în aceste sectoare publice este proporțional cu populația, prin urmare județele Bihor și Maramureș se află pe locul II și III, iar Sălaj pe ultimul loc. Cu toate acestea, merită indicat faptul că în Județul Cluj ponderea o deține personalul din sistemul de învățământ universitar, în timp ce în celelalte județe predomină personalul din învățământul preuniversitar.

- Evenimente profesionale

La nivel regional, Clujul domină detașat piața evenimentelor profesionale, cu un calendar ce cuprinde zilnic conferințe ale diverselor organizații naționale, regionale și locale, seminarii, conferințe internaționale, cursuri de formare și specializare, evenimente expoziționale, seminarii, etc. De remarcat în acest sens este activitatea Expo Transilvania, cel mai important centru expozițional din Transilvania, cu calendar ce cuprinde circa 30 de evenimente anual. Cele mai multe evenimente profesionale sunt organizate în sălile de conferință ale hotelurilor din municipiul Cluj-Napoca sau din zona metropolitană (cu până la 300 de locuri), în absența unui centru dedicat conferințelor.

A doua locație din regiune avută în vedere la organizarea de evenimente profesionale este Oradea, care găzduiește totuși mult mai puține astfel de reuniuni în comparație cu Clujul. Locațiile preferate din Bihor pentru organizarea de evenimente sunt sălile de conferințe ale hotelurilor din Oradea și Băile Felix.

- Cercetare-dezvoltare

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2011, în România activau 710 de unități CD, dintre care 61 în regiunea Nord-Vest, clasându-se pe a doua poziție la nivel național. De remarcat este faptul că 75% dintre entitățile publice și private din regiunea Nord-Vest sunt localizate în Județul Cluj. Jumătate dintre unități activează în domeniul științelor naturale și al ingineriei și toate sunt asimilate IMM-urilor (după criteriul numărului de salariați și al cifrei de afaceri), neexistând nici o întreprindere mare (sau un institut național asimilat unei întreprinderi mari) la nivelul regiunii. Indicele contribuției la cifra de afaceri națională a regiunii Nord-Vest din perspectiva acestor unități CD considerate IMM-uri este de doar 5,21%, ocupând însă locul III în clasamentul celor 8 regiuni. Din cele 168 de unități CD de interes național, în regiunea Nord-Vest își desfășoară activitatea 15, respectiv 8 institute de cercetare, localizate toate la Cluj-Napoca și 7 universități de stat. Tot în categoria unităților de interes național se încadrează cele 7 filiale ale unor unități CD care își

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

desfășoară activitatea în Cluj-Napoca, dar au sediul în capitală. De asemenea, activează la Cluj-Napoca 6 unități sanitare care desfășoară și au în obiectul de activitate activități de cercetare-dezvoltare, fără a reprezenta însă activitatea principală.

Reprezentând 9% din totalul salariaților CD din România în anul 2011 (locul II la nivel național după București-Ilfov, unde se regăsesc aproape de 6 ori mai mulți salariați CD decât în Regiunea Nord-Vest), cei 3.809 salariați CD din regiune se regăsesc în proporție de 89% în Județul Cluj. Județul Cluj se află pe podiumul național din prisma numărului de salariați din CD raportat la 10.000 de persoane ocupate civile, (104, după București și Ilfov, înaintea județelor Iași și Brașov), aspect ce poate fi corelat cu statutul de mare centru universitar pe care Județul l-a dobândit (locul al doilea la nivel național). Din prisma numărului de salariați din CD raportat la populația activă, în anul 2011 regiunea se află sub media națională, înregistrându-se un decalaj negativ față de situația acestui raport la nivelul anului 2009. 25% din doctoranzii din România provin de la universitățile din Regiunea Nord-Vest (4.694 doctoranzi în cadrul celor 31 de școli doctorale din regiune). 17% din totalul articolelor cotate ISI în România provin din Regiunea Nord-Vest (din care 89% din Județul Cluj).⁹

- Identitate și valori locale

Județul Bihor este, din punct de vedere cultural, un punct de reper în peisajul multicolor al viețuirii pe aceste meleaguri. Particularitățile specifice acestei zone sunt datorate în special așezării sale geografice, fiind zona cu cele mai multe și mai dense tranzitări în și dinspre Europa. Populația Județului este larg reprezentată de toate etniile, iar acest fapt se evidențiază prin împrumut în comunicare, educație, obiceiuri și tradiții. Principalele atuuri ale acestui mix etnocultural sunt benefice pentru întreaga comunitate, polarizând viața socială în jurul valorilor locale indiferent de proveniență. Repartizarea populației pe teritoriul Județului permite identificarea unor comunități specifice urbane și rurale, însă delimitarea lor este din ce în ce mai dificilă în contextul accesului larg la informație și resurse, la educație și cultură. Pe întreg Județul există moduri diverse de manifestare culturală, de la târguri și expoziții la forme de învățământ elevate până la cel mai înalt nivel și instituții culturale de marcă.

Județul Maramureș, datorită poziționării geografice – în apropierea centrului, aproape geografic al Europei, a fost populat de o varietate de popoare cum ar fi români, ucrainieni și maghiari. De-a lungul secolelor, aceste popoare au rămas credincioase propriilor culturi și credințe, iar acest lucru se reflectă în costume populare, arhitectură și specialități culinare specifice. Unul dintre cele mai importante aspecte ale moștenirii culturale maramureșene derivă din puternica influență ce a avut-o religia. Religia ortodoxă predomină în această regiune dar putem găsi și comunități de romano-catolici și greco-catolici. Monumentele religioase ale Bisericii Ortodoxe din **Maramures** sunt spectaculoase, cele mai răspândite monumente fiind bisericile de lemn din satele Județului. Bisericile sunt construite în stil gotic și sunt caracterizate de clopotnițe înalte de lemn. În Maramureș meșteșugurile populare sunt cel mai bine reprezentate la nivelul Transilvaniei, cele mai cunoscute fiind sculpturile în lemn (o adevărată „civilizație a lemnului”), confecționarea de măști și pălării („clop-uri”), ceramică, podoabe, etc.

⁹ Planul de dezvoltare regională Transilvania Nord 2014- 2020, versiunea februarie 2014

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Județul Bistrița-Năsăud are un trecut aparte în rândul județelor din Transilvania de Nord, prin prisma comunităților saxone ce s-au stabilit în zonă în urmă cu sute de ani. Mărturie stau cetățile și castelele construite în acea perioadă (Cetatea Bistrița, Biserica Evanghelică din Bistrița), precum și numeroasele domenii nobiliare (Castelul Bethlen, Castelul Teleki). Conviețuirea cu comunitățile saxone și maghiare au influențat valorile locale, arhitectura, sistemul de organizare socială și economică, etc.

Județul Sălaj are un trecut bogat, găzduind pe teritoriul său orașul roman Porolissum – capitala provinciei romane Dacia Porolissensis. Cu toate acestea, valorile specifice zonei Sălaj sunt profund rurale, în lipsa unor comunități importante urbane precum cele din județele învecinate. Familia, muncile câmpului și religia sunt elementele în jurul cărora se articulează valorile locale.

Imaginea în exterior

Marile orașe din regiune (Cluj-Napoca și Oradea) sunt cele mai cunoscute în țară, dintre acestea Cluj-Napoca se detașează ca un renumit centru universitar (al doilea ca număr de studenți din România), medical, economic (prin investițiile străine realizate aici) și cultural (Teatru Național, Teatrul Maghiar, Opera Națională și cea maghiară, Filarmonica, Festivalul Internațional de Film Transilvania, Transilvania Jazz Festival, Toamna Muzicală Clujeană, etc.). De asemenea, în ultima perioadă s-au afirmat și unele destinații turistice din județ – Salina Turda, Salina Dej sau Băile Cojocna. În Cluj-Napoca își au sediul numeroase companii, ale căror mărci sunt cunoscute în țară: Napolact, Terapia, etc.

Oradea se remarcă, de asemenea, prin patrimoniul construit, unic în țară și care este o îmbinare a stilurilor baroc, clasic, eclectic și secesion. Orașul găzduiește și o serie de instituții de cultură (teatre, filarmonică, muzee), precum și evenimente culturale (Festum Varadinum, Serbările Cetății, Festivalul Toamna Orădeană, Festivalul Teatrului Scurt, Târgul Meșterilor Populari), care l-au făcut cunoscut în țară și peste hotare. Investițiile din ultimii ani ai autorităților locale se concentrează asupra valorificării patrimoniului construit local și a resurselor de apă termală din zonă. Băile Felix se bucură, de asemenea, de o largă notorietate în rândul turiștilor din țară și străinătate, fiind cel mai cunoscut resort turistic balnear din țară. Zonele montane Padiș și Stâna de Vale au devenit tot mai populare printre turiști în ultimii ani.

Bistrița este recunoscută ca și burg săsesc, prin arhitectura specifică, unică în regiune (Cetatea, Biserica Evanghelică, Sugălete), singura nișă de dezvoltare a turismului local fiind cea culturală. Bistrita este una dintre cele șapte cetăți sasești din renumitul SiebenBurger. Printre evenimentele culturale ale orașului se numără: Festivalul de muzică populară „Nunta Zamferei” sau Zilele Bistriței. Alte zone din județ cunoscute în țară sunt Stațiunea Sângeorz-Băi, Colibița sau satele de pe Valea Bârgăului.

Baia Mare, deși are o istorie îndelungată și un centru istoric bine conservat, este perceput ca un oraș poluat, astfel încât nu și-a dezvoltat o funcție turistică bine reprezentată. Cele mai cunoscute evenimente organizate la Baia Mare sunt Sărbătoarea Castanelor și expoziția de aranjamente florale – „Expo Flora”. Județul mai este cunoscut prin Țara Maramureșului, una dintre cele mai populare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

destinații agroturistice din România, dar și prin noile stațiuni montane de la Borșa, Cavnic, Mogoșa, Șuitor, Izvoare.

Zalău se remarcă doar prin unele elemente de patrimoniu cultural și o serie de evenimente de importanță locală și regională, dedicate mai ales muzicii populare și corale. Un element distinctiv îl reprezintă valorificarea potențialului cultural istoric prin promovarea moștenirii romane – Cetatea Porolissum – și evenimentele conexe.

-IT&C

Dintre toate județele regiunii, Cluj-Napoca se remarcă ca un important centru IT&C la nivel național și chiar european. În ultimii 10 ani, în Cluj-Napoca s-au dezvoltat companii importante din domeniul industriei de software și outsourcing, cele mai importante fiind: IQUEST, ISDC, BRINEL, SISTEC, AROBS TRANSILVANIA, ENDAVA, YONDER, SOFTVISION, BETFAIR, etc. De altfel, un studiu realizat de KPMG în anul 2009 plasa Clujul în rândul celor mai interesante orașe din lume pentru externalizarea serviciilor IT. Tot în Cluj-Napoca funcționează o prestigioasă Facultate de Automatică și Calculatoare în cadrul Universității Tehnice, respectiv o Facultate de Informatică în cadrul Universității „Babeș-Bolyai”, care pun la dispoziția firmelor de profil aproape 1000 de absolvenți anual. În același timp, în Cluj-Napoca activează unul dintre cele mai importante clusteruri centrate pe domeniul IT&C – [Clusterul Cluj IT – 31 de companii cu 3700 de angajați și venituri de 100 mil euro], iar orașul are în perspectivă dezvoltarea sa în baza conceptelor de Smart City și Innovation City, ceea ce conduce la o încurajare continuă a dezvoltării acestui domeniu.

Județul Bihor se remarcă doar prin prezența unui investitor coreean – HANIL ELECTRONIC – care realizează diferite subansambluri pentru calculatoare și echipamente electronice. În restul județelor funcționează doar firme de mici dimensiuni, cu piață locală, majoritatea în editarea de software personalizat sau consultanță de specialitate.

-Resurse naturale

Regiunea Nord-Vest concentrează resurse importante, dintre care menționăm: minereuri complexe și auroargentifere (Satu Mare, Maramureș), bauxită (Bihor), sare (Maramureș, Bihor), materiale de construcții (Bihor, Cluj), lemn (Maramureș). Restructurările din domeniul minier au afectat acest sector extractiv și au dus la disponibilizări masive și la declararea zonelor defavorizate Baia-Mare-Borșa-Vișeu.

Deși silvicultura reprezintă o ramură importantă a regiunii, defrișările insuficient controlate (Bistrița-Năsăud, Maramureș) și lipsa unui program coerent de reîmpăduriri și construcții de drumuri forestiere către interiorul bazinelor, conduc la reducerea continuă a suprafețelor împădurite.

Județul Cluj dispune de bogate și variate resurse naturale. Minereurile de fier au intrat în circuitul economic din anul 1962, prin exploatarea de la Căpușul Mic și Băișoara, fiind efectuate pe parcurs și o serie de prospecțiuni geologice la Vlaha, Săvădisla și Cacova Ierii. Combustibilii minerali sunt reprezentați prin cărbunii bruni exploatați în zona Ticu-Dâncu-Băgara și turbă, exploatată în sectorul

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Călațele și Căpățâna. Există, de asemenea, un dom gazeifer la Puini în Câmpia Transilvaniei. Pe lângă minereuri de fier și combustibili minerali, există în județ, o gamă variată de minerale utile și roci, între care: cuarț în Muntele Mare și în perimetrul localității Someșul Rece (unde se găsește și feldspat), dacite și andezite în masivul Vlădeasa și în perimetrul localităților Morlaca, Bologa, Poieni, Săcuieu, Stolna și Iara, granite în masivul Muntele Mare, calcare și dolomite utilizate pentru fabricarea lianților (var, ciment), exploatate la Săndulești, Tureni, Surduc, Buru, Poieni etc., tufuri calcaroase de buna calitate cu cariere la Tioc-Cornești, nisipuri caoline la Popești, Topa, Băgara, Gârbau etc., sare, cu însemnate rezerve la Ocna Dejului, Turda, Cojocna, Sic, Nireș, balastiere pe Someșul Mic la Gilău, Florești și pe Arieșul inferior.

Județul Bistrița-Năsăud, datorită diversității reliefului și formațiunilor geologice, cuprinde o gamă variată de resurse: zăcăminte de metale neferoase, depozite de caolin, grafit, sare, gaze naturale, materiale de construcții, ape minerale.

În Județul Maramureș se găsesc acumulări de minerale cu compoziții diferite, constituite în zăcăminte de substanțe minerale utile metalifere. Cele mai importante resurse minerale de pe teritoriul Județului sunt reprezentate de: minereurile polimetalice, de la Ilba, Nistru, Băita, Herja, Baia Sprie, Șuior, Căvnic, Băiuț, Poiana Botizii, Țibles, Baia Borșa (Gura Băii, Colbu, Burloaia, Dealu Bucății) și Viseu (Măcârlău, Novicior); mineralizațiile cuprifere de la Nistru, Poiana Botizii, Baia Borșa, Vișeu (Măcârlău și Catarama); mineralizațiile auro – argentifere de la Săsar, Valea Roșie, Dealu Crucii, Șuior, Băița; acumulările de minereu de fier și mangan de la Răzoare; depozitele de bentonită de la Răzoare și Valea Chioarului; acumulări de șisturi bituminoase în raza localităților Vișeu, Borșa, Săcel, Târgu Lăpuș; roci utile: andezite, amfibolite, calcare, gresii, tufuri vulcanice, folosite ca piatră spartă în diverse construcții și ca placaje decorative; pietriș și nisipuri în albiile majore ale râurilor Someș, Lăpuș, Vișeu, Ruscova, Tisa, Iza; roci silicoase pentru abrazivi.

În subsolul Județului Bihor se găsește o diversitate de resurse: bauxită, minereuri polimetalice, argilă refractară, marmură, calcare policrome, granodiorite, gresii cuarțoase, calcare pentru industria siderurgică și ciment, zăcăminte de lignit, nisipuri bituminoase și hidrocarburi. Pășunile și fânețele naturale, pădurile formate din gorun, stejar, brad, molid și resursele de apă, în special cele geotermale (Oradea, Băile Felix, 1 Mai, Tămășeu, Chișlaz etc) și minerale (Tinca) completează resursele naturale ale Județului.

Resursele naturale de materii prime ale Județului Sălaj sunt următoarele: cărbune brun (Cristolțel); lignit – Ip și Sărmășag; șist carbonos – Zimbor; gips – Treznea; alabastru – Gălășeni și Stâna; diorit – Moigrad; micașist – Marca; calcar – Cuciulat, Glod, Prodănești și Răstoci; argilă – Crasna, Cuciulat, Nușfalău și Zalău; nisip caolinici – Jac și Var; nisip silicioși – Jac, Creaca, Surduc și Var; nisip cuarțos – Var; caolină – Ruginoasa; tuf vulcanic – Mirșid, agregate de râu – Benesat, Var, Rona, Almașu, Băbeni, Cuciulat, Glod, Gâlgău, Ileanda, Românași, Rus, Someș Odorhei, Surduc și Tihău.

În ceea ce privește modul de utilizare al terenurilor în regiunea Nord-Vest, terenurile agricole acoperă peste 2 mil.de hectare (61,3% din suprafața totală a Regiunii Nord-Vest), iar fondul forestier

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

este de 1,03 mil. de hectare (30,2% din total). Totodată există o suprafață de circa 50.000 de hectare de luciu de apă.

Tabel 3.4.2.2 1: Modul de utilizare a terenurilor în Regiunea Nord-Vest (km²)

	Regiunea Nord-Vest	Bihor	Bistrița - Năsăud	Cluj	Maramureș	Satu Mare	Sălaj
Agricolă	20.923	4.993	2.989	4.246	3.112	3.175	2.408
Păduri	10.329	1.949	1.911	1.702	2.892	809	1.066
Ape	510	136	75	89	56	96	58
Alte suprafețe	2.398	466	380	637	244	339	332

Sursa datelor: PDR Nord-Vest 2014-2020

3.4.2.3. Competitivitatea prin cost a ofertei teritoriale

-salarii și contribuții sociale

În anul 2013, salariul mediu net în Județul Satu Mare a fost de 1.221 de lei, în creștere față de anul precedent. Salariul mediu din Satu Mare a fost mai mic decât media Regiunii Nord-Vest, depășind doar nivelul salarizării din Bihor și Maramureș. Raportat la media națională, salariul mediu din Satu Mare este mai mic cu peste 21%.

În ceea ce privește nivelul de salarizare pe sectoare de activitate economică, Satu Mare înregistrează salarii mai mari doar în agricultură (unde se regăsește 38% din forța de muncă a Județului la nivelul anului 2012), în timp ce în domeniul industriei și construcțiilor (unde se regăsește 30% din forța de muncă a Județului Satu Mare) salariile sunt la nivelul celor din regiunea Nord-Vest. În schimb, în sectorul serviciilor (unde se regăsește 32% din forța de muncă a Județului) salariile sunt sub nivelul celor din regiune.

Se poate remarca că sectorul terțiar privat este evident subdezvoltat în Satu Mare, nefiind capabil să atragă un procent mare din forța de muncă locală și nici să ofere un nivel competitiv al salariilor.

În ceea ce privește nivelul taxelor și contribuțiilor sociale, conform unui studiu realizat de compania de consultanță Accace, pe primul loc în Europa Centrală și de Est se situează Ungaria, unde costurile totale suportate de angajator (care merg către stat și către angajat) sunt de peste 2.000 de euro (207%).

Ea este urmată, cu valori apropiate, de către România (182%), Cehia (181%) și Slovacia (180%). Un volum substanțial mai mic de contribuții este plătit în cazul Poloniei (168%) și Bulgariei (143%).

Primele trei țări cu cele mai ridicate contribuții din partea angajatului sunt: Ungaria (60,82%), România (42,57%) și Polonia (41,40%), în timp ce primele trei țări cu cele mai ridicate contribuții din partea angajatorului sunt: Cehia (46,58%), Ungaria (45,83%) și Slovacia (45,78%).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Prin prisma celor mai indicate mai sus, putem aprecia că județul Satu Mare este o locație de investiții competitivă în termeni de costuri cu forța de muncă, la nivel regional, național și internațional.

-costuri de instalare a unei firme (terenuri, birouri, etc)

În ceea ce privește costurile cu instalarea firmelor, Indexul Imobiliar calculat de Institutul Național de Statistică este singurul document oficial existent în acest domeniu. Acesta nu oferă informații la nivel de județ pentru ultima perioadă, prin urmare este dificil de apreciat nivelul real al prețurilor de pe piața imobiliară, mai ales în contextul crizei economice mondiale. Cu toate acestea, dat fiind nivelul de dezvoltare socio-economică al județului, putem estima faptul că prețul terenurilor, al spațiilor de birouri, industriale și de servicii sunt sub nivelul celor din Cluj sau Bihor, dar la un nivel similar cu cele din Maramureș, Sălaj și Bistrița-Năsăud.

-costuri de transport

În ceea ce privește costurile de transport, dată fiind poziția geografică a Județului, putem estima faptul că Județul Satu Mare are, alături de Județul Bihor, un avantaj competitiv semnificativ în comparație cu alte județe din regiune în ceea ce privește costurile de transport a mărfurilor către nordul și vestul Europei, precum și către fostele state sovietice, precum Ucraina, cu care are graniță comună. Acest fapt se datorează faptului că Județul se află în vecinătatea Autostrăzii M3, care face legătura cu Budapesta și de acolo cu o rețea densă de autostrăzi. De remarcat este și faptul că Satu Mare este mai aproape geografic de Viena și Budapesta, decât de București.

La nivel național însă, Județul Satu Mare este printre cele mai izolate geografic, aflat la depărtare de marile concentrări de consumatori (București, Cluj, Timișoara, Brașov-Sibiu, etc.). Aceasta conduce, indirect la costuri mai mari de distribuție pentru firmele ale căror consumatori sau furnizori se află în țară. În afara de distanțele apreciabile dintre Satu Mare și marile centre urbane ale țării, se remarcă și accesibilitatea scăzută între aceste zone, mai ales în ceea ce privește infrastructura rutieră și perspectivele acesteia de dezvoltare. Acest aspect s-ar putea ameliora în următorii 5 ani, prin finalizarea autostrăzii Transilvania, care ar fi la o distanță de aproximativ 30 km de limita Județului și 80 km de Municipiul Satu Mare, dar și de construcția unui drum expres Turda-Halmeu, care ar conecta mai bine arealul Satu Mare-Tara Oasului la rețeaua națională de autostrăzi-drumuri expres și la rețeaua europeană de transport TEN-T, dar acest proiect este preconizat pentru orizontul de timp 2030-2050.

La capitolul puncte slabe ale Județului în ceea ce privește costurile de transport, este de remarcat rețeaua feroviară, cu timpi mari de deplasare în țară și străinătate, lipsa unor centre intermodale și a unui terminal cargo.

-costul serviciilor publice

Costul serviciilor publice este, în majoritatea cazurilor, reglementat la nivel național pentru principalele categorii de servicii. Serviciile publice care sunt administrate de la nivel local, unde se stabilesc și tarifele pentru acestea, au o pondere redusă în costurile totale ale agenților economici: apă, canalizare, salubritate, costuri cu autorizații, etc.

Costurile cu serviciile publice la nivelul Județului Satu Mare sunt similare cu cele din alte locații din regiune. Astfel, costul unui mc de apă potabilă era, în 2013, de 3,85 lei în Satu Mare, în comparație cu

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

3,03 lei în Maramureș și 3,26 lei în Cluj. Similar, costurile cu canalizarea sunt de 3,21 lei/mc în Satu Mare, față de 1,94 în Maramureș, 3,46 în Cluj. Costurile cu salubritatea sunt similare în toate județele, nefiind de natură să influențeze decizia de a investi.

-taxe și impozite locale

Obligațiile fiscale ale agenților economici la bugetele locale cuprind: impozitele pe clădiri, pe terenuri și pe mijloace de transport. Impozitul pentru o clădire din beton armat sau cu pereți de cărămidă, cu toate instalațiile din municipiul Satu Mare este de 1,5% din valoarea impozabilă, iar pentru un teren cu construcție din zona A este de 6500 lei/ha, în timp ce impozitul pentru un autovehicul cu 2000 cm³ ajunge la 180 lei. În Cluj-Napoca cotele de impozit sunt: 0,9% pentru clădiri, 7400 lei/ha pentru terenuri și 180 lei pentru autoturisme. În Oradea cota de impozitare pe clădiri este de 0,1%, 7400 lei/ha pentru terenuri și 180 lei pentru autoturisme. După cum se poate observa, în anul 2011, nivelul taxelor și impozitelor locale pe proprietăți s-a uniformizat, pe fondul unor măsuri legislative care propun praguri fixe de impozitare. Singurele diferențe apar la determinarea valorii de impozitare a clădirilor, care crește o dată cu rangul localității, din această perspectivă Clujul și Oradea având cele mai mari taxe, iar Zalău și Bistrița cele mai mici.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

3.4.2.4. Evaluarea ofertei teritoriale în raport cu cererea și condițiile pieței

Segmente	Atractivitatea pieței	Oportunitățile mediului	Competitivitatea ofertei teritoriale	Competitivitatea prin preț	Nivelul de oportunitate
Turismul de sănătate și recreere	Este prima opțiune strategică de dezvoltare a județului, în viziunea administrației locale O serie de facilități turistice au fost deja dezvoltate (Tășnad, Carei, Luna-Șes, Acâș, etc) Au fost realizate investiții mari în domeniul turismului balnear la Satu Mare și Tășnad Au fost realizate investiții private în domeniul agroturismului, în zona Oasului, prin valorificarea potentialului local, reprezentând o alternativă la turismul rural din zona Maramures. A fost finalizata investitia	Îmbătrânirea populației și preocuparea pentru o viață sănătoasă conduc la creșterea cererii pentru turismul de sănătate La nivel politic, dezvoltarea turismului balnear este o prioritate națională și Județeană Mediul de afaceri va continua să investească semnificativ în dezvoltarea de facilități turistice, majoritatea investițiilor fiind cofinanțate din fonduri europene Resursele de apă geotermală și minerală sunt suficiente și de bună calitate	Gradul de ocupare al structurilor de primire turistică este ridicat, indicând necesitatea creării de noi structuri de primire turistică Județul este o destinație turistică accesibilă din România pentru turiștii din Europa Centrală, fiind amplasată în proximitatea rețelei europene de autostrăzi. Patrimoniul natural și cultural al Județului este bine-cunoscut în Ungaria și Germania, prin intermediul comunităților etnice din județ.	Costuri cu 10-30% mai reduse cu forța de muncă, terenuri, în comparație cu media națională.	Foarte ridicat

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Evenimentele culturale și turistice	in reabilitarea Castelului Karoly din Carei, care a devenit principala atracție turistică din județ, în special pentru turiștii de etnie maghiară. Tradițiile multietnice și buna păstrare a acestora sunt premise ale dezvoltării pieței de evenimente culturale și turistice, complementare la oferta turistică de bază a Județului – turismul de sănătate și recreere Se organizează deja în județ o serie de evenimente culturale tot mai populare (Sambra Oilor, Festivalul Pălincii, etc.) Autoritățile vor extinde oferta de evenimente culturale cu o serie de trasee turistice (Drumul Vinului, etc)	Diversitatea etnică și religioasă a populației pot contribui la o ofertă turistică diversificată și la creșterea numărului de turiști Există și vor continua să existe finanțări nerambursabile pentru organizarea de evenimente culturale Autoritățile locale sunt activ implicate în programe de promovare turistică a județului și finanțează aceste activități Există interes din partea mediului de afaceri local pentru promovarea și comercializarea	Tradiții și obiceiuri locale bine prezervate în comparație cu alte zone ale țării, arhitectură specifică și un calendar de evenimente locale tot mai bogat Posibilitatea de promovare a valorilor locale în exterior prin intermediul diasporei		Mediu
---	---	---	---	--	--------------

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Investitorii străini	Satu Mare un județ cu accesibilitate ridicată dinspre Europa Centrală, de Nord și de Vest, fiind situat în proximitatea rețelei europene de autostrăzi În ultimii 20 de ani județul a atras un număr mare de investiții străine în domeniul producției industriale Dezvoltarea parcurilor de afaceri și a altor infrastructuri de afaceri, precum și dezvoltarea serviciilor pentru investitori își propun să conducă la un nou flux de investiții străine	produselor cu specific local Autoritățile județene și locale sunt „prietenoase” cu investitorii existenți și potențiali și dispuse să ofere facilități acestora Județul dispune de resurse naturale bogate ce pot fi valorificate de investitorii străini pentru a realiza produse cu valoare adăugată ridicată Există deja 2 parcuri industriale în zona Satu Mare și alte proiecte în pregătire, ce pot găzdui investitorii străini (Petrești, Carei)	Resurse de forță de muncă calificate, mai ales în ramurile industriale cu tradiție (industria lemnului, textilă, alimentară, etc.) Număr mare de investitori străini, care să pot să promoveze județul ca destinație favorabilă de investiții Costuri reduse cu resursele umane în comparație cu alte județe și Ungaria Acces rapid la piețele din Europa Centrală și în Ucraina	Nivelul contribuțiilor sociale pentru angajați și angajatori este mai scăzut decât în Ungaria Prețul terenurilor și clădirilor este mai redus în comparație cu județe precum Cluj sau Bihor Costuri reduse de transport către piețele din Europa Centrală	Ridicat
Întreprinzătorii	Județul este bogat în resurse naturale și este	Poziționarea geografică a Județului este favorabilă	Putere de cumpărare ridicată pe fondul	Costuri reduse de transport către și dinspre piețele din	Ridicat

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

locali	recunoscut pentru produse cu specific local realizate aici Spiritul antreprenorial al sătmărenilor este mai scăzut decât al altor români, dar rămâne vital pentru zonele rurale Reîntoarcerea persoanelor emigrate în străinătate și dezvoltarea localităților mici depind de dezvoltarea afacerilor locale	dezvoltării afacerilor cu exteriorul (industrii exportatoare, comerț exterior, logistică, transporturi, comerț, etc.)	remiterilor de valută din străinătate Notorietatea unor produse cu specific local, care pot fi vândute pe piețe tot mai extinse geografic, sub un brand umbrelă Existența unei piețe dinamice a construcției de locuințe noi Accesibilitate bună la piețele din Europa Centrală și Ucraina	Europa Centrală Nivel mediu de salarizare cu până la 40% mai redus decât în Cluj sau București, Prețuri mai mici ale terenurilor și clădirilor	
Forța de muncă	Județul Satu Mare are resurse de forță de muncă tânără și cu calificare medie În ultimii 20 de ani, Județul s-a confruntat cu o migrare masivă a forței de muncă către alte țări Dezvoltarea economiei locale este dependentă de stabilizarea forței de	Printre valorile populației locale se numără respectul pentru muncă și conștiința lucrului bine făcut Familiarizarea forței de muncă locale cu tehnologia și modul de lucru din alte state europene, prin prisma numărului mare de migranți	Număr mare de vorbitori de limbă maghiară și germană Număr mare de persoane emigrate temporar în străinătate, recalificate, care pot fi reintegrate pe piața locală a forței de muncă	Nivel de salarizare cu până la 30-40% mai redus decât media națională în domeniul industrial și al serviciilor	Mediu

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Capitalul social	muncă locale Județul Satu Mare are o lungă tradiție în dezvoltarea de structuri asociative la nivelul diferitelor comunități (țări, ținuturi). În prezent, în județ funcționează un număr important de structuri civice, ONGuri, grupuri de dialog, favorizate și de diversitatea etnică a populației. Pe viitor, implicarea acestor structuri în viața comunității, inclusiv în sfera serviciilor sociale, va crește.	Resurse de forță tânără și calificată în diferite domenii Mediul politic de la nivel local a sprijinit activitatea organizațiilor civice, a grupurilor de dialog. Puternică identitate locală la nivelul unor grupuri de populație și comunități.	Diversitatea etnică și religioasă a populației favorizează dezvoltarea mediului asociativ, non-guvernamental, civic Diaspora foarte numeroasă poate contribui la dezvoltarea capitalului social al comunității sătmărene		Mediu
Agricultura și produsele tradiționale	Județul dispune de resurse agricole deosebite, agricultura fiind o activitate tradițională	Ponderea ridicată a populației care trăiește în mediul rural și în orașe mici, precum și a ocupării	Peste 70% din suprafața județului este folosită pentru agricultură și o pondere importantă a	Preț mai scăzut al terenurilor agricole în comparație cu media regională și națională.	Foarte ridicat

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	pentru locuitorii săi. Sectorul agricol este în prezent bine dezvoltat, Județul bucurându-se de notorietatea produselor cu specific local realizate aici (căpșuni, palincă, vinuri, preparate din carne, etc.). Modernizarea exploatațiilor agricole și valorificarea superioară a resurselor agricole ale Județului vor constitui priorități locale ale comunității sătmărene în următorii 10 ani	în agricultură Există și vor continua să existe finanțări nerambursabile pentru investiții în sectorul agricol Județul are potențial ridicat pentru agricultură de tip „bio” Condițiile naturale sunt foarte favorabile culturilor cu valoare adăugată ridicată: pomi fructiferi, viță de vie, plante tehnice. Tradiția locală în domeniul agriculturii ecologice	populației active e ocupată în agricultură Județul Satu Mare ocupă locul 2 în Transilvania la suprafața cultivată cu viță de vie și pomi fructiferi Produsul cel mai cunoscut realizat în județ este pălincă		
--	---	--	---	--	--

3.5. Analiza SWOT Dezvoltare teritorială

Puncte tari	Distribuție echilibrată la nivelul Județului a localităților urbane; Poziționare bună la nivel național în raport cu zona transfrontalieră, în special datorita poziționării către două frontiere, zone de confluență a granițelor politice; Nivelul ridicat al polarizării urbane în special în cazul Satu Mare și Carei; Poziționare regională superioară în raport cu Baia Mare (principală zonă concurență teritorială) din punct de vedere al cooperării teritoriale; Media suprafeței locuibile și a construcției de locuințe la nivel Județean este peste media națională	La nivelul regiunii Nord Vest, Județul Satu Mare este concentrat în partea de nord vest, spre granițele cu Ucraina și Ungaria. Poziția geografică este favorabilă pentru dezvoltarea teritorială prin vecinătatea cu două unități administrativ-teritoriale din cele două țări: Szabolcs-Szatmár-Bereg (Ungaria) și Transcarpatia (Ucraina), cu o structură teritorială asemănătoare. Aceasta creează condiții favorabile pentru dezvoltarea parteneriatelor transfrontaliere. Se poate valorifica poziția de punct de acces în țară și granița comună cu cele două țări, în special din punct de vedere economic. Relativa izolare spațială a Județului Satu Mare la scara regiunii nord-vest, crește miza unei dezvoltări care să ia în considerare și ariile periferice ale Județului atât în raport cu Județul cât și cu ariile de contact cu județele vecine, putând astfel contribui la dezvoltarea reciprocă. La nivel intern, Județul este centrat în jurul orașului Satu Mare, cu două alte micro-zone de interes – Carei și Negrești Oaș, ultimul, cu activitate mai intensă de urbanizare și creștere a suprafeței
Puncte slabe	Relativă izolare a Județului în raport cu restul regiunii; Relativă izolare față de restul țării și de celelalte centre regionale, datorită lipsei unei infrastructuri adecvate rutiere și feroviare; principalele proiecte de infrastructură pentru conectarea Județului la rețeaua națională și europeană de transport este prevăzută pentru orizonturile 2020-2030-2050. Cu unele excepții, orașele prezintă un nivel de dezvoltare și echipare reduse în raport cu cerințele legale, dar și comparativ cu orașe similare; Creșterea numărului de așezări neviabile, așezări cu dispariție certă sau pe cale de dispariție (22% dintre așezări prezintă acest risc, iar tendința este de accentuare a acestui fenomen). Scăderea accelerată a populației urbane din principalul municipiu al Județului (-21,57% RPL 2011 față de RPL 1992), scădere mai mare față de toate celelalte centre județene din Regiunea Nord-Vest și una dintre cele mai mari din țară (locul 8). Raportul mic dintre populația mun. Satu Mare și media numărului de locuitori din celelalte centre urbane Armătură urbană slabă la nivelul Județului; Nivel scăzut de urbanizare a Județului (locul 29 la nivel național); Deficit mare al spațiilor verzi urbane în zonele Negrești-Oaș și Arduș;	
Oportunități	Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Satu Mare – în curs; Fonduri europene și naționale pentru dezvoltare rurală;	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	Fonduri europene și naționale pentru dezvoltare urbană, în special pentru regenerarea spațiilor urbane degradate, restaurarea patrimoniu material local și valorificarea acestuia, promovarea unui mediu urban durabil; Incurajarea dezvoltării turismului balnear la nivel național, ca prioritate în domeniul turismului, ar putea conduce în anii următori la dezvoltarea localităților rurale cu potențial și resurse balneare; Infrastructura de transport existentă în proximitatea Județului, prin care se pot realiza conexiuni la rețeaua europeană de autostrăzi Modernizarea Aeroportului Satu Mare, care poate conduce la creșterea accesibilității Județului, mai ales în contextul concurenței teritoriale; Politica de dezvoltare regională, în contextul descentralizării din România; Strategia Spațială de Dezvoltare a României – în curs de elaborare	intravilane în ultimii ani. Acest țesut teritorial este util politicii de dezvoltare teritorială, centrele urbane având rol de concentrare atât a activității economice dar și servicii sociale în sănătate, educație și asistență socială. În plus, peisajul urban concentrează activități culturale diverse, lucru ce stă la baza unei vitalități locale și a unui potențial ridicat pentru inovare socială. Din punct de vedere instituțional, se remarcă unele puncte slabe ce trebuie adresate, în special în ceea ce privește capacitatea consiliilor locale de a planifica strategic, integrat și în parteneriat cu alte administrații vecine.
Amenințări	Polarizarea în creștere la nivel regional a orașelor Oradea și Cluj; Creșterea discrepanțelor intra-județene, între partea de nord și cea de sud a Județului; Tendința de dispariție a unor așezări rurale la nivelul Județului Capacitate redusă de planificare strategică, în special la nivelul autorităților publice locale; Capacitatea scăzută a populației din mediul rural de accesare a fondurilor europene; Nerespectarea reglementărilor urbanistice în dezvoltarea localităților. Impactul negativ al dinamicii pozitive a funcției de locuire asupra mediului natural și a modului de utilizare a terenurilor	

CAPITOLUL 4

POTENȚIAL TURISTIC

4.1. Atracții turistice

Patrimoniu construit

Județul Satu Mare deține o mare diversitate de clădiri de patrimoniu, construite de-a lungul secolelor de familiile nobiliare sau oameni de cultură din zona, și care stau dovadă diversității etnice și culturale (exemple în fotografiile de mai jos). Cea mai mare aglomerare a unor asemenea obiective se regăsește în orașul Satu Mare, însă clădiri importante de patrimoniu sunt dispuse în multe areale ale Județului.

Astfel de clădiri de patrimoniu se află în stadii diferite de preservare.

Castelul Karoly din Carei, reprezintă exemplul de reabilitare arhitecturală și includere în circuit turistic, castelul bucurându-se de un număr important de vizitatori de la deschiderea sa din vara anului 2012. Castelul și parcul dendrologic înconjurător au fost și sunt încă obiectul a mai multor proiecte cu finanțare europeană. La data elaborării prezentului material, au loc lucrări de amenajare a aleilor parcului. Necesită intervenții în continuare dependențele și construcțiile anexă.

Și alte astfel de monumente au fost obiectul unor ample lucrări de reabilitare, spre exemplu Cetatea Ardud, reabilitată printr-un proiect cu fonduri europene. Alte castele și conace adăpostesc fie diferite instituții (ex. Conacul Degenfeld din Hodod) fie au găzduit tabere de copii (ex. Castelul Vecsey din Livada), aflându-se în diferite stadii de degradare, dar reprezentând un important potențial turistic, fiind incluse în listele de proiecte de reabilitare pentru perioada 2014-2020.

Ruinele Castelului Lonyai, din Medieșu Aurit (sec. XVII) și panou informativ pentru turiști realizat în cadrul proiectului "Trasee Sătmărene". O potențială reabilitare a castelului ar necesita resurse deosebit de importante, dat fiind că din castel au rămas doar o parte din ziduri exterioare.

Castelul Vecsey (sec. XVIII) de la Livada, în prezent neutilizat și aflat în stare avansată de degradare. Panou informativ pentru turiști realizat în cadrul proiectului "Trasee Sătmărene".

Cetatea Ardud (sec. XVIII) din localitatea cu același nume, recent reabilitată, și panou informativ pentru turiști realizat în cadrul proiectului Tur gastronomic în județele Szabolcs – Szatmar – Bereg și Satu Mare

Conacul Degenfeld (sec. XVIII), unul dintre cele două conace din Hodod, și panou informativ pentru turiști realizat în cadrul proiectului "Trasee Sătmărene". În prezent, în conac, funcționează o serie de servicii publice ale autorității locale.

Sursa foto: capturi proprii, apr. 2014

Și lăcașurile de cult din județ prezintă o deosebită valoare arhitecturală, datorită varietății stilurilor arhitecturale precum și a diversității etnice și religioase a Județului. Cea mai mare parte a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

bisericilor cu potențial turistic au fost marcate cu panouri informative corespunzătoare. Multe dintre acestea fac obiectul unor lucrări de restaurare și amenajare.

Cu toate acestea, ca și în cazul clădirilor de patrimoniu de mai sus, astfel de obiective nu sunt vizitabile de turiștii care călătoresc independent, ne-având ore de deschidere pentru vizitare, o amenajare interioară corespunzătoare sau personal care să ofere informații/ghidaj la fața locului.

Biserica reformată din Acăș și panoul de promovare a proiectului "Dezvoltarea atracției turistice a Rutei Bisericilor Medievale", implementat de Episcopia Reformată din Debrecen, în parteneriat cu Episcopia Reformată Oradea.

Biserica ortodoxă de lemn din Corund și panoul informativ pentru turiști realizat în cadrul proiectului „Circuitul Bisericilor Medievale, finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România Ungaria” (pagina proiect: www.temple-tour.ro). Biserica este un obiectiv inclus și în circuitul „Peregrinare pe urmele timpurilor trecute, realizat în cadrul proiectului Trasee Sătmărene” (pagina proiect www.viziteaza-satmare.ro).

Patrimoniu cultural și istoric

Dacă cercetările arheologice demonstrează o prezență continuă pe teritoriul actual al Județului

Vedere de ansamblu asupra municipiului Satu Mare.

Satu Mare încă din paleolitic, localizarea habitatelor umane în actualele zone de polarizare datează din evul mediu. Conform cercetării puse la dispoziție de Muzeul Județean Satu Mare "cea mai intens populată regiune a comitatului era valea Someșului, pe ambele maluri formând un șir continuu de așezări. La est și sud de această linie pădurile erau aproape fără întrerupere, de la Munții Oașului și Culmile Codrului, până în Bihor. Toponimicele atestă că așezările s-au format pe terenuri defrișate chiar și în apropierea orașului Satu Mare, ca în cazul satelor Peleş, Pelișor și Lazuri"¹⁰.

<http://www.viziteaza-satmare.com/ro/contents/g/>

La sfârșitul secolului al IX-lea și începutul secolului al X-lea, regiunea a făcut parte din Voievodatul lui Menumorut care a avut cetatea de scaun la Sătmăr (Castrum Zotmar), iar apoi forma administrativă cu cea mai mare continuitate a fost comitatul Sătmăr, o unitate administrativă a Regatului Ungariei, din secolul al XI-lea și până în 1920. În urma Tratatului de la Trianon și trasarea noilor granițe dintre România și Ungaria, comitatul a fost împărțit între ceea ce numim în prezent județele Satu Mare și Szabolcs-Szatmar-Bereg.

Forma, așezarea și obiceiurile distincte pentru principalele localități din Județul Satu Mare au fost puternic influențate de destinul principalelor familii nobiliare. Astfel, în sud, pe dealurile Codrului, s-a format domeniul Arduș-Beltiug, fiind în proprietatea familiei voievodale a Drăgoșeștilor (Drágfi). La est, Oașul, împreună cu satele de pe malul Someșului, se afla în proprietatea Bathoreștilor (Báthori). Centrul domeniului era inițial în cetatea Seinului, iar ulterior în castelul de la Medieșu Aurit. Către vest s-a format domeniul familiei Károlyi, cu centrul la Carei¹¹. Pe lângă elementele de patrimoniu material ce se păstrează și astăzi (castele, conace, biserici), este de remarcat bogata moștenire spirituală a Țării Oașului, o regiune etno-culturală alcătuită din depresiunea Oașului și munții cu același nume. Portul oșenesc, împreună cu clopurile specifice, are un caracter distinctiv prin armonia cromatică și bogăția ornamentală. Nunta oșenească impresionează de asemenea nu doar prin porturi, dar mai ales prin continuitatea ritualurilor folclorice asociate cu acest important eveniment din viața membrilor comunității.

Specificul sătmărean este dat și de caracterul comercial al zonei. În perioada interbelică, Județul Satu Mare deținea un important potențial de dezvoltare, având "52 de fabrici cu cel puțin 20 de muncitori fiecare, un sistem bancar modern și eficient, o infrastructură solidă, în cadrul căreia se inaugura în această perioadă primul aeroport din orașul Satu Mare"¹². Erau bine reprezentate firmele din domeniul alimentației, textilelor, metalurgiei (printre care fabricile Unio și Frații Princz), prelucrării lemnului, precum și un sistem bancar robust. Eferescența economică era completată de cea culturală, în care ziarele, teatrul și filarmica jucau un rol important. Toate aceste elemente reprezintă o moștenire puternică, poate slab reprezentată prin actuala infrastructura economică, dar cu siguranță existând în spiritul locului și caracterul sătmărenilor. Rămân de regândit impulsurile și acțiunile coordonate pentru toți actorii implicați în dezvoltarea Județului.

Tradițiile, obiceiurile și meșteșugurile tradiționale reprezintă o bogăție a Județului Satu Mare, ce necesită atât intervenții de preservare cât și activități de valorificare turistică.

Pe teritoriul Județului Satu Mare se regăsesc numeroase situri arheologice, din care unul deosebit de important este reprezentat de așezarea olarilor daci de la Medieșu Aurit – Șuculeu (sec. II-IV d. Hr). Recent, au fost amenajate spre vizitare cinci dintre cele aproximativ 200 de cuptoare dacice, precum și un centru de vizitare și o reconstituire a unui atelier de olărit, lucrări realizate prin proiectul "Realizarea, extinderea și reabilitarea obiectivelor muzeale din județele Satu Mare și Szabolcs – Szatmar – Bereg (2012-2014)".

¹¹ Idem

¹² <http://muzeusm.ro/salasatmarulinterbelic/index.html>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Medieșu Aurit (de la stânga la dreapta): unul din cele cinci cuptoare dacice scoase la iveală de arheologi și amenajate la punctul de vizitare din situl arheologic, panou informativ pentru turiști, atelier de ars ceramică reconstituit pentru turiști. Sursa foto: captură proprie, apr 2014.

Un alt sit arheologic important din Județul Satu Mare este cel din localitatea Bobald, de lângă Municipiul Carei. Acest sit arheologic, aflat încă în fază de cercetare, a dus la descoperirea de obiecte din Epoca Bronzului până în Evul Mediu.

Despre Bobald se știe că era un sat străvechi, dispărut în timpul lui Rakoczi Francisc al II-lea (1676-1735), când toți locuitorii au fost mutați în actualul oraș Carei, lângă castelul Karoly.

Tellul Carei-Bobald se situează la circa 3 km SE de orașul Carei, pe malul pârâului Merges (Merges), pe o popină mai înaltă din zona inundabilă. Situația stratigrafică arată o locuire aparținând perioadei neoliticului timpuriu, urmat de un strat de cultură aparținând Grupului Sanislău (bronzul timpuriu) și o așezare importantă fortificată, cu mai multe niveluri de locuire din perioada bronzului mijlociu aparținând culturii Otomani. În stratul superior apar materiale feudale alături de puține fragmente ceramice Latene. Cimitirul feudal al fostului sat Bobald se întinde în partea superioară a tellului de epoca bronzului. Mormintele sunt săpate în două nivele, cu inventar vestimentar și monede puse în pumnul defunctului. Pe baza inventarului funerar de la morminte, această necropolă se datează în sec. XVII-lea.

Zona Țării Oașului păstrează o diversitate de tradiții, meșteșuguri și obiceiuri, cu valoare patrimonială și potențial de valorificare turistică. Meșteșugul olăritului se păstrează în continuare în localitatea Vama, unde se regăsește un recunoscut centru de olărit. Țara Oașului găzduiește o serie de evenimente populare legate de diferite momente sau activități importante din viața comunității locale. Dintre acestea menționăm Sâmbra Oilor, o serbare câmpenească ce marchează începutul transumanței, serbări ce țin de producerea pâlcii, produs tradițional al zonei, sau nunțile oșenești, remarcabile datorită costumației și ritualurilor specifice.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Sâmbra Oilor este cea mai mare serbare câmpenească din Județul Satu Mare, desfășurându-se în fiecare primăvara în Țara Oașului. Serbare câmpenească din 2014 a avut loc pe 4 mai, pe dealul de la Huta Certeze.

Sursa foto: www.facebook.com/OrasulNegrestiOas

Patrimoniu natural

Județul Satu Mare deține un relief variat, cu peisaje culturale specifice zonei colinare de nord-vest a Transilvaniei. Resursele subterane reprezintă de asemenea o bogăție semnificativă a Județului, în special cele de ape minerale termale, care se pretează la valorificare pentru agrement și turism balnear. Pe teritoriul Județului se regăsesc și o serie de situri Natura 2000 care pot constitui un mediu propice pentru dezvoltarea de activități sportive și de agrement în aer liber.

Turismul balnear este în plină dezvoltare, în prezent facilitățile cele mai bine dezvoltate regăsindu-se la Tășnad, singura localitate care are statut de stațiune turistică din județ (de interes local). În localitate se află o bază de agrement cu mai multe bazine (acoperite și în aer liber), precum și o capacitate ridicată de cazare. La Carei, de asemenea, s-a dezvoltat o bază de agrement cu o diversitate de facilități, în special pentru tineret (aquaparc, terase, restaurant, discotecă etc). O trecere în revistă a localităților ce valorifică sau ar putea valorifica, pe viitor, resursele de ape minerale termale se regăsește în tabelul de mai jos.

Tabel 4.1.1 - Localități cu potențial balnear din Județul Satu Mare

Tășnad 65 km de municipiul Satu Mare pe DN 19 și DN 1F	Ape termale (70°C-la sursă),cu bromură, iod și clorură de sodiu, recomandată afecțiunilor reumatismale, ginecologice, cronice, boli profesionale, endocrine și de metabolism	3 bazine in aer liber cu apă termala, cabine amenajate pentru masaje recuperatorii și reflexoterapie.
Beltiug 35 km de municipiul Satu Mare pe DN 19	Izvoare de ape oligominerale, clorurate sodice, calcice, magnezice, feruginoase, indicate în afecțiunile reumatismale, ginecologice.	Instalații pentru băi calde cu apă minerală. Proiect strategic al Consiliului Județean Satu Mare.
Carei 36 km de municipiul Satu Mare, pe DN 19	ape minerale hipotone, termale (52°C), clorurate, iodurate, bicarbonate, sodice, calcice,	Instalații pentru cură, bazine descoperite, cu apă minerală termală, aquapark.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Acâș – Mihăieni 38 km de Satu Mare, pe DN 19A Aquastar Cca. 3 km de municipiul Satu Mare	magneziene izvoare cu apă minerală termală, bicarbonată, sodică, hipotonă piscine apă termală, alimentat cu apă obținută de la o adâncime de 1.300 m, respectiv 600 m, din puțuri proprii	Ștranduri cu apă termală în aer liber. Cinci piscine exterioare, patru piscine interioare, șapte tipuri de saune, o zonă de hidroterapie, kineoterapie și masaj, o zonă de divertisment sportiv și spații de joacă pentru copii (interior și exterior).
Alte localități cu potențial de valorificare a apelor termale: Ady Endre, Valea Măriei, Tarna Mare, Vama (Băile Puturoasa) ș.a.		

În municipiul Satu Mare se află în dezvoltare un complex turistic balnear, în cadrul căruia a fost deja dat în folosință Aquastar, primul parc acvatic din Regiunea Nord Vest. Proiectul a fost demarat de un agent economic privat (S.C. Solarex SRL), prin cofinanțare din fonduri europene, fiind inaugurat în vara anului 2013. Complexul turistic balnear planificat pentru dezvoltare se va întinde pe o suprafață de 20 ha.

AquaStar este un parc acvatic cu băi termale care reprezintă una dintre atracțiile turistice de mare anvergură ale regiunii Sătmărulei, destinată să răspundă cerințelor populației locale, precum și a celei din județele învecinate, respectiv regiunile transfrontaliere. AquaStar - primul complex acvatic al regiunii – este deschis tot timpul anului. Capacitatea parcului este de 2.000 de persoane/zi în sezonul estival și circa 500 persoane/zi în extra sezon, suprafața totală a terenului pe care este dezvoltat fiind de aproape 12.500 mp.

AquaStar are cinci piscine exterioare : o piscină de relaxare și distracție, piscină termală seniori, piscină semiolimpică, piscină pentru copii, iar pentru aventurieri o piscină cu tobogane (Anakonda, Kamikaze și Family), precum și patru piscine interioare cu destinații diferite (650 mp), de la bazine de copii, la bazine de relaxare și hidromasaj, bazin cu apă termală și de înot. Pentru alimentarea celor două piscine termale este utilizată apă obținută de la o adâncime de 1.300 m, respectiv 600 m, din puțuri proprii. Pe segmental de wellness și spa, complexul propune un concept variat de programe de îmbunătățire și păstrare a sănătății fiind amenajate șapte tipuri de saune (două finlandeze, două cu aburi – Hammam, două cu infraroșu și una salină, construită cu pereți din cuburi de sare de Himalaya). Pentru a alterna efectele saunei sunt puse la dispoziție fântâna de gheață și baia cu apă rece. La acestea se adaugă o zonă pentru hidroterapie, kinetoterapie și masaj, o zonă de divertisment sportiv (tenis de masă, aerobic) și spații de joacă pentru copii (interior și exterior). Suprafața clădirii principale (care include cele patru piscine și zona de wellness) este de peste 5.000 mp – la care se adaugă aproape 1.000 mp, suprafața piscinelor exterioare.

În 2012 a fost redeschis ștrandul din municipiul Satu Mare, care a fost concesionat în 2008 unei societăți pe o perioadă de 49 de ani. Lucrările trebuiau să înceapă în 2009 însă din cauza unor probleme au fost amânate și de abia în 2012 s-a concretizat acest lucru. Firma a investit 7 milioane de euro în cele șapte bazine, însă hotelul și baza de tratament cuprinse în contractul de concesionare nu au mai fost realizate. Ștrandul cuprinde alei înconjurată de copaci, cu gazon printre aceștia, localuri cu terase

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

îmbietoare, un centru de tratament, cadru natural plăcut toate pentru o atmosferă cât mai plăcută pentru clienți. Ștrandul cuprinde 6 bazine și un râu curgător de 274 metri pe care oameni se vor putea da cu colacele. Cele 6 bazine sunt împărțite:

- 1 bazin cu apă termală cu o adâncime maximă de 1,3 metri
- 2 bazine pentru copii de 30cm respectiv 60cm
- 2 bazine pentru înot: unul cu o adâncime maximă de 1,6 metri și o piscină semiolimpică, cu o adâncime de 1,8 metri care va fi dotată cu tobogane și jocuri.
- 1 un bazin de agrement cu o adâncime maximă de 1,4 metri

În localitatea Tarna Mare a existat o infrastructură de băi (acum dezafectată), fiind cunoscută și foarte apreciată chiar de la începutul secolului trecut. Ulterior a fost dezvoltată și o tabără școlară (și aceasta fiind în prezent dezafectată). Potențialul de redezvoltare însă există și este favorizat de un cadru natural deosebit de frumos (poalele împădurite ale Munților Oaș).

Bazine de apă termală și agrement de la Tășnad (stânga), Carei (centru) și Mihăieni (dreapta).

Patrimoniu cultural de interes național

Județul oferă numeroase valori de patrimoniu cultural de interes național cum ar fi:

Castele și cetăți

- Castelul Karolyi din municipiul Carei – construit în mai multe etape, predominant stilul neogotic, în prezent aici este amenajat un muzeu de istorie și științele naturii
- Castelul Karolyi de la Ardud – reconstruit în secolul XVIII de contele Karolyi Alexandru, în stil baroc
- Castelul Vecsey de la Livada – important monument de arhitectură construit între 1760-1764
- Castelul medieval Medieșu Aurit – castel medieval, reconstruit de Zsigmond Lonyai în secolul XVII

Conace

- Conacul Cserey Fischer Tășnad – clădire cu o vechime de peste 200 de ani în cadrul căreia își desfășoară activitatea muzeul orașului

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- curia Ibranyi Daniel de la Pir – a fost ridicata în 1584, apoi a suferit transformări, este alcătuită din șase camere cu boltă
- conacul Pop Romulus de la Supuru de Sus – curie construită în stil neobizantin în perioada interbelică
- conacul Wesselenyi, construit în sec. XVIII, unul din primele conace construite în mediul rural transilvan și conacul Degenfeld, construit în a doua jumătate a secolului XVIII și începutul sec. XIX, amandoua de la Hodod
- conacul din Săuca – conacul în care s-a născut Kolcsey Ferenc, autorul versurilor imnului Ungariei

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Hotelul Dacia - localizat în municipiul Satu Mare, construit pe locul Primăriei vechi, fiind cel mai reprezentativ monument istoric, a fost construit în 1902 în stil arhitectonic secesion. Într-una din aripile clădirii este gazduită Filarmonica Dinu Lipatti
- Turnul Pompierilor – localizat în municipiul Satu Mare, a fost construit în 1904 având o înălțime de 45 m
- Turnul de apă de la Carei – are o înălțime de 33 m și a fost menit aprovizionării cu apă și electricitate a castelului
- Teatrul de Nord Satu Mare – clădire construită între 1889-1892
- Casa Albă Satu Mare – clădire construită în stil secesion, între 1911 și 1912
- Gimnaziul Piaristilor de la Carei – În acest loc a funcționat o școală a piariștilor (din 1727) la care a studiat și poetul Ady Endre
- Hanul „Cerbul de Aur” Carei – clădire construită în 1805 și refăcută după cutremurul din 1834. A găzduit în timp Primăria orașului, apoi cazarma militară.

Biserici și mănăstiri

- Palatul Episcopal din Satu Mare – construit în mai multe etape în sec. XIX
- Biserica ortodoxă „ Adormirea Maicii Domnului” din Satu Mare - construită între 1937-1938, îmbină stilul bizantin cu elementele arhitecturii românești
- Catedrala romano catolică „Înălțarea Domnului” din Satu Mare – construită între 1786-1798, în stil neoclasic. În 1837, după înființarea episcopiei la Satu Mare, a fost marită și transformată în stil baroc
- Biserica reformată cu lanțuri din Satu Mare – construită la sfârșitul sec. XVIII și începutul sec. XIX
- Sinagoga Satu Mare – construită în perioada 1889-1892 în stil eclectic.
- Biserica de lemn Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril din satul Corund, comuna Bogdand - construită în 1723, strămutată în 1868 pe locul unde se afla astăzi.
- Biserica fostei mănăstiri benedictine din localitatea Acâș - datează din prima jumătate a secolului XIII
- Biserica romano-catolică Sfântul Ladislau din Beltiug – construită în 1482
- Biserica ortodoxă din Unimat – construită în 1779, în locul celei de lemn
- Capela romano-catolică din Beltiug – construită în cinstea sfântului Orban, ocrotitorul viilor

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Biserica reformată de la Bogdand – biserică medievală, datează în forma actuală din 1848
- Biserica evanghelică luterană de la Hodod – construită în 1768 în stil baroc
- Biserica romano-catolică din Ardud – construită în 1482
- Mănăstirea Bixad – datând din 1768-1771, pe locul unui vechi schit, menționat la 1614, aparținător de manastirea Vetis.
- Biserica greco-catolică „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din Satu Mare - este unul dintre cele mai reprezentative monumente de arhitectură din oraș, construit între anii 1932–1937
- Biserica romano-catolică Calvaria – în stil neogotic, a fost construită inițial pe locul unui bastion al cetății Satu Mare (Dambul tobosarilor) în 1884 și reconstruită între 1908 - 1909
- Biserica romano-catolică "Sf. Iosif de Calasanz" Carei – este cel mai frumos monument baroc din județ, fiind realizată în perioada 1769-1779 și refacută după cutremurul din 1834
- Sinagoga din Carei – construită în 1866 și renovată în 1890. În curtea ei a fost ridicat un obelisc în memoria victimelor holocaustului.
- Cripta familiei Karoly din Căpleni – lângă latura de sud a bisericii din localitate
- Biserica reformată din Berea – cu fragmente de pictură murală din 1766
- Biserica reformată din Săuca – în curtea căreia Kölcsey Ferenc a compus imnul Ungariei
- Biserica Ortodoxă Nașterea Maicii Domnului – Negrești Oaș
- Biserica Ortodoxă Sf. Dumitru – Negrești Oaș.

În satele din Oaș și Codru au existat numeroase biserici din lemn construite în secolul XVIII, care au reprezentat capodopere unice ale regiunii. Biserica de lemn din Lechința (Oaș) veche de la 1604, a fost reconstruită și se poate vizita la Muzeul Țării Oasului din Negrești-Oaș.

De asemenea, în zona Codru, pe lângă biserica de lemn din Corund, mai există următoarele biserici de lemn, păstrate întregi sau parțial :

- Biserica de lemn din Bolda
- Biserica de lemn din Hurezu Mare
- Biserica de lemn din Lelei
- Biserica de lemn din Stâna

Cele mai importante muzee și case memoriale sunt:

- Muzeul Județean Satu Mare – prezintă colecții de arheologie și istorie și etnografie.
- Secția de Artă a Muzeului Județean Satu Mare – găzduit de Casa Vecsey - construită în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în stil neogotic, fiind declarată monument istoric
- Muzeul orașenesc Tășnad - localizat într-un vechi conac nobiliar, a fost reconstituit în 1771, fiind un muzeu de arheologie, istorie și etnografie
- Muzeul Țării Oașului din Negrești-Oaș - este o rezervație etnografică în aer liber, fondată în 1986, în care sunt adunate capodopere ale arhitecturii tradiționale, bazate pe lemn și articole de uz casnic și țesături, având și o parte vie, o secție alcătuită din instalații tehnice.
- Muzee etnografice întâlnim și în localitățile Chilia (comuna Homorode), Supuru de Sus (comuna Supur) și în municipiul Carei
- Muzeul șvăbesc din Petrești – prezintă cultura tradițională șvăbească

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Muzeul Maghiar din Bogdand – construit în jurul anilor 1880-1885, este localizat într-o casă țărănească tradițională și prezintă viața cotidiană a maghiarilor din zonă
- Case-muzeu pot fi vizitate în localitățile: Gherța Mică, Călinești Oaș, Orașu Nou, Calinesti-Oas
- Muzeul moșilor din Scărișoara – cuprinde o colecție etnografică de peste 800 de obiecte aduse de moși din zona lor de origine
- Cuptoarele dacice de la Medieșu Aurit- Săpăturile arheologice începute în 1964 au dus la descoperirea celei mai mari așezări a dacilor liberi (sec II-IV d.H) din Nord-Vestul României, la Medieșu Aurit. Aici au fost descoperite numeroase cuptoare de ars vase, cele mai mari din țară și un cimitir dacic de incinerare.
- Rezervația arheologică din Bobald, Carei

Trebuie să amintim și casele memoriale din localitățile:

- Ady Endre (casa memorială Ady Endre),
- Apa (casa memorială Dr. Vasile Lucaci)
- Casa Memorială "Dr. Aloisie L. Tăutu" din Valea Vinului
- Atelierul memorial Aurel Popp
- Atelierul memorial Pau Erdős

Festivalurile și manifestările mai importante sunt:

- **Zilele Județului Satu Mare** este un eveniment unic în țară. La cea mai mare sărbătoare a sătămărenilor participă toate cele 65 municipii, orașe și comune ale Județului reprezentate cu mândrie de primarii și gospodarii cei mai pricepuți ai locului. Județului Satu Mare este singurul județ care realizează un astfel de eveniment pentru promovarea tradițiilor și patrimoniului cultural la nivel Județean, evenimentul având loc anual, începând din 2012. Evenimentul are rolul de a prezenta obiceiurile, tradițiile, istoria fiecărei comune, oraș sau municipiu, precum și destinațiile turistice ale acestora. Obiectivul principal al manifestării este cunoașterea reciprocă a zonelor, a oamenilor, tradițiilor culturale și culinare într-un cadru festiv. Evenimentul se desfășoară în două locații simultan în zona Centrului Vechi și în Centrul Nou. În Centrul Vechi sunt așezate căsuțe de lemn, pentru fiecare comună, decorate în stil specific, tradițional unde acestea își prezintă specificitățile tradiționale și culinare. Tot aici este amplasată o scenă unde vor evolua artiști de muzică populară de talie națională și internațională și reprezentanții tuturor naționalităților, interpreți ai muzicii populare din județ. Programul este întregit de alte activități cum ar fi: defilarea portului popular, a majoretelor și a oficialităților la deschiderea evenimentului; expoziție de animale domestice; concursuri sportive; expoziția meșteșugarilor. În Centrul Nou este amplasată o scenă unde vor evolua artiști de muzică ușoară de talie națională și internațională și artiști locali de muzică ușoară.

Durata evenimentului este de trei zile și se desfășoară în luna iunie, anual, începând din 2012. Activitățile celor trei zile sunt întregite cu demonstrații și competiții sportive, care au rolul de a crește atractivitatea evenimentelor, de a interacționa cu publicul spectator.

- Satu Mare (Zilele Municipiului, Festivalul Internațional al Pălincii – organizat de Consiliul Județean, Festivalul Vinului – organizat de Consiliul Județean, Zilele maghiare Partium, Teatru fără bariere, manifestări hipice – atelaj, Festivalul internațional al Romilor),
- Zilele orașului, comunei sau satului se mai sărbătoresc și în alte localități ale Județului, cum ar fi: Carei, Negrești Oaș, Ardud (Chirbele – sărbătoare tradițională străveche), Apa, Viile Satu Mare (Donath – una din cele mai vechi sărbători din județ), Odoreu, Botiz, Bârsău de Sus, Vezendiu, Halmeu (Sărbătoarea Căpșunilor)
- Foieni (ziua ecvestră, ziua calului)
- Huta Certeze (Sâmbra Oilor – marchează sosirea primăverii). Are loc în prima duminică a lunii mai și marchează urcarea turmelor la munte. (din DEX: **SÂMBRĂ**, sâmbre s. f.. Întovărașire în vederea aratului sau a alcătuirii unei stâne pentru văratul oilor. – Cf. magh. Cimboră)
- Festivalul Portului, Cântecului și Jocului Codrenesc de la Oțeloaia - comuna Homorode
- Domanesti (Festivalul Porumbului)
- Dobra (Balul culesului strugurilor)
- Bogdand (Festivalul Folcloric a Naționalităților),
- Negrești-Oaș (Festivalul de datini și obiceiuri),
- Beltiug (Târgul de la Beltiug – de peste 100 de ani)

La Vama se afla un atelier de ceramică, recunoscut la nivel național.

Drumul vinului ce parcurge localitățile Halmeu Vii, Orașul Nou, Carei, Pir, Hodod, Beltiug, Viile Satu Mare, poate ajunge o atracție turistică.

Județul dispune și de alte resurse culturale importante ce pot fi valorificate pentru turism (ex. folclor în Certeze, Batarci, Turț, Soconzel). Aceste resurse secundare pot fi înglobate în circuite turistice îmbogățind oferta turistică a Județului.

Conform PATN „Zone cu resurse naturale turistice”, prezentăm mai jos harta pentru Județul Satu Mare:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

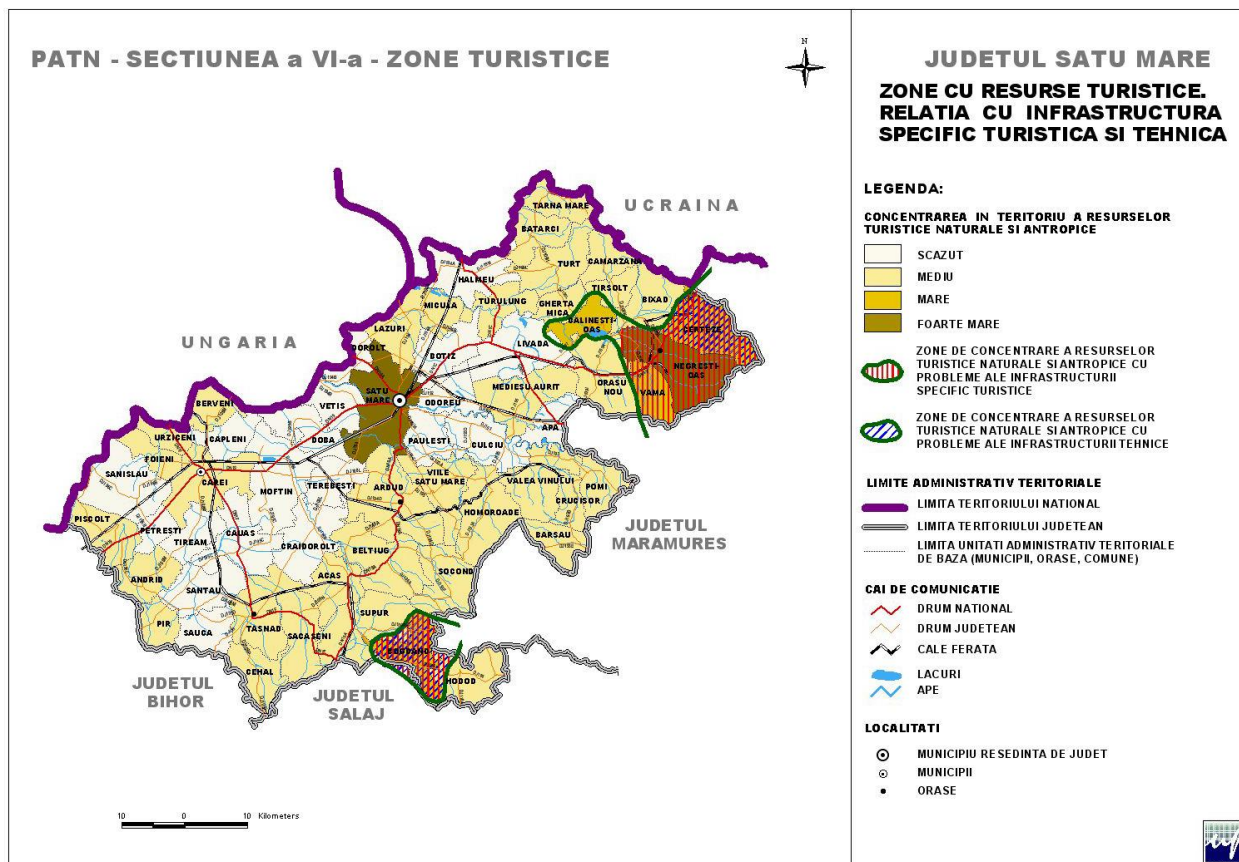

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 4.11 – PATN, Zona turistică Satu Mare

Infrastructură sportivă și de agrement

Cea mai mare investiție în amenajare turistică se regăsește în proiectul de construcție și dezvoltare a zonei turistice Luna Șes, de pe teritoriul orașului Negrești – Oaș. Proiectul prevede amenajarea unei pârtii de ski în lungime de 1800 m. Luna Șes este un spațiu deschis de cca. 250 ha, la o altitudine medie de 500 m, la baza pantelor nordice ale vârfului Pietroasa (1201 m) și a Muntelui Mic (1013 m).

Pana în prezent au fost realizate următoarele etape:

- Alimentare cu energie electrică a zonei turistice Luna Șes (instalație utilizator) – lucrările au fost finalizate, a avut loc recepția la terminarea lucrărilor- Valoarea investiției 4.000.000 lei
- Modernizare DC75 și drum acces (etapa I, inclusiv stratul de bază din mixuri asfaltice AB2 din etapa II), canalizare, aducțiune apă: Lucrările au fost recepționate la data 24.07.2014. Valoarea investiției: 18.444.219 lei, inclusiv TVA. Finanțarea lucrărilor a fost realizată din bugetul Județului Satu Mare, bugetul Orașului Negrești Oaș și suma de 6.722.000 lei din PNDL.
- Montarea instalației de transport pe cablu CD 4 Luna Șes și Amenajare pârtie de schi și sistem de înzăpezire al pârtiei - Luna Șes: Valoarea investiției: 26.312.949 lei, inclusiv TVA, realizată la finele anului 2015 în proporție de 40%. Pentru finalizarea investiției, proiectul a fost depus pentru obținerea finanțării din Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL). Prin Ordinul MDRAP

nr.1030/05.11.2015 s-a alocat suma de 16.021.578,00 lei, astfel că lucrările au demarat în noiembrie 2015 și vor fi finalizate în cursul anului 2016.

- Instalația de transport pe cablu este compusă din:

- Stația inferioară, situată la baza telescaunului și respectiv a pârtiei de schi, unde se află și partea de garaj al scaunelor și un pupitru de comandă deservit de 2 persoane;
- Stația superioară situată la cota 1200
- 14 stâlpi intermediari, care au rolul de susținere a instalației.

– În cursul anului 2015 a fost finalizat și aprobat studiul de fezabilitate pentru Alimentare cu apă potabilă a zonei Luna Șes și înmagazinarea apei printr-o acumulare permanentă pentru tunurile de zăpadă.

– De asemenea, a fost contractată elaborarea documentației tehnico-economice pentru lucrări de dezvoltare a instalației de alimentare cu energie electrică a zonei turistice Luna Șes - asigurare spor de putere și sistem de compensare a energiei.

– Consilierii județeni au votat în ședința din 3 martie 2016 traseele turistice montane în munții Igriș și Gutâi, pe raza administrativ -teritorială a Județului Satu Mare.Traseele au fost propuse ca urmare a unei consultări cu reprezentanți ai Comisariatului Județean al Gărzii de Mediu, Agenției de Mediu, Ocolului Silvic Negrești Oaș, Asociației de salvări speciale Multisalva și Asociației turistice montane Salamandra, în zona cuprinsă între Racșa și Negrești Oaș. Acestea sunt corelate cu traseele existente și omologate deja în Județul Maramureș, scopul fiind de punere în valoare a zonei turistice Luna Șes.

Traseele propuse sunt:

TRASEUL Nr. 1 - Bandă roșie Vârful Comja -Vf. Pleșa - Vf. Mesteacănului - Văgașu - Vf. Arșița -Vf. Paltinu - Vf. Pietroasa -Vf. Poiana Soci, Piatra Strungii - Vf. Călămări

TRASEUL Nr. 2 - Triunghi albastru Vf. Comja - Localitatea Racșa - D.N.19

TRASEUL Nr. 3 - Cruce roșie Localitatea Vama - Valea Talna Mică - Băile Puturoasa - Creastă

TRASEUL NR. 4 - Triunghi roșu Localitatea Negrești Oaș -Luna Șes - Baza pârtiei de schi - drum forestier - Zara - Sfinxul Oașului -Vf. Pietroasa

TRASEUL Nr. 5 - Punct albastru Borcut - Canton silvic Luna Șes - Poiană - Pod drum forestier

TRASEUL Nr. 6 - Punct roșu Vf. Pietroasa -Vf. Țiganu - Drum de TAF - Baza pârtiei de schi

TRASEUL Nr. 7 - Mănăstirea Luna Șes - Valea Talnei -Valea Trestiei - Tinovul Trestiei -Vf. Poiana Soci (marcaj Triunghi galben) - Vf. Pietroasa (marcaj Bandă roșie)

TRASEUL Nr. 8 - Cruce albastră Valea Puturoasa -Muntele Mic - Valea Brada - Troița D.J.75

TRASEUL Nr. 9 - Triunghi galben Muntele Mic - Creastă

TRASEUL Nr. 10 - Cruce galbenă Cabana Boda Oșanul -Valea Brada Mică - Zara

TRASEUL Nr. 11 - Triunghi albastru Cabana Boda Oșanul - Valea Brada Mică - Poiana Sfinților - Păltinaș (Creastă)

TRASEUL Nr. 12 - Negrești-Oaș (Muzeul Țării Oașului) - km 9 (Păstrăvărie) - Valea Turului - Valea Blidarului - Piatra Strungii (marcaj Cruce roșie) - Vf. Soci (marcaj Bandă roșie)

TRASEUL Nr. 13 - Punct albastru DN 19 (Primăria Certeze) - Valea Albă - Borcutul Tâlharilor- Poiana Brebi, Vf. Buiana (1064 m)

TRASEUL Nr. 14 - Cruce albastră DN 19(Huta Certeze, biserica Ortodoxă) - Valea Mare - Valea Roasă – Valea Gorohi - Cabana Șălătruc- Vf. Buiana.

Urmează a mai fi efectuate următoarele lucrări:

- Realizarea bazei salvamont Luna Șes
- Realizarea unui punct de prim ajutor salvamont la Luna Șes

Viitoarea pârtie de schi de la Luna Șes. Instalațiile de cablu sunt montate și funcționale. Urmează finalizarea amenajării pârtiei de schi și infrastructura de primire la baza pârtiei.
Sursa foto: captură proprie, apr. 2014

Și pescuitul sportiv poate reprezenta o activitate de agrement de interes, atât pentru petrecerea timpului liber de către sătmăreni, cât și pentru turiști aflați în vizită în județ. Județul este străbătut de râul Someș (60km), care poate reprezenta o resursă importantă pentru turismul sportiv și de agrement (nautic, pescuit). Pentru turismul sportiv și agrement sunt la fel de importante râurile Crasna și Tur precum și lacurile:

- Călinești (lac de acumulare pe râul Tur, cu cel mai întins luciu de apă din județ și o suprafață de 357ha, dispune de cabană turistică, mini hotel și căsuțe);
- Lacul de Cristal de lângă Lojib (luciu de apă este de aproximativ 7 ha, fiind înconjurat, pe trei laturi, de plajă ușor înclinată și cu nisip grosier);
- Andrid – Dindești (luciu apei este de 8-10 ha, înconjurată de stufăriș și sălcii, cu posibilitate de pescuit);
- Bercu Nou (amenajare piscicolă cu o suprafață totală de 270 ha constituită din 4 bazine);
- Mujdeni - Orașul Nou (lac de agrement format artificial, există un complex turistic cu motel și căsuțe de lemn);
- Apa - Medieșu Aurit (format în urma exploatării zăcămintului din zona balastierei, acoperă o suprafață de 130 ha) și balastierele Adrian I –IV, balastiera Dabolț (fermă piscicola, baltă privată);
- Balta Veche Porumbesti (fermă piscicola, baltă privată);
- Balta Dara (situată în mijlocul satului, luciu de apă măsoară 4 ha);
- Balta Tășnad (lac amenajat pentru pescuit, cu o suprafață de aproximativ 2 ha);
- Balta Valea Mariei Vama (lac amenajat pentru pescuit cu o suprafață de aproximativ 1,5 ha);
- Lacurile Ocean și Junior Valea Vinului (lacuri de pescuit situate la 25 km de municipiul Satu Mare, pescuitul realizându-se în sistem „prinde și eliberează”);
- Lac Odoreu
- Moftinu Mic
- Boghiș;
- Oțeloaia Solduba, etc.

4.2. Produse și servicii turistice

Serviciile turistice de bază cuprind servicii de cazare și alimentație. Serviciile suplimentare (tururi organizate, diferite activități de agrement sau culturale ș.a.) pot reprezenta surse importante de încasări și sunt extrem de importante în creșterea gradului de satisfacție a clienților – turiști - și fidelizarea acestora. Cea mai mare cerere de servicii de cazare se înregistrează în orașul Satu Mare (luând în calcul numărul de sosiri și înnoptări), urmat de Tășnad. Cu toate acestea, durata șederii în Județul Satu Mare este relativ scurtă (o medie de 1,7 nopți). Cât privește serviciile suplimentare, la momentul elaborării prezentului material, se remarcă o dezvoltare limitată a unor asemenea servicii.

Produsele turistice sunt reprezentate de pachete de servicii turistice achiziționate de turiști, cu sau fără intermedierea agenților specializate. Dezvoltarea unor produse turistice este extrem de importantă pentru creșterea perioadei de ședere și, prin diversificarea serviciilor consumate de turiști, creșterea încasărilor din turism. În acest fel, se poate susține dezvoltarea turismului și mai ales contribuția acestui sub-sector la economia locală.

Turismul balnear și de sănătate

Așa cum am văzut la prezentarea atracțiilor turistice, Județul Satu Mare este bogat în resurse termale și balneare care pot fi utilizate în scop curativ sau de agrement. Turismul balnear reprezintă ramura turistică dominantă a Județului, asigurând cel mai mare număr de locuri de cazare și cel mai ridicat grad de utilizare a acestora. Conform Studiului privind Potențialul Energetic Actual al Surselor Regenerabile de Energie în România, publicat de Ministerul Economiei în anul 2010, bazinul Crișul Negru-Someș, în care se află și Județul Satu Mare, deține circa 30% din potențialul energetic geotermal al României. În acest bazin există 18 sonde, la 1500 metri adâncime, cu o temperatură de 77°C.

Un potențial de dezvoltare de astfel de produse turistice este reprezentat de sejururi în localitățile cu potențial balnear. Localitatea Tășnad (singura având statutul de stațiune) dispune deja de o infrastructură diversificată de cazare și o minimă bază de servicii conexe (masaj, împachetări cu nămol, etc). Există inclusiv oferte de bilete pentru pensionari. Lipsesc însă serviciile de diagnosticare medicală și prescripție tratamente curative (servicii balneare de tip medical), dar există perspectiva de dezvoltare pe viitor. Un potențial pachet turistic ar include servicii turistice precum un sejur la Tășnad (incluzând servicii de cazare și alimentație, acces la baza de tratament și servicii medicale de specialitate) însoțite de servicii turistice adiacente (spre exemplu organizarea de vizite la Castelul Caroli și alte atracții turistice din preajmă).

Localitatea Beltiug face de asemenea obiectul unei investiții semnificative în infrastructură balneară, reprezentând de asemenea pe viitor o potențială destinație turistică. Înființată în anul 1736, la scurt timp după colonizarea șvabilor (1721 – 1723), stațiunea Beltiug este situată la patru kilometri de centrul comunei și la 35 de municipiul Satu Mare. Stațiunea Băile Beltiug era renumită în acea perioadă pentru apele termale și minerale. Mai multe izvoare de apă minerală ajung, prin diferențele naturale de relief, direct în zona balneară la 70°C, având, proprietăți terapeutice cu valoare curativă demonstrată.

Apa termală urcă la suprafață de la o adâncime de 1.600 de metri, are un debit de 12 litri pe secundă și proprietăți similare apelor din mai cunoscuta stațiune bihoreană Băile Felix. Potrivit medicilor, apele minerale din zonă, folosite sub formă de băi calde, au efecte curative în tratarea bolilor reumatismale, degenerative, articulare și a afecțiunilor ginecologice. Primăria din Beltiug a demarat după Revoluție, în anii '90, un proiect de construcție a unui parc balnear în stațiune, încercând constant de atunci să găsească surse de finanțare pentru continuarea și finalizarea acestuia. Au fost întocmite documentațiile tehnice fază SF și PT, însă nu sunt identificate surse de finanțare a investițiilor, altele decât bugetele autorităților locale.

Finalizarea stațiunii ar reprezenta un impuls și pentru dezvoltarea agro-turismului local și a promovării bucătăriei germane din zonă.

Legat de Parcul Balnear, se mai au în vedere realizare a două proiecte de investiții a) *Reabilitare clădire hotel, vestiare și bazin exterior în Parc Balnear Beltiug, Județul Satu Mare*, b) *"Construire 2 bazine exterioare, spații tehnice și amenajare incintă în Parc Balnear Beltiug"*), pentru care au fost realizate documentațiile tehnice, dar nu au fost identificate surse de finanțare a investițiilor.

Și infrastructura deja existentă de la Carei și Mihăieni au de asemenea potențialul de a oferi ancora de dezvoltare a unor asemenea produse (pe segmente de public țintă diferite). Segmentul de turism balnear suferă, la acest moment, de slaba dezvoltare a serviciilor medicale aferente curelor balneare. Localitățile cu potențial balnear au în vedere atragerea de personal medical și dezvoltarea unor compartimente specializate.

Consultările publice au relevat un progres important înregistrat la Carei, unde pe parcursul anului 2014 s-au vândut primele pachete turistice de 2-3 zile. Acest fapt a fost posibil pe fondul dezvoltării infrastructurii de cazare și a ștrandului, al diversificării serviciilor aferente (evenimente culturale, tururi ș.a.) și creșterii gradului de popularitate a Castelului Caroli în zonă și în rândul operatorilor turistici. Având în vedere dezvoltarea rapidă a interesului turistic o dată cu deschiderea spre vizitare a castelului, a fost semnalat un deficit al forței de muncă pregătite adecvat pentru unitățile de cazare și/sau restaurantele și terasele deschise în ultima perioada în oraș, pentru a veni în întâmpinarea turiștilor.

O altă zonă de care s-ar putea lega dezvoltarea de produse turistice ar fi Țara Oașului. Aici, tradițiile, peisajul și stilul de viață rural, precum și planurile de extindere a infrastructurii de sporturi de agrement pot reprezenta baza pentru dezvoltarea unui mix foarte bun de activități atractive pentru turiști. Una din principalele atracții turistice din Țara Oașului este stațiunea Puturoasa.

Puturoasa este o stațiune sezonieră situată în Munții Ignis, la sud-vest de Negrești-Oaș, cu o perioadă indicată pentru tratament din mai până în septembrie. Stațiunea are cadru geografic minunat, cu dealuri ce o înconjoară - Dealul La Comsa (652 m altitudine), Poiana Mesteacănului (732 m), îmbiind turiștii cu un peisaj frumos, indiferent de anotimp.

Denumirea face referire la mirosul apei minerale sulfuroase, indicată în tratarea afecțiunilor reumatice. Tot aici se pot face cure cu apele minerale nămolose, bicarbonate, cloro-sodice, cu un conținut bogat în sulf, clor, iod, fiind recomandate în tratarea afecțiunilor aparatului locomotor.

Băile Puturoasa s-au dezvoltat într-o căldare cu diametrul de 4 km, pe locul unui fost vulcan.

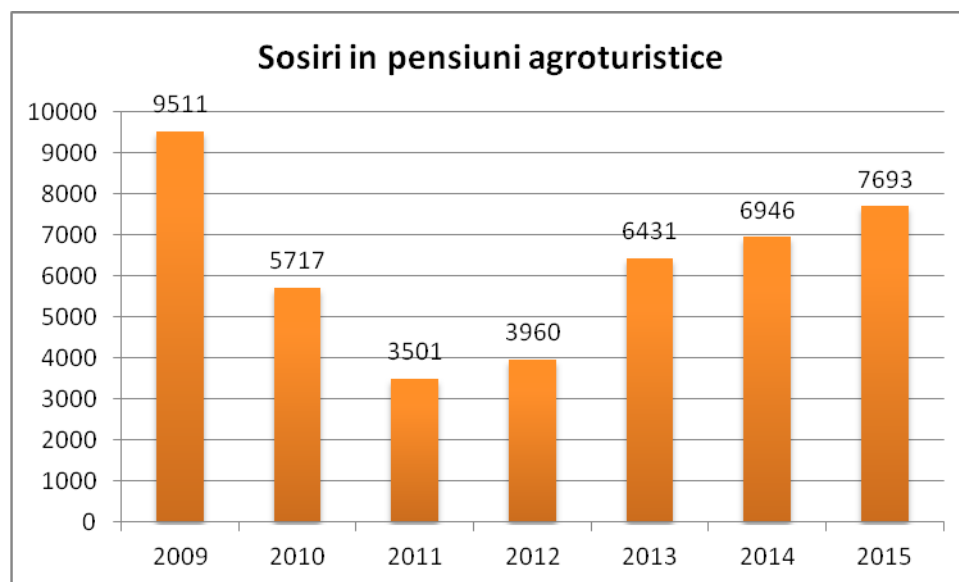
Bazele Băilor Puturoasa (Büdössárfürdő) au fost puse la începutul secolului al XIX-lea de Contele Tolvai Gabor. Pe parcursul timpului băile au avut mai mulți proprietari, iar după Al Doilea Război Mondial au ajuns în administrarea statului. O referire expresă la băi o regăsim într-o monografie din secolul XX,

conform căreia, datorită nămolului curativ și a proprietății apei, în perioada 1920 – 1940 Băile Puturoasa au atras un număr mare de turiști.

Turismul rural

La fel ca și în alte zone ale țării, și în Județul Satu Mare, cererea pentru turism rural și agroturism este în creștere. Cifrele statistice în acest sens sunt elocvente: în perioada 2009-2015, numărul turiștilor sosiți în pensiuni agroturistice a crescut de la 325686 la 672756, la nivel național, însă la nivel Județean se remarcă o scădere a sosirilor în pensiuni agroturistice, de la 9511 la 7693. Scăderea a fost accentuată în perioada de criză 2010-2012, când nivelul sosirilor reprezentau aproximativ o treime din totalul sosirilor anterior crizei, însă tendința ultimilor 3 ani este de creștere sustinută. În 2015 față de 2014, s-a înregistrat o creștere cu 10.7% a numărului de sosiri. Evoluția acestui indicator este prezentată în figura 33. În cadrul Județului există multe localități care oferă condiții optime pentru practicarea acestui tip de turism și zone în care s-au păstrat stilurile de construcții tradiționale, meseriile tradiționale și obiceiurile populare (precum Țara Oașului și Zona Codru). De asemenea, există multe manifestări tradiționale care oferă elemente populare variate, de la portul popular și arhitectura populară, la specialități gastronomice locale și sărbători populare. Putem de asemenea considera că zonele de vii și livezi din Carei, Viile Satu Mare contribuie la creșterea potențialului în ce privește turismul rural. Din păcate, deși există potențial, această formă de turism este puțin valorificată și nu are continuitate în activitate.

Figură 4.2 1 – Sosiri în pensiuni rurale și agroturistice în Județul Satu Mare

Sursa: INS 2016

Turismul de evenimente și afaceri

În Județul Satu Mare se organizează numeroase manifestări culturale, cu tradiție, expoziții, manifestări sportive, târguri, concursuri de dansuri populare, expoziții de pictură și prezentări de carte, festivaluri de muzică și teatru, baluri etc. Acestea se realizează în tot mai multe localități din județ, de obicei în cadrul zilelor orașului sau satului. De asemenea există o gamă largă de sărbători populare și festivaluri care pun în evidență elementele etnografice specifice diferitelor zone.

În ce privește turismul de afaceri, care s-a dezvoltat pe măsura întrării pe piața internă a firmelor internaționale, putem spune că acesta apare, în general, în orașele mari, care pot asigura condițiile necesare pentru organizarea de congrese, conferințe, întâlniri de afaceri etc.

Turismul de afaceri este dependent de nivelul investițiilor, numărul investitorilor atrași în zona, de dezvoltarea economică a Județului în ansamblu. Modernizarea infrastructurii, în special cea aeroportuară, poate constitui o premisa pentru creșterea acestui tip de turism în Județul Satu Mare.

Turismul de tranzit

În județul Satu Mare, turismul de tranzit, fără ședere peste noapte, se practică foarte frecvent, datorită poziției periferice a acestuia. Integrarea localităților în traseele turismului de tranzit sunt stimulate pe traseele unde există propuneri de dezvoltare infrastructurală pentru asigurarea accesibilității la nivelul Județului: Satu Mare – Baia Mare – Bazinul Maramureș, Satu Mare – Carei – Oradea, Satu Mare – Zalău, Satu Mare – Negrești-Oaș – Săpânța, Direcția Hust – Ujgorod (spre Ucraina) și direcția Debrecen și Nyiregyhaza (spre Ungaria).

Poziționarea Județului în vecinătatea a 2 țări a dus la apariția turismului de tranzit. Sondajul în rândul populației a scos în evidență faptul că populația consideră vecinătatea cu cele două țări ca fiind un avantaj. Variația prețurilor și libera trecere a granițelor dintre România, Ungaria și Ucraina a dus la intensificarea turismului de tranzit.

Turismul de sfârșit de săptămână

Turismul de sfârșit de săptămână poate fi practicat în zonele de pădure, zonele de agrement, locuri pitorești, malurile râurilor și afluenților săi, lacuri. Astfel de zone cu potențial pentru turismul de weekend sunt zonele periferice municipiului Satu Mare, Pădurea Noroieni, Pădurea Mare, zona Carei, Tășnad, Homorode și Oțeloia, Țara Oașului, Someș, Valea Turului, Călinești Oaș, Andrid, Mujdeni, Crucișor, Apa etc. În aceste zone, dar și în altele, se pot face investiții de genul: zone verzi, piste pentru hipism, piste de ciclism, ștranduri etc. În anul 2009 Județul a fost caracterizat de turism de sfârșit de săptămână. Creșterea numărului de excursioniști se datorează, în general, faptului că nu există destinații turistice consacrate în respectiva zonă, ofertele turistice fiind foarte variate și neprofesioniste. Există un interes foarte mare, mai ales al locuitorilor din orașe, pentru excursii și turismul de sfârșit de săptămână, strâns legate și de turismul de pescuit. Din păcate, nu există date statistice cu privire la numărul turiștilor de weekend.

Tabelul de mai jos prezintă, cu rol ilustrativ, o serie de produse turistice ce ar putea fi dezvoltate și comercializate, ca pachete turistice, în Satu Mare.

Tabel 4.2 1 – Potentiale produse turistice

La băi în Satu Mare	Servicii de cazare și alimentație Acces la ștranduri Servicii de spa și medicale Tururi ghidate tematice în împrejurimi (vizite clădiri de patrimoniu sau situri arheologice, degustări de vinuri ș.a.) Organizarea de activități sportive în aer liber: cicloturism, echitație, pescuit ș.a.) Cursuri hobby (lecții de oenologie, bucătărie tradițională, arte, olărit ș.a.).	Familii și persoane vârstnice din zona Transilvaniei; Turiști străini (grupuri organizate) din state din vestul Europei.
Iarna în Oaș	Servicii de cazare și alimentație Acces la infrastructura de ski Cursuri de ski Participări la evenimente tradiționale (obiceiuri de Crăciun ș.a.) Participarea la activități specifice mediului rural: plimbări cu sania, vizite gospodării tradiționale, degustări de produse specifice locului (ex. pălincă); tocană (mămăligă)	Familii din România și turiști străini
Agrement de sfârșit de săptămână	Servicii de cazare și alimentație Acces la ștranduri Organizarea de activități sportive în aer liber: cicloturism, echitație ș.a.	Tineri din zona Transilvaniei

Dificultatea generării unor asemenea produse turistice constă în faptul că astfel de pachete de servicii presupun conlucrarea între mai mulți agenți economici și organizații/instituții. Pe de o parte este nevoie de infrastructură adecvată, pentru un acces facil către și în cadrul Județului Satu Mare, precum și signalistică corespunzătoare, în aceste segmente fiind necesară implicarea autorităților. Pe de altă parte, pentru a crește atractivitatea pachetului turistic, este necesară furnizarea de servicii de foarte bună calitate și bine coordonate de către diferite entități: intermediarii din turism, furnizori de cazare sau cei care generează activitățile în care aceștia își investesc timpul. Nu în ultimul rând, efortul de promovare (de marketing teritorial), trebuie precedat de asigurarea calității și experienței turistice în județ și foarte bine ținut către zonele / segmentele de populație care se potrivesc cel mai bine tipului de servicii ce pot fi oferite.

O astfel de coordonare a activității presupune existența unui cadru de interacționare și comunicare constantă între asemenea organizații și agenți economici. În acest sens, o platformă de

coordonare a unei oferte comune, integrate, ar ajuta atât în susținerea unor asemenea parteneriate cât și în promovarea comună a pachetelor turistice rezultate.

4.3. Infrastructura și circulație turistică

Infrastructură turistică de cazare

O analiză a infrastructurii de primire turistică relevă o dezvoltare limitată a capacităților de cazare la nivelul Județului. Aproape jumătate din capacitatea de cazare (46%) se regăsește în Municipiul Satu Mare.

Poziția geografică a Județului poate fi o cauză a slabei dezvoltării a capacităților de cazare, având în vedere faptul că acesta se învecinează atât cu județe cu o mai mare atractivitate și recunoaștere ca destinație turistică (Cluj, Bihor, Maramureș), cât și cu țările vecine Ungaria și Ucraina, țări care atrag un număr mai mare de turiști (Ungaria) sau sunt destinații în turismul de tranzit (Ucraina). Trebuie avut în vedere faptul că în Ungaria se poate practica la un nivel foarte dezvoltat turismul balnear, ceea ce reprezintă un punct de atracție pentru turiști.

Tabel 4.3 1 - Topul județelor din punct de vedere al capacității de cazare turistică (număr locuri de cazare)

Poziție în clasamentul național	Județe	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	TOTAL	208.941	171.202	180.057	183.097	184.348	191.578
1	Constanța	124.643	83.751	84.690	85.756	87.496	87.848
2	Brașov	16.742	17.795	21.699	25.524	26.145	28.616
3	Municipiul București	20.828	19.352	19.327	18.586	19.050	19.784
4	Prahova	9.906	10.319	11.114	12.044	11.525	12.278
5	Vâlcea	10.719	11.526	12.540	11.158	11.141	10.842
6	Bihor	9.152	9.718	10.284	10.071	10.421	11.690
..							
10	Cluj	6.960	7.760	8.925	8.215	7.611	8.436
..							
17	Maramureș	4.368	4.629	4.730	4.805	4.636	5.614
..							
26	Bistrița-Năsăud	2.626	2.752	3.101	3.105	2.769	2.609
..							
31	Satu Mare	1.616	2.091	1.961	2.110	1.961	2.151
..							
34	Sălaj	1.381	1.509	1.686	1.723	1.593	1.710

Sursa date: Institutul Național de Statistică, 2015

O analiză la nivelul Județului Satu Mare a evoluției în timp, pe categorii de infrastructuri de primire, arată o creștere a numărului de locuri disponibile în moteluri (cu 849%), hoteluri (cu 63%) precum și pensiuni turistice cu 108%, pe perioada 2008 – 2015. S-a diminuat considerabil capacitatea de cazare în cabane turistice, campinguri și tabere de elevi (închise în totalitate în ultimii ani).

Tabel 4.3 2 Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică în Județul Satu Mare

Evoluția capacității de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică în Județul Satu Mare

Tipuri de structuri de primire turistică	Județe	Ani							
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hoteluri	Satu Mare	586	670	534	791	909	962	962	956
Moteluri		47	127	241	422	422	422	433	446
Vile turistice		111	151	199	139	139	116	139	169
Cabane turistice		445	445	389	439	108	108	:	98
Campinguri		256	256	:	20	20	116	20	126
Tabere de elevi și preșcolari		721	721	:	:	:	:	:	:
Pensiuni turistice		74	74	72	72	102	102	144	154
TOTAL		2.240	2.444	1.435	1.883	1.700	1.826	1.698	1.949

Fluxul turistic

Numărul de sosiri a fluctuat în ultimii ani, înregistrându-se o scădere semnificativă în anii ulteriori crizei (2011 și 2012). În 2013 s-a înregistrat o revenire considerabilă, trecându-se din nou de pragul de 90 mii de turiști (vezi tabel 35). În ceea ce privește numărul de turiști străini, acesta a scăzut constant din 2008 până în 2013, pentru ca în 2014 să se înregistreze o creștere spectaculoasă a acestuia. Astfel, în 2008 Județul Satu Mare a fost vizitat de peste 11 mii de turiști străini, reprezentând 12 % din numărul total de turiști, volumul acestora în 2013 fiind de doar 4,6 mii de turiști, reprezentând mai puțin de 5% din numărul total al sosirilor, pentru ca în 2014 să crească iar la peste 11 mii de turiști, reprezentând aproximativ 12% din numărul total al sosirilor.

Cea mai mare parte a turiștilor care vizitează Satu Mare optează pentru cazarea în hoteluri (52%, 2014), urmat de moteluri (20%). Pensiunile turistice și agroturistice înregistrează 5% și respectiv 7% din opțiunile turiștilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

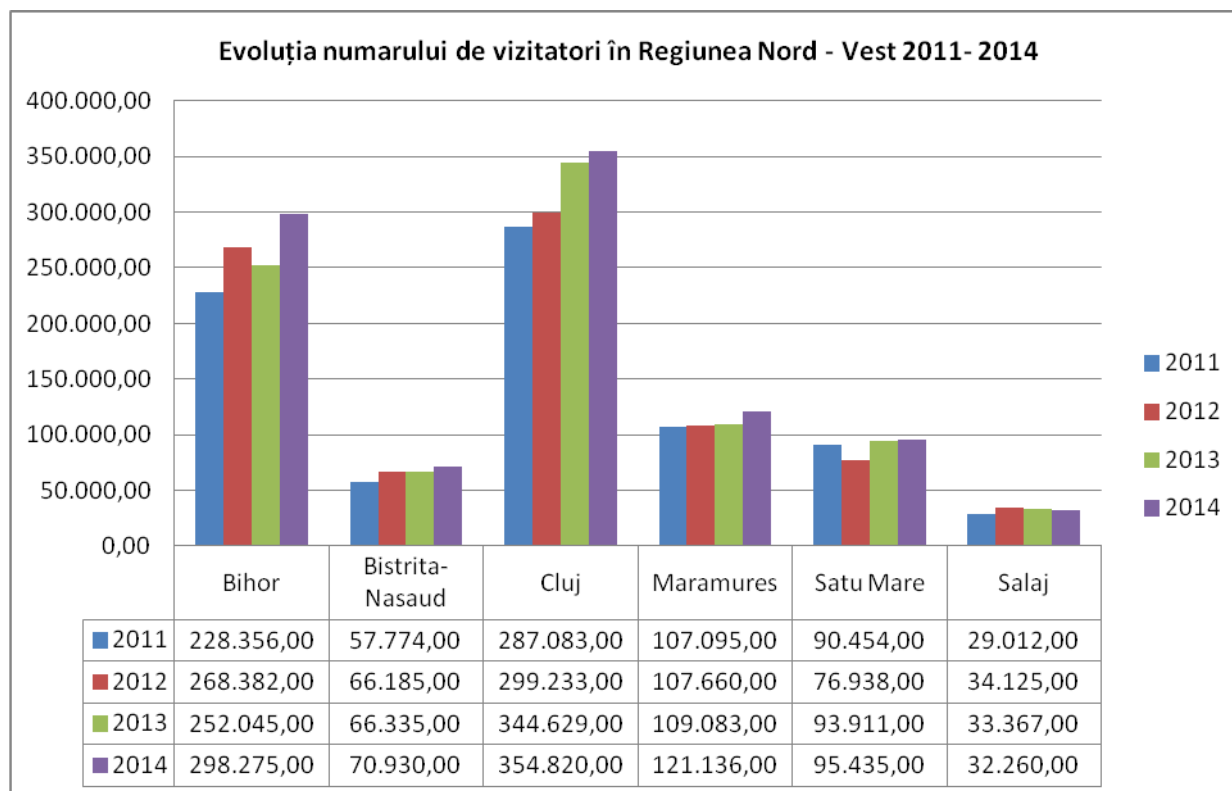
Tabel 4.3.3 Clasamentul județelor în funcție de numărul de sosiri ale turiștilor

Poziție în clasamentul național	Județe	Ani				
		2011	2012	2013	2014 total	din care străini:
	TOTAL	7,031,606	7,686,489	7,943,153	8,465,909	1,914,570
1	Municipiul București	1,203,648	1,245,425	1,328,190	1,510,222	864,504
2	Constanța	844,802	953,008	859,634	883,947	50,959
3	Brașov	642,829	737,810	834,979	865,689	138,445
4	Mureș	259,121	353,459	394,834	410,904	73,940
5	Prahova	335,976	372,444	366,276	371,718	51,170
6	Cluj	287,083	299,233	344,629	354,820	73,717
	..					
9	Bihor	228,356	268,382	252,045	298,275	45,090
	..					
19	Maramureș	107,095	107,660	109,083	121,136	21,493
	..					
22	Satu Mare	90,454	76,938	93,911	95,435	11,114
	..					
30	Bistrița-Năsăud	57,774	66,185	66,335	70,930	14,602
	..					
38	Sălaj	29,012	34,125	33,367	32,260	3,765

Sursa date: Institutul Național de Statistică, 2014

Comparativ cu alte județe din regiune, Satu Mare se remarcă printr-un număr sub-medie din punct de vedere al numărului de turiști, fiind situat la un nivel de aproape 32% relativ la numărul de vizitatori din Județul Bihor însă de aproape trei ori mai mare decât volumul de turiști din Județul Sălaj. Se remarcă însă numărul (și proporția) mult mai redusă a turiștilor străini, față de județele învecinate.

Figură 4.3 1– Evoluția numărului de vizitatori în Regiunea NV 2011-2014

Principalele cauze pentru numărul scăzut de turiști în comparație cu alte județe din regiune sunt:

- infrastructura actuală a Județului, mai precis căile de acces în județ, care în prezent sunt slab dezvoltate în comparație cu restul județelor din regiune. Mobilitatea este redusă, fiind influențată de starea generală a infrastructurii de transport, fiind utilizate în principal doar infrastructura rutieră și aeriană, care au un grad satisfăcător din punct de vedere tehnic (drumurile naționale au fost reabilitate de CNADNR în ultimii ani, aeroportul Satu Mare este modernizat de Consiliul Județean), însă principalul aspect negativ al infrastructurii existente se referă la izolarea rețelei de drumuri din Satu Mare față de principalele coridoare naționale și europene – spre deosebire de Cluj și Bihor. Aceeași problemă se regăsește și în celelalte județe ale regiunii, inclusiv Bistrita, care deși este amplasată într-o zonă relativ centrală a țării, este totuși caracterizată de izolare datorită amplasării periferice în zona transilvăneană și a „barajului” realizat de munții Carpați cu zonele din Moldova.
- Satu Mare nu este perceput la nivel național drept o destinație turistică în sine, Satu Mare nu este poziționat clar în oferta turistică, nu există un brand turistic (cum există de exemplu pentru turismul rural și agroturism în Maramureș).

4.4. Promovarea destinațiilor turistice

Un progres considerabil s-a înregistrat în ultimii ani în ceea ce privește documentarea și signalistica obiectivelor de interes turistic. Au fost implementate – și se află încă în implementare – o serie de proiecte de realizare de materiale de promovare și informare turistică, concepere de trasee turistice precum și informare/instruire cu privire la potențialul de valorificare turistică a unor obiective din județ. Astfel, în perioada 2012- 2016 au fost desfășurate următoarele activități de promovare turistică:

1. **Participarea la Târguri de turism naționale** (în mod constant la București și Satu Mare)
2. **Participarea la Târguri de turism internaționale** (Viena, Tel Aviv, Budapesta, Berlin)
3. Înființarea Centrului Județean de Informare Turistică; are ca misiune promovarea Județului ca valoare culturală, istorică, economică și religioasă în context european. Centrul de Informare Turistică asigură legătura indispensabilă a Județului cu turiștii, realizând informarea cât mai obiectivă și completă a acestora, precum și activitatea de promovare a Sătmărilor ca destinație turistică prin toate mediile disponibile. Centrul de Informare Turistică Satu Mare informează gratuit turiștii în legătură cu obiectivele turistice, posibilitățile de petrecere a timpului liber, excursiile ce pot fi realizate în și din zonă, unități de cazare, restaurante, disco, pub, tematică, adrese, programul de vizitare al muzeelor, caselor memoriale, evenimentele culturale care se petrec în județ, mănăstirile și bisericile din Județul Satu Mare, precum și programul sărbătorilor religioase, târgurile și expozițiile care au loc la Satu Mare- program și participanți, locuri de plimbare și recreere, actualizează în permanență informațiile, colaborează cu agenții de turism pentru realizarea unor materiale promoționale și cu caracter informativ, coordonează și/sau realizează materiale promoționale, coordonează apariția unor monografii și ghiduri ale Județului, participă la târguri și expoziții cu profil turistic în țară și în străinătate, transmite informații cu caracter turistic agenților de turism și altor unități din domeniu, coordonează rețeaua de ghizi voluntari, inițiază proiecte de colaborare internațională în domeniul turismului.
4. Au fost create două trasee turistice (SUD și NORD) destinate tuturor elevilor din școlile Județului Satu Mare. Traseele au fost promovate prin campania „Fii turist în județul tău!”
5. Au fost organizate evenimente culturale de anvergură națională: **„Zilele Județului Satu Mare”**
6. A fost realizat portalul WEB cu informații turistice;
7. Au fost realizate materiale informative și de promovare:
 - Revista: *Force Tourism*; prezintă în cele 150 de pagini cele mai importante puncte turistice din Județul Satu Mare care merită promovate într-un circuit turistic. Revista este full color și bilingvă, astfel că articolele sunt redactate atât în română, cât și în limba engleză. Județul Satu Mare, în cadrul acestui magazin de business și turism, este prezentat din perspectivă economică, geografică, istorică, culturală și turistică.
 - Albumul „Zilele Județului” Satu Mare
 - Albumul „Miting Aviatic”
 - Broșuri turistice în limbile: RO, HU, DE;
 - Mape de prezentare în limbile: EN;
 - Hărți turistice în limbile: RO, HU, DE, EN;
 - Brosura business – Oportunități de afaceri în Județul Satu Mare, în limbile RO-EN și RO-DE;
 - Brosurile ce prezintă – Oportunitățile de afaceri și investiții pentru fiecare comună din Județul Satu Mare;
 - Leporello;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

-Semne de carte cu imagini din județ;

8. Au fost realizate materiale de promovare a brandului Județului Satu Mare precum și a logo-ului turistic:

- Căni;
- Pixuri;
- Creioane,
- Brelocuri;
- Sacoșe de plastic și textile;
- Tricouri;
- Șorțuri;
- Șepci;

Materiale de promovare turistică realizate de Consiliul Județean Satu Mare, diseminate, printre altele, o dată cu participarea delegației Consiliului Județean la Târgul de Turism al României de la București (2014).

Articol de promovare a destinației turistice Satu Mare în publicațiile distribuite în zborurile interne și internaționale ale companiei Tarom.

Târgurile de turism sunt instrumente specifice în domeniul activității de turism. Aceste manifestări oferă o platformă de întâlnire, schimb de experiențe, de relaționare pentru toate entitățile din acest domeniu. Este destinat de obicei atât specialiștilor cât și publicului larg. Oferă oportunitatea de a evolua poziționarea fiecărui participant pe piața turistică, facilitează schimbului de experiențe, obținerea de informații precum și promovarea ofertelor și destinațiilor turistice.

Principalele atracții turistice au dezvoltat în ultimii ani pagini web de informare (ex. Stațiunea Tășnad www.tasnad-statiune.ro). În plus, s-au dezvoltat diferite portaluri de informare în funcție de tipuri de atracții turistice, spre exemplu pentru cei interesați de degustări de vinuri, a fost dezvoltată pagina Drumul Vinului Sătmărean (<http://vinulsatmarean.ro/>) sau cei interesați de patrimoniu religios din zona Satu Mare și zonele transfrontaliere adiacente, există traseul Bisericilor Medievale (<http://www.temple-tour.eu/>)

Ce este cel mai important este că a fost dezvoltat un brand comun (Satu Mare – Hospitality is our tradition), care asigură o coerență și un numitor comun tuturor acestor activități și care va fi susținut în continuare prin prezenta strategie.

La inițiativa Consiliului Județean a fost înființat un Centru Județean de Promovare Turistică, deschis la parterul Muzeului de Istorie. Scopul acestuia este promovarea turistică a zonei, atât din punct de vedere al potențialului natural/antropic, cât și al infrastructurii turistice. Printre responsabilitățile Centrului se numără:

- Asigură informațiile necesare pentru turiștii care vizitează zona; transmite informațiile solicitate celor interesați; transmite toate informațiile cu profil turistic informator și agenților de turism.
- Organizează manifestări turistice cu scop promoțional (festivaluri, seri turistice etc).
- Unul dintre rolurile importante ale centrului este acela al sprijinirii agenților economici din zonă, oferind consultanță în ceea ce privește promovarea strict personală a agentului sau prin intermediul centrului.
- Poate oferi informații contra cost despre structurile de cazare din zonă în funcție de solicitările vizitatorilor.
- Centrul oferă prin asociațiile competente servicii cu caracter sportiv, de tineret, de religie, activități de vânatoare și pescuit, servicii de dactilografie, copiere, stenografie, congrese, conferințe, expoziții, servicii de ocrotire a sănătății, servicii de informare a turiștilor, de publicitate, reclame.
- Asigură animația turistică necesară prin intermediul specialiștilor (școli de schi, parapantă, alpinism, excursii în natură etc).
- Stabilește contacte cu centre similare pentru promovarea în comun a unei regiuni turistice.
- Centrul asigură toate informațiile cu caracter turistic privind localitatea, regiunea sau țară. În acest sens creează toate bazele de date necesare pentru a răspunde solicitărilor existente.

În ultimii ani, autoritățile județene și locale au depus eforturi reale pentru organizarea unor evenimente de promovare a Județului pe piețele turistice interne și externe, finanțate din fonduri europene (Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa Prioritară 5, Domeniul Major de Intervenție 5.3.). Aceste proiecte sunt:

- **Festivalul Internațional al Pălincii - Satu Mare** - este promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică, prin creșterea vizibilității Județului Satu Mare pe harta turistică a României și promovarea produselor tradiționale românești. Cunoașterea produselor românești prin turism reprezintă un factor principal de promovare internațională a tradiției și a turismului în România și de dezvoltare a pieței interne a acesteia. Acest proiect vizează activități menite să facă Județul Satu Mare o destinație atractivă pentru turism, afaceri împreună cu dezvoltarea produselor turistice și creșterea utilizării internetului în serviciile de promovare turistică;
- **„Drumul Vinului Sătmărean”** - proiectul presupune realizarea efectivă a produsului turistic „Anul Viticol Sătmărean”, pornind de la cele trei trasee tematice identificate: Halmeu Vii – Turulung Vii – Orașu Nou Vii, Carei – Pir și Hodod, respectiv Dobra – Beltiug – Rătești –

Ardud – Viile Satu Mare. "Festivalul Vinului Sătmărean", eveniment premergător începerii "Anului Viticol Sătmărean", se va desfășura în toamna acestui an și va fi organizat la Castelul "Karolyi" din Carei, cu participarea viticultorilor din comunele incluse în cele trei trasee tematice. În cadrul festivalului vor fi organizate concerte de muzică populară și un bal mascat, iar Consiliul Județean Satu Mare își propune să transforme acest festival într-unul de tradiție. Pentru promovarea produsului turistic "Anul Viticol Sătmărean", va fi derulată o campanie la nivel național. Totodată, pentru a promova cele trei circuite turistice, Consiliul Județean Satu Mare va participa cu un stand propriu la 17 târguri de turism din țară;

- **„Nordul magic al Transilvaniei”** – implementat de Asociația InfoTurism, proiectul își propune realizarea unei baze de date extensive de informații text, audio și video pentru fiecare resursă turistică promovată; asigurarea unei surse complete de informații turistice ("one stop shop") prin intermediul portalului de informare turistică www.transilvania-magica.ro; distribuirea de cataloage și CD-uri de prezentare a resurselor turistice promovate către cel puțin 500 agenții turistice la nivel național; participare la târguri de turism pentru a promova resursele turistice; atragerea unei varietăți mai mari de segmente de turiști prin intermediul portalului de informare turistică www.transilvania-magica.ro; creșterea vizibilității resurselor promovate și implicit ale Regiunii Nord-Vest la nivel național, prin intermediul portalului de informare turistică; a inserțiilor în reviste de specialitate, promovare în cadrul a două târguri de turism, prin catalog și CD-uri de prezentare. Din cele 63 de locații promovate, 8 sunt din Județul Satu Mare. Este vorba despre: izvoarele cu apă termală din Ady Endre, rezervația Medieșu Aurit, ruinele cetății Ardud, cuptoarele dacice de ars ceramica din Medieșu Aurit, Muzeul orașului instalat în Castelul familiei Karolyi Carei, Muzeul Țării Oașului din Negrești-Oaș, Chilia (zona etnografică) și centrul de olărit din Vama.
- **„Trasee Sătmărene”** - constă în conceperea unor trasee tematice specifice turismului și promovarea lor prin instrumente de marketing și mijloace de promovare și publicitate în rândul grupurilor țintă identificate. Traseele identificate vor fi concepute în baza atracțiilor turistice identificate la nivelul Județului Satu Mare, din care se conturează tipurile de turism pregnante la nivel Județean cu potențial de atracție și investițional: turismul cultural și religios, eco-turismul și turismul rural, precum și turismul balnear. **Primul circuit "Peregrinare pe urmele timpurilor trecute" va cuprinde următoarele localități:** Satu Mare, Carei, Căpleni, Medieșu Aurit, Livada, Ardud, Hodod și Negrești-Oaș, circuitul **"Tradiții și obiceiuri sătmărene"** include următoarele localități: Negrești-Oaș, Vama, Petrești, Bogdand, Călinești-Oaș și Andrid și alte obiective turistice din cadrul Rezervației Naturale a râului Tur, iar traseul **"Satu Mare – izvor de sănătate"** cuprinde obiective din localitățile Carei, Tășnad, Beltiug, Acâș, Valea Măriei.

Existența acestor proiecte de promovare, cu bugete de peste 100-200.000 de Euro fiecare, demonstrează existența unei nevoi reale de promovare a obiectivelor turistice din județ, eforturi care vor trebui să continue și în următorii ani, în vederea atingerii obiectivului de creștere a numărului de turiști.

În vederea asigurării continuității activităților derulate pe segmentul promovării turistice în perioada 2016-2028 Consiliul Județean își propune următorul plan de acțiune:

Nr. Crt.	Denumire acțiune/eveniment	Perioadă de realizare
1.	Participarea la Târgurile de turism internaționale din: -Viena -Tel Aviv -Budapesa -Berlin -Varșovia	anual
2.	Participarea la Târgul de turism național din București- Romexpo	anual
3.	Continuarea campaniei de promovare și cunoașterea a județului, destinată elevilor "Fii turist în Județul tău!"	anual
4.	Organizarea evenimentului cu format unic în țară "Zilele Județului" Satu Mare	anual
5.	Realizarea de materiale de informare și promovare turistică: -Broșuri; -Albume; -Flyere; -Hărți turistice; -Filme de prezentare a destinațiilor turistice din județ;	Actualizare anuală
6.	Dezvoltarea și diversificarea activității Centrului Județean de Informare Turistică	

La stabilirea piețelor de destinație și pe care s-a dorit desfășurarea unei activități mai intense de promovare turistică au fost luate în calcul mai multe elemente:

a)Topul celor 10 țări "furnizoare" de turiști din România:

1. Germania
2. Italia
3. Israel
4. Franța
5. S.U.A.
6. Ungaria
7. Regatul Unit
8. Spania
9. Polonia
10. Austria

*Sursa: INS (în primele 10 luni din anul 2014)

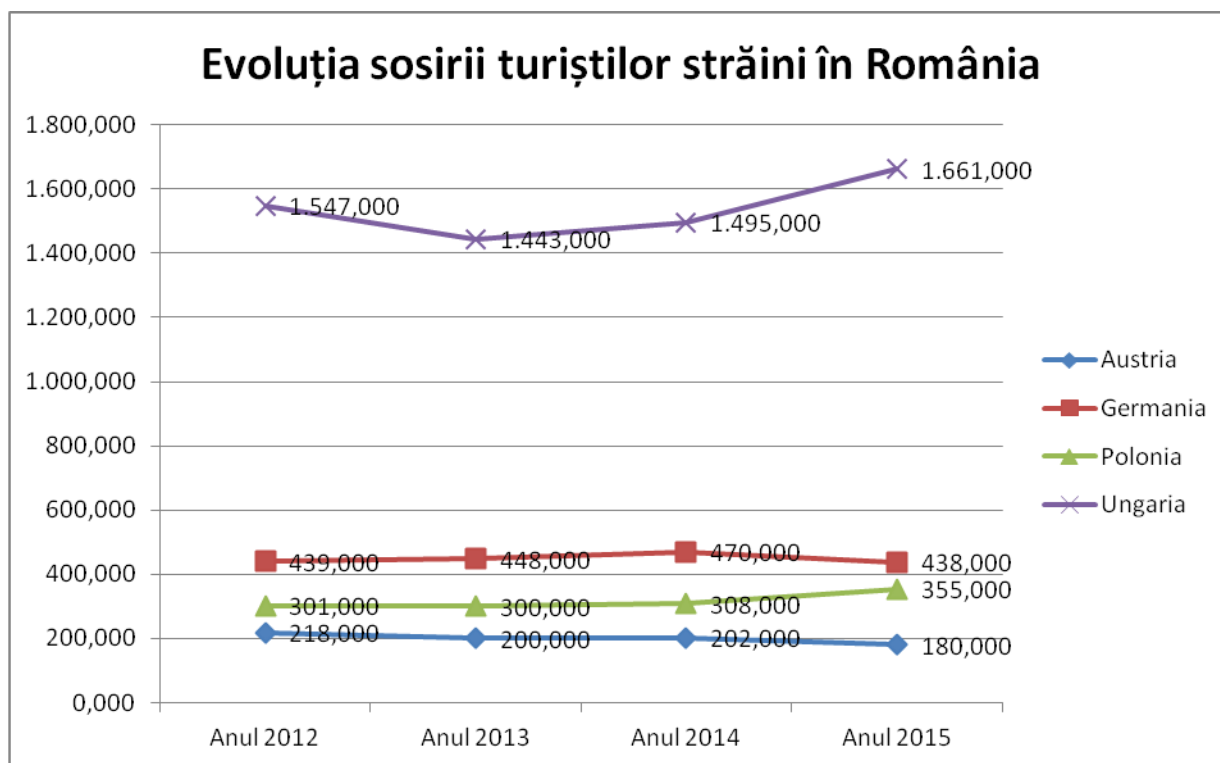
b)Relațiile tradiționale (istoric, economic) avute cu țările vizate;

c)Proximitatea țărilor vizate;

d)Tipologia potențialilor turiști din țările vizate;

Necesitatea de a investi în promovarea turistică este susținută și de datele statistice cu privire la evoluția sosirilor turiștilor atât la nivel local cât și la nivel național.

Figură 4.4 1 – Evoluția numărului de turiști în Județul Satu Mare 2012-2015

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

4.5. Analiza SWOT Turism

Puncte tari	Diversitate relativ ridicată de patrimoniu, atât natural cât și construit; Calitatea apelor termale, ce poate constitui baza naturala pentru justificarea investițiilor în turismul balnear; Valorificarea resurselor de apă geotermală prin infrastructuri balneare este propice pentru o durată a șederii mai îndelungată și, de asemenea, pentru sosiri și în afara sezonului de vară; Proiecte în curs pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii balneare Tradiții, obiceiuri și produse locale traditionale multiculturale bine pastrate; Evenimente cultural-artistice cu tradiție și notorietate Existența unui brand turistic dezvoltat la nivel Județean, care poate constitui baza coerentă de promovare a turismului la nivelul Județului Existența zonelor cu potențial în dezvoltarea turismului rural și agroturismului Existența unor obiective culturale și istorice de mare importanță pentru cetățenii maghiari Obiective turistice antropice, de mare importanță, reabilite prin programe europene nerambursabile, care pot constitui baza unor pachete și programe de servicii turistice Infrastructura aeroportuară modernizată, ce poate reprezenta o cale de accesibilitate pentru turiști străini din țări mai îndepărtate (Germania, Austria) și poate constitui în același timp o bună infrastructură pentru accesibilitatea turismului de business; Sunt în dezvoltare activități ce pot sprijini, pe viitor, dezvoltarea de pachete complexe de turism (ex. diversificarea infrastructurii balneare și implicarea în activități turistice a viticultorilor); Cea mai mare parte a atracțiilor turistice sunt marcate cu panouri informative; Participarea susținută la evenimentele de profil pentru promovarea serviciilor și atracțiilor turistice în ultimii ani Existența în organigrama Consiliului Județean a unui serviciu de specialitate cu atribuții în promovarea și marketingul turistic al Județului – Serviciul de Coordonare și Cooperare Instituțională,	Analiza situației actuale și a potențialului dezvoltării turistice în județul Satu Mare relevă progrese semnificative dar și provocări importante pentru perioada următoare. Creșterea contribuției turismului la economia Județeană implică în primul rând creșterea încasărilor din turism. Acest lucru presupune atragerea unui flux mai mare de turiști, pentru o perioadă mai lungă de timp și creșterea ofertei de servicii (cu plată) destinate acestora. În paralel cu investițiile menite să conducă la dezvoltarea infrastructurii turistice, este necesară mobilizarea interesului antreprenorial în dezvoltarea ofertei de servicii turistice aferente. Prin urmare, în perioada următoare, este necesară o interacțiune și colaborare mai strânsă între autoritățile publice locale (consiliul Județean, primării) și mediul de afaceri implicat (sau potențial interesat) de dezvoltarea de servicii turistice.
--------------------	---	---

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

care are în subordine Compartimentul turism, promovarea mediului de afaceri, activități culturale și Compartimentul „Centrul de informare turistică”

Existența unei Strategii pentru valorizarea turistică a patrimoniului Județului și a unei Strategii de marketing regional a Județului, pentru perioade până în 2020.

Capacitate de cazare în funcțiune în creștere, în creștere cu 3.5% în ultimii 5 ani. Creștere susținută a capacităților de cazare în unități hoteliere (+79% în 2015 față de 2010) și a capacității de cazare în pensiunile turistice (+113% în 2015 față de 2010)

Număr de unități de cazare în creștere

Ofertă variată de tipuri de cazare

Numărul de angajați din domeniul HORECA în creștere

Creștere susținută a circulației turistice în ultimii 5 ani (creștere cu 5.5%)

Creșterea numărului de turiști străini în ultimii ani (de la 5% la 12% din totalul turiștilor)

Grad de ocupare peste media națională

Prețuri relativ scăzute pentru cazare, masă, transport și servicii, după standardele Uniunii Europene

Grad redus de sezonabilitate în comparație cu media națională – indicele de ocupare lunar este destul de constant de-a lungul anului

Existența în zonă a unui număr suficient de firme multinaționale și mixte, pentru dezvoltarea turismului de afaceri;

Patrimoniul cultural oferă posibilități de dezvoltare a pachetelor turistice de tip city-break

Terenul este variat și facil de parcurs, de aceea se pot organiza: circuite cu bicicletă, concursuri de călărie sau pe apă (cu barca/canoe), trecând chiar granițele Județului

Puncte slabe

Atracțiile turistice nu sunt concentrate la nivel teritorial ceea ce conduce la o disipare a atractivității turistice în județ;

Lipsa percepției Județului Satu Mare ca destinație turistică, nepoziționarea brandului în mintea consumatorilor și potențialilor consumatori de servicii turistice;

Resursele naturale insuficient exploatate din punct de vedere turistic

Infrastructura balneară modernizată și exploatată nu detine și facilități conexe și servicii integrate (de tip wellness/spa, servicii medicale, alte servicii de agrement), ceea ce le face destul de neatractive pentru acest segment

Educația antreprenorială și de dezvoltare a afacerilor în domeniul turistic, co-interesarea mediului privat în promovarea turistică a județului și promovarea de bune practici în managementul destinațiilor turistice – sunt toate măsuri importate de natură “soft”, complementare investițiilor de infrastructură.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Parte din resursele balneare exploatabile sunt în localități rurale, cu acces dificil datorită infrastructurii deficitare, economiile locale nu sunt dezvoltate și diversificate și nu propun capacități de cazare și facilități de alimentație și agrement. Aceste localități au șanse mici de a obține în perioada următoare statut de stațiune de interes național sau local și implicit să aibă acces la surse de finanțare mai importante.

Riscul de canibalizare a ofertei județene de locații cu resurse balneare, în lipsa unor factori de identificare și diferențiere a fiecărei locații în parte, ce ar permite integrarea acestora în circuite;

Locuri de cazare concentrate în municipiul reședință de județ și concentrarea excesivă a circulației turistice în municipiul Satu Mare

Pregătire profesională necorespunzătoare a personalului din turism

Turismul rural este slab dezvoltat, față de potențial;

Pondere redusă a turiștilor străini, față de potențialul de creștere;

Durată scăzută a sejurului – turism de week-end, turism de tranzit

Lipsa pachetelor integrate de informare culturală, turistică

Poziționarea în extremitatea de nord-vest a țării îngreunează accesul turiștilor interni (din punct de vedere timp de deplasare);

Starea de degradare avansată a unor clădiri de patrimoniu face intervențiile de reabilitare și punere în valoare extrem de costisitoare și potențial nerentabile;

Circulație turistică redusă față de potențial și cu o durată a șederii limitată;

Capacitatea de finanțare din surse bugetare (la nivelul Județului sau al primăriilor) a infrastructurii de turism sau pentru restaurarea obiectivelor de patrimoniu este limitată sau inexistentă, ceea ce conduce și perpetuează la nevalorificarea potențialului existent

Generarea de venituri din turism este limitată (cu excepția siturilor ce valorifică apa geotermală, atracțiile turistice nu sunt însoțite de activități cu plată, taxe de acces etc).

Oportunități

Cererea pentru turism/agrement din partea rezidenților țării este în creștere;

Proiectele de infrastructură majoră (autostrăzi și drumuri expres) vor extinde pe viitor bazinul de atracție de turiști și vor crește accesibilitatea zonei;

Stabilirea turismului balnear ca prioritate națională în domeniul turismului;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Finanțările europene destinate dezvoltării stațiunilor turistice, în special cele balneare – în Județul Satu Mare singura stațiune eligibilă este Tasnad – se poate realiza o finanțare integrată, direcționată către o singură entitate, evitând astfel disiparea resurselor financiare;

Finanțările europene destinate dezvoltării de capacități de cazare de către mediul privat, atât în mediul urban (Programul Operațional Regional – Axa 2) cât și în mediul rural (PNDR Măsură 6.2 și 6.4), ceea ce va putea conduce la creșterea capacităților de cazare, creșterea calității facilităților de cazare și impulsivarea agroturismului și turismului rural

Finanțările europene vor reprezenta în continuare un sprijin important pentru proiecte atât de restaurare a patrimoniului cultural și turistic, cât și promovare turistică – Programul Operațional Regional – Axa 5.1

Finalizarea lucrărilor de modernizare a aeroportului Satu Mare – reprezintă premise pentru asigurarea infrastructurii de acces în zona pentru turiști din zone mai îndepărtate (SUA, Israel, Germania, Austria)

Participarea la târgurile de turism, naționale și internaționale, anual, pe o perioadă mai lungă de timp

Dezvoltarea unor pachete turistice integrate și a unor produse turistice noi

Amenințări

Concurența județelor din proximitate în domeniul balnear – Bihor, Szabolcs-Szatmar-Bereg, care au o infrastructură balneară și de servicii medicale și de agrement foarte bine dezvoltate și notorietate internațională, accesând același bazin potențial de turiști;

Concurența județelor din proximitate în domeniul turismului rural și agroturismului – în special Maramureș, care are o notorietate națională foarte ridicată;

Concurența județelor din aceeași regiune, care au profil cultural, natural și patrimonial similar, dar care sunt mult mai accesibile, au notorietate mai mare și diversificarea crescută a serviciilor și facilităților oferite (Cluj și Bihor)

Lipsa certificării/atestării factorilor naturali de cură, a procedurilor de tratament din stațiunile balneare de interes local, național și internațional din România (implicit și Satu Mare) la standarde europene astfel încât acestea să fie recunoscute și acceptate de casele de asigurări și de pensii din țările UE

Lipsa unei legii specifice turismului balnear

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Lipsa capacității și a existenței unui cadru legal care să permită implicarea financiară a Consiliului Județean în susținerea localităților cu potențial balnear în dezvoltarea infrastructurii și facilităților necesare;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 5

CAPITAL UMAN, INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ, EDUCAȚIE ȘI SĂNĂTATE

5.1. Demografie

Din punct de vedere demografic, la nivelul Județului Satu Mare se observă un declin în ultimele decade, caracteristică demografică națională, iar datele statistice analizate indică o scădere a populației Județului cu 60.791 persoane, de la 400.789 în 1992 la 339.998 de persoane în 2015. În perioada 2011-2015 ambele municipii, Satu Mare și Carei, au înregistrat o scădere cu 2,5% a populației, în timp ce orașele Negrești-Oaș și Țașnad au păstrat o populație aproape constantă. În plus, așezarea geografică a Județului Satu Mare în proximitatea graniței cu Ungaria precum și în apropierea a două centre urbane puternice din România, cu multiple oportunități profesionale și educaționale, precum Oradea și Cluj, poate fi o posibilă cauză a migrației tinerei generații sătmărene către acestea și în consecință și o cauză a scăderii demografice. Singurele orașe care au înregistrat o creștere a populației din 2011 până în 2015 sunt orașele Livada, cu un procentaj de 1% și Ardud cu 3,6%. O posibilă cauză poate fi și proximitatea dintre Satu Mare și Ardud, determinând o suburbanizare a zonei, orașul Ardud fiind situat la cea mai mică distanță față de Satu Mare.

Mărimea populației Județului Satu Mare este influențată de migrația internațională, de plecări în străinătate a forței de muncă, fenomen relativ masiv în anii 2000-2013, care este greu de urmărit în statistici, datorită caracterului lor temporar și a muncii la negru practicate de mulți dintre cei emigrați.

Cu toate acestea, conform rezultatelor recensământului din 2011, la nivelul Județului Satu Mare 17.276 de persoane erau temporar absente, plecate în străinătate, iar 12.746 de persoane erau plecate pentru o perioadă îndelungată în străinătate.

Analizând structura populației după grupe de vârstă, reiese clar fenomenul de îmbătrânire al populației din Județul Satu Mare, tendință specifică la nivelul României având în vedere scăderea ratei natalității naționale (de la 9,4 nașcuții vii la 1000 locuitori în 2010 la 8,8 nașcuți vii la 1000 locuitori în 2014).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

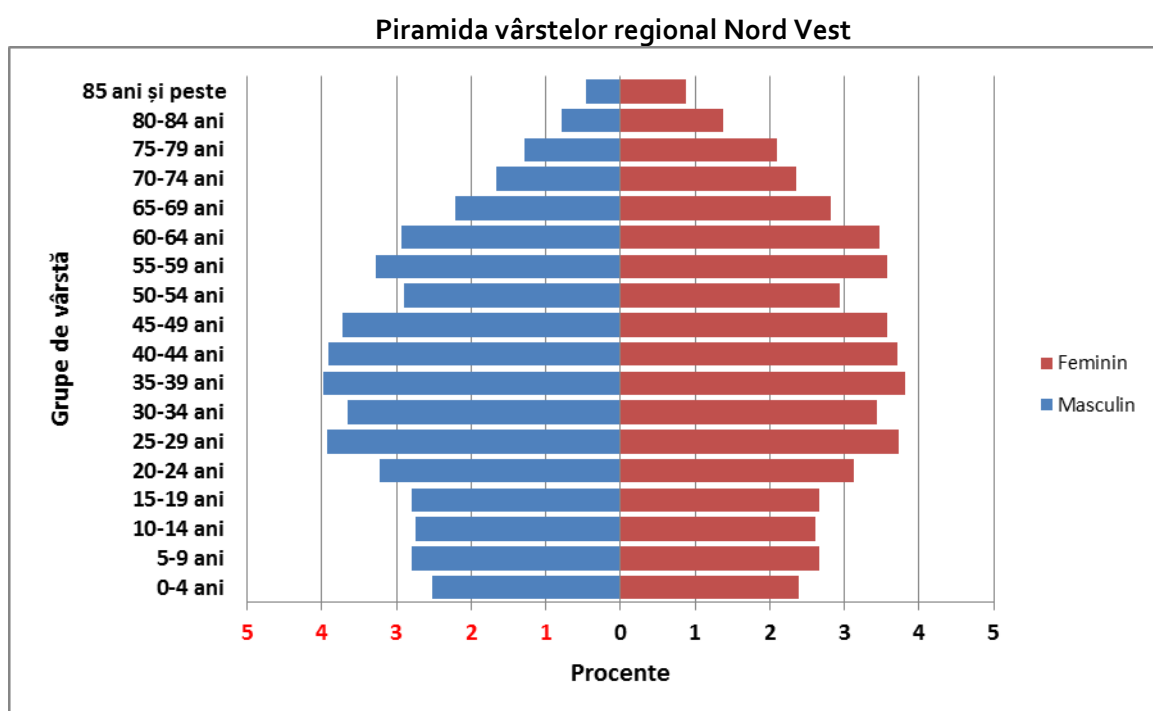
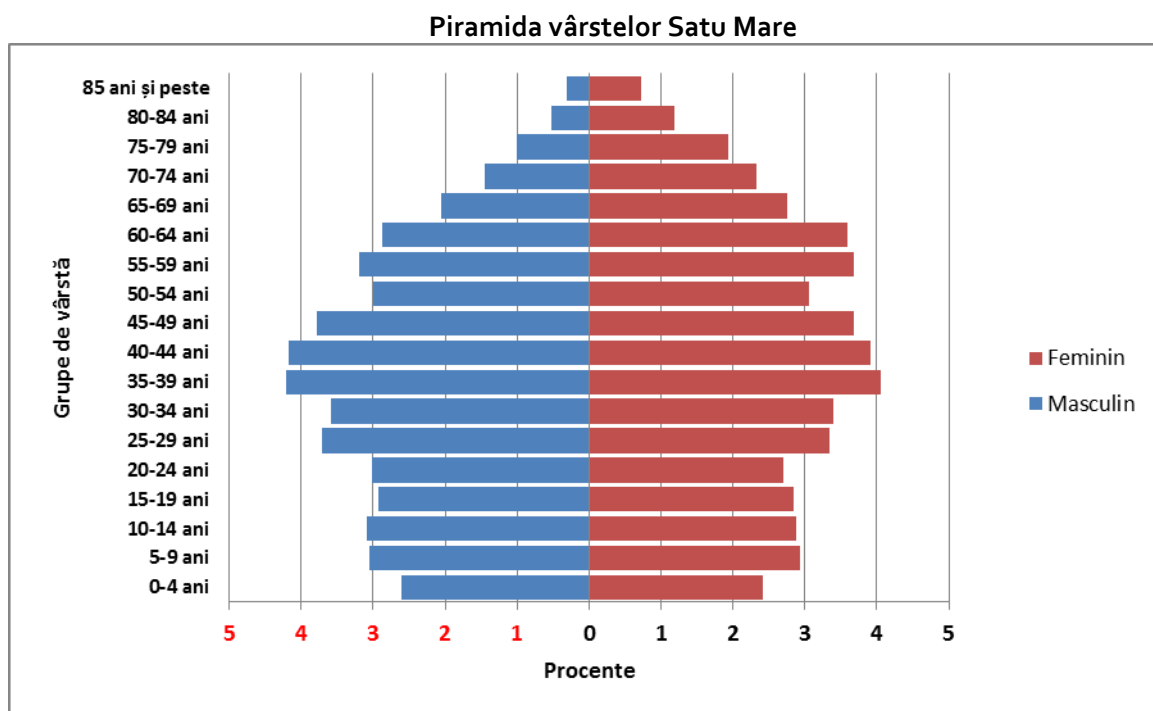

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 5.1.1 Structura populației după vârste pentru Județul Satu Mare, comparativ cu regiunea Nord Vest, la nivelul anului 2015

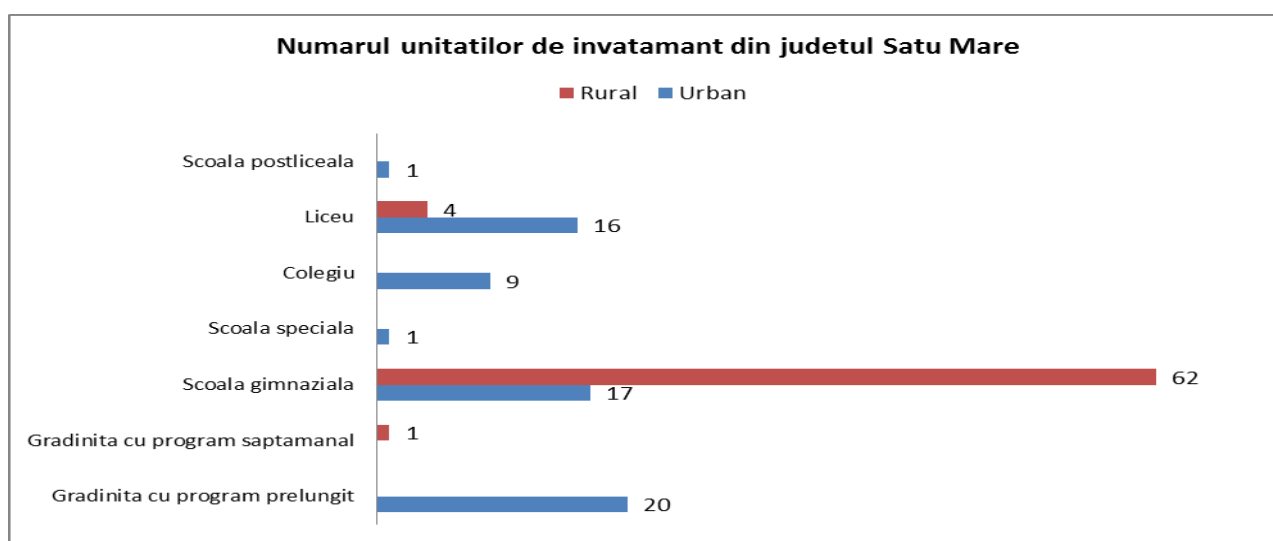

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

5.2. Educație și formare profesională

Sistemul de învățământ din Județul Satu Mare cuprinde toate nivelurile de învățământ, de la cel preșcolar până la cel terțiar și acoperă în totalitate unitățile administrativ teritoriale sătmărene în concordanță cu nevoile acestora, cu excepția nivelului prescolar, care nu este dezvoltat în mediul rural. La nivelul anului școlar 2015-2016, rețeaua școlară este compusă atât din unități de învățământ publice cât și private. Astfel, sistemul public de învățământ este compus din 21 de grădinițe, 80 de școli primare și gimnaziale, 20 de licee și 9 colegii și o școală postliceală sanitară.

Figură 5.2 1 - Unități de învățământ de stat pentru anul școlar 2015-2016

Sursa: ISJ Satu Mare

În același timp, sistemul privat de învățământ, prezent doar la nivelul orașelor Satu Mare și Livada, este format din o grădiniță, trei licee și două școli postliceale.

Tabel 5.2 1 - Unități de învățământ particulare pentru anul școlar 2015-2016

NR.CRT.	ORAS	DENUMIREA UNITATII CU PERSONALITATE JURIDICA
1	SATU MARE	GRĂDINIȚA "MAGIC KIDS" SATU MARE
2	SATU MARE	LICEUL TEORETIC "UNIREA" SATU MARE
3	SATU MARE	LICEUL TEORETIC "GEORGE POP DE BĂSEȘTI" SATU MARE
4	LIVADA	LICEUL TEORETIC "HOREA" LIVADA
5	SATU MARE	ȘCOALA POSTLICEALĂ "VASILE GOLDIȘ" SATU MARE
6	SATU MARE	ȘCOALA POSTLICEALĂ "HENRI COANDĂ" SATU MARE

Sursa: ISJ Satu Mare

Învățământul terțiar este prezent în județ însă este slab dezvoltat, cuprinzând, cu excepția Academiei Comerciale Satu Mare, extensii ale universităților din marile centre universitare din Transilvania și București: Universitatea Babeș Bolyai și Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Universitatea Spiru Haret din București și Universitatea Vasile Goldiș din Arad.

Similar cu tendințele de la nivel național, sistemul de învățământ sătmărean este afectat de declinul demografic care conduce la o reducere a efectivelor de elevi, tendință care presupune restructurarea și restrângerea activității educaționale în viitor. Conform datelor oficiale ale Institutului Național de Statistică (INS), populația școlară a scăzut cu aproximativ 17% în perioada 2004-2014, acest lucru reflectându-se în numărul de elevi și profesori încadrați în sistem. Criza economică din anii 2009 – 2011 a reprezentat de asemenea un factor care a influențat negativ indicatorii referitori la rata de abandon școlar și numărul de înscrieri în învățământul superior. De exemplu, rata abandonului în învățământul liceal și profesional a crescut de la 4,3 % în anul 2007/2008 la 6,5% în anul 2011/2012 conform datelor furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare și Institutul Național de Statistică.

Tabel 5.2.2 - Evoluția principalilor indicatori din sistemul de educație, la nivelul Județului Satu Mare

Indicator	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Evoluție 2009/2014
Copii și elevi înscriși în învățământul preuniversitar	63.727	62.311	60.122	59.255	57.825	57.058	-11,68%
Elevi înscriși în învățământul profesional	2.541	1.096	279	522	690	1196	-52,93%
Elevi înscriși în învățământul postliceal	716	824	1008	1299	1504	1679	134,49%
Elevi înscriși în școlile de maiștri	46	20	35	75	112	95	106,52%
Elevi înscriși în învățământul superior	1.939	1.776	1.489	1.380	1.284	1235	-36,3%
Număr cadre didactice	4.592	4.295	4.053	4.148	4.220	4038	-12,06%
Număr elevi / Cadru didactic	13,88	14,51	14,83	14,29	13,70	14,13	1,8%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Analizând sistemul educațional de la nivel Județean pe baza datelor statistice și a întâlnirilor de consultare organizate la nivel local și pe baza rapoartelor și strategiilor de dezvoltare existente, printre principalele probleme care se pot identifica se află necorelarea între curriculum și cererile din partea angajatorilor, un decalaj între oferta de resurse umane din partea învățământului profesional și schimbările de pe piața forței de muncă precum și un deficit de cadre didactice specializate, în special în mediul rural.

Pentru anul 2014, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Satu Mare a inițiat un program de formare profesională pentru 616 de cursanți în următoarele meserii: administrator pensiune turistică, agent de securitate, cameristă, bucătar, coafor, cofetar patiser, comunicator în limba engleză, confecționar asamblor articole textile, contabilitate, cusător articole din piele și înlocuitori, electrician întreținere și reparații, frizeri, îngrijitori bătrâni la domiciliu, inspector resurse umane, instalator instalații sanitare și gaze, lucrător în comerț, muncitor în

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

construcții, manichiurist, pedichiurist, mecanic auto, montator subansamble, operator introducere validare și prelucrare date, operator la prelucrarea maselor plastice, ospătar și tapițer. Aceste meserii sunt corelate cu ramurile industriale existente la nivelul Județului, precum și destinate sectoarelor economice care trebuiesc dezvoltate – turism, HORECA.

5.3. Siguranță

Siguranța publică sătmăreană este asigurată în primul rând la nivel local de către **Inspectoratul Județean de Poliție Satu Mare** și polițiile municipale și orășenești precum și posturile de poliție comunale.

În același timp, **Inspectoratul pentru Situații de Urgență Someș Satu Mare** este prezent pe teritoriul Județului cu cinci structuri de răspuns în Satu Mare, Carei, Turț, Tășnad și Negrești-Oaș. În zona de competență a Inspectoratului pentru Situații de Urgență Someș au fost înregistrate, în anul 2014, 3332 intervenții, după cum urmează:

- Incendii = 155 reprezentând 4,65%;
- Incendii de vegetație și altele = 66 reprezentând 1,98%;
- Alte situații de urgență = 37 reprezentând 1,11%;
- Asigurarea / supravegherea zonei de producere probabila a unei situații de urgență = 70 reprezentând 2,10 %
- Alte intervenții = 63 reprezentând 1,89 %;
- Alarme / alerte false = 17 reprezentând 0,51 %;
- Intervenții S.M.U.R.D. = 2806 reprezentând 84,21%;
- Intervenții pentru salvarea animalelor = 9 reprezentând 0,27%;
- Deplasări fără intervenție = 46 reprezentând 1,38%;
- Intervenții întoarse din drum = 63 reprezentând 1,89%.

Inspectoratul pentru Situații de Urgență Someș al Județului Satu-Mare desfășoară sub deviza „Pune capăt improvizărilor, nu vieții”! o serie de acțiuni inițiate de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în colaborare cu E-ON România în cadrul „Parteneriatului pentru siguranță”.

Pe parcursul derulării „Parteneriatului pentru siguranță”, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Someș al Județului Satu-Mare a întreprins o serie de măsuri și a organizat numeroase activități în scopul mediatizării și implementării campaniilor: „F.O.C. „Flăcările omoară copii” și „R.I.S.C. „Renunță. Improvizările sunt catastrofale!” precum: distribuirea de afișe și flyere de promovare, cooptarea autorităților publice locale și a serviciilor voluntare pentru situații de urgență în vederea diseminării informațiilor către familiile cele mai vulnerabile și care nu au acces la alte materiale de informare, organizarea unor puncte mobile de informare preventivă, concursuri cu premii și lecții deschise pentru elevi și preșcolari.

Aceste acțiuni au avut un impact pozitiv în rândul cetățenilor, aceștia fiind informați asupra campaniilor și a riscului la care se expun prin necunoașterea și nerespectarea regulilor și a măsurilor de prevenire a incendiilor.

De asemenea, în cadrul etapei de programare 2007-2013 au fost derulate proiectele:

- **„Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord, Etapa I”, în valoare totală de**

49.868.560 lei, ce a avut ca obiectiv îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență. Reducerea timpului de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență.

- **"Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord- ETAPA II",** în valoare totală de 10,108,356 lei
- **"Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord – Etapa III",** în valoare de 11.600.000 lei, obiectivul acestuia fiind - îmbunătățirea calității serviciilor publice de urgență la nivelul Regiunii Nord-Vest prin creșterea capacității de răspuns adecvat situațiilor de urgență și prin sporirea gradului de siguranță și sănătate a cetățenilor.

Astfel, Inspectoratul pentru Situații de Urgență SOMEȘ Satu Mare, în cadrul programelor derulate, a achiziționat un număr de 14 mașini menite să faciliteze intervențiile acestora precum: ambulanțe de tip B - 4 bucăți; ambulanțe de tip C - 1 bucată; autospecială descarcerare grea - 1 bucată; autospecială de stingere cu apă și spumă tip ROMAN AB - 2 bucăți; autospecială complexă de intervenție cu apă și spumă tip MAN - 5 bucăți; autospecială de intervenție și salvare la înălțimi tip MAN - 1 bucată.

În ceea ce privește evoluția indicatorilor de siguranță publică, se poate observa o creștere a valorilor pentru perioada analizată însă cu valori situate semnificativ sub media regională și cea națională. Indicatorii de siguranță publică sunt mai buni față de cei de la nivel regional și național în ceea ce privește numărul absolut, însă tendințele acestor indicatori sunt negative: **rata infracționalității în Satu Mare a crescut în ultimii patru ani** (după criza economică) **cu 57.71%**, în timp ce creșterea la nivel regional a fost de 44.28%, dar sub nivelul național de 66.25%. În ultimii doi ani pentru care există date statistice, 2014 vs 2013, creșterea ratei infracționalității în Județul Satu Mare a fost de 32.64%, mai accentuată față de creșterea la nivel național, +29,58%, dar apropiată de valorile la nivel regional, +33.51%. În ceea ce privește rata criminalității se observă un trend descendent pentru ultimii ani, ca și cel înregistrat la nivel național și regional și anume o scădere a numărului persoanelor condamnate definitiv la 100.000 locuitori.

Tabel 5.3.1 Evoluția principalilor indicatori din sistemul de siguranță publică, pentru Județul Satu Mare

Indicator	2011	2012	2013	2014
Rata infracționalității Satu Mare	1.051	1.384	1.210	1.605
Rata infracționalității regiunea Nord Vest	1.215	1.349	1.313	1.753
Rata infracționalității România	1.212	1.538	1.555	2.015
Rata criminalității Satu Mare	177	296	212	184
Rata criminalității regiunea Nord Vest	247	290	268	232
Rata criminalității România	223	245	236	205

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Un rol important în scăderea ratei criminalității îl au cursurile de formare profesională continuă.

Activitățile de informare, consiliere și orientare profesională includ servicii furnizate pentru persoane de toate vârstele în orice moment al vieții acestora, cu scopul de a le asista în alegerea celor mai bune oportunități de educație, formare sau ocupare, și de a le sprijini în propria dezvoltare personală și profesională. În același timp, include servicii pentru persoanele care nu au intrat încă pe piața muncii, pentru cei care caută un loc de muncă sau pentru persoanele angajate care doresc să se reorienteze către o altă profesie/ ocupație sau să se specializeze într-un anumit domeniu.

Cursurile de formare profesională oferă beneficii la scară societală, comunitară, familială/individuală, contribuind semnificativ la reducerea violenței și a criminalității în general, îndeosebi în rândul tinerilor.

De asemenea formare profesională are un impact pozitiv asupra reducerii criminalității și prin reintegrarea pe piața muncii a foștilor delicvenți, cărora li se acordă șansa de a avea un loc de muncă și un venit stabil, eliminând astfel unul din factorii principali care duc la comiterea actelor de violență/criminalitate.

5.4. Asistență și incluziune socială

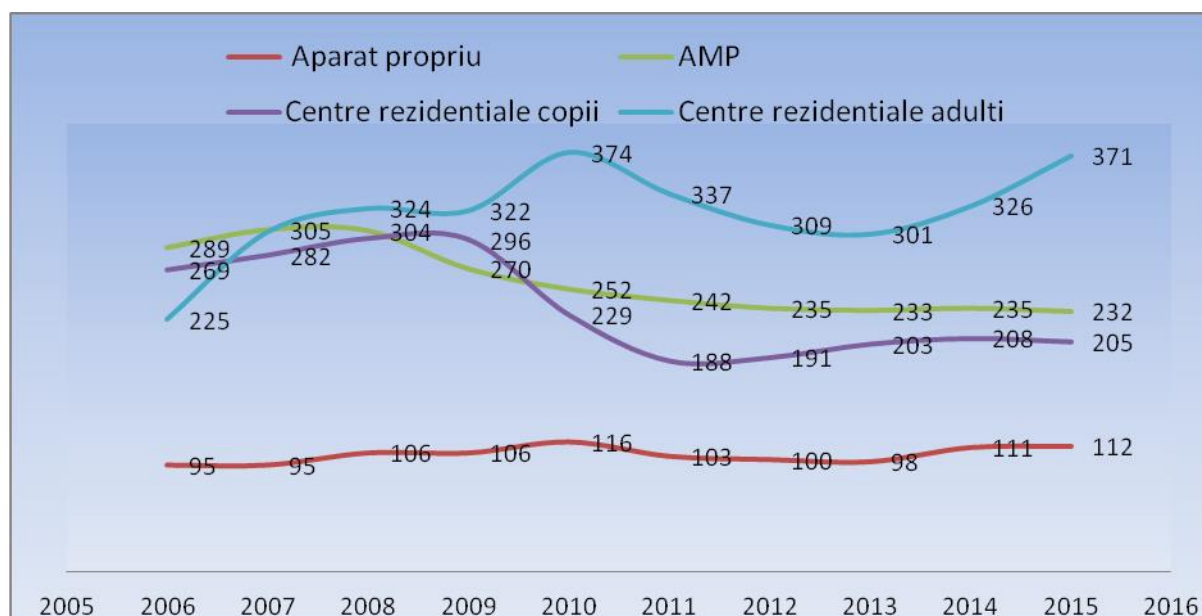
Serviciile de asistență socială pot fi împărțite între cele reglementate și finanțate la nivel național (diferite forme ale prevenirii și gestionării șomajului, alocații pentru încălzire etc.), și cele prestate la nivel local.

În subordinea Consiliului Județean funcționează **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului a Județului Satu Mare**, care dispune de 24 de unități în subordonare, majoritatea fiind case de tip familial pentru copii sau centre de îngrijire și asistență. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Satu Mare realizează la nivel județean măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

Direcția generală de asistență socială și protecția copilului a debutat cu un număr de 27 angajați, în anul 1997, în aparatul propriu și în centrele rezidențiale pentru copii subordonate, apoi, din 1998, data fiind și introducerea asistenței maternale, numărul angajaților instituției a crescut progresiv continuu.

Din anul 2006, Direcția generală de asistență socială și protecția copilului a preluat instituțiile de asistență socială pentru adulți, aceasta conducând la o creștere considerabilă a numărului de angajați, în total, deși în decursul anilor, pe compartimentele asistență maternală și centre rezidențiale pentru copii, numărul acestora a scăzut:

Figură 5.4 1 - Evoluția resurselor umane din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Sursa: DGASPC Satu Mare

Pe aparatul propriu, de-a lungul timpului, personalul de specialitate a fost majoritar față de personalul administrativ, pe toată perioada de analiză (1997-2015) după cum se poate observa și din figura de mai jos:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

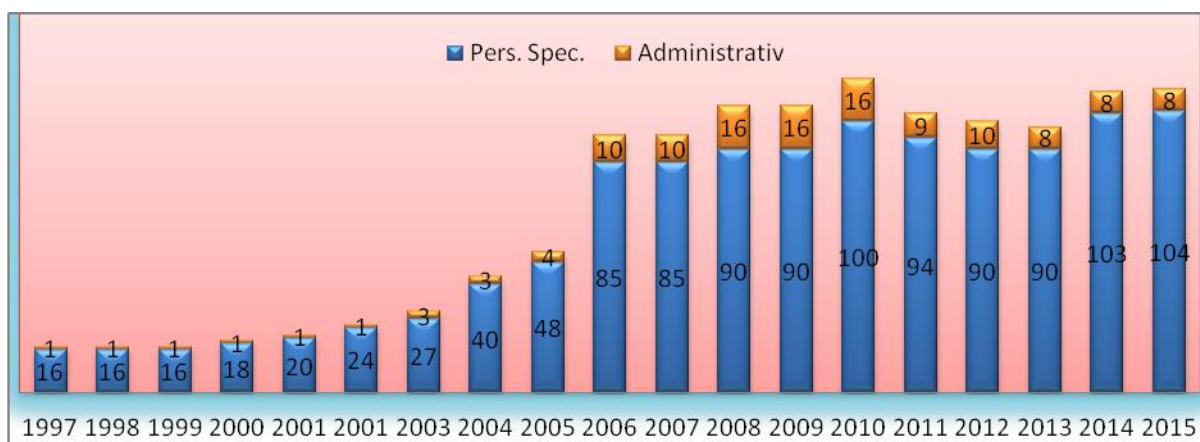

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 5.4 2 - Evoluție personal administrativ-personal de specialitate din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Sursa: DGASPC Satu Mare

Rolul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului este de a identifica și de a soluționa problemele sociale ale comunității și de a aplica politicile și strategiile de asistență socială din domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

Complementar, la nivelul Municipiului Satu Mare, ca și în alte orașe, **Serviciile Publice de Asistență Socială** au rolul de a aplica politicile și strategiile de asistență socială iar la nivel rural serviciile de asistență socială sunt oferite prin intermediul primăriilor, aceste servicii fiind mult subdezvoltate față de nevoile existente.

Serviciile oferite de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare sunt:

a) Serviciul evaluare complexă în domeniul asistenței sociale:

Obiectivele realizate în anul 2015 în cadrul serviciului de evaluare complexă în domeniul asistenței sociale la nivelul Județului Satu-Mare:

- ❖ **Evaluare Complexă Copii**
 - Au fost evaluați 1091 de copii.
 - S-au redactat și eliberat un nr. 1329 hotărâri din care:
 - Hotărâri privind încadrarea copilului într-o categorie de persoane cu dizabilități - 1091;
 - Cazuri noi- 145; Revizuirii- 946;
- ❖ **Evaluare Complexă Adulți**
 - S-au redactat și eliberat un nr. de 6069 certificate încadrare/neîncadrare în grad și tip de handicap
 - Rapoarte de evaluare complexă- 6069
 - Evaluări la domiciliu – 182

b) Serviciul management de caz pentru adulți și monitorizare servicii sociale;

Are ca obiect de activitate: realizarea ansamblului de măsuri, programe, activități profesionale, servicii specializate de protejare a persoanelor, familiilor, grupurilor și comunităților cu probleme speciale, aflate în dificultate și într-un grad de risc social, care nu au posibilitatea de a realiza prin mijloace și eforturi proprii un mod normal și decent de viață. Serviciile de asistență socială se adresează următoarelor categorii de persoane: cu handicap; singure; vârstnice; aflată în nevoie .

c) Serviciul management de caz în domeniul protecției copilului;

Obiectivele realizate în anul 2015 în cadrul serviciului management de caz în domeniul protecției copilului la nivelul Județului Satu-Mare:

Serviciile Rezidențiale- număr total de 297 beneficiari (CTF/CPC/OPA)

1. în anul 2015 au intrat în cadrul serviciilor rezidențiale un număr de 37 de beneficiari
2. pentru 35 de copii/tineri s-a încetat măsura de protecție specială
3. 35 copii/tineri care au părăsit sistemul rezidențial au fost reintegrați în familia naturală sau integrați socio-profesional

Asistența Maternală

1. copii/ tineri cu plasament la asistenți maternali: 461
2. asistenți maternali: 235
3. reatestări asistenți maternali: 80
4. instituire măsură de plasament la asistenți maternali pentru 44 copii intrați în asistență maternală

Plasamente

1. Total copii aflați în plasament la rude/alte persoane: 352 (287 la rude; 65 la alte persoane)
2. În anul 2015 au fost instituite noi măsuri de protecție de tip plasament la o familie /persoană :
 - 29 cazuri cu propunere instituire măsură de protecție specială de tip plasament la o familie/persoană,
 - au fost prezentate în CPC 28 cazuri cu propunere de încetare măsură de protecție specială;
 - s-au reevaluat 23 de măsuri de protecție în vederea acordării protecției speciale pentru continuarea studiilor tinerilor, care sunt scolarizați și beneficiază de protecție specială ,
 - s-au stabilit prin Sentință Civilă 20 de măsuri de protecție specială concretizată în plasament la o familie/persoană,
 - s-au încetat prin Sentință Civilă 12 măsuri de protecție specială respectiv plasament la o familie /persoană

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Adopții

1. 12 încuviințări în vederea adopției
2. 21 persoane/familii potențial adoptatoare au fost evaluate inițial
3. 62 de activități de evaluare individuală
4. 25 de activități de evaluare în cuplu
5. au fost întocmite 50 de Fișe-cadru de potrivire teoretică întocmite pentru 50 copii declarați eligibili pentru adopție
6. 190 activități de potrivire teoretică inter-județene
7. au fost eliberate 14 atestate pentru familii apte să adopte

d) Serviciul de intervenție pentru situații de abuz, violență în familie, trafic și alte situații de urgență în domeniul asistenței sociale.

Obiectivele realizate în anul 2015 în cadrul serviciului de intervenție pentru situații de abuz, violență în familie, trafic și alte situații de urgență în domeniul asistenței sociale la nivelul Județului Satu-Mare:

- 250 de cazuri de Evaluare și intervenție în cazul copilului abuzat, neglijat, exploatat, traficat și în cazurile de violență în familie,
- Realizarea Campaniei în ceea ce privește violența în familie,
- Realizarea Campaniei - Ziua internațională a drepturilor copilului,
- Realizarea Campaniei „Copilărie fără delicvență”.

Misiunea serviciului constă în monitorizarea și intervenția în cazurile de abuz, neglijare, trafic, violență în familie, exploatare. În subordinea serviciului de Intervenție pentru situații de abuz, violență în familie, trafic și alte situații de urgență în domeniul asistenței sociale se găsesc:

- ❖ Telefonul Copilului este un serviciu pentru protecția copilului, tip permanent, a cărui misiune este să primească semnalările cu privire la situațiile de abuz, neglijare și exploatare a copilului, să asigure consiliere telefonică în aceste situații și să intervină prompt în cazurile urgente. Acest telefon este disponibil permanent, 24 ore/ zi, 7 zile pe săptămână, inclusiv în perioada sărbătorilor legale, iar taxarea este GRATUITĂ.

În anul 2015 la Telefonul Copilului au fost sesizate, în anul 2015, 20 de cazuri de astfel de cazuri, numărul acestora fiind în creștere față de anii anteriori când în anul 2014 au fost înregistrate 13 cazuri iar în 2013-2012 au fost sesizate 9 cazuri de abuz, neglijare și exploatare a copilului.

- ❖ CENTRUL DE ASISTENȚĂ ȘI INTERVENȚIE A VICTIMELOR TRAFICULUI DE PERSOANE, ABUZULUI, NEGLIJĂRII ȘI EXPLOATĂRII "ANDREI" SATU MARE

Programul de Interes Național (PIN 415) „Serviciul de asistență și reintegrare pentru copiii victime ale traficului sau neacompaniați”, finanțat de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, Consiliul Județean Satu Mare prin Direcția Generală pentru Protecția Copilului și Asistență Socială Satu Mare în parteneriat cu Organizația Salvați Copiii, a dezvoltat serviciul Centrul de Asistență și Intervenție a Victimelor Traficului de Persoane, Abuzului, Neglijării și Exploatării „Andrei” Satu Mare, funcționează conform legii 678/2001 publicat în M.O. 783/11.12.2001 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

- ❖ Centrul Maternal „Lorena” este un serviciu de tip rezidențial pentru prevenirea separării copilului de părinții săi, organizat pe model familial a cărui misiune este de a permite formarea, menținerea și întărirea legăturilor familiale, precum și sprijinirea familiei pentru asumarea responsabilităților parentale.

La nivelul Județului Satu Mare sunt acreditați ca furnizori de servicii sociale următoarele autorități publice locale:

1. Comuna Petrești

Servicii:

- Serviciul local de asistență socială - club pentru vârstnici;
- Serviciul public de asistență socială - Cantina socială; Cămin pentru persoane vârstnice

2. Serviciul Public de Asistență Socială Satu Mare

Servicii:

- Centru social de urgență pentru adulți;
- Serviciu de informare și mediere a persoanelor de etnie romă;
- Serviciu de socializare și dezvoltare a deprinderilor de viață independentă pentru copii din familii în dificultate;
- Serviciu de consiliere pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat; Creșa socială „Prichindel”;
- Serviciu de monitorizare, asistență și sprijin al femeii gravide predispuse să își abandoneze copilul; Servicii de protecție socială;
- Servicii de informare, consiliere, socializare și petrecere a timpului liber pentru persoane vârstnice;
- Serviciu de orientare profesională;
- Serviciu de consiliere, informare și relații cu publicul;
- Centru creșe-servicii sociale specializate pentru creșterea, îngrijirea și educarea timpurie a copiilor în vârstă de până la 4 ani.

3. Primăria Carei

Servicii:

- Cantină de ajutor social;
- Serviciul public de asistență socială.

4. Primăria orașului Tășnad

Servicii:

- Cantină socială;
- Servicii de îngrijire la domiciliu

5. Primăria Orașului Negrești Oaș

Servicii:

- Compartiment asistență socială și Autoritate Tutelară;

- Centru Social pentru Persoane Vârstnice.

6. Primăria Crucișor

Servicii: Compartiment de asistență socială

La nivelul Județului Satu Mare se regăsesc următoarele servicii:

- Servicii de îngrijire de zi aflate în subordinea consiliilor locale – 6
- Servicii de îngrijire de zi aflate în subordinea OPA – 10
- Servicii de tip rezidențial aflate în subordinea OPA – 5
- Servicii de tip rezidențial aflate în subordinea DGASPC – 17

În paralel cu asigurarea nevoilor de asistență socială din partea sistemului public, la nivelul Județului există numeroase ONG-uri ce contribuie semnificativ la creșterea calității vieții comunităților în care sunt prezente, furnizând servicii sociale ce nu sunt îndeajuns dezvoltate sau sunt omise de sistemul public.

Servicii sociale acreditate oferite de asociații și fundații la nivelul Județului Satu Mare

Asociația Albert Schweitzer pentru copii, familie și comunitate- comuna Halmeu

- Orientare profesională, dezvoltarea deprinderilor de viață independent ;
- Centru de zi pentru copiii din comunitate; Cantină socială.

Asociația Caritas Catolică Oradea - Filiala Satu Mare- oraș Tâșnad

- Cantină socială ;
- Cămin de zi pentru bătrâni.

Asociația de Binefacere si Caritate- comuna Supur

- Cămin pentru persoane vârstnice.

Asociația Lacramioara- Carei

- casa de tip familial.

Asociația Ajutăm ca să învățăm- Coca

- Casa de tip familial - Casa Soarelui.

Asociația Casa Speranței- Satu Mare

- Casa de tip familial - Casa Speranței.

Asociația Congregația Fiicele Îndurării- Satu Mare

- Casa de tip familial.

Asociația Freres Europa- Satu Mare

- Suport și asistență pentru copiii și familiile în dificultate - Clubul Micul Jongler;
- Inserție socială și profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului;
- Suport și asistență pentru copiii și familiile în dificultate - Elevi și studenți ;
- Măsuri și acțiuni care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială .

Asociația Freres Romania- Satu Mare

- Consiliere pentru copii si părinți aflați în dificultate

Asociația Handicapaților Fizic- Satu Mare

- Consiliere psiho-profesională și juridică pentru persoanele cu dizabilități;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Asistență pe piață muncii pentru persoanele cu dizabilități;
- Facilitarea participării la cursuri de dezvoltare a aptitudinilor și reconversie profesională pentru persoane cu dizabilități.

Asociația Langdon Down Transilvania- Satu Mare

- Integrare/reintegrare socială ;
- Socializare și petrecere a timpului liber.

Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Satu Mare

- Centru de consiliere și sprijin pentru persoane surde, surdo-mute și hipoacuzice.

Asociația Nevăzătorilor - Filiala Județeană Satu Mare

- Serviciu de consiliere și reprezentare juridică pentru persoane cu deficiențe de vedere ;
- Sprijinirea persoanelor cu deficiențe de vedere pentru obținerea drepturilor și facilităților prevăzute în legislația specială.

Asociația Organizația Caritas a Diecezei Satu Mare

- Suport și asistență pentru copii aflați în dificultate și familiile lor ;
- Activități și servicii de consiliere individuală și de grup pentru copii aflați în dificultate și familiile lor ;
- Servicii pedagogice pentru copii aflați în dificultate ;
- Consiliere și asistență psihologică pentru copii aflați în dificultate și familiile lor;
- Consiliere antidrog pentru tinerii aflați în riscul de a consuma droguri;
- Servicii de consiliere pentru victimele violenței în familie ;
- Îngrijire social-medicală la domiciliu ;
- Asistență și suport pentru persoanele vârstnice dependente;
- Reinserția socială a persoanelor vârstnice ;
- Consiliere în cadru instituționalizat în centre de informare și consiliere;
- Servicii specializate de găzduire temporară și acompaniament social ;
- Servicii complexe sociomedicale și psihopedagogice de intervenție timpurie;
- Serviciu specializat de găzduire pentru persoane vârstnice;
- Orientare socio profesională - Club Integra;
- Cantina socială;
- Servicii integrate pentru copii aflați în dificultate cu cerințe speciale;
- Consiliere și asistență psihologică pentru persoane vulnerabile aflate în risc social crescut;
- Consiliere și asistență suportivă pentru integrarea copiilor din plasament familial în familiile naturale.

Congregația Surorilor Maicii Domnului - Filiala Carei

- Centru de Zi pentru copii școlari Speranța.

Congregația Surorilor Piariste- Carei

- Casa de tip familial;
- Centru de zi pentru copii aflați în dificultate sau defavorizați.

Parohia Reformata Carei I

- Centru de zi pentru copii ce provin din familii defavorizate;
- Centru de zi pentru persoane vârstnice.

Parohia Reformată II Carei

- Centru de zi Stella Marisal.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Episcopia Romano Catolică- Satu Mare

-Asistență și sprijin pentru copii și tineri în vederea formării deprinderilor de viață; independentă și responsabilă.

Fundația Caritativ-Crestină Oikodomos- Hodod

-Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane aflate în dificultate.

Fundația Degenfeld- Hodod

-Găzduire, îngrijire, educație și socializare pe o perioada determinată de timp pentru copii și tineri din familii cu dificultate.

Fundația Down Carei

-Centru de integrare prin terapie ocupațională.

Fundația Română a Căminelor de Tranzit Foyer Satu Mare

-Cămin de Tranzit Foyer.

Fundația Hans Lindner Satu Mare

-Activități de asistență socială cu cazare;
-Centru de consiliere și sprijin pentru copii și părinți.

Fundația Maurer Satu Mare

-Activități de asistență socială fără cazare pentru bătrâni și pentru persoane aflate în incapacitate de a se îngriji singure.

Fundația Mia Munteanu

-Unitate de tip rezidențial pentru protecția specială a copilului - Centru de plasament "Diana".

Liga Apărării Drepturilor Omului - LADO Satu Mare

-Servicii de informare și consiliere pentru cetățeni.

ST Jude Taddeus- Foieni

- Cămin pentru persoane vârstnice.

Dintre cei mai importanți actorii privați locali menționăm: **Asociația Langdon Down** – servicii de asistență în special pentru persoanele cu sindrom Down și nu numai, **Organizația CARITAS**, care are în derulare programe complexe de asistență socială pentru persoanele aflate în nevoie, de la îngrijire la domiciliu până la intervenții comunitare și asistență pentru persoane cu posibilități financiare reduse, **Asociația Sf. Benedict** – servicii destinate persoanelor ce prezintă caracteristici din spectrul autist, **Fundația Hans Lindner** specializată în programe de susținere și dezvoltare personală și profesională a individului și **Asociația Județeană a Pensionarilor Satu Mare** care oferă servicii pentru persoane vârstnice, **Asociația Handicapaților Fizic**, **Asociația Surzilor**, **Asociația Nevăzătorilor**, ultimele trei asociații promovând drepturile și interesele sociale ale persoanelor cu dizabilități motorii, auditive sau de vedere.

Un alt actor local important în ceea ce privește asistența socială în județ este **Crucea Roșie** care vizează îmbunătățirea condițiilor de viață ale persoanelor vulnerabile, prin mobilizarea puterii umanității.

Misiunea Crucii Roșii este de a alina suferința umană sub orice formă s-ar manifesta, ajutând în principal persoanele și grupurile vulnerabile în caz de dezastre și crize.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Crucea Roșie are rolul de a proteja viața și sănătatea oamenilor, de a asigura respectul față de ființa umană, de a preveni și alina suferința oamenilor, fără vreo discriminare de naționalitate, rasă, religie, clase sociale sau opinii politice.

La nivelul Județului Satu Mare Crucea Roșie derulează proiecte strategice de formare profesională continuă în domeniul medico-social, cursuri de calificare în meserii precum infirmieră, îngrijitor bătrâni, îngrijitoare copii, cursuri de acordare de prim-ajutor, precum și alte proiecte al căror scop este de a ajuta la îmbunătățirea condițiilor de trai din România.

Foarte important în dezvoltarea serviciilor sociale este parteneriatul public – privat. În cadrul Județului Satu Mare există parteneriate atât cu instituțiile și autoritățile statului, cât și cu asociații și organizații nonguvernamentale.

În vederea susținerii parteneriatelor cu asociațiile și organizațiile nonguvernamentale, în anul 2015 au fost încheiate 12 convenții de colaborare cu diverse fundații, asociații din județ în valoare totală de 728.993,19 lei, numărul beneficiarilor acestor acorduri fiind de 547 persoane, după cum reiese și din tabelul prezentat mai jos:

Tabel 5.4 1 Numar beneficiari de servicii sociale

Nr. Crt.	Asociație/Fundație	Tip serviciu social	Nr beneficiari	Sume aprobate și cheltuite în anul 2015/lei
1	Asociația "Ajutăm ca să învățăm"	Casa de tip familial "Casa Soarelui"	12	83.656
2	Asociația "Congregația Fiicele Îndurării", Satu Mare	Casa de tip familial "Maria Petkovic" Satu Mare	16	33.370
3	Asociația "Lăcrimioara", Carei	Casa de tip familial Lacrimioara	18	139.910
4	Asociația Werdnig Hoffman	cofinantare Tabăra Bobald		7.000
5	Asociația Langdon Down Transilvania	Centru de zi pentru copii/tineri cu handicap	41	70.682,65
6	Asociația Organizația Caritas a Diecezei Satu Mare	Servicii îngrijire social-medicală la domiciliu persoane varstnice și defavorizate	110	73.150
7	Asociația "Caritas Catolica Oradea Filiala Tasnad"	Camin de zi Senior pentru varstnici Tasnad	25	9.861
8	Fundația "Down" Carei	Centru de integrare prin terapie ocupațională	19	35.904
9	Fundația Caritativ Creștină "Oikodomos"	Cantina/Retea de îngrijire la domiciliu persoane varstnice, nevoiase și familii cu mulți copii	182	91.442

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

10	Societatea Națională de Crucea Roșie din România- Filiala Satu Mare	prevenire abandon si institutionalizare copii prin metode de planificare familiala	grup tinta 100 femei	0
11	Asociația "Casa Speranței"	activitati specifice pt copilul aflat in dificultate care este lipsit temporar sau definitiv de ingrijirea parintilor (CTF Speranta)	24	175.017,74
12	CLUB SPORTIV ADEP	Cofinanțare activități sportive -Ziua sportului pentru persoane cu dizabilități		9.000
Total			547	728.993,39

Cu toate acestea, se constată o cultură partenerială insuficient dezvoltată, colaborarea între administrația publică, ONG-uri și societatea civilă fiind redusă.

În viziunea reprezentanților DGASPC, rolul parteneriatelor este foarte important, recomandarea lor fiind ca și cadrul legislativ să se schimbe și să ofere posibilitatea ca Direcția Județeană să poată încheia parteneriate cu ONG-uri, cu sistemul privat, pentru finanțare comună.

La nivel Județean serviciile sociale se confruntă cu o slabă dezvoltare a intervențiilor la nivel local și o orientare cu precădere către acordare de prestații sociale, neexistând de exemplu planuri comunitare de dezvoltare a asistenței sociale. Instituțiile locale, în special cele din mediul rural, nu acoperă nevoile comunității, în multe cazuri, singura persoană care este responsabilă de serviciile sociale trebuie deci să acopere întreaga paletă de servicii pentru întreaga comunitate și în mai mult de 40% din cazurile din județ, fără o pregătire specializată în domeniul asistenței sociale. În plus, se constată o situație generală a lipsei conștientizării din partea factorilor de decizie de la nivelul comunității privind beneficiile pentru comunitate și importanța căutării și alocării de resurse pentru a furniza servicii sociale ca măsuri active de dezvoltare a capacității persoanelor cu probleme sociale și de a găsi soluții sustenabile pentru reducerea dificultăților cu care aceștia se confruntă.

Existența fondurilor nerambursabile în domeniul social și posibilitatea accesării acestora, posibilitatea stabilirii de parteneriate cu DGASPC, AJOFM sau ISJ pentru stabilirea unei intervenții locale de tip integrat dar și o creștere a expertizei sectorului neguvernamental privind acordarea de servicii sociale, constituie premise pozitive pentru îmbunătățirea situației la nivel local și pentru îmbunătățirea calității vieții sătmărenilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

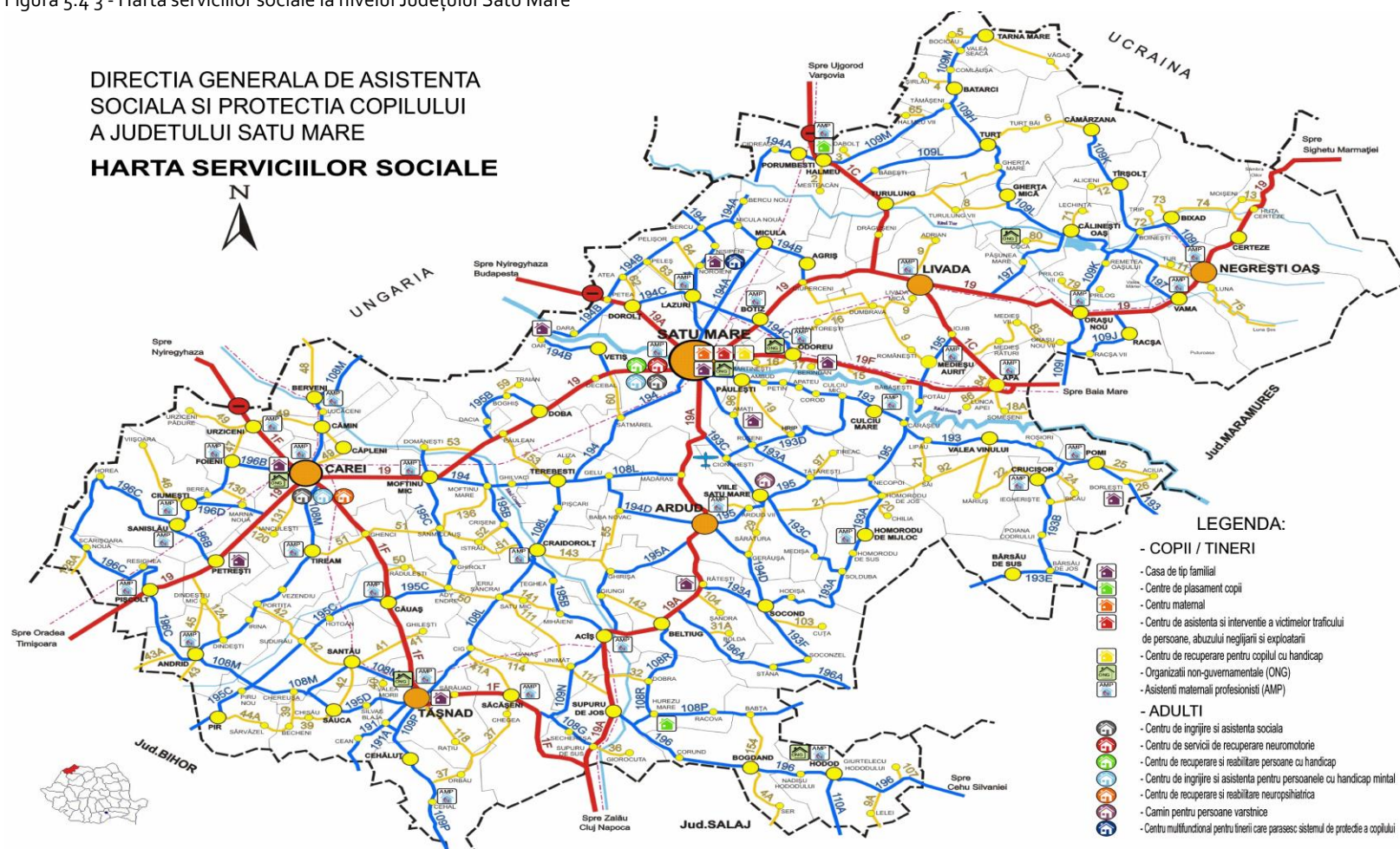

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 5.4 3 - Harta serviciilor sociale la nivelul Județului Satu Mare

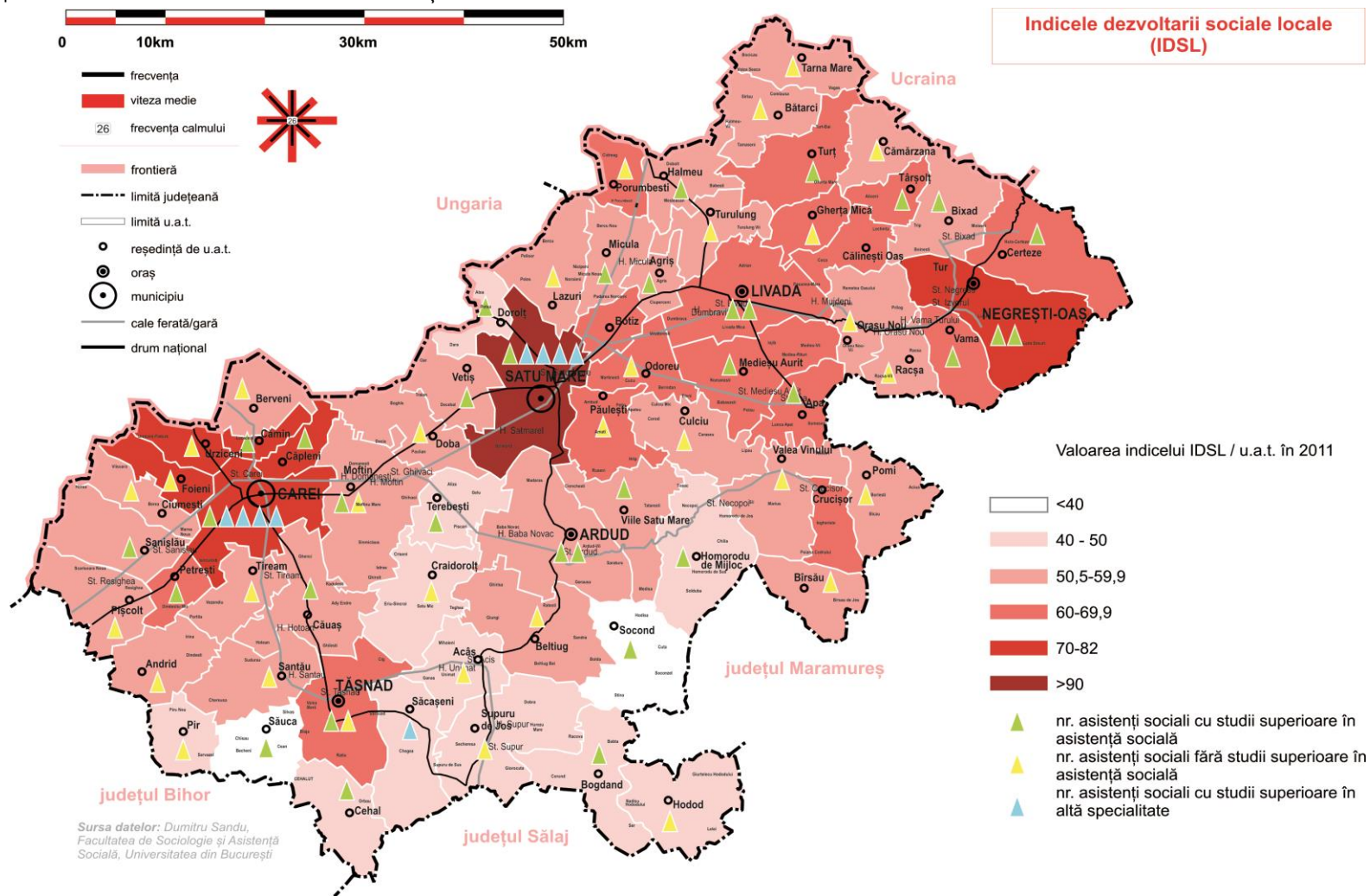
DIRECTIA GENERALA DE ASISTENTA
SOCIALA SI PROTECTIA COPILULUI
A JUDETULUI SATU MARE

HARTA SERVICIILOR SOCIALE

Sursa: http://www.dgascpsm.ro/servicii_sociale.php

Figură 5.4 4 – Indicele dezvoltării sociale locale la nivelul Județului Satu Mare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Un punct forte al sectorului de asistență socială este reprezentat de existența unui plan de politici de descentralizare a serviciilor sociale la nivelul Județului Satu Mare, principalul obiectiv urmărit fiind creșterea eficienței furnizării serviciilor sociale la nivelul Județului Satu Mare bazată pe creșterea implicării fiecărei comunități în a găsi soluții la propriile probleme sociale. În plus, strategia în domeniul serviciilor sociale pune accent pe:

1. creșterea capacității administrative a serviciilor de asistență socială a autorităților locale în domeniul furnizării de servicii sociale;
2. dezvoltarea de servicii sociale furnizate de către autoritățile locale în vederea creșterii calității vieții în comunitate prin servicii de informare, consiliere, orientare vocațională și mediere pentru continuarea studiilor, dar și prin centre de zi;
3. identificare de surse de finanțare alternative pentru dezvoltarea proiectelor din domeniul social și creștere a capacității autorităților locale de a accesa fonduri nerambursabile în domeniul social;

PROIECTE IMPLEMENTATE DE CĂTRE DGASPC SATU MARE ÎN PERIOADA 2010-2015

ANII 2010-2011:

- Proiectul **"Sprijinirea descentralizării serviciilor sociale prin formarea personalului din cadrul autorităților administrației publice locale în Județul Satu Mare"**

Proiectul a avut ca obiectiv general creșterea capacității autorităților administrației publice locale din Județul Satu Mare în dezvoltarea serviciilor sociale descentralizate de la nivel Județean.

- Proiectul **"Cooperare transfrontalieră între rețelele de Asistență Maternală"**

Obiectivul general al proiectului a constat în cunoașterea specificului protecției copilului din cele două județe de frontieră (Szabolcs-Szatmar-Bereg Megye și Județul Satu Mare)

ANII 2012-2015:

- Proiectul **"Centru social cu destinație multifuncțională pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului din Județul Satu Mare"**

În urma acestui proiect a fost înființat acest centru în subordinea DGASPC Satu Mare prin HCL 124/30.06.2014.

- Proiectul **"Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică", Carei**
Scopul proiectului l-a constituit restructurarea instituțiilor în care standardele minime de calitate nu sunt sau nu pot fi implementate, prin înființarea și dezvoltarea serviciilor rezidențiale pentru protecția specială a persoanelor cu handicap neuropsihic din Centrul de Îngrijire și Asistență Carei Județul Satu Mare.
- Proiectul **"Reabilitarea și dotarea Centrului de Plasament Floare de Colț în vederea accesului beneficiarilor la servicii de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă și a competențelor profesionale"**

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă dezvoltarea serviciilor oferite de Centrul de plasament « Floare de colț » Halmeu, prin reabilitarea și dotarea centrului, pentru a oferi beneficiarilor posibilitatea de dezvoltare a abilităților profesionale și a competențelor de viață independentă.

■ Proiectul „**Adaptabilitate – Șansă la o viață activă**”

Obiectivul general al proiectului: promovarea unui pachet de măsuri eficiente pentru creșterea capacității de ocupare a GRUPULUI ȚINĂ (GT) (140 persoane cu dizabilități). Creșterea capacității de ocupare și furnizarea de măsuri inovatoare la 140 persoane cu dizabilități pentru creșterea șanselor de incluziune socială.

CENTRE DIN SUBORDINEA DGASPC SATU MARE ÎNFIINTATE ÎN PERIOADA 2010-2015

1. Căminul pentru persoanele vârstnice Viile Satu Mare

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare și-a început implicarea în favoarea vârstnicilor aflați în dificultate la data de 01.05. 2014 prin înființarea unității de asistență socială “Cămin pentru persoane vârstnice Viile Satu Mare”, conform Hotărârii Consiliului Județean Satu Mare nr. 76/2014.

Serviciile sociale – au menirea de a proteja demnitatea persoanelor vârstnice, manifestând un permanent respect, grijă și preocupare față de bătrânii aflați în nevoie, iar expresia acestei preocupări este materializată și în acest așezământ destinat persoanelor vârstnice, bătrâni singuri, nedeplasabili sau abandonați de familie.

În prezent în cadrul unității de asistență socială pentru persoanele vârstnice beneficiază de servicii un număr de opt persoane.

2. Centrul de recuperare pentru copilul cu handicap din cadrul DGASPC Satu Mare

Centrul de recuperare pentru copilul cu dizabilitati și-a început activitatea în data de 01.06.2014, fiind un serviciu specializat în domeniul protecției copilului, ce urmărește reabilitarea bio-psiho-socială a copiilor cu handicap de orice natură, fără personalitate juridică, în structura DGASPC Satu Mare.

Misiunea centrului este prevenirea abandonului și instituționalizării copiilor prin asigurarea, pe timpul zilei a unor activități de îngrijire, educare, recuperare, abilitare/reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți sau reprezentanți legali ai acestora.

Beneficiarii direcți ai centrului înființat sunt copii cu handicap de orice tip (certificate de încadrare în grad de handicap) indiferent de vârstă, apartenență etnică, religioasă, rasă, sex, proveniență din familii sau instituționalizați.

3. Centru social cu destinație multifuncțională pentru tinerii care parasesc sistemul de protecția copilului din Județul Satu Mare

Este o unitate de asistență socială destinată tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani, care au părăsit sistemul de protecție a copilului, nu au locuință și nu dispun de mijloacele financiare necesare închirierii sau cumpărării unei locuințe.

4. Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică, Carei

Centru de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică este destinat persoanelor cu handicap neuropsihic și funcționează în localitatea Carei, Județul Satu Mare având o capacitate de 48 locuri. Centru asigură beneficiarilor servicii de îngrijire, recuperare-socializare și de reintegrare familială și comunitară, oferite de personal calificat, în locații amenajate în conformitate cu standardele din domeniul protecției de tip rezidențial al persoanelor cu handicap.

Strategia Direcției Județene de Asistență Socială și Protecție a Copilului pentru perioada 2014 – 2020 cuprinde următoarele priorități de dezvoltare: dezvoltarea de servicii sociale la nivelul comunităților locale, susținerea parteneriatului public – privat, dezvoltarea serviciilor sociale precum și a serviciilor de prevenire la nivelul comunităților locale, formarea personalului la nivel local precum și realizarea și punerea în practică a unui plan integrat de identificare și acțiune în domeniul serviciilor sociale și crearea unor servicii de protecție alternativă.

5.5. Sănătate

Structura sistemului județean de unități sanitare s-a schimbat față de situația din anii 1990. În cadrul reformei în sistemul sanitar cele peste 100 de dispensare medicale s-au transformat în alte unități sanitare, în special în cabinete medicale de familie și în locul policlinicilor s-au înființat cabinete medicale de specialitate, mare parte dintre ele private. Cele 6 spitale existente înainte de 1989 au fost reorganizate într-un număr de 5 unități.

Începând din 2010 spitalele din județ au trecut în subordinea Consiliului Județean: Spitalul Județean de Urgență Satu Mare, Spitalul orașenesc Negrești Oaș, Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare și Spitalul orașenesc Tășnad.

Rețeaua de unități sanitare publice este compusă din: cabinete medicale de familie, cabinete medicale dentare, ambulatorii integrate cu medicina de specialitate, unități sanitare cu paturi, Serviciul Județean de ambulanță, centre de permanență și servicii de îngrijiri la domiciliu.

Conform raportului de activitate al Direcției de Sănătate Publică Satu Mare, la nivelul anului 2015 rețeaua de unități sanitare era compusă din:

- Cabinetele medicale de familie în număr de 185 din care 100 în mediul urban și 85 în mediul rural care deserveau în medie 2000 de locuitori/cabinet.
- Cabinetele medicale de stomatologie în număr de 239 din care 204 în mediul urban și 35 în mediul rural.
- Cabinetele medicale de specialitate în număr de 266 din care 262 în mediul urban și 4 în mediul rural.
- Laboratoare clinice în număr de 17 în mediul urban, 1 în mediul rural, de asemenea 4 laboratoare de radiologie în mediul urban.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- 156 farmacii în sectorul privat din care 85 în mediul urban și 71 în mediul rural.
- Cabinetele medicale școlare în număr de 14 din care 13 în mediul urban și 1 în mediul rural.
- Ambulatoriile de specialitate în număr de 3, organizate conform Ordinului MS 39/2008 ca ambulatorii integrate în structura spitalelor.
- Unități sanitare cu paturi - 5 din care 3 spitale generale, un spital de specialitate (pneumoftiziologie), un spital obstetrica ginecologie privat. Conform H.G. 529/2010 și Ord. M.S. 910/2010, cele 3 spitale din Județul Satu Mare au fost preluate de către Consiliul Județean Satu Mare, respectiv Primăria Orașului Carei și Negrești Oaș.
- Asistența medicală de urgență prespitalicească s-a asigurat prin Serviciul Județean de Ambulanță cu stația centrală Satu Mare și 3 substații (Negrești Oaș, Carei și Tășnad), Serv. SMURD cu stația centrală în Satu Mare și o substație la Carei; de asemenea 19 centre de permanență: 9 în mediul rural și 10 în mediul urban.

În ultimii ani, Consiliul Județean a realizat proiecte de dezvoltare a infrastructurii de sănătate la nivelul Județului Satu Mare după cum urmează:

Investitii in reabilitarea, modernizarea si dotarea sectiilor Spitalului Județean – investitii realizate din fondurile proprii ale CJ Satu Mare si contributii ale SJU Satu Mare, este un program multianual al Consiliului Județean, demarat incepand cu anul 2012, cu scopul de modernizare a infrastructurii medicale in Județul Satu Mare, pentru asigurarea accesului locuitorilor Județului Satu Mare la servicii medicare de calitate. Au fost realizate urmatoarele investitii:

Secția de cardiologie

Inaugurarea noii Secții de cardiologie a Spitalului Județean Satu Mare a avut loc în noiembrie 2012.

Noua Secție de cardiologie a fost mutată de la Spitalul Județean II, pentru care a fost reabilitată și modernizată o aripă a clădirii Spitalului Județean I. Noua secție are 55 de paturi, iar lucrările de amenajare a spațiului au costat aproximativ 100.000 de lei.

Secția de chirurgie cardio-vasculară

Noua secție de Chirurgie cardiovasculară a fost amenajată la etajul III al Spitalului Județean, la același nivel cu secția Cardiologie, specialitate înrudită, și cuprinde șase paturi specialitate cardiovasculară, patru paturi cu specialitate terapie intensivă chirurgie cardiovasculară și șase paturi compartiment terapie intensivă coronarieni. Lucrările de amenajare și reabilitare a secției au costat 133.000 lei, dotarea cu mobilier 100.000 lei, iar dotarea cu aparatură medicală performantă 1,3 milioane lei, fondurile fiind asigurate de către Consiliul Județean Satu Mare. Spitalul Județean a contribuit cu suma de 30.500 lei din veniturile sale proprii la achiziția de aparatură medicală.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Computer Tomograf

În noiembrie 2012, a fost dat în folosință cel mai modern computer tomograf de tip BrightSpeed. Valoarea computerului tomograf se ridică la 1.495.000 lei, fondurile fiind asigurate de către Ministerul Sănătății și Consiliul Județean Satu Mare. De asemenea, costul total al lucrărilor de amenajare se ridică la 250.000 lei, finanțare asigurată integral de către Consiliul Județean. În urma acestei investiții, a fost asigurat pentru locuitorii Județului Satu Mare acces gratuit la aceste servicii, fapt care a condus la creșterea calității serviciilor medicale în sistemul public de sănătate.

Secția de Ortopedie

Lucrările de la noua locație a Secției de ortopedie au fost finanțate de către Consiliul Județean, valoarea acestora ridicându-se la peste 160.000 lei. Au fost efectuate zugrăveli interioare, faianțări, montare de gresie, parchet, înlocuiri de instalații sanitare, înlocuiri de geamuri, uși, mobilier în saloane, cabinete medicale, holuri, anexe și grupuri sanitare. Secția are 50 de paturi repartizate în 17 saloane de 2, 3 și 5 paturi.

Secția de Radiologie

La Spitalul Județean de Urgență Satu Mare a fost dat în folosință un modern sistem de radiologie digitală, investiția de 600.000 de lei fiind asigurată de Consiliul Județean. Noul aparat permite investigații de înaltă performanță în format digital.

Noul aparat Opera T90 permite investigații performante digitale cu o radieră mai mică a pacientului. Instalația cuprinde masa pentru pacient telecomandată de la pupitrul de comandă, generatorul RX de înaltă frecvență și softul modern de procesare a imaginilor.

Reabilitare și extindere Spital Județean de Urgență Satu Mare

Valoare proiect: 6.400.000 lei

Prin acest proiect, a fost construită la Satu Mare una din cele mai moderne secții de urgență din România. Modernizarea UPU reprezintă o investiție și un proiect major realizat pentru toți cetățenii Județului, la cele mai înalte standarde.

Noua secție UPU are în prezent o suprafață de 1187 mp, la parterul clădirii, spațiu dedicat actului medical de urgență și 500 mp amenajați în subsolul clădirii, folosit ca spațiu administrativ. Înaintea realizării investiției, Unitatea de Primiri Urgențe funcționa la parterul corpului A din cadrul Spitalului Județean Satu Mare, pe o suprafață de doar 452 mp. Unitatea de Primiri Urgențe este dotată cu spații de prelucrări sanitare și de igienizare mai intensivă a cetățenilor care intră în spațiul de urgență, aparatură modernă, sistem de monitorizare, supraveghere video, cabinete moderne. În cadrul UPU, funcționează și Sistemul de Telemedicină, care face posibilă legătura directă prin videoconferință cu centrele de excelență în medicină (Târgu Mureș, Iași, București). În aceste cazuri se poate apela la transfer interclinic prin echipajele SMURD (ambulanța și/sau elicopter).

„Consolidare, restaurare, reamenajare interioară pentru Spitalul Județean de Urgență Satu Mare, Secția Boli Infecțioase, Satu Mare, str. Corvinilor nr. 45”

Valoare proiect: 4.364.000 lei

Prin acest proiect a fost realizat un spital de boli infecțioase model pentru sistemul sanitar românesc, transformând o clădire – monument istoric în paragină, într-un monument istoric, ce a devenit mândria sistemului sanitar sătmărean. Clădirea de pe strada Corvinilor care adăpostește secția de Boli Infecțioase a Spitalului Județean Satu Mare a fost construită în anul

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

1880 și este inclusă pe lista monumentelor de patrimoniu. S-au refăcut toate instalațiile interioare, au fost înlocuite toate geamurile, s-a montat un lift, s-a renovat exteriorul clădirii, gardul și a fost amenajat un parc. Totodată, a fost montată o stație de pre-epurare și un utilaj pentru deșeurile medicale.

„Reabilitarea și modernizarea secției de oncologie, a Spitalului Județean de Urgență, P-ța Eroii Revoluției nr. 2-3 Satu Mare”.

Valoarea lucrărilor: 2.601.000 lei

Scopul investiției a fost alinierea la standardele europene privind condițiile de cazare și confort, asigurarea condițiilor optime de spitalizare și tratament cu impact direct asupra imaginii de ansamblu a unității și indirect asupra politicilor de marketing privind oferta de servicii de sănătate

Reabilitarea clădirii fostei secții Obstetrică-ginecologie, locația Tășnad, în vederea instalării secției Pediatrie Tășnad

Sectia modernizata are o capacitate de șase saloane – 25 de paturi. Unitatea este prevăzută și cu sală de joacă, sală de terapie, cabinete medici, cabinet asistente, sală de tratamente, bucătărie dietetică, grupuri sanitare. Valoarea investiției este de 964.745,84 lei inclusiv TVA.

Investitii in reabilitarea, modernizarea si dotarea unitatilor medicale din Județul Satu Mare, realizate cu finantari europene nerambursabile:

„Execuție lucrări de modernizare și reabilitare săli de operație cu anexe în cadrul Blocului operator etaj 2 - Spital Județean de Urgență,” în cadrul proiectului european HURO/0802 AF „2 SPITALE - 1 SCOP: DIMINUAREA CHELTUIELILOR AFERENTE BOLNAVILOR PRIN APLICAREA PROCEDEELOR CHIRURGICALE MODERNE ÎN JUDEȚELE SZABOLCS-SZATMAR-BEREG ȘI SATU MARE, în parteneriat cu Spitalul “Josza Andras” din Nyiregyhaza.

Sursă de finanțare: fonduri europene: 3.853.000 lei

Modernizare Ambulatoriu Integrat al Spitalului Orășenesc Negrești Oaș

Programul de finanțare: Programul Operațional Regional 2007-2013

Valoarea totală a investiției a fost de 1.815.458 lei din care finanțarea nerambursabilă este în valoare de 1.660.728 lei, iar contribuția beneficiarului de 154.729 lei.

Modernizarea Ambulatoriul Integrat al Spitalului Orășenesc Negrești-Oaș a constat în lucrări de reabilitare a șarpantei și învelitorii, înlocuirea instalației electrice, înlocuirea tâmplăriei exterioare și interioare cu tâmplărie PVC, înlocuirea instalațiilor termice, sanitare, de canalizare, lucrări de montare gresie, faianță, parchet, montare camere de supraveghere, internet și telefon. De asemenea, s-au dotat cabinetele medicale cu mobilier și echipamente medicale moderne și au fost puse în funcțiune cinci noi cabinete medicale.

Scopul acestui proiect a fost acela de a conduce la scăderea numărului de pacienți redirectionați din cauza lipsei dotărilor, crearea condițiilor pentru îmbunătățirea stării de

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

sănătate a populației la nivelul Județului Satu Mare și la îmbunătățirea accesului la servicii medicale de calitate din cadrul Ambulatoriului Integrat al Spitalului Negrești-Oaș.

Dezvoltarea infrastructurii de sănătate comune în Carei și Fehérgyarmat

Parteneri: U.A.T Municipul Carei – Spitalul Universitar și spitalele reunite din jud.Szabolcs-Szatmar-Bereg

Buget total: 565 591,32 Euro

Perioada de implementare: 04.02.2013 – 30.09.2014

Obiective propuse în proiect: Proiectul a contribuit la dezvoltarea infrastructurii medicale și a facilitat cooperarea tranfrontalieră în domeniul medical și la întărirea coeziunii sociale și economice în regiunea de frontieră.

Rezultate: Instruiri profesionale și Extinderea clădirii ambulatoriului de specialitate din Carei și dotarea cu echipamente medicale de specialitate: extindere ambulatoriu de specialitate cu secție de tratament hidro – kinetoterapie, reprezentând o clădire nouă, cu o suprafață de 210 mp, legată de clădirea policlinicii existente printr-un coridor, compartimentată astfel: 1 sală bazin (bazin 45mp), 3 compartimente de tratament kineto-, galvano-, fizioterapie, vestiar, baie, grup sanitar.

În urma implementării proiectului se poate oferi o gamă largă de tratamente cum ar fi: • Termoterapie (împachetări cu parafină) • Kinetoterapie în bazin și vane • Elongații – electroterapie (stanger, băi galvanice, diadinamice, ultrasunete, laser, curenți interferențiali, unde scurte, TENS, magnetodiaflux) • Masoterapie (masaj general și parțial, masaj relaxant și tonifiant) • Kinetoterapie

Alte proiecte vizând eficientizarea și modernizarea serviciilor de sănătate la nivelul Județului, în mediul rural, sunt:

- reabilitare dispensar uman Craidorolt,
- reparații de modernizare dispensar Valea Vinului,
- dispensar P+1+M în comuna Certeze și
- Centru de sănătate și medicină preventivă com. Tarna Mare.

Aspecte generale ale sistemul de sănătate din județul Satu Mare

Similar situației naționale din sistemul de sănătate, Județul Satu Mare se confruntă cu probleme de tipul lipsei resursei umane calificate dar mai ales mediu calificate și migrarea acestora în țările din Europa de Vest, de calitatea scăzută a actului medical dar și de o subfinanțare a sistemului. Principalele servicii medicale sunt distribuite uniform în județ, fiecare comună având pe teritoriul său un cabinet medical de medicină de familie, însă există numeroase sate care nu sunt centru de comună și accesează cu dificultate aceste servicii, în special populația îmbătrânită din mediul rural. Mai mult, lipsa investițiilor în infrastructura rutieră îngreunează accesul la servicii medicale primare precum și a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

serviciului de ambulanță din județ. Sistemul de îngrijire la domiciliu este în continuă dezvoltare pe teritoriul Județului, în special datorită eforturilor mediului neguvernamental (ex Organizația Caritas a Diecezei Satu Mare).

Principalele cauze de deces în anul 2014 în Județul Satu Mare au fost cauzate de tumori (987 cazuri), bolile aparatului digestiv (214 cazuri), bolile aparatului circulator (2.321 cazuri) și bolile aparatului respirator (228 cazuri). Deși la nivel general se constată o scădere generală a deceselor din județ, se remarcă o creștere semnificativă a deceselor datorate tumorilor (+16,25% în 2014 față de 2010) precum și a deceselor cauzate de bolile aparatului respirator (+20% în 2014 față de 2010).

Potrivit Institutului Național de Statistică, principalii indicatori sanitari înregistrează evoluții diferite. De exemplu, pentru anul 2014, se înregistrează mai puține paturi în spitale față de perioada (2010-2013 și mai puțini medici în sistemul privat față de anul precedent 2013, însă se observă o creștere a numărului de medici în sistemul public. În ce privește numărul de cadre sanitare medii la 1.000 de locuitori, pentru anul 2014 se înregistrează o scădere față de anul precedent 2013.

Mortalitatea infantilă înregistrează o evoluție pozitivă în anul 2014 față de perioada 2010-2013, atât în ceea ce privește indicatorul mortalitatea infantilă / 1.000 născuți vii cât și în ceea ce privește indicatorul mortalitatea infantilă în mediul rural/ 1.000 născuți vii.

Tabel 5.5 1 Evoluția principalilor indicatori din sistemul de sănătate, pentru Județul Satu Mare

	2010	2011	2012	2013	2014
Număr de paturi în spitale	1.741	1.795	1.805	1.805	1.744
Număr de medici în sistemul public	359	363	395	380	387
Număr de medici în sistemul privat	196	204	212	218	217
Număr de medici la 1.000 de locuitori	1,52	1,56	1,68	1,75	1,77
Număr de cadre sanitare medii la 1.000 de locuitori	5,10	4,96	4,81	5,15	4,82
Mortalitatea infantilă / 1.000 născuți vii	10,5	10,5	10,7	8,2	7,8
Mortalitatea infantilă în mediul rural/ 1.000 născuți vii	10,6	13,1	13,8	10,5	9,6

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

5.6. Cultură și sport

Județul Satu Mare este caracterizat de o diversitate culturală extraordinară. Aici se întâlnesc elemente definitorii ale culturii și civilizației românilor, maghiarilor, șvabilor, ucrainenilor și a altor naționalități. Această diversitate conferă Județului o amprentă identitară unică de care trebuie ținut seama în toate acțiunile culturale pe care Județul le va promova. Împreună cu instituțiile de cultură subordonate, Consiliul Județean Satu Mare a sprijinit o serie întreagă de manifestări menite să ajute la promovarea valorilor istorice, etnografice și artistice de pe meleagurile Județului Satu Mare.

Activitatea culturală și sportivă din Județul Satu Mare reprezintă o preocupare constantă a autorităților județene, care caută în permanență să investească în actualizarea obiectivelor culturale de interes turistic, în evenimente de avangură care să promoveze cultura sătmăreană precum și în finanțarea unor acțiuni socio- culturale și sportive de interes Județean, care au ca scop responsabilizarea comunității locale și implicarea tinerei generații și nu numai în domenii de activitate precum educație, cultură, sport, activități artistice.

Evenimentele existente în Județul Satu-Mare variază între evenimentele dedicate valori românești și europene, sărbători, festivaluri de arte creative de importanță locală sau națională, zile dedicate minorităților sau religiei. Sărbătorile și festivalurile promovează valorile culturale, locale și naționale, susțin manifestările creative și pun în prim plan comunitatea.

Cel mai important eveniment din Județul Satu Mare este Sărbătoarea Folclorică „Sâmbra Oilor”, un festival etno-folcloric ajuns în anul 2015 la a 59-a ediție.

Sâmbra Oilor este o renumită manifestare folclorică care se organizează în fiecare an, în prima duminică din luna mai pe DN 19 Satu Mare – Sighetul Marmației, la 61 km distanță de municipiul Satu Mare, pe un platou ce poartă chiar numele de Sâmbra Oilor.

Cu această ocazie sate întregi pornesc spre Dealul Huta unde, de veacuri, în fiecare primăvară se adună oșenii pentru a sărbători Sâmbra Oilor, un străvechi obicei al ciobanilor, ce marchează plecarea turmelor către munte.

În această zi se poartă cele mai frumoase și mai scumpe costume populare, asemănătoare cu îmbrăcămintea dacilor de pe Columna lui Traian, iar pe umeri se iau cei mai frumoși desagi. După numeroase activități practice (închiderea țarinelor, construirea sau repararea stânilor, întărcatul mieilor, tunsul oilor și berbecilor) și juridice (asocierea proprietarilor de oi pentru formarea stânei, însemnarea oilor, angajarea ciobanilor, plata pășunatului etc.), la Sâmbra Oilor se măsoară și se creșta pe răbojul de lemn laptele de la oile fiecărui sâmbraș după care se calculează cantitatea de brânză cuvenită la spargerea stânei (Alesul, Rascolul).

Pentru a obține o cantitate de lapte cât mai mare la "măsuricul" oilor, proprietarii își pășuneau și păzeau ei oile în noaptea premergătoare sâmbrei. Din primul lapte al stânei se prepara un caș care se împărțea între proprietarii oilor. Activitățile practice și juridice erau însoțite de numeroase acte rituale menite să apere stâna și ciobanii de forțele malefice pe timpul verii: purificarea oilor și stăpânilor de oi prin stropirea lor cu apă sfințită, scăldatul ritual în apa curată a râurilor sau spălatul cu roua plantelor, prepararea unor alimente rituale, sacrificarea mielului, pronunțarea formulelor magice etc.

Sâmbra Oilor se încheie cu o frumoasă petrecere câmpenească unde se mănâncă alimente specifice (balmoș, mămligă fiartă în lapte și cu adaos de unt, mielul fript haiducește, cașul de la prima mulsoare), se cântă și se joacă după melodii păstorești.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Un alt celebru eveniment cultural din județ este **Gala Laureatilor Sătmăreni**, ajuns la cea de-a VII-a ediție în anul 2015, prilej cu care sunt premiate personalitățile din cultură, sport și educație care au o contribuție majoră la promovarea valorilor județului Satu Mare.

Scopul acestui demers este acela de responsabilizare a comunității locale și implicarea vocațională a tinerei generații în domenii de activitate precum: educație, cultură, activități artistice, sport și acțiuni sociale.

Prima ediție a acestui eveniment s-a desfășurat în anul 2008 sub patronajul exclusiv al Consiliului Județean Satu Mare după care începând cu cea de a 2-a ediție și Consiliul Local Satu Mare s-a alăturat Județului Satu Mare în vederea organizării și susținerii financiare a evenimentului.

Alte evenimente culturale din județ sunt:

Zilele Județului Satu Mare, Festivalul Fanfarelor, Spectacolul Aeronautic Miting Aviatic, Festivalul Folclorului Codrenesc "Oțeloaia" – Homoroade, Festivalul Folcloric al Naționalităților Bogdand, Caravana Culturii Sătmărene, Ziua Porților Deschise la Consiliul Județean.

Festivalul Folcloric al Naționalităților Bogdand – ajuns în anul 2015 la ediția a XXV –a

De 25 de ani an pe scena în aer liber din Bogdand se întâlnesc, pentru valorificarea folclorului autentic și apoi conservarea lui, ansambluri folclorice din județ și nu numai, care prezintă prin costume, cântece și dansuri populare, datinile și obiceiurile străvechi ale comunităților din care fac parte (români, maghiari, svabi și rromi trăind în comuniune în Bogdand).

În fiecare an, în prima duminică din luna septembrie, locuitorii Județului Satu Mare sărbătoresc multiculturalitatea și diversitatea etnică și religioasă la Bogdand. Cea de a XXV-a ediție a festivalului a fost organizată la data de 6 septembrie 2015 de către Consiliul Județean Satu Mare în colaborare cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare, Primăria și Căminul Cultural Bogdand.

"Festivalul folcloric al naționalităților Bogdand" este un exemplu de multiculturalitate și demonstrează că naționalitățile din Județul Satu Mare trăiesc în armonie, are caracter internațional, de-a lungul anilor fiind prezente formații din județele învecinate precum și din străinătate, personalități culturale și politice din țară și de peste hotare.

"Festivalul folcloric al naționalităților conlocuitoare din Bogdand" a fost inițiat de către profesorul și etnograful Laszlo Șipoș, instructorul formației „Roszmalint” din localitate împreună cu specialiștii de la Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare.

Caravana Culturii Sătmărene – eveniment aflat în anul 2015 la ediția a VI –a

Evenimentul maraton, se desfășoară sub egida Consiliului Județean Satu Mare în colaborare cu instituțiile de cultură și cuprinde printre altele prezentare de cărți, spectacole folclorice, dansuri populare, scenete, stand în aer liber de prezentare a obiectelor tradiționale, stand de prezentare a cărților privind etnografia și istoria Județului Satu Mare, vernisaje de expoziții, etc, având ca scop principal aducerea actului de cultură cât mai aproape de cetățeni, și mai ales apropierea tinerilor de astfel de evenimente.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

În anul 2015, Caravana Culturii Tradiționale s-a desfășurat pe perioada a trei săptămâni și a poposit în:

-11 mai – 17 mai	- ARDUD , CAREI
-18 mai – 24 mai	- LIVADA, TĂȘNAD
-25 mai –31 mai	- NEGREȘTI-OAȘ, SATU MARE

Spectacolul aeronautic Miting Aviatic - Satu Mare, ediția a VII-a - anul 2014

Consiliul Județean Satu Mare împreună cu Aeroclubul României, RA Aeroportul Satu Mare și principalii parteneri au organizat în iunie 2014 cea de a VII-a ediție a "Mitingului Aviatic Satu Mare - 2014", organizatorii dorind ca spectatorii show-ului aviatic să petreacă împreună o zi, într-o ambianță plăcută, cu evoluții aeriene de senzație și multă distracție. La această ediție au participat circa 15.000 de spectatori majoritatea din Județul Satu Mare, dar și din Maramureș, Bihor, Sălaj și din Ungaria, ce au avut posibilitatea să vadă un spectacol aviatic de zile mari, demonstrațiile de măiestrie ale piloților de pe Mig 21 Lancer și elicopterul IAR 330 Puma încântând în mod deosebit privitorii.

Mitingul organizat în anul 2014 a fost clasificat ca fiind al doilea show aviatic de excepție din România ca amploare și ca număr de participanți la acrobații.

Festivalul Folclorului Codrenesc "Oțeloaia" – Homoroade- eveniment aflat în anul 2015 la a 59-a ediție

În fiecare an, la sfârșitul verii, Festivalul Codrenesc de la Oțeloaia, o manifestare de înaltă ținută artistică, de importanță națională și internațională, aduce în atenția sătmărenilor, în primul rând, tradiții și obiceiuri străvechi.

Festivalul Codrenesc de la Oțeloaia este un splendid prilej unde sunt prezentate cântecul și dansul popular, datinile și obiceiurile străvechi. Oțeloaia a devenit în timp spațiul consacrat unde anual se concentrează întreaga spiritualitate a Codrului, în toată splendoarea și unicitatea sa.

Zilele Județului Satu Mare – eveniment aflat în anul 2015 la a III-a ediție

Evenimentul se bucura de un real succes anual, reușita acestui eveniment fiind datorată îmbinării armonioase a tradițiilor, culturii, gastronomiei, produselor tradiționale, istoriei și voioșiei spectatorilor ce au ocazia să retrăiască pentru o clipă copilăria și viața la țară, în familiarizarea copiilor și nu numai, cu tradițiile, și obiceiurile păstrate de-a lungul timpului, astfel evenimentul contribuie la perpetuarea și promovarea culturii tradiționale și a obiceiurilor care ajută la definirea identității Județului Satu Mare.

Festivalul Fanfarelor– eveniment ajuns în anul 2015 la cea de-a VII-a ediție

Sătmărenii pasionați de muzica de promenadă sunt invitați să participe în fiecare an, în perioada estivală, la concertele susținute în Municipiul Satu Mare cu scopul de a reitera momentele frumoase din perioada interbelică atunci când sătmărenii erau întâmpinați în timpul plimbărilor prin oraș de muzica fanfarelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Ziua Porților Deschise la Consiliul Județean- eveniment ajuns în anul 2015 la cea de-a V-a ediție

Conform tradiției Consiliul Județean Satu Mare își deschide porțile pentru sătmărenii care doresc să cunoască mai bine activitatea instituției, dar și a instituțiilor subordonate, prin acest demers dorindu-se creșterea transparenței activității acestora față de sătmăreni interesați (locuitorii putând să cunoască conducerea instituției și pe angajații acesteia, să afle mai multe informații despre activitatea și acțiunile întreprinse).

Instituțiile de cultură din Județul SATU MARE

În ceea ce privește instituțiile de cultură din satul Mare, la nivelul anului 2014, în județul Satu Mare existau 204 biblioteci, cu 2.312.390 volume și 51.858 de cititori, cărora le-au fost eliberate 659.317 de volume. Din perspectiva numărului de biblioteci, județul este pe ultimul loc la nivel regional, însă din perspectiva numărului de volume disponibile depășește județele Bistrița-Năsăud și Sălaj, situându-se pe locul IV la nivelul Regiunii Nord-Vest.

Numărul de biblioteci din județ a scăzut față de anul 1995 cu 23%, iar față de anul 2000 cu peste 24%, situație similară cu cea de la nivel național și regional. Bibliotecile școlare reprezintă peste două treimi din bibliotecile existente în județ, acestea fiind deschise doar elevilor din județ nu și publicului larg.

De remarcat este faptul că există o Bibliotecă Județeană, o bibliotecă publică în fiecare localitate din județ, fie ea rurală sau urbană.

În municipiul Satu Mare își au sediul următoarele instituții de cultură:

- **Muzeul Județean** – cu secții de artă și istorie-etnografie,
- Atelierul-creație Paul Erdos (grafică).

Muzee există și în alte 11 localități din județ după cum urmează:

- Muzeul Orășenesc Carei – cu secții de arheologie și științele naturii,
- Muzeul Orășenesc Tășnad – cu secții de istorie și etnografie,
- Muzeul Șvăbesc Petrești – etnografic,
- Muzeul Maghiar Bogdand – etnografic,
- Muzeul Moșilor Scărișoara (Pișcolt) – etnografic,
- Complexul Memorial Ady Endre – Căuș,
- Casa Memorială Vasile Lucaciu – Apa,
- Muzeul Etnografic în aer liber – Mărius,
- Gospodărie Țărănească Chilia – Homoroad,
- Cuptoarele Dacice Medieșu Aurit,
- Muzeul Țării Oașului - Negrești Oaș.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

La nivelul Județului există 3 instituții de spectacole amplasate în Municipiul Satu Mare, cu 825 de locuri (număr raportat la nivelul anului 2014):

Teatrul de Nord, cu două secții – română și maghiară

Filarmonica Dinu Lipatti.

Casa de cultură a sindicatelor (Casa de cultură arh. Nicolae Porumbescu), de mare capacitate cu peste 500 de locuri, care este frecvent gazda a numeroase evenimente culturale și în cadrul căreia funcționează Centrul Cultural "G. M. Zamfirescu".

Teatrul de Nord

Satu Mare are o bogată și puternică tradiție teatrală. Inaugurarea oficială a primului teatru construit în orașul Satu Mare a avut loc în 20 martie 1848. Arhitectul acestei prime clădiri a fost Friedl Janos. Orașul nu avut o trupă constantă de teatru, clădirea fiind doar gazdă a trupelor care doreau să-și prezinte spectacolele aici. În anul 1887, datorită sistematizării orașului, teatrul a fost demolat cu promisiunea de a se construi un alt teatru. Sursa: [ro.wikipedia.org/wiki/Teatrul_de_Nord_\(Satu_Mare\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/Teatrul_de_Nord_(Satu_Mare))

În anul 1889, 18 mai, s-a pus piatra de temelie a actualei clădiri. Păstrându-se tradiția, în pereți au fost îngropate câteva obiecte: monede, o istorie a teatrului și o listă cu numele demnitarilor orașului din acea perioadă.

Teatrul de Nord funcționează într-o clădire construită în stil neoclasic, cu un etaj. Fațada, realizată în trei registre, din care partea centrală este decroșată în profil semicircular, cu un acoperiș cupolă; are la parter un pridvor susținut de patru stâlpi. Ferestrele fațadei sunt boltite și au un încadrământ terminat în partea superioară cu frontoane triunghiulare decorative. Sala de spectacole a fost construită să cuprindă 800 de locuri; este decorată în stucatură, cu motive specifice epocii. Arhitecții au fost Voijta Adolf și Szikszay, iar decorațiile și frescele interioare au fost executate de Spanraft și Hirsch.

Mișcarea teatrală sătmăreană are vechi și remarcabile tradiții. Primul spectacol de teatru a avut loc la 1790, fiind susținut de către o trupă de teatru sub conducerea lui Moricz György. Între 1814 -1816 sunt atestate treceri ale unor trupe de la Oradea și Debrecen și mai apoi, de la 1918, trupe ale lui Bernat Filep. Odată cu înființarea "Societății pentru fond de teatru român" (1870) s-a produs o grupare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

a forțelor culturale românești, într-un front programatic și s-a asigurat un cadru oficial pentru întemeierea unei instituții teatrale românești. Un împătimit al acestei mișcări a fost, în Satu Mare, Alexandru Frențiu. În casa acestuia are loc, în 1872, prima adunare generală a "Societății pentru teatru român din Transilvania", fapt ce explică dorința românilor sătmăreni de a iniția și aici o mișcare teatrală. Cu ocazia acestei adunări, se organizează un program artistic teatral și muzical, urmat de bal, iar înaintea deschiderii manifestărilor, în sala vechii primării, Iosif Vulcan susține conferința "Schiță din istoria teatrului".

Numărul în creștere al vizitatorilor teatrului este un indicator al succesului acestei instituții, fiind acceptată și apreciată de spectatorii de toate vârstele.

Manifestările culturale adiacente spectacolelor de teatru se bucură de prezența dramaturgilor, criticilor teatrali, invitați de peste hotare și a unor actori de excepție. **"Săptămâna teatrală sătmăreană", "Arta actorului contemporan în dialog direct cu publicul" sau "Gala spectacolelor de teatru pentru tineret"**, începând cu 1992, cele 7 ediții ale inovatorului **Festival Internațional "Teatru Imagine", Săptămâna Festivalului Internațional de Teatru „ATELIER”** (în colaborare cu Teatrul Municipal Baia Mare) și, din 2007, **Festivalul Multicultural Internațional „FĂRĂ BARIERE”** au făcut ca teatrul sătmărean să intre în circuitul artistic național și internațional. Toate aceste manifestări s-au bucurat de participări artistice dintre cele mai marcante, de un aflus de public deosebit și simpatie din partea acestuia.

Misiunea Teatrului de Nord Satu Mare, în calitatea sa de instituție publică de spectacole, accesibilă și relevantă pentru toate categoriile de public, este de a oferi spectatorilor un număr variat de piese de teatru din repertoriul românesc și universal, clasic și contemporan, urmărind excelența artistică și ținând cont de tradiția scenei românești de teatru și de curentele artistice contemporane, contribuind la creșterea nivelului de cultură a comunității prin accesul la producții teatrale diversificate, performante cultural și interpretativ.

Festivalul Internațional Multicultural Fără Bariere este cel mai important festival teatral din Crișana și Maramureș (zona istorică Partium), unul dintre cele mai importante evenimente culturale din Județul Satu Mare, precum și cel mai important festival al orașului Satu Mare. Organizatorii festivalului, secția română și maghiară a Teatrului de Nord Satu Mare, Primăria Municipiului Satu Mare și Consiliul Județean Satu Mare, reușesc să atragă, cu ocazia fiecărei ediții, un public numeros, atingând în medie între 3000 și 7000 de spectatori.

Festivalul Fără Bariere nu se înscrie în seria festivalurilor-concurs. El își propune o trecere în revistă a spectacolelor participante. Principalul obiectiv al organizatorilor este dorința de a oferi sătmărenilor posibilitatea de a urmări cele mai semnificative spectacole ale stagiunii respective. Seria invitaților cuprinde trupe ale unor teatre din România și Ungaria, dar și una sau doua spectacole internaționale (spre exemplu: Italia, Germania, Ucraina). Festivalul Fără Bariere prezintă în același timp un mijloc oportun artei teatrale sătmărene de a se integra în circuitul teatral național și internațional, precum și stabilirea unor colaborări cu cele mai importante ateliere teatrale. Caracterul multicultural al festivalului este certificat, de asemenea, de prezența titrării spectacolelor atât din

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

maghiară în română, cât și din română în maghiară, astfel toate spectacolele sunt accesibile publicului larg, indiferent de etnie.

Filarmonica Dinu Lipatti

Sursa: <http://www.filarmonicasm.ro/>

Clădirea care adăpostește sala Filarmonicii este o aripă a Hotelului Dacia, și a fost construită în 1902, în stilul secesion. Construcția este realizată pe zidărie portantă și planșe din arce de cărămidă pe traverse metalice. Holul are coloane și două scări care duc la mezanin. Sala de concerte este flancată de colonade. Cupola este bogat ornată și pictată în elemente de mozaic floral. Capacitatea sălii este de 400 locuri și are o acustică excelentă, care o situează între primele cinci săli de concerte din țară.

În 1947 în Satu Mare s-a reorganizat „Societatea filarmonică” iar din 1949 aceasta a devenit „Orchestra simfonică de stat Satu Mare”.

Din 1991 a primit oficial denumirea de Filarmonica “Dinu Lipatti”.

De remarcat este faptul că filarmonici mai există, la nivelul regiunii, doar în Oradea și Cluj-Napoca. Totuși, la nivelul Județului nu regăsim operă, ansambluri artistice sau teatru de păpuși și marionete, precum în Oradea sau Cluj.

În Județul Satu Mare activează în cadrul Casei de cultură și **Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare**, care este o instituție de cultură aflată în subordinea Consiliului Județean Satu Mare, având ca și atribuții principale: conservarea și promovarea culturii tradiționale sătmărene. Activitatea culturală a instituției se desfășoară pe teritoriul Județului Satu Mare, pentru probleme de interes local și Județean, reprezintă tradițiile locale pe plan intern și internațional, asigură realizarea atribuțiilor autorității administrației publice județene stabilite prin lege și alte acte normative, precum și cele care rezultă din hotărârile Consiliului Județean

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

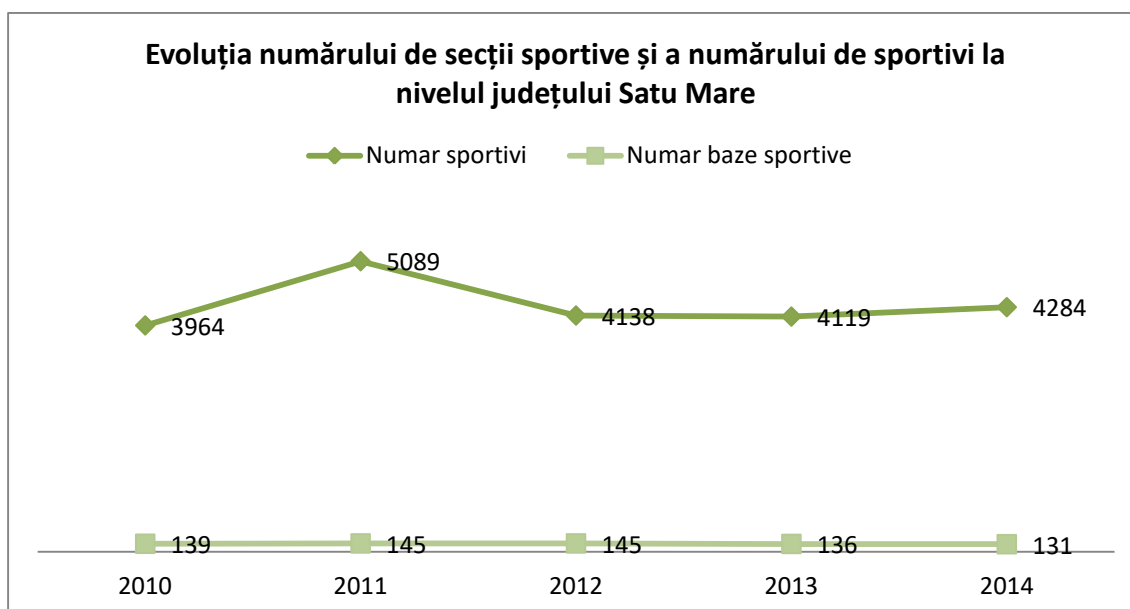
Satu Mare. Finanțarea se realizează din venituri proprii și din alocații bugetare de stat prin bugetul Consiliului Județean Satu Mare.

O altă instituție culturală importantă din Satu Mare este **Școala de Arte**, o instituție de cultură valoroasă, care a contribuit și contribuie în continuare la creșterea și afirmarea vieții cultural-artistice din județ. Unitatea de învățământ are înregistrați anual aproximativ 500 de elevi care își doresc să se formeze și să se educe în spiritul artei, a dezvoltării aptitudinilor și talentelor, indiferent de vârstă, categorie socială sau profesională la următoarele discipline: canto clasic, muzică ușoară, pian, vioară, orgă electronică, acordeon, chitară, instrumente de suflat și percuție, actorie, dans clasic și de societate, arte plastice, design vestimentar, ansamblu instrumental, studii de teoria muzicii. Profesorii școlii au păstrat vie tradiția acestei școli, aceea de formare și educare în spiritul artei, a dezvoltării aptitudinilor și talentelor, indiferent de vârstă, categorie socială sau profesională.

Sport

La finele anului 2014, în Județul Satu Mare existau 131 de secții sportive, în scădere cu 3,6% față de anul precedent, însă, în trend ascendent, începând cu anul 2006. Comparativ cu datele de la nivel regional, Județul Satu Mare se afla pe locul 4 la număr de secții sportive, după Cluj, Bihor și Maramureș, județe mult mai mari ca populație și suprafață.

Figură 5.6 1 - Evoluția numărului de secții sportive și a numărului de sportivi, la nivelul Județului Satu Mare

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Numărul de sportivi aflați în evidența federațiilor naționale și care participă la sistemul competițional organizat de către acestea în județul Satu Mare era în anul 2014 de 4.284, în creștere față de anul precedent (4.119). Menționăm faptul că numărul sportivilor raportați la 1.000 de locuitori este în continuare ridicat comparativ cu alte județe din regiune, indicând un interes sporit al sătmărenilor pentru sportul profesionist.

În ceea ce privește personalul de specialitate, la nivelul Județului existau, în anul 2014, 72 de antrenori, 82 de instructori și 164 de arbitri sportivi. În ultimii 5 ani, se observă o creștere semnificativă a numărului de arbitri (928) față de dinamica instructorilor (563) și a antrenorilor (470).

La nivelul Județului Satu-Mare sunt prezente atât structuri sportive de drept privat (60) cât și structuri sportive de drept public (7), ce deservește o varietate de ramuri sportive (atletism, fotbal, baschet, gimnastică, volei etc.) fapt ce subliniază afinitatea sătmărenilor pentru activitățile sportive.

În județ există numeroase cluburi sportive precum Clubul „Olimpia Satu Mare 1921”, Clubul Sportiv „Loga Dance School”, Clubul Sportiv Municipal Satu Mare, Clubul Sportiv „Someșul”, Clubul Sportiv „Sky Lark”, Clubul Sportiv „Sănătatea – Ergolemn”, Clubul Sportiv „Samobil”, Clubul Sportiv „Samantha”, Clubul Sportiv „Sab – Gomez”, Clubul Sportiv „Nord Vest Karate”, Clubul Sportiv Școlar „Satu Mare”, Clubul Sportiv „Dacia 2003”, Clubul Sportiv „Atletic 94”, Clubul Sportiv „Tigrul Alb”, Clubul Sportiv Karate „Zanshin”, Clubul Sportiv Satu Mare, Clubul „Royal Dance Club”, Clubul Sportiv „Samuraiul”, Clubul Sportiv „Dinamo M.SM”, Clubul Sportiv „Dinamo”, Clubul „Bushido”, Clubul „Dans Club 92”, Fundația Sportivă Familia.

De asemenea, Județul Satu-Mare deține în total 9 asociații județene printre care se numără: Asociația Județeană de Fotbal; Asociația Județeană de Atletism; Asociația Județeană de Judo; Asociația Județeană de Volei; Asociația Județeană de Radioamatorism; Asociația Județeană Sportul pentru Toți; Asociația Județeană de Box; Asociația Județeană de Lupte; Asociația Județeană de Baschet.

Dintre rezultate notabile la nivel național sau internațional din ultimii ani, ale sportivilor din județ, se remarcă sporturile precum voleiul, scrima, șahul, karate, judo, luptele greco-romane sau atletismul, fotbalul.

Voleiul sătmărean, în elita națională

Unul dintre evenimentele importante ale sportului sătmărean s-a petrecut la mijlocul anului 2014 când echipa de volei fete a Clubului Sportiv Satu Mare a promovat în Divizia A1, în elita voleiului feminin din România. Acest lucru a constituit o premieră absolută pentru sportul sătmărean după ce, în anii '75, Satu-Mare a avut, doar pentru un sezon, o echipă de fete în Divizia B.

Scrima

Scrima sătmăreană s-a aflat la mare înălțime și în anul 2014. Pe lângă rezultatele deosebite obținute de tinerii sportivi, CS Satu Mare s-a ocupat și de organizarea unor competiții „răsunătoare”. În februarie 2014, sala „Alexandru Csipser” a fost gazda unei noi etape din cadrul Circuitului European pentru cadeți la floretă unde au ajuns sportivi valoroși chiar și din Egipt sau Japonia.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Federația Română de Scrimă a oferit Județului Satu-Mare un eveniment "de aur" în 5 septembrie 2014, an în care sătmărenii s-au bucurat de prezența unor campioni valoroși precum Tiberiu Dolniceau, Simona Gherman și Simona Pop. În cadrul turneului, Caravana Scrimei Românești a străbătut mai multe județe ale României, în Satu Mare acțiunea având parte de un real succes, la eveniment participând sute de sătmăreni care au profitat de ocazie și s-au pozat cu cei mai buni dintre cei mai buni.

Judo

În luna octombrie a anului 2014, orașul Satu-Mare a fost gazda unui turneu inedit de judo, CSM Satu Mare organizând prima ediție a "International Masters Judo", un turneu dedicat veteranilor acestui sport la care au participat peste 80 de sportivi din mai multe țări ale Europei, printre care Slovacia, Serbia, Germania, Austria, Ungaria, Portugalia.

De asemenea, și pentru judoka din Satu Mare anul 2014 a fost unul plin cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional, Lorand Samel de la CS Unio – CSM Satu Mare fiind desemnat sportivul anului în județ de către Direcția Județeană pentru Sport și Tineret, având în vedere rezultatele lui deosebite înregistrate la campionatele unde a concurat: medalia de argint la Campionatul Național de Ne-Waza, medalii de bronz la Campionatul Balcanic, la Cupa Europei și la Campionatul Național de judo.

La nivelul Județului Satu Mare se organizează diverse evenimente sportive precum CAMPIONATULUI JUDEȚEAN DE RALLY SPRINT, CONCURS INTERNAȚIONAL DE SCRIMĂ - CUPA SATU MARE, Concursul Național de Dans Sportiv „Cupa Sătmăruului, Cupa României la baschet feminin etc.

Deși pe teritoriul Județului Satu-Mare se regăsesc 4 stadioane printre care se numără: Stadionul Unio; Stadionul Someșul; Stadionul Dinamo; Stadionul Olimpia, atleții și fotbaliștii sătmăreni se antrenează și își desfășoară meciurile oficiale în condiții care lasă de dorit, majoritatea bazelor sportive amintite sunt lăsate pradă degradării în lipsa resurselor financiare pentru demararea unor proiecte de reabilitare.

În Județul Satu-Mare activează în total un număr de 67 de echipe de fotbal după cum este prezentat în graficul de mai jos:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

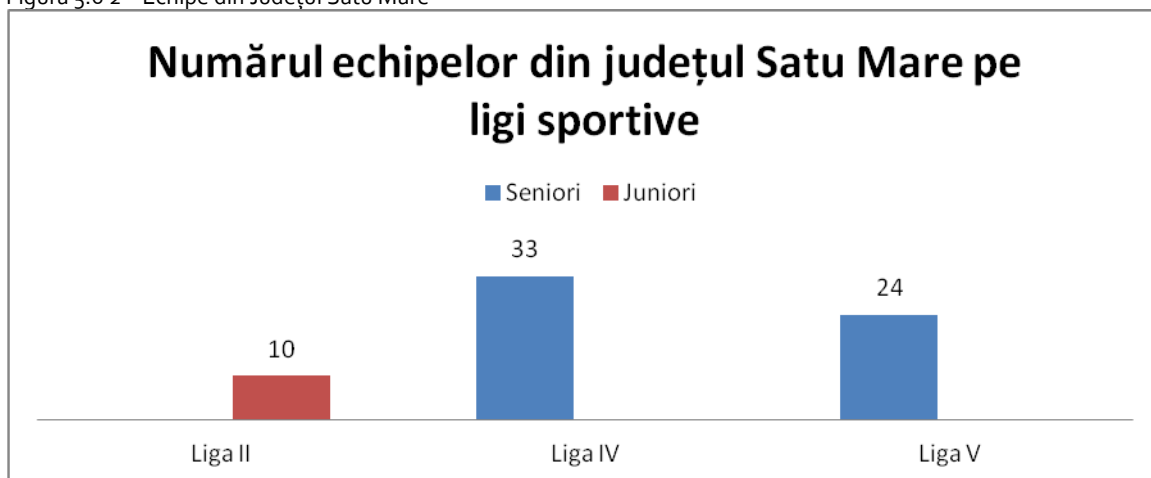

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 5.6 2 – Echipe din Județul Satu Mare

Sursa: <http://www.frf-ajf.ro/satu-mare>

Stadionul Olimpia este principalul stadion al Județului Satu Mare, fiind situat în orașul Satu Mare. Capacitatea stadionului este de 18.000 de locuri. A fost construit între anii 1936-1942 și este administrat de Municipiul Satu Mare prin Administrația Domeniului Public.

Pe viitor se intenționează să se pună în practică proiectul Companiei Naționale de Investiții de Reabilitare și modernizare - Stadion Olimpia Satu-Mare, în urma căruia stadionul va avea 13.875 locuri pentru publicul spectator, 435 pentru VIP, 150 pentru presă, iluminat nocturn, copertină, suprafață de joc cu drenare și degivrare, vestiare de prima ligă, săli de sport pentru lupte și tenis de masă și 39 de locuri de cazare.

Pe acest stadion își desfășoară activitatea echipa de fotbal FC Olimpia Satu Mare ce este cel mai cunoscut și vechi club de fotbal activ din Satu Mare. Fondat în luna mai a anului 1921, clubul a participat în Liga I de 6 ori în perioada comunistă și doar o dată după 1989.

În poza de mai jos este ilustrată situația degradată a stadionului Olimpia.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Sursa: satmareanul.net

5.7. Nivel de trai

Comparativ cu alte județe din regiunea Nord Vest dar și cu media națională, nivelul de trai al locuitorilor Județului Satu Mare poate fi estimat prin analiza nivelului de salarizare. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică cu privire la *câștigul salarial nominal brut lunar*, sătmărenii câștigau în medie în anul 2014 aproximativ 1.837 lei lunar, cu 189 de lei (-9,32%) sub media regională și cu aproximativ 491 de lei (-21,09%) sub media națională. Pentru perioada 2010 – 2014, câștigurile populației au crescut cu 18% la nivel național și 21% la nivelul regiunii Nord Vest, în timp ce în Satu Mare au crescut cu 20,75%, peste media națională.

Tabel 5.7 1 - Evoluția câștigului salarial nominal mediu brut lunar, la nivelul Județului Satu Mare, comparativ cu regiunea Nord Vest și cu media națională

Brut	România	1.902	1.980	2.063	2.163	2.328
	Regiunea Nord Vest	1.587	1.652	1.746	1.837	2.026
	Satu Mare	1.438	1.517	1.573	1.746	1.837
Net	Satu Mare	1.065	1.118	1.161	1.279	1.344

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Din punct de vedere al accesului la servicii publice, nivelul de trai poate fi estimat cu ajutorul indicatorilor colectați la nivelul recensămintelor populației. Un astfel de demers poate fi surprins prin analiza evoluției Indicelui de Dezvoltare Socială Locală¹³ din 2002 până în 2011. În compoziția indicelui se regăsesc informații cu privire la starea materială locală și infrastructura existentă, nivelul de venituri al populației, starea de sănătate sau nivelul de educație locală.

După cum se poate observa din Figura 43, bunăstarea este concentrată în special în Municipiul Satu Mare cu diferențe mari față de următoarele clasate – Municipiul Carei și Orașul Negrești-Oaș. În oglindă, zona de sud a Județului este săracă sau extrem de săracă, comunele Săuca și Socond fiind clasate în categoria celor mai sărace comune din țară. Comparând valorile indicelui calculat în 2011 cu cel din 2002 cele mai mari creșteri sunt înregistrate de Negrești-Oaș și comunele Păulești, Turț, Târșolț și Craidorolț. În același timp, comunele care au înregistrat valori mici ale indicatorului în 2002, sunt și cele care au înregistrat cel mai mic progres local, sudul Județului beneficiind de foarte puține proiecte de investiții în perioada analizată, lucru ce mărește decalajul de dezvoltare dintre acestea și zonele bogate din județ.

¹³Indicele de Dezvoltare Socială Locală (IDSL) a fost conceput și calculat de prof. Dumitru Sandu, de la catedra Facultății de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității din București

5.8 Analiză swot Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate

Puncte tari	Populație mai puțin îmbătrânită față de media națională	Existența la nivelul Județului a unui potențial cultural mare, dat de disponibilitatea infrastructurii de cultură, a fondului de carte în bibliotecile publice precum și numărul mare de evenimente culturale organizate anual sunt avantaje importante ale Județului Satu Mare, ce trebuie valorificate constant pentru dezvoltarea la nivel cultural a Județului. Este foarte important ca pe viitor să se investească în parteneriatul public – privat astfel încât să se poată dezvolta serviciile sociale. Un avantaj important al județului care trebuie valorificat este existența unui sector ONG puternic activ în ceea ce privește asistența persoanelor vârstnice și cu dizabilități, precum și nivelul ridicat de calificare și specializare a angajaților DGASPC. Valorificarea acestui avantaj, precum și existența a unor fonduri europene pentru investiții în infrastructură și servicii sociale, va duce pe termen lung la dezvoltarea mediului social. Este necesară realizarea de investiții în sistemul educațional, în sensul
	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii spitalicești de la nivelul Județului	
	Restructurarea sistemului Județean de învățământ, prin comasări: reducerea lor numerică care permite o gestionare mai eficientă a fondurilor	
	Accent mai mare pe studii medii	
	Crearea unor filiale universitare	
	Licee de tradiție, recunoscute la nivel regional, național	
	Scăderea ratei criminalității	
	Calificarea, formarea și specializarea angajaților DGASPC	
	Sector ONG puternic și activ în domeniul asistenței persoanelor varstnice și cu dizabilități	
	Know-how în elaborarea și implementarea proiectelor	
	Disponibilitatea fondului de carte în bibliotecile publice din județ	
	Creșterea numărului de muzee și colecții	
	Disponibilitatea infrastructurii de cultură	
	Număr și varietate mare de evenimente culturale care se derulează la nivelul Județului pe parcursul întregului an	
Puncte slabe	Ansambluri folclorice de tradiție	
	Interes ridicat al locuitorilor pentru sportul de performanță	
	Recunoașterea valorilor la nivelul Județului	
	Scăderea continuă a numărului populației din 1990 încoace	
	Mortalitate mai ridicată la nivelul Județului față de media națională	
	Mortalitate infantilă mai ridicată la nivelul Județului față de media națională	
	Speranța de viață la naștere Județeană e cea mai scăzută din țară, decalaje și mai mari la bărbați	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Emigrarea cadrelor medicale specializate	dezvoltării de specializări universitare, precum și extinderea informatizării bibliotecilor și înnoirea fondului de carte cu volume noi, publicații, ziare, astfel încât să se reducă decalajul educațional al Județului față de restul județelor din regiune.
Lipsa unor specializări necesare la nivelul Județului	
Nivelul scăzut de instruire a populației	
Dispariția de școli primare sau gimnazale în unele localități cu număr scăzut de elevi	
Lipsa unor specializări universitare, și distanța relativ mare față de marile centre universitare	
Deficit de cadre didactice în mediul rural	
Lipsa școlilor profesionale	
Lipsa servicii de asistentă socială dezvoltate la nivelul majorității comunităților locale, fapt ce determină concentrarea cazuistici la nivel Județean; lipsa serviciilor de prevenire asupra anumitor grupuri vulnerabile la nivelul comunităților locale pentru evitarea cazurilor de risc și abandon;	
Număr insuficient sau lipsa parteneriatelor public-public/public-privat funcționale și eficiente între toți factorii din județ implicați în domeniul asistenței sociale.	
Lipsa cartografierii serviciilor sociale de la nivel Județean pentru evitarea suprapunerii asistenței sociale și crearea unor servicii de protecție alternative viabile, funcționale	
Lipsa unor servicii specializate și practici integrative la nivel Județean	
Dificultăți privind integrarea socială și profesională a tinerilor cu dizabilități care urmează să parasească sistemul de protecție	
Necesitatea perfecționării personalului care lucrează în domeniul asistenței sociale din cadrul primăriilor din Județul Satu Mare	
Colaborarea deficitară instituțională în domeniul asistenței persoanelor vârstnice și cu dizabilități	
Resurse financiare proprii limitate	
Numărul bibliotecilor din județ este mic și în continuă scădere	
Scăderea numărului de cititori	

	Număr scăzut de vizitatori în muzee și colecții publice, mai ales în cele din mediul rural
	Număr scăzut de arbitri și antrenori sportivi
Oportunități	Existența fondurilor pentru investiții în infrastructura de sănătate și creșterea eficienței și calității serviciilor oferite de sistemul Județean de sănătate publică
	Repatrierea emigrației temporare în județ poate să aducă o infuzie de inventivitate și obiceiuri privind un mod de trai mai sănătos, care contribuie la creșterea speranței de viață la naștere
	Existența fondurilor europene pentru investiții în infrastructura de educație și servicii educaționale și de formare profesională
	Existența locurilor de muncă disponibile în domenii cu potențial ridicat de dezvoltare la nivelul Județului (turism, energii regenerabile)
	Disponibil ridicat de forță de muncă calificată și tânără care poate fi valorificată în domeniu
	Existența unor fonduri europene pentru investiții în infrastructură și servicii sociale
	Extinderea informatizării bibliotecilor (puncte de acces Internet, baze de date) și a digitizării fondului de carte, mai ales în mediul rural
	Înnoirea fondului de carte cu volume noi, publicații, ziare
	Diversificarea ofertei de evenimente culturale și organizarea de evenimente itinerante în cât mai multe locații din județ
	Popularizarea ofertei muzeelor din județ și a exponatelor din acestea
	Modernizarea bazei sportive și culturale din județ prin accesarea fondurilor interne și europene existente
Amenințări	Scăderea drastică a populației rurale, și astfel a populației active în mediul rural, conducând la depopularea satelor, mai ales în unele zone ale Județului
	Creșterea fenomenului de brain-drain (prin emigratie spre țările vestice)
	Creșterea nivelului de abandon școlar ca urmare a crizei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Necorelarea curriculei școlare la toate nivelele cu ofertele de pe piața muncii

Creșterea necesității pentru serviciu de îngrijire a persoanelor vârstnice, pe fondul îmbătrânirii populației, în special în mediul rural

Creșterea % populației sărace în perioada de criză

Acutizarea excluziunii sociale

Degradarea și învechirea fondului de carte din biblioteci

Practicarea unui stil de viață nesănătos (sedentarism) de către tânăra generație va conduce la creșterea morbidității și la degradarea stării de sănătate a populației, cu efecte sociale grave

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 6.

INFRASTRUCTURĂ, ECHIPAREA TERITORIULUI

6.1. Rețeaua rutieră

Relația cu rețeaua rutieră trans-europeană TEN-T

Din punct de vedere al poziționării geografice, Satu Mare este cel mai apropiat municipiu reședință de județ din România față de Coridorul Mediteranean, rețea primară TEN-T. Coridorul¹⁴ leagă porturile iberice (Algeciras, Cartagena, Valencia, Taragona și Barcelona) de sudul Franței, conexiune către Marsilia, Lyon și nordul Italiei, Slovenia și o ramură prin Croația în Ungaria către granița cu Ucraina. Distanța până la extremitatea nordică a autostrăzii M3 din Ungaria este de aproximativ 67,5 km, din care 11,9 km până la punctul de trecere a frontierei din localitatea Petea, via DN19A. Prin conectarea la autostrada M3 în Ungaria, Satu Mare are accesibilitate la întreaga rețea europeană de transport rutier, astfel încât se poate afirma că accesibilitatea către Satu Mare este mai ridicată dinspre Europa față de accesibilitatea din alte regiuni ale țării. Acest lucru poate fi un avantaj, în contextul integrării mediului socio-economic și cultural cu celelalte țări ale Uniunii Europene, dar constituie în același timp un dezavantaj, prin izolarea sau accesibilitatea deficitară către zone de interes de pe teritoriul României.

¹⁴http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/corridors/index_en.htm

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 1 – Coridoarele rețelei europene de transport TEN-T „de baza”

Sursa: <http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/corridors/doc/ten-t-corridor-map-2013.pdf>

În ceea ce privește accesul la rețeaua TEN-T extindă, Județul Satu Mare este strabatut de un coridor al acesteia, format pe traseul drumurilor naționale DN1F - DN19A - DN19 - DN1C, făcând legătura între Cluj-Napoca – Zalău – Satu Mare – Halmeu.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

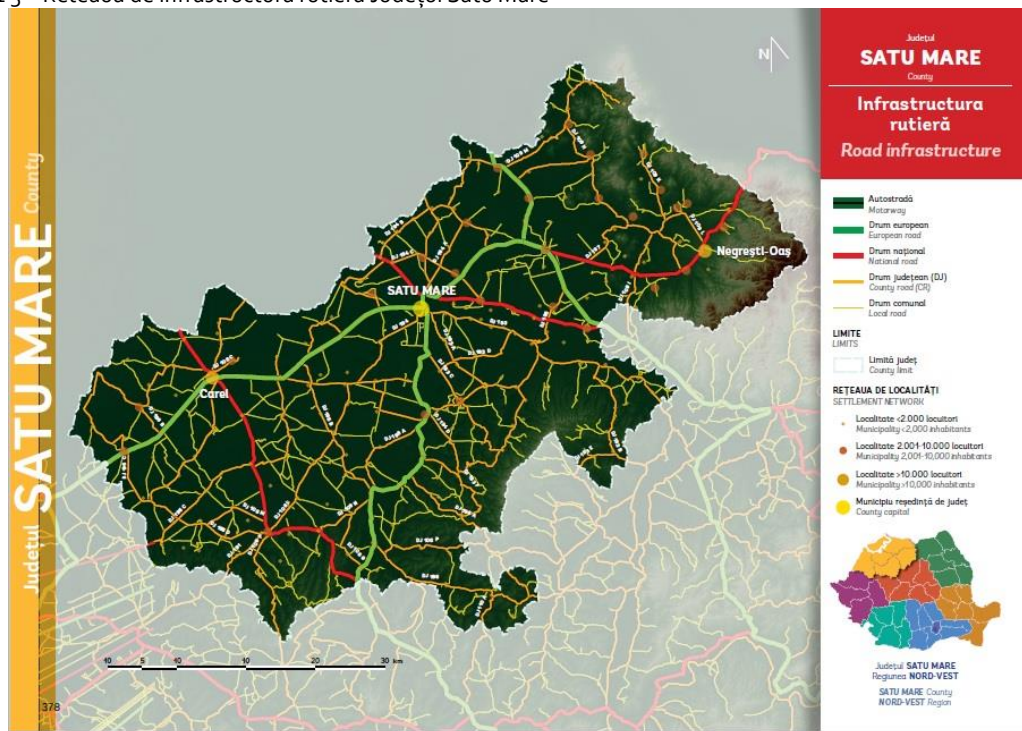
Figură 6.1 2 – Localizarea Satu Mare pe rețeaua TEN-T „extinsă”

Sursa: MPGT Romania

Rețeaua de drumuri naționale

Figură 6.1 3 – Rețeaua de infrastructura rutiera Județul Satu Mare

Rețeaua de drumuri naționale care strabat Județul Satu Mare este alcătuită din următoarele drumuri:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

DN19 - leagă municipiile Oradea, Carei, Satu Mare și Sighetu Marmăției. Între Satu Mare și intersecția cu DN1C este parte a coridorului TEN-T extins („comprehensive”); reprezintă una dintre principalele rute de tranzit, legând două centre regionale urbane ale Regiunii Nord-Vest.

DN1C - leagă municipiul Cluj-Napoca de granița nord-vestică a țării, trecând frontiera în Ucraina pe la Halmeu. DN1C trece prin orașele Gherla, Dej, Baia Mare și Seini, iar în Județul Satu Mare traversează orașul Livada. Reprezintă o cale de acces importantă, pe relația est-vest, între Satu Mare și Baia Mare. Este ruta predilectă pentru traseele rutiere ce leagă Satu Mare de Moldova (Nord-Est), prin Dej și Bistrita. După intersectarea cu DN19, drumul devine parte a coridorului TEN-T extins („comprehensive”).

DN19A – este un drum național amplasat doar pe teritoriul Județului Satu Mare, care leagă localitățile Supuru de Sus (intersecția cu DN1F) și Petea (unde se trece frontiera în Ungaria), traversând municipiul Satu Mare. Reprezintă parte a coridorului TEN-T extins („comprehensive”) până la ieșirea din Satu Mare.

DN1F - drum național din România care leagă orașele Cluj-Napoca, Zalău și Carei, terminându-se la Urziceni, la granița cu Ungaria. La limita Județului Satu Mare cu Salaj, din drumul DN1F se desparte DN19A, spre Satu Mare. Reprezintă principala cale de comunicație rutieră între Satu Mare, polul de dezvoltare regională Cluj și restul central-sudic al țării.

DN19F – este un drum național amplasat doar pe teritoriul Județului Satu Mare, care și-a dobândit statutul de drum național prin preluarea sa în administrarea CNADNR în anul 2012. Face legătura între Mun. Satu Mare și localitatea Apa, intersectând DN1C și reprezintă o alternativă pentru ruta drumurilor naționale DN19-DN1C prin Livada, scurtând distanța dintre Satu Mare și Baia Mare cu aproximativ 9 km, iar durata de parcurs cu cel puțin 4 minute.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

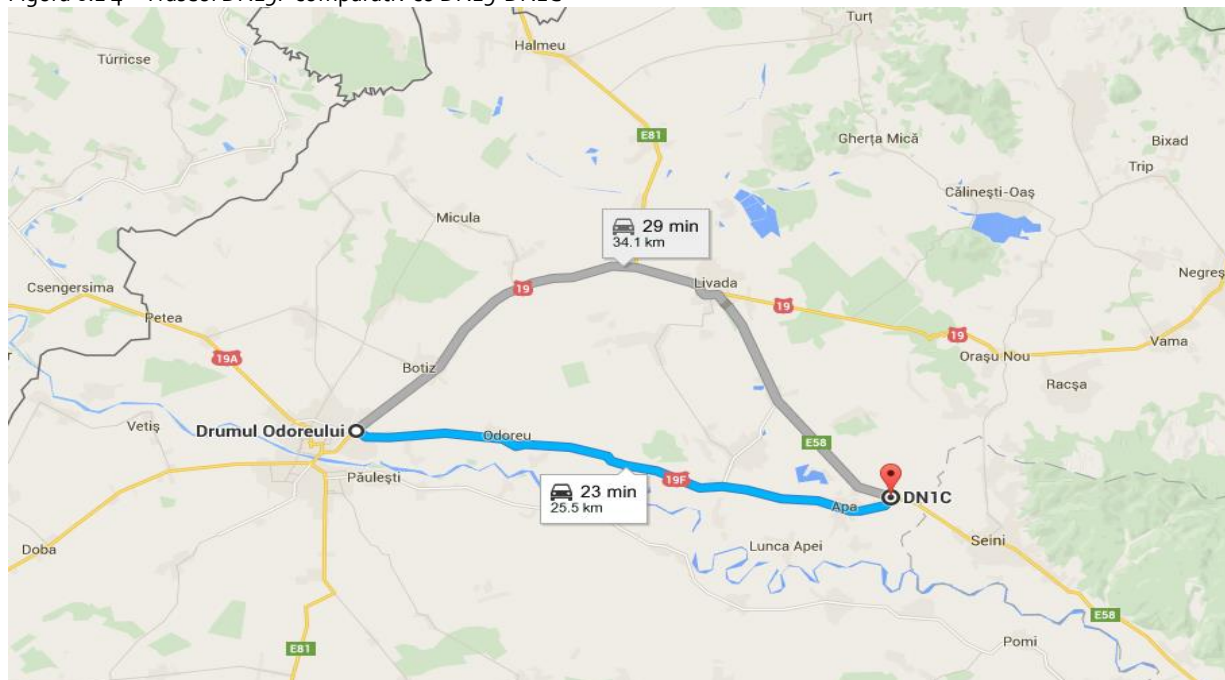

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 4 – Traseul DN19F comparativ cu DN19-DN1C

Starea tehnica a drumurilor nationale

Starea tehnica a drumurilor nationale ce strabat Județul Satu Mare este in mare parte buna, cu anumite portiuni cu stare tehnica medie, ce necesita lucrari de plombare/intretinere.

In figura urmatoare (fig. 50) este prezentata rețeaua de drumuri nationale si principalele drumuri judetene din Regiunea Nord-Vest, in functie de starea tehnica a acestora, care este ilustrata conform legendei:

Legenda:

- Bălți = nume localitate
- = drum excelent
- = drum bun
- = drum acceptabil
- = drum rău, cu multe gropi sau neasfaltat
- = drum în lucru, în curs de reabilitare (sunt reprezentate culorile înainte și după reabilitare)
- = drum de calitate necunoscută
- = trecere cu bacul a Dunării
- A4 = autostradă / ieșire autostradă
- 28B = drum național
- 243 = drum județean

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

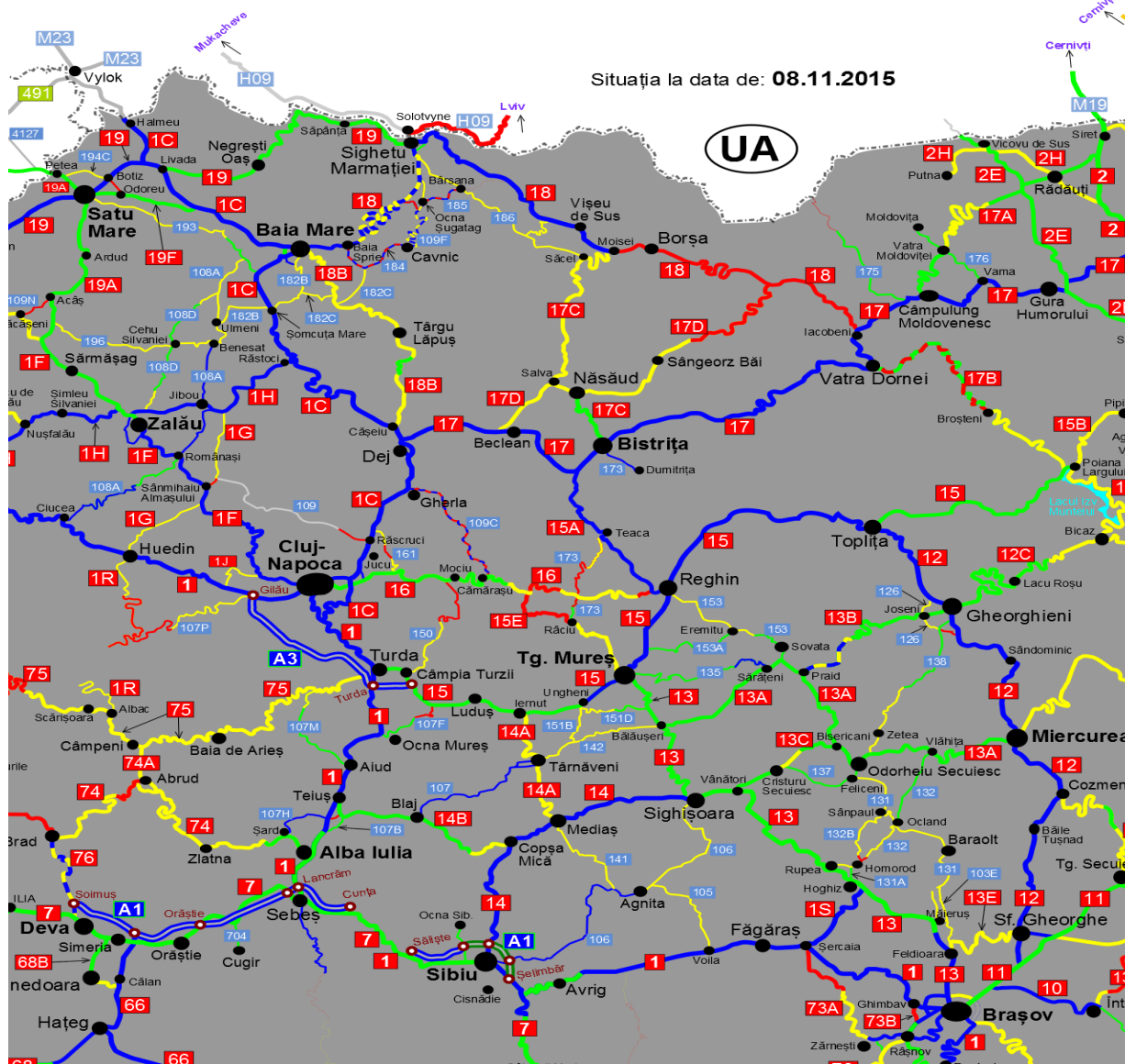

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 5 – Starea tehnica a drumurilor nationale si judetene in Regiunea Nord-Vest (noiembrie 2015)

Sursa: peundemerg.ro

DN19 – stare tehnica excelenta pana la Livada, tronsonul Livada – limita judet Maramures fiind considerata stare tehnica buna.

DN1C – stare tehnica excelenta pe intreg tronsonul care traverseaza Județul. Acest drum a fost reabilitat si modernizat in 2013, fiind finantat din credite BEI.

DN19A – stare tehnica buna pe intreg tronsonul care traverseaza Județul

DN1F - stare tehnica acceptabila pe intreg tronsonul care traverseaza Județul

DN19F – stare tehnica acceptabila. A fost reabilitat in 2013 prin tehnologia de reciclare asfaltica la rece „in situ”, dar nu a fost modernizat, pastrand elementele de incadrare de drum Județean.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Relatia cu Master Planul General de Transport al Romaniei 2015-2030-2050

Dezvoltarea infrastructurii de transport național și internațional în Județul Satu Mare se va realiza în următorii ani în conformitate cu Master Planul General de Transport al României 2015-2030-2050, realizat de Ministerul Transporturilor și aprobat de Parlamentul României.

Conform ultimei versiuni aprobate a documentului, relevante pentru Satu Mare sunt următoarele proiecte identificate, testate cu modelul de transport și prioritizate în orizonturi de timp:

Drumul expres Turda-Halmeu

Obiectivul general al proiectului este de a spori eficiența economică a rețelei de transport din România. Obiectivul operațional specific este de a aduce îmbunătățiri în ceea ce privește viteza de călătorie pe traseul dintre Turda și Halmeu, îmbunătățind astfel și conectivitatea la nivel regional. Traseul conectează municipiile Cluj - Napoca, Bistrița, Satu Mare, și Baia Mare. Împreună cu OR2 asigură legătura între sudul și centrul țării cu zonele de nord-vest dar și cu Ucraina. Include legături până la punctele de trecere a frontierei Halmeu și Petea oferind valoare adăugată pentru rutele europene. Conform analizei Modelului Național de Transport, standadrul potrivit pentru această propunere este de drum expres.

Figură 6.1 6 – Traseu orientativ al drumului expres Turda – Halmeu

Sursa: MPGT, Variantă finală revizuită a Raportului privind Master Planul pe termen scurt, mediu și lung, pag. 186

Pe acest coridor timpii de călătorie sunt mari, viteza medie înregistrată pe acest traseu fiind estimată la aproximativ 70 km/h. Cea mai mare parte a infrastructurii existente pe acest coridor este într-o stare tehnică defavorabilă – 89% din traseu este la standard de drum cu o singură bandă de circulație pe sens.

Acest proiect returnează o valoare monetară excelentă (RBC de 3,29) și operează aproximativ 30.000 de vehicule (MZA). Aproximativ întregul volum de trafic existent pe coridorul cel mai apropiat trece pe noul traseu. Costul investiției este estimat la 1713,21 milioane euro. Proiectul este compus din

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

mai multe tronsoane, iar tronsoanele Petea – Satu Mare – Livada și Halmeu – Baia Mare au următoarele valori: Nod Baia Mare-Halmeu 260.05 mil euro, Nod Livada-Petea 139.92 mil euro.

Acest drum reprezintă prioritatea 18 în Master Plan în domeniul drumurilor expres, fiind planificat pentru realizare în două etape, etapa I în 2030-2032 și etapa II în 2031-2032.

De asemenea, sunt propuse modernizarile a două drumuri naționale, ce ar dobândi statut "TransRegio", anume:

Prioritatea 14 - **Oradea-Carei-Satu Mare** – 68,5 mil euro, prevăzut a se executa pentru perioada 2022 - 2023

Prioritatea 18 - **Zalău -Satu Mare** – 49,3 mil euro, prevăzut a se executa pentru perioada 2024 - 2025

În ceea ce privește proiectele de Variante Ocolitoare, în Master Plan sunt cuprinse finalizările (fazarile) proiectelor demarate în perioada de finanțare 2007-2013, anume:

- VO Carei** - Stadiul fizic al lucrărilor realizate în cadrul proiectului Varianta de Ocolire Carei km 0+000-10+459 era de 26% (2014). Obiectivele proiectului Variantei de Ocolire a Municipiului Carei sunt construcția unei variante de ocolire în lungime de 10,46 km, la standard de drum național și construcția unui pasaj superior cu trei deschideri peste calea ferată.

De menționat că proiectul **VO Satu Mare** nu este cuprins în Mater Planul General de Transport (versiunea existentă în Aprilie 2016), pentru acest proiect existând premisele finanțării din Bugetul de Stat, prin CNADNR.

Proiectele de mare infrastructură rutieră, relevante pentru dezvoltarea sustenabilă a Județului Satu Mare sunt planificate pentru orizonturi de timp care depășesc perioada de analiză a prezentei strategii, dar mai mult, depășesc limitele până la care acest județ poate rămâne izolat. Lipsa unor investiții pentru asigurarea conectivității la rețeaua națională de autostrăzi și drumuri expres într-un orizont apropiat și relevant va conduce la agravarea aspectelor negative cu care Județul se confruntă în domeniile demografic, economic, social și de mediu.

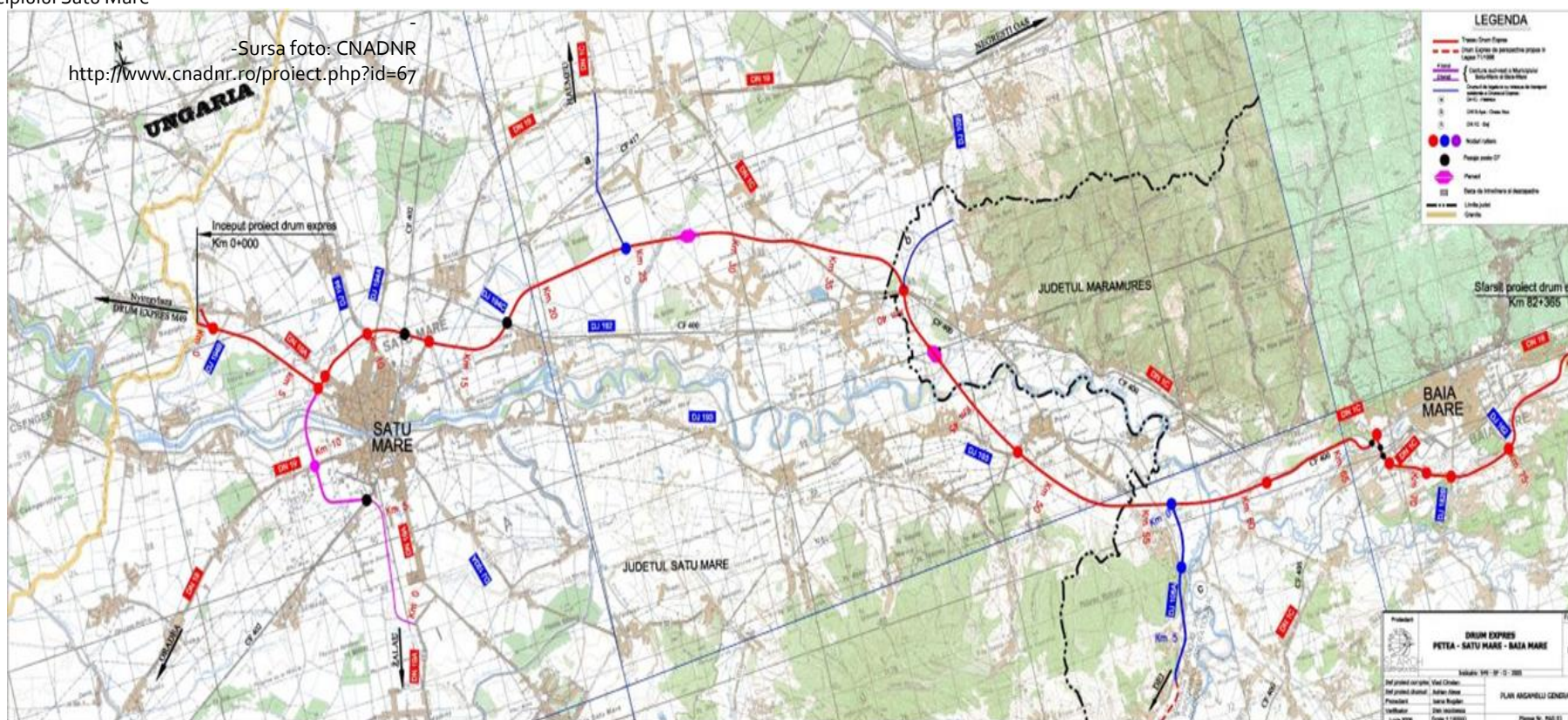
Având în vedere prevederile MPGT și estimările orientative privind perioadele de realizare a acestor investiții, sunt necesare acțiuni și activități de identificare de scării alternative pentru asigurarea finanțării, coordonării și executiei acestor proiecte.

Un scenariu alternativ ar putea cuprinde următoarele acțiuni:

- Realizarea cu prioritate a unor tronsoane mai mici, ex: Petea – Satu Mare, urmând ca într-o etapă ulterioară să se realizeze tronsonul Satu Mare – nod Livada și apoi Nod Livada – Nod Baia Mare. Tronsonul Petea – Satu Mare ar avea o valoare estimată de 59 milioane euro.
- Realizarea documentației tehnice (SF/PT) din alte surse decât Bugetul de Stat sau POIM, în coordonarea CJ Satu Mare – un astfel de studiu ar putea fi realizat în perioada 2016-2017, crescând astfel maturitatea proiectului și oferindu-i oportunitatea de a fi finanțat prin POIM (FEDR) în ciclul financiar 2014-2020 (N+3), ca proiect de rezervă (model aplicat cu succes în cazul finanțării prin POS-T 2007-2013 a lucrărilor de modernizare a Aeroportului Satu Mare).

Mare –Baia Mare și variantă de ocolire a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Rețeaua de drumuri județene Satu Mare, anul 2014

Consiliul Județului Satu Mare a efectuat în ultimii ani lucrări de reabilitare și întreținere multianuală a rețelei de drumuri județene, realizând îmbunătățiri ale următoarelor tronsoane de drumuri județene:

- Roșiori – Pomi – Borlești – limită județ Maramureș,
- Doba – Boghiș,
- Domănești intravilan,
- Carei – Cămin,
- Stâna intravilan,
- Ardud – Baba Novac, Iojib – Medieșu Aurit,
- Rușeni – Hrip,
- Micula – Agriș,
- Lazuri intravilan,
- Tarna Mare intravilan,
- Valea Măriei – Tur,
- Boinești – Târșolț – Cămărzana,
- Orașu Nou – Orașu Nou Vii – limită județ Maramureș,
- Turț – Gherța Mică,
- Orașu Nou – Racșa,
- Intravilan Beltiug,
- Medieșu Aurit – Intersecție DN 19F,
- Hodod – limită județ Sălaj,
- Borlești – limită județ Maramureș,
- Orașu Nou – limită județ Maramureș,
- Satu Mare – Viile Satu Mare,
- Intravilan Cehal,
- Intravilan Borlești,
- Turț – Băbești,
- Intersecție Botiz – Micula.

Tabel 6.1.1 - Sinteza situației de viabilitate a drumurilor județene din Județul Satu Mare

Anul 2014	km	%
Total drumuri județene	854 km	100
din care, după tip de îmbrăcăminte		
Îmbrăcăminte asfaltică	655 km	76,70%
Pavaj	13 km	1,52%
Împietruiri	67 km	7,85%
Pământ	119 km	13,93%

Sursa: prelucrare informații Direcția Tehnică Consiliul Județean Satu Mare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Rețeaua de drumuri județene totalizează 854 km, valoare recențată la 31.12.2014. Din totalul lungimii drumurilor județene 5% din rețea este reprezentată de drumuri moderne permanente cu îmbrăcăminte de beton asfaltic. Se constată o valoare ridicată a îmbrăcăminților ușoare, aprox. 70%, care datorită intensității traficului și a tonajului vehiculelor, au un potențial ridicat de deteriorare. Pentru că aproximativ 21.5% din drumurile județene sunt acoperite cu îmbrăcăminți de tip pietriș sau pământ limitează viteza medie de circulație și accesul vehiculelor de tonaj ridicat. Din analiza stării drumurilor județene reiese că aproximativ 35,4%, însemnând o lungime de 299.02 km, sunt într-o stare rea și foarte rea. S-a constatat în urma vizitelor din teren ca o serie de sectoare de drum Județene de pământ (DJ 109P între km 27+560 - 30+810 și DJ 197 între km 17+104 - 21+604) sau pietruite (DJ 194B între km 8+246 - 9+450 și DJ 194D între km 3+650 - 8+150) sunt clasificate drept drumuri județene în stare bună.

Tabel 6.1 2 - Lungimea drumurilor publice, pe categorii de drumuri, tipuri de acoperământ

Categorii de drumuri publice	Tipuri de acoperământ	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani	
			Anul 2013	Anul 2014
			UM: Km	
			Kilometri	Kilometri
Nationale	Modernizate	Satu Mare	265	279
-	Cu îmbrăcăminte ușoare rutiere	Satu Mare	28	14
Județene și comunale	Modernizate	Satu Mare	233	183
-	Cu îmbrăcăminte ușoare rutiere	Satu Mare	650	659
-	Pietruite	Satu Mare	315	259
-	De pământ	Satu Mare	287	292
- Județene	Modernizate	Satu Mare	69	94
-	Cu îmbrăcăminte ușoare rutiere	Satu Mare	593	574
-	Pietruite	Satu Mare	65	67
-	De pământ	Satu Mare	117	119
- Comunale	Modernizate	Satu Mare	164	89
-	Cu îmbrăcăminte ușoare rutiere	Satu Mare	57	85
-	Pietruite	Satu Mare	250	192
-	De pământ	Satu Mare	170	173

Sursa: Institutul Național de Statistică

Starea tehnică a drumurilor județene este ilustrată în figura următoare:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

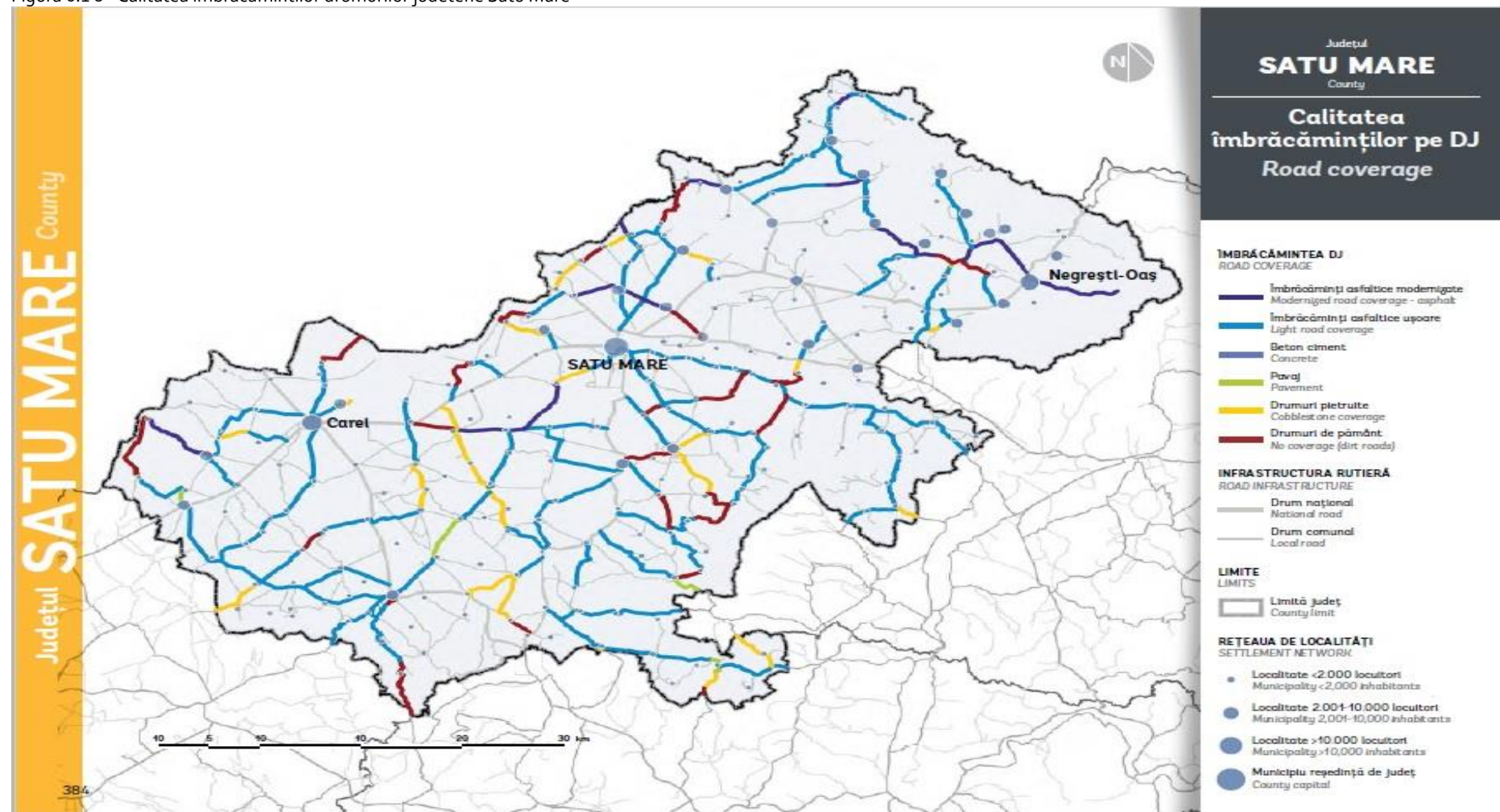

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 8– Calitatea îmbrăcămintelor drumurilor județene Satu Mare

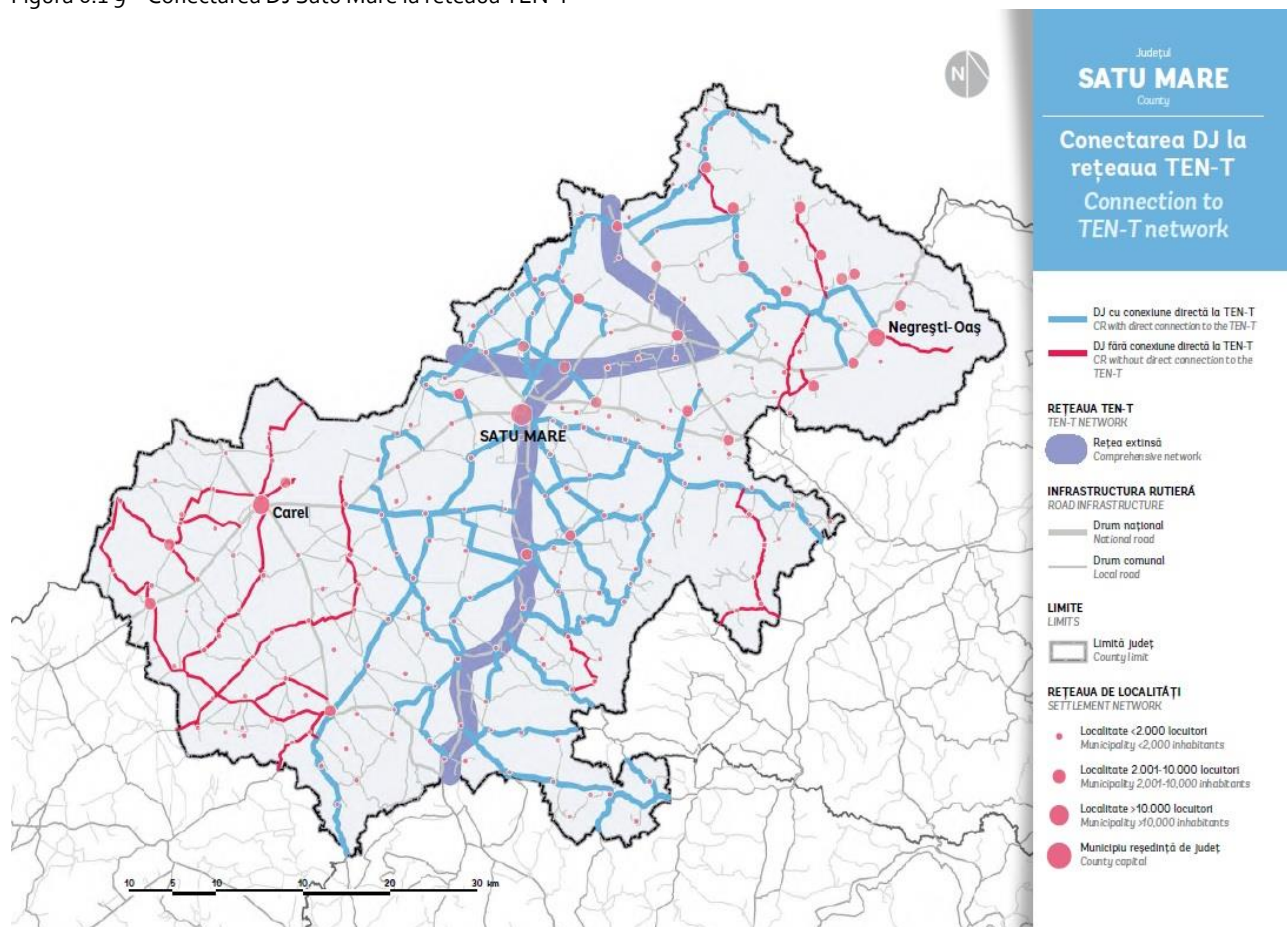

Dupa cum se poate observa din Fig. 6.18, starea tehnica a drumurilor judetene difera chiar in cadrul aceluasi tronson de drum Județean, astfel incat nu este asigurata o continuitate a parametrilor tehnici intre capatele acestuia. Se regasesc astfel intercalate drumuri pietruite cu drumuri cu imbracaminti usoare de asfalt, drumuri de pamant cu drumuri asfaltate, ceea ce denota: lipsa unor resurse financiare proprii suficiente pentru un amplu program de modernizare a rețelei de drumuri judetene, dar si o lipsa de coerenta in planificarea investitiilor si lucrarilor de reabilitare si modernizare.

Planificarea investitiilor in infrastructura rutiera Județeană pentru perioada 2014-2020, va trebui sa tina cont de urmatoarele criterii de prioritizare si selectie:

1. **Accesibilitatea populatiei in mod direct la rețeaua TEN-T** – vor fi propuse spre finantare cu precadere proiectele care asigura conectivitatea populatiei la rețeaua TEN-T rutiera. In figura urmatoare sunt ilustrate drumurile judetene care sunt conextate la rețeaua TEN-T, care pe cuprinsul Județului Satu Mare este pozitionata pe coridorul nord-sud, pe traseul drumului national DN19A pana la Satu Mare, DN19 pana la intersectia cu DN1C si DN1C pana la Halmeu.

Figură 6.1 9 – Conectarea DJ Satu Mare la rețeaua TEN-T

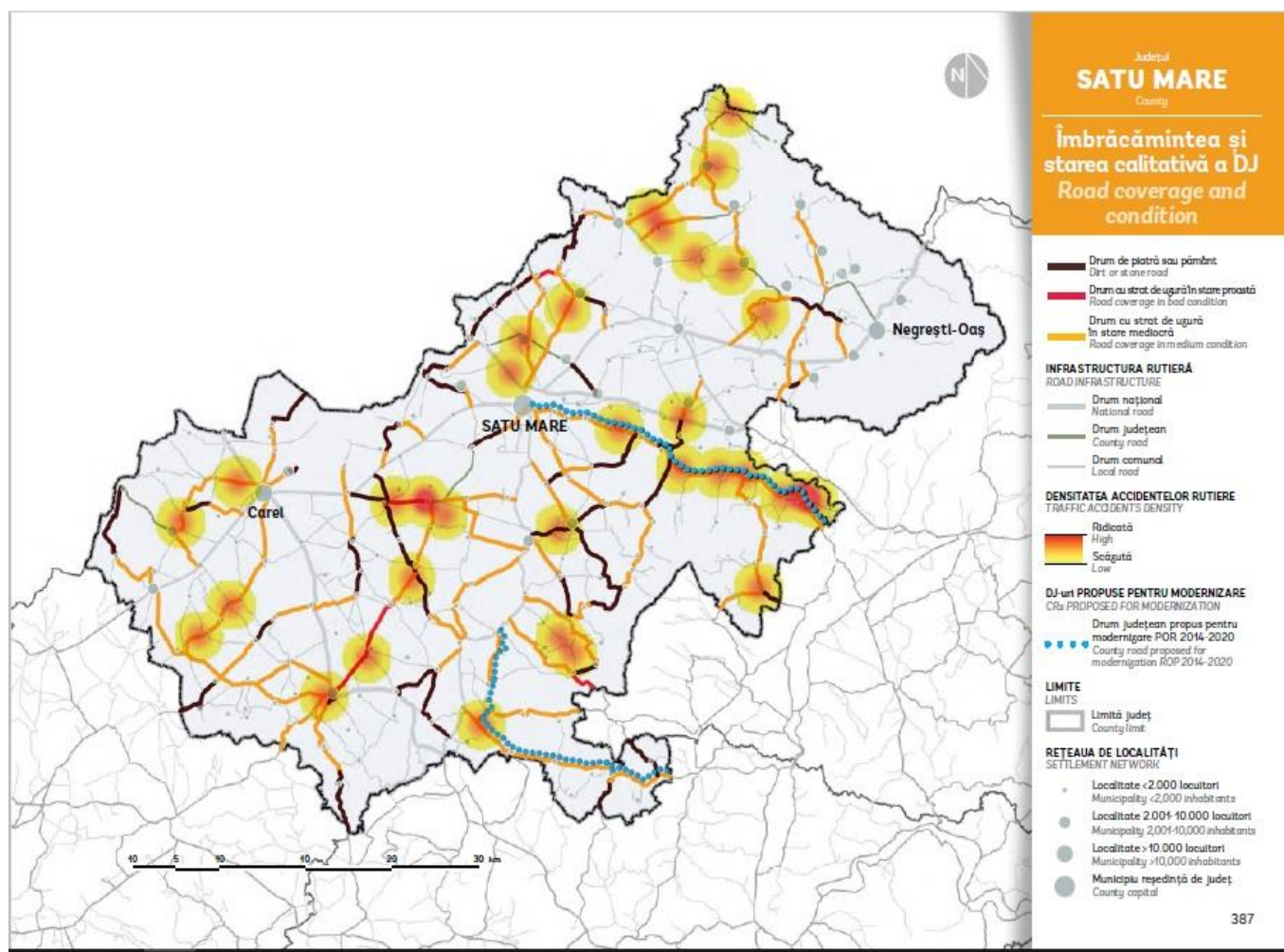

Sursa: Ghid de investitii Banca Mondiala: Drumuri Judetene

Dupa cum se poate observa din figura 6.1.9, majoritatea drumurilor județene sunt conectate în mod direct la rețeaua TEN-T care traversează Județul, cu excepția drumurilor județene din proximitatea centrelor urbane Carei și Negrești-Oas.

2. **Siguranța cetățenilor pe drumurile județene** – se vor prioritiza spre modernizare traseele de drum Județean care prezintă valori ridicate ale riscului de producere accidente din cauza elementelor geometrice, planeitate, portanță și semnalizare rutieră defectuoasă.

În Figura 6.1.10 sunt prezentate tronsoanele de drum Județean și densitatea aferentă a accidentelor rutiere.

Sursa: Ghid de investiții Banca Mondială: Drumuri Județene

3. **Populația deservită de drumurile județene** – se vor propune pentru reabilitare tronsoanele de drum Județean care deservește un număr cât mai mare de locuitori ai Județului.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

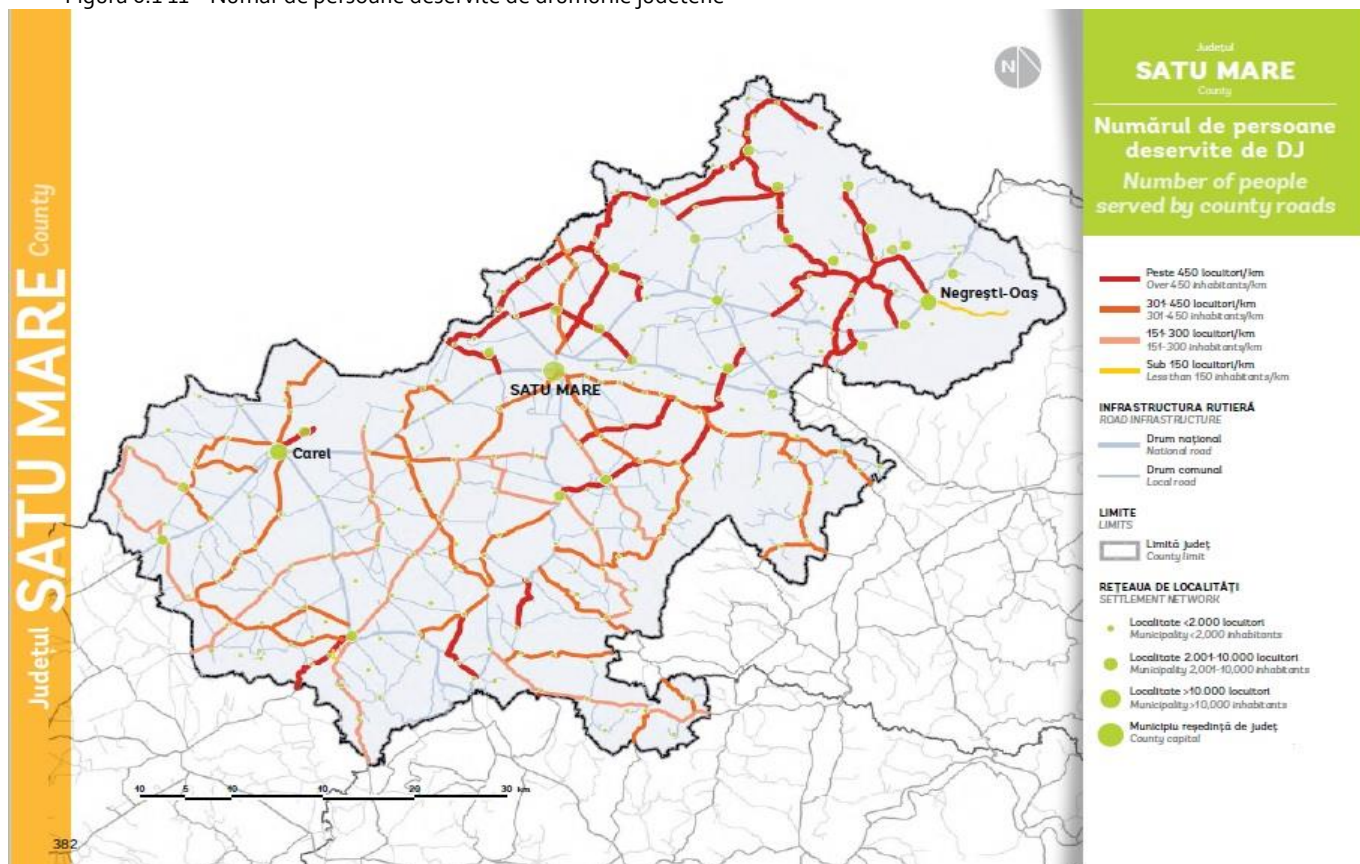

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 11 – Numar de persoane deservite de drumurile județene

Sursa: Ghid de investiții Banca Mondială: Drumuri Județene

4. Valorile de trafic - Cele mai ridicate valori de trafic se înregistrează pe DJ 194A Municipiul Satu Mare – Micula (DJ194B) (aproximativ 13.7% din volumul de trafic recensat), DJ109LDN19 - Călinești Oaș (6.8%), DJ108M Carei - Frontiera Ungaria (4.8%). Aceste valori se pot explica prin existența producătorilor agricoli din arealul Micula-Halmeu, respectiv din partea de S-V a Județului și atractivitatea zonei cu potențial turistic din zona Călinești Oaș. Restul valorilor recensate sunt asimilate unui trafic moderat sau scăzut datorate localităților rurale ce sunt conectate.

Comparând valorile de trafic recensat și caracteristicile drumurilor județene după îmbrăcămintea rutieră existentă, respectiv starea acestora, se recomandă în primă fază modernizarea a 284 km drum Județean strategic pentru perioada 2015 - 2018.

Pentru o parte din sectoarele de drum prioritare identificate, insumand **235,6 km**, au fost semnate contracte de finanțare prin Programul Național de Dezvoltare Locală PNDL în noiembrie 2015, în valoare totală de **400,3 milioane** lei. Sectoarele de drum ce vor fi modernizate prin PNDL în perioada 2016-2018:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

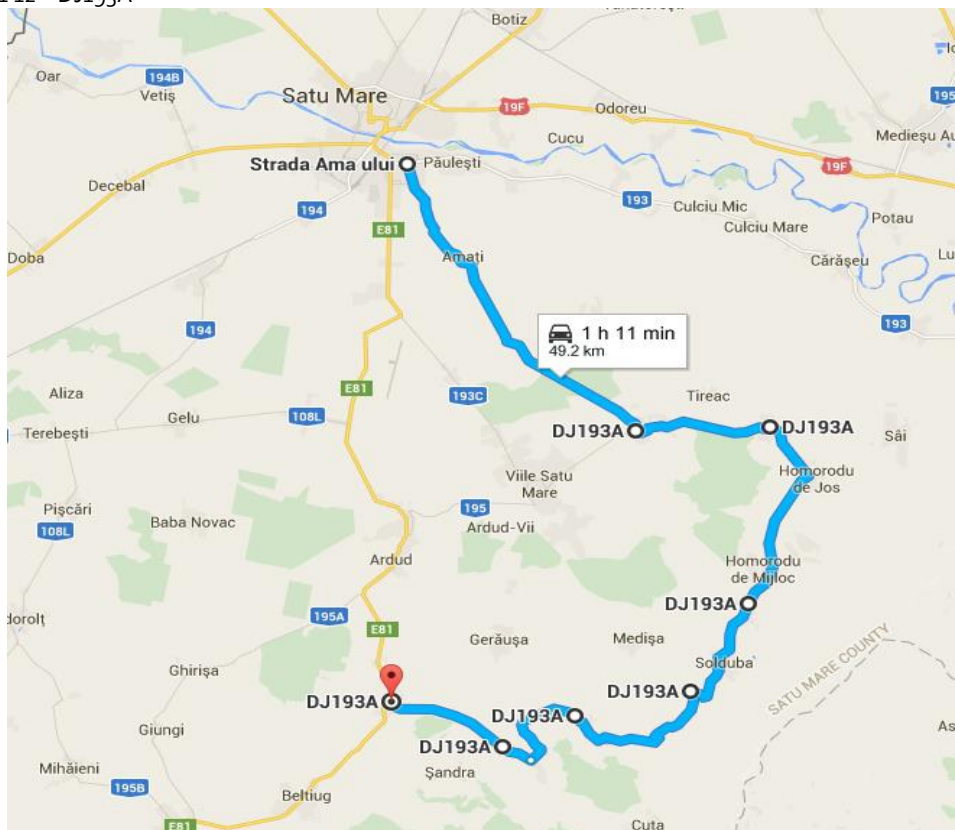
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Modernizare **DJ 193A** Satu Mare (DJ 193) - Amați - Rușeni - Tătărești - Necopoi - Homorodu de Jos - Homorodu de Mijloc - Homorodu de Sus - Solduba - Hodișa - Socond - Rătești (DN 19A)
km 0+000 (0+900) - km 49+124 (49+099) – 48.2 km

Figură 6.1 12 – DJ193A

- Modernizare **DJ 108L** Tășnad - Cig - Eriu Sâncrai - Craidorolț - Piscari - Terebesti - Gelu – Mădăras km 0+000- 35+359 – 35.3 km

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

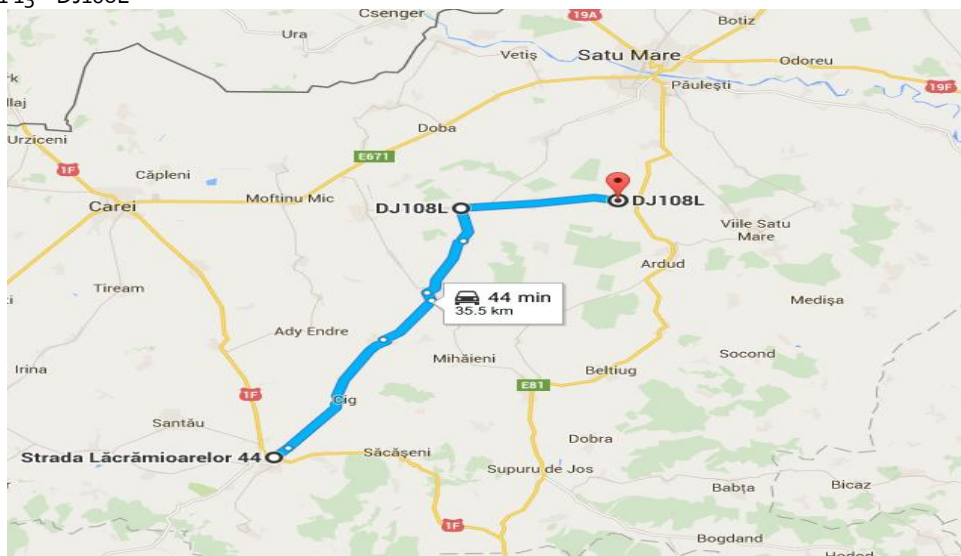

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

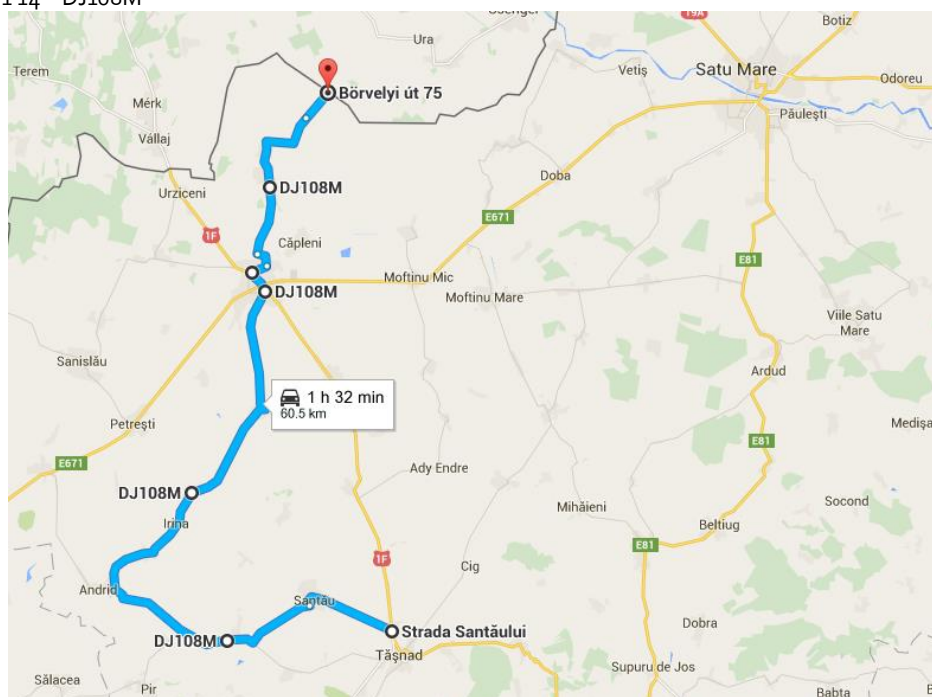
Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 13 – DJ108L

- Modernizare **DJ 108M** Tășnad (DN 1F) - Santau - Chereusa - Andrid - Dindești - Irina - Portița - Vezendiu - Tiream - Carei - Camin - Lucaceni Km(0+000- 4+000) și Km(8+000-59+979) pe lungimea de 54,979 km

Figură 6.1 14 – DJ108M

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

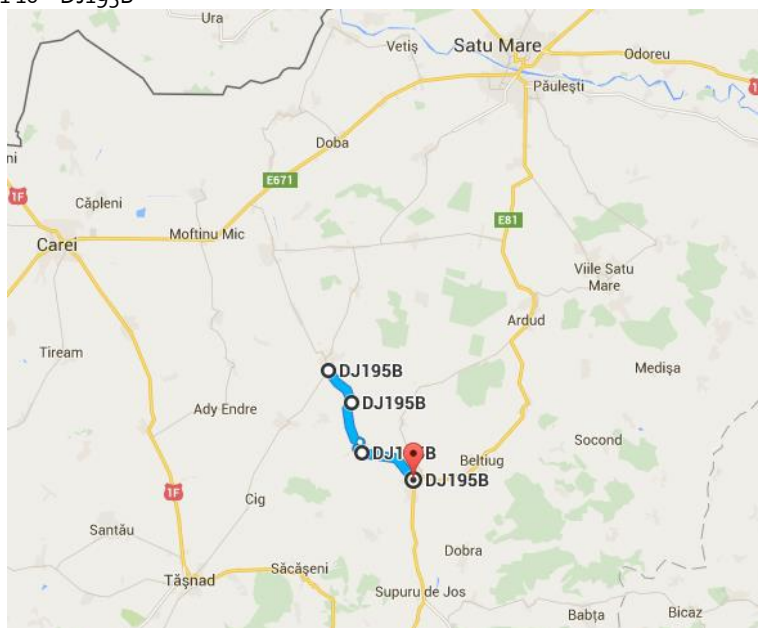
- Modernizare DJ 196B Carei (DN 1F) - Foieni Km 0+000 – 5+209.28 – lungime 5.2 km

Figură 6.1 15 – DJ196B

- Modernizare DJ 195B , tronsonul Craidorolț - Țeghea km 22+850 - km 29+230 si tronsonul Acâș – Mihăieni – Lungime totala 11.2 km

Figură 6.1 16 – DJ195B

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

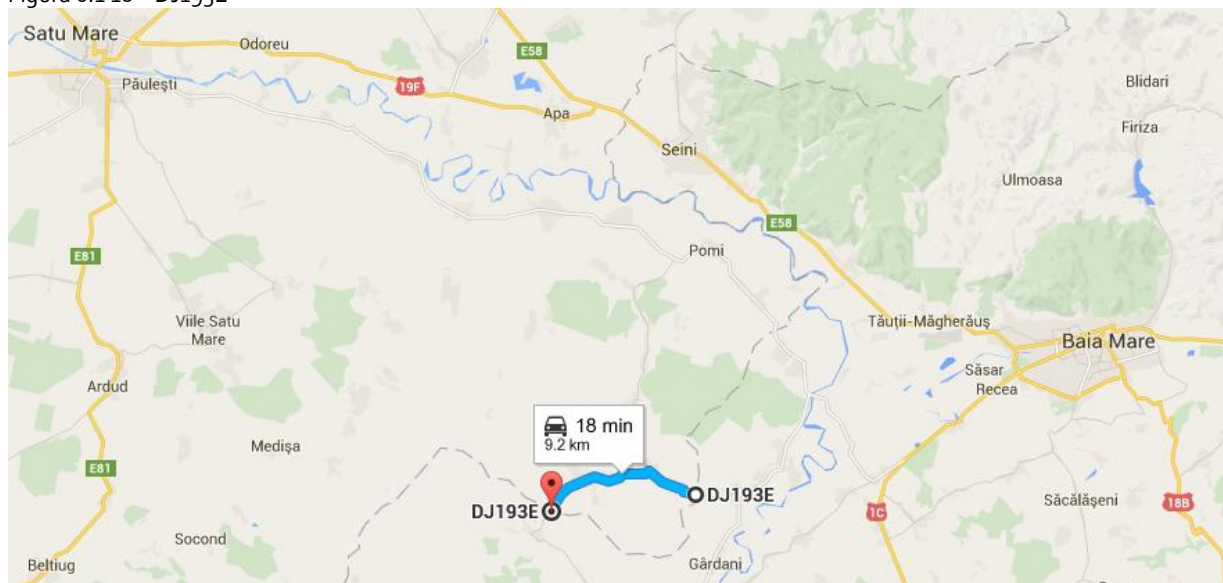
■ **DJ 195C** Pir – lim. Jud BH(Sălacea) km 42+318 - km44+768 – lungime totala 2.45 km

Figură 6.1 17 – DJ195C

■ **DJ193E** Lim. Jud. MM –Bârsău de Sus – Lim. Jud. MM, km 12+000 – km 20+325, lungime totala 8,325 km

Figură 6.1 18 – DJ195E

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

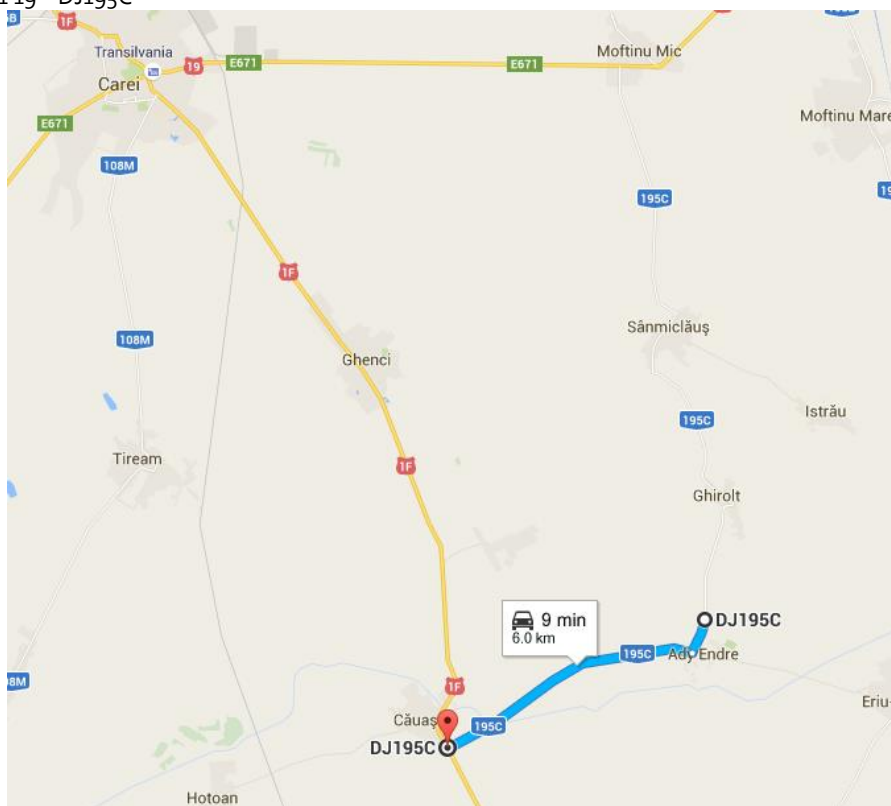
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

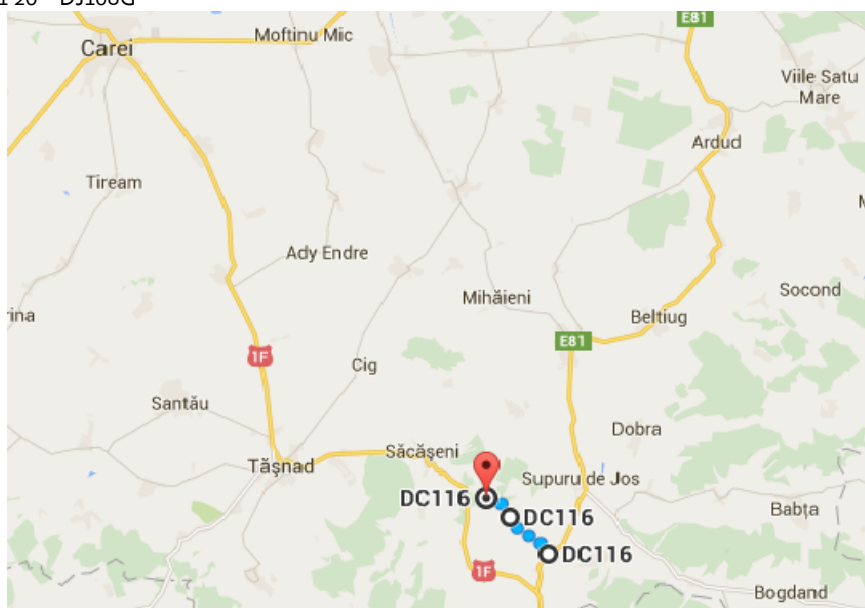
■ **DJ 195C** Ady Endre – Căuaș, km 18+822 – km 24+822, lungime totală 6 km

Figură 6.1 19 – DJ195C

■ **DJ 108G** Supuru de Sus (DN 19) – Sechereșa - DJ 109N km 0+00-km 4+910 (4+750)'' lungime totală 4.75 km

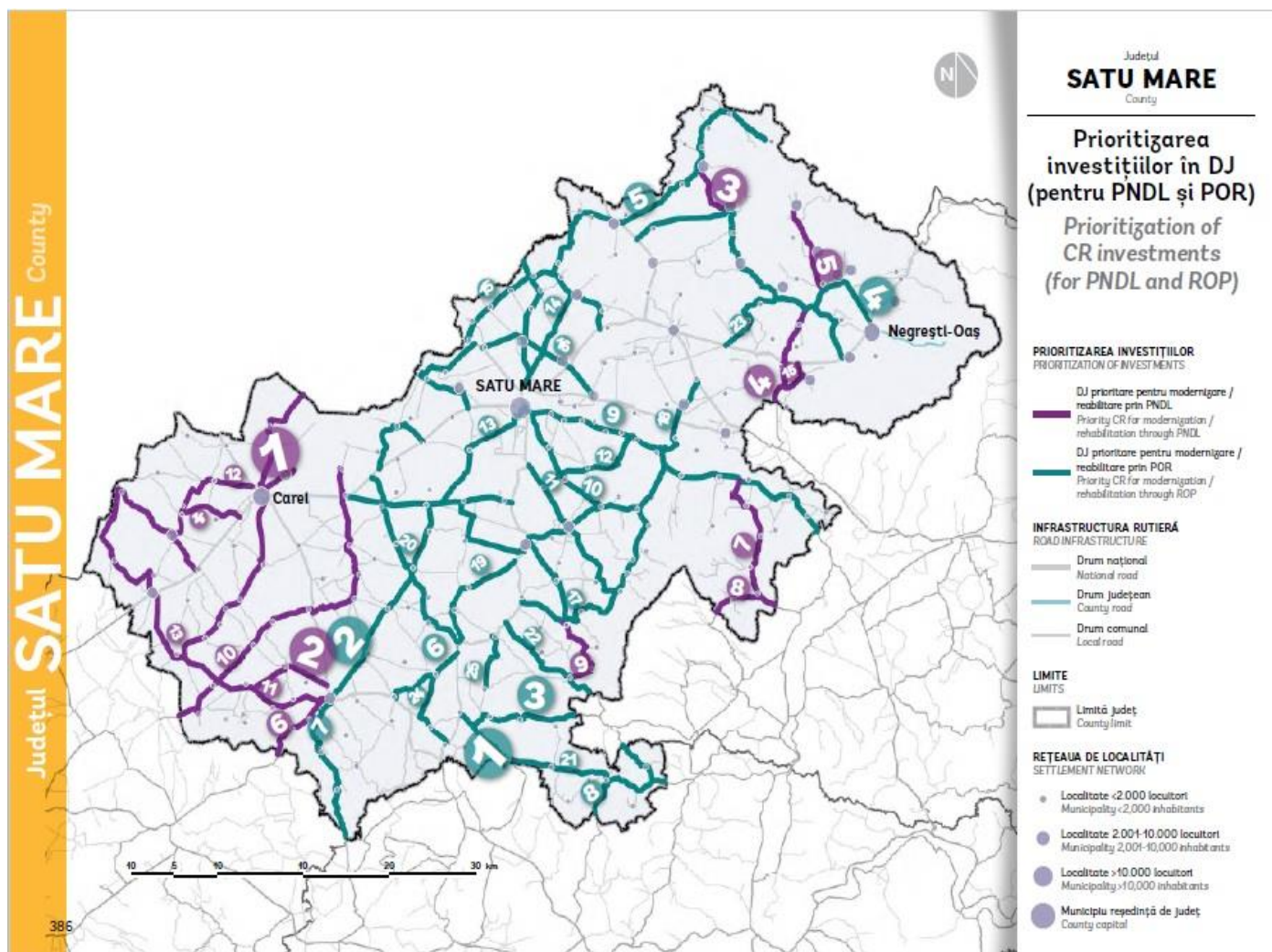
Figură 6.1 20 – DJ108G

În lista de mai sus nu au fost incluse sectoarele de drum Județean care urmează a fi modernizate ca obiective de investiții aprobate pentru finanțare din Programul Național de Dezvoltare Locală, Subprogramul Infrastructura la nivel Județean, pentru anul 2014. Aceste sectoare sunt detaliate în continuare:

- Pod pe DJ 195C, km 10+905, peste râul Crasna la Domănești (investiție începută în anii anteriori)
- Podul dalat peste valea Ciora în comuna Târșolț, DJ 109K km 14+251 (investiție începută în anii anteriori)
- Pod km 29+031 – Turț, peste râul Turț (investiție începută în anii anteriori)

Prioritizarea proiectelor de investiție în Județul Satu Mare pentru perioada 2014-2020 este ilustrată în figura următoare:

Figură 6.1 21 – Prioritizarea investițiilor DJ (PNDL și POR 2014-2020)

Sursa: Ghid de investiții Banca Mondială: Drumuri Județene

Alte proiecte de drumuri județene ce necesită reabilitare:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Modernizare **DJ 196** Supuru de Jos - Corund - Bogdand - Nadișu Hododului – Hodod - limita Jud. Sălaj Km(0+000- 28+000) - se va propune spre finanțare prin POR 2014-2020 (a se vedea subcapitolul următor)
- Modernizare **DJ 108P** Tronson: Hurezu Mare – Babta - limita Jud. Sălaj - pe lungimea de 12 km
- Modernizare **DJ 109N** Tronson: Acas - Uimat - pe lungimea de 3,6 km
- Modernizare **DJ 109P** limita Jud. Sălaj – Cehal - Tasnad - pe lungimea de 17.6 km
- Modernizare **DJ 196A** între Lelei –DJ196 - pe lungimea de 3 km
- Modernizare **DJ 193** Satu Mare – Borlesti – Lim.Judet Maramures - pe lungimea de 40 km
- Modernizare **DJ 193D** Ruseni – Culciu Mic - pe lungimea de 11,5 km
- Modernizare **DJ 193C** Satu Mare - Viile Satu Mare Km 0+046,7 - 11+096,42, lungime 11 km
- Modernizare **DJ 194** Satu Mare – Moftinu Mare, tronson în lungime 12 km
- Modernizare **DJ 194B** tronsonul Dorolt (DN19A) – Atea – Bercu - Micula – Ciuperceni (DN19), tronson în lungime 23,9 km - se va propune spre finanțare prin POR 2014-2020 (a se vedea subcapitolul următor)
- Modernizare **DJ 196C** tronsonul Piscolt (DN19) – Resighea – Scarisoara Noua, tronson în lungime 9,11 km - se va propune spre finanțare prin POR 2014-2020 (a se vedea subcapitolul următor)
- Modernizare **DJ 194C** tronsonul Odoreu – Lazuri - Dorolt, tronson în lungime 15,2 km
- Modernizare **DJ 193C** Viile Satu Mare - Medişa Km 11+096,42 –17+027,24, tronson 5 km
- Modernizare **DJ 195A** Acas – Giungi – Ghirisa – DN19A, tronson 14 km
- Modernizare **DJ 196A** DN19A – Stana – Lim. Judet Salaj, tronson 16.3 km
- Modernizare **DJ 195** Viile Satu Mare – Tătăreşti Km 5+750 – 9+935, tronson 4.18 km
- Modernizare **DJ 109I** Orasul Nou – Lim. Judet Maramures, tronson 5 km
- Modernizare **DJ 109K** Orasul Nou – DJ108L, tronson 7,2 km
- Modernizare **DJ 193B** Barsau de Jos – Poiana Codrului – Pomi (DJ193), tronson 13,5 km
- Modernizare **DJ 195C** Pir – Sudurau – Hotoan - Cauas, tronson 19 km
- Modernizare **DJ 194B** DN19-Vetiş-Oar km 0+000-9+650, tronson în lungime de 9,65 km
- Modernizare **DJ 194A** Pădurea Noroieni - Micula - Bercu Nou km 6+165 – 10+850, km 12+850-17+185
- Modernizare **DJ109H** Turţ (DJ 109L) - Batarci (DJ 109M) Km (0+000 – 7+020) pe lungimea de 7km
- Pod pe DJ 108M km 5+750 peste Valea Santău, Santău

În cadrul următoarelor programe de finanțare prin Programului Operațional Regional 2014-2020 se dorește promovarea unui amplu proiect de modernizare, denumit Traseu Regional Transilvania Nord unic la nivel național, prin care vor fi reabilitați 601 kilometri de drum Județean din județele Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Maramureș, Bihor și Satu Mare. Suma necesară materializării acestui proiect îndrăzneț trece de 200 de milioane de euro.

„Traseul regional Transilvania Nord” leagă localități din județele Bihor, Cluj, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Satu Mare și Maramureș la TEN-T (Rețeaua trans-europeană de transport). TEN-T este un proiect al Uniunii Europene ce prevede crearea unei rețele complete de transport auto, feroviar și naval. Rețeaua urmează să conecteze pe teritoriul UE infrastructura de transport, telecomunicații și

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

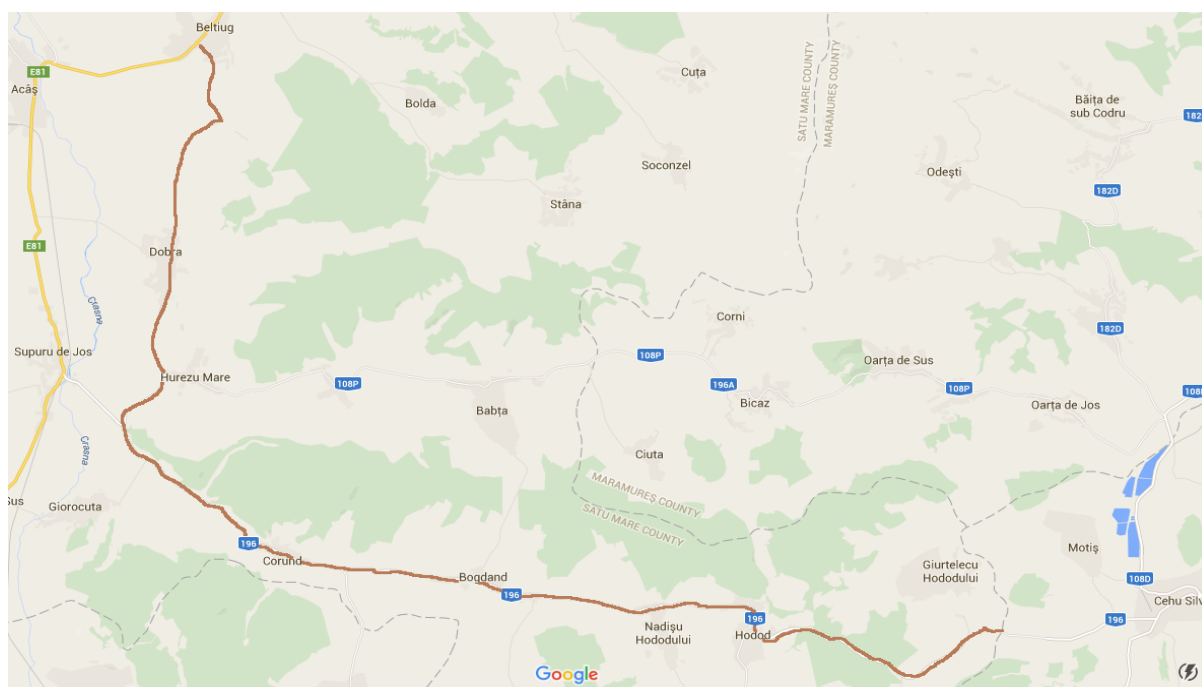

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

1. Modernizarea drumurilor județene DJ 108R din DN 19A Beltiug – Beltiug Bai – Dobra – Hurezu Mare – DJ 108P – DJ 196 Corund – Bogdand – Hodod – limita de județ Salaj

Proiectul de față propune modernizarea tronsoanelor drumurilor județene, având o lungime totală de 38,145 km, aflat pe raza Județului Satu Mare și traversează localitățile, Beltiug, Dobra, Hurezu Mare, Corund, Bogdand, Hodod, până la limita cu jud. Salaj.

Figură 6.1 23 Modernizarea drumurilor județene DJ 108R din DN 19A Beltiug – Beltiug Bai – Dobra – Hurezu Mare – DJ 108P – DJ 196 Corund – Bogdand – Hodod – limita de județ Salaj

Traseul regional Transilvania Nord compus din DJ108R-DJ108P-DJ196 este conectat în mod direct la rețeaua TEN-T prin intersecția cu DJ19A din comuna Beltiug și face legătura în mod direct cu Județul Salaj, unde se continuă până la comuna Benesat, în apropiere de Județul Maramureș, trecând prin orașul Cehu Silvaniei. În acest sens, traseul regional compus din DJ108R-DJ108P-DJ196 are rol de "drum interjudețean", fiind o alternativă la drumurile naționale care asigură legătura dintre nordul Județului Salaj și Județul Satu Mare.

În urma realizării proiectului, durata de deplasare pe acest tronson va scădea cu 14 minute, iar viteza de deplasare va crește cu 35%.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

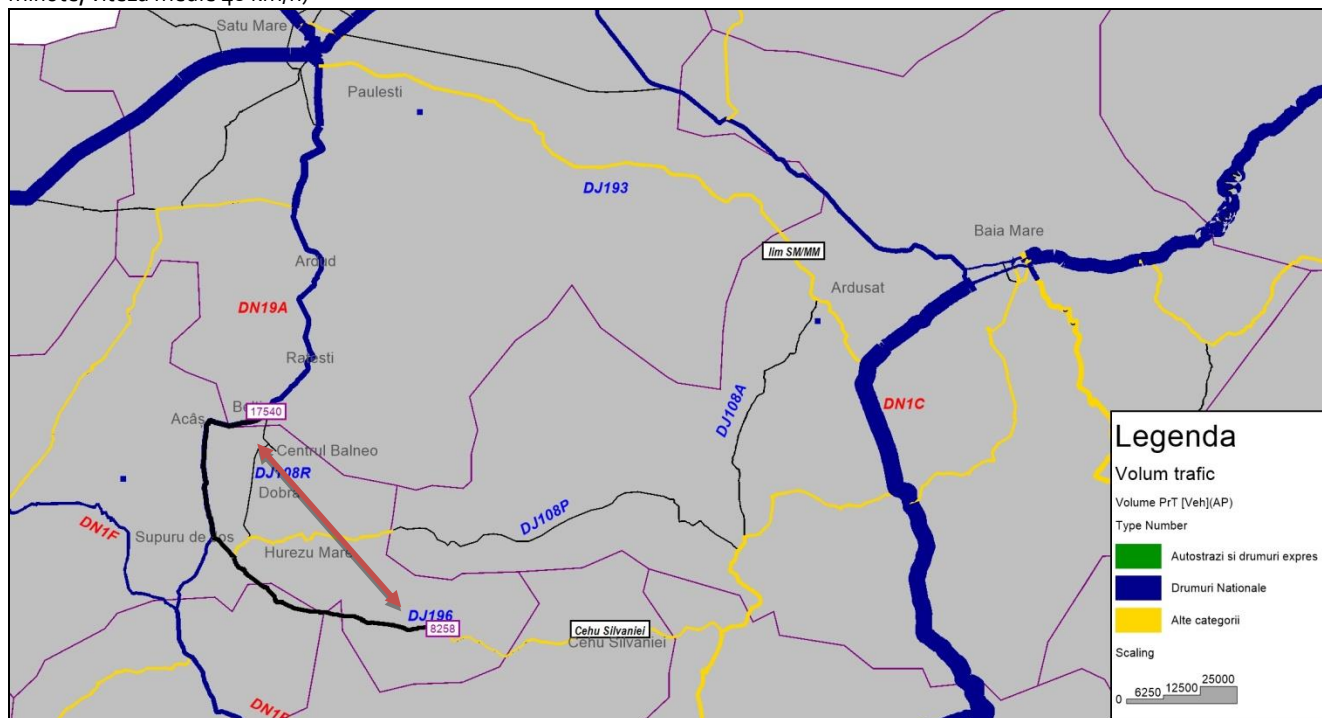

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

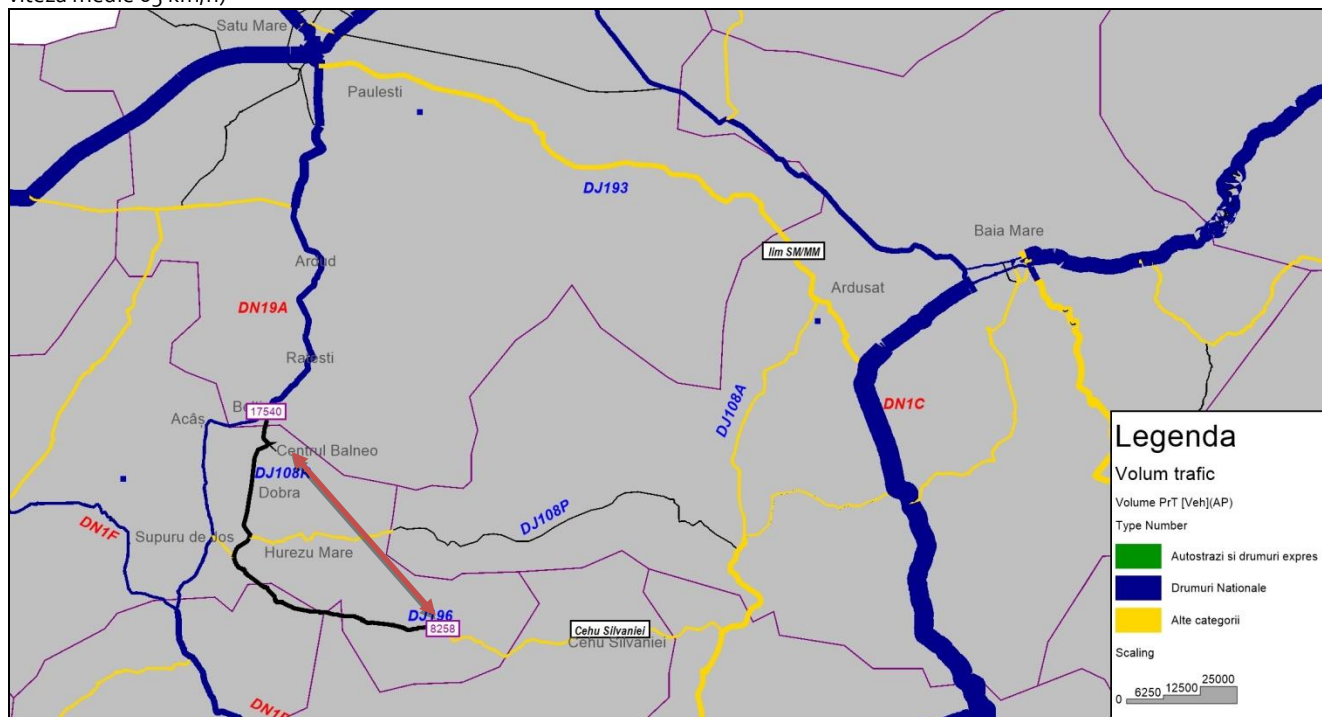

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.1 24 - Durata de parcurs în cazul „Fără Proiect” pentru ruta Corund (DJ196) –DN19A – Satu Mare – durata (durata 41 minute, viteză medie 48 km/h)

Figură 6.1 25- Durata de parcurs în cazul „Cu Proiect” pentru ruta Corund (DJ196) –DN19A – Satu Mare (durata 27 minute, viteză medie 65 km/h)

Sursa: Studiu de trafic, CJ Satu Mare

2. „Modernizarea drumului Județean DJ 194B din DN19A Dorolț – Bercu DJ194B - DN 19 (Ciuperceni)”, care începe în Dorolț (intersecția cu DN 19A) poziție kilometrică 16+338 și se termină în Ciuperceni (intersecția DN 19), poziție kilometrică 40+250 și care străbate

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

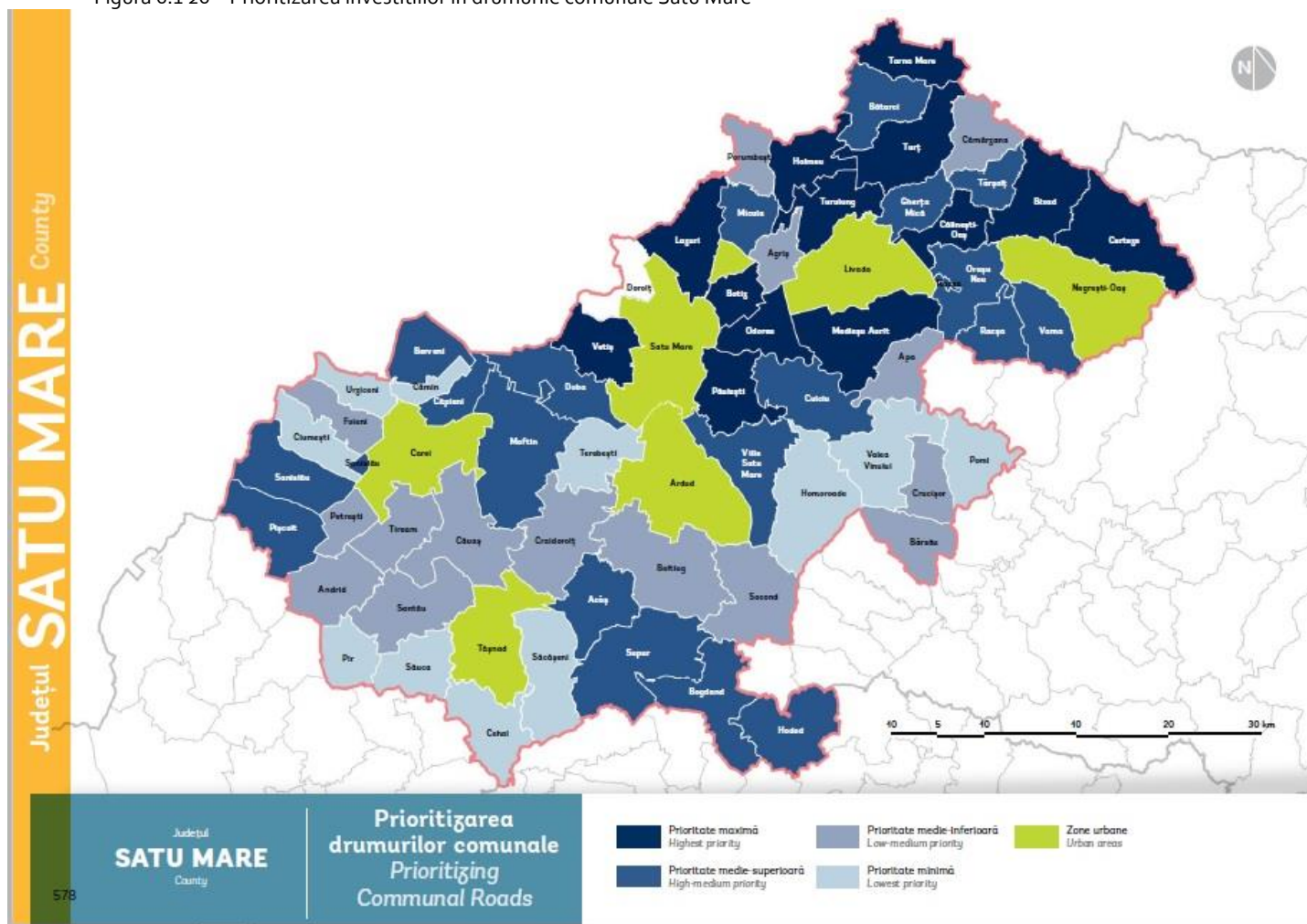
localitățile Dorolț – Atea – Peleș – Pelișor – Bercu – Bercu Nou – Micula- Agriș- Ciuperceni, lungimea totală a drumului Județean este de **23,912 km**.

3. "Modernizarea drumului Județean DJ 196C din DN 19 Pișcolt – Resighea – Scărișoara Nouă DJ 196C", lungimea totală a drumului Județean va fi de **9,133 km**.

Drumurile comunale

Rețeaua de drumuri comunale, în lungime totală de aproximativ 497 km este acoperită pe majoritatea suprafeței de rulare de îmbrăcămînți din pământ sau pietriș, conducând la o accesibilitate redusă în zonele rurale. Datorită posibilității de declasificare a unor sectoare de drum comunal la regim de drum Județean și de necesarul de intervenție se vor analiza în particular pe fiecare sector de drum, în funcție de sursele de finanțare existente în perioada 2014-2020.

Figură 6.1 26 – Prioritizarea investițiilor în drumurile comunale Satu Mare

Sursa: Ghid de investiții Banca Mondială: Drumuri comunale și infrastructură socială

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Transportul de calatori

Transportul de călători pe drumurile județene este asigurat de operatori intrajudețeni conform traseelor atribuite și incluse în *Programul Județean de Transport Persoane prin Curse Regulate aferent perioadei 2014-2019*. Aceste sunt scoase la licitație la interval de 5 ani și cuprind la momentul elaborării documentului 83 de trasee ce acoperă în totalitate drumurile județene din Satu Mare. Suma kilometrilor acoperiți de toate traseele județene este de 2.663, existând puncte prestabilite conform dosarelor de atribuire de plecare și oprire intermediară și oprire finală. Numărul vehiculelor minime destinate transportului de călători este de 83.

În concluzie drumurile județene și comunale sunt modernizate insuficient, ceea ce generează discrepanțe majore între mediul urban și rural, cu implicații negative asupra posibilităților de dezvoltare ale turismului, agriculturii, precum și atractivitatea investițiilor externe în județ.

6.2. Transportul feroviar

Conform datelor procesate, din documentele publice CFR Infrastructură, rețeaua feroviară a Județului are o lungime totală de aproximativ 200 de km, linii simple și neelectrificate, dintre care 197 km cu ecartament normal, 2 km cu ecartament larg și 1 km cu ecartament mixt.

Podul de cale ferata peste Râul Someș în Municipiul Satu Mare

Sursa foto: captură proprie

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 6.2 1 - Rețeaua de cale ferată din Județul Satu Mare

Sursa: CFR

<http://cfr.ro/index.php/ct-menu-item-146/29-articles/594-article-69>

Din punct de vedere al rețelei feroviare Județul Satu Mare este deservit de:

- magistrala feroviară 400, care face legătura cu Baia Mare, Dej, Brașov și București pe o ramificație, respectiv spre Cluj-Napoca și Alba Iulia.
- linia de cale ferată 402 porțiunea sudică, care face legătura Carei cu Oradea, respectiv Arad și Timișoara.
- linia de cale ferată 402 porțiunea nordică între Carei - Satu Mare și Halmeu, frontiera cu Ucraina
- linia de cale ferată 412, direcția Carei - Tășnad spre Zalău, Jibou, Dej,
- linia de cale ferată 417 de la Satu Mare spre Livada, Negrești-Oaș și Bixad (linie neinteroperabilă¹⁵)
- linia de cale ferată 422, direcția Carei - frontiera cu Ungaria, cu legătură spre Debrecen, Budapesta

Tabel 6.2 1 - Viteza medie de deplasare pe infrastructura de cale ferată

Destinația	Timpul minim de deplasare	Distanța	Viteza medie
	minute	km	km/h
Baia Mare	83	60	43,37
Zalău	125	125	60,00
Oradea	128	133	62,34
Cluj-Napoca (via Zalău)	295	285	57,97
Arad (via Oradea)	297	254	51,31
Timișoara Nord (via Oradea)	362	311	51,55
Brașov (via Oradea)	707	616	52,28
București Nord	898	782	52,25

Sursa: mersul trenurilor de călători <http://www.cfrcalatori.ro/>

¹⁵ CFR <http://cfr.ro/files/ddr/Anexa%201b.pdf>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

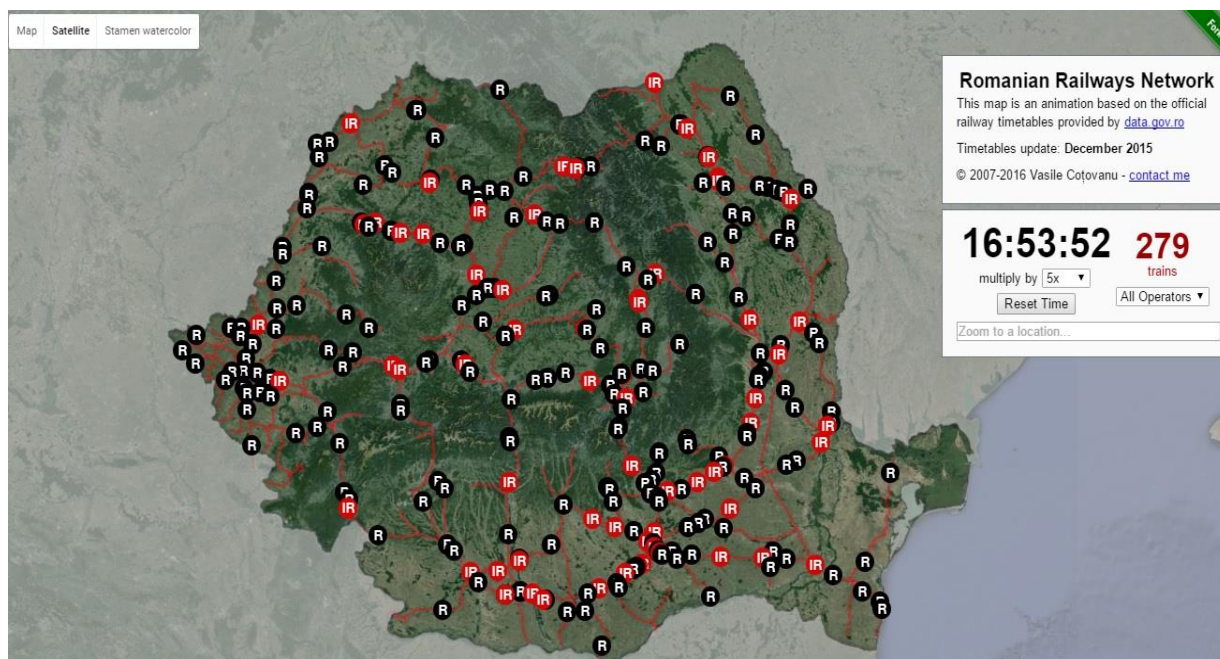

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

În lipsa investițiilor majore în infrastructura de cale ferată se observă o creștere accentuată a timpului minim de deplasare raportat la o viteză medie de deplasare cuprinsă între 43.37km/h și 52.25km/h. Aceste valori sunt în contradicție cu țintele de viteză, neraportate la o limită de timp, aferente Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I - Rețele de transport care prevede creșterea vitezei asigurate pe magistrala 400 și linia de cale ferată 402 de până la 160km/h.

Sursa: <http://cfr.webgis.ro/>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabel 6.2 2 – Rezumat al deplasărilor zilnice pe calea ferată

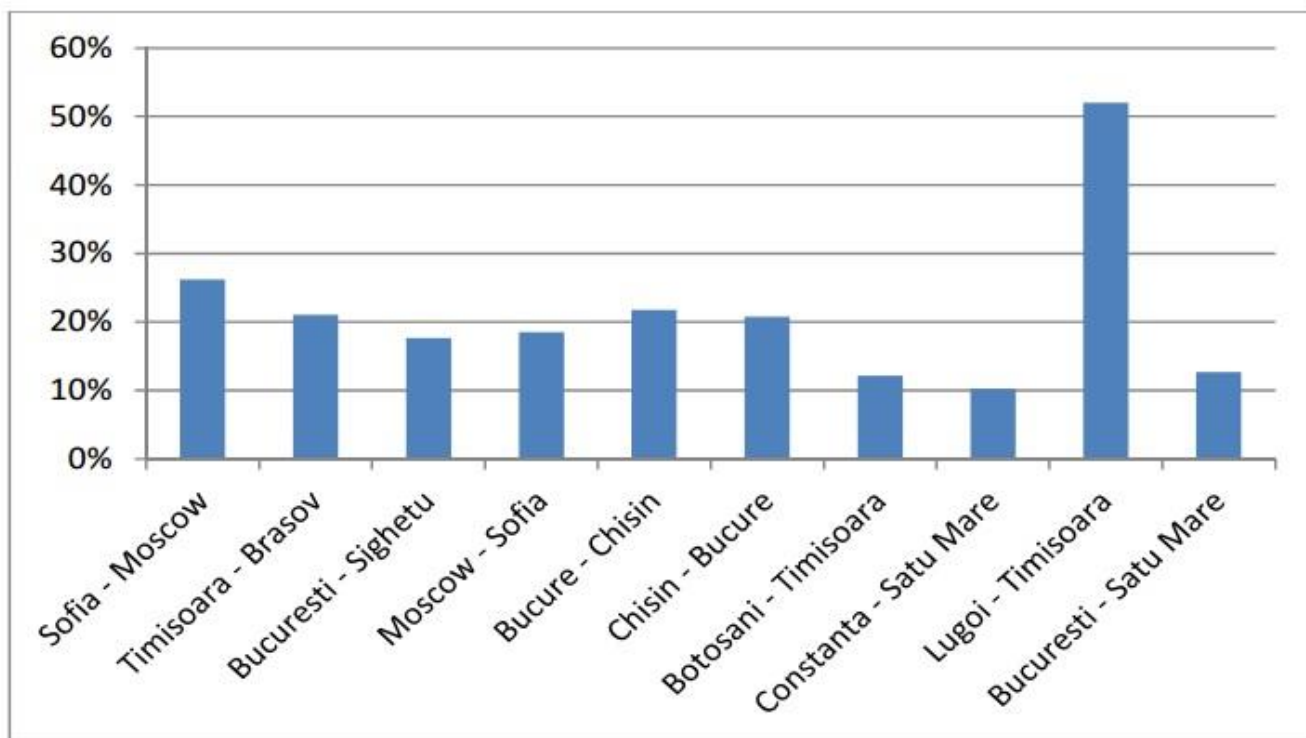
Rezumat al deplasărilor zilnice pe calea ferată – cererea pentru fiecare sector

Sector	1	2	3	4	5	6	7	8	Total
1 București	15,562	1,618	2,757	2,015	1,908	3,370	1,178	1,223	29,631
2 Constanța	1,755	3,900	394	577	302	360	597	241	8,126
3 Galați / Focșani / Buzău	2,873	376	10,890	850	787	357	242	305	16,680
4 Bacău / Iași / Suceava	2,103	570	871	14,673	552	590	1,040	1,358	21,757
5 Brașov / Sibiu / Târgu Mureș	1,944	292	596	525	17,927	623	1,123	1,349	24,379
6 Craiova	3,446	364	360	590	652	9,805	1,165	357	16,739
7 Timișoara / Arad	1,256	670	257	1,228	1,158	1,229	17,873	1,026	24,697
8 Oradea / Cluj / S Mare / B Mare	1,252	254	307	1,492	1,330	357	983	15,787	21,762

Sursa: Analiza Modelului Național de Transport realizată de AECOM

În ciuda faptului că sectoarele Galați / Focșani / Buzău, Craiova, Oradea / Cluj-Napoca / Satu Mare / Baia Mare generează un număr de călătorii zilnice între 16.500 și 22.000 de calatori reprezentand, un procentaj ridicat al călătoriilor în interiorul sectoarelor. Acest lucru reflectă, de asemenea, caracterul local al deplasărilor generate de localitățile situate în aceste sectoare.

Figură 6.2 2 – Perioada generata de stationare

Perioada generală de staționare ca procent din durata totală a călătoriei

Sursa: MPGT al României; Variantă finală revizuită a Raportului privind Master Planul pe termen scurt, mediu și lung

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

La nivel de Regiune infrastructura feroviara este in cea mai mare suferinta, la acest capitol existand diferente mari chiar fata de starea infrastructurii la nivel national (care este precara) in ciuda faptului ca prin regiunea NV trece un coridor feroviar.

Lungimea rețelei feroviare la nivel de regiune este de 1,688 km, din care 312 km sunt linii electrificate (18,7%), iar 244 km sunt linii duble (14,6%) ambele cifre fiind mai mici decat cele din anul 2005.

La nivelul anului 2011 fata de valoarea medie regionala a densitatii liniilor de cale ferata de 49 km/1000 km densitatea cea mai mare se regaseste in Județul Bihor (66 km/1000 km²), Bistrita – Nasaud si Satu Mare inregistrand de asemenea valori peste medie. Cea mai redusa densitate se regaseste in Județul Mures (33 km/ 1000 km²), judetele Salaj si Cluj situandu-se de asemenea sub medie.

Din punct de vedere al lungimii liniilor electrificate, Regiunea Nord-Vest se situează pe ultimul loc la nivel național având o pondere de doar 7,8% din rețeaua națională, în condițiile în care regiunea este teritoriul de „legătură” infrastructurală al României cu Vestul european.

Tabel 6.2 3 – Structura de linii pe cale ferata pe tipuri de linii (km)

Tip	Regiune	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Linii electrificate	România	3994	3965	3974	3974	4002	4020	4020
	NORD-VEST	313	314	312	312	312	312	312
	CENTRU	674	678	669	669	669	669	669
	NORD-EST	611	611	663	663	663	663	663
	SUD-EST	476	477	476	476	504	522	522
	SUD-MUNTENIA	455	442	439	439	439	439	439
	BUCURESTI - ILFOV	299	277	259	259	259	259	259
	SUD-VEST OLTENIA	508	508	507	507	507	507	507
	VEST	658	658	649	649	649	649	649
Linii normale cu o cale	România	7850	7722	7730	7737	7736	7736	7729
	NORD-VEST	1342	1342	1342	1342	1342	1342	1342
	CENTRU	1069	1025	1013	1016	1015	1015	1012
	NORD-EST	1059	1049	1049	1049	1049	1049	1049
	SUD-EST	1231	1197	1229	1233	1233	1233	1229
	SUD-MUNTENIA	639	637	636	636	636	636	636
	BUCURESTI - ILFOV	163	142	142	142	142	142	142
	SUD-VEST OLTENIA	758	741	740	740	740	740	740
	VEST	1589	1589	1579	1579	1579	1579	1579
Linii	România	2966	3009	2909	2909	2909	2909	2909
	NORD-VEST	303	303	244	244	244	244	244
	CENTRU	276	320	320	320	320	320	320
	NORD-EST	564	564	540	540	540	540	540
	SUD-EST	506	506	490	490	490	490	490
	SUD-MUNTENIA	616	616	615	615	615	615	615
	BUCURESTI - ILFOV	138	137	137	137	137	137	137
	SUD-VEST OLTENIA	248	248	248	248	248	248	248
	VEST	315	315	315	315	315	315	315

Sursa: Planul de dezvoltare regionala 2014 – 2020

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

6.3 Transportul aerian

Aeroportul Satu Mare a fost înființat în 1936. În 1975 a fost inaugurată pista de 2500 de metri (cea mai lungă din regiunea de Nord-vest), iar actuala aerogară a fost realizată în perioada 1980 – 1982. Aeroportul a fost deschis traficului internațional în 1997. În perioada 1998 – 2000, de pe aeroportul Satu Mare, au operat curse directe înspre America de Nord, pe rutele București Otopeni – Satu Mare – New York JFK, București Otopeni – Satu Mare – Chicago și București Otopeni – Satu Mare – Montreal Dorval. Aeroportul dispune la ora actuală de o platformă de parcare care permite staționarea simultană a patru aeronave mediu-curier, dispozitiv luminos de apropiere simplificat CALVERT și echipament DVOR/DME. Aerogara are o capacitate de 100 de pasageri pe oră pe fiecare dintre fluxuri. Pista de decolare-aterizare are o lungime de 2500 m și o lățime de 45 m, iar calea de rulare are o lungime de 150 m și lățimea de 23 m¹⁶.

În prezent pe aeroportul din Satu Mare doar compania TAROM operează zboruri regulate. Acestea sunt pe ruta București Henri Coandă – Satu Mare și retur, în număr de șase pe săptămână, toate operate cu aeronave ATR 42-500 cu capacitate de 48 de pasageri. La nivelul anului 2013, au fost înregistrați aproximativ 16500 pasageri pe relația Satu Mare - București Henri Coandă și retur, însumați din totalul zborurilor regulate și charter.

Pentru dezvoltarea aeroportului sunt necesare trei direcții de acțiune:

- Modernizare Aerogară pasageri pentru asigurarea facilităților și cerințelor de funcționare destinate traficului intern și extern (creșterea capacității maxime de 100 pasageri pe oră la 200 pe fiecare dintre fluxuri).
- Lucrări de modernizare a pistei de decolare-aterizare pentru asigurarea normelor prezente de siguranță aeriană
- Realizare zonei economice speciale care va include dezvoltarea terminalul cargo, terminal intermodal și spații logistice.

Prin dezvoltarea infrastructurii de transport logistic aerian, în completarea celei feroviare și construcția facilităților aferente transportului intermodal se poate întări rolul de pol logistic a Municipiului Satu, cu implicații asupra dezvoltării întregului județ.

În prezent aeroportul Satu Mare este într-un amplu proiect de modernizare și extindere, finanțat parțial prin Programul Operațional Transport 2007-2013.

¹⁶<http://aeroportulsatutare.ro/despre-noi/istoric/>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

REABILITARE ȘI MODERNIZARE SUPRAFEȚE DE MIȘCARE ȘI EXTINDERE AEROGARĂ LA AEROPORTUL SATU MARE

REGIA AUTONOMĂ AEROPORTUL SATU MARE derulează în prezent proiectul „REABILITARE ȘI MODERNIZARE SUPRAFEȚE DE MIȘCARE ȘI EXTINDERE AEROGARĂ LA AEROPORTUL SATU MARE.

Programul de finanțare: Programul Operațional Sectorial – Transport (POS T) 2007-2013, Axa Prioritară 2 – Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de transport în scopul dezvoltării unui sistem național durabil de transport, DMI 2.4 – Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport aerian.

Contract de finanțare: în data de 2 octombrie 2015 a fost semnat contractul de finanțare între Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sectorial – Transport 2007-2013 și Regia Autonomă Aeroportul Satu Mare în calitate de Beneficiar, Cod Proiect POST/2015/2/4/281, COD SMIS 59503

Durata de implementare a proiectului: de la 02.10.2015 la 30.06.2016

Obiectivul general al proiectului este sprijinirea dezvoltării infrastructurii de transport aerian pe teritoriul României, pentru realizarea obiectivului general al Programului Operațional Sectorial “Transport” 2007-2013 și anume de a promova un transport durabil în România, în condiții de siguranță și eficiență, pentru persoane și mărfuri, la nivel de servicii la standarde europene.

Valoarea totală a proiectului: 66.293.636,26 lei.

În prezent, infrastructura Aeroportului este compusă din o clădire în care funcționează aerogara și din suprafața de mișcare. Aceasta din urmă este alcătuită din pista de decolare-aterizare 01-19, calea de rulare Alfa și platforma de îmbarcare-debarcare.

Contractul de finanțare nr. 281 a fost semnat în data de 02.10.2015 în baza cererii de finanțare depusă în data de 30.07.2015. Proiectul își propune extinderea aerogării, reabilitarea și conservarea suprafeței de mișcare a Aeroportului Satu Mare, conservarea rețelelor de canalizare și echiparea direcției principale de aterizare 19 cu sisteme de balizaj cat. II.

Principalele activități ale proiectului constau în:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Lucrările de specialitate pentru realizarea acestei infrastructuri: lucrări de reabilitare a pistei de decolare-aterizare, reabilitarea parțială și conservarea rețelei de canalizare, precum și echiparea direcției principale de aterizare 19 cu sisteme de balizaj de categoria II.

6.4. Transportul naval

Legea 363 din 2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I - Rețele de transport prevede realizarea unei căi navigabile pe cursul Someșului între Dej și frontieră, precum și amenajarea unui port la Satu Mare.

Figură 6.4 1 - Situația existentă și prevederile privind rețeaua navală în Județul Satu Mare

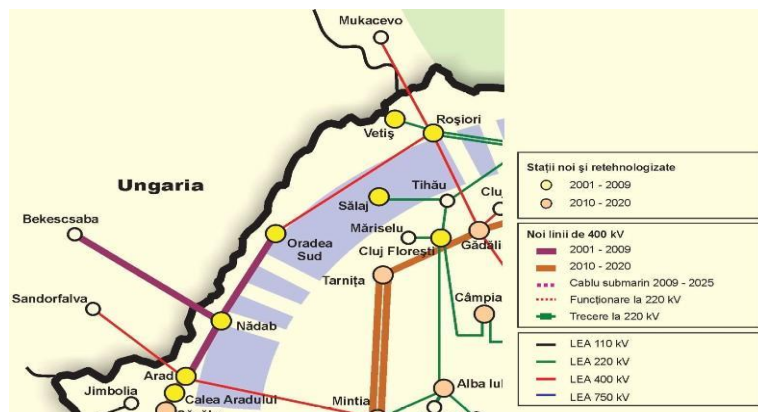

Sursa: PATN

6.5. Rețele utilitare

Energie electrică

În Județul Satu Mare regăsim o rețea de transport de energie electrică, compusă din magistrale de transport de 400 kV Roșiori și Oradea - Găgălin - Mukacevo și de magistrale de transport de 220 kV pe Vetiș – Roșiori – Baia Mare¹⁷. Conform *Planul de perspectivă al Rețelei Electrice de Transport Perioada 2010-2014 și orientativ 2019*, mentenanța și dezvoltarea inelului național de 440 kV și legătura electrică între România și Ucraina reprezintă una din prioritățile companiei S.C. Transelectrica S.A.

Figură 6.5 1 - Rețeaua Electrică de transport din România (detaliu Nord Vest)

Sursa foto:

<http://www.transelectrica.ro/web/tel/strategie>

¹⁷ SC Transelectrica SA

Stațiile electrice Vetiş și Roșiori au fost modernizate în ultimul deceniu. Trebuie subliniat că Județul Satu Mare este traversat de inelul național de 440 kV (a cărui finalizare reprezintă una dintre principalele direcții strategice ale SC Transelectrica SA în domeniul investițional), precum și de singura legătură electrică de înaltă tensiune între România și Ucraina (porțiunea de graniță dintre Ungaria și R. Moldova).

În privința infrastructurii de transport de energie electrică de interes local, în Județul Satu Mare au fost recent finalizate următoarele proiecte: "Extindere LEA 0,4 KV în loc. Tarna Mare" (beneficiar: Consiliul local Tarna Mare*), "Extindere LEA 0,4 KV în localitatea Viile Satu Mare, str. Cireșilor, Primăverii, Muzicanților*" (beneficiar: Consiliul local Viile Satu Mare), "Extindere LEA 0,4 KV în localitatea Viile Satu Mare, strada Rozsa*" (beneficiar: Consiliul local Viile Satu Mare), "Extindere LEA în localitate Corod, comuna Culciu" (beneficiar: Consiliul local Culciu), "Extindere rețea de joasă tensiune în localitatea Bârsău de Jos" (beneficiar: Consiliul local Bârsău), "Extindere rețele electrice în municipiul Satu Mare str. Victoriei – Etapa I" (beneficiar: Primăria Satu Mare) și "Extinderea rețelei electrice în cartierul de etnie rromă și iluminatul public – 300 m" (beneficiar: Primăria Cămin).

Sunt în curs de implementare proiectele: "Extinderea rețelei electrice Apa" (beneficiar: Consiliul local Apa), "Extindere LEA 0,4 kV Str. Tireamului" (beneficiar: Consiliul local Carei), "Extinderea rețelei Electrice" (beneficiar: Consiliul local Păulești), "Extindere rețele electrice" (beneficiar: Consiliul local Craidorolț) și "Extindere rețele electrice" (beneficiar: Primăria Ciumești).

(* = proiecte implementate prin Programul Național Electrificare 2007-2009)

În noua perioadă de programare 2014 – 2020 autoritățile publice județene au în vedere o serie de proiecte pentru extinderea rețelei de electrificare la nivelul Județului Satu Mare.

Alimentare cu gaze naturale

În Județul Satu Mare 23 localități sunt conectate la rețeaua de distribuție de gaze naturale, din care 5 sunt municipii și orașe, cu o lungime totală de 440 km¹⁸ la nivelul anului 2014. Aproximativ 52% din volumul gazelor naturale este destinat uzului casnic și 48% uzului industrial. Încălzirea locuințelor din localitățile care nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu gaze naturale se realizează cu sobe ce folosesc combustibil lichid sau lemn de foc, în lipsa unei rețele de distribuție a energiei termice pe întreaga suprafață a Județului.

Tabel 6.5 1 - Lungimea conductelor de distribuție gaze naturale pe UAT, la nivelul anului 2014

UAT	Kilometri
Municipiul Satu Mare	230
Municipiul Carei	67,9
Oraș Ardud	36,2
Oraș Negrești-Oaș	36
Oraș Tășnad	37

¹⁸ INS – Bază de date TEMPO – Utilități Publice de Interes Local

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

UAT

Kilometri

Apa	20,5
Botiz	22
Camin	6,5
Capleni	10,7
Certeze	33,4
Crucisor	21,6
Culciu	16
Foieni	17,4
Medieșu Aurit	11,9
Odoreu	26,7
Paulești	18,6
Petrești	10,8
Piscolt	7
Pomi	20,6
Racsa	1,2
Urziceni	9,5
Vama	19
Vetis	73
TOTAL	440,00

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând volumul de gaze distribuite, se poate observa cu ușurință localitățile și necesarul acestora în funcție de metri cubi dar și distribuția gazelor naturale pentru consumul casnic și industrial.

Tabel 6.5 2 - Volumul gazelor naturale distribuite pe localități în anul 2014, în Județul Satu Mare

Localitate	Volum gaze naturale distribuite mc	Volum uz casnic	Procent uz casnic	Volum uz industrial	Procent uz industrial
Municipiul Satu Mare	54590	33381	61.15	21209	38.85
Municipiul Carei	9074	5092	56.12	3982	43.88
Oraș Ardud	374	133	35.56	241	64.44
Oraș Negrești Oaș	2173	1243	57.20	930	42.80
Oraș Tășnad	1145	509	44.45	636	55.55
Apa	247	200	80.97	47	19.03
Botiz	6072	225	3.71	5847	96.29
Camin	197	137	69.54	60	30.46
Căpleni	260	220	84.62	40	15.38
Certeze	147	114	77.55	33	22.45
Crucișor	391	264	67.52	127	32.48
Culciu	90	52	57.78	38	42.22
Foieni	423	227	53.66	196	46.34
Medieșu Aurit	888	72	8.11	816	91.89
Odoreu	1775	403	22.70	1372	77.30
Păulești	685	523	76.35	162	23.65
Petrești	304	176	57.89	128	42.11
Piscolt	172	90	52.33	82	47.67

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Pomi	401	140	34.91	261	65.09
Racșa	14	11	78.57	3	21.43
Urziceni	261	167	63.98	94	36.02
Vama	47	38	80.85	9	19.15
Vetis	3408	223	6.54	3185	93.46
Total	83138	43640	52.49	39498	47.51

Sursa: Institutul Național de Statistică

6.6 Proiecte de infrastructura finalizate

6.6.1 Proiecte de infrastructura implementate cu surse nerambusabile

MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DRUMURILOR JUDEȚENE ÎN JUDEȚUL SATU MARE – DJ 109 L, NEGREȘTI OAS – TURȚ

Programul de finanțare: Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 2 – Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale, Domeniul Major de Intervenție 2.1. – Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția/reabilitarea șoselelor de centură.

Contract de finanțare: semnat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului prin Agenția de Dezvoltare Regională Nord – Vest, Nr. 124 din 11.04.2009

Obiective: Prin acest proiect se urmărește îmbunătățirea accesibilității și mobilității populației și bunurilor în Județul Satu Mare prin modernizarea infrastructurii județene de transport rutier, în vederea sprijinirii dezvoltării economice durabile. Proiectul are ca și obiectiv modernizarea drumului Județean DJ 109 L, pe o lungime totală de 28,4 km pe două tronsoane care sunt într-o stare mai degradată. Doua straturi de covor asfaltic.

Valoare totală a proiectului: 62.897.184,26 Lei

MODERNIZAREA LEGĂTURII INFRASTRUCTURII DE ACCES ÎNTRE PUNCTELE DE TRECERE A FRONTIEREI HALMEU ȘI TARNA MARE

Programul de finanțare:

Programul de Vecinătate România-Ucraina 2004/2006, PHARE CBC 2005 – depus în anul 2006

Durata de implementare: 21 luni

Obiective:

Îmbunătățirea relațiilor transfrontaliere pe granița româno – ucraineană a județului Satu Mare, prin modernizarea infrastructurii rutiere de acces pe partea română între punctele de trecere a frontierei Halmeu și Tarna Mare (DJ 109 M Halmeu– Batarci, în lungime totală de 12 km)

Valoare proiect: 1.184.484 Euro

REABILITAREA CĂILOR DE ACCES SPRE PUNCTUL DE TRECERE AL FRONTIEREI ROMÂNĂ-UCRAINE NE HALMEU

Programul de finanțare:

Programul de Vecinătate România-Ucraina 2004 /2006, PHARE CBC 2004 – depus în anul 2006

Durata de implementare: 22 luni

Obiective:

Îmbunătățirea relațiilor transfrontaliere pe granița româno – ucraineană a județului Satu Mare, prin modernizarea infrastructurii rutiere de acces pe partea română către punctul internațional de trecere a frontierei româno – ucrainene de la Halmeu-Dijakovo (DJ 194 A în lungime de 5,533 km).

Valoare proiect: 1.158.553 Euro

MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ACCES CĂTRE PUNCTUL DE TRECERE AL FRONTIEREI ROMÂNĂ – UCRAINE NE DE LA TARNA MARE

Programul de finanțare:

PHARE CBC 2006 România – Ucraina – depus în anul 2007

Durata de implementare: 15 luni

Obiective:

Modernizarea drumului Județean DJ 109 M între punctele de trecere a frontierei Halmeu și Tarna Mare, pe partea română a graniței Româno – Ucrainene, pentru fluidizarea traficului rutier înspre și dinspre graniță, adică DJ 109M Halmeu – Batarci – Tarna Mare, secțiunea Valea Seacă – Tarna Mare în lungime totală de 5,08 km, lungime de drum care face conexiunea dintre localitățile din nord – vestul Județului Satu Mare, respectiv localitățile Halmeu, Tămășeni, Batarci, Valea Seacă și Tarna Mare.

Valoare proiect: 2.121.182 Euro

MODERNIZARE DRUM DE OCOLIRE ÎN ZONA DE SUD (DJ 194) SATU MARE COD SMIS 2338

Programul de finanțare:

Programului Operațional Regional 2007 – 2013,

Axa prioritară 2 – Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale,

Domeniul Major de Intervenție 2.1 – Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția / reabilitarea șoselelor de centură.

Contract de finanțare: semnat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului prin Agenția de Dezvoltare Regională Nord – Vest, Nr. 1241 din 04.03.2011

Durata contractului de finanțare: 04.03.2011-04.10.2014

Beneficiar: Unitatea Administrativ – Teritorială Județul Satu Mare

Obiective:

Prin acest proiect se urmărește îmbunătățirea accesibilității și mobilității populației și bunurilor în Județul Satu Mare prin modernizarea infrastructurii județene de transport rutier, în vederea sprijinirii

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

dezvoltării economice durabile. Proiectul are ca și obiectiv modernizarea drumului Județean DJ 194, pe o lungime totală de 10,4 km.

Valoare totală a proiectului: 22.881.107,20 Lei

RESTABILIREA CONEXIUNII RUTIERE DINTRE SANISLĂU ȘI ÖMBÖLY COD HURO/ 0802/ 135

Programul de finanțare:

Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013, Axa prioritară 1 – Îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă comună a zonei de cooperare, Domeniul Major de Intervenție 1.1 – Îmbunătățirea facilităților de transport transfrontalier.

Contract de finanțare: semnat cu Agenția Națională de Dezvoltare, Nr. HURO/0802/135 – AF în data de 09.08.2011.

Durata contractului de finanțare: 01.07.2011 – 31.12.2014

Partener principal: Consiliul Județean Satu Mare

Obiective:

Îmbunătățirea infrastructurii și a condițiilor de acces în zona de graniță a județelor Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg și îmbunătățirea cooperării dintre localitățile din zona de graniță. Proiectul presupune reabilitarea unei secțiuni de drum de aproximativ 12 km, din care aproximativ 10 km aflându-se pe partea română. Secțiunea de drum va face legătura între localitățile Sanislău (RO) și Ömböly (HU).

Valoare totală a proiectului: 5.659.419 Euro

4.891.961 Euro (partea română)

PE DOUĂ ROȚI ÎNTRE TURULUNG ȘI MAGOSLIGET COD HURO/ 1101/ 015

Programul de finanțare:

Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013, Axa prioritatea 1, Îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă comună a zonei de cooperare, Domeniul Major de Intervenție: 1.1. Îmbunătățirea facilităților de transport transfrontalier

Contract de finanțare: semnat cu Agenția Națională de Dezvoltare Ungaria, Nr. HURO/1101/015/1.1.1

Durata contractului de finanțare: 15.12.2012 – 14.12.2015

Obiective:

Realizarea unei piste pentru cicliști, pe digul sudic al râului Tur, între Turulung și granița de stat cu Ungaria, ce se va continua pe teritoriul Ungariei și va realiza o legătură cu o magistrală ciclistă prevăzută de-a lungul râului Tisa.

Valoare totală a proiectului: 5.065.699 euro, din care bugetul aferent Consiliului Județean Satu Mare este de 2.269.878 euro.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

6.5.2 Proiecte de infrastructura implementate cu surse proprii

Covoare bituminoase (BA16) cu așternere prealabilă a unui strat de egalizare (BAD 25) și a unui strat geocompozit anti-fisură, lucrări de tratare a burdușirilor, precum și amenajări și completări de acostamente, inclusiv benzi de încadrare pe drumurile județene :

- DJ 195B Doba – Boghiș, l= 2,9 km
- DJ 195C Domănești intravilan, l= 2,6 km
- DJ 108M Carei – Cămin, l= 2,2 km
- DJ 196A Stâna intravilan, l= 2,4 km
- DJ 194D Arduc – Baba Novac, l=4 km
- DJ 195 Iojib – Medieșu Aurit, l=2,2 km
- DJ 193D Rușeni – Hrip, l= 2,3km
- DJ 194B Micula – Agriș, l= 1,8 km
- DJ 194C Lazuri intravilan, l=0,8 km
- DJ 109M Tarna Mare intravilan, l=2,3 km
- DJ 197 Valea Măriei – Tur, l= 2 km
- DJ 109K Boinești – Târșolț – Cămârzana, l= 4,995 km
- DJ 109I Orașu Nou – Orașu Nou Vii – lim. Jud. Maramureș, l= 4,9 km
- DJ 109L Turț – Gherța Mică, l= 5,6 km

Tratament bituminos dublu pe drumul Județean:

- DJ 193 Roșiori, Pomi – Borlești – lim. Jud. Maramureș L=6,7 km

Pod peste râul Crasna în localitatea Domănești – în cursul anului 2012 a fost organizată procedura de achiziție publică a lucrărilor de reconstruire a podului peste râul Crasna din localitatea Domănești, și de asemenea au fost demarate lucrările, fiind realizat podul provizoriu

Lucrări de pietruire a drumurilor județene de pământ :

- DJ 193A Solduba intravilan, Hodișa; 1,2 km
- DJ 109P Cehal intravilan; 1,0 km

Lucrări de pietruire, reabilitare, modernizare și/sau asfaltare a drumurilor de interes local ce se derulează prin H.G. nr. 577/1997 – acest program este în derulare, suma alocată și utilizată în anul 2012 fiind de 2.400.000 lei.

Siguranța circulației - în baza contractului încheiat în urma licitației din anul 2010 pe drumurile județene s-au montat în anul 2012 un număr de 749 buc. indicatoare rutiere, 24 buc. panouri publicitare, amenajare semnalizare intersecție DJ 109K cu DJ 109L (Boinești).

6.7. Analiza SWOT în domeniul infrastructurii

Analiza SWOT		Implicații pentru strategie
Puncte tari	Aproprierea față de rețeaua europeană de transport TEN-T;	Județul Satu Mare are o poziție geostrategică avantajoasă prin distanța relativ redusă față de extremitatea nordică a autostrăzii M3 din Ungaria ce permite o accesibilitate și o deschidere ridicată către Coridorul Mediteranean a rețelei primare TEN-T. Astfel Județul Satu Mare poate juca un rol de centru de distribuție logistic regional cu deschidere către țările învecinate.
	Amplasarea geografică la granița cu două țări, Ungaria și Ucraina, cu puncte de trecere a frontierei importante, dotate cu infrastructura de transport multimodală (CF, rutier).	
	Rețeaua rutieră de drumuri naționale pe teritoriul Județului este modernizată sau în stare tehnică bună;	
	Existența unui aeroport în județ, modernizat în perioada 2015-2016, permitând fluxuri de până la 200 pasageri/oră;	
	Existența singurului aeroport din regiunea nord-est cu o pistă de 2500m;	
	Peste 75% din rețeaua de drumuri județene are covoare asfaltice;	
	Reteaua de drumuri județene este inclusă într-un amplu program de reabilitare și modernizare, existând finanțare asigurată pentru 235 km;	
Puncte slabe	Dispune de o rețea de transport de electricitate relativ bine dezvoltată;	Deși drumurile județene și comunale sunt modernizate insuficient, ceea ce generează discrepanțe majore între mediul urban și rural acestea pot constitui o alternativă viabilă la rețeaua rutieră națională.
	Municipiul Satu Mare, principalul nod rutier al județului, are probleme deosebite în gestionarea volumelor de trafic rutier.	O legătură continuă folosind infrastructura de drumuri județene prin includerea acestora în traseul de legătură, denumit generic "traseul regional Transilvania Nord" poate spori atractivitatea Județului din punct de vedere economic. Investițiile în acest sector pot contribui deopotrivă la dezvoltarea sectorului turistic, agricol și industrial. Investițiile în infrastructura de transport
	Lipsa șoselelor de centură din vecinătatea municipiilor;	
	Județul Satu Mare nu are în exploatare sau în execuție nicio axă rutieră rapidă (autostradă sau drum expres).	
	Retea extinsă de drumuri județene, ceea ce necesită un nivel financiar ridicat pentru întreținerea și modernizarea acesteia;	
	Un procent însemnat (aproximativ 20%) din drumurile județene sunt încă de	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	pământ sau cu pietruiri ușoare, ceea ce face ca aceste drumuri să fie impracticabile Lipsa cadastrului drumurilor județene; Gradul de modernizare scăzut al drumurilor județene; Infrastructura de transport feroviar este într-o stare proastă. Nivel scăzut înregistrat la nivelul transportului de călători folosind infrastructura feroviară; Legătura feroviară cu Dej, Cluj-Napoca și în consecință cu aproape întreaga țară este foarte lungă față de distanța în linie dreaptă. Intersecțiile între căile rutiere și feroviare sunt în general la nivel și în stare proastă, reprezentând un mare risc pentru producerea de accidente; Volum scăzut al curselor de pasageri ce operează pe Aeroportul Satu Mare; Volum scăzut al pasagerilor ce utilizează transportul aerian.	aeriană și a conexiunilor către infrastructura de cale ferată pot multiplica oportunitățile prezentate în analiză prin creșterea mobilității forței de muncă și a mărfurilor.
Oportunități	Viitoarea implementare a proiectului Autostrăzii Transilvania, al cărei traseu va fi în proximitatea Județului Satu Mare. Satu Mare poate juca rolul de centru de distribuție logistic pentru piața din România pentru produse provenite din nordul și vestul Europei. În urma modernizării aeroportului Satu Mare, există posibilitatea de a deveni un centru de transport aerian de importanță regională Închiderea temporară a celui mai apropiat aeroport în aria de captare, ce va conduce la creșterea numărului de pasageri pe aeroportul Satu Mare Interesul companiilor de transport aerian low-cost de a deschide curse aeriene regulate pe aeroportul Satu Mare; Existența proiectului drumului expres transfrontalier Vaja - Satu Mare - Baia Mare, inclus în planul de dezvoltare a rețelei rutiere rapide din Ungaria și inclus în Master Planul General de Transport al României.	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Amenințări	Existenta surselor de finanțare europeană nerambursabilă pentru modernizarea infrastructurii rutiere județene;	
	Potențial ridicat de dezvoltare a conexiunilor intermodale la nivelul Județului;	
	Semnarea contractelor de lucrări și alocarea fondurilor bugetare necesare pentru construcția variantelor ocolitoare pentru municipiile Satu Mare și Carei;	
	Potențial de implementare a proiectelor transfrontaliere destinate dezvoltării mobilității în județ;	
	Depășirea nivelului de serviciu pentru drumurile județene;	
	Necontinuarea investițiilor în modernizarea drumurilor județene;	
	Redistribuirea fluxurilor de pasageri ce folosesc transportul aerian către Baia Mare sau Oradea;	
	Prioritizarea proiectelor de infrastructură majoră în cadrul Master Planului General de Transport al României, care ar deservi Județul Satu Mare, după 2030	
	Modernizarea aeroporturilor care pot reprezenta concurența pe aria de captare, în special Aeroportul Oradea	
	Dezvoltarea cu precădere a axei de transport în partea sudică a regiunii nord-vest;	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 7

MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU

7.1. Calitatea factorilor de mediu (apă, sol, aer)

Calitatea apelor

Calitatea apelor de suprafață din Județul Satu Mare este urmărită de AN "Apele Române" SA – Direcția Apelor Someș Tisa, Sistemul de Gospodărire al Apelor Satu Mare. Din punct de vedere administrativ, spațiul hidrografic Someș-Tisa cuprinde teritoriul a 7 județe: Cluj, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Maramureș, Satu Mare, Alba și Bihor. Județul Satu-Mare se întinde pe aproximativ 3401km², reprezentând aproximativ 15,20% din suprafața totală a spațiului hidrografic Someș-Tisa (22.380 km²). Conform ultimului raport de sinteză al calității apelor din anul 2014 resursele de apă cantonate în arealul hidrografic Someș-Tisa pot fi considerate relativ modeste (dar totuși suficiente) și neuniform distribuite în timp și spațiu.

Monitorizarea calitatii apelor de suprafață si încadrarea secțiunilor de monitorizare în clasele de calitate s-a făcut conform Directivei Cadru a Apei 2000/60/EC.

În urma delimitării corpurilor de apă, în Districtul Bazinal Someș-Tisa s-a identificat un număr total de 326 de corpuri de apă pe râuri, dintre care:

- 290 corpuri pe râuri în stare naturală - dintre acestea un număr de 147 corpuri de apă sunt reprezentate de corpuri de apă nepermanente;
- 14 corpuri pe râuri puternic modificate;
- 22 corpuri de apă artificiale (canale și derivații).

Lungimea maxima a corpurilor de apă este de 234 km, lungimea minima este de 0,7 km, iar media lungimilor corpurilor de apă delimitate in spațiul hidrografic Someș-Tisa este de 21

Dintre cele 326 de corpuri de apă curgătoare identificate la nivelul Distictului de Bazin Hidrografic Someș - Tisa, un număr de 66 corpuri de apă de suprafață pe râuri, sunt direct monitorizate prin Sistemul Național de Monitoring Integrat al Apelor, în scopul evaluării stării ecologice, respectiv potențialului ecologic, cu ajutorul unui număr de 102 de secțiuni.

Figură 7.1 1 – Starea ecologică a cursurilor de apă și evoluția calitatii cursurilor de apă Satu Mare

Categorie curs de apă	Starea ecologică a cursului de apă (%)				
	Foarte bună	Bună	Moderată	Slabă	Proastă
Tisa	0	89	8,6	0	2,5
Someș	0	54,9	42,2	2,4	0,4
Crișuri	0	100	0	0	0
Total	0	81	16,93	0,8	0,96

Calitatea cursurilor de apă monitorizate la nivelul B.H. a județului

Categorie curs de apă	SE Inferioară stării bune (% din rețea monitorizată)		
	2012	2013	2014
Râuri natural-total	39,6	33,3	38
Râuri puternic modificate	42,9	66,7	57,1

Modificarea calității cursurilor de apă între starea ecologică inferioară stării bune și starea ecologică bună anul 2012-2014

BAZINUL HIDROGRAFIC TISA

Starea ecologică a corpurilor naturale de apă de suprafață – râuri monitorizate în Bazinul Hidrografic Tisa.

În cadrul bazinului hidrografic Tisa au fost evaluate pe baza monitorizării 15 corpuri de apă naturale - râuri însumând un număr de 984 km. Din lungimea totală (984 km monitorizată), 877 km (89,13 %) s-au încadrat în stare ecologică bună, 81 km (8,23 %) în stare ecologică moderată și 26 km (2,64 %) în stare ecologică proastă.

Potențialul ecologic al corpurilor de apă de suprafață puternic modificate – râuri monitorizate în bazinul hidrografic Tisa.

În cadrul bazinului hidrografic Tisa au fost evaluate 2 corpuri de apă puternic modificate - râuri, însumând un număr de 104 km. Din lungimea totală (104 km) monitorizată rezultă că, 91 km (87,5%) s-au încadrat în potențial ecologic bun iar 13 km (12,5%) în potențial ecologic moderat.

BAZINUL HIDROGRAFIC SOMEȘ

Starea ecologică a corpurilor naturale de apă de suprafață – râuri în bazinul hidrografic Someș

În cadrul bazinului hidrografic Someș au fost evaluate 42 corpuri de apă naturale - râuri însumând un număr de 2394 km. Din numărul total de 2394 km monitorizați pentru care s-a evaluat starea ecologică, 1408 km (58,81 %) s-au încadrat în stare ecologică bună, 910 km (38,01 %) în stare ecologică moderată, 66 km (2,76 %) s-au încadrat în stare ecologică slabă și 10 km (0,42 %) s-au încadrat în stare ecologică proastă.

Potențialul ecologic al corpurilor de apă de suprafață puternic modificate – râuri monitorizate în bazinul hidrografic Someș

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

În cadrul bazinului hidrografic Someș au fost monitorizate 5 corpuri de apă puternic modificate - râuri însumând un număr de 302 km. Din cei 302 km monitorizați pentru care s-a determinat potențialul ecologic, 73 km (24,17 %) s-au încadrat în potențial ecologic bun și 229 km (75,83 %) în potențial ecologic moderat.

Resursa totală teoretică însumează un stoc mediu multianual de 6830 mil.m³, din care resursa tehnic utilizabilă este de 1.287 mil.m³, adică 18.6%. Debitul mediu multianual al râului Someș înregistrează la stația hidrometrică Satu Mare, aproape de ieșirea din țară, o valoare de 129 m³/s, pentru o suprafață de 15.600 km² (debit specific de 8.01 l/s/km²), avans aportul hidrologic semnificativ al râurilor confluențe. Resursa specifică utilizabilă este de 504 m³/loc/an (calculat la nivelul întregului bazin) iar resursa specifică calculată la stocul disponibil teoretic (mediu multianual) se cifrează la 3426 m³/loc/an (valoare cu peste 90 % mai mare decât resursa specifică națională – 1.650 m³/loc/an) plasează arealul Someș-Tisa într-o poziție favorabilă, în sensul existenței unui potențial de rezervă ce poate fi exploatat în viitor.

Dacă din punct de vedere cantitativ componenta resursei de apă cantonate în arealul spațiului hidrografic Someș-Tisa asigură în mod echilibrat raportul cerințe/alocații, dimensiunea necesară pentru preluarea efluentului impurificat este o problemă majoră a gospodării apelor. Actualmente capacitatea de recepție a poluanților de către rețeaua hidrografică este epuizată sau limitată în multe secțiuni de supraveghere a stării resurselor de apă. Pentru cunoașterea calității apelor curgătoare de suprafață utilizate pentru potabilizare, în conformitate cu legislația națională și normelor de aplicare.

La nivelul anului 2014, în apele de suprafață din BH Someș-Tisa s-au monitorizat în total 52 (48 secțiuni râuri și 4 secțiuni lac) zone susceptibile de a fi vulnerabile la poluarea cu nitrați în conformitate cu HG 964/2000, privind Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

În nici una dintre acestea nu s-a pus în evidență o valoare peste cea prevăzută în normativele în vigoare (50 mg NO₃/l). Valoarea indicatorului NO₃ - măsurată în cele 11 secțiuni din BH Someș-Tisa monitorizate pentru Județul Satu Mare este prezentată astfel:

Tabel 7.1.1 – Concentrațiile medii ale Azotaților NO₃ în 2014 – Sursa: APM Satu Mare

Nr. crt.	Nume râu/lac	Denumire secțiune	Concentrația medie NO ₃ ⁻ (mg/l)
1.	Tur	av. ac. Călinești	2,754
2.	Tur	Micula (granița)	1,588
3.	Valea Rea	Valea Rea - am. Negrești	1,085
4.	Valea Rea	am. ac. Călinești	1,858
5.	Talna	Pasunea Mare	2,392
6.	Turț	am. EM Turț	1,324
7.	Turț	am. conf. Tur	2,238
8.	Somes	Dara (granița)	0,170
9.	Valea Vinului	am. Poiana Codrului	1,054
10.	Crasna	Supuru de Jos	3,918
11.	Crasna	Berveni (granița)	4,738

Concetrațiile medii ale azotaților NO₃ pentru anul 2014

Indicatorii depășiți față de categoria cerută de tehnologia standard de tratare și incluși în condițiile pentru potabilizare prevăzute de NTPA 013 "Norme de calitate pe care trebuie să le îndeplinească apele de suprafață utilizate pentru potabilizare" nu influențează caracteristicile de calitate corespunzătoare nivelului apei brute, existând o concordanță deplină între calitatea apei de suprafață utilizate pentru potabilizare și nivelul de tratare asigurat de stația de tratare.

Calitatea apei lacurilor:¹⁹

În Districtul Bazinal Someș-Tisa s-au identificat un număr total de 16 de corpuri de apă pe lacuri, dintre care:

- 3 corpuri de apă în stare naturală (3 lacuri naturale);
- 13 corpuri de apă puternic modificate (13 lacuri de acumulare).

Suprafața maximă a corpurilor de apă este de 19 km², suprafața minimă este de 0,042 km², iar media suprafețelor corpurilor de apă delimitate în spațiul hidrografic Someș-Tisa este de 3,84 km².

Lacul de acumulare "Călinești" face parte din bazinul Tisei și corespunde tipologiei ROLAozb. Este situat în zona de câmpie, la o altitudine de 143 m și se întinde pe o suprafață de 3.27 km, iar adâncimea medie în zona mijloc lac este de 3 m.

Se monitorizează 2 secțiuni: mijloc lac și baraj. Tipul de folosință pentru acumularea „Călinești” este: apărare împotriva inundațiilor, hidroenergie și piscicultură. Capacitatea totală a lacului este 29,03 milioane m³ apă, din care pentru atenuarea undelor de viitură și prevenirea inundațiilor se folosesc aproximativ 20,43 milioane m³.

¹⁹ Raport privind starea mediului în Județul Satu Mare pe anul 2014,
<http://www.anpm.ro/documents/26567/2263357/anuar2014.pdf/90a4aed5-37a6-4b34-9d2c-8dfed7f54ea8>

Figură 7.1 2 – Monitorizarea acumulării Calinesti

Denumire corp	Nume secțiune	Nr. Secțiuni /corp de apă	Starea chimică	Potențial ecologic
Acumulare Călinești	mijloc lac	2	Bună	Moderat
	baraj			

Informații generale privind monitorizarea lacului de acumulare

Apele subterane, calitatea apelor freatice²⁰

În spațiul hidrografic Someș - Tisa au fost identificate și delimitate un număr total de 15 corpuri de ape subterane, iar în Județul Satu Mare au fost identificate 4 corpuri de apă conform tabelului de mai jos:

Tabel 7.1 2 – Starea chimică a corpurilor de apă 2014

Nr. crt.	Cod corp apă subterană	Denumire corp apă subterană	Număr puncte de monitorizare	Starea chimică
1	ROSO01	Conul Someșului, Holocen și Pleistocen superior	9	bună
2	ROSO06	Câmpia Carei	7	bună
3	ROSO13	Conul Someșului, Pleistocen inferior	9	bună
4	ROSO17	Câmpia Turului Superior	5	bună

Starea chimică a corpurilor de apă în anul 2014

Calitatea apelor de îmbăiere

Directia de Sanatate Publica a Județului Satu Mare a efectuat supravegerea și monitorizare calității apei de îmbăiere din trei zone naturale de îmbăiere cum ar fi :

- zona de îmbăiere Lac Balastiera Apa
- zona de îmbăiere Lac Balastiera Jojib
- zona de îmbăiere Lac Mujdeni com.Orașu Nou

Aceste zone naturale de îmbăiere nu sunt amenajate corespunzător din punct de vedere igienico sanitar ,nu sunt autorizate sanitar ,însă sunt utilizate tradițional de către populație în sezonul de vară. Monitorizarea calității apei de îmbăiere s-a efectuat prin prelevări de probe de apă cu o frecvență bilunară , în perioada mai-septembrie 2014.

În anul 2014 in jud.Satu Mare nu au fost înregistrate îmbolnăviri provenite din zonele naturale de îmbăiere ,monitorizate și nici de la bazinele de înot sau bazinele tip piscină verificate de Directia de Sanatate Publica Satu Mare.

²⁰ Idem

Factori determinanți și presiunile care afectează starea de calitate a apelor

Presiuni semnificative asupra resurselor de apă din județ

Presiuni semnificative asupra resurselor de apă în Județul Satu Mare aferent B.H. Crișuri:

- Până la finalizarea investiției noii stații de epurare a orașului Tășnad, apele colectate de rețeaua de canalizare, se evacuează direct în emisar (Valea Santău).

Tabel 7.1 3 – Volum total ape uzate urbane evacuate în receptori naturali 2012-2014; Sursa: APM Satu Mare

Apele uzate și rețele de canalizare

Anul	Volumul de ape uzate evacuate (mii mc) Sub-bazinul Tisa				
	Total	Necesită epurare	Suficient epurate	Insuficient epurate	Nu sunt epurate
2014	6727	6724,98	5810	444	473
2013	6634	6624,71	5575	586	473
2012	6615	6599,78	5834	307	474

Anul	Volumul de ape uzate evacuate (mii mc) Sub-bazinul Someș				
	Total	Necesită epurare	Suficient epurate	Insuficient epurate	Nu sunt epurate
2014	93283	93133,74	90892	2010	381
2013	98267	97814,97	78856	19027	384
2012	97729	97582,40	85194	10942	1591
Anul	Volumul de ape uzate evacuate (mii mc) Sub-bazinul Crasna				
	Total	Necesită epurare	Suficient epurate	Insuficient epurate	Nu sunt epurate
2014	7535	7233,6	6430	716	388
2013	8132	7853,07	6872	780	479
2012	9027	8845,55	3444	4852	731
Anul	Volumul de ape uzate evacuate (mii mc) Bazinul Crișuri				
	Total	Necesită epurare	Suficient epurate	Insuficient epurate	Nu sunt epurate
2014	445,106	268,056	0	268,056	0
2013	462,305	186,9	224,566	50,833	0
2012	436,003	263,827	227,842	35,985	0

Volumul total de ape uzate urbane evacuate în receptori naturali în perioada 2012-2014

Dupa cum se poate observa din tabelul de mai sus, in ultimii 2 ani au scazut in mod constant volumele de apa uzata evacuata neepurata in emisari, pentru bazinele Crasna si Someș, in timp ce in bazinul Tisa, acesta a ramas constant. Explicatia reducerii cantitatilor de apa deversate neepurate este realizarea si finalizarea lucrarilor de extindere a rețelei de canalizare si implementarea statiilor de epurare aferente.

Incarcarea cu poluanți – bazine în Județul Satu Mare

Evoluția procentului de incarcare cu poluanți în perioada 2012-2014 în bazinul Tisa, poate fi caracterizată de creșterea semnificativă a consumului biochimic de oxigen în apă (CBO₅) și a consumului chimic de oxigen (CCOCr), precum și creșterea poluanților proveniți din agricultură (azot și fosfor), dar și scăderea materiilor în suspensie și a substanțelor extractibile.

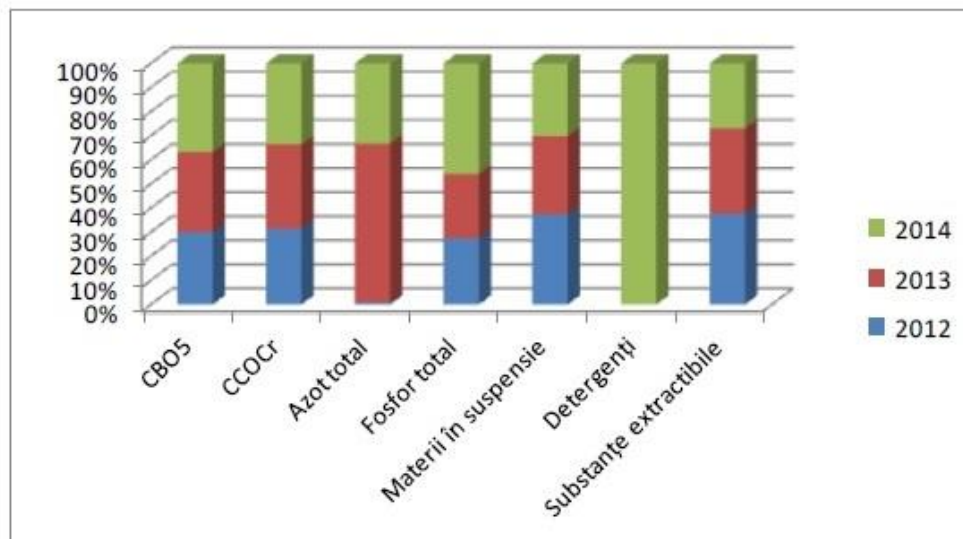
Tabel 7.14 – Incarcarea cu poluanți în Sub-bazinul Tisa 2012-2014

Poluant	Cantitatea de poluanți (tone/an)		
	2012	2013	2014
CBO ₅	116,503133	128,737917	142,587797
CCOCr	490,833915	546,519118	524,587797
Azot total	0,752042	51,684642	26,088450
Fosfor total	8,710635	8,496646	14,541890
Materii în suspensie	198,111929	172,856992	160,102491
Detergenți	6,553221	6,076785	5576656
Substanțe extractibile	61,413700	57,632929	43,930175

Încărcarea cu poluanți (%) evacuați în Sub-Bazinul Tisa

O creștere reamrcabila în 2014 față de anii anteriori de analiză o reprezintă detergenții.

Figură 7.13 – Evoluția concentrațiilor de poluanți 2012-2014, sub-bazinul Tisa

Evoluția concentrațiilor de poluanți în Sub Bazinul Tisa pe perioada 2012-2014

Bazinul Someș – prezintă scăderi ale tuturor categoriilor de poluanți în ultimii 3 ani.

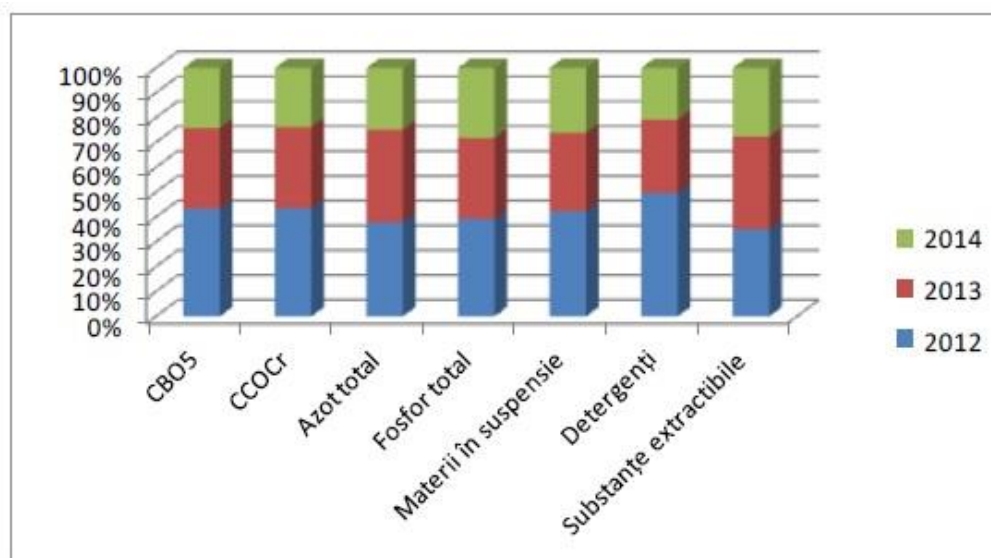
Tab. 53 – Incarcarea cu poluanți în Sub-bazinul Someș 2012-2014

Poluant	Cantitatea de poluanți (tone/an)		
	2012	2013	2014
CBO5	3319,932978	2496,980938	1849,879990
CCOCr	10678,833277	8074,654853	5821,602934
Azot total	1183,899965	1172,064202	776,067072
Fosfor total	183,508261	153,076435	131,653231
Materii în suspensie	3703,166061	2765,986430	2276,687508
Detergenți	101,529911	60,694617	42,342686
Substanțe extractibile	688,437603	730,269584	541,532478

Încărcarea cu poluanți (%) evacuați în Sub-Bazinul Someș

Figură 7.1 4 – Evoluția concentrațiilor de poluanți 2012-2014, sub-bazinul Someș

Evoluția concentrațiilor de poluanți în Sub Bazinul Someș pe perioada 2012-2014

Bazinul Crasna – prezintă scaderi în general ale categoriilor de poluanți, mai puțin în categoria Azotaților, care a înregistrat anual creșteri semnificative în ultimii 3 ani.

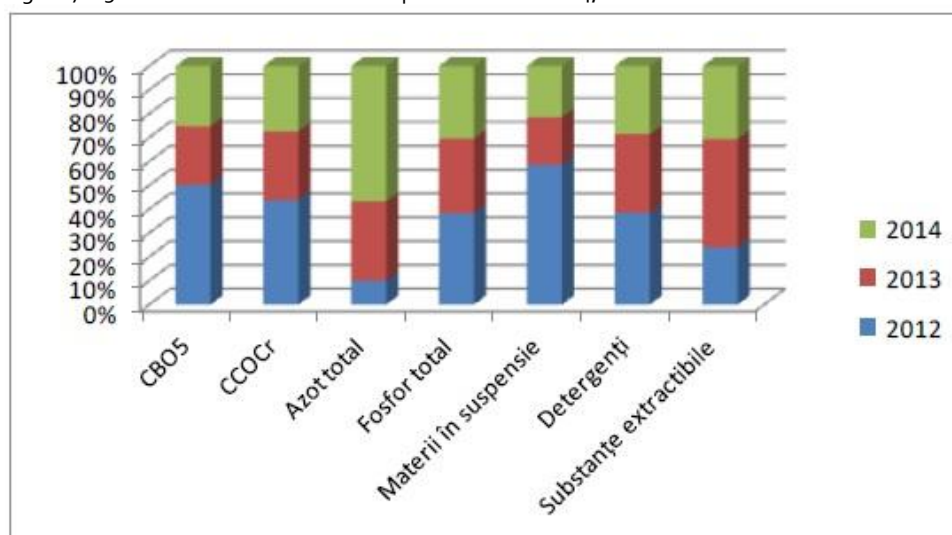

Tabel 7.1 5 – Incarcarea cu poluanți în Sub-bazinul Crasna 2012-2014

Poluant	Cantitatea de poluanți (tone/an)		
	2012	2013	2014
CBO5	247,784970	121,533143	124,054906
CCOCr	761,349188	501,414940	473,867317
Azot total	17,447838	57,528247	98,274631
Fosfor total	17,883479	14,734487	14,266916
Materii în suspensie	358,235924	122,414198	131,163538
Detergenți	4,280998	3,685466	3,180694
Substanțe extractibile	15,793246	29,733595	19,978109

Încărcarea cu poluanți (%) evacuați în Sub-Bazinul Crasna

Figură 7.1 5 – Evoluția concentrațiilor de poluanți 2012-2014, sub-bazinul Crasna

Evoluția concentrațiilor de poluanți în Sub Bazinul Crasna pe perioada 2012-2014

Politici, acțiuni și măsuri privind îmbunătățirea stării de calitate a apelor

- asigurarea monitorizării adecvate pentru protecția resurselor de apă;
- îmbunătățirea calității apei în vederea atingerii stării ecologice bune a corpurilor de apă , în conformitate cu cerințele Directivei Cadru privind Apa, 2000/60/EC;
- realizarea proiectelor de investiții de alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare ape uzate urbane în scopul implementării directivelor europene în domeniul apelor – se va detalia în subcapitolele următoare;
- perfecționarea metodologiilor, normelor și reglementărilor din domeniul gospodăririi apelor.

Calitatea solului

Solurile determină producția agricolă și starea pădurilor, condiționează învelișul vegetal, ca și calitatea apei râurilor, lacurilor și apelor subterane, reglează scurgerea lichidă și solidă în bazinele

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

hidrografice și acționează ca o geomembrană pentru diminuarea poluării aerului și a apei, prin reținerea, reciclarea și neutralizarea poluanților, cum sunt substanțele chimice folosite în agricultură, deșeurile și reziduurile organice și alte substanțe chimice.

Solurile, prin proprietățile lor de a întreține și a dezvolta viața, de a se regenera, filtrează poluanții, îi absorb și îi transformă.

Dacă aerul și apa reprezintă vectorii de transmitere a poluanților, solul reprezintă mediul de acumulare a acestora. Prin depozitarea și impregnarea cu pulberile și gazele toxice din atmosferă antrenate de apa precipitațiilor spre sol, folosirea excesivă a ierbicidelor, insecticidelor, fungicidelor și a îngrășămintelor chimice în culturile agricole, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor, solul devine contaminat, conducând astfel la apariția unor dezechilibre ecologice. Pentru rădăcinile plantelor sunt accesibili toți ionii aflați în apa solului, inclusiv cei toxici, iar plantele respective contaminate pot constitui hrană pentru animale și om.

Informațiile disponibile sugerează că în cursul ultimelor decade procesele de degradare a solului s-au întesit semnificativ și, dacă nu se va acționa prin măsuri concrete în acest sens, aceste procese se vor accentua.

Solul se află sub o presiune crescândă în întreaga Comunitate Europeană, urmare a activităților socio-economice umane, cum sunt practicile agricole și silvice necorespunzătoare, dezvoltarea industrială sau urbană și turismul. Aceste activități afectează negativ disponibilitatea solului de a-și exercita în deplină capacitate varietatea funcțiilor sale cruciale pentru om. Solul este o resursa de interes comun pentru Comunitatea Europeană, chiar dacă este majoritar privată și eșecul protecției sale ar submina durabilitatea și competitivitatea pe termen lung în Europa.

În plus, degradarea solului are un impact puternic asupra altor zone de interes comun pentru Comunitate, ca apa, sănătatea populației, schimbările climatice, protecția naturii și a biodiversității și securitatea alimentară.

Principalele procese de degradare a solului cu care se confruntă statele membre ale Uniunii Europene sunt:

- eroziunea;
- degradarea materiei organice;
- contaminarea;
- salinizarea;
- compactizarea;
- pierderea biodiversității solului;
- scoaterea din circuitul agricol;
- alunecările de teren și inundațiile.

Solul conține materie vie și în el se petrec procese specifice vieții (asimilație /dezasimilație, sinteză-descompunere, înmagazinare și eliberare de energie). În sol se rețin și se acumulează elementele de

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

nutriție sub forma de substanțe organice (mai ales sub formă de humus) care se eliberează treptat, prin mineralizarea acestora.

Având o compoziție chimică complexă și fiind un corp poros, poate fi străbatut ușor de rădăcinile plantelor, reține în el apa și aerul și reprezintă un adevărat rezervor de elemente nutritive.

Monitorizarea calității solurilor se face în special pentru a urmări impactul poluării cu metale grele produs de către emisiile asociate arderii combustibililor în motoarele autovehiculelor. În acest sens rețeaua de monitorizare este amplasată cu precădere în zonele cu trafic intens și asociat în zona parcurilor și spațiilor verzi, pentru a surprinde acest fenomen.

Rețeaua de monitorizare a solului urmărită de APM Satu Mare cuprinde 4 puncte de recoltare de pe arterele principale care ies din județ, 3 puncte de recoltare din centrele orașelor principale din județ (Carei, Tășnad, Negrești) și 2 puncte la cele două poduri din municipiul Satu Mare, 11 puncte în zona parcurilor și spațiilor verzi de pe raza municipiului Satu Mare.

Pe baza analizelor efectuate s-au constatat depășiri sporadice ale CMA la metale, fără însă a fi depășite pragurile de alertă. Din punct de vedere al impactului asupra sănătății populației sunt de luat în considerare în special depășirile (cu potențialul efect sinergic) produse în zona spațiilor verzi și de recreere.

Aspecte deosebit de importante în ceea ce privește impactul activităților din agricultura asupra stării factorilor de mediu se referă la utilizarea îngrășămintelor chimice și naturale și a pesticidelor. Utilizarea excesivă a îngrășămintelor chimice și a celor naturale conduce la creșterea semnificativă a nivelului de nutrienți și metale grele în mediul înconjurător. Dintre nutrienți, azotul și fosforul creează cele mai mari probleme.

Compușii azotului contribuie la acidifierea solului, aerului și apei, precum și la efectul de seră și la deprecierea stratului de ozon. De asemenea pătrunderea unor compuși ai azotului în apele subterane și de suprafață poate, în anumite concentrații să contribuie de asemenea la eutrofizarea apelor de suprafață.

În ceea ce privește îngrășămintele naturale, deși acestea creează efecte negative asupra mediului cu mult mai mici față de cele artificiale, trebuie de asemenea utilizate controlat în anumite limite mai ales în scopul reducerii volumului de fosfați transferați în mediul înconjurător.

Inventarul siturilor contaminate

Lista siturilor potențial contaminate la nivelul Județului Satu Mare este elaborată în baza fișelor de caracterizare pentru activitățile operatorilor economici sau a deținătorilor de terenuri pe amplasamentele cărora este posibilă prezența unor situri contaminate/potențial contaminate. Depozitele de deșeuri urbane și rurale, constituie una dintre cele mai mari probleme parțial rezolvate, până la închiderea gropilor. Aceste depozite poluează factorii de mediu prin apele exfiltrate și gazele degajate prin fermentare, precum și prin noxele rezultate din arderea deșeurilor.

Cele 4 amplasamente ale depozitelor de deșeuri urbane ale Județului, respectiv cele ale orașelor Satu Mare, Carei, Tășnad și Negrești-Oaș cu activitate sistată și în procedură de închiderea se află pe lista siturilor contaminate din județ. În mediul rural au fost închise toate depozitele.

În Județul Satu Mare există un sit contaminat istoric și patru situri potențial contaminate:

Tabel 7.1 6 – Situri contaminate în Județul Satu Mare

Nr. Crt.	Localizarea sitului	Numele proprietarului / administratorului	Tipul activității poluatoare	Natura poluantilor	Varsta poluării	Suprafața poluată (mp)	Contaminare
1	Satu Mare, Str. Odoreului	Primăria Municipiului Satu Mare	Depozit de deșeuri municipale	Metale grele, cenuși, zguri	1994	222600	Sit contaminat istoric
2	Carei, 1km sosea Carei-Tășnad	Primăria Municipiului Carei	Depozit de deșeuri municipale	Metale grele, cenuși, zguri	1995	13500	Sit potențial contaminat
3	Tășnad, str. Sântaului	Primăria orașului Tășnad	Depozit de deșeuri municipale	Metale grele, cenuși, zguri	2006	22000	Sit potențial contaminat
4	Negrești Oas, DN 19 la 0,5 km spre Certeze	Primăria orașului Negrești Oas	Depozit de deșeuri municipale	Metale grele, cenuși, zguri	2005	4200	Sit potențial contaminat
5	Satu Mare, str. Botizului, nr. 16, jud. Satu Mare	Depoul de locomotive Satu Mare	Reparații locomotive	produse petroliere	2006	33500	Sit potențial contaminat

Lucrările de închidere a depozitelor neconforme de deșeuri din localitățile urbane Carei, Tășnad și Negrești-Oaș au fost finalizate și recepționate în perioada 2015-2016, în cadrul proiectului „Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din Județul Satu Mare”, derulat de către Consiliul Județean Satu Mare, finanțat în proporție de 75% de către Ministerul Mediului, iar lucrările de închidere a depozitului de deșeuri neconform din municipiul Satu Mare sunt realizate în procent de 37,7%.

Celălalt sit contaminat inventariat la nivelul Municipiului Satu Mare – Depozitul de locomotive Satu Mare – este declarat ca fiind în prezent decontaminat.

Zone afectate de procese naturale

La nivelul Județului Satu Mare se disting ca zone critice sub aspectul deteriorii solurilor:

- Zona cu soluri hidromorfe și salsodisoluri din Valea Ierului;
- Zona de eroziune pluvială de la marginea sudică și sud-estică a Județului;
- Dunele nisipoase de Câmpia Nirului, ca zonă aridă și erodată eolian;

În Valea Ierului au rămas albiile părăsite care în etapa actuală se prezintă ca arii depresionare înguste topomodulate acoperite de vegetație hidrofilă. La sfârșitul verii anului 2013 aceste porțiuni prezentau crăpături la suprafața solului din cauza secetei. Zona de eroziune pluvială din Dealurile Codrului, Dealurile Tășnadului și Dealurile Oașului are, ca formă gravă, eroziunea de adâncime, de

aceea tot ce este cuprins în cadastru sub denumirea de neproductiv ravenă este bine să fie împădurit cu salcâm. În Câmpia Nirului se disting aproximativ 3.000 ha de dune care sunt expuse deflației eolice și a unei acute lipse de apă. Interduna, deși este expusă unui excedent de apă în anotimpul primăverii, spre toamnă suferă de lipsa apei. Pentru Câmpia Nirului a existat după anul 1980 un vast program ameliorativ de sistematizare a teritoriului, desecare și irigare a nisipurilor.

Calitatea aerului

Monitorizarea calității aerului în Județul Satu Mare se realizează pe baza măsurătorilor de emisii și imisii efectuate în puncte reprezentative de către laboratorul Agenției de Protecție a Mediului (APM) Satu Mare precum și a determinărilor făcute de operatorii economici.

Județul Satu Mare a fost dotat cu două stații automate de monitorizare a calității aerului: în municipiul Satu Mare, o stație de tip fond urban, amplasat conform ordinului 592/2002 în arie rezidențială, în incinta Colegiului Național Ioan Slavici, care măsoară continuu concentrațiile de SO₂, NO_x, CO, Ozon, COV, PM₁₀ (gravimetric, din care metale grele: Pb, Cd, Ni) și parametri meteorologici. În localitatea Carei o stație de monitorizare a calității aerului de tip fond suburban/trafic, care măsoară continuu concentrațiile de SO₂, NO_x, CO, COV, PM₁₀ (gravimetric, din care metale grele: Pb, Cd, Ni) și parametri meteorologici.

Astfel în luna aprilie 2014, conform raportului lunar s-au efectuat un număr total de 405 măsurători. Rețeaua de monitorizare e compusă din 4 puncte de prelevare a poluanților gazoși pe raza orașului Satu Mare localizați în: zona centrală la sediul APM (determinare concentrație dioxid de azot, a substanțelor, oxidante și a amoniacului; zonă cu trafic rutier intens, intersecția Burdea - drumul Careiului (determinare concentrație dioxid de azot); zonă industrială, cu trafic rutier intens cu utilaje grele, Str. Magnoliei (determinare concentrație dioxid; zonă industrială de pe str. Șoimoșeni, în partea de Nord a municipiului Satu Mare (determinare concentrație dioxid de azot și amoniac).

Dintr-un număr total de 77 de determinări la indicatorul dioxid de azot, s-au înregistrat 7 depășiri din care 5 depășiri în punctul de prelevare de pe Drum Carei, valoarea maximă înregistrată fiind de 184,54 μg/mc, respectiv 2 depășiri în punctul de prelevare din zona sud Str. Magnoliei, maxima valorii înregistrată fiind de 131,85 față de valoarea maximă admisă de STAS 12574-87 de 100 μg/mc. Dintr-un număr total de 46 de determinări la indicatorul amoniac nu s-au înregistrat depășiri față de valorile admise de STAS 12574-87 de 100 μg/mc, valoarea maximă a mediilor zilnice fiind de 48,91 μg/mc.

În zona Central - la sediul APM conform raportului lunar din aprilie 2014 se efectuează analize de substanțe oxidante (O₃) la nivelul solului, adică ozon, la care în urma prelevărilor de 30 minute, din numărul total de determinări de 210, nu s-au înregistrat, valoarea maximă a mediilor zilnice fiind de 47,34 μg/mc față de 100 μg/mc reprezentând valoarea limită admisă orar conform STAS 12574/87. Alte seturi de măsurători ar trebui realizate cu stațiile automate de monitorizare a calității aerului: stația de fond urban SM1 amplasată în curtea Colegiului Național Ioan Slavici și stația de fond suburban/trafic SM2 situată în municipiul Carei, pe Str. Someșului nr. 15. Datorită defectiunilor

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

analizatoarelor la stația SM și a faptului că datele de monitorizare a calității aerului prin stația SM1 nu se pot calcula având în vedere că sunt necesari trei indicatori.

La nivelul municipiului Satu Mare, din rezultatele monitorizării, calitatea aerului în arealul municipiului Satu Mare este în general bună. Singura presiune semnificativă asupra calității aerului este exercitată de traficul intens rutier, de mare sau mic tonaj, desfășurat prin centrul municipiului, în lipsa centurii ocolitoare a orașului. Este de menționat riscul pentru sănătatea locuitorilor reprezentat de existența în municipiu a unor clădiri având acoperișul alcătuit din plăci de azbociment. Se propune inițierea unor acțiuni vizând inventarierea și apoi eliminarea sau izolarea suprafețelor acoperite cu plăci din azbociment existente. Un efect benefic important asupra calității aerului în municipiul Satu Mare este dat de reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă ca urmare a lucrărilor deja finalizate sau aflate în derulare de eficientizare energetică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice.

Tendențe și prognoze privind poluarea aerului înconjurător

Valorile emisiilor de substanțe poluante evacuate în atmosferă sunt direct proporționale cu:

- nivelul producției realizate din diverse sectoare de activitate la nivel național
- re tehnologizarea instalațiilor (tehnologii mai curate, emisii de substanțe poluante minime);
- înlocuirea instalațiilor vechi, care nu se justifică economic și financiar a fi re tehnologizate, cu instalații noi, nepoluante
- transpunerea legislației europene în legislația românească astfel încât să se realizeze țintele privind limitarea emisiilor de poluanți în atmosferă, menținerea și îmbunătățirea indicatorilor de calitate a aerului.

La nivelul Județului Satu Mare tendințele de evoluție a principalilor poluanți atmosferici vor fi prezentate centralizat, din toate sectoarele de activitate, pentru anii anteriori nefiind posibilă gruparea pe sectoarele industriale, energetice, agricole și din transport.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

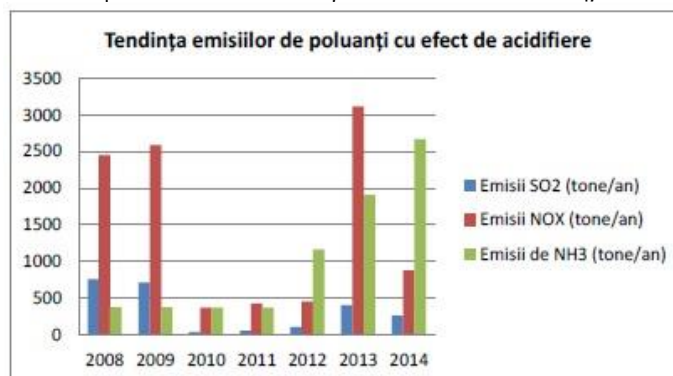

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

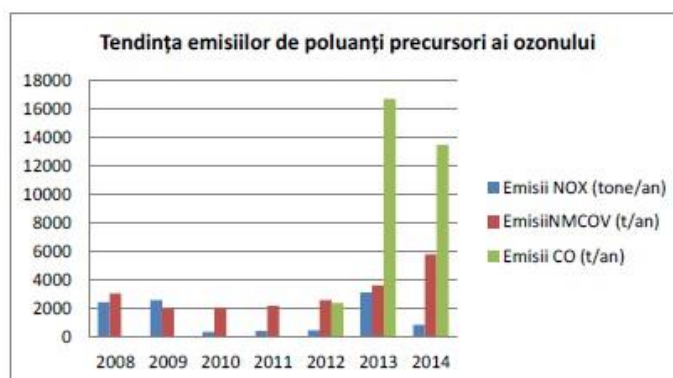

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 7.1 6 – Tendințele emisiilor de poluanți la nivelul Județului Satu Mare 2008-2014;

Tendința emisiilor de poluanți cu efect de acidifiere

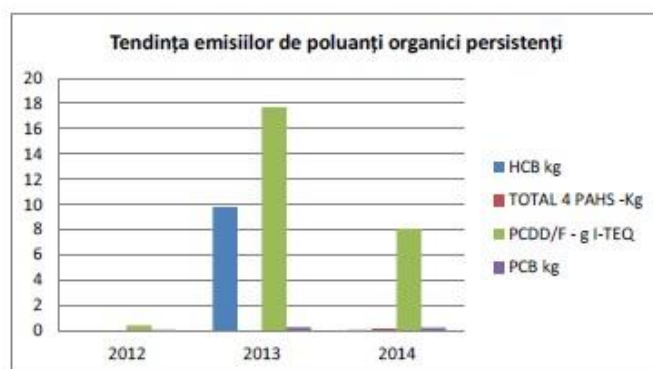

Tendința emisiilor de poluanți precursori ai ozonului

Sursa: APM Satu Mare

Tendința emisiilor de metale grele

Tendința emisiilor de poluanți organici persistenti

7.2. Rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă

La nivelul Județului Satu Mare, instalațiile de alimentare cu apă potabilă se regăsesc în toate orașele și în 52 de comune din cele 59 existente la nivelul Județului, lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile în Județul Satu Mare reprezentând 12% din totalul regional, situație care clasează Județul pe locul patru, o lungime mai mică înregistrându-se în județele Sălaj și Bistrița Năsăud.

În județul Satu Mare orașele sunt, în principal, alimentate cu apă care provine din puțuri de mare adâncime, cu cantitate suficientă și apă de o calitate acceptabilă. Din punct de vedere al volumului de apă potabilă distribuită, Județul Satu Mare se plasează pe penultimul loc (urmat de Sălaj) la nivelul regiunii cu 9% din volumul total.

Județul Satu Mare se prezintă astfel:

- zona urbana (municipiul Satu Mare, municipiul Carei și orașul Negrești Oas) este acoperită în ceea ce privește asigurarea cerinței de apă, capacitatea de debitare a surselor de apă atât din subteran cât și din suprafață depășind volumele de apă prelevate.

Sursa de alimentare cu apă a municipiului Satu Mare este subterană prin două fronturi de captare:

- Martinești-Micula cu capacitate totală de debitare 1500 l/s, prin 64 de foraje de medie adâncime
- Grădina Romei cu capacitate de 110 l/s, prin 8 puturi forate.

Față de capacitatea celor două fronturi de 1610 l/s, debitul actual prelevat este de 450 l/s, diferența constituie rezerva posibil de exploatat. La sistemul centralizat de alimentare cu apă, este racordată 96% din populația municipiului. Municipiul Carei are sursa de alimentare cu apă subterană, prin frontul de captare Doba-Vetis alcătuit din 32 de puturi forate de medie adâncime cu capacitate totală de debitare de 370 l/s.

Procentul de racordare a populației la sistemul centralizat de alimentare cu apă în Județul Satu Mare a crescut anul în ultimii 5 ani, creșterea în 2014 față de 2010 fiind de peste 12% conform datelor INS, astfel încât în prezent gradul de conectare la rețele de apă în Județul Satu Mare este de 71%.

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
	UM: Număr persoane				
	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Satu Mare	187078	196674	200488	204320	209786

Sursa: Institutul Național de Statistică

Infrastructura de alimentare cu apă în Județul Satu Mare este dezvoltată în 155 din totalul de 231 de localități, împartite în 66 de zone de alimentare cu apă, având un grad de acoperire cu rețele de distribuție la nivelul Județului este de 79%.

Din cele 66 zone de alimentare cu apă 60 necesită investiții, având un cost estimat investiții necesare pe termen lung pentru infrastructura de apă din Județul Satu Mare: 84,893,114 Euro

SERVICIUL	GRADUL DE CONECTARE LA NIVELUL JUDEȚULUI SATU MARE	
	2013	2020
Alimentare cu apă	71%	93%

Printre problemele identificate în cadrul acestui document legat de infrastructura de apă, putem menționa: supradimensionarea sau subdimensionarea unor sisteme de

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

distribuție, alte sisteme sunt de o calitate slabă datorită neîntreținerii, colmatării, iar la rețelele vechi se înregistrează pierderi masive de apă, acestea necesitând înlocuire, calitatea apei din multe puțuri, fântâni publice este de o calitate inacceptabilă (ex. datorită activităților agricole se produc infiltrații de nitrați), suportabilitate costurilor este scăzută (mai ales în zonele rurale), sistemul de monitorizare a calității apei necesitând îmbunătățiri.

În perioada 2008-2010 acest sector a suferit, transformări majore, în Județul Satu Mare, prin reorganizarea serviciilor publice existente deținute de municipalități, realizat prin trei elemente instituționale cheie: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, Operatorul regional și Contractul de Delegare a Gestiunii Serviciilor. SC APASERV Satu Mare SA a devenit operator regional, căruia i-a fost delegată, prin Contractul de Delegare, gestiunea serviciului de alimentare cu apă și ape uzate din județ.

Principalele îmbunătățiri ale serviciilor de alimentare cu apă au fost realizate începând cu anii 2000 prin programul ISPA (Instrument pentru Politici Structurale de Pre-Aderare), demarat în anul 2002, în valoare de 37 milioane de Euro, din care 71% finanțare nerambursabilă a Uniunii Europene. În urma implementării cu succes a programului ISPA, din anul 2010, cei peste 115.000 de locuitori ai municipiului Satu Mare beneficiază de servicii de alimentare cu apă și canalizare la standarde europene.

Strategiile și programele naționale referitoare la mediu corespund orientărilor Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a UE reînnoite (2006) și vizează realizarea obiectivelor precum ar fi îmbunătățirea calității și accesului la infrastructura de apă și apă uzată prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.

Pentru Județul Satu Mare este în derulare proiectul major de investiții „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Satu Mare”, cofinanțat de Uniunea Europeană și a fost derulat de S.C. APASERV SATU MARE S.A. Programul de investiții de 102 milioane de Euro derulat de APASERV a fost cofinanțat din Fondul de Coeziune al Uniunii Europene în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu) 2007-2013, având următoarele obiective: construirea a 175 km de rețele de canalizare, reabilitarea 27 km de rețele de canalizare, construirea și reabilitarea a 80 km de rețele de apă, se vor construi și reabilita 5 stații de epurare, 46 stații de pompare a apelor uzate și 4 stații de tratare a apei, se vor reabilita 27 km de rețele de apă și se vor realiza și reabilita 19 foraje.

Proiectul constă în investiții în extinderea și reabilitarea sistemelor de distribuție a apei potabile, precum și a sistemului de colectare a apelor uzate. Proiectul va fi implementat pentru aglomerările Satu Mare, Carei, Negrești Oaș, Tășnad, Livada, Arduș și Căpleni.

Gradul de conectare la sistemul de canalizare va atinge o medie de 91% în aglomerările în cauză. 95,3% din populația acestor aglomerări va fi conectată la rețeaua de apă potabilă și va

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

avea astfel acces la surse sigure de apă, reprezentând un număr suplimentar de 14.810 locuitori conectați la un sistem sigur de alimentare cu apă potabilă.

Proiectul regional major de investiții are o valoare de 102.912.628 Euro, iar un element important al acestui proiect este că se va actualiza și master planul pentru apă și canalizare, în paralel cu definirea planului de investiții prioritare pentru faza 2 de investiții, corespunzătoare perioadei de programare 2014 – 2020.

În concluzie, următoarele obiective din sectorul sistemului de alimentare cu apă și canal trebuie atinse pentru o conformare cu reglementările prezente și cerințele viitoare:

- Construcția și modernizarea surselor de apă brută și aducțiunilor aferente;
- Construcția și reabilitarea stațiilor de tratare;
- Extinderea și reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare;
- Construcția și modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate;
- Construcția și modernizarea stațiilor de tratare a nămolurilor;
- Furnizarea instalațiilor de contorizare, a echipamentelor de laborator pentru testare și a echipamentelor de detectare a pierderilor de apă;
- Consolidarea capacității instituționale și de asistență tehnică

Cea mai mare parte a investițiilor au fost realizate în aglomerarea urbană Satu Mare, care cuprinde localitățile Satu Mare, Lazuri, Păulești, Botiz și Odoreu – 108 milioane lei, la Carei și Foieni – 75 milioane lei, la Negrești Oaș – 60,2 milioane lei, la Tășnad – 36,2 milioane lei, la Livada – 33 milioane lei, la Arduș – 16,8 milioane lei, iar la Căpleni – 6,3 milioane lei.

Obiectivul general al Proiectului vizează îmbunătățirea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Satu Mare pentru a îndeplini obligațiile de conformare în sectorul de apă și apă uzată, potrivit Tratatului de Aderare, obiectivelor POS Mediu și Axei prioritare I, prin următoarele acțiuni:

- asigurarea serviciilor corespunzătoare de alimentare cu apă și colectare/epurare a apelor uzate la tarife accesibile;
- asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile în aglomerările prevăzute în Proiect;
- îmbunătățirea calității cursurilor de apă;
- îmbunătățirea managementului nămolurilor provenite de la tratarea apei și de la epurarea apelor uzate.

Obiectivele specifice ale Proiectului sunt:

- îmbunătățirea calității apei potabile pentru conformarea cu standardele UE (Directiva 98/83/EC);

- asigurarea serviciilor corespunzătoare de alimentare cu apă și colectare/epurare a apelor uzate;
- creșterea gradului de conectare a populației la sistemul de canalizare și realizarea de stații de epurare în vederea conformării

Pentru sectorul de alimentare cu apă, proiectul a vizat:

- Asigurarea unei ape potabile care respecta standardele Directivei UE 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, transpusa în legislația națională prin Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile cu modificările și completările ulterioare;
- Alimentarea cu apă potabilă de calitate a unui număr suplimentar de aproximativ 14.810 locuitori prin intermediul unui sistem sigur de alimentare cu apă potabilă;
- Asigurarea accesului la servicii de alimentare cu apă de calitate pe baza principiului maximizării eficienței costurilor, calitatii în operare și suportabilității populației;
- Îmbunătățirea siguranței serviciilor de alimentare cu apă;
- Reducerea pierderilor fizice de apă.

În baza Contractului de finanțare nr. 14965/01.10.2015 încheiat cu Ministerul Fondurilor Europene, SC APASERV SATU MARE SA implementează proiectul "Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Satu Mare, Etapa II ECO", proiect cofinanțat din Fondul de Coeziune, prin Programul Operațional Sectorial "Mediu" 2007-2013, Axa prioritară 1. Contractul de finanțare a fost obținut ca urmare a economiilor realizate în cadrul investițiilor inițiale prevăzute în Etapa I a proiectului "Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Satu Mare", încheiat în anul 2011.

Proiectul "Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Satu Mare, Etapa II ECO" cuprinde lucrări de construire a rețelei de apă și canalizare în Viile Careiului, lucrări de construire a rețelei de canalizare în localitățile Halmeu și Turulung, extinderea rețelei de canalizare în localitatea Păulești, respectiv lucrări de construire a rețelei de apă în localitățile Moftinu Mare și Ghilvacii. De asemenea, prin acest proiect SC APASERV SATU MARE SA va achiziționa patru vidanjoare și trei autobasculante pentru transportarea nămolului provenit de la stațiile de epurare, respectiv 30.000 de contoare de apă cu citire la distanță pentru municipiul Satu Mare.

7.3. Rețele de canalizare

Sistemul de canalizare reprezintă un sistem de canale și conducte care adună apele uzate din mai multe surse pentru a le evacua împreună. Sistemul de canalizare poate fi conectat sau nu la o stație de epurare.

Sistemul public de alimentare cu apă se referă la rețeaua publică de distribuție centralizată, operată de unități specializate în captarea, tratarea și distribuția apei.

Gradul de acoperire cu rețele de canalizare este de aproximativ 57% la nivelul întregului județ și cu un procent de racordare de 54%. Problemele majore identificate în sistemul de canalizare și tratare a apelor uzate sunt gradul de uzură fizică al unor conducte ce conduce în unele situații la o rată mare de infiltrare sau scurgeri în subteran din rețea, întreținerea insuficientă și degradarea fizică a echipamentelor ce deservesc rețeaua de canalizare și stațiile de epurare.

Sisteme de canalizare si epurare a apelor	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani				
		Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
		UM: Numar persoane				
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Statii de epurare orasenesti	Satu Mare	139924	140757	140734	143689	143809
Statii de epurare orasenesti cu treapta primara de epurare	Satu Mare	:	:	4184	4741	:
Statii de epurare orasenesti cu treapta secundara de epurare	Satu Mare	139924	140757	127850	120221	125030
Statii de epurare orasenesti cu treapta terciara de epurare	Satu Mare	:	:	8700	18727	18779
Sisteme de canalizare	Satu Mare	140168	140757	141146	143986	143809
Sisteme de canalizare cu epurare	Satu Mare	139924	140757	140734	143689	143809
Sisteme de canalizare fara epurare	Satu Mare	244	:	412	297	:

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Județului Satu Mare 66 din totalul de 231 de localitati beneficiaza de sisteme centralizate de colectare a apelor uzate menajere, gradul de acoperire cu rețele de canalizare la nivelul Județului fiind de 57%. Sistemul este organizat in 38 de aglomerari/clustere, din care 25 necesita investitii, iar costul estimat pentru investitii necesare pe termen lung pentru infrastructura de apa uzata din Județul Satu Mare este de 135,897,083 Euro

In selectarea investițiilor propuse pentru Lista prioritara de actiuni, au fost avute in vedere urmatoarele aspecte:

- **Termenele de conformare** la Directivele relevante ale UE conform Tratatului de aderare;
- **Apartenenta UAT-ului la OR** (OR deja operează sistemele UAT-ului), sau intenția confirmata (membru ADI) ori declarata (dorește sa devina membru ADI) a UAT-ului de a fi parte a operatorului regional;
- **Suportabilitatea** care limitează anvelopa financiara a Listei prioritare;
- **Numărul de locuitori** beneficiari ai investițiilor propuse;
- **Impactul** asupra mediului si/sau a sanatatii populației;
- **Creșterea eficienței** si/sau imbunatatirea funcționarii sistemelor existente;

- Alte considerente ale Operatorului Regional și ale ADI

Pentru sectorul de apă uzată, proiectul Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Satu Mare a vizat:

- Conformitatea cu standardele Directivei UE 91/271/EEC transpusă în legislația națională prin Hotărârea Guvernului nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate, cu modificările și completările ulterioare;
- Creșterea calității apelor de suprafață prin minimizarea efectelor poluării produse de așezările umane;
- Diminuarea riscurilor de îmbolnăvire, prin extinderea rețelei de canalizare pentru populația deservită având ca efect reducerea riscului poluării apelor subterane și de suprafață;
- Asigurarea accesului la servicii de canalizare pe baza eficienței costurilor, al calității în operare și al suportabilității populației;
- Reducerea infiltrațiilor în sistemul de canalizare;
- Proiectul va susține implementarea strategiei de reutilizare a nămolului provenit de la stațiile de epurare.

Indicatori de realizat - Apă uzată	UM	Lungime/Număr (valoare estimată)
Extindere rețele de canalizare	km	175.2
Reabilitare rețele de canalizare	km	27.1
Stații de pompare apă uzată noi și reabilite	nr	46
Stații de epurare noi și modernizate (155 000 pe, 15 000 pe, 10 000 pe, 6 000 pe, 5 000 pe)	nr	5

7.4. Gospodărirea deșeurilor

Deșeurile de orice fel, rezultate din multiplele activități umane, constituie o problemă deosebită actualitate, datorată creșterii continue a cantităților și a tipurilor acestora, cât și datorită însemnatelor cantități de materii prime, materiale re folosibile și energie care pot fi recuperate și introduse în circuitul economic.

Politicele UE din domeniul managementului deșeurilor evidențiază importanța unei abordări integrate în gestionarea deșeurilor, care include construcția facilităților de eliminare a deșeurilor împreună cu măsuri de prevenire a producerii deșeurilor și reciclare, conforme cu ierarhia principiilor: prevenirea

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

producției de deșeuri și a impactului negativ al acestora; recuperarea deșeurilor prin reciclare, refolosire și depozitarea finală sigură a deșeurilor acolo unde nu există posibilitatea recuperării.

Strategia Națională și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor sunt principalele documente legislative după care se ghidează procesul de gestionare al deșeurilor în România, inclusiv al deșeurilor menajere.

Planul de gestionare a deșeurilor are un rol cheie în dezvoltarea unei gestionări durabile a deșeurilor. Principalul lui scop este acela de a prezenta fluxurile de deșeuri și opțiunile de gestionare a acestora.

În conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, "deșeurile municipale sunt reprezentate de totalitatea deșeurilor menajere și similare acestora generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale și de la operatori economici, deșeuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, la care se adaugă și deșeuri din construcții și demolări rezultate din amenajări interioare ale locuințelor colectate de operatorii de salubritate".

Colectarea deșeurilor municipale este responsabilitatea municipalităților, care își pot realiza aceste atribuții fie direct (prin serviciile de specialitate din cadrul Consiliilor Locale), fie indirect (prin delegarea acestei responsabilități pe bază de contract, către firme specializate și autorizate pentru desfășurarea serviciilor de salubritate).

În anul 2012, cantitatea de deșeuri municipale colectată prin intermediul serviciilor proprii specializate ale primăriilor sau ale firmelor de salubritate a fost de 611.02,801 tone.

Din cantitatea totală de deșeuri municipale colectată de operatorii de salubritate 15,25% este reprezentată de deșeurile menajere și asimilabile.

Deșeuri colectate	Cantitate colectată - mii tone	Procent %
deșeuri menajere	49.819,25	81,53
deșeuri din servicii municipale	9.319,55 ¹	15,25
deșeuri din construcții/demolări	1.964	3,21
TOTAL	611.02,801	100%

Tabel 7.4 1 - Deșeuri colectate de municipalități în anul 2012
(Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Satu Mare baza de date SIM Statistica deșeurilor)

MATERIAL	PROCENTAJ
Hârtie și carton	16,82
Sticlă	15,36
Metale	1,16
Materiale plastice	36,47
Biodegradabile	29,57
Altele	0

Lemn	0,59
Total	100%

Tabel 7.4 2 - Compoziția procentuală, pe tip de material, a deșeurilor menajere colectate în 2012
(Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Satu Mare)

Trebuie menționat faptul că, în Județul Satu Mare, colectarea deșeurilor municipale nu este generalizată.

La nivelul județului se înregistrează, de la an la an, o creștere a gradului de conectare la serviciul de salubritate, în special în mediul rural.

Cantitățile de deșeuri generate de populația care nu este deservită de servicii de salubritate se calculează utilizând următorii indici de generare: 0,9 kg/loc/zi pentru mediul urban și 0,4 kg/loc/zi pentru mediul rural. Astfel, a fost estimată o cantitate de 3.997,809 tone de deșeuri menajere generate de populația care nu este deservită de servicii de salubritate.

Gestionarea deșeurilor municipale

Gestionarea deșeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea acestora, inclusiv monitorizarea depozitelor de deșeuri după închidere.

În România, responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor municipale aparține administrațiilor publice locale, care, prin mijloace proprii sau prin concesionarea serviciului de salubritate către un operator autorizat, trebuie să asigure colectarea (inclusiv colectarea separată), transportul, tratarea, valorificarea și eliminarea finală a acestor deșeuri.

Eliminarea deșeurilor municipale se realizează exclusiv prin depozitare. Până în prezent, în România nu au fost puse în funcțiune instalații pentru incinerarea deșeurilor municipale.

În anul 2012, depozitarea deșeurilor municipale din județ s-a realizat la celula 1 a depozitului conform de la Doba prin operatorul „Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare” (SPASIMD), serviciu public de interes județean, cu personalitate juridică, înființat prin Hotărârea Consiliului Județean Satu Mare nr.100/2010, aflat în subordinea Consiliului Județean Satu Mare.

Depozitul ecologic al județului Satu Mare, amplasat pe teritoriul administrativ al comunei Doba, a fost realizat în cadrul proiectului Consiliului Județean Satu Mare, “Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din județul Satu Mare”, fiind finalizat și dat în funcțiune în anul 2011 și cuprinde:

Zona de depozitare: Suprafața totală alocată depozitului este de 200.000 m². Prin proiect a fost executată Celula de depozitare nr.1, cu un volum de stocare a deșeurilor de 561.135 mc, o înălțime a deșeurilor de 18,7 m de la stratul drenant din pietriș, iar suprafața la bază a celulei este de 49.200 mp. În prezent celula nr.1 de depozitare este acoperită cu deșeuri în proporție de 80%.

Având în vedere necesitatea pregătirii din timp a deschiderii unei noi celule de depozitare, înainte de atingerea capacității maxime de depozitare a celulei nr.1 (care în prezent este acoperită cu

deșeurii în proporție de 80%), a fost elaborat un studiu de fezabilitate pentru realizarea celulei nr.2 de depozitare, pentru care urmează să se identifice surse de finanțare.

Zona tehnică, cu următoarele facilități de tratare a deșeurilor :

- stație de sortare a deșeurilor reciclabile: Capacitate de procesare: 7 t/h -26.292 t/an - în funcțiune. Este compusă din două linii tehnologice: linie de sortare și linie de balotare.
- stație de compostare a deșeurilor verzi: Capacitate de procesare: 1080 t/an - în funcțiune. Este împărțită în două zone: zona de recepție și sortare a deșeurilor verzi, dotată cu o linie de sortare manuală și zona de compostare în brazde, dotată cu o mașină de întors brazde, tambur de irigare, tocător și ciur rotativ.

De asemenea, zona tehnică mai cuprinde:

- acces în depozit – poartă și cabină poartă, parcare;
- două platforme de cântărire cu capacitatea de cântărire maximă de 40 t și o cabină cântar;
- rampa de spălare autovehicule;
- clădirea administrativă ce adăpostește birouri, laborator, vestiare, grupuri sanitare și centrală termică;
- atelier auto & hală de depozitare a materialelor geosintetice;
- puț, hidrofor și rețea de alimentare cu apă potabilă;
- stație de epurare;
- rețele de canalizare, rețele electrice interioare și exterioare, rețele termice, rețea de incendiu;
- platformă GPL, stație de carburanți;
- drumuri interne, parcare auto;
- drum de serviciu aferent Celulei nr. 1 de depozitare;
- puțuri de monitorizare a calității apei din pânza freatică;
- împrejmuire cu gard metalic.

Dotări aferente depozitului regional de deșeurii:

Pentru operarea depozitului regional (zona tehnică + zona de depozitare) au fost achiziționate următoarele utilaje: 1 buldo-compactator pentru gropi de gunoi, 2 încărcătoare frontale cu cupă și greifer, 1 motostivuitoare, utilajele aferente zonei de compostare: mașină de întors brazde, tambur de irigare, tocător și ciur rotativ.

Pentru operarea Depozitului de deșeurii s-a înființat SERVICIUL PUBLIC DE ADMINISTRARE A SISTEMULUI INTEGRAT DE MANAGEMENT AL DEȘEURILOR SATU MARE (SPASI), serviciu public de interes județean, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Consiliului Județean Satu Mare, căruia i s-au dat în administrare directă următoarele activități:

- a) administrarea Depozitului Regional de Deșeurii al județului Satu Mare
- b) depozitarea controlată a deșeurilor municipale
- c) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;

A fost obținută și Autorizația integrată de mediu pentru Depozitul Regional de Deșeurii Satu Mare (Doba).

La depozitul regional sunt acceptate următoarele categorii de deșeurii:

- deșeurile reciclabile colectate selectiv dual care sunt dirijate către stația de sortare
- deșeurii municipale și asimilabile

- deșeurile verzi și stradale compostabile care provin din întreținerea/curățenia domeniului public, parcuri, grădini, piețe inclusiv cimitire
- deșeuri din construcții și demolări
- deșeuri din nămoluri nepericuloase provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate

Tot în cadrul proiectului Consiliului Județean Satu Mare, "Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din județul Satu Mare" a fost finalizată în anul 2016 Micro-stația de transfer deșeuri Livada, având o capacitate de 15t/zi, iar administrarea ei a fost dată tot către Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor Satu Mare (SPASI).

Micro-stația de transfer deșeuri Livada cuprinde: cântar rutier suprateran de 40 t, cabină intrare/camera de control de tip container prefabricat, hală recepție și procesare, container birou și grup sanitar prefabricat, parcare auto, bazin vidanjabil subteran, cabină puț și hidrofor, drum de acces. Construcția a fost recepționată în luna iulie 2016.

Depozit regional
DOBA

Depozitul de deșeuri ecologic regional, depozitul Regional de Deșeuri din cadrul obiectivului de investiție - Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din județul Satu Mare - Cod postal : 447125

Conform Studiului de Fezabilitate al proiectului, actualizat în perioada 2015-2016, pentru dezvoltarea sistemului de management al deșeurilor în județul Satu Mare se propune realizarea următoarelor obiective:

Extinderea capacității depozitului ecologic regional Doba prin realizarea unei instalații de tratare mecano-biologică - pentru conformarea cu prevederile legislative privind atingerea țintelor stabilite de reducere la depozitare a deșeurilor biodegradabile municipale.

Extinderea capacității stației de transfer Livada de la 15 la 35 t/zi, pentru a acoperi un număr mai mare de UAT-uri din zona de nord a județului Satu Mare și transferul deșeurilor stocate aici către Depozitul regional Doba.

Achiziționarea de echipamente pentru colectarea și transportul deșeurilor: este prevăzută achiziționarea de echipamente de colectare și transport al deșeurilor menajere și similare, în completarea celor existente la nivelul județului, precum și pentru colectarea, transportul și tratarea unor fluxuri speciale de deșeuri: deșeuri periculoase, deșeuri de construcții și demolări, deșeuri voluminoase, deșeuri verzi din parcuri și grădini.

În conformitate cu recomandările EUROSTAT (Ghidul privind colectarea datelor referitoare la deșeurile municipale), deșeurile municipale reprezintă deșeuri menajere și asimilabile, generate din gospodării, instituții, unități comerciale și de la operatori economici.

Sunt incluse:

- Deșeurile voluminoase (inclusiv DEEE provenite de la populație)
- Deșeurile din parcuri, grădini și de la curățenia străzilor, inclusiv conținutul coșurilor de gunoi stradale

După modul de colectare, deșeurile municipale sunt:

- Colectate de sau în numele municipalităților
- Colectate direct de operatori economici privați – valabil pentru DEEE și alte tipuri de deșeuri reciclabile
- Generate și necolectate printr-un operator de salubritate, ci gestionate direct de generator

Sunt excluse:

- Nămolurile de la epurarea apelor uzate orășenești
- Deșeurile din construcții și demolări

Indicatorii de dezvoltare durabilă privind deșeurile municipale se referă la:

- Deșeuri municipale generate
- Deșeuri municipale tratate prin:
 - Incinerare
 - Valorificare energetică
 - Depozitare
 - Reciclare (exclusiv compostare și digestie anaerobă)
 - Compostare

De asemenea, ghidul EUROSTAT recomandă ca fluxurile de deșeuri reciclabile (hârtie, plastic, metal etc.) care rezultă din instalațiile de sortare și care sunt ulterior trimise către instalații de reciclare să fie luate în calcul ca fiind reciclate.

Având în vedere cele de mai sus, au fost calculați următorii indicatori privind deșeurile municipale, la nivelul Județului Satu Mare:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Deșeuri municipale generate - 64032,75 tone/an în 2012, respectiv 176,62 kg/loc.an

Valoarea a fost calculată prin însumarea cantităților generate pentru următoarele tipuri de deșeuri:

- deșeuri menajere și asimilabile și din servicii municipale colectate de operatorii de salubritate
- deșeuri menajere generate și necollectate de operatorii de salubritate
- deșeuri reciclabile provenite de la populație, colectate prin intermediul operatorilor economici autotizați, alții decât operatorii de salubritate (hârtie și carton, metale, plastic, sticla, lemn, biodegradabil, textile, DEEE, deșeuri de baterii și acumulatori)

- Deșeuri municipale reciclate (inclusiv compostare) –5295,3465 tone/an în 2012, respectiv 14,6 kg/loc.an

Valoarea a fost calculată prin însumarea cantităților reciclate pentru următoarele tipuri de deșeuri:

- deșeuri menajere și asimilabile și din servicii municipale colectate de operatorii de salubritate
- deșeuri menajere generate și necollectate de operatorii de salubritate
- Deșeuri reciclabile provenite de la populație, colectate prin intermediul operatorilor economici autotizați, alții decât operatorii de salubritate (hârtie și carton, metale, plastic, sticla, lemn, biodegradabil, textile, DEEE, deșeuri de baterii și acumulatori)

- Gradul de Reciclare realizat pentru deșeurile municipale în anul 2012 – 3,31%

Impacturi și presiuni privind deșeurile

Conform prevederilor HG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor au fost respectate termenele de închidere pentru depozitele urbane de deșeuri îndeplinindu-se astfel obiectivele specifice implementării Directivei privind depozitarea deșeurilor menajere la nivelul Județului.

Depozitele de deșeuri orășenești din Județul Satu Mare (Satu Mare, Carei, Negrești-Oaș și Tășnad) și închiderea și ecologizarea rampelor de deșeuri rurale (146 în Județul Satu Mare) au fost incluse în proiectul „Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din Județul Satu Mare”, beneficiarul proiectului fiind Consiliul Județean Satu Mare

Tendențe și prognoze privind generarea deșeurilor

Începând cu anul 2011 deșeurile provenite de pe raza Județului s-au transportat pentru depozitare la depozitul regional de deșeuri din localitatea Doba.

Gestionarea activității de depozitare controlată a deșeurilor municipale a fost încredințată operatorului „Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare”(SPASIMD), serviciu public de interes Județean, cu personalitate juridică, înființat prin Hotărârea Consiliului Județean Satu Mare nr.100/2010, aflat în subordinea Consiliului Județean Satu Mare.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Astfel se reduce semnificativ impactul asupra mediului reprezentat de activitățile de depozitare. Depozitul deține autorizație integrată de mediu și acceptă la depozitare toate deșeurile municipale generate și colectate din județ precum și deșeuri industriale. Nu se acceptă la depozitare deșeurile din parcuri, grădini și piețe. Tendința numărului de VSU colectate pe ultimii cinci ani variază puternic de la an la an datorită aplicării programului Rabla.

Tendința gradului de conectare la serviciul de salubritate este de creștere de la an la an. În ceea ce privește deșeurile municipale și deșeurile de ambalaje a fost realizată o prognoză până în anul 2013 în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor.

7.5. Mediul urban, sănătatea și calitatea vieții

Poluarea fonică și efectele asupra sănătății și calității vieții

Poluarea acustică, denumită și poluare fonică sau poluare sonoră, este o componentă a poluării mediului, produsă de zgomote. Zgomotul este definit ca un complex de sunete fără un caracter periodic, cu insurgență dezagreabilă aleatoare, care afectează starea psihologică și biologică a oamenilor și a altor organisme din natură. Caracteristicile fizice sau obiective ale zgomotului privesc tăria sau intensitatea sonoră, durata și frecvența. Intensitatea este caracterul cel mai important care depinde de trăsăturile sursei, de distanță și posibilitățile de transmitere sau multiplicare. Zgomotul nu se definește din punct de vedere fizic, ci dintr-un punct de vedere subiectiv clasificarea sunetului ca zgomot este făcută în funcție de persoanele afectate.

În municipiul Satu Mare (monitorizat pentru poluarea sonoră produsă de traficul rutier) sunt înregistrate depășiri ale valorilor admise de STAS-urile în vigoare, acest lucru datorându-se nu numai faptului că numărul de mașini a crescut considerabil în ultimii ani, dar și faptului că orașul este situat la granița țării și este tranzitat de un număr mare de vehicule.

Pe lângă zgomotul produs de traficul rutier obișnuit se adaugă disconfortul auditiv produs de utilajele de reparat drumuri și de utilajele folosite în construcții. Din interpretarea măsurătorilor rezultă faptul că valorile determinate cresc sensibil (cu până la 15 dB, adică 80 dB(A)) în orele de vârf, depășind cu mult standardele și normele sanitare și de mediu, iar cele mai poluate zone din punct de vedere fonic sunt intersecțiile aglomerate și drumurile de acces, de intrare și ieșire, în oraș. În punctele de măsurare din zona parcurilor de asemenea nivelul de zgomot este ridicat, pentru că acestea se află lângă șosele cu circulație intensă.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 321/2005 privind Evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, Primăria municipiului Satu Mare a avut obligația de a realiza cartarea zgomotului și de a elabora harta strategică de zgomot până la data de 30 iunie 2012. Harta strategică de zgomot a fost aprobat de ARPM Cluj-Napoca în cursul anului 2012. Pe baza datelor rezultate din harta de zgomot, care a fost necesară pentru cunoașterea zonelor care sunt poluate din punct de vedere fonic și a numărului de persoane afectate de zgomot, s-a întocmit „Planul de acțiune pentru reducerea nivelului de zgomot în municipiul Satu Mare”.

Măsurători de zgomot în anul 2014

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Intensitatea zgomotului generat de traficul rutier variază în funcție de perioada zilei, atingând apogeul la orele de vârf în circulație. Problemele de depășiri frecvente a limitei maxime admise de 60 - 70 dB(A) este în zona podurilor, pe drumurile intens circulate, în special în intersecții, se obțin valori crescute de 80 dB(A), provocând și efecte de trepidatii a locuințelor din zonă.

Spațiile verzi și efectele asupra sănătății și calității vieții

Statul recunoaște dreptul fiecărei persoane fizice la un mediu sănătos, accesul liber pentru recreere în spațiile verzi proprietate publică, dreptul de a contribui la amenajarea spațiilor verzi, la crearea aliniamentelor de arbori și arbuști, în condițiile respectării prevederilor legale în vigoare.

Spațiile verzi se compun din următoarele tipuri de terenuri din intravilanul localităților:

- a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate;
- b) spații verzi publice de folosință specializată
- c) spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive;
- d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă;
- e) culoare de protecție față de infrastructura tehnică;
- f) păduri de agrement.
- g) pepiniere și sere.

Suprafața ocupată de spațiile verzi în aglomerările urbane din județul Satu Mare

Așezările urbane pot fi considerate sisteme ecologice complexe. Ele prezintă o interacțiune foarte puternică cu mediul. Există o tendință marcată ca sistemul urban și cel productiv să se extindă asupra celor protective și asimilativ-disipative, cu evidente consecințe negative.

Din datele furnizate de Primăriile municipiilor și orașelor din Județul Satu Mare, precum și din sursele proprii de documentare, la ora actuală repartizarea spațiilor verzi în mediul urban se prezintă astfel:

Localitatea urbană	Suprafața actuală cu spațiu verde (m ² /locuitor)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Satu Mare	24,68	24,68	24,68	24,68	24,68
Carei	26,69	26,69	26,69	72,2	72,2
Tășnad	6,77	6,77	7,52	11,30	11,30
Negrești Oaș	163,56	163,56	163,56	163,56	163,56
Livada	20,4	20,4	20,4	30,0	32,0
Ardud	71,03	71,03	71,03	71,03	71,03

Tabel 7.5 1 - Evoluția suprafețelor cu spațiu verde (m²/locuitor) în perioada 2010 – 2014 în zonele urbane Județul Satu Mare

7.6. Biodiversitatea. Zone protejate

În Județul Satu Mare au fost inventariate habitate de interes național, conservativ comunitar precum și arii de interes județean sau local. Acestea au stare de conservare satisfăcătoare, dar cu potențial de degradare în unele cazuri datorită extinderii intravilanelor localităților sau exploatarea extensivă a resurselor naturale.

Astfel, la nivelul Județului Satu Mare exista 24 arii naturale protejate extinse pe o suprafață de 48.364,77 ha, astfel:

- 6 arii de interes național: rezervații naturale (6.271,5 ha):
 - a) Dunele de nisip Foieni* (cod 2.677),
 - b) Mlaștina Vermeș (cod 2.679),
 - c) Pădurea Urziceni (cod 2.676),
 - d) Tinoavele din M-ții Oaș (cod 2.678),
 - e) Râul Tur (Cursul inferior al râului Tur) (cod VII.10),
 - f) Pădurea cu pini Comja (cod 2.584) (- incluse în ROSC10020 Câmpia Careiului și ROSPA0016 Câmpia Nirului-Valea Ierului; - inclusă și în ROSC10214 Râul Tur și ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului); *** - situată pe teritoriul județelor Satu Mare și Maramureș;
- 9 arii de interes Județean sau local (1593,36 ha):
 - a) Pădurea Noroieni*,
 - b) Pădurea Mare,
 - c) Parcul dendrologic Carei,
 - d) Apele minerale din comuna Bixad,
 - e) Băile Puturoasa,
 - f) Băile Tarna Mare,
 - g) Valea Măriei,
 - h) Apele minerale din comuna Certeze,
 - i) Apele minerale de la Luna-Negrești Oaș;

*inclusă și în ROSC10214 Râul Tur și ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului;
- 9 arii de interes comunitar sau situri Natura 2000 (46.945 ha):
 - a) 7 Situri de importanță comunitară (SCI-uri): ROSC10020 Câmpia Careiului*, ROSC10021 Câmpia Ierului*, ROSC10214 Râul Tur, ROSC10275 Bârsău-Șomcuta** și ROSC10358 Pricop-Huta-Certeze**, ROSC10436 Someșul inferior** și ROSC10416 Măgura Bătarci
 - *situate pe teritoriul județelor Satu Mare și Bihor;
 - ** situate pe teritoriul județelor Satu Mare și Maramureș
 - b) 2 Arii de protecție specială avifaunistică (SPA-uri): ROSPA0016 Câmpia Nirului – Valea Ierului* și ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului
 - *situată pe teritoriul județelor Satu Mare și Bihor

Situl Câmpia Careiului (ROSC10020- Cod Natura 2000) este localizat în Ecoregiunea Câmpia Someșului și se întinde pe limita administrativă a Județului Satu Mare în procent de 61% și pe raza mai multor localități din care amintim Ciumești, Foieni, Pișcolt, Sanislău și Urziceni.

De remarcat sunt cei aproximativ 1.134 de locuitori ai așezărilor din sit, cu o medie de vârstă peste 60 de ani. Activitatea economică predominantă se regăsește în sectorul agricol.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Din punct de vedere al sistemului de încălzire al locuințelor individuale acesta este pe bază de lemne. O problemă apare și datorită existenței sistemului de alimentare cu apă și canalizare regăsit doar în localitatea Scărișoara Nouă, ceea ce conduce în restul localităților la folosirea ineficientă a surselor de apă subterane dar și la infiltrații din fosele septice.

În urma analizei s-a observat că principalele probleme de pe raza acestui sit și în raza de influență sunt datorate activităților de asanare și desecare ce modifică compoziția covorului vegetal dar și a faunei, dublate de balastierele existente ce exercită un impact negativ asupra biodiversității zonei.

Imagine din situl Câmpia Careiului

Sursa foto: <http://campiacareiului.ro>

Câmpia Ierului (ROSCI0021-Cod Natura 2000) se întinde pe limita administrativă a Județului Satu Mare în procent de 36% și pe raza mai multor comune dintre care amintim Santău, Pișcolt, Pir, Căuaș, Andrid și Tiream. Accesul în sit se poate face pe DJ108M (Carei - Chereușa - Andrid), DN1F (Carei - Tășnad), DJ195C (Moftinu Mic – Pir), DN19 (E671, Satu Mare-Oradea) și Andrid prin DJ169C și drumuri comunale. Accesul pe calea ferată se face prin stația Tiream. Locuitorii din zona sitului sunt angrenați în principal în, agricultură, creșterea animalelor, viticultură, vinificație, industrie ușoară, prelucrarea metalelor și comerț. Sistemul de încălzire din locuințe este individual cu lemne. Localitățile nu dispun de sisteme de alimentare cu apă și de canalizare centralizate ridicând aceleași probleme enunțate mai sus din punct de vedere al influenței negative asupra mediului. Elementele cu impact negativ asupra conservării mediului sunt generate de intensificarea agriculturii prin folosirea excesivă a chimicalelor cu un efect negativ asupra habitatelor acvatice și desecarea zonelor umede ce conduc la micșorarea suprafeței acestor zone.

Râul Tur (ROSCI0214 –Cod Natura 2000) se întinde pe limita administrativă a Județului Satu Mare în procent de 100% și pe raza mai multor localități Agriș, Turulung, Porumbesti, Orașu Nou, Micula, Medieșu Aurit, Livada, Lazuri, Halmeu, Gherța Mică, Călinești-Oaș, Botiz și Turț. Accesul în sit se poate face pe următoarele rute: DN19 (Orașu Nou și Livada), DN1C (E 81), DJ194, DJ194B, DJ194A, DJ109L, DJ109K, DJ197 și drumurile comunale DC2, DC6 și DC9. Situl se mai poate accesa și pe calea ferată, pe ruta Satu Mare-Halmeu (cu oprire în gările Micula, Porumbesti și Halmeu) și pe ruta Satu Mare-Bixad (gările Livada, Mujdeni și Orașu Nou). Agricultură, pomicultura, viticultura, creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului sunt ocupații des întâlnite în întreaga zonă. Problematică este forța de muncă ce este atrasă de orașul Satu Mare, care oferă locuri de muncă în

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

sectorul industrial, comerț sau prestări servicii. Localitățile dispun în marea lor majoritate de alimentare cu apă și canalizare, iar în satele marginase se folosește apa extrasă din mici puțuri forate. Tăierile ilegale, desecarea temporară a bălților și brațelor, dragarea canalelor, balastierele, braconajul precum și turismul necontrolat au un efect negativ asupra sitului.

Imagine din situl Râul Tur

Sursa foto: <http://biodiversitate.mmediu.ro/>

Câmpia Nirului - Valea Ierului (ROSPA0016 –Cod Natura 2000) se întinde pe limita administrativă a Județului Satu Mare în procent de 60% și pe raza mai multor comune dintre care amintim Tiream, Santău, Sanislău, Pișcolt, Pir, Foieni, Căuaș, Ciumești, Carei, Andrid și Urziceni. Datorită faptului ca situl nu are o continuitate și este fragmentat, prin aceasta trece tronsonul aflat între localitățile Carei și Săcuieni(Bihor) al arterei rutiere DN19 (E671). Din acest drum se pot urma mai multe căi rutiere de acces spre localități din interiorul sitului sau limitrofe acestuia: DN1F până la Urziceni, DJ196B până la Foieni, Ciumești și Sanislău, DJ195C prin Piru Nou, Sudurău și Hotoan sau DJ108M până la Tiream, Vezendiu, Portița, Dindești, Andrid și Chereușa. Accesul în sit se poate realiza folosind infrastructura de cale ferată pe ruta Oradea – Carei - Satu Mare. Problemele cele mai importante sunt legate de pășunatul necontrolat, agricultura intensivă, arderea sezonieră a vegetației agricole și a stufului care conduc la degradarea faunei și florei din zonă. În cazul acestui sit sunt necesare campanii de informare a importanței acestuia nu doar pentru potențialii turiști ci și pentru localnici.

Lunca Inferioară a Turului (ROSPA0068- Cod Natura 2000) se întinde pe limita administrativă a Județului Satu Mare în procent de 100% și pe raza mai multor localități dintre care amintim: Agriș, Turulung, Porumbesti, Orașu Nou, Micula, Medieșu Aurit, Livada, Lazuri, Halmeu, Gherța Mică, Călinești-Oaș, Botiz, Turț. Accesul în sit se poate face pe următoarele rute: DN19 (Baia Mare -Satu Mare) ce traversează situl între Orașu Nou și Livada, DN1C(E81) din Ucraina, DJ194, DJ194B, DJ194A, DJ109L, DJ109K, DJ197 și drumurile comunale DC2, DC6 și DC9. Pe cale ferată, situl are conexiune cu ruta Satu Mare-Halmeu (cu oprire în gările Micula, Porumbesti și Halmeu) și ruta Satu Mare-Bixad (gările Livada, Mujdeni și Orașu Nou). În sit au loc următoarele activități care au un impact negativ asupra speciilor de păsări pentru care acesta a fost desemnat: suprapopularea pășunilor, agricultură prin utilizarea pesticidelor și a îngrășămintelor de sinteză, piscicultură prin alungarea păsărilor ihtiofage sau recoltarea stufului de pe suprafețe mari, incendierea sezonieră a vegetației, defrișarea tufărișurilor sau aliniamentelor de arbuști și exploatarea forestieră. Și în cazul acestui sit este necesară delimitarea unor zone cu acces limitat reprezentate de teritoriile de cuibărit sau hrănire.

Tabel 7.6 1 - Arii naturale protejate de interes comunitar (Natura 2000)

Denumirea sitului	Cod Natura	Suprafața	Localizare
-------------------	------------	-----------	------------

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	2000	(ha)	%	ha	%	ha
Județul Satu Mare						
Râul Tur	ROSClo214	20.537	100	20.537	100%	20.537
Lunca inferioară a Turului	ROSPA0068	20.537	100	20.537	100%	20.537
Județul Bihor						
Câmpia Careiului	ROSClo020	23.641	61	14.421	39	9.220
Câmpia Ierului	ROSClo021	21.224	36	7.641	64	13.583
Câmpia Nirului – Valea Ierului	ROSPA0016	38.351	60	23.011	40	15.340
Județul Maramureș						
Bârsău - Șomcuta	ROSClo275	4.751	12	570	88	4.181
Pricop – Huta - Certeze	ROSClo358	3.168	50	1.584	50	1.584
Someșul inferior	ROSClo436	2201	-	1.961	-	240
Măgura Batarci	ROSClo416	106	100	106	-	-
TOTAL*				46.945		

Sursa: Raportul anual privind starea factorilor de mediu în Județul Satu Mare - anul 2016

*având în vedere că unele suprafețe din ariile naturale protejate se suprapun, suprafața de cca 46.945 ha nu include cumulativ acele suprafețe care se suprapun în cazul siturilor ROSClo214 Râul Tur și ROSPA0016 Câmpia Nirului – Valea Ierului.

Custozii ariilor naturale protejate

A. Societatea Carpatină Ardeleană - Satu Mare pentru ROSClo214 Râul Tur; ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului și rezervația Naturală Râul Tur

B. Asociaerea următoarelor persoane juridice: Ocolul Silvic "Codrii Sătmăruului" din jud. Satu Mare, Asociația Coridorul Verde din București, Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisius din jud. Bihor pentru ROSClo020 Câmpia Careiului; ROSClo021 Câmpia Ierului și ROSPA0016 Câmpia Nirului - Valea Ierului împreună cu ariile protejate menționate anterior, incluse în suprafața siturilor Natura 2000.

C. Asociația Heidenroslein Baia Mare pentru ROSClo358 Pricop-Huta-Certeze

D. Siturile Natura 2000 ROSClo436 Someșul Inferior, ROSClo416 Măgura Bătarci și ROSClo275 Bârsău-Șomcuta nu au custode în prezent, calitatea și atribuțiile de custode sunt asumate provizoriu de către ANANP (AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ARII NATURALE PROTEJATE)

În prezent există planuri de management și regulamente aprobate pentru siturile Natura 2000:

- ROSClo214 Râul Tur; ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului
- ROSClo275 Bârsău-Șomcuta

De asemenea, sunt elaborate Măsurile minime de conservare pentru celelalte situri Natura 2000 care nu au încă plan de management.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Situl ROSCI 0358 Pricop – Huta – Certeze a fost inclus în rețeaua ecologică europeană Natura 2000, fiind declarat sit de importanță comunitară prin Ordinul Ministerului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011.

Responsabilitatea managementului sitului ROSCI 0358 Pricop - Huta Certeze revine Asociației Heidenroslein în calitate de custode, conform Convenției de custodie nr. 322/27.02.2014 încheiată între aceasta și Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.

Situl Pricop - Huta Certeze protejează un areal forestier situat în jurul pasului Huta – Certeze, care leagă masele vulcanice andezitice miocene ale Munților Oașului și Igriș. Situl este situat în etajul fagului, din cauza climatului umed și răcoros, atlantic cu influențe baltice, cu precipitații medii multianuale peste 700 – 750 mm și temperaturi de 8 – 9 grade. În fișa standard a sitului este menționat „important pentru lilieci și amfibieni” situl însă are și un rol important de coridor ecologic pentru mamifere mari.

Siturile ROSCI0436 Someșul inferior și ROSCI0416 Măgura Bătarci au fost incluse în rețeaua ecologică Natura 2000, fiind declarate situri de importanță comunitară prin Ordinul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 46/2016 privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Pentru consultarea localizării pe **hartă** a ariilor naturale protejate din județ se va consulta pagina de internet a ANPM <http://atlas.anpm.ro/atlas#>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

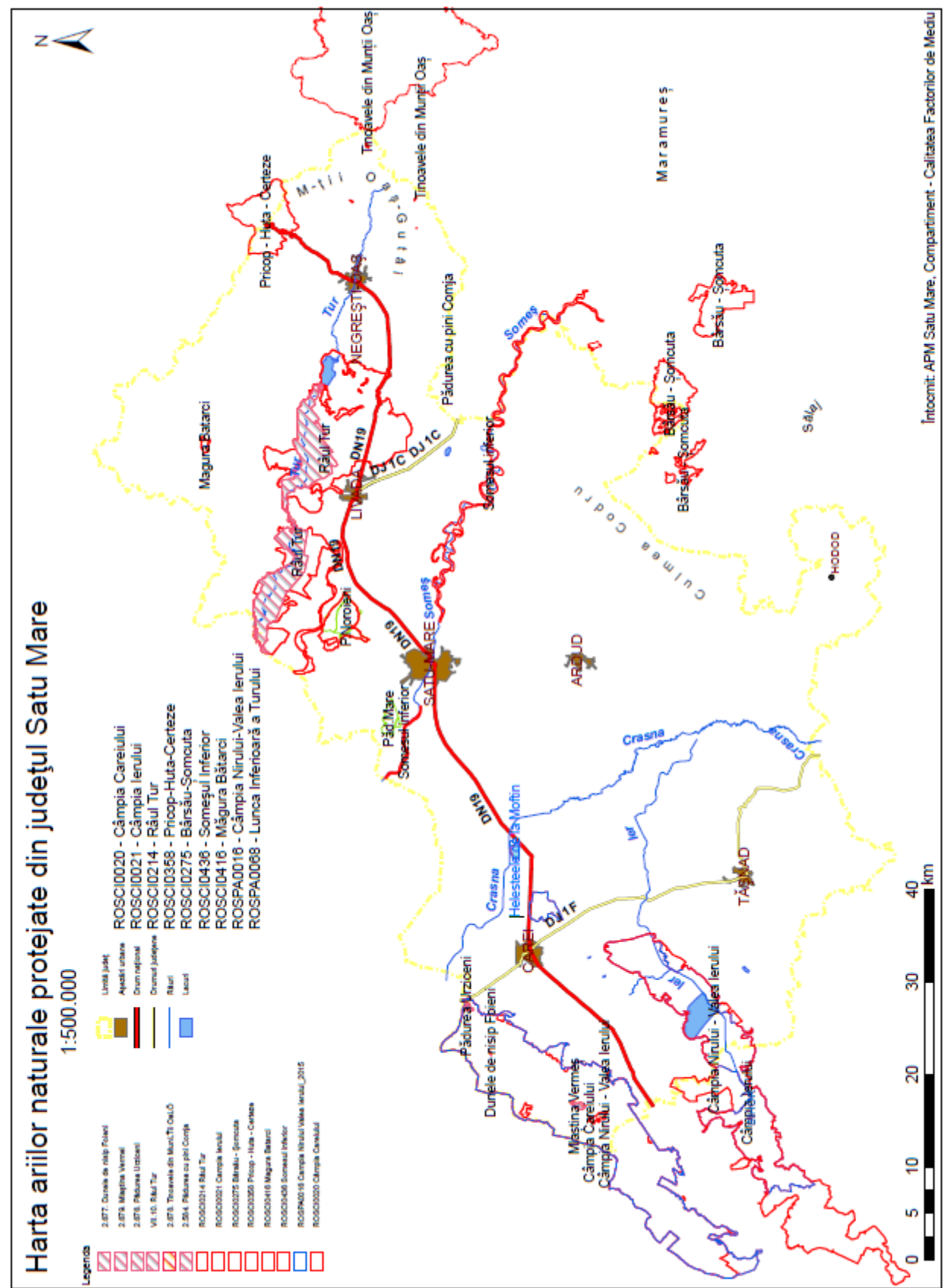
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

7.7. Riscuri naturale și antropice

Rețeaua hidrografică și riscuri asociate

Rețeaua hidrografică este reprezentată prin râuri aparținând bazinelor hidrografice Tisa, Someș-Crasna și Crișuri.

Alimentate mai ales din ploi și zăpezi, râurile au un regim hidric caracterizat de ape mari de primăvară și iarnă. Faptul concordă cu debitele medii multianuale înregistrate la Satu Mare pe Someș: 300-325 m³/s în lunile martie-aprilie 50 m³/s, în septembrie-octombrie și în jur de 100 m³/s în intervalul decembrie-ianuarie.

Pe teritoriul Județului Satu Mare cursurile de apă din **bazinul Tisa** au o lungime de 429 km și o suprafață de 1327 km².

Cursurile de apă din acest bazin se pot împărți în:

- cursuri care se varsă peste granița în Batar, cu o lungime de 44 km, pe teritoriul jud. Satu Mare și cuprinde pârâurile Batarci, Tarna Mare, Tarna Mică, Eger și Hodos;
- râul Tur cu afluenți, cu o lungime totală de 385 km pe teritoriul Județului.

Bazinul hidrografic Tur este situat în partea de nord a Județului Satu Mare și este mărginit la est și sud de bazinul râului Săpânța, iar la vest și nord de granița cu Ungaria și Ucraina. Suprafața totală a bazinului este de 1144 km² și este repartizată între două mari unități de relief: munte (35%) și câmpie (65%). În zona de munte se încadrează partea vestică a Munților Oașului, iar în câmpie o parte din nord-vestul Câmpiei Tisei.

Turul drenează Depresiunea Oaș și munții înconjurători, precum și partea de nord a Județului (Câmpia Someșului), ieșind în câmpie prin „poarta” de la Călinești are un curs divagant (coeficient de sinuozitate 1,35) și ulterior a fost îndiguit.

Afluenții principali ai râului Tur sunt Valea Rea, Lechincioara, Valea Albă, Valea Strâmbă care sunt amenajați în partea inferioară, precum și pârâurile Talna și Turț.

Regimul de scurgere în bazinul de recepție și pe râul Tur este influențat de:

- relieful diferențiat pe lungimea cursului ce determină scurgeri rapide în partea superioară (amonte de acumularea Călinești) și reduse pe cursul inferior (aval de acumulare);
- afluenții care provoacă creșteri rapide a nivelului datorită caracterului torențial al scurgerii.

Principalele cursuri de apă din **bazinul hidrografic Someș-Crasna** sunt Someșul și Crasna.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Someșul având direcția de curgere est-vest, străbate Județul aproximativ pe la mijloc (60 km) și constituie principala axă de drenaj a apelor de suprafață. Cursul său actual a fost rectificat prin tăierea meandrelor și îndiguit, evitându-se astfel inundațiile. Debitul mediu anual al Someșului de 115,18 m³/s asigură o scurgere a apelor de 3,45 miliarde m³ mai ales vara și un transport de aluviuni de 135,6 kg/s.

În ceea ce privește Județul Satu Mare, principalii afluenți ai Someșului pe acest teritoriu sunt: Valea Vinului, afluent pe stânga care drenează o suprafață de 69 km² cu o lungime a cursului de 25 km și un coeficient de sinuozitate de 2.20, Seinul, afluent de dreapta al Someșului, cu o lungime de 9 km și o suprafață bazinală de 21 km², Homorodul Nou, afluent pe stânga care drenează versantul nordic al Culmii Codrului, pe o suprafață de 302 km² fiind legat de Someș printr-un canal.

Crasna cu izvoarele în Munții Meseș, cândva afluent al Someșului urmând ținutul mlăștinos al Ecedei, străbate partea de vest a Județului pe o lungime de 57 km. În urma operațiunilor de drenare râul a devenit afluent al Tisei. Ca și în cazul Someșului, Crasna are un debit fluctuant, de la 36 m³/s până la 0,12 m³/s. Debitul mediu modest (4,56 m³/s la Moftinu Mic) este insuficient pentru irigații, fapt care a determinat realizarea unor canale prin care se scurg apele afluenților (Homorod, Maria).

Formarea viiturilor pe râul Crasna se datorează regimului torențial al afluenților luând în considerare și mărimea suprafețelor care preiau debitele de apă rezultate în urma ploilor torențiale, precum și de microrelieful brăzdat de numeroase văi care sunt practic afluenții Crasnei.

În zona strangulată de diguri pe cursul inferior, adică pe toată lungimea din Județul Satu Mare, se produc niveluri ridicate de apă într-un timp relativ scurt ceea ce determină declanșarea acțiunilor de apărare.

Principalul curs de apă din **bazinul hidrografic Crișuri** de pe raza Județului Satu Mare este Valea Ierului.

Valea Ierului are o lungime de 52 km în județ, cu o altitudine cuprinsă între 200-110 m, cu o pantă medie de 1‰ și este afluent al pârâului Barcău. Afluenții principali ai văii Ierului sunt Cubic, Chechet, Sânmiclăuș, Santău, Sărvăzel, pârâul Morii, Zimoiaș. Panta medie a acestora este cuprinsă între 1–2‰.

Regimul de scurgere în bazinul de recepție și de pe valea Ierului este influențat de schimbările survenite în timp, care în principal sunt:

- capacitate mică de reținere a apei în bazinul superior;
- capacitatea mică de transport a albiei îndiguite pe cursul inferior.

La principala rețea hidrografică se adaugă o serie de lacuri antropice dintre care menționăm *Lacul Călinești*, la ieșirea Turului, de 8,6 milioane m³, cu utilizare complexă (atenuarea undelor de viitură), Moftin II întins pe o suprafață de 100 ha, cu un volum mare de apă, acesta având o folosință piscicolă, *Andrid*, în bazinul Ierului, cu funcții nepermanente, o suprafață de 520 ha și cu un volum de 17,50

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

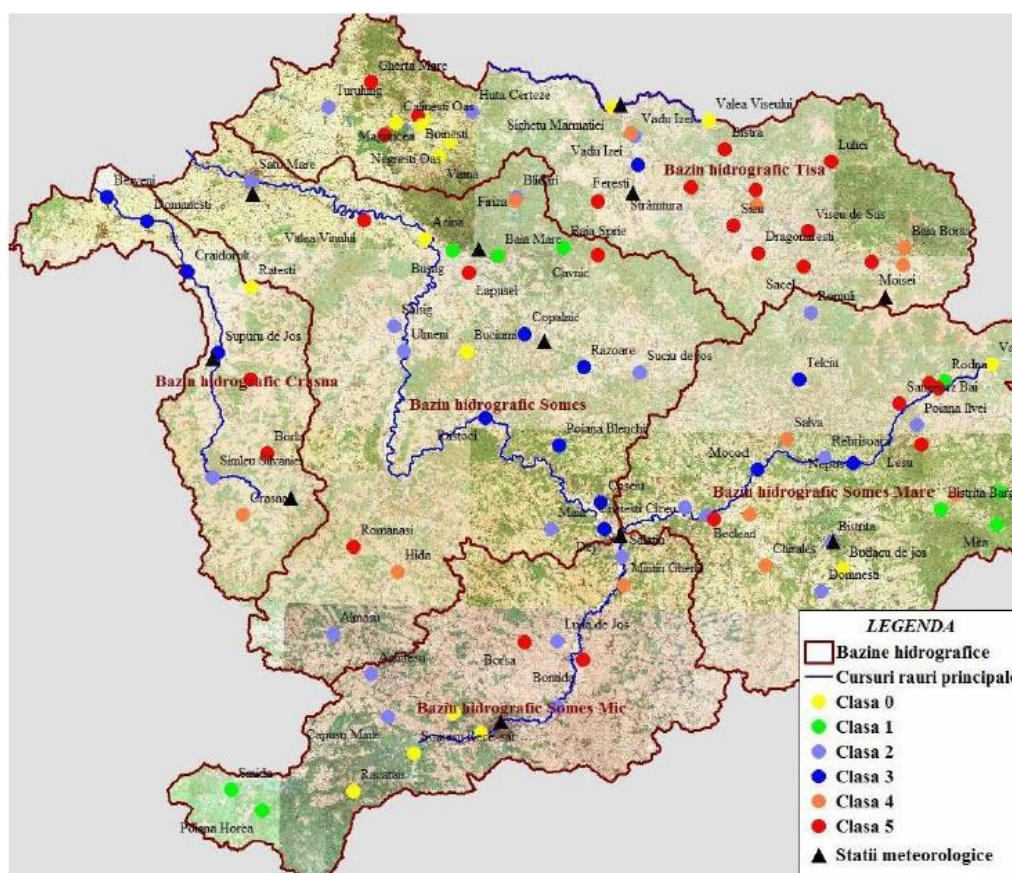
milioane m³. Pe lângă acestea, amintim micile iazuri și lacurile formate în carierele de pietrișuri și nisip, unele amenajate, ca de ex. *Lacul de Cristal* de lângă Iojib, *Balastiera* (Apa) etc.

O categorie aparte sunt incintele inundabile, care au rolul de a reține un anumit timp surplusul de apă provenit în perioadele cu ape mari și inundații – *Moftin I* pe râul Crasna.

Pânza freatică la mică adâncime (2-3 m), panta mică a râurilor determinând meandre accentuate și albiile părăsite sau depresiuni cu exces de umiditate, au impus efectuarea succesivă a lucrărilor hidroameliorative începând de la începutul secolului al XX-lea. Regiunile îndiguite și desecate ocupă aproximativ jumătate din suprafața Județului, sub acest raport Județul Satu Mare deține primul loc în cadrul țării.

Risc la inundații

Pe teritoriul României viiturile au cea mai mare frecvență primăvara (30-50%) și cele mai reduse toamna (10-20%) și iarna (5-30%). Majoritatea au proveniență pluvială.

Figură 7.7 1 - Diversificarea stațiilor hidrometrice funcție de tendința de evoluție a debitelor maxime și frecvenței de producere a fenomenelor hidrologice care duc la depășire a cotelor de inundatie

Evenimente extreme produse de debitele cursurilor de apă

În Județul Satu Mare, zonele cu cele mai mari pagube produse în perioada 1991-2013, au fost înregistrate în UAT-urile: Supur (b.h. Crasna) și Viile Satu Mare (b.h. Homorodul Nou).

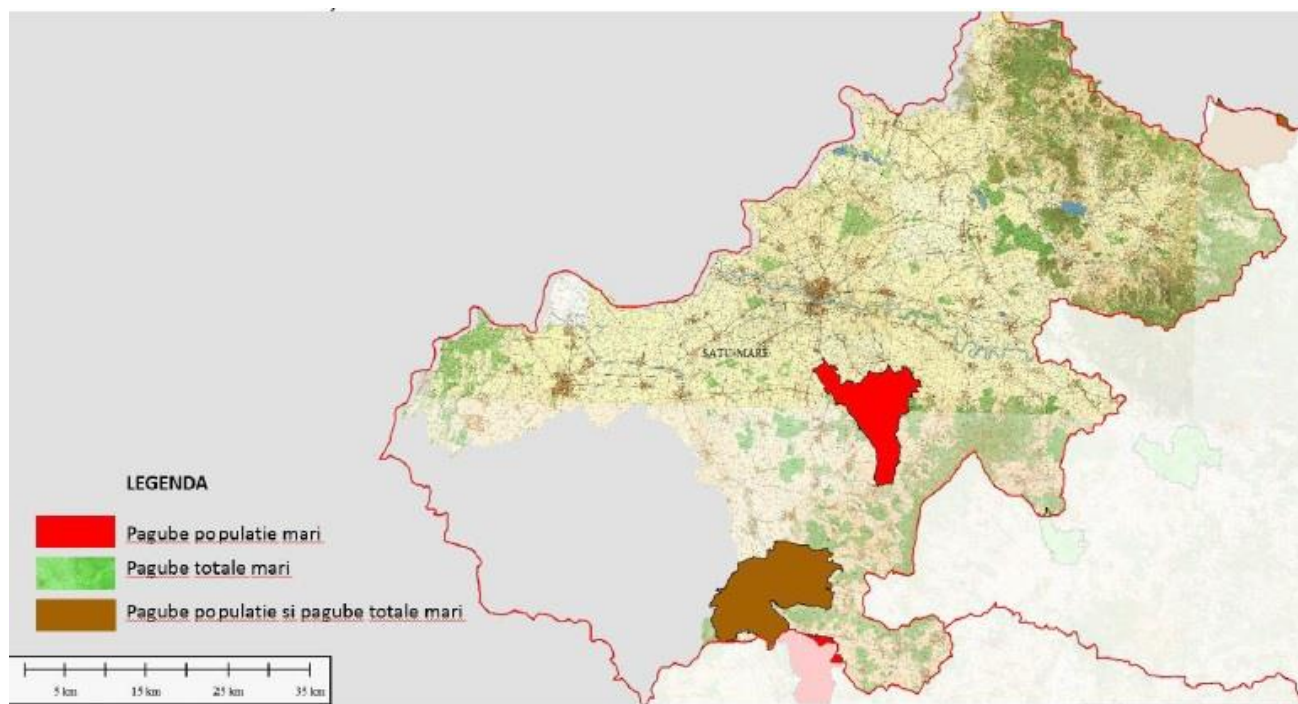
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

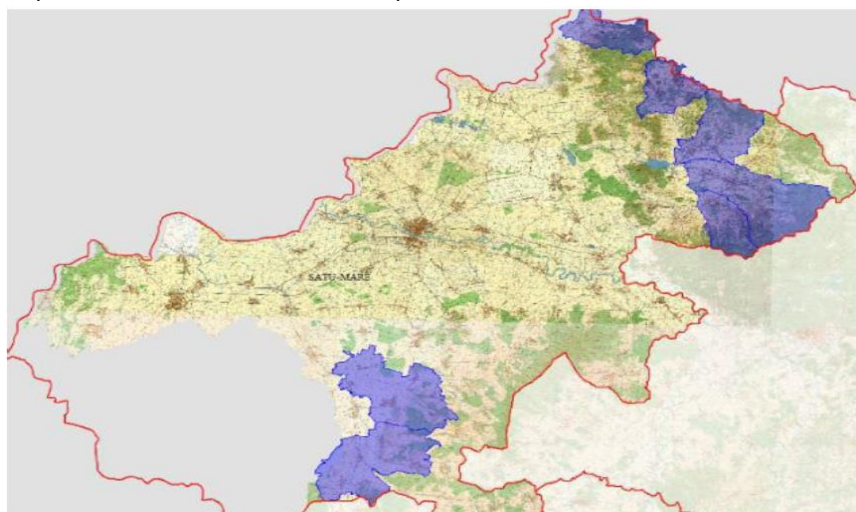
Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 7.7 2 - UAT-urile cu pagubele cele mai mari produse de inundații în perioada 1991-2013

Zonele cu frecvență de inundare mare, luându-se în calcul recurența a peste 9 evenimente s-au înregistrat în UAT-urile: Supur (b.h. Crasna, b.h. Maja, b.h. Cerna), Beltiug (b.h. Maria), Vama (b.h. Talna și Racșa), Negrești Oaș (b.h. Tur și Talna), Bixad (b.h. Valea Albă, Valea Rea și Târșoț), Cămărzana (b.h. Lechincioara și Bârloagele) și Tarna Mare (b.h. Tarna Mare).

Cele mai multe raportări au fost în UAT-urile Supur (17 cazuri) și Vama (21 cazuri).

Figură 7.7 3 - UAT-urile care au fost inundate de mai mult de 9 ori, în perioada 1991-2013

La nivelul județelor din aceste bazine hidrografice, localitățile cele mai afectate de inundații în cazul apariției unor viituri cu debitul maxim corespunzător probabilității de depășire de 1%, la care sunt propuse lucrări a fi executate în albiile cursurilor de apă de pe suprafața spațiului hidrografic Someș Tisa, în etapa de medie durată sunt localitățile Bixad și Trip;

În anul de raportare 2014, nu s-au produs evenimente extreme de debitele cursurilor de apă.

La nivel de județ, apărarea împotriva inundațiilor se realizează prin Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Satu Mare. În cadrul Secretariatului permanent al Comitetului Județean este organizat Grupul de Suport Tehnic pentru apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice condusă de directorul S.G.A. Satu Mare.

Apărarea împotriva inundațiilor se realizează prin măsuri preventive, acțiuni operative și masuri de refacere după trecerea inundațiilor.

Lucrările cu rol de apărare împotriva inundațiilor sunt reprezentate de îndiguiri, acumulări, regularizări și desecări. Rețeaua de canale de desecare de pe raza Județului Satu Mare se află în administrarea ANIF Sucursala Satu Mare, iar pentru aceasta există un plan de apărare pe sisteme hidrotehnice care face parte integrantă din planul de apărare Județean.

La nivelul Județului, în anul 2013, ISU „Someș” Satu Mare a înregistrat 72 rapoarte privind producerea unor situații de urgență, dintre care 24 rapoarte de inundații. Pe raza Județului Satu Mare sunt amplasate un număr de 23 stații hidrometrice pe cursurile de apă și 31 posturi pluviometrice destinate.

Risc la alunecări de teren

Particularități ale substratului în județul Satu Mare

Principalele elemente tectonice cu impact local sau regional asupra manifestării unor fenomenele hidro-morfologice de risc și a proceselor geomorfodinamice neliniare asociate (alunecări de teren, seismicitate) sunt:

- *falia crustală a Someșului* - corespunde în cea mai mare parte cursului actual al Râului Someș;
- *aria de subsidență Moftin - Căuaș - Sânicolau de Munte* - localizată în lungul cursului râului Ier și al văii Crasnei Vechi. Măsurătorile geodezice au stabilit manifestări actuale negative, de ordinul 1 – 2 mm/an, pentru cea mai mare parte a câmpiei joase în aceste condiții, depozitele cu granulometrie fină determină o permeabilitate redusă și favorizează acumularea apelor la suprafața terenului, care din cauza fenomenelor de subsidență sunt *lipsite de un drenaj natural* (sectorul câmpiilor de mlaștini desecate: Ecedea, Câmpia Ierului)
- *ridicarea Pișcolt - Sanislău*, cu axa direcțională N - S;
- *ridicarea Carei*, cu axa direcțională NNE - SSV, amplasată sub municipiul Carei.

Tipologia și caracteristicile structurale ale formațiunilor cuaternare influențează puternic regimul apelor freatice și de suprafață din regiune. Depozitele superficiale din ariile de câmpie sunt dominate de aluviunile recente (nisipuri, pietrișuri mici, mături) peste care apar nisipuri dunificate și roci luto-argiloase ce conduc la stagnarea apelor meteorice și la reducerea drenajului subteran. Exceptând extremitatea sudică a spațiului analizat, *depozitele cuaternare* sunt răspândite pe întreaga suprafață, fiind dispuse sub forma unor *areale geologice* diferențiate între ele din punct de vedere genetic.

Din suprafață totală a Județului Satu Mare (441.785,56 ha), 86,72 % au risc redus de producere a alunecărilor, 12,71 % au risc mediu și 0,57 % au risc mediu spre mare. Din categoria riscului mediu – mare, în care se includ alunecările de teren actuale sau reactivate, cele mai afectate sunt comunele Cehăluț (7,57 % din suprafața comunei), Cămârzana (5,34 %) și Târșolț (4,57%).

Din categoria riscului mediu, în care alunecările de teren active nu au extindere și intensitate semnificativă, dar probabilitatea reactivării celor vechi trebuie luată în considerație date fiind modificările regimului pluviometric din ultimele decenii, fac parte comunele Cehăluț (57,43% din suprafață comunei), Socond (50,80%), Hodod (48,36%), Bogdand (46,3%), Cămârzana (46,29%).

Tabel 7.7.1 - Zonificarea potențialului de producere alunecări de teren în Județul Satu Mare

Comuna	TOTAL		Potențialul de producere a alunecării					
	Suprafața		Risc redus (0-0,1)		Risc mediu (0,1-0,3)		Risc mediu-mare (0,3-0,5)	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Ardud	14.290	100	13.277	92.92	1.008	7.05	5	0.03
Bârsău de Sus	5.496	100	3.196	58.16	2.258	41.08	42	0.76
Batarci	5.829	100	4.882	83.76	857	14.70	90	1.54
Belciug	11.650	100	9.697	83.24	1.917	16.45	36	0.31
Bixad	7.627	100	5.462	71.61	2.028	26.59	137	1.80
Bogdand	8.070	100	4.242	52.57	3.743	46.38	85	1.05
Călinești Oaș	4.161	100	3.291	79.09	819	19.68	51	1.23
Cămârzana	4.898	100	2.369	48.37	2.267	46.28	262	5.35
Cehăluț	6.205	100	2.154	34.71	3.582	57.73	469	7.56
Certeze	10.317	100	6.905	66.93	3.325	32.23	87	0.84
Crucisor	3.781	100	2.303	60.91	1.474	38.98	4	0.11
Gherța Mica	3.881	100	2.714	69.93	1.088	28.03	79	2.04
Halmeu	8.604	100	8.475	98.50	116	1.35	13	0.15
Hodod	7.313	100	3.740	51.14	3537	48.37	36	0.49
Homoroad	10.499	100	9.087	86.55	1.403	13.36	9	0.09
Negrești Oaș	13.176	100	9.548	72.46	3.578	27.16	50	0.38
Orașu Nou	10.505	100	8.082	76.94	2.344	22.31	79	0.75
Pir	4.107	100	3.449	83.98	658	16.02	0	0.00
Pomi	5.412	100	4.771	88.15	640	11.83	1	0.02
Săcășeni	8.004	100	5.363	67.01	2.600	32.48	41	0.51
Sauca	5.533	100	4.203	75.96	1.326	23.97	4	0.07
Socond	9.102	100	4.191	46.05	4.623	50.79	288	3.16
Supuru de Jos	12.466	100	9.319	74.75	2.909	23.34	238	1.91
Tarna Mare	5.154	100	5.065	98.27	85	1.65	4	0.08
Târșolț	3.235	100	2.017	62.35	1.070	33.08	148	4.57
Tășnad	9.657	100	8.058	83.44	1.556	16.11	43	0.45
Turț	8.319	100	6.319	75.96	1.846	22.19	154	1.85

Comuna	TOTAL		Potențialul de producere a alunecării					
	Suprafața		Risc redus (0-0,1)		Risc mediu (0,1-0,3)		Risc mediu-mare (0,3-0,5)	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Turulung	5.749	100	5.717	99.44	23	0.40	9	0.16
Valea Vinului	9.046	100	8.274	91.47	770	8.51	2	0.02
Vama	5.128	100	3.220	62.79	1.878	36.62	30	0.59
Viile Satu Mare	8.089	100	7.399	91.47	687	8.49	3	0.04

Sursa: PATJ Satu Mare

Riscuri geomorfologice asociate activităților miniere

Caracteristicile petrografice, structurale și genetico-evolutive ale substratului au condus la crearea unor condiții propice de formare și concentrare a unor substabnțe minerale utile. Cele mai importante din punct de vedere economic sunt prezente în spațiul montan, acolo unde au fost identificate o serie de mineralizații polimetalice. Mai importante sunt: zăcământul Ghezuri, Penigher, Socea, Batarci, Bixad, Cămârzana și Racșa.

Exploatarea acestor zăcăminte s-a făcut cu intensitatea ce mai mare începând din a doua jumătate a secolului XX, atunci când au fost realizate o serie de exploatații miniere de adâncime. Declinul înregistrat de către activitățile miniere după anul 1990, a condus, în cele mai multe cazuri la apariția arealelor miniere abandonate, în condițiile lipsei unor acțiuni de reabilitare ecologică a siturilor respective.

Reflexul geomorfologic al activităților miniere asupra suprafeței topografice se manifestă sub forma modificării fluxurilor în sistemul vale-versant remodelarea profilului versanților, cu efecte asupra: stării morfodinamice a canalelor de drenaj și stării morfodinamice a suprafețelor de racord.

- Galeriile de mină: procese de prăbușire/surpare; particularitățile substratului (dominanța rocilor cu coeziune ridicată) face ca riscul producerii unor astfel de feneomene să fie redus, fără a-l exclude însă, mai ales în condițiile unei evoluții în timp mediu și lung a excavațiilor subterane. Rezultatul acestor procese se concretizează sub forma pâlniilor de prăbușire-surpare și a albiilor de prăbușire-surpare (Turț Băi);
- Haldele de steril și iazuri de decantare: procese de eroziune în suprafață și adâncime (ravenație, torențialitate); Cea mai agresivă eroziune a fost constată asupra haldelor din spațiul montan, unde, ca urmare a amplasării defectuoase, materialul stocat a fost erodat în urma acțiunii eroziunii laterale a râurilor. Gradul de distrugere al acestor halde a fost influențat de distanța până la axele de drenaj, debitul acestora și granulometria materialelor constituente. Efectivitate geomorfologică semnificativă are și eroziunea de tip splash – sheet – rill manifestată asupra flancurilor haldelor, în condițiile în care acestea au înclinări de 15° – 30° sau chiar mai mult și au o acoperire cu vegetație care frecvent se găsește în stadiul de „vegetație – pionier”, imatură din punct de vedere fizionomic și cu densitate redusă. Rezultatul este reflectat în valori ridicate ale eroziunii,

ridică	Lucrări antropice cu potențial de instabilizare	râurilor, în vederea eliminării posibilității de subminare e versanților. Studii geotehnice în vederea realizării unor lucrări de amenajare a versanților.
Instabilitate moderată	Defrișare Lucrări antropice cu potențial de instabilizare (ex. subminare, supraîncărcare)	Amenajarea versanților. Lucrări de drenaj. Plantări cu specii care fixează substratul prin sistemul radiculat (cătină, salcâm)
Qvasi-stabilitate	Lucrări antropice cu potențial de instabilizare	Plantări cu specii care fixează substratul prin sistemul radiculat (cătină, salcâm). Practici agrotehnice de conservare.
Stabilitate moderată	Lucrări antropice cu potențial de instabilizare.	Studii geotehnice în cazul lucrărilor de construcții. Practici agrotehnice de conservare.
Stabilitate ridicată	Fără restricții	Studii geotehnice în cazul lucrărilor de construcții. Lucrări de drenaj.

În raport cu fenomenele de risc analizate, comportamentul comunităților antropice și al autorităților locale trebuie să vizeze aspecte cum ar fi:

- delimitarea sau marcarea ariilor cu risc;
- restricții în regimul construcțiilor, incluse în PUG-uri, regulamente locale de urbanism, strategii de dezvoltare, și alte documente care jalonează dezvoltarea teritorială.
- consolidarea suprafețelor instabile
- abandonarea suprafețelor percepute ca fiind cu risc intolerabil (neasumarea riscului).

7.8. Potențialul de valorificare al energiilor verzi

Potrivit „Studiului privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România” realizat de Ministerul Economiei, potențialul energetic al Județului Satu Mare este unul ridicat în special în ceea ce privește resursele hidroenergetice, geotermale și de biomasă. În subteranul Județului se regăsește un rezervor important ce poate fi explorat în special prin foraje. Aceste foraje scot la iveală ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice cu proprietăți alcaline, slab sulfuroase, bicarbonatate, sau sub forma de ape termale cu temperaturi de peste 50°C. De menționat este faptul că în localitatea Ady Endre temperatura apelor termale poate depăși peste 70°C. Apele subterane ascensionale sunt acumulate în straturile de nisipuri și pietrișuri panoniene la o adâncime de 250-400 m. Apele de zăcământ, care se găsesc la 800-2.000 m, sunt: carbogazoase în zona Bixad, Turț; sulfuroase: Băile Puturoasa, Luna, Ghenci; bicarbonatate: Tarna Mare, Vama, Valea Mariei, Noroieni. În partea vestica a Județului se găsesc și importante rezerve de ape hipertermale: Tășnad, Beltiug, Acâș, Ady Endre, Satu Mare.

Conform studiului privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România exploatarea experimentală a circa 100 de foraje în cursul ultimilor 25 ani a permis realizarea unor evaluări a potențialului energetic al acestui tip de resursă. Astfel, sistemul geotermal Crișul Negru-Someș (ce acoperă subteranul județelor Satu Mare și Bihor) cu o arie estimată de

aproximativ 3570km² are o temperatură maximă a resursei de 77°C cu un debit exploatabil de 148/433 ls⁻¹/m³h⁻¹ și o energie teoretică potențială de 29,14 MW_t, situându-se din punct de vedere al potențialului de utilizare pe primul loc din România. Utilizarea energiei geotermice extrase nu doar în stațiunile balneo climatice ci și la sistemele centralizate de încălzire poate conduce la reducerea costurilor cu energie la nivelul administrației Județului Satu Mare. Pentru exploatarea apelor geotermale în vederea producerii de energie termică se pot folosi resursele geotermale concentrate în plaja de temperaturi de 60-120°C la adâncimi de 1,2,3 și 5 km. Pentru generarea energiei electrice din exploatarea apelor geotermale se pot folosi resursele ce la adâncimi medii de 3 km pot atinge temperatura de 140°C.

Pentru zonele rurale, energia regenerabilă care poate fi utilizată în alimentarea cu energie este reprezentată în principal de biomasă. Biomasă este principalul combustibil rural fiind folosit mai ales pentru încălzirea spațiului de locuit și a apei. Biomasă acoperă circa 7% din cererea de energie primară și aproximativ 50% din potențialul de resurse regenerabile al României. Valoarea potențialului de resurse regenerabilă poate fi extinsă cu ușurință și la nivelul Județului Satu Mare datorită caracteristicilor reliefului și a vegetației existente. Pentru aceasta se recomandă folosirea biomasei în stare uscată cu o umiditate medie de maxim 15%. Din punct de vedere al costurilor și al resurselor disponibile pe toată suprafața Județului, folosirea biomasei poate constitui o soluție viabilă datorită potențialului mare neexploatat provenit în special din terenurile agricole existente. Prin utilizarea peleților și brichetelor cilindrice la încălzire, se obțin costuri cu 40% mai mici în comparație cu gazul metan. De asemenea, brichetele ce au o ardere constantă) produc 4,9-5,2 kcal/kg, față de 3,5-4,2 kcal/kg cât produce lemnul uscat. Un alt avantaj este reprezentat de analiza făcută la nivel național ce releva faptul că proiectele ce folosesc biomasă și derivați ai acesteia, cum este biogazul, (inclusiv cele care funcționează în cogenerare), au ajuns la 95 MW la începutul anului 2014. Astfel, aceste tipuri de proiecte nu au fost afectate de variația schemelor de sprijin financiar prin certificatele verzi.

Conform aceluiași studiu privind identificarea celor mai bune locații pentru dezvoltarea investițiilor în producerea de energie electrică neconvențională, localitățile din Județul Satu Mare se regăsesc în zona III și zona IV de radiație solară și reprezintă un areal cu potențial bun și moderat cu o intensitate a radiației solare cuprinsă între 1200 și 1300kWh/m²/an. Proiectele ce pot fi dezvoltate utilizând această sursă de energie pot viza crearea de parcuri de panouri fotovoltaice pe terenuri agricole sau instalarea de panouri fotovoltaice pe clădiri în scopul utilizării individuale.

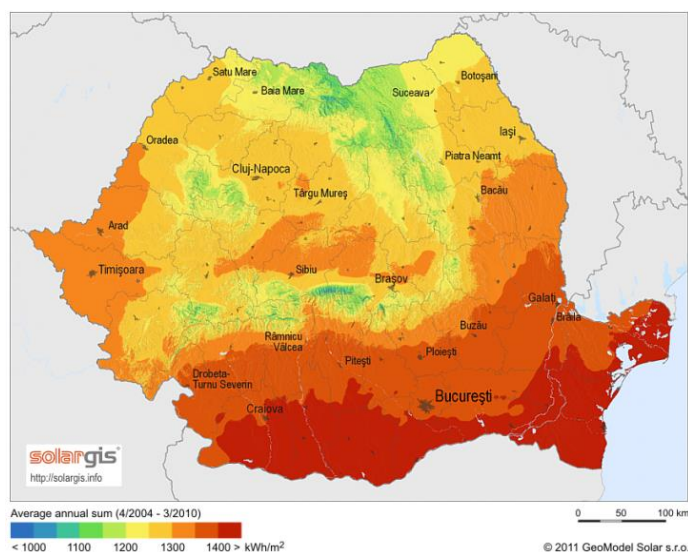
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 7.8 1 - Zonificarea intensității radiației solare în România; Sursă grafică: GeoModel Solar, 2011

7.9. Proiecte de mediu în Județul Satu Mare

Proiecte finalizate²¹

ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII MEDIULUI PRIN ÎNLĂTURAREA EFECTELOR PRODUSE DE ALUNECĂRILE DE TEREN ÎN LOCALITATEA HODOD, JUDEȚUL SATU MARE

Program de finanțare: Administrația Fondului de Mediu

Valoarea proiectului: 3.496.613 Lei

Obiectivul proiectului a fost reducerea riscului provocat de alunecările de teren având ca obiectiv specific stabilizarea alunecărilor de teren, fiind afectat drumul Județean DJ 196 Supur – limită de județ Sălaj – Cehu Silvaniei. Sunt prevăzute acțiuni de stabilizare datorate alunecărilor de teren în localitatea Hodod, pe o porțiune de 250 m, respectiv de la Km 16+500 – Km 16+750.

Durata de implementare: 19 luni

CONTROLUL INTEGRAT AL POLUĂRII CU NUTRIENȚI

Programul de finanțare: Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Fondul Global de Mediu și fonduri locale.

Convenție de Colaborare: semnată între Ministerul Mediului și Pădurilor, Unitatea de Management a Proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” și Consiliul Județean Satu Mare, Nr. 10 din 26.03.2009.

²¹ http://cjsm.ro/proiecte/dezvoltare_regionala/proiecte-finalizate/

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Durata Convenției de Colaborare: 26.03.2009 – 30.11.2015

Obiective:

Promovarea unui sistem eficient de gospodărire a gunoiului de grajd provenit de la creșterea animalelor în localitățile rurale precum și a deșeurilor organice din gospodării, prin realizarea de investiții la nivel de comună și furnizarea de echipamente pentru colectare și compostare, realizarea de investiții privind canalizarea și epurarea apelor uzate, plantarea de perdele forestiere de protecție, promovarea de practici agricole prietenoase mediului.

Valoare totală a proiectului: 3.681.381,56 Euro

Proiecte în implementare

MANAGEMENTUL REGIONAL AL DEȘEURILOR URBANE ȘI ECOLOGIZAREA RAMPTELOR DE DEȘEURI DIN JUDEȚUL SATU MARE

Programul de finanțare: proiectul este finanțat în proporție de 75% din totalul cheltuielilor eligibile de către Ministerul Mediului, prin Programul „Sistem integrat de management al deșeurilor în municipiul Iași, județele Satu Mare și Sibiu, Subprogramul “Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din județul Satu Mare”.

Proiectul este derulat de către Consiliul Județean Satu Mare, iar finanțarea proiectului se face în baza Convenției de finanțare 5549/26.10.2006, cu modificările și completările ulterioare, semnată între Ministerul Mediului și Județul Satu Mare în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 40/09.08.2006 pentru aprobarea și finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor, cu modificările și completările ulterioare.

Durata Convenției de Finanțare: 2006 – 2019

Valoarea totală a proiectului: 117.049 mii lei

Obiective:

Implementarea unui sistem de management regional al deșeurilor urbane în întregul județ Satu Mare, prin construirea infrastructurii de bază (un depozit regional, care să asigure preluarea și procesarea – compostarea, sortarea și eliminarea finală a deșeurilor generate în Județul Satu Mare pe o perioadă de aproximativ 22 de ani), construirea infrastructurii support – stații de transfer al deșeurilor, închiderea depozitelor neecologice și achiziționarea de echipamente pentru colectarea și transportul deșeurilor

Obiective finalizate:

Depozitul regional de deșeuri Satu Mare – Doba, care a devenit operațional începând cu luna august 2011, și care are în componență Celula nr.1 de depozitare, stație de sortare, instalație de compostare, zona tehnică, utilaje de deservire.

Micro-stația de transfer deșeuri Livada

Închiderea depozitelor de deșeuri Carei, Tășnad și Negrești Oaș

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Obiective în curs:

Închiderea depozitului de deșeuri din municipiul Satu Mare

Obiective de perspectivă:

- Extinderea capacității depozitului ecologic regional Doba prin realizarea unei instalații de tratare mecano-biologică
- Extinderea capacității stației de transfer Livada de la 15 la 35 t/zi
- Achiziționarea de echipamente pentru colectarea și transportul deșeurilor

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

7.10. Analiza SWOT

Analiza SWOT		Implicații pentru strategie
Puncte tari	Acoperirea și gradul de conectare ridicat al localităților urbane la sistemul de alimentare cu apă potabilă;	Mediul și caracteristicile de mediu sunt avantaje importante ale Județului ce trebuie valorificate prin punerea în valoare a resurselor din ariile naturale protejate, prin luarea în custodie și prin gestionarea eficientă a acestora. Datorită faptului că resursa de apă asigură în mod echilibrat raportul cerințe-alocații, este necesar ca acest lucru să se păstreze și pe viitor prin controlul restrictiv al efluentului impurificat provenit din activitățile umane. Pentru limitarea efectelor poluării asupra aerului, apei și a solului este absolut necesar să fie continuat și dezvoltat și pe viitor sistemul de gestiune al deșeurilor la nivelul județean. Acest sistem trebuie extins și la nivelul arealelor rurale. În zonele urbane este necesară adaptarea soluțiilor de colectare a deșeurilor la contextul local, implementarea soluțiilor de gestiune a nămolurilor provenite din stațiile de epurare și diminuarea cantităților de deșeuri menajere eliminate prin
	Implementarea proiectelor majore în domeniul alimentării cu apă și canal;	
	Relief montan cu extensiune redusă și altitudini mici și mijlocii	
	Suprafețe reduse cu procese geomorfologice restrictive	
	Existența lucrărilor hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor	
	Intensitate relativ redusă a viiturilor, care, cu excepția inundațiilor din anul 1970, nu au produs pagube materiale semnificative.	
	Monitorizare adecvată a rețelei hidrografice și posibilitatea avertizărilor în caz de inundații, pe raza Județului Satu Mare fiind amplasate un număr de 23 stații hidrometrice pe cursurile de apă și 31 posturi pluviometrice. Prognozele hidrologice sunt întocmite de Serviciul Hidrologic al DA Someș-Tisa Cluj și transmise prin dispeceratul S.G.A. Satu Mare la Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență Satu Mare care procedează la avertizarea tuturor factorilor interesați de pe raza Județului.	
	Varietate a condițiilor naturale și de mediu, existând o repartitie variată a condițiilor morfopedoclimatice	
	Inexistența surselor de poluare majore și a episoadelor de poluare accidentală majoră, preponderența având sursele de poluare minore și menajere	
	Scăderea indicatorilor generali de poluare și emisiilor	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	Existența instituțiilor și procedurilor legate de controlul nivelului de poluare prin monitorizarea și evaluarea permanentă a factorilor de mediu în special în municipiul Satu Mare;	depozitare. Pentru o dezvoltare durabilă a sectorului de mediu nu sunt necesare doar investiții în infrastructura fizică, ci și măsuri de tip soft prin programe de educație ecologică de înțelegere a rolului și potențialului ariilor protejate în dezvoltarea socio-economică. În prezent autoritățile publice locale au în vedere realizarea de proiecte de investiții pentru dezvoltarea potențialului natural al Județului și pentru protejarea mediului înconjurător.
	Biodiversitate bogată pe întreg Județul și existența ariilor naturale protejate;	
Puncte slabe	Nefuncționarea sistemului de monitorizare (nefuncționarea în totalitate, la toți parametrii, pentru monitorizarea tuturor factorilor de mediu)	
	Sistemul actual de monitorizare nu acoperă integral teritoriul administrativ al Județului, ceea ce determină necesitatea mai bune acoperiri cu puncte și secțiuni de măsură	
	Roci care favorizează procese geomorfologice restrictive	
	Unități teritoriale administrative cu suprafețe expuse la riscuri naturale, având pante și energie de relief cu valori prag favorabile declanșării eroziunii liniare și alunecărilor de teren și extensiune mare a luncilor și a altor suprafețe cu pânza freatică aproape de suprafață	
	Capacitate mică de transport a albiilor îndiguite pe anumite sectoare de râu și caracterul torențial al scurgerii, cum ar fi cursul inferior al Ierului, cursul Crasnei, unde se produc niveluri ridicate de apă într-un timp relativ scurt ceea ce determină declanșarea acțiunilor de apărare	
	Existența unor areale cu risc hidrografic, cum ar fi regiunile joase unde pânza freatică situată la mică adâncime (2-3 m) și panta redusă a râurilor determină meandre accentuate și albiu părăsite sau depresiuni cu exces de umiditate, frecvente înmlăștiniri	
	Dezvoltarea sistemelor alimentare cu apă particularizate la zonele urbane și rurale și existența unor parti ale Județului încă neacoperite cu rețele de apă potabilă și rețele de canalizare.	
	Componente ale sistemului de alimentare cu apă și canalizare depășite moral și fizic;	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	nivelul investitional necesar pentru dezvoltarea sistemelor integrate de apa si canalizare este foarte ridicat, neexistand surse de finantare suficiente.	
	Lipsa custozilor sau a structurilor de administrare în cazul unor arii protejate;	
	Lipsa promovării beneficiilor ariilor protejate;	
	Activități economice ce dăunează calitativ biodiversitatea din siturile naturale;	
	Capacitatea redusa de implementare a proiectelor strategice de apa-canal, ceea ce a condus la pierderea unor finantari importante in implementarea proiectului integrat de apa-canalizare in perioada 2007-2013.	
Oportunități	Stabilizarea suprafețelor de racord în cadrul lucrărilor de modernizare a infrastructurii de transport finanțate din fonduri europene	
	Proiecte de îmbunătățiri funciare finanțate din PNDR 2014-2020	
	Atragerea unor fonduri în vederea efectuării unor îmbunătățiri privind sistemul de apărare, împotriva inundațiilor (ex. realizarea unui prag deversor pe digul de compartimentare al polderului Moftin, refacerea subtraversării din digul de compartimentare, reparații de etanșeitate pe anumite secțiuni îndiguite, consolidări de mal sau supraînălțări de diguri – Râul Tarna Mare, tăieri de coturi pentru prevenirea unor eroziuni ce pun în pericol siguranța digurilor – Râul Crasna etc.)	
	Acces sporit la programele de finanțare a protecției mediului prin intermediul fondurilor structurale de coeziune și a fondului național de mediu;	
	Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru sectorul de mediu;	
	Promovarea și co-finanțarea producerii energiei verzi;	
	Administrarea controlată a resurselor în ariile naturale protejate prin luarea în custodie și gestionarea ariilor naturale	
	Dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor și a materiei prime rezultate din procesarea deșeurilor;	
	Implementarea sistemului de management de mediu la nivelul agenților economici,	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	din punct de vedere legislativ, structural și organizatoric;	
	Utilizarea potențialului ariilor protejate în dezvoltarea ecoturismului, turismului cultural și turismului balneoclimateric	
Amenințări	Utilizare necorespunzătoare a terenurilor agricole din punct de vedere al agrotehnicii	
	Extinderea suprafețelor de intravilan în arealele cu susceptibilitate la procese geomorfologice restrictive/periculoase	
	Destabilizarea bazei versanților prin lucrări de construcție realizate necorespunzător și supraîncărcarea versanților cu construcții	
	Îndiguirile cursului Tur și a principalilor afluenți pot împiedica semnificativ scurgerea undei de viitură în caz de rupere a barajului Călinești-Oaș.	
	Defrișarea necontrolată	
	Insuficienta dezvoltare/extindere a sistemelor centralizate de colectare a apelor uzate;	
	Măsuri non-integrative și disparate de reabilitare a calității mediului	
	Fragmentarea habitatelor din cauza dezvoltării infrastructurii	
	Lipsa educației ecologice și a înțelegerii rolului și potențialului ariilor protejate în dezvoltarea socio-economică	
	Apariția accidentelor majore și a amenințărilor fenomenelor naturale imprevizibile;	
	Nerespectarea reglementărilor urbanistice în dezvoltarea localităților	
	Creșterea decalajului de dezvoltare între centrele urbane care beneficiază de finanțări și localitățile mici și mijlocii care nu au acces egal la finanțarea privind protecția mediului	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 8

COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ

Cooperarea teritorială, transfrontalieră sau de alt fel, nu poate fi un scop în sine. Cooperarea este un mijloc pe care ființa umană, prin excelență socială, îl folosește pentru a-și atinge scopuri care țin de creșterea calității vieții. Din aceasta perspectivă cooperarea trebuie analizată prin prisma rezultatelor concrete obținute în urma ei, pentru că în lipsa acestor rezultate, costurile inerente implicate de orice tip de cooperare vor duce la slăbirea acesteia până la un nivel minim sau chiar la dispariție.

Posibilitatea de a dezvolta parteneriate transfrontaliere este bineînțeles dată de poziția geografică a Județului Satu Mare, la frontiera romano-maghiară și romano-ucrainiană, dar este influențată și de alte realități obiective cum ar fi: lungimea acestor frontiere, existența punctelor de trecere a frontierei, existența minorităților etnice, existența unor preocupări comune, și nu în ultimul rând noua situație politică și economică de după 1990 care a schimbat radical modul practic în care cooperarea se dezvoltă și a scos la iveală noi valențe ale acesteia. Situată pe coridoare de transport Est-Vest și Nord-Sud

Atât frontiera româno-ungară cât și cea romano-ucraineană, pe porțiunea corespunzătoare Județului Satu Mare, a fost trasată la sfârșitul anului 1918, după terminarea Primului Război Mondial, de o comisie internațională prezidată de geograful francez Emmanuel de Martonne. Pornind de la vestul localității Scarisoara nouă, ea urmează un traseu sud-vest/nord-est, prin Câmpia Panonică până la un punct situat pe râul Tur, la 16 km nord de municipiul Satu Mare, unde se intersectează cu frontiera dintre Ucraina și Ungaria, mai continuă pe direcția sud-vest/nord-est până la nordul localității Bocicau, după care ia o direcție nord-vest/sud-est spre Carpații Orientali, până la nordul comunei Huta-Certeze, având o lungime totală de 190,066 km.

8.1. Descrierea zonei de frontieră Satu Mare – Ucraina

Lungimea frontierei Județului Satu Mare cu Ucraina este de 92,914 km, învecinându-se cu regiunea Zakarpatska.

Punctul de trecere al frontierei comune este Halmeu în Județul Satu Mare, punctul corespondent din statul vecin, fiind Diakovo. Regimul de transport în acest punct de trecere a frontierei este cel rutier și feroviar.

Analizând situația minorităților în zonă remarcăm faptul că la recensământul din anul 2002, Satu Mare avea o populație de 329.079 locuitori, iar structura pe naționalități includea o minoritate ucraineană de aproximativ de 0,4%, iar în regiunea Zakarpatska, populația minoritară română ajungea la 2,6% din populația totală.

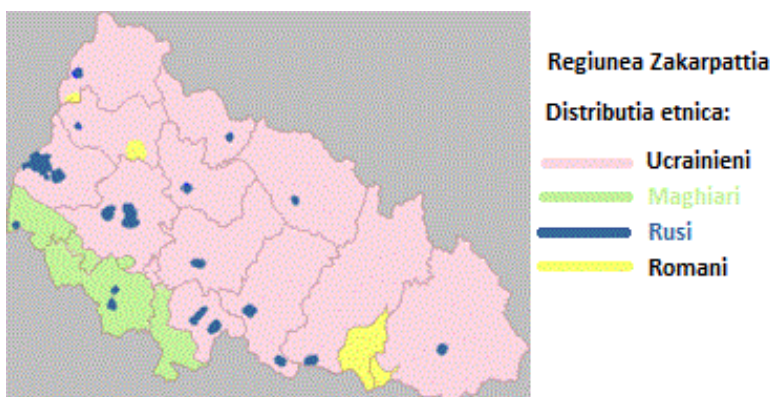
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Majoritatea populației din cele două zone de graniță trăiesc în mediul rural și se confruntă cu probleme privind scăderea populației și migrarea acesteia, situație agravată de o situație periferică a zonei la nivel național. Totuși trebuie menționată importanța și oportunitățile oferite de existența unei moșteniri culturale comune și a cooperării pașnice.

Nivelul de dezvoltare din cele două zone de graniță este unul scăzut, cu un PIB/capita cu mult sub media UE, și chiar mai scăzut decât la nivel național. Dacă în Județul Satu Mare acest indicator depășește 30% din media UE, o situație mai gravă se înregistrează în regiunea Ucraineană, unde indicatorul înregistrează valori situate sub 10% din media UE.

Având în vedere faptul că o pondere importantă a populației trăiește în mediul rural, agricultura este un sector care atrage un procent ridicat din forța de muncă. În ce privește contribuția sectoarelor la PIB, se remarcă importanța sectorului terțiar pentru ambele zone de graniță. Ponderea ridicată a agriculturii, însoțită de lipsa inovării, reprezintă importante blocaje în calea dezvoltării.

Turismul este o activitate economică de interes atât pentru județul Satu Mare, cât și pentru regiunea Zakarpatska, bazându-se pe un ridicat potențial existent. Regiunea de graniță dispune de arii protejate cu valori naturale și culturale unice și de importante resurse de ape termale și minerale care, prin exploatare adecvată, prin asigurarea satisfacerii așteptărilor turiștilor și atragerea unui mai mare număr de vizitatori, pot contribui la dezvoltarea economică a zonei, prin crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor.

Datorită amplasării geografice a ariei de frontieră, accesibilitatea acesteia depinde de numărul și calitatea drumurilor. Nu sunt construite legături de transport de nivel calitativ ridicat (autostrăzi sau drumuri expres). În partea ucraineană a frontierei, în particular în ariile de munte și în sezonul de iarnă, condițiile de drum sunt inadecvate. Județul Satu Mare este legat de Zakarpatska prin intermediul drumului European E81, existând și legături feroviare. În ambele zone de graniță există câte un aeroport în municipiile reședință: Satu Mare și Uzhgodor.

Din punct de vedere al riscurilor, ambele zone de graniță se confruntă cu inundații, o problemă mai mare în partea ucraineană și alunecări de teren, în partea română a graniței.

Ca și problemă comună importantă, din punct de vedere a mediului, a fost identificată managementul deficitar și inadecvat al apei. Multe din localitățile rurale mici sunt lipsite de canalizare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

și tratarea apelor uzate. În Zakarpatska poluarea industrială a scăzut, însă poluarea cu ape comunale uzate este semnificativă în orasele principale. Apele freatice sunt puternic contaminate, fapt care pune în pericol potențialul turistic.

Evenimentele recente din Ucraina, începute cu Euromaidan, au adus o tensiune semnificativă în zonă.

8.2. Descrierea zonei de frontieră Satu Mare – Ungaria

Din totalul graniței Județului Satu Mare 97,152 km sunt cu Ungaria, învecinându-se cu Județul Szabolcs-Szatmár-Bereg.

Punctele de trecere a frontierei sunt:

1. Carei, punctul corespondent din statul vecin, Ungaria, este Ágerdómajor. Regimul de transport în acest punct de trecere a frontierei este cel feroviar.
2. Petea, punctul corespondent din statul vecin, Ungaria, este Csengersima. Regimul de transport în acest punct de trecere a frontierei este cel rutier
3. Urziceni, punctul corespondent din statul vecin, Ungaria, este Vallaj. Regimul de transport în acest punct de trecere a frontierei este cel rutier

Alt element care trebuie analizat pentru a vedea în ce măsură influențează intensitatea cooperării teritoriale este prezența minorităților naționale. La recensământul din anul 2002, Satu Mare includea o minoritate maghiară de 35,2%. Aria de frontieră are o populație multiethnică și, în consecință, tradiții multiculturale bogate. Acest lucru este reflectat prin interacțiuni transfrontaliere regulate ale comunităților locale, ce oferă baze solide pentru întărirea relațiilor transfrontaliere și promovarea dezvoltării integrate a zonei.

Nivelul general de dezvoltare economică al zonei de cooperare este foarte scăzut în comparație cu media EU. PIB-ul pe cap de locuitor al Județului maghiar fiind puțin mai ridicat decât cel din Satu Mare. Lipsa inovării, șomajul, precum și ponderea ridicată a agriculturii, reprezintă serioase blocaje în calea dezvoltării, în vreme ce, existența unor orașe dezvoltate și a forței de muncă poate constitui baza unei îmbunătățiri treptate a performanțelor economice generale ale regiunii.

Veniturile din turism sunt reduse în zonă, deși rezulta din datele statistice că România este o destinație importantă pentru vizitatorii din Ungaria și vice-versa, mai ales în ce privește turismul pentru cumpărături. Cu toate acestea, data fiind vecinătatea geografică și relativa complementaritate a atracțiilor, există posibilități pentru extinderea turismului, aceasta necesitând disponibilitatea de informații și o activitate de promovare mai activă. O altă oportunitate privind dezvoltarea turismului este promovarea atracțiilor din zonă ca destinații comune, fapt care ar necesita o cooperare și mai activă între organizațiile și întreprinderile de turism.

Datele statistice și sondajul în rândul populației indică existența cererii transfrontaliere pentru folosirea serviciilor de sănătate din Ungaria. Aceasta oportunitate a fost deja recunoscută de către diferiți furnizori de servicii de sănătate, iar aceștia inițiază colaborări, mai ales pe baza bilaterală, de la instituție la instituție. Apropierea geografică este factorul ce permite utilizarea integrată a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

infrastructurii medicale. Diferențele dintre reglementările naționale, dintre mecanismele și ratele de finanțare împiedică o cooperare mai activă în domeniu. Dat fiind potențialul existent, ar fi utilă implementarea unor proiecte-pilot la scară redusă, care ulterior ar putea fi extinse și aplicate pe baze mult mai largi.

Se poate afirma că în vreme ce, marile valori de trafic pe direcția est-vest și nord-sud pot iniția o anumită dezvoltare economică, cel mai important obstacol în calea unei mai bune cooperări este supraîncărcarea și dezvoltarea deficitară a infrastructurii de transport. În domeniul infrastructurii rutiere este de remarcat că accesibilitatea așezărilor rurale mici, în special în imediata apropiere a frontierelor de stat, este îngreunată de calitatea drumurilor, limitând dezvoltarea acestora. În același timp, transformarea frontierei de stat cu Ungaria în graniță internă Schengen, oferă un potențial pentru restabilirea legăturilor naturale dintre aceste așezări, fapt care necesită cu siguranță dezvoltarea drumurilor publice mici care traversează frontiera.

În ceea ce privește protejarea mediului înconjurător se remarcă în zona de frontieră existența unor parcuri naționale și a unor zone de protecție a naturii. În locul acțiunilor locale, concentrate doar pe una din părțile frontierei ar fi nevoie de o abordare integrată care să stabilească zone comune, să proiecteze proceduri de management în comun, precum și alte acțiuni în colaborare.

O altă resursă naturală a zonei este apa termală, ce este disponibilă în ambele zone de frontieră. Zona transfrontalieră Ungaria-România este foarte bogată în ape termale terapeutice de înaltă calitate.

Existența râurilor care traversează frontiera aduce cu sine riscul inundațiilor, iar poluarea apelor a fost de asemenea o problemă. Sunt implementate proiecte majore, mai ales în domeniul prevenirii inundațiilor, dar este important ca aceste dezvoltări și amenajări complementare de prevenire a inundațiilor să fie coordonate și să aibă sisteme funcționale comune de avertizare. Poluarea apelor, poluarea industrială și tendința de creștere a volumului de deșeuri menajere în zona de cooperare necesită acțiuni comune în domeniul gestionării acestor probleme comune.

În regiunea de frontieră, cu toate că aproape 80% din populația urbană are acces la rețelele publice de apă potabilă și de canalizare, situația în zonele rurale este de-a dreptul critică, aceasta nefiind mult mai bună nici în zona de frontieră din Ungaria în domeniul canalizării.

Sunt necesare investiții pentru conservarea ecosistemului, de vreme ce, producerea de deșeuri de către gospodăriile și instituții, activitățile de despădurire și poluarea sunt factori care, încă, deteriorează mediul. Toate tipurile de infrastructură de mediu sunt rămase în urmă, comparativ cu standardele europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

8.3. Colaborări transfrontaliere

Județul Satu Mare are o tradiție a colaborării internaționale, care s-a concretizat în acorduri și participări după cum urmează:

8.3.1. Membru al Euroregiunii Carpatice

Euroregiunea Carpatică cuprinde zonele de frontieră a cinci țări: Polonia, Slovacia, Ungaria, Ucraina și România, având o populație de peste 14,7 milioane de locuitori și o suprafață de 145 000 km². A fost creată la 14 februarie 1993 după mulți ani de relații transfrontaliere, marea majoritate bilaterale. România este reprezentată în Asociația Interregională "Euroregiunea Carpatică" de județele Satu Mare, Bihor, Sălaj, Maramureș, Suceava, Botoșani începând cu aprilie 1997. Din noiembrie 2000 este acceptat și Județul Harghita. Județele românești au statutul de membru cu drepturi depline alături de regiunile din celelalte state.

Scopul Euroregiunii Carpatice este acela de a organiza și coordona activități, de a promova cooperarea interregională în acțiuni economice, științifice, ecologice, culturale, sportive și educaționale, de a ușura contactele cu organisme, organizațiile și instituțiile internaționale. Prin obiectivele sale declarate Euroregiunea Carpatice: ajută la efortul general de integrare europeană al României oferind un model de cooperare transfrontalieră; servește intereselor locale ale regiunilor implicate, prin strângerea legăturilor economice, culturale, științifice, turistice cu regiunile din statele vecine; încearcă să influențeze reducerea tensiunilor și construirea relațiilor de bună vecinătate; exercită lobby față de autoritățile naționale pentru fluidizarea traficului transfrontalier prin deschiderea unor noi puncte de trecere a frontierei.

8.3.2. Acordul bilateral de cooperare cu Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg (Ungaria)

A fost încheiat în 2000 și are ca scop sprijinirea pe scară largă a cooperării dintre cele două județe, în domenii variate cum ar fi: cooperarea în activități economice, cooperarea în planificarea dezvoltării și realizării de infrastructură, cooperarea în activitatea organizațiilor neguvernamentale, cooperarea în protecția mediului și prevenirea catastrofelor, cooperarea în domeniul sănătății și protecției sociale, cooperarea în activități culturale, sportive, științifice și de învățământ, cooperarea în păstrarea tradițiilor și culturii naționale, cooperarea între autoritățile locale. Îndeplinirea acestor obiective se analizează anual și tot atunci se fac propuneri pentru îmbunătățirea cooperării.

Experiența câștigată în urma proiectelor dezvoltate dovedește că aceasta este o formă de cooperare reală și o sursă de rezultate concrete cu impact semnificativ.

8.3.3. Acordul de colaborare economică, comercială, tehnico-științifică și culturală între Județul Satu Mare și regiunea Transcarpatia (Ucraina)

A fost semnat în 2008, având ca domenii de colaborare: industrie, agricultură, transport și comerț; știință, tehnică, învățământ și ocrotirea sănătății; cultură și artă; dezvoltarea colaborării

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

transfrontaliere a turismului, agroturismului și sportului; administrația publică locală; ecologie și exploatarea rațională a resurselor naturale.

Și acest acord are ca urmare o bogată experiență câștigată în urma proiectelor comune implementate, proiecte cu rezultate importante.

8.3.4. Acordul trilateral de cooperare "INTERREGIO" între Județul Satu Mare din România regiunea Transcarpatia din Ucraina și Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg din Ungaria

În vederea stabilirii și dezvoltării cooperării transfrontaliere la nivelul administrațiilor locale, având ca obiectiv concret elaborarea și implementarea proiectelor de cooperare transfrontalieră.

Pe lângă scop și obiective, acordul conține și o listă cu domeniile prioritare și principalele proiecte avute în vedere.

8.3.5. Membru al Adunării Regiunilor Europene - AER (Assembly of European regions)

Adunarea Regiunilor Europene este un organism internațional fondat în 1985 și cea mai mare rețea de cooperare din interregională din Europa, reprezentând 16 organizații interregionale și 270 de regiuni din 34 de țări. Obiectivele strategice ale adunării sunt: Încurajarea dialogului politic și schimbului de experiență între regiunile Europei; conlucrarea pentru a putea influența politicile naționale, europene și internaționale; sprijinirea proiectelor de cooperare interregionale și transfrontaliere; dezvoltarea excelenței în guvernările regionale prin transfer de know-how și bună practică; să promoveze democrația regională și subsidiaritatea în Europa; să protejeze și să promoveze diversitatea regională în toate expresiile ei; să dezvolte abilitatea regiunilor de a face Europa relevantă pentru cetățenii ei.

8.3.6. Membru al Asociației Regiunilor Europene de Graniță – AEBR (Association of European Border Regions)

Asociația a luat ființă în 1971 și lucrează în numele regiunilor europene de graniță sau transfrontaliere cu scopul de a: evidenția problemele specifice, oportunitățile, responsabilitățile și activitățile acestora; reprezenta interesele comune ale acestora în raport cu parlamentele, organismele, autoritățile și instituțiile naționale și internaționale; iniția, sprijini și coordona cooperarea între regiuni în întreaga Europa; promova schimburile de experiență și informații pentru a identifica și coordona interese comune în cadrul varietății de probleme și oportunități transfrontaliere și de a propune soluții posibile.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

8.4 Programele de cooperare europene

Uniunea Europeană sprijină cooperarea între Statele Membre și între acestea și țările vecine, precum și întărirea relațiilor politice, economice și sociale, pe baza unui set comun de valori.

Politica de Coeziune urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Uniunii Europene extinse pentru promovarea dezvoltării durabile, armonioase și echilibrate a Comunității. Scopul Politicii de Coeziune este acela de a reduce disparitățile economice, sociale și teritoriale care au apărut, după valurile de extindere, în anumite regiuni și țări mai puțin dezvoltate. Implementarea Politicii de Coeziune este realizată prin intermediul a trei obiective: Convergență, Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă și Cooperarea Teritorială Europeană. Aceasta din urmă vizează consolidarea cooperării transfrontaliere prin inițiative comune locale și regionale, consolidarea cooperării transnaționale prin acțiuni care facilitează dezvoltarea teritorială integrată conform priorităților Comunității Europene, precum și consolidarea cooperării interregionale și a schimbului de experiență.

În calitate de Stat Membru al Uniunii Europene, România are acces la Instrumentele Structurale alocate Obiectivului Cooperare Teritorială Europeană prin intermediul programelor de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Instrumentul de Asistență pentru Preaderare și Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat.

Județul Satu Mare a beneficiat și beneficiază în continuare de următoarele programe de cooperare:

8.4.1 Cooperarea cu Ungaria

8.4.1.1 Programul PHARE CBC/INTERREG III A România–Ungaria 2004 – 2006

Obiectivul general al acestui program a fost de a strânge contactele dintre populația, comunitățile și actorii economici din zona de graniță, în vederea creării unei baze solide pentru dezvoltarea economică și socială echilibrată a întregii zone, cu beneficii pentru atât România, cât și pentru Ungaria.

Parteneriat România-Ungaria:

- "Lucrări pregătitoare pentru modernizarea infrastructurii de acces către punctul internațional de trecere rutieră a frontierei româno-maghiare de la Urziceni - Vallaj". (Studiu de Fezabilitate, Proiect Tehnic) Urziceni – Vallaj, în valoare de 109.956 Euro.
- "Pregătirea investițiilor de modernizare a infrastructurii de acces rutier către punctul de trecere internațional al frontierei de la Petea-Csengersima", în valoare de 120.000 Euro,
- "Elaborarea documentațiilor pregătitoare pentru modernizarea infrastructurii de acces la graniță în regiunea de frontieră româno-maghiară de la Horea (RO) - Omboly(HU) "în valoare de 127.500 Euro.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

8.4.1.2 Programul de cooperare transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013

Obiectivul general al acestui program este apropierea persoanelor, comunităților și agenților economici din zona de frontieră pentru a facilita dezvoltarea comună a zonei de cooperare, bazându-se pe avantajele cheie specifice regiunii de graniță.

Obiectivul general al acestui program este apropierea persoanelor, comunităților și agenților economici din zona de frontieră pentru a facilita dezvoltarea comună a zonei de cooperare, bazându-se pe avantajele cheie specifice regiunii de graniță.

Buget total: 275. 179, 861 EUR.

Proiecte transfrontaliere derulate și finalizate în perioada 2009-2014:

- „Gastro-Tur – Tur gastronomic în județele Szabolcs-Szatmár-Bereg (HU) și Satu Mare (RO)”,
- „Circuitul bisericilor medievale din județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare”,
- „Poarta de est – dezvoltarea infrastructurii de transport rutier între localitățile Garbolc și Bercu, cod HURO/ 0802/ 033”,
- „Soluții pentru utilizarea infrastructurii prin punctul de trecere a frontierei Csengersima – Petea, după intrarea României în spațiul Schengen, cod HURO/ 1001/ 051”,
- „Mijloace de poziționare economică pentru atragerea investițiilor în județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare, cod HURO/ 1001/ 0181”,
- „Innostart – Crearea unei rețele de inovatori în dezvoltare regională între județele Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg”, cod HURO/0801/174,
- „Restabilirea conexiunii rutiere dintre Sanislău și Ömböly” realizându-se (11,26 km - total, 9,8 km – parte română), cod HURO/ 0802/ 135,
- „Pe două roți între Turulung și Magosliget”, realizându-se (36 km pistă de biciclete), cod HURO 1101/015
- „Pe apă și pe două roți pe lângă Someș -Acronim HUROVELO - HURO/0802/006”
- „2 Țări – 1 Graniță, 2 Spitaluri – 1 Scop”; Diminuarea cheltuielilor aferente bolnavilor prin aplicarea procedurilor chirurgicale modern în județele: Szabolcs-Szatmar-Bereg și Satu Mare”,
- „Servicii obstetrice și ginecologice interregionale îmbunătățite”, cod HURO 1101/081/2.4.1

Gastro-Tur – Tur gastronomic în județele Szabolcs-Szatmár-Bereg (HU) și Satu Mare (RO)

Proiectul a fost finanțat prin „Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007-2013” și a fost depus în anul 2010. Durata de implementare a proiectului a fost de 15 luni, principalul partener fiind Consiliul Județean Satu Mare.

Obiectivele proiectului sunt promovarea turistică a județelor Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare, prin identificarea valorilor gastronomice, formarea a cel puțin cinci rute gastronomice, aplicarea metodelor de marketing corespunzătoare, precum și organizarea unor evenimente specifice (festivaluri gastronomice). În cadrul proiectului s-a organizat un festival gastronomic cu denumirea

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

„Festivalul Mămăligii”, al cărui loc de desfășurare a fost Județul Satu Mare, respectiv comuna Turț. De asemenea, în vara lui 2011, tot un festival gastronomic internațional a fost organizat în Ungaria. Turul gastronomic a fost benefic și pentru Județul Satu-Mare și pentru cel vecin fiind promovate valorile gastronomice pe parcursul desfășurării proiectului.

Obiectivele organizării acestui festival gastronomic au fost: creșterea numărului turiștilor care vizitează Județul Satu Mare prin oferirea de alternative în petrecerea timpului liber, de cunoaștere a tradițiilor și culturii românești din Județul Satu Mare, prin interacționarea directă cu populația locului în cadrul unui eveniment multietnic și multicultural. Valoarea proiectului a fost de 36.510 Euro.

Circuitul bisericilor medievale din județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare

Proiectul a fost finanțat prin „Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013” și a fost depus în anul 2009.

Durata de implementare a proiectului fiind de 17 luni iar partenerul principal este Consiliul Județean Satu Mare.

Proiectul a fost inițiat de Autogovernarea Județului Szabolcs-Szatmár-Bereg (Ungaria) în parteneriat cu Consiliul Județean Satu Mare și vizează activități de cercetare științifică, de editare a unui volum valoros despre 70 de biserici medievale din cele două județe, precum și activități de promovare turistică comună a acestora.

Cele 10 biserici medievale promovate prin intermediul proiectului sunt: biserica reformată din Vetiş, biserica romano-catolică din Căpleni, Mănăstirea Ortodoxă Sf. Petru și Pavel din Bixad, biserica reformată din Tășnad, biserica de lemn din Lechința, biserica de lemn din Corund, biserica reformată din Acâș, biserica romano-catolică Sf. Ladislau, biserica reformată Agriș și biserica reformată Livada. În cadrul proiectului au fost realizate câte 1000 de broșuri pentru fiecare biserică, 10 panouri informative, 500 de volume de studii și câte o carte de oaspeți. Valoarea proiectului fiind de 17.516 Euro.

Poarta de est – dezvoltarea infrastructurii de transport rutier între localitățile Garbolc și Bercu, cod HURO/o802/o33

Proiectul a fost finanțat prin „Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013, Axa prioritară 1 – Îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă comună a zonei de cooperare, Domeniul Major de Intervenție 1.1 – Îmbunătățirea facilităților de transport transfrontalier.”

Contractul de finanțare al proiectului a fost semnat între Agenția Națională de Dezvoltare și Autogovernarea Localității Garbolc, Nr. HURO/o802/o33 – AF, semnat în 09.08.2011.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Durata contractului de finanțare a fost între 01.07.2011 și 15.11.2013, principalul partener fiind Consiliul Județean Satu Mare.

Obiectivele proiectului fiind îmbunătățirea infrastructurii și a condițiilor de acces în zona de graniță a județelor Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg și îmbunătățirea cooperării dintre localitățile din zona de graniță. Proiectul presupune reabilitarea unei secțiuni de drum de 2,37 km din care 0,6 km aflându-se pe partea română. Secțiunea de drum va face legătura între localitatea Bercu (RO) și localitatea Garbolc (HU).

Valoarea totală a proiectului a fost de 1.269.285 Euro din care 278.615 Euro au fost finanțați de partea română.

Soluții pentru utilizarea infrastructurii prin punctul de trecere a frontierei Csengersima – Petea, după intrarea României în spațiul Schengen, cod HURO/1001/051

Proiectul a fost finanțat prin „Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013, Axa prioritară 2 – Întărirea coeziunii sociale și economice în zona de frontieră, Domeniul Major de Intervenție 2.2 – Promovarea cooperării în domeniul C+D și inovării, Acțiunea 2.2.4. Elaborarea de Studii de Fezabilitate.” Contractul de finanțare a fost semnat cu Agenția Națională de Dezvoltare, Nr. HURO/1001/051 din 01.09.2012

Durata contractului de finanțare a contractului fiind: 01.09.2012 – 30.09.2013

Principalul partener fiind Agenția de Dezvoltare Teritorială și Gestionarea Mediului din Județul Szabolcs – Szatmár – Bereg, Societate cu Răspundere Limitată non – profit.

Obiectivul proiectului este dezvoltarea capacității economice și ocupării forței de muncă din zona Petea – Csengersima, prin utilizarea adecvată a infrastructurii transfrontaliere din zona de graniță. Valoare totală a proiectului este de 49.400 Euro din care partea română a alocat 23.600 Euro.

Mijloace de poziționare economică pentru atragerea investițiilor în județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare, cod HURO/1001/0181.

Finanțarea proiectului s-a făcut prin „Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013, Axa prioritară 2 – Întărirea coeziunii sociale și economice în zona de frontieră, Domeniul Major de Intervenție 2.1 – Sprijinirea cooperării transfrontaliere în domeniul afacerilor, Acțiunea 2.1.2. Cooperarea în domeniul afacerilor”.

Contractul de finanțare semnat cu Agenția Națională de Dezvoltare, autoritatea de Management a Programului de Cooperare Transfrontalieră România, Nr. HURO/1001/0181/2.1.2 semnat în

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

25.04.2012. Durata contractului de finanțare: 01.03.2012 – 28.03.2013, iar principalul partener al proiectului a fost Consiliul Județean Satu Mare

Obiectivul general al proiectului este îmbunătățirea competitivității economice a județelor Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare, iar obiectivele specifice sunt: definirea unor programe comune în scopul facilitării dezvoltării economice a regiunii; îmbunătățirea mediului de afaceri din Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare; îmbunătățirea imaginii județelor Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare din punct de vedere economic. Valoare totală a proiectului a fost 96.550 Euro din care 34.100 Euro au fost suportați de partea română.

În cadrul acestui proiect, la Satu Mare, a fost organizată o expoziție privind poziția economică pentru atragerea investițiilor în județele Szabolcs-Szatmar-Bereg și Satu Mare. Demersul a făcut parte din programul de colaborare transfrontalieră HURO/1001/0181, RegioMarketing. Manifestarea organizată la Satu Mare este un răspuns la o expoziție similară din Ungaria, în cadrul aceluiaș proiect.

"Pe două roți între Turulung și Magosliget ", realizându-se (36 km pistă de biciclete), cod HURO 1101/015

Programul de finanțare: Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria România 2007 - 2013, Axa prioritatea 1, Îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă comună a zonei de cooperare, Domeniul Major de Intervenție: 1.1. Îmbunătățirea facilităților de transport transfrontalier
Contract de finanțare: s-a semnat contractul de finanțare cu Agenția Națională de Dezvoltare Ungaria, cod HURO/1101/015

Durata contractului de finanțare: 15.12.2012 - 30.09.2015

Obiective: Realizarea unei piste pentru cicliști, pe digul sudic al râului Tur, între Turulung și granița de stat cu Ungaria, ce se va continua pe teritoriul Ungariei și va realiza o legătură cu o magistrală ciclistă prevăzută de-a lungul râului Tisa.

Valoare totală a proiectului: 4.692.009 Euro cu TVA 2.269.128 Euro (partea română)

„Stabilirea unor relații turistice transfrontaliere – afirma Adrian Ștef – și racordarea teritoriului Județului Satu Mare la rețeaua europeană de piste pentru cicliști EuroVelo sunt rezultatele pe care sperăm să le obținem prin construirea acestei piste de biciclete. Până la urmă, prin acest gen de proiecte nu facem decât să apropiem oamenii, unim comunitățile și în același timp și mediul economic prin actorii săi”.

"Pe apă și pe două roți pe lângă Someș -Acronim HUROVELO - HURO/0802/006"

Primăria municipiului Satu Mare în parteneriat cu Direcția pentru Protecția Mediului și a Apelor Tisa Superior (Ungaria) în calitate de Lider de Proiect și parteneri asociați: Administrația Națională Apele Române, Direcția Apelor Someș-Tisa, Sistemul de Gospodărire a Apelor Satu Mare și Primăria comunei Vetiș a demarat în luna iulie 2011, lucrările la proiectul cu titlul „Pe apă și pe două roți pe

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

lângă Someș - Acronim HUROVELO - HURO/o802/006" proiect finanțat de către Uniunea Europeană prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria - România 2007-2013, HURO/o802/006.

Valoarea totală a proiectului este de 5.633.562 Euro din care: 5.588.344,92 Euro, 99,20% fonduri UE și 45.217,08 Euro, 0,81 % reprezintă contribuția proprie a partenerilor.

Prin proiect s-a realizat construirea unei piste de bicicliști de 40 km între Satu Mare și Fehérgyarmat (18 km pe partea română, 27 km pe partea maghiară) cu scopul de a întări și dezvolta relațiile transfrontaliere și interconectarea celor două țări, România și Ungaria prin piste pentru bicicliști amenajate pe digurile Someșului care vor servi în totalitate interesului public. Locuitorii din zona limitrofă au acum șansa de a circula cu biciclete, patine cu roțile, scaune cu roți. Prin construirea pistelor crește automat siguranța privind apărarea împotriva inundațiilor ele servind de asemenea interesului celor care trăiesc în zonă.

Beneficiarii direcți sunt în primul rând locuitorii orașelor și satelor de pe malul Someșului, investiția asigură circulația spre locurile de muncă precum și deschide circuitul turistic între cele două țări vecine.

"Restabilirea conexiunii rutiere dintre Sanislău și Ömböly" realizându-se (11,26 km - total, 9,8 km – parte română), cod HURO/o802/135

Programul de finanțare : Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria - România 2007 - 2013, Axa prioritară 1- Îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă comună a zonei de cooperare, Domeniul Major de Intervenție 1.1- Îmbunătățirea facilităților de transport transfrontalier.

Contract de finanțare: semnat cu Agenția Națională de Dezvoltare nr. HURO/o802/135-AF în data de 09.08.2011.

Durata contractului de finanțare: 01.07.2011- 31.12.2014

Partener principal: Județul Satu Mare

Valoare totală a proiectului: 5.659.419 Euro 4.832.110 Euro (partea română)

Obiective: Îmbunătățirea infrastructurii și a condițiilor de acces în zona de graniță a județelor Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg și îmbunătățirea cooperării dintre localitățile din zona de graniță. Proiectul presupune reabilitarea unei secțiuni de drum de aprox. 12 km din care aprox. 10 km aflându-se pe partea română. Secțiunea de drum va face legătura între localitățile Sanislău (RO) și Ömböly (HU).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

8.4.2 Cooperarea cu Ucraina

8.4.2.1 Programul de vecinătate România-Ucraina 2004-2006

Obiectivul general al acestui program a constat în îmbunătățirea integrării transfrontaliere între regiunile de graniță prin punerea bazelor pentru dezvoltare durabilă.

Astfel, din inițiativa Agenției pentru Protecția Mediului Satu Mare, împreună cu Primăria municipiului Satu Mare și Primăria Diakovo (Ucraina) s-a obținut o finanțare în valoare de 780.000 Euro pentru proiectul „Complex de educație ecologică și de monitorizare a calității aerului în context transfrontalier”, prin Programul Phare CBC România – Ucraina 2004-2006. Proiectul a fost finalizat în luna octombrie 2009, prin reabilitarea fostei băi comunale din municipiul Satu Mare aflată în Grădina Romei, o clădire monument de arhitectură ce datează din 1901, și transformarea acesteia în "COMPLEX DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DE MONITORIZARE A CALITĂȚII AERULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTALIER", cunoscută comunității ca și "Casa verde", care are ca scop extinderea infrastructurii de monitorizare a aerului în zona de frontieră și dezvoltarea capacității instituționale de acțiune și cooperare în domeniul mediului.

În cadrul programului Programul PHARE CBC, Județul Satu Mare a derulat atât proiecte în parteneriat cu Ungaria cât și proiecte în parteneriat cu Ucraina

Parteneriat România-Ucraina:

- "Reabilitarea căilor de acces spre punctul de trecere al frontierei româno - ucrainene Halmeu trecerea frontierei de la Halmeu-Diakovo" (DJ 194 A în lungime de 5,533 km), în valoare de 1.158.553 Euro,
- "Modernizarea infrastructurii de acces între punctele de trecere a frontierei Halmeu și Tarna Mare", în valoare de 1.184.484 Euro
- "Modernizarea infrastructurii de acces către punctul de trecere al frontierei româno-ucrainiene de la Tarna Mare", în valoare de 2.121.182 Euro
- "Promovarea cooperării transfrontaliere româno-ucrainiene între autoritățile publice locale din județul Satu Mare și regiunea Transcarpatia", în valoare de 46.902 Euro.

8.4.3 Programul operațional comun ENPI CBC Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2007-2013

Obiectivul global al programului este de a intensifica și a adânci cooperea de o manieră durabilă din punct de vedere social, economic și al mediului, dintre regiunile și ariile eligibile și adiacente din România, Ungaria, Ucraina și Slovacia.

Buget total: 74 815 728 EUR.

- ✱ În cadrul acestui program județul Satu Mare a derulat proiectul „REABILITAREA CĂILOR DE ACCES SPRE PUNCTUL DE TRECERE AL FRONTIEREI ROMÂNNO-UCRAINENE HALMEU”.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Durata de implementare: 22 luni

Obiective: Îmbunătățirea relațiilor transfrontaliere pe granița româno – ucraineană a județului Satu Mare, prin modernizarea infrastructurii rutiere de acces pe partea română către punctul internațional de trecere a frontierei româno – ucrainene de la Halmeu-Dijakovo (DJ 194 A în lungime de **5,533 km**).

Valoare proiect: **1.158.553 Euro**

De asemenea au mai fost implementate și finalizate proiectele:

✱ **"Moștenirea turistică în Mica Europă", cod HUSKROUA/1101/067**, în perioada 08.08.2011 – 30.09.2015, având o valoare de 398.165 Euro din care 190.300 Euro – parte română.

Programul de finanțare: ENPI - Hungary-Slovakia- România-Ukraine ENPI CBC Programe 2007-2013 Prioritatea 1.: Promovarea dezvoltării economice și sociale; Măsura 1.1: Dezvoltarea armonizată a turismului.

Contract de finanțare: 01.01.2014-31.08.2015

Valoarea proiectului: 398.165 Euro 109.300 Euro - partea română

Obiective: Dezvoltarea unui produs turistic de atracție a patrimoniului în 3 județe (din Romania, Ungaria și Ucraina), îmbunătățirea competențelor profesionale pentru grupurile țintă care iau parte la explorarea și exploatarea valorilor celor 3 județe, prezentarea valorilor de patrimoniu, protejarea tradițiilor, conservarea culturii antice și transmiterea acestora din generație în generație.

✱ **"Cooperare transfrontalieră pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de criză în urgențele psihiatrice", cod ENPI HUSKROUA 1101/053**, în perioada 05.07.2013-05.01.2015, având o valoare de 90.035 Euro.

8.4.4 Alte programe de cooperare teritoriala

8.4.4.1 Programul de cooperare interregională INTERREG IV C

Obiectivul general al acestui program este sa imbunatateasca eficacitatea politicilor de dezvoltare regionala in domeniile inovarii, economiei cunoasterii, mediului si prevenirii riscurilor si sa contribuie la modernizarea economiei si cresterea competitivitatii Europei.

Buget total: 405 094 936 EUR

8.4.4.2. Programul de cooperare transnațională Sud Estul Europei

Obiectivul general al acestui program este sa imbunatateasca procesul integrarii teritoriale, economice si sociale si sa contribuie la coeziune, stabilitate si competitivitatea prin dezvoltarea de parteneriate transnationale si actiuni comune in domenii de importanta strategica.

Buget total: 245 111 970 EUR.

8.4.4.3 Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT II

Obiectivul general al acestui program este sa imbunatateasca eficacitatea politicilor de dezvoltare urbana integrata si durabila in Europa in vederea implementarii Strategiei Lisabona-Gothenborg.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Buget total: 67,82 milioane euro. Proiectul finanțat prin acest program este prezentat în ANEXA 8.

8.4.4.4 *ESPON 2013* este un program operațional în cadrul obiectivului cooperare teritorială europeană, prin care este finanțată cercetarea teritoriului european.

8.4.4.5 *INTERACT 2007-2013* este un program operațional care vizează creșterea eficienței și eficacității programelor și proiectelor de cooperare teritorială în perioada 2007- 2013.

8.5. Grupările Europene de Cooperare Teritorială – GECT

GECT este o structură nouă, reglementată de regulamentul nr. 1082 al parlamentului european și al consiliului din 5 iulie 2006 privind instituirea grupării europene de cooperare teritorială (GECT), publicat în jurnalul oficial al comunităților europene nr. L 210 din 31 iulie 2006. A fost creată din necesitatea de a promova cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională între membrii uniunii europene, cu scopul de a consolida coeziunea economică și socială.

Printre obiectivele GECT se numără simplificarea procesului de cooperare teritorială la granițele statelor membre, prin oferirea unui cadru clar și coerent pentru intervențiile la nivel local, regional și național și preîntâmpinarea barierelor de ordin constituțional, legal și financiar.

GECT este o structură cu personalitate juridică care poate acționa în numele membrilor săi. Din GECT pot face parte statele membre, colectivitățile regionale, colectivitățile locale, organismele de drept public, în sensul art. 1(g) subpara. 2 din directiva 2004/18/EC, precum și asociațiile celor de mai sus. Entități din state terțe pot face parte dintr-o GECT, dacă dreptul intern al statului respectiv sau un acord încheiat între statul membru și statul terț permit această asociere. Membrii GECT trebuie însă să fie situați pe teritoriul a minimum două state membre.

În conformitate cu prevederile art.3 alin.1 din OUG 127/2007, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului a fost desemnat autoritate de notificare, având atribuții legate de gestionarea dosarelor GECT.

Satu Mare face parte din Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială: **Ung- Tisa-Tur-Sajo**. În acest GECT sunt 216 parteneri din patru țări, și anume: Slovacia, Ungaria, Ucraina și România.

Obiectivele GECT UTTS sunt: să stimuleze cooperarea în domeniul economic, social și al coeziunii teritoriale dintre unitățile teritoriale și organismele care își desfășoară activitatea în regiunea din zona de frontieră slovaco-maghiaro-ucrano-română; să elaboreze și să implementeze proiecte pilot în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor din regiunile care o compun, și a reducerii disparitatilor de dezvoltare dintre acestea; crearea de noi locuri de muncă stabile, prin utilizarea fondurilor comunitare disponibile prin intermediul unor proiecte care să adreseze problemele migrației ilegale și cele legate de diminuarea cauzelor care generează emigrarea forței de muncă

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

necalificate; reabilitarea ecologica, împaduriri respectiv contributia la pastrarea mostenirii naturale a regiunilor de frontiera, care direct sau indirect își exercita influenta asupra îmbunatatirii gradului de ocupare a fortei de munca, respectiv a îmbunatatirii conditiilor de mediu; implementarea unor proiecte care sa stimuleze utilizarea surselor de energie regenerabile, si reducerea dependentei fata de sursele de energie traditionale în regiunile component; implementarea de proiecte comunitare care sa se conformeze specificului fortei de munca disponibile în prezent în regiune, si care sa se axeze pe crearea de produse competitive si care necesita forta de munca manuala, cum ar fi productia vegetala sau cresterea animalelor, cu respectarea principiilor nediscriminarii si a egalitatii de sanse; sprijinirea înfiintarii de societati comerciale (incubare).

8.6. Strategia Dunarii

Romania este, alaturi de Austria, **initiator a Strategiei UE a Dunarii, iar ea reuneste 14** state riverane si din bazinul fluviului. Aceasta strategie se inscrie in cadrul gandirii europene asupra macroregiunilor, referitoare la o cooperare mai buna intre tarile vizate si realizarea de proiecte comune. Strategia Dunarii completeaza un set de instrumente de politici regionale, care sporesc profilul geopolitic al regiunii. Vor exista patru piloni ai Strategiei, care acopera toate domeniile de activitate, conectivitatea (transport durabil și rețele de energie), protecția mediului a resurselor de apă și managementul riscurilor, dezvoltarea socio-economică (cultură, educație, cercetare, turism, dezvoltare rurală, piața internă) și îmbunătățirea sistemului de guvernare (capacitate instituțională și securitate internă)

8.7. Cooperarea intraregională

Județul Satu Mare face parte din Regiunea Nord-Vest, care este una dintre cele 8 regiuni de dezvoltare din România și mai include alte cinci județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj.

Reprezentanții Județului Satu Mare au fost activ implicați în stabilirea viziunii comune a regiunii: "Comunitățile din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) înțeleg să valorifice împreună, respectând principiile dezvoltării durabile, resursele naturale, materiale, umane, tradițiile istorice și interculturale în scopul unei dezvoltări susținute, constante care fac din Transilvania de Nord una dintre cele mai dinamice regiuni europene" și în eforturile ce au urmat pentru a planifica și implementa măsurile necesare atingerii țelului comun.

Pentru a încuraja cooperarea intraregională și sprijinirea proiectelor strategice de cooperare, precum investițiile în infrastructură și accesibilitate, Județul Satu Mare a semnat alături de Județul Bihor un acord de cooperare, iar cu județele Maramureș, Suceava, Iași și cu Județul maghiar Szabolcs-Szatmar-Bereg a fost încheiată declarația de parteneriat în vederea construirii coridorului de transport Vest-Est.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Consiliul pentru Dezvoltare Regională este organismul deliberativ care coordonează întregul proces de dezvoltare regională în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest.

Consiliul pentru Dezvoltare Regională are în componență președinții consiliilor județene ale celor 6 județe din regiune și câte un reprezentant al consiliilor locale municipale, orașenești și comunale, desemnați din fiecare județ, pe durata mandatului.

Consiliul pentru Dezvoltare Regională are un președinte și un vicepreședinte. Aceste funcții sunt îndeplinite, prin rotație, pentru câte un mandat de un an.

Consiliul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest are următoarele atribuții principale :

- Analizează și hotărăște strategia și programele de dezvoltare regională;
- Aprobă proiectele de dezvoltare regională;
- Prezintă Consiliului Național pentru Dezvoltare Regională propuneri privind constituirea Fondului pentru dezvoltare regională;
- Aprobă criteriile, prioritățile, alocarea și destinațiile resurselor Fondului pentru dezvoltare regională;
- Urmărește utilizarea fondurilor alocate ADR Nord-Vest din Fondul Național pentru dezvoltare regională;
- Urmărește respectarea obiectivelor regionale.

Județul Satu Mare este reprezentat în acest consiliu de: Mihai Gaman, primarul Comunei Dorolț, Ovidiu Marius, Primarul Orașului Ardud, Dorel Coica, primarul Municipiului Satu Mare și Mihai Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare.

Începând cu anul 2009, Municipiul Satu Mare este membru fondator al Asociației "Pactul Regional Nord-Vest pentru Ocupare și Incluziune Socială"- PROIS-NV ce are ca obiectiv mărirea capacității de absorbție a fondurilor europene prin reprezentarea intereselor și impulsivitatea programelor de dezvoltare regională din domeniul resurselor umane. Filiala Asociației "Pactul Regional Nord-Vest pentru Ocupare și Incluziune Socială"-PROIS-NV funcționează ca structură teritorială cu personalitate juridică și grupează membrii din Județul Satu Mare.

Constituirea Filialei Asociației "Pactul Regional Nord-Vest pentru Ocupare și Incluziune Socială" vine în sprijinul tuturor actorilor sociali din cadrul regiunii, gestionând o structură operațională autonomă menită să faciliteze dezvoltarea de proiecte în domeniul resurselor pentru toți actorii sociali din regiunea de Nord-Vest, prin acordarea de consultanță privind elaborarea cererilor de finanțare domeniul POS DRU, prin instruirea și formarea specialiștilor în redarea cererilor de finanțare și implementarea acestora, prin încurajarea inițiativelor locale și regionale și facilitarea de parteneriate între diferiți actori sociali din cadrul regiunii.

8.8 Planificarea strategică în parteneriat

În cadrul Consiliului Județean Satu Mare dispune de o vastă experiență și foarte buni specialiști care au participat activ la procesele de programare și planificare strategică legate de diferite programe europene cum ar fi: POR și programele de cooperare transfrontalieră cu Ungaria și cu Ucraina.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Complexitatea procesului este dată de faptul că planificarea în parteneriat s-a desfășurat pe mai multe planuri: regional, național și internațional. A constat în colaborarea atât cu reprezentanți din Ungaria și Ucraina, dar și cu partenerii din Bihor, Arad și Timiș, respectiv Maramureș și Suceava. La aceștia se adăuga specialiștii care activează în acest domeniu la nivel regional și național.

Un alt exemplu concret de parteneriat este schimbul de experiență prilejuit de proiectul „Parteneriat 2007-2013”, finanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului Interreg IIIA, implementat în perioada februarie 2006 – septembrie 2007 de către coordonatorul de proiect Agenția de Dezvoltare Regională Câmpia Nordică din Debrecen, Ungaria, avându-i ca parteneri pe Consiliul Județean Satu Mare și ADR Nord-Vest. Proiectul viza dezvoltarea integrată și coordonată a regiunii nord-vestice din România și cea din Câmpia Nordică din Ungaria, prin pregătirea pentru accesarea Fondurilor Structurale. Obiectivul general al proiectului a constat în intensificarea cooperării între actorii relevanți din regiunea transfrontalieră menționată, prin crearea și punerea în practică a politicii de cooperare transfrontalieră.

Fenomenul planificării în parteneriat nu este izolat, ci se regăsește în modul de lucru și al altor instituții și organizații.

8.9 Relații internaționale

În decursul timpului Județul Satu-Mare a avut onoarea să dezvolte relațiile externe cu țările învecinate și să creeze condiții pentru dezvoltarea relațiilor economice și turistice cu partenerii străini care s-au arătat încântați de ceea ce au văzut și și-au manifestat interesul pentru dezvoltarea unor relații de colaborare benefice pentru această zonă.

Având în vedere că aceste relații externe sunt apreciate și benefice sătmărenilor, amintim câteva momente deosebite petrecute în spiritual principiului înfrățirii:

✧ Dezvoltarea relațiilor de înfrățire dintre Județul Satu Mare și Győr-Moson-Sopron

La începutul lunii noiembrie 2013, o delegație a Consiliului Județean Satu Mare s-a deplasat în Ungaria, în orașul Győr, unde a participat la o întâlnire cu președintele Consiliului Județean Győr-Moson-Sopron, dr. Szakács Imre cu privire la dezvoltarea relațiilor de **înfrățire între Județul Satu Mare și Győr-Moson-Sopron**. Județul Győr-Moson-Sopron este asemănător județului Satu Mare, ambele județe aflându-se la limita nord-vestică a țării lor, astfel avem un exemplu de metode de atragere de fonduri europene și un model pentru folosirea eficientă a sumelor alocate. S-au stabilit domeniile în care poate exista o colaborare între cele două județe. S-a discutat și despre o colaborare în domeniul infrastructurii, existând posibilitatea de investiții comune în domeniul economic și o colaborare pe partea de investiții.

✧ Dezvoltarea relațiilor de înfrățire dintre Județul Satu Mare și Județul Ostalb-Germania

La începutul anului 2014 conducerea Consiliului Județean Satu Mare a fost primită de reprezentanții Județului Ostalb din Germania, fiind programate întâlniri și discuții pe marginea temelor legate de

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

înfrățirea cu Județul Satu-Mare. Astfel se dorește dezvoltarea unor relații colaborative în domeniile cultură, turism, economie, sănătate, protecție socială și sport.

✳ Semnarea Protocolului de intenție privind înfrățirea Județului Satu Mare cu raionul Vinogradov (Ucraina), 27-28 august 2014

În cadrul demersurilor pe care le promovează Consiliul Județean Satu Mare privind cooperarea transfrontalieră, în perioada 27-28 august 2014, Adrian Ștef a condus delegația care a fost în vizită în raioanele Vinogradov și Hust din regiunea Zakarpattia (Ucraina) în vederea inițierii unui proiect de înfrățire între aceste două raioane și Județul Satu Mare.

Într-un cadru festiv, care a avut loc la Biblioteca Raională din Vinogradov, a fost semnat un Protocol de intenție privind înfrățirea dintre raionul Vinogradov și județul Satu Mare.

Acest document deschide perspective reale de cooperare economică, culturală turistică și educațională între cele două entități administrative.

✳ A fost semnat Protocolul de intenție privind înfrățirea Județului Satu Mare cu raionul Hust din Ucraina, 10 septembrie 2014

În cadrul strategiei de cooperare transfrontalieră, miercuri 10 septembrie 2014, s-a semnat la Hust (Ucraina), Protocolul de intenție privind înfrățirea raionului Hust cu județul Satu Mare. Protocolul cuprinde direcțiile de dezvoltare economică, socială, educație, cultură și turism pe care cele două entități administrative se angajează să le promoveze după semnarea Protocolului.

Președintele raional Vasyl Gubal și-a exprimat satisfacția pentru realizarea acestui prim pas în vederea cooperării reale cu Județul Satu Mare, exprimându-și speranța că raionul Hust va putea profita din experiența județului vecin, Satu Mare, privind accesarea fondurilor europene.

Județul Satu Mare este interesat de o colaborare pe multiple planuri care să deschidă noi oportunități de promovare reciprocă a celor două zone, toate acestea contribuind la dezvoltarea regiunilor.

✳ Satu Mare se va înfrăți cu Județul Darmstadt- Dieburg, 6 februarie 2015

Legăturile cu Județul Darmstadt-Dieburg sunt mai vechi, putându-se de mai multă vreme discuții în vederea întăririi relațiilor de colaborare prin încheierea unui protocol de înfrățire între județele Satu Mare și Darmstadt-Dieburg. Documentația necesară înfrățirii între județele Satu Mare și Darmstadt-Dieburg a fost depusă deja la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Afacerilor Externe, urmând a se primi răspunsul.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

✱ Italia mai aproape de România cu un pas, 9 februarie 2015

În data de 9 februarie, în sala mică a Consiliului Județean Satu Mare a avut loc o întâlnire între conducerea Județului și o delegație din regiunea Piemonte (Italia). Vizita a avut loc la inițiativa consilierului Județean Dăliana Lazăr și sprijinită de către CJ Satu Mare.

Intenția celor două părți este de a încheia un parteneriat între Județul Satu Mare și regiunea Piemonte din Italia. De asemenea, au fost începute demersurile pentru înfrățirea între orașele Tășnad și Acqui Terme.

În cadrul întâlnirii de luni, reprezentanții Consiliului Regional Piemonte au înmănat în mod oficial conducerii CJ Satu Mare scrisoarea de intenție privind încheierea unui parteneriat între cele două regiuni.

Această întâlnire este organizată în vederea inițierii unei colaborări mai strânse între actorii din mediul de afaceri din cele două regiuni mai sus menționate, care să faciliteze promovarea produselor sătmărene de înaltă calitate pe piața italiană și să deschidă calea internaționalizării cererii și ofertei românești și pe alte piețe externe, să contribuie la atragerea investițiilor străine în Județul Satu Mare și la identificarea unor parteneri de afaceri pentru firmele sătmărene. Cu această ocazie, Carmine Gelli a prezentat și Parcul de Excelență Italian precum și oportunitățile de afaceri pe care acesta le poate oferi.

Înfrățirea are ca scop colaborarea și realizarea de proiecte comune în mai multe domenii: cultură, învățământ, turism, sport, activități sociale și economice.

✱ S-a semnat protocolul de înfrățire dintre județele Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg din Ungaria.

Participarea la Zilele Județului Szabolcs-Szatmár-Bereg din Ungaria, 22 mai 2015. Județul Satu Mare are o colaborare foarte bună cu Județul din Ungaria, din această cauză, în cadrul Zilelor Județului Satu Mare S-a semnat protocolul de înfrățire între cele două județe.

8.10 ETAPA DE PROGRAMARE 2014-2020

În perioada de programare 2014-2020, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice gestionează, în calitate de autoritate de management sau de autoritate națională, 12 programe de cooperare teritorială europeană la care participă și România, programe care se derulează atât la granițele interne, cât și la granițele externe ale Uniunii Europene.

Județul Satu-Mare ar putea fi implicat în următoarele programe de finanțare:

1. Programul operațional comun România - Ucraina 2014 – 2020

Obiectivul general al Programul Operațional Comun România-Ucraina este de a spori dezvoltarea economică și de a îmbunătăți calitatea vieții oamenilor din zona vizată de program prin investiții

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

comune în educație, dezvoltare economică, cultură, infrastructură și sănătate, asigurând în același timp siguranța și securitatea cetățenilor din cele două țări.

Obiectivele tematice ale programului se prezintă după cum urmează:

- OT 2: Sprijin pentru educație, cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (Obiectiv strategic: A), Buget total: 4.000.000 EUR
- OT 3: Promovarea culturii locale și conservarea patrimoniului istoric (Obiectiv strategic: A), Buget total: 6.666.667 EUR
- OT 7: Îmbunătățirea accesibilității regiunilor, dezvoltarea rețelelor și sistemelor de transport și comunicare (Obiectiv strategic: C), Buget total: 18.000.000 EUR
- OT 8: Provocări comune în domeniul siguranței și securității (Obiectiv strategic: B). Buget total: 31.333.333 EUR, Asistență tehnică: 6.000.000 EUR

2. Programul Interreg V-A România-Ungaria 2014-2020

Programul Interreg V-A România-Ungaria, ce va fi implementat în perioada de programare 2014-2020, continuă finanțarea cooperării transfrontaliere în zona de graniță româno-ungară, realizată în perioada 2007-2013 prin intermediul Programului de cooperare transfrontalieră Ungaria-România, din Fondul European de Dezvoltare Regională, cu sprijinul Uniunii Europene și al guvernelor celor două state.

Prin program se acordă finanțare nerambursabilă pentru proiecte care urmăresc:

- Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor (Cooperarea în domeniul valorilor comune și resurselor) - 48,50 mil euro
- Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor (Cooperare în domeniul accesibilității) - 34,99 mil euro
- Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere (Cooperare în domeniul ocupării forței de muncă) - 55,07 mil euro
- Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății (Cooperare în domeniul sănătății și prevenției bolilor) - 57,03 mil euro
- Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor (Cooperare în domeniul prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor) - 9,55 mil euro
- Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni (Cooperarea instituțiilor și comunităților) - 4,01 mil euro

Conștienți de faptul că în perioada 2014-2020, România va beneficia de asistență financiară comunitară nerambursabilă pentru dezvoltarea de programe și proiecte de cooperare teritorială europeană (fiind inclusă cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională), la data de 6 iunie 2013 a avut loc la Satu Mare ședința Grupului de Lucru pentru Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria 2014-2020 ce a avut ca obiectiv principal identificarea domeniilor și priorităților care vor fi finanțate în perioada 2014-2020.

În cadrul ședinței au fost prezenți la Satu Mare reprezentanții Consiliilor Județene din România și Ungaria de pe zona de graniță: Satu Mare, Bihor, Arad, Timiș, Bekes, Hajdu-Bihar, Szabolcs – Szatmár-Bereg și Csongrád.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Județul Satu Mare acordă o mare importanță cooperării transfrontaliere dat fiind faptul că toate proiectele ce vor fi derulate sub acest principiu vor avea ca scop dezvoltarea echilibrată a întregului teritoriu comunitar, prin încurajarea cooperării și schimbului de bune practici între toate regiunile Uniunii Europene.

Menționăm că pentru pregătirea participării României în noul Program de Cooperare Transfrontalieră la granița româno-maghiară, aferent perioadei de programare 2014-2020, cele două state membre au decis înființarea unui Grup Comun de Lucru pentru Planificare și Programare Strategică.

Grupul de Lucru are atribuții în planificarea strategică de la nivelul ariei eligibile și a programării utilizării asistenței comunitare alocate programului pentru perioada 2014-2020.

Pentru programul de cooperare transfrontalieră România – Ungaria 2014 -2020, Consiliul Județean Satu Mare are în vedere promovarea proiectului „**HURO GREENPORT**”

Promotorul proiectului HURO GREENPORT este Agenția de Dezvoltare Teritorială și Gestionarea Mediului din Județul Szabolcs-Szatmár-Bereg.

Proiectul HURO GREENPORT oferă răspuns unor provocări de mediu și de mobilitate transfrontalieră, relevante pentru județele Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg, aducând o valoare adăugată în activitatea de gestionare a deșeurilor menajere și în transportul comun transfrontalier între cele două județe.

Obiectivele specifice cele mai importante ale proiectului sunt legate de producerea de combustibil lichid și gazos prin implementarea unei linii tehnologice la depozitele de deșeuri menajere din cele două județe, achiziționarea unor autobuze ce folosesc acești combustibili și înființarea unor rute transfrontaliere de transport persoane, iar ca și activitate complementară se prevede construirea drumului de legătură Oar - Csenger.

Activitățile prevăzute a fi implementate pe teritoriul Județului Satu Mare sunt legate de tehnologia de prelucrare a întregului flux de deșeuri de la depozitul Județean de deșeuri, pre-tratarea mecanică și separarea materialului prim pentru linia tehnologică de producere a combustibilului, respectiv reducerea volumului de deșeuri depuse în celule de depozitare, cu cel puțin 50%, precum și construirea drumului Oar – granița de stat.

3. Programul Ungaria - Slovacia - România - Ucraina 2014 - 2020;

Obiectivul strategic general al programului

Intensificarea cooperării între regiunile Zakarpatska, Ivano-Frankivska și Chernivetska din Ucraina și zonele eligibile ale statelor membre, în scopul de a iniția progrese în dificultățile existente în domeniile social, economic, de infrastructură și de mediu.

Obiective tematice:

- Obiectivul tematic 3: Promovarea culturii locale și protejarea patrimoniului istoric
- Obiectivul tematic 6: Protecția mediului, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice
- Obiectivul tematic 7: Îmbunătățirea accesibilității în regiuni, dezvoltarea transportului și a rețelelor și sistemelor comune de transport
- Obiectivul tematic 8: Provocări comune în domeniul siguranței și securității

4.PROGRAMUL DE COOPERARE INTERREGIONALA INTERREG EUROPE

Programul INTERREG EUROPE urmărește îmbunătățirea punerii în aplicare a politicilor și programelor de dezvoltare regională, în principal a celor care urmăresc investițiile pentru creștere economică și a locurilor de muncă și, după caz, a celor de cooperare teritorială europeană, prin promovarea schimbului de experiență și a învățării de noi politici de către actorii de interes regional.

5.PROGRAMUL DE COOPERARE URBACT III (2014-2020)

URBACT III este un program de cooperare interregională ce are ca scop promovarea dezvoltării urbane durabile. Misiunea URBACT este de a permite orașelor să colaboreze și să dezvolte împreună soluții integrate pentru provocările comune în domeniul dezvoltării urbane, prin crearea cadrului în care orașele pot colabora, învăța unele de la altele și contura împreună soluții și bune practici pentru îmbunătățirea politicilor urbane.

Programul URBACT III va fi organizat în jurul următoarelor 4 obiective principale:

- Creșterea capacității în implementarea politicilor: îmbunătățirea capacității orașelor de a gestiona politicile și practicile pentru dezvoltarea urbană durabilă într-o manieră integrată și participativă.
- Formularea politicilor: îmbunătățirea modului în care sunt elaborate strategiile de dezvoltare urbană și planurile de acțiune în orașe.
- Implementarea politicilor: îmbunătățirea implementării planurilor integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă.
- Consolidarea și împărtășirea cunoștințelor: creșterea accesului profesioniștilor în domeniu și al actorilor implicați în luarea deciziilor la toate nivelurile (UE, național, regional și local) la cunoștințe și know-how din cadrul URBACT privind toate aspectele legate dezvoltarea urbană.

6.Programul de Cooperare INTERACT III 2014-2020

Programul INTERACT III 2014-2020 grupează statele membre ale Uniunii Europene, plus Norvegia și Elveția și este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională. INTERACT III 2014-2020 este parte a Obiectivului Cooperare Teritorială Europeană și este dedicat întăririi capacității administrative a organismelor de management al programelor de cooperare teritorială europeană (autorități de management, de certificare, de audit etc.) și a actorilor implicați în cooperarea la nivel național, regional și european.

7.Programul de cooperare ESPON 2020;

Programul de cooperare ESPON 2020 a fost adoptat de Comisia Europeană pe data de 12 februarie 2015. ESPON 2020 continuă programul ESPON 2013 și susține cercetarea teritoriului european, pentru fundamentarea politicilor europene.

Axe prioritare: pentru îndeplinirea obiectivelor programului, au fost stabilite două axe prioritare:

- axa prioritară 1 - centrată pe producerea de informații teritoriale, transferul acestora, observare, instrumente și diseminare,
- axa prioritară 2 - asistență tehnică.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Situația în noua etapa de programare

În acest moment se află în pregătire două proiecte în cadrul programului Romania Ungaria 2014-2020.

- **ROcHUs – care for health in Satu Mare and Szabolcs-Szatmar-Bereg counties**". Valoarea investiției: 10.407.077 euro
- **"TuTis – Crearea unei piste pentru cicliști pentru a pune în valoare moștenirea naturală și istorică a zonei dintre Tisza și Someș"**. Valoarea investiției: 2.500.000 euro

8.11. SWOT Cooperare transfrontalieră

Puncte tari	Poziție geografică favorabilă, poartă de acces atât față de Ungaria, cât și de Ucraina; Multiculturalitatea Județului: etnică, religioasă Experiența dobândită în urma diversității mari de proiecte comune cu Szabolcs-Szatmar-Bereg și regiunea Transcarpatia Experiența dobândită prin implicarea activă a reprezentanților Județului Satu Mare în stabilirea viziunii comune a regiunii Nord-Vest Transilvania de Nord și în planificarea dezvoltării regionale Existența în instituții și organizații din Satu Mare a unor persoane cu experiență în programare și planificare strategică legate de diferite programe europene Orientarea pro-vest a autorităților din Ucraina în ultimii ani, ceea ce reprezintă o deschidere către pregătirea și derularea de proiecte comune Existența unor rețele puternice de colaborare la nivel de regiuni transfrontaliere, cât și în cadrul macro-regiunilor din Uniunea Europeană; Existența unor proiecte comune de dezvoltare	Amplasarea geografică favorabilă a Județului Satu Mare la granița cu Ungaria și Ucraina are potențial de impulsione a dezvoltării pe plan local doar dacă sunt luate în considerare obiective și acțiuni strategice. Există un cadru favorabil de colaborare atât la nivel interJudețean, cât și intraregional, dat de diversitatea și complexitatea platformelor de colaborare, mai ales față de Ungaria, în calitatea ei de stat membru UE.
Puncte slabe	Zona de graniță are un grad redus de dezvoltare economică Accesibilitate redusă în zona de graniță cu Ucraina	

	Diferențe geo-strategice și geo-politice între administrațiile române și ucrainene, ceea ce conduce la dificultăți în pregătirea, derularea și implementarea de proiecte cu finanțare europeană Viziune de dezvoltare diferită între administrațiile din regiunea de graniță România-Ungaria, ce creează dificultăți în selectarea și pregătirea de proiecte cu finanțare europeană transfrontalieră. Colaborare redusă din punct de vedere economic la granița cu Ucraina;
Oportunități	Existența programelor de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională și Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat Existența unui mecanism instituționalizat de cooperare intraregională prin ADR Nord-Vest Sumele mult mai mari alocate prin programele de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, oportunitate pentru cooperarea cu Ungaria Apropierea de piețele din Rusia prin Ucraina Existența altor forme de cooperare internațională: Euroregiunea Carpatică, AER, AEBC, EGTC Identificarea de probleme specifice comune pentru regiunile de graniță România-Ungaria și România-Ucraina, astfel încât pot fi pregătite și derulate proiecte comune cu finanțare europeană Investiții viitoare în infrastructura rutieră; Deschiderea granițelor prin aderarea la zona Schengen și aderarea Ucrainei la Uniunea Europeană într-un orizont de timp mai îndelungat
Amenințări	Situație geopolitică tensionată la granița cu Ucraina și situație politică instabilă, ce poate afecta viitoarele proiecte derulate în parteneriat. Sume reduse alocate pentru proiecte prin

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

programul Romania-Ucraina

Lipsa alinierii politicilor de dezvoltare și
con competiția teritorială pentru investiții
economice în toate cele trei țări vecine;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 9

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

9.1 Structurarea administrativă la nivelul Județului Satu Mare

Capitolele anterioare s-au axat pe analiza diverselor aspecte socio-economice ce caracterizează teritoriul Județului Satu Mare, dar și a implicării Consiliului Județean Satu Mare. Din cele prezentate, mandatul Consiliului Județean Satu Mare apare drept unul comprehensiv, ce trebuie să acopere domenii sectoriale variate pornind de la educație și până la gestionarea echilibrată a teritoriului. Prezentul capitol analizează capacitatea administrativă a Consiliului Județean Satu Mare, adică ansamblul resurselor materiale, instituționale și umane disponibile, mai ales din perspectiva exercitării competențelor stabilite prin lege, dar și implementării măsurilor semnalate drept necesare de către actorii implicați în procesul de dezvoltare a județului.

La nivel de structuri administrative locale, se disting două paliere: la nivel Județean – Consiliul Județean Satu Mare și la nivel local – primării și consilii locale municipale, orașenești și comunale. La nivelul Județului Satu Mare există două municipii, patru orașe și 59 de comune. Astfel, este vorba de armonizarea structurilor de guvernare pentru 65 de unități teritorial-administrative (UAT), fiecare având o capacitate administrativă diferită. De altfel, diversele mecanisme de cooperare între consilii locale, precum asocieri microregionale, asociații de dezvoltare intercomunitare sau grupurile de acțiune locală, vizează crearea unor instrumente pentru o mai bună coordonare a resurselor, dar și o eficientizare a costurilor. Mai mult, este important de avut în vedere partajarea resurselor între administrațiile publice. Astfel, spre exemplu, nu fiecare consiliu local are capacitatea de a avea personal specializat în urbanism și amenajarea teritoriului, deși atribuțiile sale prevăd acoperirea acestui domeniu. În acest caz, este ideal ca resurse specializate să fie disponibile la nivel Județean și la nivelul altor consilii locale (de oraș, municipiu) care să poată oferi asistență tehnică specializată consiliilor locale care nu au această capacitate internalizată și care oricum au în general operațiuni de rutină de efectuat.

9.1.1 Consiliul Județean Satu Mare

Conform Legii 215/2001, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. În Județul Satu Mare există în momentul de față un număr de 32 de consilieri județeni aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile legii.

Structura internă a Consiliului Județean Satu Mare cuprinde 201 de persoane angajate, din care funcționari publici (119 persoane), personal contractual (79 persoane), precum și trei demnitari. În afara de structurile superioare reprezentate de către cabinetele președintelui consiliului Județean, vicepreședinților și secretarului Județului, se disting 7 direcții de specialitate: achiziții publice, serviciul

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

de coordonare și cooperare instituțională, juridică și relații cu consilierii, economică, administrație publică locală, tehnică, arhitect șef, dezvoltare regională. Mai mult, o serie de instituții, cu propria lor structură sunt subordonate direct Consiliului Județean. Printre ele menționăm: Muzeul Județean Satu Mare, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, Camera de Consultanță Agricolă Satu Mare, Spitalul Orășenesc Negrești Oaș, Spitalul Județean de Urgență Satu Mare și Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare.

În conformitate cu responsabilitățile legale ce îi revin Consiliul Județean Satu Mare își desfășoară activitatea având următorul aparat de specialitate:

- Cabinetul președintelui
- Biroul resurse umane, salarizare
- Compartimentul de audit intern
- Direcția achiziții publice
 - Compartimentul achiziții publice
 - Compartimentul contractare servicii sociale
- Serviciul de coordonare și cooperare instituțională
 - Biroul relația cu mass-media, protocol și editarea
 - Compartimentul turism, promovarea mediului de afaceri, activități culturale
 - Compartimentul "Centrul de informare turistică"
 - Compartimentul Salvamont
 - Compartimentul de management al asistenței medicale
 - Compartimentul de marketing județean
- Direcția juridică, contencios și secretariat
 - Serviciul juridic, contencios și secretariat
 - Compartimentul autoritate tutelară
 - Compartimentul relații cu consilierii
 - Compartimentul de administrare domeniu public și privat al Județului
- Direcția economică
 - Serviciul financiar-contabil
 - Compartimentul contabilitate
 - Compartimentul buget
- Direcția administrare publică locală
 - Compartimentul informare, relații publice și gestionarea documentelor
 - Serviciul administrativ
 - Compartimentul PSI, situații de urgență
 - Compartimentul întreținere, reparații
 - Compartimentul deservire auto
- Direcția tehnică
 - Serviciul drumuri și transporturi
 - Compartimentul transporturi
 - Compartimentul drumuri
 - Serviciul managementul regional al deșeurilor urbane și lucrări publice
- Direcția arhitect - șef

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

•Serviciul autorizări, avize, disciplina în construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și protecția mediului

•Compartimentul GIS, Informatică

▪Direcția de dezvoltare regională

•Serviciul managementul proiectelor

•Serviciul monitorizare

•Compartimentul monitorizare

•Unitatea Județeană pentru monitorizarea serviciilor de utilități publice

Structurile de specialitate ale Consiliului Județean asigură realizarea atribuțiilor autorității administrației publice județene, stabilite prin lege și alte acte normative, precum și cele care rezultă din hotărârile Consiliului Județean. În baza mandatului încredințat potrivit legii, coordonează, sprijină și controlează activitatea instituțiilor și serviciilor publice aflate în subordinea Consiliului Județean în vederea rezolvării operative și oportune a atribuțiilor ce le revin conform competențelor legale.

Rolul Consiliului Județean Satu Mare în dezvoltarea Județului se manifestă pe mai multe planuri:

- coordonator al eforturilor și resurselor comunităților locale pentru realizarea unor obiective de interes local, susținând în unele cazuri elaborarea studiilor de fezabilitate;
- consultanță și asistență tehnică și financiară la majoritatea proiectelor de dezvoltare rurală;
- susținătorul propunerilor comunităților locale în vederea cuprinderii acestora în diferite programe și strategii de dezvoltare la nivel regional și național.
- coordonator și finanțator (ordonator principal de credite) al serviciilor publice de protecție socială de interes Județean

Managementul Consiliului Județean se bazează pe principiul autonomiei locale, descentralizarea serviciilor publice, eligibilității administrației publice locale, legalității și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit.

În domeniul dezvoltării, Consiliul Județean are în vedere autonomia decizională a dezvoltării locale, performanța locală dependentă de managementul parteneriatului local și manifestarea inițiativei economice locale. Ca stil de lucru, se utilizează managementul proiectului sau al obiectivelor.

Principalele funcții ale Consiliului Județean Satu Mare:

- Adoptă programe și prognoze de dezvoltare economico-socială a județului, ținând cont de propunerile făcute de comune și orașe; urmărește realizarea acestora și ia decizii în acest sens.
- Stabilește orientările generale privind organizarea și dezvoltarea urbanistică a localităților, amenajarea teritoriului; asigură construirea, întreținerea și modernizarea drumurilor de interes Județean, precum și a drumurilor de legătura cu județele vecine.
- Coordonează activitatea consiliilor locale în vederea realizării serviciilor publice de interes Județean; acordă consiliilor locale și aparatului propriu al acestora, precum și serviciilor

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

publice ale comunelor și orașelor, sprijin și asistență tehnică, juridică și de orice altă natură, la cererea acestora.

- Hotărăște, în condițiile legii, asocierea cu alte activități ale administrației publice locale sau județene pentru realizarea unor lucrări și servicii de interes public, precum și colaborarea cu agenții economici din țară sau din străinătate, în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun.
- Stabilește impozite și taxe județene, precum și taxele speciale pe timp limitat, în condițiile legii.

9.1.2 Autoritățile locale de la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor din Județul Satu Mare

Legea administrației publice locale (Legea nr. 215 din 2001 cu modificările și completările ulterioare) prevede existența la nivelul autorităților publice locale din comune, orașe și municipii existența consiliilor locale (reprezentând autoritatea deliberativă) și a primarilor (reprezentând autoritatea executivă). Consiliile locale sunt compuse din consilieri locali aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, iar în ceea ce privește autoritatea executivă comunele, orașele și municipiile au câte un primar și un viceprimar și municipiile reședință de județ au un primar și 2 viceprimari, aleși în condițiile legii.

9.2 Capacitatea administrativă la nivelul autorităților publice din Județul Satu Mare

În cele ce urmează ne vom axa pe realizarea unei analize a capacității instituționale la nivelul autorităților publice locale din județul Satu Mare din perspectiva a trei dimensiuni:

- I. Activitatea administrației publice județene, a președintelui, a conducerii și a aparatului de specialitate a Consiliului și instituțiilor subordonate.
- II. Absorbția fondurilor europene de tip post-aderare,
- III. Asociativitatea manifestată la nivelul autorităților publice locale la nivel interjudețean.

I. Legat de prima dimensiune, bilanțul activității desfășurate de autoritățile publice din județul Satu Mare în perioada 2013-2015 a fost următorul:

Consiliul Județean Satu Mare, ca autoritate deliberativă s-a întrunit în plenul său în numeroase ședințe, atât ședințe ordinare cât și ședințe extraordinare, în care au fost adoptate o serie de hotărâri de consiliu în mai multe domenii de interes, după cum sunt prezentate în tabelele de mai jos:

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabel 9.2 1 – Sedinte ale Consiliului Județean Satu Mare

Activitate	2013	2014	2015
Ședințe Consiliul Județean Satu Mare	19 ședințe, din care 12 ședințe ordinare și 7 ședințe extraordinare	15 ședințe, din care 12 ședințe ordinare și 3 ședințe extraordinare	14 ședințe, din care 12 ședințe ordinare și 2 ședințe extraordinare
Hotărâri adoptate ale consiliului județean	216 hotărâri	204 hotărâri	153 hotărâri

Tabel 9.2 2 – Domenii în care au fost adoptate hotărâri ale Consiliului Județean Satu Mare

Domeniile în care au fost adoptate hotărârile județene	2013	2014	2015
Aprobări de strategii, programe, proiecte de dezvoltare regională, cofinanțarea acestor proiecte, modificări și completări la unele proiecte aprobate, luarea unor decizii în cadrul desfășurării unor proiecte	22 hotărâri	24 hotărâri	13 hotărâri
Dezvoltarea economico-socială a Județului: aprobări de buget, rectificări, alocări de sume, virări de credite, finanțarea unor acțiuni social-culturale și sportive de interes Județean, precum și acordarea unor premii speciale pentru asemenea activități; aprobări de împrumuturi; aprobări de prețuri medii la produse	39 hotărâri	28 hotărâri	43 hotărâri
Gestionarea patrimoniului public și privat al Județului	19 hotărâri	19 hotărâri	4 hotărâri
Furnizarea serviciilor publice de interes județean: servicii sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială; sănătate, cultură, tineret, sport; situații de urgență; evidența persoanelor; drumuri și transport public Județean; servicii comunitare de utilitate publică de interes Județean	40 hotărâri	56 hotărâri	42 hotărâri
Aprobări de documentații tehnico-economice pentru lucrări de investiții de interes Județean, întreținerea drumurilor județene	12 hotărâri	17 hotărâri	12 hotărâri
Organizarea internă, organizarea și furnizarea aparatului de specialitate al consiliului Județean, a instituțiilor și serviciilor publice de interes județean și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes Județean	55 hotărâri	34 hotărâri	26 hotărâri
Cooperări, asocieri, parteneriate	16 hotărâri	16 hotărâri	8 hotărâri
Alte domenii	10 hotărâri	10 hotărâri	5 hotărâri

În ceea ce privește activitatea Consiliului Județean în ultimii 3 ani se pot desprinde următoarele concluzii:

- Existența unui număr mare de proiecte de hotărâre adoptate de consiliu, în medie peste 10 proiecte la fiecare sesiune în 2015, chiar peste 13 proiecte de hotărâre în 2014

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Cele mai multe hotarari adoptate de Consiliul Județean în ultimii 3 ani vizează proiecte de hotarare privind serviciile publice de interes Județean, ceea ce reprezintă o expresie a orientării continue către nevoile cetățenilor și nevoile administrative la nivelul Județului.
- O altă categorie importantă este cea a proiectelor de hotarare privind dezvoltarea economică a Județului, a alocărilor bugetare și a finanțării acțiunilor social-culturale. În 2015, acest tip de hotarari a fost chiar principala categorie de hotarari adoptate.
- Categorii proiectelor de strategii, proiecte de dezvoltare și finanțare europeană au avut în ultimii 3 ani o evoluție în scădere, datorită faptului că perioada analizată reprezintă perioada de închidere a unui ciclu financiar, în care proiectele cu finanțare nerambursabilă sunt în faza de finalizare, estimând astfel o creștere a preocupărilor consiliului pentru acest tip de hotarari începând cu anul 2016, când vor fi lansate primele măsuri de finanțare în ciclul financiar 2014-2020.

Un aspect important al activității Consiliului Județean îl reprezintă misiunile de audit intern derulate de Compartimentul de Audit Intern, sistem de auditare întocmit pe baza analizei de risc și a referatului de justificare, structura planului de audit este în conformitate cu legislația în vigoare, aria propusă spre auditare fiind suficientă pentru o informare relevantă către management despre activitatea și performanțele entității.

Contribuția auditului intern la îmbunătățirea activității structurilor auditate se materializează în recomandările compartimentului de audit intern sistematizate pe principalele domenii auditate: în ceea ce privește :

- Procesul bugetar – sistemul de control intern corespunzător planificării, angajării, lichidării, ordonanțării și plății cheltuielilor, a aprobării și evidenței angajamentelor bugetare și legale, a contabilității și a controlului financiar aferent este funcțional, îmbunătățindu-se în urma recomandărilor efectuate.
- Activitatea financiar contabilă –sistemului de control intern care este atașat activității financiar contabile din cadrul instituției, cât și entităților subordonate este funcțional.
- Resurse umane – salarizare – prin concursurile desfășurate de instituție și entitățile subordonate se asigură menținerea și dezvoltarea celor mai adecvate modalități de asigurare cu personal competent, în general se respectă regulile sistemului de recrutare, salarizare și evaluarea personalului.

În anul 2014 au fost realizate 17 misiuni de audit public intern, în creștere față de 2013, când au fost efectuate 14 misiuni de audit public intern.

Pentru fiecare misiune au fost urmărite:

- Riscurile semnificative identificate
- Cauzele principale ale disfuncționalităților constatate
- Analiza privind implementarea recomandărilor
- Principalele recomandări formulate

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabel 9.2 3 – Misiuni de audit public intern

Misiuni de audit	2013	2014
Procesul bugetar	2 misiuni	6 misiuni
Constatari	Lipsa unor proceduri privind lichidarea cheltuielilor Lipsa unor documente justificative la anumite ordine de plata	întocmirea unor contracte care nu indica concret destinațiile privind utilizarea sumelor încheierea unor contracte în lipsa cererilor de finantare (sau a unor cereri incomplete) realizare de deconturi pe baza de bonuri fiscale lipsa proceduri în domeniul alocării unor sume pentru proiecte. posibilitatea utilizării sumelor de bani alocate pentru alte destinații decât cele specificate în HCJ existența unor solduri nejustificate diferențe între solduri și rulajele din balanța de verificare modul eronat de calcul al impozitului pe profit neactualizarea procedurilor privind procesul bugetar
Recomandari	Elaborarea unor proceduri privind angajarea, ordonantare, lichidarea și plata cheltuielilor cu respectarea OMFP 1792/2002	
Activități financiar-contabile	6 misiuni	7 misiuni
Constatari	Nu au fost respectate prevederile privind regulamentul operațiunilor de casa inexistența unor proceduri privind operațiunile de casierie lipsa registrelor de casa la anumite puncte de lucru nu au fost efectuate cereri de confirmare a debitelor lipsa controalelor inopinate la activitățile de casierie lipsa spațiului adecvat pentru activitățile de casierie lipsa unor proceduri privind parti ale activității financiar-contabile lipsa unor proceduri privind CFP	lipsa unui program de pregătire profesională a angajaților instituției inexistența unui sistem de securitate privind sistemul informatic financiar contabil accesarea sistemului informatic de către persoane neautorizate inexistența unui spațiu corespunzător pentru arhivă completarea eronată a Registrului Jurnal lipsa procedurilor privind activitatea de casierie lipsa unui sistem de proceduri privind obligațiile de plată inexistența unui spațiu corespunzător pentru arhivă inadvertente în registrul ordinelor de plata
Recomandari	Elaborarea unui sistem de proceduri privind activitatea de casierie respectarea prevederilor legale în domeniu realizarea unui program de pregătire profesională în ceea ce privește activitatea de casierie demararea procedurilor privind recuperarea pagubelor asigurarea unui spațiu adecvat pentru activități de casierie Elaborarea de proceduri privind inventarierea, activitatea de trezorerie, CFP instruirea personalului implicat în activitatea financiar-contabilă prin participarea la cursuri de perfecționare Măsurile privind fiabilizarea sistemelor informatice din spitale prin achiziționarea unui sistem integrat	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Activități economico-financiare	1 misiune	1 misiune
Constatari	Personal distribuit necorespunzător în cadrul Spitalului Județean Venituri proprii nesemnificative Spitalul Județean Existența unor datorii restante la Spitalul Județean Inexistența unor proceduri în ceea ce privește încheierea contractelor de achiziție publică	inexistența unui sistem de securitate privind sistemul informatic financiar conatbil accesarea sistemului informatic de către persoane neautorizate inexistența unui spațiu corespunzător pentru arhivă neactualizarea procedurilor scrise și formalizate în urma modificării cadrului normativ existent
Recomandări	Relocarea personalului Cresterea veniturilor proprii Renegocierea tarifelor cu principalii furnizori neachitați Elaborarea registrului riscurilor Intocmirea contractelor cu respectarea normelor legale și întocmirea procedurilor privind achizițiile publice	
Gestiunea resurselor umane	2 misiuni	3 misiuni
Constatari	Lipsa proceselor verbale la concursurile pentru ocuparea unor posturi vacante întocmirea incompletă a contractelor individuale de muncă dosare profesionale incomplete	întocmirea inadecvată a dosarelor de concurs (inexistența unor proceduri scrise în acest sens) activitatea de perfecționare continuă a personalului practic inexistentă dosare profesionale incomplete (control intern inadecvat) obiectivele nu îndeplinesc cerințele S.M.A.R.T. indicatori de performanță neidentificați neactualizarea fișelor de post nerespectarea planificării concediilor de odihnă cu cele efectiv realizate dosare profesionale incomplete
Recomandări	Elaborarea procedurilor scrise și formalizate privind modul de organizare a concursurilor pentru posturile vacante elaborarea procedurilor scrise și formalizate pentru încadrarea în muncă a personalului nou angajat participarea la cursuri de specializare a personalului implicat în gestiunea resurselor umane completarea actelor lipsa din dosarele profesionale	
Funcții specifice entității	3 misiuni	0 misiuni
Constatari	Inexistența unor proceduri în ceea ce privește acordarea finanțarilor pentru activitățile culturale și sportive lipsa unor proceduri privind decontarea finanțarilor pentru proiectele culturale Inexistența unor proceduri în ceea ce privește acordarea și decontarea finanțarilor pentru unitățile de cult întârzieri în depunerea deconturilor, deconturi incomplete sau nedepunerea acestora	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Recomandari	Elaborarea unor proceduri în ceea ce privește acordarea finanțarilor pentru activitățile culturale și sportive Elaborarea unor proceduri în ceea ce privește decontarea finanțarilor pentru proiecte culturale Elaborarea unor proceduri în ceea ce privește acordarea și decontarea finanțarilor pentru unitățile de cult
-------------	--

II. Legat de cea de-a doua dimensiune pe care ne-am propus să o analizăm observăm o preocupare existentă la nivelul autorităților publice locale în ceea ce privește accesarea fondurilor nerambursabile. Se constată astfel la nivelul organigramei existența unei structuri de tip Direcție de dezvoltare regională care este responsabilă cu elaborarea, implementare, monitorizarea și evaluarea proiectelor.

Din datele existente la nivelul site-ului Consiliului Județean Satu Mare observăm că în materie de contractare a proiectelor cu fonduri nerambursabile din surse europene situația la nivelul Județului Satu Mare stă în felul următor:

Nr. crt	Proiecte finalizate	Proiecte în implementare (după 31.12.2015)	Strategii
1.	Îmbunătățirea calității mediului prin înlăturarea efectelor produse de alunecările de teren în localitatea Hodod, Județul Satu Mare	Reabilitare și modernizare suprafețe de mișcare și extindere aerogară la aeroportul Satu Mare	Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020
2.	Modernizarea legăturii infrastructurii de acces între punctele de trecere a frontierei Halmeu și Tarna Mare	-	Strategia de marketing regional a Județului Satu Mare 2013 – 2020
3.	Reabilitarea căilor de acces spre punctul de trecere al frontierei româno-ucrainene Halmeu	-	Strategia pentru valorizarea turistică a patrimoniului Județului Satu Mare
4.	Modernizarea infrastructurii de acces către punctul de trecere al frontierei româno ucrainene de la Tarna Mare	-	-
5.	Gastro-Tur – Tur gastronomic în județele Szabolcs-Szatmar-Bereg (HU) și Satu Mare (RO)	-	-
6.	Trasee Satmărene	-	-
7.	Festivalul Internațional al Pălincii – Satu Mare	-	-
8.	Circuitul bisericilor medievale din județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare	-	-
9.	UNISON – Parteneriat în implementarea sistemului de management al calității în administrația sătmăreană	-	-

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

10.	Innostart – Crearea unei rețele de inovatori în dezvoltare regională între județele Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg	-	-
11.	Promovarea cooperării transfrontaliere româno-ucrainene între autoritățile publice locale din județul Satu Mare și regiunea Transcarpatia	-	-
12.	Programe de instruire ECDL pentru Administrația Publică a Județului Satu Mare	-	-
13.	COMPAS 20 – Concepții și Orientare Modernă, Planificare Armonioasă și Strategică până în 2020	-	-
14.	Înființarea și dezvoltarea de incubatoare de afaceri în România	-	-
15.	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord, Etapa I	-	-
16.	Pregătirea investițiilor de modernizare a infrastructurii de acces rutier către punctul de trecere internațional al frontierei de la Petea – Csengersima	-	-
17.	Lucrări pregătitoare pentru modernizarea infrastructurii de acces către punctul internațional de trecere rutieră a frontierei româno-maghiare de la Urziceni – Vallaj	-	-
18.	Elaborarea documentațiilor pregătitoare pentru modernizarea infrastructurii de acces la graniță în regiunea de frontieră româno-maghiară de la Horea (RO) – Ömböly (HU)	-	-
19.	Reabilitarea școlilor afectate de inundații din Județul Satu Mare în anul 2005	-	-
20.	Modernizarea standardului de vizitare la Muzeul în aer liber al Țării Oașului – Negrești Oaș, Județul Satu Mare	-	-
21.	Poarta de est – dezvoltarea infrastructurii de transport rutier între localitățile Garbolc și Bercu	-	-
22.	Soluții pentru utilizarea infrastructurii prin punctul de trecere a frontierei Csengersima – Petea, după intrarea României în spațiul Schengen	-	-

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

23.	Mijloace de poziționare economică pentru atragerea investițiilor în județele Szabolcs – Szatmar – Bereg și Satu Mare	-	-
24.	Drumul Vinului Sătmărean	-	-
25.	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord- ETAPA II	-	-
26.	Modernizare Ambulatoriu Integrat al Spitalului Orășenesc Negrești-Oaș	-	-
27.	Modernizare drum de ocolire în zona de sud (DJ 194) Satu Mare cod SMIS 2338	-	-
28.	Restabilirea conexiunii rutiere dintre Sanislău și Ömböly	-	-
29.	Modernizarea infrastructurii drumurilor județene în Județul Satu Mare – DJ 109 L, Negrești Oaș – Turț	-	-
30.	Adaptabilitate – Șansa la o viață activă	-	-
31.	Moștenirea turistică în Mica Europă	-	-
32.	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord- ETAPA III	-	-
33.	Informatizarea Registrului Agricol, implementarea și achiziționarea unui sistem informatic integrat în 15 U.A.T. – uri din Județul Satu Mare	-	-
34.	Pe două roți între Turulung și Magosliget	-	-
35.	Controlul integrat al Poluării cu Nutrienți	-	-

Sursa: http://cjsm.ro/proiecte/dezvoltare_regionala/

III. În privința celei de-a treia dimensiuni a analizei noastre, cea privind cooperarea între autoritățile publice locale de la nivelul Județului Satu Mare putem consemna trei forme de colaborare existente:

- Colaborare de tip Asocieri Microregionale,
- Colaborare de tip Asociații de Dezvoltare Intercomunitare,
- Colaborare parteneriat public- privat de tip Leader.

În cele ce urmează vom prezenta formele de organizare existente pentru fiecare dintre cele trei tipuri enumerate la nivelul Județului Satu Mare.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

9.3 Structuri asociative în cadrul Județului (asociații intercomunitare, asociații micro-regionale, grupuri de acțiune locală)

Pe teritoriul Județului Satu Mare se poate remarca existența a unui număr considerabil de structuri asociative de tipul asociațiilor micro-regionale sau grupuri de acțiune locală, formate prin programul LEADER (axa 4 din PNDR). Dintre asociațiile micro-regionale, forme de asociere ce au cea mai lungă „istorie”, fiind preluate din tradiția sau bunele practici privind cooperarea dintre autorități locale din țări mai dezvoltate din Europa, se pot menționa:

- Asociația Microregională Eco-NaTur, ca inițiativă a localităților din zona râului Tur, cu sediul în comuna Turulung. Asociația a fost înființată la începutul anului 2006 cu scopul susținerii dezvoltării socio-economice a comunităților, în condițiile protecției valorilor naturale din aceste localități. Consiliile locale partenere în această Asociație sunt: Halmeu, Lazuri, Micula, Porumbesti, Turulung, Gherța Mică, Călinești-Oaș, Agriș, Livada și Dorolț.
- Asocierea micro-regională Someș-Sud, înființată în anul 2006 și este alcătuită din șapte comune (Păulești, Valea Vinului, Bârsău, Crucișor, Pomi, Homoroadă și Culciu). Conform statutului, scopul său este sprijinirea dezvoltării localităților din zona care constituie asociația, precum și reprezentarea intereselor acestora și derularea de proiecte privind dezvoltarea locală.

Grupurile de acțiune locală (GAL) din Satu Mare sunt cele mai numeroase tipuri de structuri asociative, liniile de finanțare alocate de la nivel central acestor forme de asociere având un efect pozitiv în ultimii ani asupra creării și creșterii capacității lor organizaționale. Pe teritoriul Județului activează cinci astfel de grupuri ce acoperă aproximativ două treimi din totalul unităților administrative teritoriale sătmărene, și circa 50% din populația Județului.

GAL-urile din Județul Satu Mare se regăsesc în figura de mai jos iar informațiile cu privire la populația acoperită și suprafața pe care o acoperă sunt următoarele:

1. **Asociația Grup de Acțiune Locală Sud –Vest Satu-Mare** ce cuprinde 18 comune la care se adaugă orașul Tășnad, acoperă o suprafață de 1.099 km² (cel mai mare GAL din județ, după suprafață) și o populație de 49.560 locuitori;
2. **Asociația de Dezvoltare Microregională a Comunităților din zona Sătmărulei**, ce acoperă 10 comune precum și orașul Livada, având o suprafață de 634,25 km² și o populație de 38.383 locuitori;
3. **Asociația Grupul de Acțiune Locală Țara Orașului**, ce cuprinde 13 comune pe o suprafață de 755,3 km² și o populație de 55.299 locuitori (cel mai mare GAL din județ, după populație);
4. **Asociația Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Someș Codru**, ce are în componență șapte comune sătmărene, cu o populație de 22.557 de persoane și o suprafață de 514 km²;
5. **Asociația Grup de Acțiune Locală Tövishát**, cu sediul în Județul Sălaj, dar care are în componență sa trei comune sătmărene: Supur, Hodod și Bogdand.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

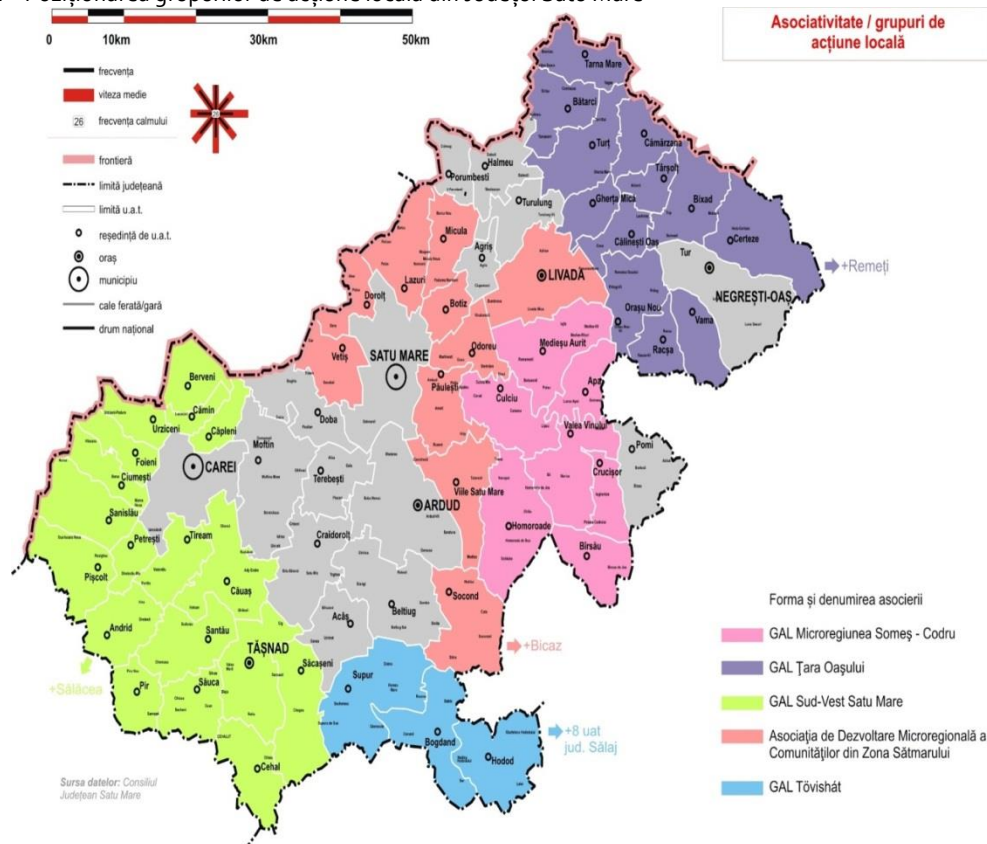

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 9.3 1 - Poziționarea grupurilor de acțiune locală din Județul Satu Mare

Legea administrației publice locale (prin art. 11 din Legea nr. 215 din 2001 modificată prin Legea nr. 286 din 2006) permite ca două sau mai multe unități administrativ-teritoriale să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI), cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică. Astfel, ADI au devenit un instrument valoros pentru coordonarea unor investiții cheie pentru un teritoriu echilibrat, teritoriu care, de cele mai multe ori, nu ține seama de bariere administrative.

În cadrul Județului Satu Mare, funcționează o serie de ADI, fiecare încercând să intervină pe unul sau mai multe domenii de acțiune.

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Județul Satu Mare – ADI JUDET
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de salubritate a localităților Someș-Sud
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru servicii în sectorul de apă și apă uzată din Județul Satu Mare – ADI APA
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Satu Mare
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Luna Șes (pentru dezvoltarea zonei turistice Luna Șes)
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Halmeu-Turulung, pentru o mai bună colaborare între cele două comune
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Transilvania de Nord, pentru o mai bună colaborare la nivel regional între județele parte din regiunea Transilvania de Nord

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

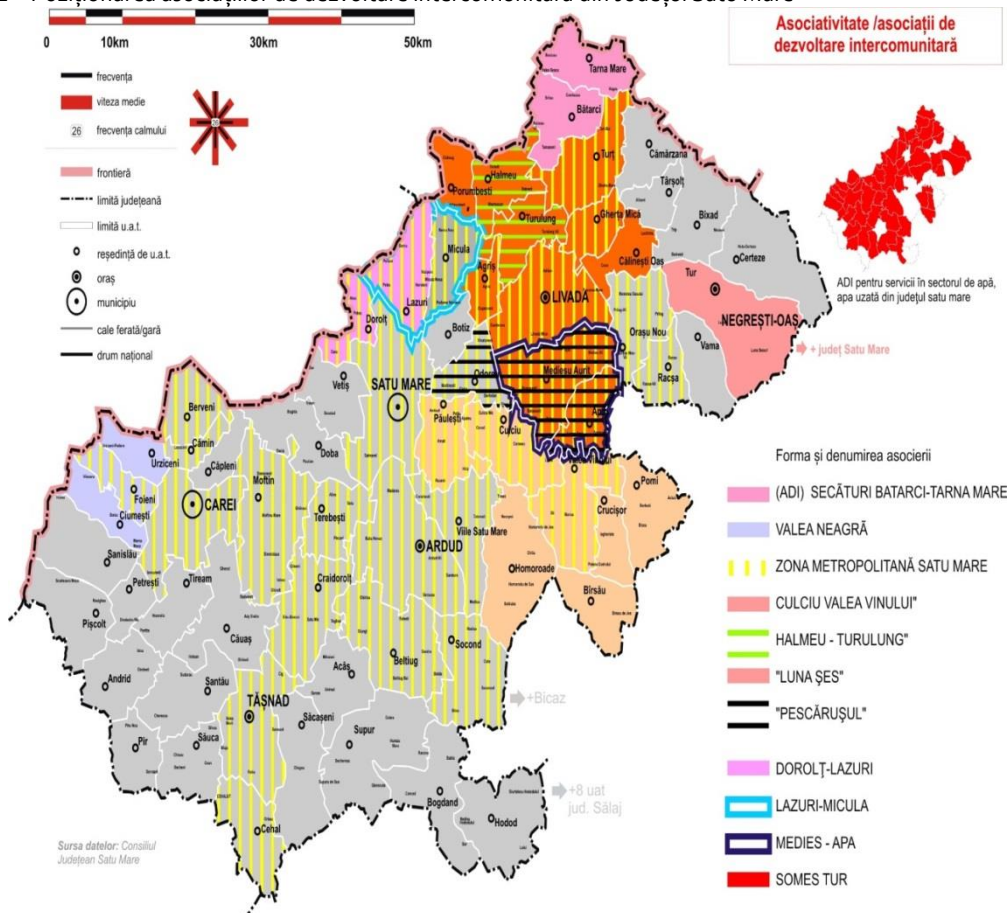
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Valea Neagră, având ca scop salubritizarea localităților membre

Figură 9.3 2 - Poziționarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din Județul Satu Mare

9.4 Bugetul de venituri și cheltuieli al Județului Satu Mare

Asigurarea resurselor financiare, atât pentru finanțarea activității aparatului propriu cât și a instituțiilor și serviciilor publice de sub autoritatea consiliului Județean, respectiv asigurarea derulării în condiții optime a activităților economico-financiare ale acestora, constituie o preocupare permanentă a Direcției economice din cadrul Consiliului Județean Satu Mare.

În ceea ce privește resursele financiare alocate pentru îndeplinirea acestor atribuții și gestionarea lor, prin hotărâri ale Consiliului Județean, s-au repartizat unităților administrativ-teritoriale din Județul Satu Mare sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat (taxa pe valoarea adăugată), respectiv unele cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale, în conformitate cu prevederile legale, pentru susținerea programelor de dezvoltare locală, pentru proiecte de infrastructură care necesită cofinanțare locală, precum și pentru plata unor arierate, Direcția economică ducând la îndeplinire hotărârile Consiliului Județean luate în acest sens.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Asigurarea resurselor financiare atât pentru finanțarea activității aparatului propriu cât și a instituțiilor și serviciilor publice subordonate, a constituit o preocupare permanentă, astfel încât **veniturile bugetului local în anul 2013, se ridică la 197.735,72 mii lei.**

Veniturile totale de 197.735,72 mii lei sunt formate din venituri proprii (impozite, taxe, cote defalcate din impozitul pe venit) în sumă de 41.780 mii lei, respectiv sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, subvenții, donații, sponsorizări în sumă totală de 155.955,72 mii lei după cum urmează:

TOTAL			din care:	Valoare
2013	Venituri	197.735,72	sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale	9.944,79 mii lei (din care 622.79 mii lei alocați bugetului local al Județului Satu Mare prin OG nr. 17/2013 în scopul achitării plăților restante înregistrate în contabilitatea Județului Satu Mare, precum și a spitelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale)
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea plății contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult	4.181 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea sistemului de protecție a copilului	12.166,50 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap	9.993 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor aferente învățământului special și centrelor județene de resurse și asistență educațională	6.309 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea serviciilor publice de evidență a persoanelor	1.033,5 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor cu drumurile județene și comunale	7.585 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea drepturilor privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore	6.617 mii lei
			subvenții pentru drepturile acordate persoanelor cu handicap	36.168 mii lei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

			donații și sponsorizări	141,93 mii lei
			sume din excedentul bugetului local utilizate pentru finanțarea cheltuielilor secțiunii de dezvoltare	8.480 mii lei
			subvenții către bugetele locale pentru finanțarea programului multianual de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de investiții publice finanțate prin Programul operațional regional 2007-2013 (pentru proiectul "Managementul Regional al Deșeurilor Urbane și Ecologizarea Rampelor de Deșeuri în Județul Satu Mare")	6.620 mii lei
			sume primite în cadrul programelor FEAGA implementate prin APIA	639 mii lei
			subvenții primite de la bugetul de stat pentru Camere Agricole	780 mii lei
			subvenții primite de la bugetele locale pentru protecția copilului	1.081 mii lei
			sume din fonduri externe nerambursabile postaderare, respectiv din cofinanțarea din bugetul de stat, în contul plăților efectuate	2.615 mii lei
			sume primite în cadrul mecanismului decontării cererilor de plată	30.778 mii lei
			subvenții din venituri proprii ale Ministerului Sănătății către bugetele locale pentru finanțarea reparațiilor capitale în sănătate	1.327 mii lei
			subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale necesare sustinerii derulării proiectelor finanțate din FEN postaderare	210 mii lei
			subvenții primite de la bugetul de stat pentru finanțarea investițiilor pentru instituții publice de asistență socială și unități de asistență medico – sociale	477 mii lei
			finanțarea subprogramului Infrastructură la nivel Județean	1.977 mii lei
			subvenții pentru arieratelor	4.000 mii lei
			sume alocate din bugetul de stat aferente corecțiilor financiare	1.893 mii lei

În ceea ce privește cheltuielile din bugetul local al Județului Satu Mare pe anul 2013, în total de 197.735,72 mii lei, sunt de subliniat următoarele domenii:

TOTAL			din care:	Valoare
2014	Cheltuieli	197.735,72 mii lei	Pentru finanțarea activității desfășurate de aparatul propriu al Consiliului Județean	17.244,60 mii lei
			Serviciului Public Județean de Evidență a Persoanei Satu Mare	1.096,50 mii lei
			programul lapte-corn, precum și unitățile de învățământ special (Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Satu Mare, Liceul Tehnologic Simion Bărnuțiu Carei, Școala Gimnazială Vasile Lucaci Carei, Centrul Județean de Resurse și Asistență - Educațională Satu Mare).	13.672,05 mii lei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		Sănătate, din care în vederea finanțării :	10.196,59 mii lei
		–Spitalului Județean de Urgență Satu Mare	6.644,59 mii lei
		–Spitalului Orășenesc Negrești Oaș	261 mii lei
		–Spitalului de Pneumoftiziologie Satu Mare	484 mii lei
		–Proiectului FEN "Modernizare Ambulatoriu Integrat al Spitalului Orășenesc Negrești Oaș"	2.220 mii lei
		–cheltuieli de proiectare	587 mii lei
		Finanțarea programelor de dezvoltare locală și proiecte care necesită cofinanțare locală (sume destinate acoperirii cheltuielilor legate de contractarea unor credite destinate finanțării proiectelor FEN postaderare) din care:	200 mii lei
		–Comuna Andrid – Reabilitare infrastructură în comuna Andrid, Jud. Satu Mare	32 mii lei
		–Comuna Culciu – Cooperare fructoasă pe piața muncii	18 mii lei
		–Comuna Dorolț – Proiect integrat pentru infrastructură, cultură și servicii sociale în Com. Dorolț	20 mii lei
		–Comuna Micula – Proiect integrat în comuna Micula	25 mii lei
		–Comuna Săcășeni – Alimentare cu apă în localitatea Săcășeni, Chegea, canalizare menajeră și stație de epurare a loc. Săcășeni și Chegea, drum comunal în loc. Săcășeni, reabilitare și dotare cămine culturale	80 mii lei
		–Comuna Urziceni – Drum comunal Urziceni – Urziceni Pădure, reabilitare cămine culturale și înființare after school în loc. Urziceni	25 mii
		Cultură, recreere și religie (au fost finanțate instituțiile de cultură aflate în subordinea Consiliului Județean Satu Mare (Muzeul Județean, Școala de Arte, Biblioteca Județeană, Centrul Județean pentru Promovarea, Conservarea Culturii Tradiționale Satu Mare și Filarmonica "Dinu Lipatti"), respectiv contribuțiile pentru personalul neclerical, precum și unele acțiuni privind cultura, religia și activitatea de sport și tineret.	15.104,18 mii lei
		Asistență socială din care a fost finanțată:	58.328,70 mii lei
		–activitatea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare (asistență socială pentru familie și copii, asistență socială în caz de boli și invalidități, asistență acordată persoanelor în vârstă)	
		cheltuielile de proiectare realizate în cadrul capitolului Locuințe, servicii și dezvoltare publică	159 mii lei
		pentru protecția mediului s-au aprobat, din care:	8.071 mii lei
		–Cofinanțarea proiectului "Managementul Regional al Deșeurilor Urbane și Ecologizarea Rampelor de Deșeuri în Județul Satu Mare"	
		transporturi și comunicații din care:	69.369,10 mii lei
		–pentru menținerea stării de viabilitate a drumurilor județene	20.581,1 mii lei
		–pentru Regia Autonomă Aeroportul Satu Mare	3.703 mii lei
		Centrul Militar Județean Satu Mare	227 mii lei
		Inspectoratul pentru Situații de Urgență Someș al Județului Satu Mare	165 mii lei
		Plata dobânzilor aferente datoriei publice interne	3.793 mii lei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Rambursarea liniei de finanțare conform contractului de credit

4.503 mii lei.

Veniturile bugetului local în anul 2014, se ridică la 232.502,51 mii lei. Veniturile totale de 232.502,51 mii lei sunt formate din venituri proprii (impozite, taxe, cote defalcate din impozitul pe venit) în sumă de 47.908,50 mii lei, respectiv sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, subvenții, donații, sponsorizări, plăți proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile în sumă totală de 184.594,01 mii lei după cum urmează:

2014	Venituri	232.502,51	sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale	27.834,82 mii lei (din care 16.650,82 mii lei alocați bugetului local al Județului Satu Mare pentru plata arieratelor)
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea plății contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult	3.790 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea sistemului de protecție a copilului	12.373 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap	9.437 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor aferente învățământului special și centrelor județene de resurse și asistență educațională	7.659 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea serviciilor publice de evidență a persoanelor	947 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor cu drumurile județene și comunale	20.032 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea drepturilor privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore	3.296 mii lei
			sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, pentru elevii din clasele I - VIII care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat	494 mii lei
			subvenții pentru drepturile acordate persoanelor cu handicap	37.316 mii lei
			donații și sponsorizări, alte transferuri voluntare	432,73 mii lei
			sume din excedentul bugetului local utilizate pentru finanțarea cheltuielilor secțiunii de dezvoltare	5.568 mii lei
			subvenții către bugetele locale pentru finanțarea programului multianual de asistență tehnică pentru	4.139 mii lei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

pregătirea proiectelor de investiții publice finanțate prin Programul operațional regional 2007-2013 (pentru proiectul "Managementul Regional al Deșeurilor Urbane și Ecologizarea Rampelor de Deșeuri în Județul Satu Mare")	
sume primite în cadrul programelor FEGA implementate prin APIA	801 mii lei
subvenții primite de la bugetul de stat pentru Camere Agricole	1.779 mii lei
subvenții primite de la bugetele locale pentru protecția copilului	2.865,46 mii lei
subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale necesare sustinerii derularii proiectelor finanțate din FEN postaderare	2.924 mii lei
finanțarea programului Național de Dezvoltare Locală	6.006 mii lei
sume din fonduri externe nerambursabile postaderare, respectiv din cofinanțarea din bugetul de stat, în contul plăților efectuate	31.713 mii lei

În ceea ce privește cheltuielile din bugetul local al Județului Satu Mare pe anul 2014, în total de 232.502,51 mii lei, sunt de subliniat următoarele domenii:

TOTAL		din care:	Valoare
2014	Cheltuieli	232.502,51 mii lei	
		Pentru finanțarea activității desfășurate de aparatul propriu al Consiliului Județean	25.122,5 mii lei
		Serviciului Public Județean de Evidență a Persoanei Satu Mare i s-a alocat suma de	947 mii lei
		programul lapte-corn, precum și unitățile de învățământ special (Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Satu Mare, Liceul Tehnologic Simion Bărnuțiu Carei, Școala Gimnazială Vasile Lucaci Carei, Centrul Județean de Resurse și Asistență - Educațională Satu Mare).	11.937,00 mii lei
		Sănătate, din care în vederea finanțării :	24.699,82 mii lei
		–Spitalului Județean de Urgență Satu Mare	21.111,82 mii lei
		–Spitalului Orășenesc Negrești Oaș	549 mii lei
		–Spitalului de Pneumoftiziologie Satu Mare	852 mii lei
		–Proiectului FEN "Modernizare Ambulatoriu Integrat al Spitalului Orășenesc Negrești Oaș"	2.166 mii lei
		–cheltuieli de proiectare	21 mii lei
		Cultură, recreere și religie (au fost finanțate instituțiile de cultură aflate în subordinea Consiliului Județean Satu Mare (Muzeul Județean, Școala de Arte, Biblioteca Județeană, Centrul Județean pentru Promovarea, Conservarea Culturii Tradiționale Satu Mare și Filarmonica "Dinu Lipatti"), respectiv contribuțiile pentru personalul neclerical, precum și unele acțiuni privind cultura, religia și activitatea de sport și tineret.	14.214,33 mii lei
		Asistență socială din care a fost finanțată:	66.951,41 mii lei
		–activitatea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare (asistență socială pentru familie și copii,	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

			<i>asistență socială în caz de boli și invalidități, asistență acordată persoanelor în vârstă)</i>	
			cheltuielile de proiectare realizate în cadrul capitolului Locuințe, servicii și dezvoltare publică	294 mii lei,
			pentru protecția mediului s-au aprobat, din care:	5.236 mii lei
			–Cofinanțarea proiectului "Managementul Regional al Deșeurilor Urbane și Ecologizarea Rampelor de Deșeuri în Județul Satu Mare"	5.139 mii lei
			transporturi și comunicații din care:	36.712,25 mii lei
			–pentru menținerea stării de viabilitate a drumurilor județene	32.704,25 mii lei
			–pentru Regia Autonomă Aeroportul Satu Mare	4.007 mii lei
			alte acțiuni economice din care:	295 mii lei
			–pentru cofinanțarea proiectului "Dezvoltarea zonei turistice Luna -Șes"	90 mii lei
			–pentru finanțarea investițiilor la obiectivul „Parc balnear Beltiug"	205 mii lei.
			Centrul Militar Județean Satu Mare	275 mii lei
			Inspectoratul pentru Situații de Urgență Someș al Județului Satu Mare	298 mii lei
			Plata dobânzilor aferente datoriei publice interne	2.772,50 mii lei
			Rambursarea liniei de finanțare conform contractulelor de credit încheiate cu BCR Sucursala Satu Mare, respectiv CEC Bank SA	7.051 mii lei.

În ceea ce privește Bugetul de Venituri și Cheltuieli al Consiliului Județean Satu Mare, sunt importante de menționat următoarele aspecte:

- Veniturile totale au crescut sustinut din 2010 în fiecare an, astfel la 2015 se înregistrează o creștere cu 23,7% față de 2010 și o creștere cu 5,5% față de 2012. O creștere semnificativă a bugetului de venituri a avut loc în 2012 față de 2011 (16,75%), urmând ca apoi veniturile să înregistreze o creștere mai redusă de la an la an.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

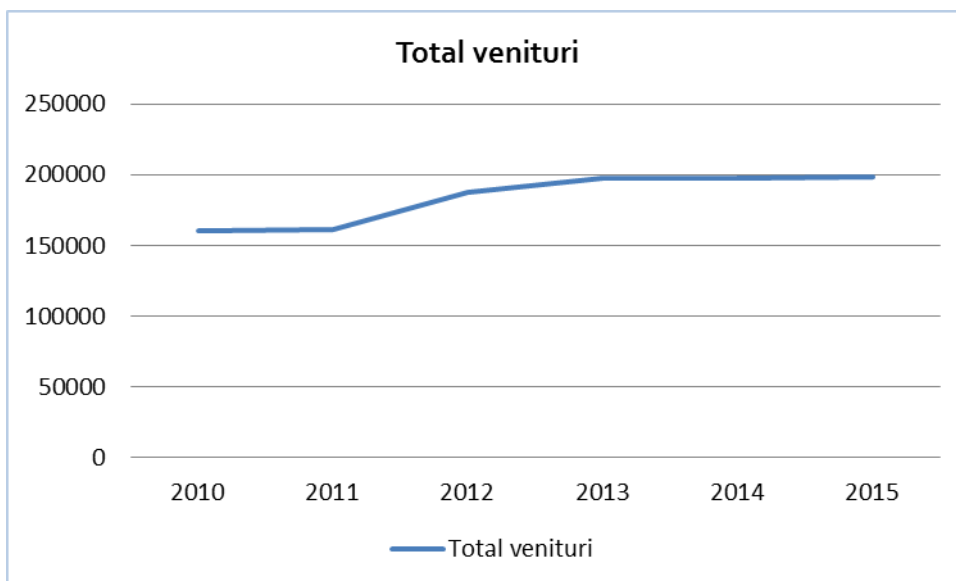

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

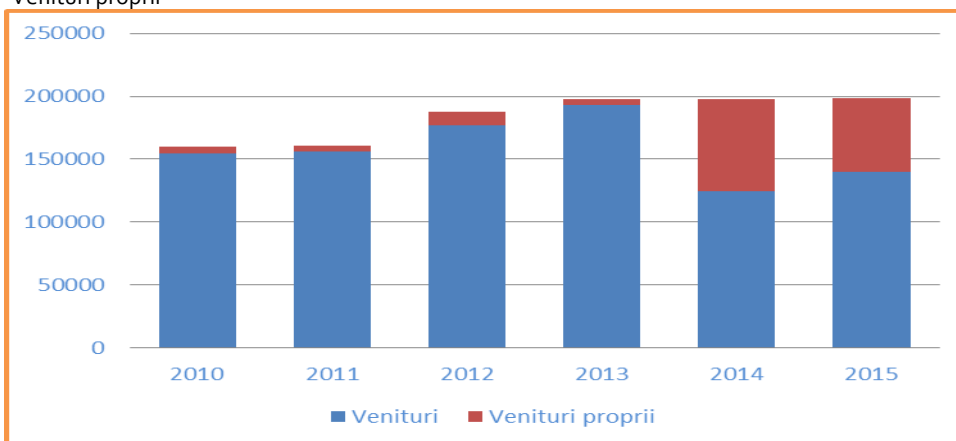
Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Figură 9.4 1 - Veniturile totale

- Cel mai important aspect al creșterii veniturilor o reprezintă creșterea veniturilor proprii, atât în valoare reală, cât și ca pondere în totalul veniturilor. Dacă în perioada 2010-2011 veniturile proprii reprezentau doar aproximativ 3% din totalul veniturilor, în 2014-2015 acestea au ajuns să reprezinte aproximativ 30%. Veniturile proprii sunt foarte importante pentru planificarea bugetară și capacitatea de dezvoltare viitoare a Județului, pentru că:
 - Sunt surse de finanțare independentă de alte entități
 - Sunt baza de calcul pentru obținerea de credite externe, astfel încât, o valoare ridicată a veniturilor proprii crește capacitatea de creditare a Județului pentru proiecte de investiții
 - Reprezintă o valorificare eficientă, crescută, a activelor proprii.

Figură 9.4 2 – Venituri proprii

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

9.5 Măsurile de întărire a capacității administrative la nivelul Județului Satu Mare

Consolidarea capacității administrației publice este esențială pentru asigurarea unor servicii publice de calitate, în condiții de eficiență și accesibilitate a beneficiarilor finali.

Serviciile publice constituie principalul element la care cetățeanul se raportează atunci când evaluează rezultatele/performanțele administrației publice. Pentru asigurarea creșterii calității și a accesului la serviciile publice este important să se dezvolte și să se implementeze mecanisme care să asigure un nivel minim, permițând în același timp instituțiilor și autorităților publice cu interes pentru inovare și dezvoltare și resursele necesare să dezvolte servicii la calitate superioară, precum și diverse mecanisme alternative de livrare a acestora.

La nivel național, administrația publică beneficiază de sprijin pentru întărirea capacității administrative, prin diverse programe cu finanțare europeană, precum fostul Program Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, actualmente Programul Operațional Competitivitate și Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, actualmente Programul Operațional Capacitate Administrativă.

La nivelul Județului Satu Mare, Consiliul Județean a derulat în perioada de programare 2007 – 2013 o serie de investiții al căror scop a fost îmbunătățirea capacității administrative.

O astfel de investiție a fost proiectul **„INFORMATIZAREA REGISTRULUI AGRICOL, IMPLEMENTAREA SI ACHIZITIONAREA UNUI SISTEM INFORMATIC INTEGRAT IN 15 U.A.T.-URI IN JUDEȚUL SATU MARE”**, derulat în cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007 – 2013, derulat în perioada 02.12.2013 – 04.10.2015, al cărui obiectivul general a fost achiziționarea unui sistem informatic destinat gestiunii Registrului Agricol în format electronic, ce are ca scop evidența și centralizarea automată a datelor din registrele agricole fizice existente în cadrul fiecărei Unitati Administrativ Teritoriale.

Alte proiecte derulate de Consiliul Județului Satu Mare, în domeniul creșterii capacității administrației publice sunt:

1. UNISON – Parteneriat în implementarea sistemului de management al calității în administrația sătmăreană. – cod SMIS 10722/ Nr. contract 166/27.07.2010, finalizat în 2012, care a avut ca obiective îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor către cetățeni la nivelul administrației Județului Satu Mare și îmbunătățirea managementului administrației publice prin proiectarea, implementarea unui sistem de management al calității și obținerea certificării ISO 9001:2008. Proiectul s-a dezvoltat în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Satu Mare; Direcția Generală de Evidență a Persoanei Satu Mare și 5 primării de orase din județ: Tășnad, Negrești –Oaș, Carei, Livada, Arduș și a vizat implementarea sistemului de management al calității în administrația publică sătmăreană.

Implementarea sistemului de management al calității în baza standardelor ISO 9001:2008, dublată de o instruire corespunzătoare a angajaților a condus în final la o dezvoltare mult mai bună a organizației, oferind un cadru de evoluție clar și predictibil.

2. Programe de instruire ECDL pentru administrația publică a Județului Satu Mare, COD SMIS 2982/ Contract nr. 49/16.09.2009, derulat prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Administrative, Axa Prioritară 1- Îmbunătățiri de structură și de proces ale managementului ciclului politici publice, Domeniu Major Intervenție 1.3 – Îmbunătățirea eficacității organizaționale, finalizat în 2011, obiectivele proiectului fiind dezvoltarea abilităților de operare PC recunoscute la nivel internațional prin Permisul European de Conducere a Computerului (ECDL Start/Complet) pentru 200 funcționari publici cu funcție de conducere și execuție din cadrul Consiliului Județean Satu Mare, bărbați și femei, din toate categoriile de vârstă (19-24 ani / 25-54 ani, peste 55 ani) și creșterea competitivității angajaților din cadrul Consiliul Județean Satu Mare, prin dezvoltarea abilităților de operare PC prin intermediul cursurilor ECDL.

3. „COMPAS 20 – Concepții și Orientare Modernă, Planificare Armonioasă și Strategică până în 2020”, cod SMIS 2951, derulat prin Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, Axa Prioritară 1- Îmbunătățiri de structură și de proces ale managementului ciclului politici publice, Domeniu Major Intervenție 1.1 – Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ, Operațiunea – Strategii de dezvoltare locală, finalizat în 2012, al cărui obiective au fost crearea unei administrații publice locale eficiente prin îmbunătățirea capacității de planificare strategică, precum și dezvoltarea capacității de formulare a politicilor publice la nivel Județean, elaborarea strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare, precum și instruirea funcționarilor din administrația publică a Județului în domeniul planificării strategice. Îmbunătățirea capacității de planificare strategică a factorilor de decizie din administrația publică Județeană a fost realizată atât prin faptul că publicul deține un COMPAS care are trasate direcțiile de planificare strategică, precum și un portofoliu de proiecte identificate pentru atingerea nivelului de dezvoltare dorit, dar și prin conștientizarea importanței planificării strategice – prin intermediul cursurilor organizate pe această temă.

Măsurile de consolidare a capacității administrative sunt susținute și în noua etapă de programare prin programe precum Programul Operațional Competitivitate (POC) sau Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA).

Programul Operațional Competitivitate

POC propune soluții nevoilor și provocărilor legate de nivelul redus al competitivității economice la nivel național, în special în ceea ce privește (a) sprijinul insuficient pentru CDI și (b) infrastructura subdezvoltată de TIC și implicit servicii slab dezvoltate.

Axa prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă din cadrul POC contribuie direct la implementarea Strategiei Naționale Agenda Digitală pentru România 2014-2020 și susține Acordul de Parteneriat 2014-2020, în special prin contribuția directă la realizarea obiectivului tematic 2 – Sporirea utilizării, calității și a accesului la tehnologia informației și comunicațiilor.

Strategia Națională Agenda Digitală pentru România, în raport cu obiectivele Strategiei Agenda Digitală pentru Europa, își propune pentru 2020 următoarele ținte:

- (1) creșterea ratei de utilizare la 35% din cetățenii care utilizează serviciile e-guvernare și creșterea procentului de cetățeni care returnează formulare la 20% din totalul cetățenilor care utilizează serviciile e-guvernare,
- (2) utilizarea cu regularitate a internetului de către 60% din total cetățeni și de către 45% dintre persoanele dezavantajate și

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

(3) acoperirea de 100% cu infrastructură în bandă largă de mare viteză, acoperirea de 80% cu infrastructură în bandă largă cu viteze de peste 30 Mbps și 45% abonamente la infrastructura în bandă largă cu viteze de peste 100 Mbps la punct fix.

POC contribuie la atingerea acestor ținte prin acțiunile finanțate prin Axa Prioritară 2 concepute astfel încât să asigure o abordare sistemică a intervențiilor susținute, abordarea provocărilor și necesităților de dezvoltare într-o manieră de sus în jos. Scopul este de a asigura, pe de o parte, o aplicare coerentă și uniformă a instrumentelor TIC în toate sistemele publice implementate în România, precum și de comunicarea/corelarea lor cu sistemele europene relevante

Prin Axa prioritară 2 se poate finanța:

Acțiunea	Prioritatea de investiții	Principiile pentru selectarea acțiunilor
Acțiune 2.1.1 - Îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și a accesului la internet	1. Extinderea conexiunii în bandă largă și desfășurarea rețelelor de mare viteză și sprijinirea adoptării noilor tehnologii și rețele pentru economia digitală	Activități de extindere a infrastructurii TIC în zonele cu acoperire redusă, care permit viteze de peste 30 Mbps. Se va urmări cu precădere acoperirea zonelor unde rețelele de mare viteză au un grad de acoperire foarte redus.
Acțiune 2.2.2 – Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic	2. Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC	Activități de consolidare a încrederii consumatorului în comerțul electronic, în privința securității datelor personale și a tranzacțiilor financiare.
Acțiune 2.3.1 – Consolidarea și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice dedicate serviciilor de e-guvernare tip 2.0 centrate pe evenimente din viața cetățenilor și întreprinderilor, dezvoltarea cloud computing guvernamental și a comunicării media sociale, a Open Data și Big Data	3. Consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-învățare, e-incluziune, e-cultură, e-sănătate.	Activități cu impact strategic national, care vizează un grup-țintă cât mai numeros și propun soluții care sunt mai eficiente să fie aplicate la nivel sistemic, orizontal, la nivel național. Vor fi selectate cu precădere măsuri la nivel național care să aibă un impact cât mai mare asupra populației, întreprinderilor, și instituțiilor publice.
Acțiune 2.3.2 - Asigurarea securității cibernetice a sistemelor TIC și a rețelelor informatice		
Acțiune 2.3.3 - Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemică în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Programul Operațional Capacitate Administrativă

POCA promovează crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea îndeplini acest rol, administrația publică are nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și predictibile de funcționare. O astfel de administrație trebuie să fie capabilă să ofere decidenților politici instrumentele necesare fundamentării și implementării unor politici publice în interesul cetățenilor. Optimizarea administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POCA are două axe dedicate consolidării capacității administrative, respectiv:

➤ Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificarea strategică și bugetarea pe programe la nivel central
- Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management
- Îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor
- Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni
- Măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Obiectivul Specific 1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare și moderne de management al resurselor umane;

Exemple de acțiuni:

- Cadru legal și instituțional privind managementul resurselor umane
- Instrumente moderne de management al resurselor umane pentru creșterea profesionalismului și a atractivității administrației publice

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Obiectivul Specific 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar

Exemple de acțiuni:

- Sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrarea justiției
- Capacitate instituțională consolidată la nivelul sistemului judiciar pentru creșterea performanței instituționale, inclusiv pentru continuarea punerii în aplicare a noilor coduri

Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu

Exemple de acțiuni:

- Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice
- Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Obiectivele specifice ale axei prioritare 2 vor sprijini susținerea unui management performant la nivelul autorităților și instituțiilor publice locale, creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul autorităților și instituțiilor publice, precum și îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, inclusiv prin asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul acestuia.

Obiectivul Specific 2.1 - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificare strategică și financiară
- Sprijinirea introducerii de instrumente, procese de management la nivel local
- Măsuri pentru susținerea organizațiilor non-guvernamentale și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic)

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Obiectivul Specific 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice

Exemple de acțiuni:

- Măsuri de creștere a transparenței în administrația publică
- Mecanisme administrative (audit, control, control managerial intern)
- Capacitatea administrativă de a preveni și a reduce corupția
- Educație anticorupție

Obiectivul Specific 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.

Exemple de acțiuni:

- Consolidarea planurilor de formare a personalului din sistemul judiciar raportat la noul cadru legislativ și evoluția practicii judiciare.
- Elaborarea de materiale suport pentru formare precum ghiduri, manuale, instrumente IT (e-learning, sisteme audio-video, aplicații mobile etc.) etc.;
- Organizarea de conferințe, seminarii, stagii de formare și specializare pentru formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar și a practicienilor dreptului
- Dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice, de evaluare a calității și monitorizare a asistenței.
- Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare
- Dezvoltarea și diversificarea paletelor de servicii de consiliere și asistență juridică adecvate nevoilor cetățeanului
- Promovarea și consolidarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor prin derularea de campanii de informare a justițiabililor și magistraților, acțiuni de formare a practicienilor;
- Îmbunătățirea activității de executare a hotărârilor judecătorești
- Dezvoltarea sistemelor informatice necesare asigurării unui grad sporit de transparență și accesibilitate a serviciilor furnizate de sistemul judiciar

9.6 Analiza SWOT Capacitate administrativă

Puncte tari	Structură echilibrată a aparatului de specialitate al Consiliului Județean Satu Mare; Crestere sustinută a veniturilor totale în ultimii ani, ceea ce reprezintă o capacitate ridicată de finanțare pentru cât mai multe domenii de activitate și pentru susținerea proiectelor de dezvoltare	Diversificarea mecanismelor de cooperare dintre administrațiile publice locale active și alți actori relevanți din comunități permite o mai bună coordonare a investițiilor necesare și partajarea unor resurse relativ rare în aparatul public,
--------------------	--	--

	Ponderea ridicată a veniturilor proprii în veniturile totale, reprezentând independența financiară, capacitate crescută de creditare și valorificarea superioară a activelor proprii Sisteme informatice implementate (Registrul Agricol) Sistem de audit și control eficient Diversitatea structurilor asociative, de tip GAL, ADI și asociațiilor micro-regionale; Experiența existentă și lecțiile învățate din proiectele de colaborare anterioare;	precum persoane cheie cu competențe tehnice avansate sau actori capabili de animarea comunității locale. Deși există experiențe valoroase în această direcție, în continuare procesul ar trebui rafinat și îmbunătățit. Eficiența administrației publice este caracterizată de o volatilitate ridicată, atâta timp cât există diferențe majore între capacitatea administrativă a consiliilor locale și a consiliului Județean. Mai mult, deși existența și funcționarea structurilor de colaborare dintre administrații sunt meritorii, acestea au limitări semnificative având în vedere cadrul legislativ și instrumentele puse la dispoziție prin legislația în vigoare. Contextul viitoarei descentralizări în România, va implica o creștere a responsabilităților consiliilor județene și a autorităților publice locale. În același timp, aceste responsabilități vor pune o presiune din ce în ce mai ridicată asupra aparatului administrației publice locale și asupra bugetelor acestora. Investițiile în formarea resurselor umane, adoptarea de noi tehnologii prin modele de bună practică din țară și din Europa, pot preîntâmpina apariția unor probleme de capacitate administrativă și pot oferi soluții de management eficiente și adaptate realității locale sătmărene.
Puncte slabe	Diferențe semnificative între capacitatea administrativă a administrațiilor locale și cea Județeană; Lipsa unei pregătiri adecvate în ceea ce privește produsele de execuție bugetară și management financiar-contabil în cadrul instituțiilor subordonate Consiliului Județean. Lipsa unor proceduri privind finanțarea și decontarea activităților culturale, sportive și ale unităților de cult; Deficiențe în gestiunea resurselor umane la nivelul CJ și a instituțiilor subordonate: inexistența indicatorilor de performanță, neactualizarea fișelor de post, lipsa sau neaplicarea unor proceduri în ceea ce privește concursurile pentru ocuparea posturilor vacante Lipsa anumitor proceduri în ceea ce privește elemente de control financiar (ex: activitățile de casierie, activitățile de arhivare) Lipsa unor sisteme informatice integrate, care să permită monitorizarea și controlul eficient a instituțiilor din subordinea CJ (unitățile medicale, unitățile de cultură, învățământ) Structură de guvernare relativ slabă, ce îngreunează sistemul decizional și capacitatea de finanțare, mai ales în cadrul ADI, organizate drept organizații non-profit de utilitate publică;	
Oportunități	Existența și diversitatea fondurilor europene menite să întărească capacitatea	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	administrativă; Inovațiile tehnologice în domeniul politicilor publice; Recomandari din partea Compartimentului de Audit Intern privind eliminarea elementelor de riscuri potențiale identificate Legislație în schimbare cu privire la colaborările dintre mediul public și cel privat;
Amenințări	Creșterea gradului de complexitate pentru responsabilitățile administrației publice locale, în special în contextul proceselor de descentralizare și regionalizare, fapt ce va necesita reforme puternice pentru creșterea performanței administrațiilor publice; Nevoia în creștere de asistență tehnică a autorităților publice județene sau locale, pe partea de atragere sau gestionare de finanțări și proiecte de dezvoltare; Lipsa de politici publice de reformă de la nivel central care să anime sistemul administrației publice locale;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 10

CONTRIBUȚIA LA OBIECTIVELE ORIZONTALE

10.1. Egalitatea de șanse

Principiul egalității de șanse și al nondiscriminării constituie o prioritate la nivelul politicilor promovate de Uniunea Europeană. Cele 27 de state membre, printre care se regăsește și România, începând cu 1 ianuarie 2007, înglobează în toate politicile și la nivelul tuturor demersurilor măsuri privind combaterea discriminării și asigurarea egalității de șanse. Promovarea nondiscriminării presupune transpunerea la nivel empiric a unor valori și atitudini precum: egalitatea, echitatea, respectul, coeziunea socială, libertatea, responsabilitatea socială, unitatea în diversitate și toleranță.

Carta UE privind Drepturile Fundamentale, Art.21(1) statuează: "Orice discriminare bazată pe orice criteriu precum sex, rasă, culoare, etnie sau origine socială, trăsături genetice, limbă, religie sau credință, opinie politică sau de altă natură, apartenență la o minoritate națională, proprietate, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală este interzisă".

Politicile în domeniul egalității de șanse contribuie la întărirea coeziunii și solidarității sociale, fiind esențiale pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă. Legislația română garantează drepturi egale tuturor cetățenilor de a participa, fără discriminare, la viața economică și socială.

Strategia Comisiei Europene privind egalitatea de șanse este orientată către următoarele priorități:

Independența economică a femeilor

Rata de ocupare a forței de muncă de către femei a crescut semnificativ în ultimul deceniu. Totuși, această creștere trebuie să continue pentru a realiza obiectivul Strategiei Europa 2020, și anume o rată de ocupare a forței de muncă de 75 %, și pentru a-l extinde asupra categoriilor de femei pentru care ratele de ocupare sunt cele mai scăzute. Sunt necesare progrese pentru îmbunătățirea calității locurilor de muncă și a politicilor de reconciliere între viața privată și viața profesională.

Comisia va adopta inițiative care vizează:

- promovarea egalității în cadrul Strategiei Europa 2020 și finanțările din partea UE;
- încurajarea antreprenoriatului feminin și desfășurarea de activități independente de către femei;
- evaluarea drepturilor lucrătorilor în materie de concediu din motive familiale;
- evaluarea progreselor realizate de statele membre în ceea ce privește structurile de îngrijire a copiilor;
- promovarea egalității în cadrul inițiativelor privind imigrarea și integrarea migrantilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Remunerația egală

Comisia subliniază că există în continuare disparități salariale între bărbați și femei, inclusiv pentru aceeași muncă sau pentru prestarea unei munci echivalente. Cauzele acestor disparități sunt multiple și derivă în special din segregarea în domeniul educației și pe piața forței de muncă.

Pentru a contribui la eliminarea inegalităților salariale, Comisia intenționează:

- împreună cu partenerii sociali europeni, să exploreze posibile căi de îmbunătățire a transparenței salariale;
- să susțină inițiativele în favoarea remunerației egale la locul de muncă, în special prin mărci, carte și premii;
- să instituie o zi europeană a egalității salariale;
- să încurajeze femeile să lucreze în sectoare și profesii denumite „netradiționale”, cu predilecție în sectoarele ecologice și inovatoare.

Egalitatea în luarea de decizii

Femeile sunt subreprezentate în procesele decizionale, atât în parlamentele și guvernele naționale, cât și în consiliile de administrație ale marilor întreprinderi. Acestea reprezintă însă jumătate din forța de muncă și mai mult de jumătate din noii absolvenți universitari ai UE.

În acest context, Comisia intenționează:

- să propună inițiative cu obiective specifice pentru îmbunătățirea situației;
- să monitorizeze progresele referitoare la obiectivul de 25 % de femei în posturi cu putere de decizie, în special în sectorul cercetării;
- să favorizeze creșterea numărului de femei în comitetele și grupurile de experți stabilite de Comisie, cu un obiectiv de cel puțin 40 % de femei;
- să promoveze o mai mare participare a femeilor la alegerile Parlamentului European.

Demnitate, integritate și încetarea violenței bazate pe gen

Potrivit estimărilor, 20 până la 25 % din femeile care trăiesc în UE au fost victime ale violenței fizice cel puțin o dată în viață, iar circa jumătate din femeile care trăiesc în Europa au fost supuse mutilării genitale.

Comisia Europeană:

- va propune o abordare globală la nivelul UE pentru lupta împotriva violenței;
- va garanta că legislația UE privind azilul ia în considerare egalitatea între femei și bărbați;
- va monitoriza chestiunile de gen în domeniul sănătății.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Egalitatea de șanse între femei și bărbați în cadrul acțiunilor externe

Politica externă a UE va contribui la egalitatea între femei și bărbați și la emanciparea femeilor. În acest sens, Comisia intenționează:

- să îmbunătățească egalitatea de tratament între femei și bărbați în țările candidate și țările potențial candidate la aderarea la UE;
- să pună în aplicare planul de acțiune privind egalitatea de tratament și emanciparea femeilor, în cadrul cooperării pentru dezvoltare (2010-2015);
- să coordoneze un dialog periodic și schimburi de experiență cu țările partenere ale politicii europene de vecinătate;
- să integreze aspectele legate de egalitatea de tratament în ajutorul umanitar.

Aspecte transversale

Comisia se angajează să îmbunătățească egalitatea de tratament între femei și bărbați, acordând atenție deosebită:

- rolului bărbaților în egalitatea între femei și bărbați;
- diseminării bunelor practici pentru redefinirea rolurilor atribuite în funcție de gen în domeniile tineretului, educației, culturii și sportului;
- bunei aplicări a legislației UE, cu predilecție a Directivei 2004/113/CE privind egalitatea de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii și a Directivei 2006/54/CE privind egalitatea de șanse;
- gestionării și instrumentelor egalității între femei și bărbați, în special prin elaborarea unui raport anual privind egalitatea între femei și bărbați, în scopul de a contribui la dialogul anual de nivel înalt între Parlamentul European, Comisia Europeană, statele membre și principalele organizații implicate.

Prin egalitatea de șanse se asigură promovarea egalității între bărbați și femei și se iau măsurile adecvate pentru prevenirea oricărei discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, aspect esențial de care s-a ținut cont atât în etapa de pregătire cât și în cea de implementare a PDR.

Strategia trebuie să vizeze competitivitatea economică prin sprijinirea dezvoltării afacerilor, dezvoltarea infrastructurii moderne de afaceri și a serviciilor, investiții pentru îmbunătățirea productivității, promovarea inovării, răspunzând astfel cerinței europene privind crearea de locuri de muncă și incluziune socială, asigurând în acest sens reducerea discriminării atât în favoarea femeilor dar și a altor categorii vulnerabile: persoane cu handicap, tineri, minorități, vârstnici, persoane din mediul rural, punându-se accent și pe reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie.

În ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii de transport strategia va ține cont de promovarea egalității de șanse prin asigurarea accesului tuturor grupurilor dezavantajate teritorial la educație și formare profesională, asigurându-se astfel oportunități egale în ce privește participarea pe piața

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

muncii, la servicii de sănătate și asistență socială, favorizând incluziunea socială. Este necesar ca în această strategie să fie prevăzute, de asemenea, și măsuri privind dezvoltarea infrastructurii locale de utilități, îmbunătățirea infrastructurii educaționale, de sănătate și socială, contribuind la reducerea disparităților între mediul urban și rural, privind accesul la educație, servicii medicale și de asistență socială.

Măsurile propuse pentru valorificarea și dezvoltarea resurselor umane vor necesita urmărirea reducerii diferențelor în rata de ocupare, șomaj, rata de cuprindere în învățământul de la toate nivelurile. Prin acțiunile privind reducerea dezechilibrelor și creșterea integrării sociale la nivelul Județului este necesar să urmărească asigurarea egalității de șanse pentru toate categoriile de grupuri dezavantajate, ceea ce presupune promovarea accesului nediferențiat la servicii de calitate privind educația și formarea, servicii medicale de calitate și servicii de asistență socială pentru întreaga populație a Județului.

Având în vedere că acest tip de strategie pune accent pe dezvoltarea unor sectoare prioritare, cu potențial economic, se urmărește creșterea ocupării forței de muncă în aceste sectoare și creșterea nivelului de salarizare, precum și favorizarea incluziunii minorităților etnice prin valorificarea potențialului din zonele cu specific etnic particular.

Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare va trebui să respecte principiul egalității de șanse prin toate obiectivele, măsurile și proiectele propuse. Consiliul Județean își va asuma că se vor lua măsuri pe perioada de implementare a acestora pentru asigurarea accesibilității beneficiarilor finali fără discriminare pe criteriu de sex, rasă, origine etnică, localitate de proveniență, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

10.2 Dezvoltare durabilă

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCEF) în raportul "Viitorul nostru comun", cunoscut și sub numele de "Raportul Brundtland": "Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi".

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv politic al Uniunii Europene începând cu anul 1997, prin includerea sa în Tratatul de la Maastricht. În anul 2001, Consiliul European de la Göteborg a adoptat Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene, careia i-a fost adăugată în anul 2002 o dimensiune externă la Lisabona.

Strategia Uniunii Europene pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă fundamentul Strategiei Naționale a României în domeniu și completează Strategia de la Lisabona, dorindu-se a fi un catalizator pentru cei ce elaborează politici publice și pentru opinia publică, în scopul schimbării comportamentului în societatea europeană și, respectiv, în societatea românească și implicării active a factorilor decizionali, publici și privați, precum și a cetățenilor în elaborarea, implementarea și monitorizarea obiectivelor dezvoltării durabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Conceptul dezvoltării durabile desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică a unei societăți, al căror fundament îl constituie în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme și elementele capitalului natural.

Dezvoltarea durabilă se fundamentează pe considerentul că dezvoltarea trebuie să răspundă nevoilor prezente fără a le afecta pe cele ale generațiilor viitoare. Aceasta are în vedere trei dimensiuni: economică, socială și de mediu. Astfel, strategia europeană privind dezvoltarea durabilă urmărește creșterea nivelului de protecție a mediului, o mai mare egalitate și coeziune socială. Toate cele trei aspecte vor fi avute în vedere și în cadrul strategiei de dezvoltare propusă pentru Județul Satu Mare.

Măsurile prevăzute a fi implementate în cadrul acestei strategii au o contribuție semnificativă la dezvoltarea durabilă a Județului, începând cu proiectele privind creșterea competitivității economice în industrie și servicii și dezvoltarea mediului antreprenorial, creșterea competitivității sectorului turistic, creșterea valorii adăugate a activităților economice din sectorul agricol, trecând la valorificarea resurselor energetice regenerabile, dezvoltarea infrastructurii suport pentru creșterea economică și dezvoltarea echilibrată și ajungând la valorificarea resurselor umane și dezvoltarea durabilă prin protejarea mediului.

Fără o politică de protecție a mediului nu putem vorbi de dezvoltare durabilă. Prin urmare, strategia de dezvoltare a Județului trebuie să aibă în vedere obiective privind asigurarea calității factorilor de mediu, protecția biodiversității, a patrimoniului cultural și peisajului, asigurarea dezvoltării rurale durabile, reducerea riscurilor și asigurarea unui management eficient al deșeurilor, inclusiv măsuri privind responsabilizarea cetățenilor privind protecția mediului. Aceste investiții vor contribui atât la creșterea calității vieții, cât și la stimularea creșterii economice. Un obiectiv distinct este cel privind valorificarea resurselor energetice regenerabile, prin promovarea consumului redus de energie, valorificarea surselor regenerabile și a tehnologiilor alternative asigurându-se astfel, eficiența energetică și utilizarea durabilă a energiei. Aspectele sociale cuprinse în conceptul de dezvoltare durabilă, vor fi surprinse în cadrul strategiei de dezvoltare a județului prin obiective și măsuri destinate creșterii gradului de ocupare, a integrării pe piața muncii, a nivelului de instruire al populației și asigurarea accesului tuturor categoriilor de populație la educație și formare profesională, dezvoltarea educației civice, ecologice, sprijinirea dezvoltării serviciilor de sănătate și asistență socială și promovarea incluziunii sociale.

10.3. Societatea informațională

Trecerea la o societate informațională și la o economie bazată pe cunoaștere, prin utilizarea tehnologiilor digitale și a internetului, contribuie la maximizarea beneficiilor pentru societate, creșterea productivității și competitivității și a locurilor de muncă. Politica UE în acest domeniu are în vedere mai multe aspecte: telecomunicațiile, dezvoltarea tehnologiei informației și comunicațiilor, competitivitatea industriei, dezvoltarea rețelelor de transport, energie și telecomunicații. Este necesar ca strategia de la nivelul Județului Satu Mare să cuprindă măsuri care vizează dezvoltarea infrastructurii TIC ca și infrastructură suport pentru creșterea competitivității economice în industrie și servicii, a turismului și agriculturii.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Utilizarea instrumentelor informatice este deosebit de importantă pentru promovarea turismului, motiv pentru care, în cadrul strategiei este recomandabilă prevederea realizării unui sistem de coordonare și informare turistică, a unor baze de date privind atracțiile turistice, promovarea serviciilor turistice pe internet, utilizarea tehnologiilor informaționale pentru informare și promovare.

Referitor la dezvoltarea sustenabilă a Județului, instrumentele TIC vor fi folosite pentru monitorizarea factorilor de mediu și conștientizarea și educația ecologică a populației.

În același timp, în ce privește întărirea capacității instituționale vor fi necesare măsuri pentru creșterea inovării și implementării de soluții inovatoare la nivelul administrației județene pentru susținerea antreprenoriatului și parteneriatelor, prin implementarea unor soluții de tip e-guvernare.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 11

ANCHETA ÎN RÂNDUL POPULAȚIEI

11.1. Metodologia

Notă – În cadrul etapei de reactualizare a Strategiei nu au fost efectuate anchete în rândul populației.

Tipul cercetării: cercetare directă a surselor primare de informații;

Calendarul cercetării: cercetarea s-a derulat în perioada: noiembrie 2010 – decembrie 2010;

Planul de eșantionare:

- universul anchetei: populația Județului Satu Mare din mediul urban și rural cu vârsta peste 18 ani;
- unitatea de sondaj: indivizi care răspund profilului descris mai sus;
- metoda de eșantionare: eșantionarea s-a realizat prin combinarea mai multor metode probabiliste și empirice și anume: o sondajul "areolar" pentru determinarea zonelor geografice de analiză: au fost identificate șapte zone: Satu Mare, Turț, Țara Oașului, Culciu, Ardud, Tășnad, Carei. În interiorul fiecărei zone, solicitantul cercetării ne-a pus la dispoziție o listă cu localitățile din care au fost extrase localitățile în care au fost administrate chestionare.
 - sondajul în mai multe grade pentru stabilirea localităților din care s-au extras unitățile de sondaj. Pentru această extragere s-a utilizat o bază de sondaj la nivelul localităților (orașe, municipii și comune);
 - metoda itinerariilor și eșantionarea pe loc – în cadrul localităților selecționate - pentru a selecționa unitățile de sondaj.
- Mărimea eșantionului: Conform contractului mărimea eșantionului a fost fixată la 400 de persoane. Pe teren au fost trimise spre administrare 420 de chestionare. La colectarea chestionarelor completate, au fost predate 417 chestionare, iar dintre acestea 3 au trebuit a fi eliminate din analiză, astfel încât eșantionul final analizat a inclus 414 persoane. Pentru a asigura o reprezentativitate cât mai bună a informațiilor, eșantionul astfel constituit a fost redresat – prin ponderare - pe baza a două variabile: vârsta persoanelor intervievate și respectiv zona de reședință aleasă spre analiză.

Observații:

- Sondajul este non-exhaustiv;
- Dacă metoda de eșantionare ar fi fost probabilistă, acest eșantion ar fi asigurat – cu un prag de încredere de 95% - o marjă de eroare de $\pm 0,047$. În condițiile în care s-a utilizat o combinație de metode de eșantionare, marja de eroare va fi corectată cu coeficientul lui Kish, prin multiplicarea cu coeficientul 1,4. În aceste condiții marja de eroare este de 0,067 (6,7%).

Metoda de cercetare: anchetă. A fost utilizată o echipă de anchetatori formată din 24 de operatori de anchetă.

Instrumentul de cercetare: chestionarul

Mijlocul de contact: "față în față" la domiciliul persoanelor intervievate, pe stradă și la locul de muncă.

Înainte de analiza efectivă a datelor obținute datele culese au fost calificate, în sensul că chestionarele în care au fost înregistrate non-răspunsuri la unele întrebări, acestea au fost înlocuite cu media răspunsurilor primite. Datele obținute ca urmare a administrării chestionarelor au fost supuse analizei:

- la nivelul eșantionului total au fost realizate atât prelucrări individuale ale fiecărei întrebări cât și analize încrucișate,
- au fost aplicate teste de contingență – testul χ^2 pentru a estima gradul de independență a două variabile.
- de asemenea, rezultatele au fost „ventilate” pe cele șapte zone de analiză delimitate la debutul cercetării, pentru un foarte mare număr de variabile.

11.2. Rezumatul raportului de cercetare

Principalele concluzii care rezultă din analiza datelor pot fi sintetizate astfel:

1. La nivel general:

- Peste 56% din locuitorii Județului Satu Mare se declară a fi *mulțumiți* și *foarte mulțumiți* de viața pe care o duc în prezent, iar dintre aceștia doar 2,3% se declară a fi „foarte mulțumiți”;
- 8,5% dintre respondenți se declară a fi *foarte nemulțumiți*;
- nu există diferențe semnificative în răspunsuri, în funcție de:
 - a. sexul persoanelor intervievate,
 - b. ocupația persoanelor intervievate,
 - c. mediul de rezidență al respondenților (urban/rural).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Diferențele constatate statistic se înregistrează atunci când analizăm cuplurile de variabile „grad de satisfacție” și „vârstă”, respectiv „zona de rezidență”:

a. Ponderea cea mai mare a persoanelor care sunt mulțumite și foarte mulțumite se înregistrează în intervalul de vârstă 36 – 60 de ani;

b. Ponderea cea mai mică a persoanelor mulțumite și foarte mulțumite o înregistrăm în cazul persoanelor peste 60 de ani;

c. ponderea cea mai mare a persoanelor care consideră că sunt mulțumite și foarte mulțumite se înregistrează în zonele: Țara Oașului (68,4% din respondenții din această zonă), Culciu (70%), Ardud (68,8%) și Tășnad (62,5%);

d. cu ponderi situate în jurul a 50% se situează zona Satu Mare (56%) și Tur (49%)

e. zona Carei se caracterizează printr-un procent mare de persoane care declară că sunt nemulțumite și foarte nemulțumite de viața pe care o trăiesc (65%).

- La nivelul întregului eșantion, **punctul forte** al Județului Satu Mare pare a fi „granița cu Ungaria și Ucraina” (cca. 40% din răspunsuri). Pe locurile următoare se situează „tradiția în domeniul agriculturii” – 21,7% și „potențialul turistic ridicat” (18,5%); a. Există diferențe de aprecieri în ceea ce privește punctul forte al Județului, în funcție de:

i. Vârstă: pentru persoanele cu vârsta peste 60 de ani punctul forte al județului îl reprezintă „tradiția în domeniul agriculturii” – 33,4%,

ii. Ocupație: în concordanță cu constatarea anterioară, pensionarii consideră că tradiția în domeniul agriculturii reprezintă punctul forte al județului,

iii. Mediul de rezidență: chiar dacă în ambele medii de rezidență (urban vs. rural) „granița cu Ungaria și Ucraina” constituie punctul forte al județului, locuitorii din mediul rural au opinii mai eterogene, acordând scoruri relativ apropiate mai multor itemi analizați;

iv. Zonele de rezidență decise spre analiză: 1. pentru zonele Tur, Țara Oașului, Ardud, Tășnad – punctul forte îl reprezintă „potențialul turistic ridicat (peisaje, obiective turistice, tradiții și obiceiuri)”,

2. pentru Zonele Satu Mare și Carei, punctul forte îl reprezintă faptul că Județul Satu Mare este un *județ de frontieră*,

3. pentru zona Culciu - „tradiția în domeniul agriculturii (creșterea animalelor, pomicultura, viticultura, plantele tehnice, etc.)”

- **Punctul slab** al Județului Satu Mare – la nivelul întregului eșantion – îl reprezintă „infrastructura deficitară a Județului (drumuri, rețele de utilități, etc.)” – cu un scor de 31%; pe locurile următoare s-au

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

situat: „migrația forței de muncă către alte țări sau zone ale României” (23,2% și „dezvoltarea insuficientă a turismului (infrastructură și servicii turistice slab dezvoltate” (13,2%);

a. pentru categoria „patroni/lucrători pe cont propriu” principalul punct slab îl reprezintă „migrația forței de muncă către alte țări sau zone ale României” (41,2%),

b. Pe zone de analiză, punctul slab al Județului este considerat a fi:

i. *Infrastructura deficitară* – pentru zonele Satu Mare, Culciu și Carei;

ii. *Migrația forței de muncă* – pentru zonele Tur, Ardud și Tara Oașului;

iii. *Dezvoltarea insuficientă a turismului* – pentru zona Tășnad.

- Investiții importante în Județul Satu Mare:

a. Scorul mediu al tuturor investițiilor evocate este de 1,68, ceea ce semnifică faptul că sătmărenii le consideră importante („1” – semnifică important);

b. Cea mai importantă investiție este considerată a fi „crearea de noi locuri de muncă” (scor 1,21) urmată fiind de „reabilitarea drumurilor” (1,23) și „modernizarea unităților sanitare” (1,32);

c. Zonele de analiză Culciu („extinderea și modernizarea rețelei de apă-canal”), Ardud („modernizarea exploatațiilor agricole”), Tășnad („sprijinirea înființării și dezvoltării de noi firme”), Carei („extinderea și modernizarea rețelei de apă-canal”) prezintă particularități în sensul că în „top 3” au intrat investițiile prezentate în paranteze.

2. Infrastructura de transport:

- Grad de mulțumire:

i. La nivelul întregului eșantion, scorul mediu obținut de cele 3 tipuri de infrastructură de transport analizate este de 3,36 ceea ce semnifică un grad de „nemulțumire” destul de accentuat („4” – semnifică deloc mulțumit);

ii. Scorurile individuale sunt: rețeaua de drumuri: 3,02; rețeaua de cale ferată: 3,19; aeroportul Satu Mare: 3,88.

iii. Un scor mediu mai favorabil – față de media pe ansamblu de 3,36 – a fost înregistrat în zonele: Satu Mare (3,34), Culciu (3,06) Ardud (3,36).

- Importanța proiectelor de infrastructură de transport:

i. Se observă o importanță relativ mare pe care sătmărenii o acordă acestor investiții (cel mai nefavorabil scor este de 2,29 (foarte aproape de „2” – cu semnificația „important”) obținut de investiția „extinderea și modernizarea Aeroportului Satu Mare”.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

ii. Pe primele trei locuri se situează investiții de tip „hard”:

1. „Modernizarea rețelei de drumuri care fac legătura cu principalele orașe din județ” – 1,31;
2. „Modernizarea rețelei de drumuri/străzi de la nivelul localității (inclusiv dintre localitățile aparținătoare)” – 1,34;
3. „Modernizarea drumurilor de acces la principalele atracții turistice din județ” – 1,68.

3. Serviciile și facilitățile publice:

- Grad de mulțumire:

o Scorul de ansamblu – la nivelul întregului eșantion și al tuturor serviciilor și facilităților publice – este de 2,64 și se află în intervalul delimitat de „2” – „mulțumit” și „3” – „nemulțumit”:

o „Alimentarea cu gaze naturale” – 3,35 și „Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea” – 3,01 sunt serviciile care generează cel mai scăzut grad de mulțumire;

o Sătmărenii se declară mulțumiți de „alimentarea cu energie electrică” care a înregistrat un scor de 2,04.

o Pe zone, serviciile care generează nemulțumire sunt:

- „transportul în comun” - Satu Mare,
- „alimentarea cu gaze naturale” – Tur, Țara Oașului, Ardud, Tășnad, Carei,
- „alimentarea cu apă potabilă și canalizarea” – Culciu.

- Importanța proiectelor de îmbunătățire a serviciilor publice:

o Scorul de ansamblu al tuturor proiectelor analizate: 1,87, ceea ce semnifică o importanță mare și foarte mare pe care sătmărenii o acordă acestora;

o Proiectele considerate a fi cele mai importante sunt cele care ar putea să minimizeze nemulțumirea descrisă anterior, și se referă – înainte de toate - la extinderea și modernizarea rețelei publice de alimentare cu apă, gaze naturale și canalizare.

4. Învățământul:

- Grad de mulțumire:

i. La nivel de ansamblu scorul înregistrat de serviciile de învățământ este de 3,14 ceea ce denotă o stare de nemulțumire;

ii. Scoruri mai bune au fost înregistrate în zonele Țara Oașului (2,52), Culciu (2,89), Carei (3,11).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

iii. Învățământul pentru adulți și cel universitar sunt cele care generează gradul cel mai mic de mulțumire, scorurile fiind de 3,66 și respectiv 3,53.

- Importanța proiectelor de îmbunătățire a serviciilor de învățământ:

i. Scorul de ansamblu al proiectelor analizate: 1,87 denotă importanța mare pe care sătmărenii o acordă acestora;

ii. Pe tipuri de investiții, cele mai bune trei scoruri au fost obținute de: „reabilitarea și modernizarea rețelei de unități de învățământ existente” – 1,53; „dezvoltarea învățământului profesional și vocațional pentru a deservi nevoia de forță de muncă cu studii medii din județ” – 1,74 și „extinderea rețelei de formare a adulților, care să ofere servicii de recalificare a forței de muncă în domenii cu cerere ridicată de personal” – 1,74;

iii. La polul opus - cu un scor de 2,64 - se situează proiectul „restructurarea rețelei de învățământ, în sensul desființării școlilor cu număr mic de elevi și predare simultană”.

- Reacții la desființarea școlii:

i. Aproape 45% (44,7%) dintre respondenți declară că și-ar „înscris copii la o altă școală din zonă, unde ar face naveta zilnic cu microbusul școlii”;

ii. Aproximativ un sfert dintre respondenți (26,1%) declară că ar „opta pentru o școală cu internat, unde copilul să fie cazat pe durata săptămânii de lucru”.

- Continuarea studiilor în alte centre universitare

i. În opinia respondenților din Județul Satu Mare, absolvenții de liceu decid să își continue studiile de nivel universitar în marile centre universitare din regiune, datorită lipsei unui viitor profesional în județ. Astfel: aproape 50% din respondenți (49,4%) au evocat „oportunitățile reduse de angajare din județ” și 42,8% au menționat „oferta deficitară de studii a facultăților din Satu Mare”.

5. Serviciile sociale și de sănătate:

- Gradul de mulțumire

a. Pe ansamblu, respondenții apreciază cu un scor mediu de 3,37 (nemulțumire) serviciile sociale și de sănătate din județ.

b. Cel mai puțin apreciate sunt serviciile sociale care au înregistrat cele mai nefavorabile scoruri, situându-se la coada clasamentului;

c. Dintre serviciile de sănătate, cele care produc cea mai mare nemulțumire sunt: „serviciul de ambulanță” – 3,38; „spitalul orășenesc/comunal” – 3,09 și „Spitalul județean Satu Mare” – 3,07.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

d. Aprecieri mai bune decât media pe județ am obținut în zonele: Tur (3,31), Culciu (3,15), Tășnad (3,08).

- Importanța proiectelor de îmbunătățire a serviciilor sociale și de sănătate:

a. Scorul de ansamblu al acestor proiecte: 1,79, relevă importanța acordată de sătmăreni acestor servicii și necesității de intervenție,

b. Cele mai importante proiecte care ar trebui puse în operă – în viziunea respondenților – sunt: „modernizarea și dotarea cu aparatură a spitalului Județean Satu Mare” (1,16), „modernizarea și dotarea spitalului din localitatea în care locuiesc” (1,24) și „modernizarea și dotarea ambulatoriilor din județ” (1,42).

c. „înființarea de noi farmacii” și „înființarea de noi cantine sociale” sunt ultimele două proiecte (2,43, respectiv 2,07) pe lista investițiilor propuse spre analiză și evaluare.

- Deplasări pentru îngrijire medicală: două treimi (63%) din respondenți au declarat că au fost confrunțați cu situația de a se deplasa pentru tratamente în alte județe din țară sau chiar în alte țări. Astfel, majoritatea s-au deplasat în Cluj-Napoca, Baia Mare, Târgu Mureș, dar și în Satu Mare, Ungaria și Germania.

6. Turism și identitate locală:

- Atracții turistice.

a. Răspunsurile au fost foarte diverse și numeroase și au mers de la simpla evocare generică a unor zone, orașe, clădiri, locuri, forme de relief sau tradiții, până la răspunsuri precise de genul: turnul pompierilor, mănăstirea Bixad, castelul Karoly etc.

b. Pe primele locuri într-o listă a atracțiilor turistice respondenții au situat: *Țara Oașului; Băile Tășnad, Sâmbra oilor și Turnul pompierilor.*

- Frâne în dezvoltarea turismului

a. În viziunea respondenților, numărul de turiști care vizitează județul Satu Mare este încă redus din următoarele motive: „infrastructura de transport slab dezvoltată” (21,2%), „promovarea insuficientă a obiectivelor turistice din județ în țară și străinătate” (29,5%) și „calitatea slabă a serviciilor turistice oferite de unitățile turistice din județ” (19,8%).

7. Economia și mediul de afaceri local:

- Resurse naturale

a. În opinia a 45,4% dintre respondenți, principala resursă naturală a Județului o reprezintă „terenurile agricole”, urmate fiind de „apele geotermale” (36%).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

b. Opiniile variază în funcție de zonele de analiză. De exemplu, 90% din respondenții zonei Tășnad, apreciază că principala resursă naturală a Județului o reprezintă „apele geotermale”.

- Produse „made in”: peste jumătate dintre respondenți (53,6%) declară că dacă au de ales între mai multe produse asemănătoare, preferă să cumpere produse locale, produse fabricate în Județul Satu Mare.

- Investiții pentru dezvoltarea Județului Satu Mare

a. Scorul global, de ansamblu al tuturor investițiilor propuse spre analiză: 1,69.

b. „atragera de investiții străine” (1,49), „sprijinirea dezvoltării afacerilor înființate de întreprinzători locali” (1,50) și „înființarea unor centre de colectare, prelucrare și distribuție a produselor agricole” (1,62) ar fi cele mai importante investiții – în viziunea respondenților.

8. Protecția mediului

- Colectarea selectivă a deșeurilor: 86% dintre sătmăreni declară că ar fi dispuși să treacă la *colectarea selectivă a deșeurilor*.

- Principala problemă de mediu a Județului o reprezintă „depozitarea gunoaielor în afara zonelor amenajate” – 52,4%. Pe locul doi, se situează „poluarea datorată autovehiculelor” – 27% din respondenți.

9. Dezvoltare teritorială:

- *Deplasări pentru cumpărături* se fac înspre reședința de județ, alte orașe din județ, înspre comunele mari, dar și înspre alte orașe din alte județe din România și chiar din străinătate;

- *Deplasări pentru servicii medicale*: putem evidenția aceleași fluxuri de migrare ca mai sus, cu precizarea că respondenții par a fi dispuși la eforturi mai importante – făcând deplasări la distanțe mai mari – pentru a dispune de servicii medicale;

- *Deplasări pentru servicii culturale și recreative*: deplasări îndeosebi înspre marile orașe din județ și din afara Județului, dar și spre marile centre universitare;

- *Deplasări pentru servicii de învățământ*: destinațiile sunt reprezentate de marile orașe din județ, marile orașe din județele apropiate și marile centre universitare;

- *Deplasările pentru diverse servicii administrative* sunt polarizate de reședința de județ și de orașele din județ;

- *Deplasări în interes de serviciu*: se fac îndeosebi înspre Satu Mare (52%), dar și spre Cluj-Napoca (cca.14%).

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Ca modalitate de transport, respondenții utilizează cu precădere *mașina proprie* (47,1%) și *mijloacele de transport în comun* (38,7%).

10. Variabile de segmentare – caracterizarea eșantionului:

- Sexul persoanelor intervievate: masculin (43.7%), feminin (56.3%);

- Vârsta persoanelor intervievate: 34.7% au vârsta între 18 și 35 de ani; 44% au vârsta între 36 și 60 de ani; 21.3% au vârsta peste 60 de ani;

- Mediul de rezidență: 46.8% provin din mediul urban; 53.2% din mediul rural;

- Categoria socio-profesională: 15.2% elev/student; 45.3% salariat; 7.1% fără ocupație; 25.8% pensionar; 6.6% patron/lucrător pe cont propriu.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 12

ANALIZA SWOT A JUDEȚULUI SATU MARE

PUNCTE TARI							
<i>Economie</i>	<i>Dezvoltare teritorială</i>	<i>Turism</i>	<i>Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate</i>	<i>Infrastructură</i>	<i>Mediu</i>	<i>Cooperare teritorială</i>	<i>Capacitate administrativă</i>
Structură și activitate economică stabilă chiar și în perioada de criză economică; Nivel ridicat al exporturilor, comparativ cu media regională; Numarul mare	Distribuție echilibrată la nivelul Județului a localităților urbane; Poziționare bună la nivel național în raport cu zona transfrontalieră, în special datorita pozitionarii catre doua	Diversitate relativ ridicată de patrimoniu, atât natural cât și construit; Calitatea apelor termale, ce poate constitui baza naturala pentru justificarea investitiilor in turismul balnear; Valorificarea	Populație mai puțin îmbătrânită față de media națională Reabilitarea și modernizarea infrastructurii spitalicești de la nivelul Județului Restructurarea sistemului Județean de	Aproprierea față de rețeaua europeană de transport TEN-T Amplasarea geografica la granita cu doua tari, Ungaria si Ucraina, cu puncte de trecere a frontierei importante, dotate cu	Acoperirea și gradul de conectare ridicat al localităților urbane la sistemul de alimentare cu apă potabilă; Implementarea proiectelor majore în domeniul alimentării cu apă și canal; Relief montan cu extensiune redusă și	Poziție geografică favorabilă, poartă de acces atât față de Ungaria, cât și de Ucraina; Multiculturalitatea Județului: etnică, religioasă Experiența dobândită în urma diversității mari de proiecte comune cu	Structură echilibrată a aparatului de specialitate al Consiliul Județean Satu Mare; Crestere sustinuta a veniturilor totale in ultimii ani, ceea ce reprezinta o capacitate ridicata de finantare pentru cat mai multe

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

de companii lider de piata, ceea ce reprezinta stabilitatea si performanta mediului de afaceri local	frontiere, zone de confluenta a granitelor politice;	resurselor de apă geotermală prin infrastructuri balneare este propice pentru o durată a șederii mai îndelungată și, de asemenea, pentru sosiri și în afara sezonului de vară;	învățământ, prin comasări: reducerea lor numerică care permite o gestionare mai eficientă a fondurilor	infrastructura de transport multimodala (CF, rutier).	altitudini mici și mijlocii;	Szabolcs-Szatmar-Bereg și regiunea Transcarpatia	domenii de activitate si pentru sustinerea proiectelor de dezvoltare
Numarul mare de investitori straini, ce pot reprezenta un model de succes pentru atragerea de noi investitii	Nivelul ridicat al polarizării urbane în special în cazul Satu Mare și Carei;	Proiecte in curs pentru reabilitarea si modernizarea infrastructurii balneare	Accent mai mare pe studii medii	Rețeaua rutieră de drumuri nationale pe teritoriul Județului este modernizata sau in stare tehnica buna;	Suprafețe reduse cu procese geomorfologice restrictive;	Experiența dobândită prin implicarea activă a reprezentanților Județului Satu Mare în stabilirea viziunii comune a regiunii Nord-Vest Transilvania de Nord și în planificarea dezvoltării regionale	Ponderea ridicata a veniturilor proprii in veniturile totale, reprezentand independenta financiara, capacitate crescuta de creditare si valorificarea superioara a activelor proprii
Existenta facilitatilor oferite de 4 parcuri de afaceri la nivelul Județului, disponibile pentru gazduirea de noi investitori	Poziționare regională superioară în raport cu Baia Mare (principala zona concurenta teritorial) din punctul de vedere al cooperării teritoriale;	Traditii, obiceiuri si produse locale traditionale multiculturale bine pastrate;	Licee de tradiție, recunoscute la nivel regional, național	Existența unui aeroport in judet, modernizat in perioada 2015-2016, permitand fluxuri de pana la 200 pasageri/oras;	Existenta lucrărilor hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor;	Existența în instituții și organizații din Satu Mare a unor persoane cu experiență în programare și planificare strategică legate de diferite programe europene	Sisteme informatice implementate (Registrul Agricol)
Pozitia de lider national in productia anumitor produse	Media suprafeței locuibile și a construcției de locuințe la nivel Județean este peste media națională	Evenimente cultural-artistice cu traditie si notorietate	Scăderea ratei criminalității	Existența singurului aeroport din regiunea nord-est cu o pistă de 2500m; Peste 75% din rețeaua de drumuri judetene are	Intensitate relativ redusă a viiturilor, care, cu excepția inundațiilor din anul 1970, nu au produs pagube materiale semnificative;	Monitorizare adecvată a rețelei hidrografice și posibilitatea avertizărilor în caz de inundații, pe raza Județului Satu Mare fiind amplasate un număr de 23 stații hidrometrice pe cursurile de apă și 31 posturi	Sistem de audit si control eficient
		Existenta unui brand turistic dezvoltat la nivel Județean, care poate constitui baza coerenta de promovare a turismului la nivelul	Calificarea, formarea și specializarea angajaților DGASPC			Orientarea pro-vest a autoritatilor	Diversitatea structurilor asociative, de tip GAL, ADI și asociațiilor micro-regionale;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

agricole și alimentare; Soluri fertile pentru agricultură; Potential turistic deosebit, prin multitudinea de obiective turistice antropice și naturale; Cresterea numărului de turiști în ultimii ani; Poziție geografică care a permis dezvoltarea unor sectoare economice la nivel local și care permite dezvoltarea zonala ca pol logistic de marfuri;		Județului Existenta zonelor cu potential în dezvoltarea turismului rural și agroturismului Existenta unor obiective culturale și istorice de mare importanță pentru cetățenii maghiari Obiective turistice antropice, de mare importanță, reabilitate prin programe europene nerambursabile, care pot constitui baza unor pachete și programe de servicii turistice Infrastructura aeroportuară modernizată, ce poate reprezenta o cale de accesibilitate pentru turiști străini din țări mai îndepărtate (Germania, Austria) și	În domeniul asistenței persoanelor vârstnice și cu dizabilități Know-how în elaborarea și implementarea proiectelor Disponibilitatea fondului de carte în bibliotecile publice din județ Creșterea numărului de muzee și colecții Disponibilitatea infrastructurii de cultură Număr și varietate mare de evenimente culturale care se derulează la nivelul Județului pe parcursul întregului an	covoare asfaltice; Reteaua de drumuri județene este inclusă într-un amplu program de reabilitare și modernizare, existând finanțare asigurată pentru 235 km; Dispune de o rețea de transport de electricitate relativ bine dezvoltată;	pluviometrice. Prognosticele hidrologice sunt întocmite de Serviciul Hidrologic al DA Someș-Tisa Cluj și transmise prin dispeceratul S.G.A. Satu Mare la Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență Satu Mare care procedează la avertizarea tuturor factorilor interesați de pe raza Județului. Varietate a condițiilor naturale și de mediu, existând o repartitie variată a condițiilor morfopedoclimatice Inexistența surselor de poluare majore și a episoadelor de poluare accidentală majoră, preponderența având sursele de poluare minore și	din Ucraina în ultimii ani, ceea ce reprezintă o deschidere către pregătirea și derularea de proiecte comune Existența unor rețele puternice de colaborare la nivel de regiuni transfrontaliere, cât și în cadrul macro-regiunilor din Uniunea Europeană; Existența unor proiecte comune de dezvoltare	Experiența existentă și lecțiile învățate din proiectele de colaborare anterioare;
--	--	---	---	---	---	---	---

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Resurse minerale și de apă termală		poate constitui în același timp o bună infrastructură pentru accesibilitatea turismului de business; Sunt în dezvoltare activități ce pot sprijini, pe viitor, dezvoltarea de pachete complexe de turism (ex. diversificarea infrastructurii balneare și implicarea în activități turistice a viticultorilor); Cea mai mare parte a atracțiilor turistice sunt marcate cu panouri informative; Participarea susținută la evenimentele de profil pentru promovarea serviciilor și atracțiilor turistice în ultimii ani Existența în organigrama Consiliului Județean a	Ansambluri folclorice de tradiție Interes ridicat al locuitorilor pentru sportul de performanță Recunoașterea valorilor la nivelul Județului		menajere; Scăderea indicatorilor generali de poluare și emisiilor; Existența instituțiilor și procedurilor legate de controlul nivelului de poluare prin monitorizarea și evaluarea permanentă a factorilor de mediu în special în municipiul Satu Mare; Biodiversitate bogată pe întreg Județul și existența ariilor naturale protejate		
------------------------------------	--	--	---	--	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		unui serviciu de specialitate cu atribuții în promovarea și marketingul turistic al Județului – Serviciul de Coordonare și Cooperare Instituțională, care are în subordine Compartimentul turism, promovarea mediului de afaceri, activități culturale și Compartimentul „Centrul de informare turistică” Existența unei Strategii pentru valorizarea turistică a patrimoniului Județului și a unei Strategii de marketing regional a Județului, pentru perioade până în 2020. Capacitate de cazare în funcțiune în creștere, în creștere cu 3.5% în ultimii 5 ani. Creștere					
--	--	---	--	--	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		sustinuta a capacitatilor de cazare in unitati hoteliere (+79% in 2015 fata de 2010) si a capacitatii de cazare in pensiunile turistice (+113% in 2015 fata de 2010) Număr de unități de cazare în creștere Ofertă variată de tipuri de cazare Numărul de angajați din domeniul HORECA în creștere Creștere susținută a circulației turistice în ultimii 5 ani (crestere cu 5.5%) Cresterea numarului de turisti straini in ultimii ani (de la 5% la 12% din totalul turistilor) Grad de ocupare peste media națională					
--	--	---	--	--	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		Prețuri relativ scăzute pentru cazare, masă, transport și servicii, după standardele Uniunii Europene Grad redus de sezonabilitate în comparație cu media națională – indicele de ocupare lunar este destul de constant de-a lungul anului Existența în zonă a unui număr suficient de firme multinaționale și mixte, pentru dezvoltarea turismului de afaceri; Patrimoniul cultural oferă posibilități de dezvoltare a pachetelor turistice de tip city-break Terenul este variat și facil de parcurs, de aceea se pot organiza: circuite cu bicicleta, concursuri					
--	--	--	--	--	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		de călărie sau pe apă (cu barca/canoe), trecând chiar granițele Județului					
PUNCTE SLABE							
Economie	Dezvoltare teritorială	Turism	Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate	Infrastructură	Mediu	Cooperare teritorială	Capacitate administrativă
Bazinul de forță de muncă este redusă ca volum, comparativ cu alte județe din regiune; Somajul relativ scăzut, ceea ce conduce la dificultăți în identificarea și recurtarea de forță de muncă sau conduce la creșterea costurilor cu transportul angajaților de la distanțe mari	Relativă izolare a Județului în raport cu restul regiunii; Relativă izolare față de restul țării și de celelalte centre regionale, datorită lipsei unei infrastructuri adecvate rutiere și feroviare; principalele proiecte de infrastructură pentru conectarea Județului la	Atracțiile turistice nu sunt concentrate la nivel teritorial ceea ce conduce la o dispariție a atractivității turistice în județ; Lipsa percepției Județului Satu Mare ca destinație turistică, nepoziționarea brandului în mintea consumatorilor și potențialilor consumatori de servicii turistice; Resursele naturale insuficient exploatate din punct de vedere turistic Infrastructura	Scăderea continuă a numărului populației din 1990 încoace Mortalitate mai ridicată la nivelul Județului față de media națională Mortalitate infantilă mai ridicată la nivelul Județului față de media națională Speranța de viață la naștere Județeană e cea	Municipiul Satu Mare, principalul nod rutier al județului, are probleme deosebite în gestionarea volumelor de trafic rutier. Lipsa șoselelor de centură din vecinătatea municipiilor; Județul Satu Mare nu are în exploatare sau în execuție nicio axă rutieră rapidă (autostradă sau drum expres).	Nefuncționarea sistemului de monitorizare (nefuncționarea în totalitate, la toți parametrii, pentru monitorizarea tuturor factorilor de mediu) Sistemul actual de monitorizare nu acoperă integral teritoriul administrativ al Județului, ceea ce determină necesitatea mai bune acoperiri cu puncte și secțiuni de măsură;	Zona de graniță are un grad redus de dezvoltare economică Accesibilitate redusă în zona de graniță cu Ucraina Diferențe geo-strategice și geo-politice între administrațiile române și ucrainene, ceea ce conduce la dificultăți în pregătirea, derularea și implementarea de proiecte cu finanțare	Diferențe semnificative între capacitatea administrativă a administrațiilor locale și cea Județeană; Lipsa unei pregătiri adecvate în ceea ce privește producerea și executia bugetară și management financiar-contabil în cadrul instituțiilor subordonate Consiliului Județean.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Economie bazată pe activități cu valoare adăugată redusă; Activitatea economică este concentrată în cea mai mare parte în jurul orașului Satu Mare; Dimensiunea foarte redusă a sectorului IT&C la nivelul Județului Lipsa facilitatilor de Cercetare-Dezvoltare-Inovare la nivelul Județului Capacitate insuficientă de colectare, depozitare și prelucrare a	rețeaua națională și europeană de transport este prevăzută pentru orizonturi 2020-2030-2050. Cu unele excepții, orașele prezintă un nivel de dezvoltare și echipare reduse în raport cu cerințele legale, dar și comparativ cu orașe similare; Cresterea numărului de așezări neviabile, așezări cu dispariție certă sau pe cale de dispariție (22% dintre așezări prezintă acest risc, iar tendința este de accentuare a	balnearea modernizată și exploatată nu deține și facilități conexe și servicii integrate (de tip wellness/spa, servicii medicale, alte servicii de agrement), ceea ce le face destul de neatractive pentru acest segment Parte din resursele balneare exploatabile sunt în localități rurale, cu acces dificil datorită infrastructurii deficitare, economiile locale nu sunt dezvoltate și nu propun capacități de cazare și facilități de alimentație și agrement. Aceste localități au șanse mici de a obține în perioada următoare statut de stațiune de interes național sau local și implicit să aibă acces la surse de finanțare mai	mai scăzută din țară, decalaje și mai mari la bărbați Emigrarea cadrelor medicale specializate Lipsa unor specializări necesare la nivelul Județului Nivelul scăzut de instruire a populației Dispariția de școli primare sau gimnaziale în unele localități cu număr scăzut de elevi Lipsa unor specializări universitare, și distanța relativ mare față de marile centre universitare	Rețea extinsă de drumuri județene, ceea ce necesită un nivel financiar ridicat pentru întreținerea și modernizarea acestora; Un procent însemnat (aproximativ 20%) din drumurile județene sunt încă de pământ sau cu pietruiri usoare, ceea ce face ca aceste drumuri să fie impracticabile Lipsa cadastrului drumurilor județene; Gradul de modernizare scăzut a drumurilor județene;	Roci care favorizează procese geomorfologice restrictive; Unități teritoriale administrative cu suprafețe expuse la riscuri naturale, având pante și energii de relief cu valori prag favorabile declanșării eroziunii liniare și alunecărilor de teren și extensiune mare a luncilor și a altor suprafețe cu pânza freatică aproape de suprafață; Capacitate mică de transport a albiilor îndiguite pe anumite sectoare de râu și caracterul torențial al scurgerii, cum ar fi cursul inferior al Ierului, cursul Crasnei, unde se produc niveluri	europeană Viziune de dezvoltare diferită între administrațiile din regiunea de graniță România-Ungaria, ce creează dificultăți în selectarea și pregătirea de proiecte cu finanțare europeană transfrontalieră. Colaborare redusă din punct de vedere economic la granița cu Ucraina;	Lipsa unor proceduri privind finanțarea și decontarea activităților culturale, sportive și ale unităților de cult; Deficiențe în gestiunea resurselor umane la nivelul CJ și a instituțiilor subordonate: inexistența indicatorilor de performanță, neactualizarea fișelor de post, lipsa sau neaplicarea unor proceduri în ceea ce privește concursurile pentru ocuparea posturilor vacante Lipsa anumitor proceduri în ceea ce privește elemente de
---	--	---	---	--	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

produselor agricole	acesui fenomen).	importante.	Deficit de cadre didactice în mediul rural	Infrastructura de transport feroviar este într-o stare proastă.	ridicate de apă într-un timp relativ scurt ceea ce determină declanșarea acțiunilor de apărare;		control financiar (ex: activitățile de casierie, activitățile de arhivare)
Lipsa unui marketing susținut pentru crearea de branduri naționale pentru produsele locale	Scaderea accelerată a populației urbane din municipiul Satu Mare (-21,57% RPL 2011 față de RPL 1992),	Riscul de canibalizare a ofertei județene de locații cu resurse balneare, în lipsa unor factori de identificare și diferențiere a fiecărei locații în parte, ce ar permite integrarea acestora în circuite;	Lipsa școlilor profesionale	Nivel scăzut înregistrat la nivelul transportului de călători folosind infrastructura feroviară;	Existența unor areale cu risc hidrografic, cum ar fi regiunile joase unde pânza freatică situată la mică adâncime (2-3 m) și panta redusă a râurilor determină meandre accentuate și albie pârșite sau depresiuni cu exces de umiditate, frecvente înmlăștiniri;		Lipsa unor sisteme informatice integrate, care să permită monitorizarea și controlul eficient al instituțiilor din subordinea CJ (unitățile medicale, unitățile de cultură, învățământ)
Număr redus de structuri asociative în domeniul agricol și structură excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole	scadere mai mare față de toate celelalte centre județene din Regiunea Nord-Vest și una dintre cele mai mari din țară (locul 8).	Locuri de cazare concentrate în municipiul reședință de județ și concentrarea excesivă a circulației turistice în municipiul Satu Mare	Colaborarea deficitară instituțională în domeniul asistenței persoanelor vârstnice și cu dizabilități	Legătura feroviară cu Dej, Cluj-Napoca și în consecință cu aproape întreaga țară este foarte lungă față de distanța în linie dreaptă.	Dezvoltarea sistemelor alimentare cu apă particularizate la zonele urbane și rurale și existența unor parti ale Județului încă neacoperite cu rețele de apă		Structură de guvernare relativ slabă, ce îngreunează sistemul decizional și capacitatea de finanțare, mai ales în cadrul ADI, organizate drept organizații non-profit de utilitate publică;
Sustinere redusă a producătorilor locali	Raportul mic dintre populația mun. Satu Mare și media numărului de locuitori din celelalte centre urbane	Pregătire profesională necorespunzătoare a personalului din turism	Resurse financiare proprii limitate	Intersecțiile între căile rutiere și feroviare sunt în general la nivel și în stare proastă, reprezentând un mare risc pentru producerea de			
Număr redus de produse tradiționale atestate	Armătură urbană slabă la	Turismul rural este slab dezvoltat, față de potențial; Pondere redusă a turiștilor străini, față de potențialul de	Numărul bibliotecilor din județ este mic și în continuă scădere				
			Scăderea numărului de cititori				
			Număr scăzut de vizitatori în muzee și colecții				

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Pontential turistic nevalorificat, în special cele referitoare la resursele geotermale și la agroturism Declinul economic din ultima perioadă din domeniul comerțului și al construcțiilor; Nivel redus de diversificare a economiilor rurale Rata ridicată a somajului în mediul rural Nivel redus de dezvoltare (relativ la potențial) în domeniul agriculturii precum și în sectorul de servicii;	nivelul Județului; Nivel scăzut de urbanizare a Județului (locul 29 la nivel național); Deficit mare al spațiilor verzi urbane în zonele Negrești-Oaș și Ardud;	creștere; Durată scăzută a sejurului – turism de week-end, turism de tranzit Lipsa pachetelor integrate de informare culturală, turistică Poziționarea în extremitatea de nord-vest a țării îngreunează accesul turiștilor interni (din punct de vedere timp de deplasare); Starea de degradare avansată a unor clădiri de patrimoniu fac intervențiile de reabilitare și punere în valoare extrem de costisitoare și potențial nerentabile; Circulație turistică redusă față de potențial și cu o durată a șederii limitată;	publice, mai ales în cele din mediul rural Număr scăzut de arbitri și antrenori sportivi	accidente; Volum scăzut al curselor de pasageri ce operează pe Aeroportul Satu Mare; Volum scăzut al pasagerilor ce utilizează transportul aerian.	potabilă și rețele de canalizare. Componente ale sistemului de alimentare cu apă și canalizare depășite moral și fizic; nivelul investițional necesar pentru dezvoltarea sistemelor integrate de apă și canalizare este foarte ridicat, neexistând surse de finanțare suficiente. Lipsa custozilor sau a structurilor de administrare în cazul unor arii protejate; Lipsa promovării beneficiilor ariilor protejate; Activități economice ce dăunează calitativ biodiversitatea din siturile naturale; Capacitatea redusă		
---	---	---	--	---	---	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		Capacitatea de finanțare din surse bugetare (la nivelul Județului sau al primăriilor) a infrastructurii de turism sau pentru restaurarea obiectivelor de patrimoniu este limitată sau inexistentă, ceea ce conduce și perpetuează la nevalorificarea potențialului existent Generarea de venituri din turism este limitată (cu excepția siturilor ce valorifică apa geotermală, atracțiile turistice nu sunt însoțite de activități cu plată, taxe de acces etc).			de implementare a proiectelor strategice de apă-canal, ceea ce a condus la pierderea unor finanțări importante în implementarea proiectului integrat de apă-canalizare în perioada 2007-2013.		
OPORTUNITĂȚI							
Economie	Dezvoltare teritorială	Turism	Resurse umane	Infrastructură	Mediu	Cooperare teritorială	Capacitate administrativă

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Potențial pentru dezvoltarea comerțului internațional;	Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Satu Mare – în curs;	Cererea pentru turism/agrement din partea rezidenților țării este în creștere;	Existența fondurilor pentru investiții în infrastructura de sănătate și creșterea eficienței și calității serviciilor oferite de sistemul Județean de sănătate publică	Viitoarea implementare a proiectului Autostrazii Transilvania, al carei traseu va fi în proximitatea Județului Satu Mare.	Stabilizarea suprafețelor de racord în cadrul lucrărilor de modernizare a infrastructurii de transport finanțate din fonduri europene;	Existența programelor de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională și Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat	Existența și diversitatea fondurilor europene menite să întărească capacitatea administrativă;
Poziționare la graniță ce permite dezvoltarea anumitor sectoare economice specializate;	Fonduri europene și naționale pentru dezvoltare rurală;	Proiectele de infrastructură majoră (autostrăzi și drumuri expres) vor extinde pe viitor bazinul de atracție de turiști și vor crește accesibilitatea zonei;	Repatrierea emigrației temporare în județ poate să aducă o infuzie de inventivitate și obiceiuri privind un mod de trai mai sănătos, care contribuie la creșterea speranței de viață la naștere	Satu Mare poate juca rolul de centru de distribuție logistic pentru piața din România pentru produse provenite din nordul și vestul Europei.	Proiecte de îmbunătățiri funciare finanțate din PNDR 2014-2020;	Existența unui mecanism instituționalizat de cooperare intraregională prin ADR Nord-Vest	Inovațiile tehnologice în domeniul politicilor publice;
Potențial pentru dezvoltarea infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri, inclusiv activitatea de cercetare-dezvoltare;	Fonduri europene și naționale pentru dezvoltare urbană, în special pentru regenerarea spațiilor urbane degradate, restaurarea patrimoniu local și valorificarea acestuia, promovarea unui mediu urban durabil;	Stabilirea turismului balnear ca prioritate națională în domeniul turismului;	Existența fondurilor europene pentru investiții în infrastructura	In urma modernizării aeroportului Satu Mare, exista posibilitatea de a deveni un centru de transport aerian de importanță regională	Atragerea unor fonduri în vederea efectuării unor îmbunătățiri privind sistemul de apărare, împotriva inundațiilor (ex. realizarea unui prag deversor pe digul de compartimentare al polderului Moftin, refacerea subtraversării din digul de compartimentare, reparații de etanșeitate pe anumite secțiuni	Sumele mult mai mari alocate prin programele de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, oportunitate pentru cooperarea cu Ungaria	Recomandări din partea Compartimentului de Audit Intern privind eliminarea elementelor de riscuri potențiale identificate
Resursele naturale și antropice care pot fi valorificate pentru sustinerea și dezvoltarea	Incurajarea	Finanțările europene destinate dezvoltării stațiunilor turistice, în special cele balneare – în Județul Satu Mare singura stațiune eligibilă este Tasnad – se poate realiza o finanțare integrată, direcționată către o singură entitate, evitând astfel disiparea resurselor financiare;				Apropierea de	Legislație în schimbare cu privire la colaborările dintre mediul public și cel privat;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

sectorului de turism	dezvoltării turismului balnear la nivel national, ca prioritate in domeniul turismului, ar putea conduce in anii urmatori la dezvoltarea localitatilor rurale cu potential si resurse balneare;	Finanțările europene destinate dezvoltării de capacitati de cazare de catre mediul privat, atat in mediul urban (Programul Operational Regional – Axa 2) cat si in mediul rural (PNDR Masura 6.2 si 6.4), ceea ce va putea conduce la cresterea capacitatilor de cazare, cresterea calitatii facilitatilor de cazare si impulsionearea agroturismului si turismului rural	de educație și servicii educaționale și de formare profesională	Inchiderea temporara a celui mai apropiat aeroport in aria de captare, ce va conduce la cresterea numarului de pasageri pe aeroportul Satu Mare	îndiguite, consolidări de mal sau supraînălțări de diguri – Râul Tarna Mare, tăieri de coturi pentru prevenirea unor eroziuni ce pun în pericol siguranța digurilor – Râul Crasna etc.);	piețele din Rusia prin Ucraina	
Surse de finantare nerambursabila pentru Statiunea Tasnad, in vederea sustinerii turismului balnear	Infrastructura de transport existenta in proximitatea Județului, prin care se pot realiza conexiuni la rețeaua europea de autostrazi	Finanțările europene vor reprezenta în continuare un sprijin important pentru proiecte atât de restaurare a patrimoniului cultural si turistic, cât și promovare turistică – Programul Operational Regional – Axa 5.1	Existența locurilor de muncă disponibile în domenii cu potențial ridicat de dezvoltare la nivelul Județului (turism, energii regenerabile)	Interesul companiilor de transport aerian low-cost de a deschide curse aeriene regulate pe aeroportul Satu Mare;	Acces sporit la programele de finanțare a protecției mediului prin intermediul fondurilor structurale de coeziune și a fondului național de mediu;	Existența altor forme de cooperare internațională: Euroregiunea Carpatica, AER, AEBR, EGTC	
Resurse umane specializate și experiența agenților economici în anumite industrii cu potențial de creștere (echipamente electrice, autovehicule, materiale din cauciuc etc);	Modernizarea Aeroportului Satu Mare, care poate conduce la cresterea accesibilitatii		Disponibil ridicat de forță de muncă calificată și tânără care poate fi valorificată în domeniu	Existența proiectului drumului expres transfrontalier Vaja - Satu Mare - Baia Mare, inclus în planul de dezvoltare a rețelei rutiere rapide din Ungaria si inclus in Master Planul General de	Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru sectorul de mediu;	Identificarea de probleme specifice comune pentru regiunile de granita Romania-Ungaria si Romania-Ucraina, astfel incat pot fi pregatite si derulate proiecte comune cu finantare europeana	
Creșterea interesului pentru produse ecologice și naturale ce			Existența unor fonduri europene pentru investiții în infrastructură și servicii sociale		Promovarea și co-finanțarea producerii energiei verzi;	Investiții viitoare în infrastructura rutieră;	
			Extinderea		Administrarea	Deschiderea granițelor prin aderarea la zona Schengen și	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

poate dezvolta agricultura și industria agroalimentară;	Județului, mai ales în contextul concurenței teritoriale; Politica de dezvoltare regională, în contextul descentralizării din România; Strategia Spațială de Dezvoltare a României – în curs de elaborare	Finalizarea lucrărilor de modernizare a aeroportului Satu Mare – reprezintă premise pentru asigurarea infrastructurii de acces în zona pentru turiști din zone mai îndepărtate (SUA, Israel, Germania, Austria) Participarea la târgurile de turism, naționale și internaționale, anual, pe o perioadă mai lungă de timp Dezvoltarea unor pachete turistice integrate și a unor produse turistice noi	informatizării bibliotecilor (puncte de acces Internet, baze de date) și a digitizării fondului de carte, mai ales în mediul rural Înnoirea fondului de carte cu volume noi, publicații, ziare Diversificarea ofertei de evenimente culturale și organizarea de evenimente itinerante în cât mai multe locații din județ Popularizarea ofertei muzeelor din județ și a exponatelor din acestea Modernizarea	Transport al României. Existența surselor de finanțare europeană nerambursabilă pentru modernizarea infrastructurii rutiere județene; Potențial ridicat de dezvoltare a conexiunilor intermodale la nivelul Județului Semnarea contractelor de lucrări și alocarea fondurilor bugetare necesare pentru construcția variantelor ocolitoare pentru municipiile Satu Mare și Carei; Potențial de	controlată a resurselor în ariile naturale protejate prin luarea în custodie și gestionarea ariilor naturale; Dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor și a materiei prime rezultate din procesarea deșeurilor; Implementarea sistemului de management de mediu la nivelul agenților economici, din punct de vedere legislativ, structural și organizatoric; Utilizarea potențialului ariilor protejate în dezvoltarea ecoturismului, turismului cultural și turismului balneoclimateric.	aderarea Ucrainei la Uniunea Europeană într-un orizont de timp mai îndelungat	
---	---	---	---	---	--	---	--

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

			bazei sportive și culturale din județ prin accesarea fondurilor interne și europene existente	implementare a proiectelor transfrontaliere destinate dezvoltării mobilității în județ;			
AMENINTĂRI							
Economie	Dezvoltare teritorială	Turism	Resurse umane	Infrastructură	Mediu	Cooperare teritorială	Capacitate administrativă
Lipsa cooperării și a creșterii nivelului de asociativitate la nivelul producătorilor agricoli; Dependența ridicată de anumiți agenți economici importanți care și-ar putea muta activitatea în alte zone ale țării sau ale Europei –	Polarizarea în creștere la nivel regional a orașelor Oradea și Cluj; Creșterea discrepanțelor intra-județene, între partea de nord și cea de sud a Județului; Tendința de dispariție a unor așezări rurale la nivelul Județului	Concurența județelor din proximitate în domeniul balnear – Bihor, Szabolcs-Szatmar-Bereg, care au o infrastructura balneară și de servicii medicale și de agrement foarte bine dezvoltate și notorietate internațională, accesând același bazin potențial de turiști; Concurența județelor din proximitate în domeniul turismului	Scăderea drastică a populației rurale, și astfel a populației active în mediul rural, conducând la depopularea satelor, mai ales în unele zone ale Județului Creșterea fenomenului de brain-drain (prin emigratie spre țările vestice) Creșterea	Depășirea nivelului de serviciu pentru drumurile județene; Necontinuarea investițiilor în modernizarea drumurilor județene; Redistribuirea fluxurilor de pasageri ce folosesc transportul aerian către Baia Mare sau	Utilizare necorespunzătoare a terenurilor agricole din punct de vedere al agrotehnicii; Extinderea suprafețelor de intravilan în arealele cu susceptibilitate la procese geomorfologice restrictive/periculoase; Destabilizarea bazei versanților prin lucrări de construcție realizate	Situație geopolitică tensionată la granița cu Ucraina și situație politică instabilă, ce poate afecta viitoarele proiecte derulate în parteneriat. Sume reduse alocate pentru proiecte prin programul România-Ucraina Lipsa alinierii politicilor de dezvoltare și	Creșterea gradului de complexitate pentru responsabilitățile administrației publice locale, în special în contextul proceselor de descentralizare și regionalizare, fapt ce va necesita reforme puternice pentru creșterea performanței administrațiilor publice;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Ucraina; Cresterea decalajului dezvoltării economice dintre Județul Satu Mare și alte județe din regiune, în special Cluj și Bihor, care vor atrage resursa umană locală Scăderea populației tinere din mediul rural, din cauza creșterii fenomenului de migrație din mediul rural în mediul urban, sau din cauza migrației internaționale a forței de muncă. Schimbări climatice și riscurile de	Capacitate redusă de planificare strategică, în special la nivelul autorităților publice locale; Capacitatea scăzută a populației din mediul rural de accesare a fondurilor europene; Nerespectarea reglementărilor urbanistice în dezvoltarea localităților. Impactul negativ al dinamicii pozitive a funcției de locuire asupra mediului natural și a modului de utilizare a terenurilor	rural și agroturismului – în special Maramureș, care are o notorietate națională foarte ridicată; Concurența județelor din aceeași regiune, care au profil cultural, natural și patrimonial similar, dar care sunt mult mai accesibile, au notorietate mai mare și diversificarea crescută a serviciilor și facilităților oferite (Cluj și Bihor) Lipsa certificării/atestării factorilor naturali de cură, a procedurilor de tratament din stațiunile balneare de interes local, național și internațional din România (implicit și Satu Mare) la standarde europene astfel încât acestea să fie recunoscute și acceptate de casele de asigurări și de	nivelului de abandon școlar ca urmare a crizei Necorelarea curriculumului școlar la toate nivelele cu ofertele de pe piața muncii Creșterea necesității pentru servicii de îngrijire a persoanelor vârstnice, pe fondul îmbătrânirii populației, în special în mediul rural Creșterea % populației sărace în perioada de criză Acutizarea excluziunii sociale	Oradea; Prioritizarea proiectelor de infrastructură majoră în cadrul Master Planului General de Transport al României, care ar deservi Județul Satu Mare, după 2030 Modernizarea aeroporturilor care pot reprezenta concurența pe aria de captare, în special Aeroportul Oradea Dezvoltarea cu precădere a axei de transport în partea sudică a regiunii nord-vest;	necorespunzător și supraîncărcarea versanților cu construcții; Îndiguirile cursului Tur și a principalilor afluenți pot împiedica semnificativ scurgerea undei de viitură în caz de rupere a barajului Călinești-Oaș. Defrișarea necontrolată; Insuficiența dezvoltare/extindere a sistemelor centralizate de colectare a apelor uzate; Măsuri non-integrative și disparate de reabilitare a calității mediului; Fragmentarea habitatelor din cauza dezvoltării infrastructurii;	competiția teritorială pentru investiții economice în toate cele trei țări vecine;	Nevoia în creștere de asistență tehnică a autorităților publice județene sau locale, pe partea de atragere sau gestionare de finanțări și proiecte de dezvoltare; Lipsa de politici publice de reformă de la nivel central care să anime sistemul administrației publice locale;
--	--	---	---	--	---	--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

fenomene meteorologice adverse, cu impact negativ în special în agricultura.		pensii din țările UE	Degradarea și învechirea fondului de carte din biblioteci		Lipsa educației ecologice și a înțelegerii rolului și potențialului ariilor protejate în dezvoltarea socio-economică;		
Situația neclarificată a proprietăților funciare		Lipsa unei legii specifice turismului balnear	Practicarea unui stil de viață nesănătos (sedentarism) de către tânăra generație va conduce la creșterea morbidității și la degradarea stării de sănătate a populației, cu efecte sociale grave		Apariția accidentelor majore și a amenințărilor fenomenelor naturale imprevizibile;		
Creșterea prețurilor materiilor prime, a combustibilului și a forței de muncă;		Lipsa capacității și a existenței unui cadru legal care să permită implicarea financiară a Consiliului Județean în susținerea localităților cu potențial balnear în dezvoltarea infrastructurii și facilităților necesare;			Nerespectarea reglementărilor urbanistice în dezvoltarea localităților;		
Mediul instituțional și legislativ incert;					Creșterea decalajului de dezvoltare între centrele urbane care beneficiază de finanțări și localitățile mici și mijlocii care nu au acces egal la finanțarea privind protecția mediului		
Concentrarea mediului de afaceri aproape exclusiv în jurul Municipiului Satu Mare;							

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI

CAPITOLUL 1. CONTEXT EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL

Actualizarea strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare este realizată în contextul pregătirii unui nou ciclu strategic și de programare a fondurilor europene pentru perioada 2014 - 2020. De altfel, această nouă perioadă de programare a generat procesul de revizuire a strategiilor de dezvoltare atât la nivel european și național, cât și regional și Județean.

La nivel european, documentul cadru pentru politica publică pentru perioada 2010-2020 este **Strategia Europa 2020** care stabilește un set de ținte la nivel european și, specifice, pentru fiecare stat membru, pentru a cuantifica progresul înregistrat de statele membre în cele cinci obiective ce țin de ocuparea forței de muncă, cercetare, educație, reducerea sărăciei și energia/climă. Statele membre, inclusiv România, au responsabilitatea de a transpune aceste ținte europene în obiective naționale (vezi tabelul de mai jos) și de a adopta propriile strategii și programe naționale menite să contribuie la îndeplinirea acestora. Strategia de dezvoltare pentru Județul Satu Mare se aliniază acestor ținte prin măsurile ce vizează sprijinirea mediului de afaceri local, îmbunătățirea calității vieții inclusiv prin măsuri de eficiență energetică și eficientizarea sistemului de administrație publică la nivel local.

Ținte asumate de România drept contribuții la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020

70%	2%	19%	24%	10	11,3%	26,7%	580.000
63,8% (2012)	0,48% (2011)	51,84% (2011 comparat cu nivelul 1990)	20,79% (2012)	16,6 (2012)	17,4% (2012)	21,8% (2012)	240.000 (2011 comparat cu nivelul 1990)
75%	3%	-20%	20%	368 Mtoe	10%	40%	20.000.000

Sursa: Acordul de Parteneriat 2014 - 2020

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. Amenajarea policentrică a teritoriului
2. O nouă relație urban-rural
3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
4. Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Cadrul Strategic Comun care descrie cele 11 Obiective Tematice ale Uniunii Europene, strâns legate de obiectivele și țintele Strategiei UE pentru orizontul 2020, prevede o coordonare mult mai strânsă a fondurilor pentru a se obține :

- concentrarea resurselor asupra obiectivelor Strategiei Europa 2020, prin intermediul unui set comun de obiective tematice la care aceste resurse vor contribui
- simplificare, prin modalități de planificare și de punere în aplicare mai coerente
- o mai mare atenție acordată rezultatelor, prin intermediul unui cadru și a unei rezerve de performanță
- armonizarea normelor de eligibilitate și extinderea opțiunilor simplificate în materie de costuri, pentru a reduce sarcina administrativă pentru beneficiari și autoritățile de management

Noua politică de coeziune presupune necesitatea ca regiunile și statele membre să direcționeze investițiile UE către patru domenii cheie pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă:

- Cercetare și inovare
- Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC)
- Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri)
- Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon

Linii directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică trei priorități:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman

CARTA ALBĂ

Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor – stabilește următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Politica privind noua Rețea de Transport Trans-Europească (TEN-T)– urmărește dezvoltarea unei infrastructuri de transport care să faciliteze transferul de mărfuri și pasageri în cadrul UE, în condiții de siguranță sporită, consolidând coeziunea social-economică între toate regiunile, inclusiv cele periferice. În

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

contextul Rețelelor Trans Europene de Transport, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC.

Energie 2020: O strategie pentru energie competitivă, sustenabilă și sigură COM(2011) 21 din 26.1.2011 – țintește realizarea unei Europe eficiente din punct de vedere energetic; construirea unei adevărate piețe integrate pan-europene de energie; creșterea puterilor consumatorilor și atingerea celui mai înalt nivel de siguranță și securitate; consolidarea poziției de lider a Europei în domeniul tehnologiilor energetice și al inovării; consolidarea dimensiunii externe a pieței energetice a UE.

Horizon 2020 – programul cadru al U.E. pentru cercetare și inovare este cel mai mare program din istoria Uniunii (aproape 80 de miliarde de Euro) și urmărește să se asigure că Europa produce rezultate științifice de clasă mondială, reduce barierele pentru inovare și facilitează colaborarea dintre sectoarele public și privat pentru a produce și introduce rezultatele inovării în societate. Unul dintre instrumentele care vor fi utilizate pentru a întări potențialul Regiunilor Europene, și în particular de a încuraja și sprijini dezvoltarea, în întreaga Europă, sunt "clusterelor orientate pe cercetare" sau „cluster inovative” unde regăsim asociate întreprinderi, universități, centre de cercetare, și autorități regionale.

La nivel național, unul din documentele cu caracter strategic este **Programul Național de Reformă (PNR)**, care a vizat însă perioada 2011-2013. PNR a reprezentat un instrument intermediar de implementare la nivel național a obiectivelor asumate de către strategie Europa 2020, dar și o platformă-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică pentru România. Prioritățile tematice au vizat : dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene, creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești, dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România, consolidarea unei capacități administrative eficiente și promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate. Având în vedere caracterul ambițios al obiectivelor din PNR și perioada scurtă de implementare a acestuia, era de așteptat ca orizontul de timp al obiectivelor să se prelungească. Astfel, o parte din obiectivele PNR au reprezentat punctele de pornire în procesul de elaborare al Acordului de Parteneriat, și constituie în continuare puncte de repere pentru domeniile de intervenție prioritare la nivel național. Astfel, în continuarea obiectivelor din PNR, prezentul document strategic se aliniază de asemenea **Acordului de Parteneriat** propus de România pentru perioada de programare 2014 – 2020. Acordul de parteneriat susține recuperarea decalajelor existente la nivel teritorial, recunoscând rolul important al mediului urban și promovând inițiative ce țin de consolidarea bazei economice locale, mobilitate și conectivitate, acces echitabil la servicii publice de bază și eficientizarea actului administrativ.

Având în vedere capacitățile identificate și luând în considerare discrepanțele de dezvoltare teritoriale constatate în partea de analiză, au fost definite următoarele priorități de dezvoltare teritorială pentru perioada 2014-2020:

- îmbunătățirea calității vieții pentru comunitățile locale și regionale, pentru ca regiunile României să devină mai atractive pentru locuit, pentru petrecerea timpului liber, pentru investiții și muncă;
- consolidarea rețelei urbane prin dezvoltare policentrică și specializare teritorială;
- promovarea parteneriatelor rural-urbane;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- creșterea accesibilității și conectivității prin: creșterea accesibilității în marile aglomerații urbane și îmbunătățirea accesibilității între aglomerațiile urbane majore, acces echitabil la servicii de interes general și conectarea zonelor rurale la rețeaua majoră de transport și la utilitățile publice de nivel mai înalt (urban).

De asemenea au fost stabilite instrumente specifice cu scopul de a crea cadrul asigurării unei abordări integrate pentru dezvoltarea teritorială a anumitor zone subregionale, precum:

1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității / dezvoltarea locală de tip Leader (DLRC) – care în zonele urbane urmărește să crească nivelul de incluziune socială și să reducă sărăcia în rândul comunităților marginalizate din orașele românești. Acest instrument va fi utilizat în special în orașe (orașe mici cu o populație de până la 20000 locuitori) și în zonele rurale învecinate, zonele rurale fără centre urbane, zonele costiere de-a lungul Dunării și Deltei Dunării, zonele de rauri și lacuri mari în care există ferme de acvacultură, zone defavorizate din centrele urbane.
2. Investiții teritoriale integrate (ITI) – un instrument utilizat pentru stimularea creării de zone urbane funcționale, care poate oferi o organizare teritorială mai eficientă și un acces mai bun la servicii de interes general. Acest instrument va fi utilizat în următoarele tipuri de teritorii: zone urbane funcționale și Rezervația Biosferei Delta Dunării. Utilizarea ITI în zonele urbane funcționale se va axa pe două obiective principale: extinderea zonelor majore de dezvoltare (ex. concentrarea pe inovare, cercetare-dezvoltare, accesul la rețele europene) și dezvoltarea teritorială echilibrată.
3. Dezvoltarea urbană durabilă – are ca măsuri prioritare: susținerea dezvoltării economiei orașelor, îmbunătățirea calității mediului în zonele urbane, susținerea dezvoltării infrastructurii de bază și a mobilității urbane în orașele României.
4. Cooperare teritorială: Strategia UE pentru regiunea Dunării, cooperare teritorială europeană.

Transpunerea domeniilor prioritare din Acordul de Parteneriat în programe operaționale și sectoriale este un proces încă în curs de desfășurare, însă direcțiile majore de acțiune sunt deja clar conturate:

Programul Operațional Regional 2014-2020 (POR) vizează creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru comunitățile locale și, implicit, pentru dezvoltarea sustenabilă a regiunilor din care acestea fac parte. Astfel, o serie de obiective specifice se subscriu acestui obiectiv general contribuind fie la recuperarea decalajelor existente pe plan teritorial în cadrul regiunilor, fie la avansarea progresului tehnologic pentru gestionarea mai eficientă a resurselor locale. POR este destinat pentru: (1) sprijinirea dezvoltării firmelor, (2) îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice, (3) creșterea rolului economic și social al orașelor, dar și creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane situate în proximitatea rețelei TEN-T, (4) valorificarea economică durabilă a potențialului turistic cultural și natural al regiunilor, (5) dezvoltarea accesibilității și calității serviciilor sociale și medicale acordate și stimularea trecerii de la serviciile instituționalizate la serviciile acordate în cadrul comunității, (6) reducerea concentrării spațiale a sărăciei, (7) îmbunătățirea condițiilor infrastructurii și (8) dezvoltarea gradului de acoperire geografică și incluziune a înregistrării proprietăților în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

POR cuprinde **11 axe prioritare** destinate concentrării intervențiilor financiare **în anumite priorități de investiție (PI)**, la care se adaugă **o axă prioritară de asistență tehnică** pentru finanțarea activităților de implementare a programului. De asemenea, prin POR 2014-2020 se utilizează în mod complementar anumite **strategii și instrumente de dezvoltare teritorială** (Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării - SUERD, investiții teritoriale integrate cu privire la Delta Dunării - ITI Delta Dunării, dezvoltare urbană durabilă și dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității - CLLD).

Cele 12 axe prioritare din cadrul POR 2014-2020 sunt:

AXA PRIORITARA 1 - Promovarea transferului tehnologic

AXA PRIORITARA 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

AXA PRIORITARA 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

AXA PRIORITARA 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

AXA PRIORITARA 5 - Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

AXA PRIORITARA 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională

AXA PRIORITARA 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

AXA PRIORITARA 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

AXA PRIORITARA 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

AXA PRIORITARA 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

AXA PRIORITARA 11 - Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară

AXA PRIORITARĂ 12 – Asistență tehnică

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (POIM) are drept obiectiv general continuarea investițiilor pentru dezvoltarea rețelei generale TEN-T pe teritoriul României. Se urmărește astfel respectarea angajamentelor asumate de Guvernul României față de Comisia Europeană, dar mai ales asigurarea unui nivel optim de conectivitate al României (rutier, feroviar, maritim, aerian) față de restul statelor membre și candidate. Axele prioritare vizează nu doar dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României și implicit creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T, dar și adresarea schimbărilor climatice și impactul investițiilor asupra mediului înconjurător.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR) are în vedere nevoile mediului rural și urban mic din România. Este un program destinat în general comunităților rurale, excepție făcând axa LEADER, unde în cadrul grupurilor de acțiune locală (GAL) pot face parte orașele care nu depășesc 20.000 de locuitori. PNDR are o serie de obiective specifice, care în general urmăresc structura programului din perioada 2007-2013. Astfel, sunt sprijinite: (1) activități de informare, consiliere și demonstrative pentru fermieri, microîntreprinderi și întreprinderile mici, (2) investiții în

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

exploatații agricole, procesarea/marketingul produselor agricole și investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole și forestiere, (3) instalarea tinerilor fermieri și dezvoltarea fermelor mici, dar și (4) diversificarea activităților neagricole în zone rurale, (5) facilitarea furnizării și utilizării surselor regenerabile de energie, în scopul bioeconomiei; (6) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă, (7) investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, cât și (8) investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural.

Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 (POC) are în vedere două direcții principale ale strategiei de dezvoltare comunitare Europa 2020- concentrarea asupra activităților de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI), și creșterea competitivității economice. Astfel, principalele două axe din acest program susțin: (1) cercetarea, dezvoltarea tehnologică și inovarea (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor și (2) utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă. Sunt încurajate în mod special soluțiile de e-guvernare, precum și activarea întregii infrastructuri de CDI existente în România pentru o mai bună aplicabilitate și transferabilitate a rezultatelor CDI în diverse sectoare economice.

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 (POCA) vine în sprijinul administrațiilor publice, urmărind să consolideze capacitatea lor internă pentru asigurarea bunei guvernări. Cele două mari axe ale programului sunt construite în jurul (1) guvernării eficiente, predictibile și transparente, precum și (2) administrației accesibile. Obiectivele specifice vizează atât investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări și a bunei guvernante, cât și îmbunătățirea proceselor existente (de consultare, de management al resurselor umane, de gestiune a serviciilor de utilitate publică).

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU) se concentrează asupra creșterii gradului de accesare a pieței muncii pentru cetățeni. Recunoscând decalajele prezente pentru accesarea unui loc de muncă pentru anumite categorii vulnerabile, POCU are următoarele axe prioritare: (1) locuri de muncă pentru tineri, având în vedere rata șomajului ridicată în rândul acestui grup, (2) îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET (care nu au un loc de muncă, nu urmează un program educațional sau de formare), (3) locuri de muncă pentru toți, (4) incluziune socială și combaterea sărăciei, unde este vizată integrarea socioeconomică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii, precum și integrarea abordării de tipul dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, (5) educație și competențe, care se adresează specific abandonului școlar, precum și proiecte de (6) asistență tehnică, menite să sprijine o mai bună programare și implementare a primelor cinci axe descrise.

Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020 (POAT) este dezvoltat pentru a sprijini buna programare și implementare a fondurilor structurale și de investiții (ESI) și implicit, a programelor operaționale descrise anterior, având în vedere gradul de complexitate ridicat pentru multe dintre axele prioritare. POAT se concentrează în jurul a trei axe: (1) întărirea capacității beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din fondurile ESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri, (2) asigurarea expertizei și condițiilor adecvate pentru funcționarea corectă și eficientă a sistemului de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI și (3) creșterea eficienței resurselor umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI în România.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Cadrul strategic la nivel european și național influențează, pe cale de consecință, documentele strategice și programatice la nivel administrativ regional și local. Astfel, este esențial ca strategiile și planurile de dezvoltare trasate pentru aceste nivele administrative să urmărească armonizarea direcțiilor strategice și să reliefeze modalitățile prin care actorii locali pot contribui la îndeplinirea acestora.

Complementare Acordului de Parteneriat 2014-2020, sunt și următoarele demersuri strategice: **Strategia Națională de Dezvoltare Regională și Strategia de Dezvoltare Teritorială a României**, ambele urmărind să ghideze efortul autorităților centrale în a asigura o dezvoltare armonioasă a teritoriului național.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 (document în lucru) își propune ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții, prin asigurarea bunăstării, protecției mediului și coeziunii economice și sociale pentru comunități sustenabile capabile să gestioneze resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare și dezvoltare echilibrată economică și socială al regiunilor.

Obiectivele specifice ale acestei strategii sunt:

- Creșterea rolului și funcțiilor orașelor și municipiilor în dezvoltarea regiunilor prin investiții care să sprijine creșterea economică, protejarea mediului, îmbunătățirea infrastructurii edilitare urbane și coeziunea socială
- Creșterea eficienței energetice în sectorul public și/sau rezidențial pentru a contribui la reducerea cu 20% a emisiilor de CO₂ în conformitate cu Strategia Europa 2020
- Creșterea gradului de accesibilitate a regiunilor prin îmbunătățirea mobilității regionale și asigurarea serviciilor esențiale pentru o dezvoltare economică sustenabilă și incluzivă
- Regenerarea zonelor defavorizate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, prin crearea premiselor necesare pentru asigurarea serviciilor esențiale și condițiilor decente de trai
- Creșterea economiilor regionale prin dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării, precum și stimularea competitivității IMM-urilor
- Stimularea dezvoltării competitive și durabile a turismului la nivel regional și local prin valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu potențial turistic și crearea / modernizarea infrastructurii specifice de turism
- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității serviciilor de apă, reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate și luarea unor măsuri de prevenire a riscurilor și creșterea capacității de intervenție în situații de urgență

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 este un document care pune în evidență, din perspectiva teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, a stimulării dezvoltării echilibrate a României și a consolidării rolului său ca stat membru al Uniunii Europene și actor activ în zona Europei Centrale și de Est. Acesta a fost conceput ca parte a unui sistem complex de reformă, a cărui implementare face necesare schimbări legislative, dezvoltarea instituțională și profesională, configurarea unor instrumente specifice, elaborarea unor parteneriate teritoriale și inter-instituționale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Obiectivele definite în cadrul Conceptului Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 sunt următoarele:

- Valorificarea periferiei prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental
- Racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare
- Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane
- Afirmarea solidarității urban-rural
- Dezvoltarea rurală
- Consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale
- Dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii
- Creșterea competitivității teritoriale
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural

La nivel național au mai fost definite și alte documente strategice precum:

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030 – Prin intermediul documentului strategic se trasează direcții concrete pentru trecerea într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul rural. Obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene al principalilor indicatori ai dezvoltării durabile.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030 are ca obiective:

- modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes European și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- liberalizarea pieței interne de transport;
- stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
- întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia de transport intermodal în România 2020 – obiective avute în vedere:

- modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente
- realizarea unor servicii intermodale de calitate
- implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață
- stimularea promovării sistemului național de transport intermodal

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026 are ca principal obiectiv transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural.

Planul de Dezvoltare Regională Transilvania Nord 2014-2020 recunoaște drept prioritate impulsivarea economiei regionale, prin acțiuni integrate menite să adreseze diminuarea

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

disparităților intra și inter-regionale și creșterea standardului de viață regional. Similar cu strategia actualizată a Județului Satu Mare pentru perioada 2014-2020, sunt identificate drept strategice următoarele obiective:

(1) creșterea numărului locurilor de muncă și a veniturilor:

- Acest obiectiv răspunde cu precădere următoarelor obiective tematice europene: OT3. *Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii, OT1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării și OT4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele.*

De asemenea, obiectivul este în conformitate cu trei inițiative europene:

- „O politică industrială adaptată erei globalizării” care are în vedere sprijinirea competitivității bazei industriale a UE în lumea de după criză, prin promovarea spiritului antreprenorial și dezvoltarea de noi competențe. Astfel, se va înregistra o îmbunătățire a mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, va fi sprijinită dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile capabilă să facă față concurenței la nivel mondial și se vor crea milioane de noi locuri de muncă.

- O Uniune a inovării” care are în vedere reorientarea cercetării, dezvoltării și a politicii de inovare către provocările majore, reducând în același timp distanța dintre știință și lansarea pe piață, astfel încât invențiile să fie transformate în produse. Această inițiativă își propune să îmbunătățească condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere economică și locuri de muncă.

- „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” care are în vedere sprijinirea tranziției către o economie care utilizează eficient resursele, cu emisii reduse de carbon. Europa trebuie să își mențină „obiectivele 20/20/20” în ceea ce privește producția și consumul de energie și eficiența energetică. Inițiativa permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică.

(2) creșterea accesibilității regiunii și a mobilității locuitorilor, mărfurilor și informațiilor:

- Acest obiectiv răspunde cu precădere următoarelor obiective tematice europene: OT7. Promovarea unor sisteme de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore și OT2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora.

De asemenea, obiectivul este în conformitate inițiativa europeană „O agendă digitală pentru Europa” care are în vedere asigurarea unor avantaje economice și sociale durabile printr-o piață unică digitală bazată pe internet ultra-rapid, în care toți europenii trebuie să aibă acces la internet de mare viteză până în 2023. Astfel, accentul se pune pe accelerarea dezvoltării serviciilor de internet de mare viteză și valorificarea beneficiilor pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor.

(3) creșterea calității vieții locuitorilor din regiune:

Acest obiectiv răspunde cu precădere obiectivelor europene tematice OT8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă, OT9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, OT10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții, OT5.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și gestionării riscurilor și OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.

De asemenea, obiectivul este în conformitate cu trei inițiative europene: - „Tineretul în mișcare” care are în vedere creșterea calității și atractivității internaționale a sistemului european de învățământ superior, prin promovarea mobilității studenților și a tinerilor profesioniști. Ca acțiune concretă, posturile vacante în toate statele membre ar trebui să fie mai accesibile la nivelul întregii Europe, iar calificările profesionale și experiența să fie recunoscute în mod corespunzător. Astfel, se va consolida performanța sistemelor de educație și se va facilita intrarea tinerilor pe piața muncii. - „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” care are în vedere crearea condițiilor pentru modernizarea piețelor forței de muncă, și oferirea unei autonomii mai mari cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională. Scopul acestei inițiative este creșterea gradului de ocupare al forței de muncă și asigurarea durabilității modelelor sociale europene, în condițiile ieșirii la pensie a „generației baby-boom”.

- „Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea economică, socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate. Prevederile acestei inițiative cu privire la sărăcia în rândurile copiilor, la incluziunea activă, la locuire decentă, la eliminarea discriminării, la abordarea excluziunii financiare și la promovarea integrării romilor vor trebui transpuse în politici și programe județene și locale, implementate în colaborare de toți partenerii sociali.

(4) creșterea eficienței și calității serviciilor oferite de administrația publică locuitorilor din regiune:

Acest obiectiv vine să răspundă în principal obiectivului tematic european OT11. Consolidarea capacității instituționale și asigurarea unei administrații publice eficiente.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 2. VIZIUNE

Dezvoltarea continuă a Județului Satu Mare până în 2020 va conduce la crearea unui spațiu în care așteptările congruente ale locuitorilor, turiștilor și oamenilor de afaceri să fie îndeplinite, un județ axat pe dezvoltare în scopul creșterii calității vieții locuitorilor săi, crearea de oportunități de afaceri durabile pentru investitori și antreprenori și oferirea de experiențe unice turiștilor.

Județul Satu Mare în anul 2020 va fi un județ orientat în permanență pentru rezolvarea problemelor cetățenilor și crearea de bunăstare, prin valorificarea resurselor naturale, a potențialului existent, a oportunităților apărute, dar mai ales prin eliminarea punctelor sensibile din prezent și **micșorarea decalajelor față de celelalte județe din Transilvania de Nord**.

În anul 2020, Județul Satu Mare va avea o **identitate puternic conturată** și promovată la nivel național și european, fiind o destinație turistică apreciată pentru îmbinarea potențialului balnear și a serviciilor medicale și de agrement dezvoltate, a tradițiilor și patrimoniului cultural multietnic, fiind totodată una dintre principalele destinații pentru turismul rural și de relaxare. Județul Satu Mare, prin zona Țării Oașului va deveni **a patra destinație agroturistică din România²²** și **a doua alternativă națională în domeniul turismului balnear din Transilvania de Nord²³**. Județul Satu Mare va fi recunoscut la nivel național pentru produsele și producătorii săi tradiționali și va avea un nivel crescut de conștientizare și recunoaștere la nivel național pentru ospitalitatea tradițională. În același timp, va fi un Județ care valorifică potențialul agricol deosebit, prin creșterea valorii adăugate în agricultură și industriile conexe.

Dezvoltarea Județului și creșterea calității vieții locuitorilor se va baza pe dezvoltarea continuă a infrastructurii, atât a infrastructurii de transport pentru creșterea accesibilității și mobilității cetățenilor, cât și a infrastructurii de mediu. În anul 2020, **77% din rețeaua de drumuri județene va fi modernizată**, creând accesibilitate pentru **95% din populația județului**, **93% din populație va fi conectată la rețeaua de apă potabilă** și **75% din populație va beneficia de rețele de canalizare menajeră**. Județul Satu Mare va valorifica poziția geostrategică, de graniță cu două state, pentru promovarea potențialului logistic pe care îl are, devenind un pol logistic de interes regional. Conexiunile cu Europa și cu rețeaua europeană de transport vor fi realizate facil, printr-o rețea de drumuri naționale modernizate, infrastructură aeroportuară modernizată și existând premisele construirii unui **drum expres care să lege Ungaria - Satu Mare – Baia Mare**. În anul 2020, va exista documentația finală pentru realizarea primului tronson al drumului expres, **Petea – Satu Mare**.

Alături de infrastructura de transport și de mediu, Județul Satu Mare va avea în 2020 **unul dintre cele mai moderne și performante sisteme medicale din România**, cu o infrastructură modernizată în toate spitalele din județ, dotări de ultima generație și cadre medicale suficiente la număr și cu pregătire profesională ireproșabilă, precum și facilități informatizate ale actului medical, precum tele-medicină și sistem e-sănătate.

²² Dupa Bucovina, Delta Dunarii si zona Rucar-Bran-Moieciu

²³ Dupa Baile Felix

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Infrastructura educațională va fi îmbunătățită până în 2020 prin modernizarea și dotarea unităților de învățământ la toate palierele educaționale, cum ar fi: **modernizarea a minim 10 grădinițe, 32 de școli generale și 4 unități de învățământ gimnazial**, dar și prin construcția unei creșe în Negrești, **construcția a minim 3 noi școli generale în localități rurale, construcția a 12 grădinițe în mediul rural și o grădiniță nouă în Ardud.**

Până în 2020, în domeniul serviciilor sociale, în Județul Satu Mare vor fi realizate și implementate **50 de proiecte pentru îmbunătățirea mediului social**, proiecte de dezvoltare a infrastructurii, dar și de promovare a incluziunii sociale, formare profesională continuă, integrarea minorităților, eradicarea fenomenelor de sărăcie, ocrotirea grupurilor vulnerabile, susținerea dezvoltării structurilor de economie socială. Printe proiectele de dezvoltare a infrastructurii pentru servicii sociale, în anul 2020 vor fi realizate **7 noi centre de zi, 10 noi cămine pentru persoane vârstnice**, locuințe sociale în două localități și **2 centre pentru persoanele fără adăpost**. În ceea ce privește minoritatea romă, se vor realiza cel puțin 5 proiecte pentru susținerea incluziunii sociale a acestei minorități.

Dezvoltarea durabilă a Județului se va baza pe atragerea de noi investiții și prin susținerea antreprenorilor locali, mai ales în industrii durabile și prietenoase cu mediul, va susține dezvoltarea capitalului uman, crearea de locuri de muncă astfel încât populația tânără să fie atrasă în județ, limitând astfel fenomenul de polarizare a județelor Cluj și Bihor.

Județul Satu Mare va deveni în 2020 un **exemplu de "bună practică" la nivel național în ceea ce privește valorificarea resurselor geo-termale**, utilizate atât pentru dezvoltarea turismului, dar și pentru eficientizarea consumurilor energetice. Eficientizarea energetică va fi o prioritate în dezvoltarea urbană în cadrul Județului, alături de îmbunătățirea mediului urban prin implementarea planurilor de mobilitate urbană durabilă, susținerea transportului pietonal și velo și a transportului public în comun.

Calitatea și siguranța vieții și a bunurilor locuitorilor din Județul Satu Mare vor fi susținute prin investiții continue în întărirea capacității de reacție a Inspectoratului pentru situații de urgență și se vor realiza amenajări pentru protecția împotriva factorilor de risc datorită schimbărilor climatice, în special inundații.

Nu în ultimul rând, Județul Satu Mare va dispune de o administrație eficientă, dinamică, cu o capacitate administrativă crescută, care va oferi cetățenilor servicii publice de calitate, prin implementarea sistemelor informatice de tip e-guvernare, e-educație, e-cultură și e-sănătate. Până în 2020, Județul Satu Mare își extinde și valorifică Inventarul Bunurilor Publice și va realiza cadastrarea obiectivelor aflate în acest inventar. La nivelul aparatului executiv vor fi eliminate în totalitate elementele de risc auditabile și vor fi promovate măsurile privind transparența actului administrativ, evitarea conflictelor de interese și combaterea corupției. **Veniturile Județului vor crește anual cu 10%** până în 2020, fiind orientate în principal pentru susținerea proiectelor de dezvoltare, iar la finalul perioadei de programare 2014-2020, Județul Satu Mare va **ocupa locul 3 la nivelul finanțărilor nerambursabile atrase** în Regiunea Nord-Vest și în primele 20 de județe la nivel național.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

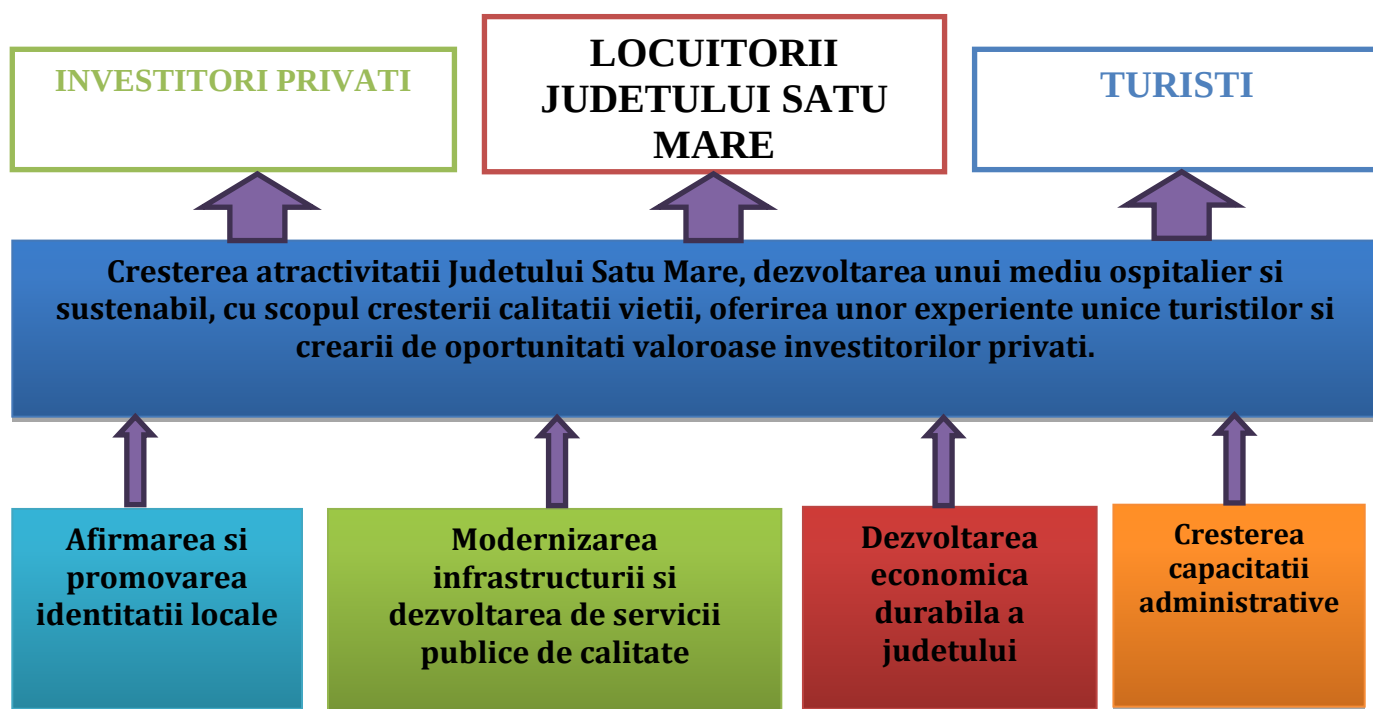
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020 este:

Creșterea atractivității Județului Satu Mare, dezvoltarea unui mediu ospitalier și durabil, cu scopul creșterii calității vieții locuitorilor, oferirea unor experiențe unice turiștilor și creării de oportunități valoroase investitorilor privați.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 3. OBIECTIVE STRATEGICE

Pornind de la analiza situației existente la nivelul Județului și rezultatele obținute în cadrul analizei SWOT au fost definite următoarele **opt domenii de intervenție strategică pe termen foarte lung (2027)**, care vor contribui la realizarea viziunii de dezvoltare a Județului, precum și un obiectiv general pentru Județul Satu Mare

Domenii de Intervenție Strategică

1. Creșterea competitivității economice a Județului (prin atragerea investitorilor, dezvoltarea IMM-urilor, dezvoltarea de clustere și incubatoare de afaceri)
2. Dezvoltarea teritorială echilibrată și armonioasă a tuturor localităților din județ
3. Valorificarea durabilă și eficientă a potențialului agricol al Județului
4. Dezvoltarea turismului și a serviciilor adiacente (cu accent pe turismul de sănătate și turismul cultural)
5. Valorificarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creșterea competitivității economice și reducerea inegalităților la nivelul Județului
6. Îmbunătățirea infrastructurii ca suport pentru dezvoltarea economică a Județului/
Transformarea Județului Satu Mare într-un pol logistic de importanță trans-națională
7. Asigurarea dezvoltării durabile prin protejarea mediului și prevenirea manifestării riscurilor
8. Dezvoltarea capacității administrative a autorităților publice și întărirea relațiilor de cooperare în vederea rezolvării problemelor de mediu, dezvoltare economică, inovare, cercetare științifică, accesibilitate ale Județului și întărirea poziției strategice a acestuia

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 4. OBIECTIVE SPECIFICE

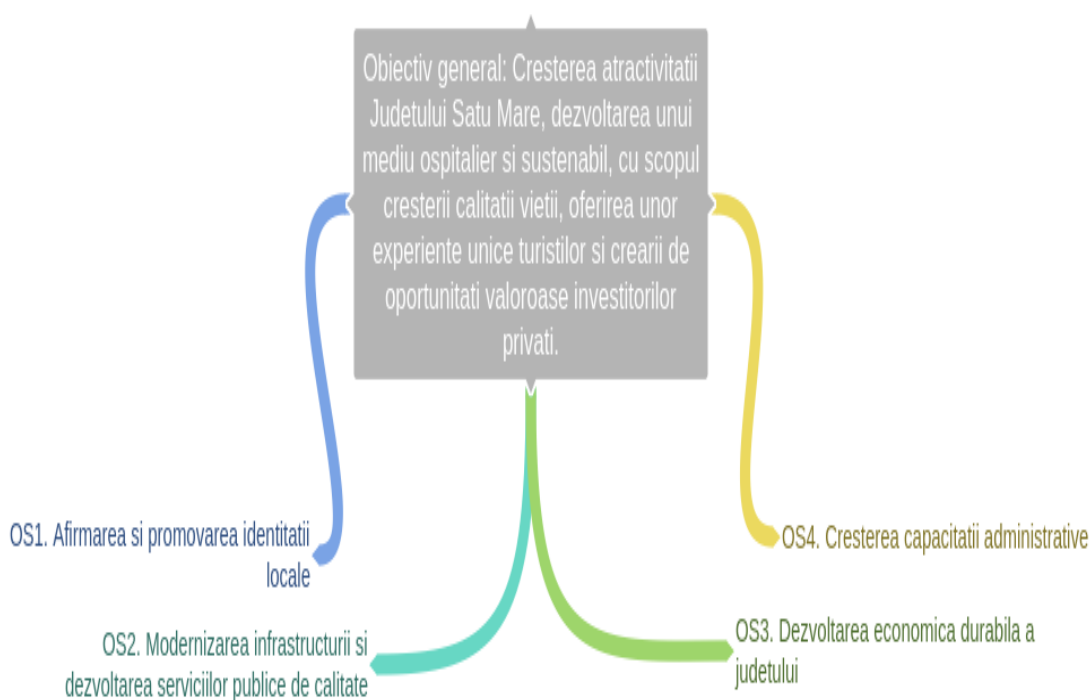
Pornind de la analiza situației existente la nivelul Județului și rezultatele obținute în cadrul analizelor SWOT au fost definite următoarele **patru obiective specifice**, pe care Județul Satu Mare și le va însuși pentru a contribui la realizarea viziunii de dezvoltarea a județului:

OS.1 Afirmarea și promovarea identității locale

OS.2 Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate

OS.3 Dezvoltarea economică durabilă a Județului

OS.4 Creșterea capacității administrative

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPITOLUL 5. PRIORITĂȚI, MĂSURI, DIRECȚII DE ACȚIUNE

Strategia de dezvoltare pentru Județul Satu Mare va fi implementată de Consiliul Județean și vizează orizontul de timp 2014 – 2020. Pentru fiecare din obiectivele prezentate în subcapitolul anterior, s-au definit prioritățile de dezvoltare, pentru care la rândul lor s-a stabilit un set de măsuri care trebuie întreprinse cu menționarea scopului acestora și cu prezentarea direcțiilor de acțiune pentru a se asigura atingerea obiectivelor stabilite.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

OBIECTIVE STRATEGICE	PRIORITATI	MASURI
1. Afirmarea și promovarea identității locale	1.1. Dezvoltarea turismului	1.1.1. Dezvoltarea turismului balnear și a serviciilor medicale conexe
		1.1.2. Dezvoltarea agroturismului și promovarea produselor locale tradiționale
		1.1.3. Dezvoltarea infrastructurii turistice
		1.1.4. Promovarea turismului cultural și istoric
	1.2. Promovarea patrimoniului material și imaterial local	1.2.1. Reabilitarea elementelor de patrimoniu material
		1.2.2. Promovarea tradițiilor, culturii și patrimoniului imaterial multicultural
2. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate	2.1. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor de transport	2.1.1. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității județului Satu Mare în cadrul rețelei TEN-T
		2.1.2. Creșterea accesibilității regionale a teritoriului Județean
		2.1.3. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării urbane
		2.1.4. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării rurale
	2.2. Infrastructura și serviciile de protecția mediului	2.2.1. Extinderea accesului populației Județului Satu Mare la serviciile de alimentare cu apă, de evacuare a apelor uzate și de colectare și management integrat al deșeurilor
		2.2.2. Creșterea eficienței energetice și a nivelului de utilizare a energiei verzi în Județul Satu Mare
		2.2.3. Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea solurilor poluate istoric, monitorizarea calității aerului și

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		adaptarea la schimbările climatice
		2.2.4. Infrastructură și servicii de intervenții în situații de urgență
	2.3. Asigurarea accesului egal la servicii medicale, sociale și culturale	2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor medico-sanitare
		2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de asistență socială
		2.3.3. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație și învățământ, spor și tineret
3. Dezvoltarea economică durabilă a Județului	3.1. Dezvoltarea agriculturii	2.3.4. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de cultură
		3.1.1. Asigurarea unei forțe de muncă suficiente și calificate pentru agricultură
		3.1.2. Încurajarea și sprijinirea unei agriculturi sustenabile și competitive, și a inovării în domeniu
		3.1.3. Încurajarea structurilor colaborative și a transferului de cunoștințe
	3.2. Atragerea de investiții în domenii economice durabile	3.1.4. Susținerea dezvoltării unui sistemului de depozitare a produselor agricole
		3.2.1. Consolidarea parteneriatului instituțional cu mediul privat
	3.3. Dezvoltarea capitalului uman și a spiritului	3.2.2. Creșterea competitivității economice a Județului prin îmbunătățirea productivității, a gradului de specializare și inovare, bazată pe economia verde
		3.3.1. Valorificarea și dezvoltarea resurselor umane

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	antreprenorial	3.3.2. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă – consilierea pentru mici antreprenori din zonele rurale
4. Creșterea capacității administrative	4.1. Creșterea eficienței administrației publice	4.1.1. Întărirea capacității comunităților locale de a genera și gestiona dezvoltarea
		4.1.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în administrația publică Județeană
	4.2. Îmbunătățirea relației dintre cetățean și administrație	4.2.1. Creșterea calității și accesibilității serviciilor publice oferite de către administrația publică Județeană
		4.2.2. Creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul administrației publice județene
		4.2.3. Reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri și cetățenii Județului Satu Mare
	4.3. Sprijinirea activității formelor asociative	4.3.1. Sprijinirea activității ADI și a GAL-urilor
		4.3.2. Întărirea rolului reprezentanților Județului Satu Mare în planificarea strategică a cooperării și susținerea cooperării transnaționale

Obiectivul Strategic 1. Afirmarea și promovarea identității locale

Afirmarea și promovarea identității locale a Județului Satu Mare reprezintă principala orientare strategică în perioada 2016-2020, având ca scop crearea unei poziționări și conștientizări la nivel național asupra specificului și identității sătmărene, în mod concret, conturarea și poziționarea în mintea categoriilor de "consumatori" (turist, investitor, locuitor) a unui brand Satu Mare.

Acest obiectiv strategic va fi îndeplinit prin activități ce țin de două priorități strategice: dezvoltarea turismului și promovarea patrimoniului material și imaterial local.

Prioritatea 1.1. Dezvoltarea turismului

Dezvoltarea durabilă a turismului în Județul Satu Mare se va putea face doar acționând într-un mod integrat, planificat și etapizat. O altă condiție preliminară pentru dezvoltarea turismului sătmărean este valorificarea potențialului turistic a resurselor naturale, culturale și antropice cu adevărat unice sau cu potențial calitativ ridicat, existente în județul Satu Mare.

În momentul de față, Județul Satu Mare nu este perceput ca o destinație turistică, potențialul turistic și resursele fiind necunoscute potențialilor clienți/turiști. Datorită caracterului scăzut sau inexistent ca destinație turistică a județului, infrastructura și serviciile de cazare, agrement și medicale sunt slab dezvoltate sau inexistente.

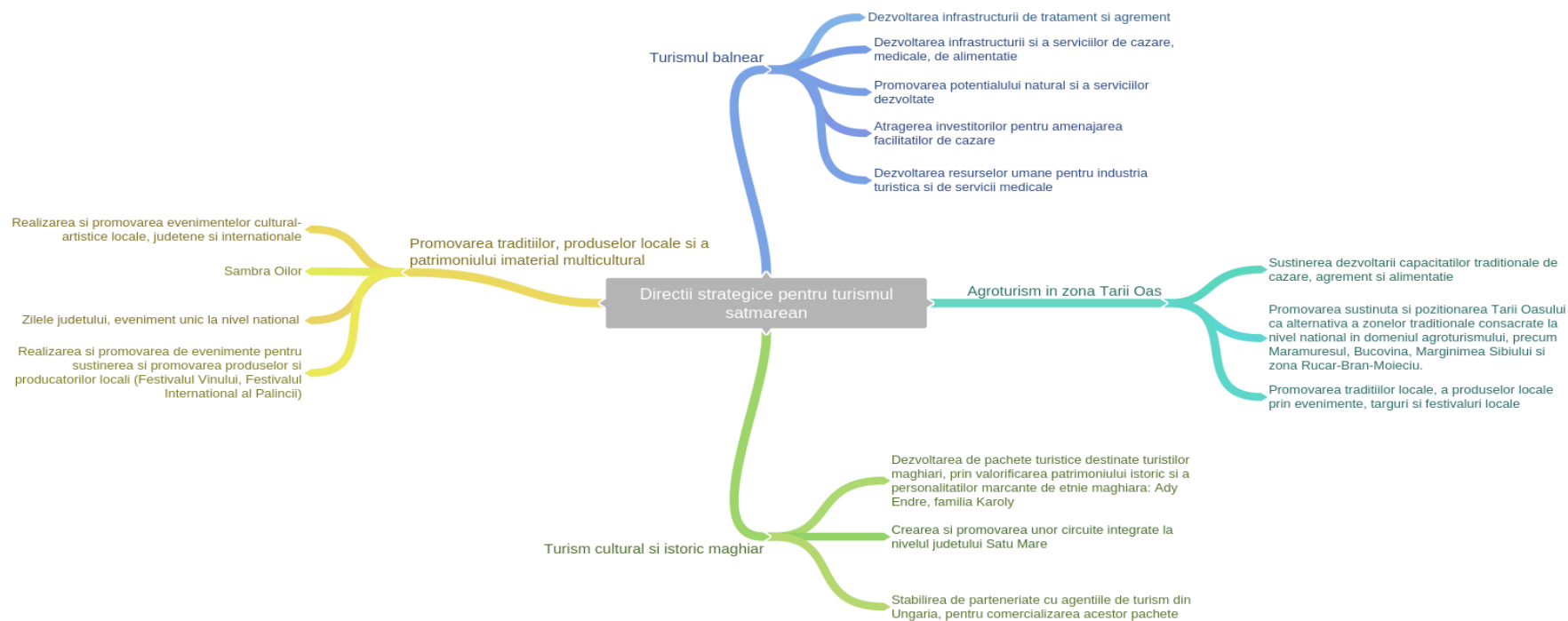
În acest context, este dificil de dezvoltat un brand local și poziționarea acestuia la nivel național și internațional, mai ales într-un orizont de timp redus.

Potențialul turistic al județului este consistent și variat, propunând servicii și experiențe cu potențial unic sau deosebit pentru mai multe segmente de turiști. Construcția unui brand turistic se poate face investind și promovând coerent și susținut resursele și infrastructura turistică a elementelor definitorii pentru Județul Satu Mare.

În figura II.5.1 sunt prezentate cele patru măsuri strategice pentru dezvoltarea turismului în Județul Satu Mare:

- dezvoltarea turismului balnear,
- dezvoltarea agroturismului în zona Țării Oașului,
- dezvoltarea de pachete de servicii turistice cultural-istorice bazate pe valorile locale ale etniei maghiare,
- dezvoltarea de pachete de servicii pentru promovarea tradițiilor, produselor și patrimoniului imaterial local.

Figură II.5 1 - Orientările strategice ale turismului în Satu Mare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

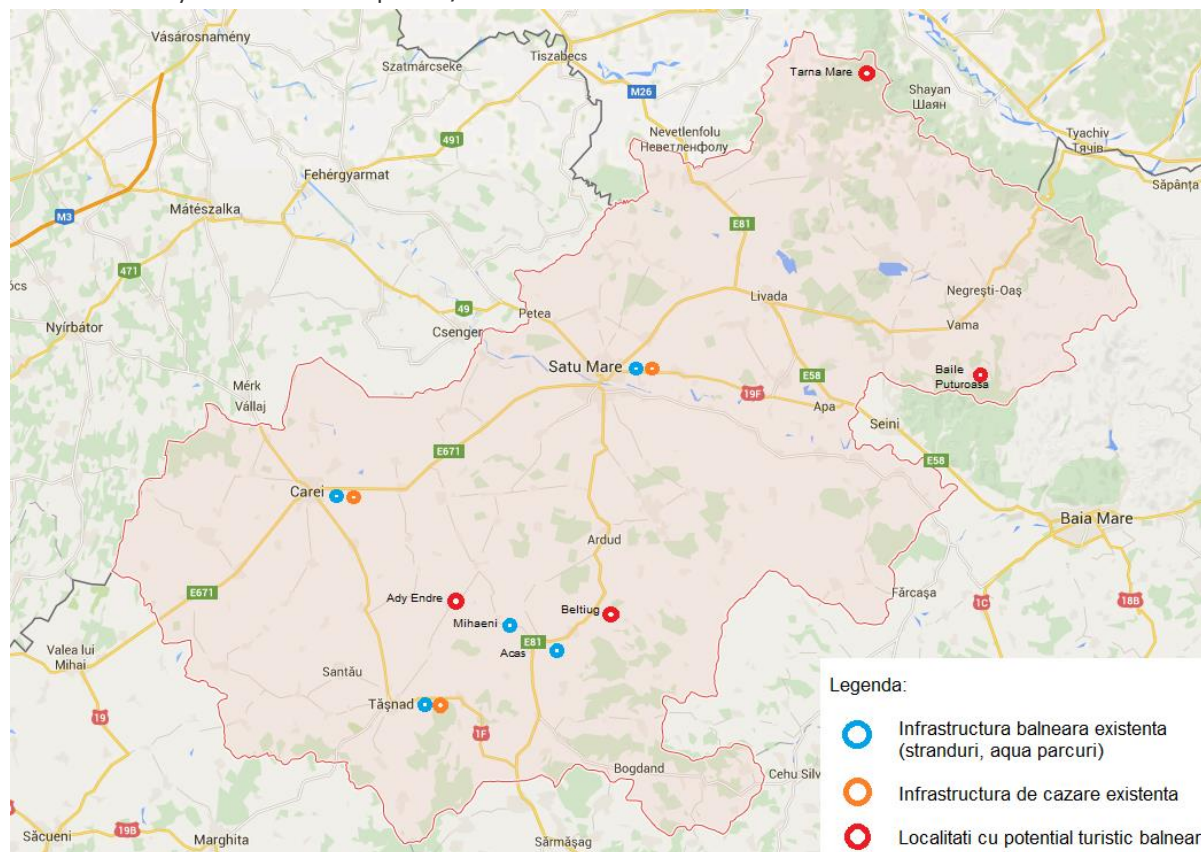

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Masura 1.1.1. Dezvoltarea turismului balnear și a serviciilor medicale conexe

O treime din apele termale din țară se află în Județul Satu Mare, dar sunt slab exploatate. Din 20 de surse de apă termală, sunt utilizate abia șase. Spre exemplu, în municipiul Satu Mare care, deși stă pe o pungă uriașă de ape termale, există un singur Aquapark cu ape geotermale. În ciuda potențialului, lipsesc atracțiile turistice de renume național și internațional.

În ultimii ani, investițiile au cunoscut o foarte mică creștere la nivelul Județului. Ștrandurile Județului pot găzdui circa 20.000 de persoane pe sezon, însă în majoritatea acestora există o infrastructură învechită, care limitează numărul vizitatorilor. Aqua Parcurile (Satu Mare, Carei) își fac loc în oferta turistică, în prezent, dar au o notorietate destul de redusă la nivel național sau internațional. Pe teritoriul Județului Satu Mare, așezat pe un imens rezervor subteran, apele se ivesc la suprafață ca izvoare, sau prin foraje, sub formă de ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice cu proprietăți alcaline, slab sulfuroase, bicarbonate, sau sub formă de ape termale cu temperaturi de peste 50°C, în localitatea Ady Endre chiar de peste 70°C.

La nivelul Județului Satu Mare sunt aproximativ 20 de localități care au resurse destul de semnificative de ape termale și minerale. Apele termale și minerale sunt omniprezente în localități precum: Bixad, Beltiug, Carei, Satu Mare, Tășnad, Vama, Acâș, Ady Endre, Certeze, Ghenci, Doba, Mădăras, Orașul Nou, Tarna

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Mare, Valea Vinului, Valea Măriei, Foieni, Turț, Negrești Oaș. În harta prezentată mai sus, sunt ilustrate principalele localități la nivelul Județului Satu Mare în funcție de infrastructura și potențialul turistic balnear. Există totuși câteva băi termale în Județul Satu Mare care sunt recunoscute în țară pentru multiplele beneficii ale apelor izvorate din pământ. Una dintre acestea este stațiunea turistică Tășnad, singura stațiune atestată la nivel național, în categoria stațiunilor de interes local, care dispune de trei bazine în aer liber cu apă termală, precum și de cabine amenajate pentru masaj recuperatorii și reflexoterapie.

Tășnadul are unele dintre cele mai mari izvoare geotermale din regiune. Apa termală, care are o temperatură de suprafață de 72 grade C și o mineralizare totală de 9,84 g/l, este predominant clorurată-bicarbonată-sulfată și sodică-calcică-magneziană în prezența amoniului și a potasiului. Potrivit recomandărilor Institutului de Medicină Fizică Balneoclimaterică și de Recuperare Medicală din București, apa termominerală de la Tășnad poate fi folosită în cura externă.

Totodată, apă termală din Acăș forată de la o adâncime de 1.800 de metri are calități deosebite, fiind utilizată de sute de ani. Stațiunea din localitate are în sezon câte 2-3 mii de vizitatori pe weekend. Ștrandul din Mihăieni are o apă termală la fel de valoroasă, fiind recunoscută deja pentru proprietățile sale curative. El poate primi vizitatori chiar și pe timp de iarnă, deoarece temperatura apei din bazinele neacoperite este ridicată chiar și în anotimpul rece. Istoria apei termale de la Mihăieni a început în anii '80 când în zonă s-au făcut foraje în căutare de noi resurse petroliere. Surpriza a fost descoperirea altei bogății, o apă termală extrem de valoroasă care țâșnește de la 1400 metri adâncime, la o temperatură de 80°C.

Ștrandul din Carei este funcțional și dispune de patru bazine, dintre care unul este olimpic, unul pentru toate vârstele, iar două sunt pentru copii. De asemenea, ștrandul termal din municipiul Satu Mare atrage mii de turiști. Sătmărenii erau nevoiți să frecventeze ștrandurile din Ungaria pentru a se bucura de remediile apei termale. Toate aceste stațiuni reprezintă dovada vie a faptului că exploatarea apelor termale ar aduce multiple beneficii Județului Satu Mare.

Localitatea Beltiug este renumită încă din secolul al XVIII-lea pentru apa termală cu proprietăți curative, iar în urmă cu 250 de ani a fost construită o ministațiune pentru a valorifica proprietățile acestor ape. Lucrările de modernizare a acestor băi au fost demarate la începutul anilor '90. Finanțarea a fost asigurată prin intermediul fondurilor guvernamentale. Atunci a început construcția unei clădiri, care se vroia a fi un centru de cazare pentru turiști. Lucrările de la Băile Beltiug au fost sistate la mijlocul anilor '90, când Guvernul a tăiat finanțările. Timp de peste zece ani, în zonă nu s-a făcut nimic din cauza neînțelegerilor ce au existat între Consiliul Județean Satu Mare și Consiliul Local Beltiug. Astfel, investiția a fost abandonată. Totuși, autoritățile județene au reușit să includă Băile Beltiug într-un proiect PHARE, alături de ștrandurile din localitățile Tășnad și Marghita, Județul Bihor. Din cei două milioane de euro alocați s-au construit drumuri de acces, s-a asigurat alimentarea cu apă, s-a construit o stație de epurare proprie și s-a rezolvat problema iluminatului public. Din păcate, după declarațiile autorităților locale, în cadrul programului respectiv nu s-a putut finanța sub nicio formă construcția de bazine. Proiectul în valoare totală de 2,8 milioane euro a fost asigurat prin programul Phare 2006. Din această sumă, ștrandului din Tășnad i-au revenit 1,2 milioane euro, iar celor din Marghita și Beltiug câte 800.000 de euro. Valoarea lucrărilor care mai trebuiesc executate până la finalizarea investiției se ridică la circa 3 milioane de euro.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

În ceea ce privește infrastructura de captare, aceasta este destul de învechită, ultimile foraje realizate în Județul Satu Mare au avut loc prin anii '70. În municipiul Satu Mare s-au executat șapte foraje care au deschis acvifere de adâncimi de peste 80 de metri. Dintre acestea, trei foraje au deschis acvifere geotermale în depozite pannonian superioare, două superioare și inferioare, unul în depozite pannonian inferioare și unul în depozite pannonine și miocene. În localitatea Tășnad a fost săpat un foraj, la Acâș trei foraje, în Motfinul Mic, Dindești, Santău, Căpleni, Micențiu, Livada, Valea Măriei, Sătmărel și Ghirișa, câte un foraj. De asemenea, la Mădăras au fost săpate, de către Ministerul Petrolului mai multe foraje pentru hidrocarburi. La Pișcolt, Ministerul a executat un număr de 12 foraje, dintre care patru au interceptat acvifere cu apă termală, iar la Petrești două, la o adâncime de 1.501 m.

Dezvoltarea turismului balnear în Județul Satu Mare reprezintă acțiunea logică de valorificare a unui potențial turistic unic și va fi implementată prin acțiuni conjugate care vor viza:

- Dezvoltarea infrastructurii de tratament și agrement - Acțiunile care se doresc a se dezvolta în cadrul acestei priorități, își propun să plaseze Județul Satu Mare în topul primelor trei destinații pentru turismul de sănătate, prin promovarea resurselor de apă termală și minerală din zonă, respectiv a ofertei stațiunilor de profil din județ. În mod concret, se va urmări realizarea proiectului strategic al Consiliului Județean Satu Mare privind "Construirea a doua bazine exterioare, spații tehnice și amenajare incintă în Parc Balnear Beltiug, jud. Satu Mare", Construcția unui parc acvatic în zona de agrement Valea Mariei de către UAT Negrești-Oas, precum și Construcția unui centru balnear și Construcția unui centru de îngrijire și tratament geriatrie în zona Noroieni, Municipiul Satu Mare.

Pentru susținerea investițiilor în bazine și parcuri acvatice, este necesară în același timp, susținerea și încurajarea lucrărilor de refacere a vechilor foraje, preluarea în proprietatea administrațiilor publice a forajelor realizate și neutilizate, precum și încurajarea parteneriatelor public-private în realizarea de noi foraje.

- Pentru ca resursele geotermale prezente în subteranul Județului Satu Mare să fie valorificate la un potențial cât mai ridicat, este necesară o viziune integrată; în acest sens, dezvoltarea unui complex balnear ce oferă doar servicii medicale nu mai este suficient de atractivă pentru turiști, astfel că pentru a răspunde așteptărilor acestora, oferta de sănătate ar trebui îmbogățită și cu componentele de wellness și spa, agrement, precum și infrastructura de cazare și alimentație. La nivelul Județului Satu Mare există localități care prezintă potențial suficient pentru susținerea dezvoltării turismului balnear cu componentă integrată de agrement, cum ar fi Tășnad, Carei și Satu Mare, urmând ca prin investițiile propuse, această listă să cuprindă în primă fază și comuna Beltiug. În comuna Beltiug, Consiliul Județean va implementa proiectul "Construire clădire hidroterapie în Parc Balnear Beltiug, jud. Satu Mare", menit să diversifice serviciile turistice balneare cu o componentă medicală. În mediul urban, sunt propuse investiții pentru dezvoltarea infrastructurii balneare, cu componente de tratament, întreținere și agrement, în Carei și în Satu Mare - Includerea în circuitul turistic al zonei de agrement Noroieni din municipiul Satu Mare.
- Ulterior etapelor de dezvoltare a infrastructurii balneare și a infrastructurii conexe, de agrement, medicală, de cazare și alimentație, este necesară promovarea coerentă și susținută a potențialului

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

turistic dezvoltat și a serviciilor ce pot fi prestate. Pentru promovarea coerentă a acestor servicii și pentru succesul unei campanii de promovare, este necesară realizarea în prima etapă a unei diferențieri a serviciilor și infrastructurii oferite, identificarea și promovarea elementelor de avantaj competitiv, ținând cont de competiția regională, manifestată atât din țara (Bihor), cât și din Ungaria. Avantajele competitive propuse trebuie să vizeze toate elementele acestui tip de turism, pentru a se adresa unei game cât mai largi de consumatori diferiți: sănătate (tratamente cu ape termale și cu produse complementare precum nămoluri, alge), agrement (wellness și utilizarea apei într-o manieră ludică – parc acvatic și centru spa) și sport (centre fitness și spa). Pentru fiecare tip de serviciu, trebuie identificat corect grupul țintă care poate fi atras: origine geografică, grupe de vârstă, stare de sănătate, etc. Pentru fiecare grup țintă, se vor propune oferte personalizate, care să corespundă cât mai fidel așteptărilor și nevoilor reprezentanților respectivelor categorii ținta. Se va încerca și promova complementaritatea serviciilor balneare (de sănătate, agrement sau sport) cu servicii turistice alternative, cum ar fi agroturismul sau turismul cultural.

- Dezvoltarea turismului de agrement nu poate fi realizată doar prin eforturile autorităților publice, mai ales ținând cont de faptul că singura autoritate publică locală la nivelul Județului Satu Mare eligibilă pentru obținerea finanțărilor nerambursabile este stațiunea Tășnad, deși dezvoltarea turismului balnear este încurajată prin strategia Uniunii Europene cu scopul dezvoltării economice, astfel existând oportunități de finanțare nerambursabilă de aproximativ 95 mil. euro din FEDR prin POR 2014-2020 pentru acțiuni prin care să se valorifice economic potențialul turistic balnear și potențialul turistic cu specific local prin realizarea de investiții în infrastructura turistică publică de agrement. Pentru contracararea acestui element de risc și pentru a valorifica totuși potențialul natural al Județului, prin dezvoltarea de servicii turistice complete, va fi necesară implementarea unei politici și a unor acțiuni de sprijinire a investitorilor privați în domeniul dezvoltării infrastructurilor de cazare (hoteluri, moteluri, pensiuni turistice și agroturistice), atât prin parteneriate public-privat, cât și prin acțiuni de informare, susținere în vederea accesării de finanțări nerambursabile, susținere în vederea acordării facile a avizelor și autorizațiilor necesare, susținere în acțiunile de marketing și promovare. Este de dorit inclusiv susținerea investitorilor privați în reamenajarea și modernizarea hotelurilor vechi pentru a corespunde cerințelor prezente, dezvoltarea unor zone de agrement, dotarea hotelurilor de interes balnear și wellness cu echipamente medicale și aparatură pentru practicarea sportului, reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii sportive suport pentru dezvoltarea turismului, construirea unor restaurante cu specific, în special în zona urbană Satu Mare și Carei și susținerea creării de structuri agroturistice pentru valorificarea potențialului balnear din zonele rurale – Beltiug, Vama, Acas-Mihaesti-Ady Endre. În ceea ce privește infrastructura de cazare, Consiliul Județean va susține și se va implica în realizarea proiectului de "Reabilitare clădire hotel, vestiare și bazin exterior în Parc Balnear Beltiug, Județul Satu Mare".
- Nu în ultimă instanță, dezvoltarea resurselor urmane necesare activării în domeniul turismului și a serviciilor conexe (cazare, alimentație, medical, agrement) este una dintre nevoile prezente la nivel Județean. Această dezvoltare a capacităților resursei umane existente se poate realiza prin

proiecte de formare profesională, derulate de Consiliul Județean în parteneriat cu AJOFM și alte autorități publice locale interesate, proiecte de integrare socială a persoanelor aflate în grupuri vulnerabile sau în situații de risc sau prin dezvoltarea de clase pregătitoare în școlile profesionale. Este de dorit inclusiv implicarea agenților economici privați în derularea și implementarea acestui program de pregătire a resursei umane în domeniul turismului și HORECA. Sprijinirea învățământului cu profil turistic în școli și formarea profesională a resurselor umane pentru promovarea turismului de sănătate și cultural va avea ca scop angrenarea populației în activitățile de turism. În cadrul acestei măsuri se vor organiza instruirii pentru formarea de specialiști în domeniul turismului, inclusiv pentru pregătirea celor care vor utiliza echipamentele din domeniul turismului de sănătate și formarea profesională pentru promovarea patrimoniului cultural, sprijinirea participării personalului la conferințe și burse de specialitate pentru dezvoltarea cunoștințelor profesionale, pregătirea localnicilor din mediul rural pentru activitatea turistică (cursuri de manager de pensiune).

M1.1.2. Dezvoltarea agroturismului și promovarea produselor locale tradiționale

Analiza situației existente a evidențiat faptul că Județul Satu Mare dispune de numeroase resurse și atracții turistice, elemente de patrimoniu natural (ape termale și ape minerale potabile, zone naturale protejate, lacuri, trasee turistice și peisagistice) și cultural (castele, biserici, clădiri-monument, case memoriale) precum și de așezări rurale cu stil de viață tradițional, manifestări culturale, tradiții și festivaluri.

Ancheta în rândul populației a evidențiat faptul că 1/5 dintre sătmăreni consideră potențialul turistic ridicat ca fiind principalul punct forte al Județului. Interesant este și faptul că cetățenii Județului percep promovarea insuficientă a obiectivelor turistice din județ în țară și străinătate ca fiind principalul obstacol în calea dezvoltării turismului. Cercetarea a evidențiat și faptul că Sâmbra Oilor este cel mai popular eveniment organizat în județ, în timp ce **Țara Oașului este văzută ca principala atracție turistică a Județului**, la egalitate cu ștrandurile termale, dar peste biserici și mănăstiri, respectiv construcții de patrimoniu (castelele din Arduș și Carei, Turnul Pompierilor, muzee, etc.).

Capacitatea de cazare în pensiunile agroturistice a înregistrat la nivel național o creștere de 59,4% în 2012 față de 2005, conform datelor din Programul Național de Dezvoltare Rurală, datorată în mare parte, sprijinului acordat prin FEADR. Cu toate acestea, turismul rural nu are un nivel de dezvoltare satisfăcător privind calitatea infrastructurii de suport și al serviciilor, în special cele de agrement.

În conformitate cu prevederile Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR), la nivelul Județului Satu Mare comunele cu potențial de dezvoltare turistică datorat unei mari concentrări de resurse turistice sunt cu precadere UAT-urile din Țara Oașului, la care se adaugă trei comune din zona Codru și două din zona Tovishat.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

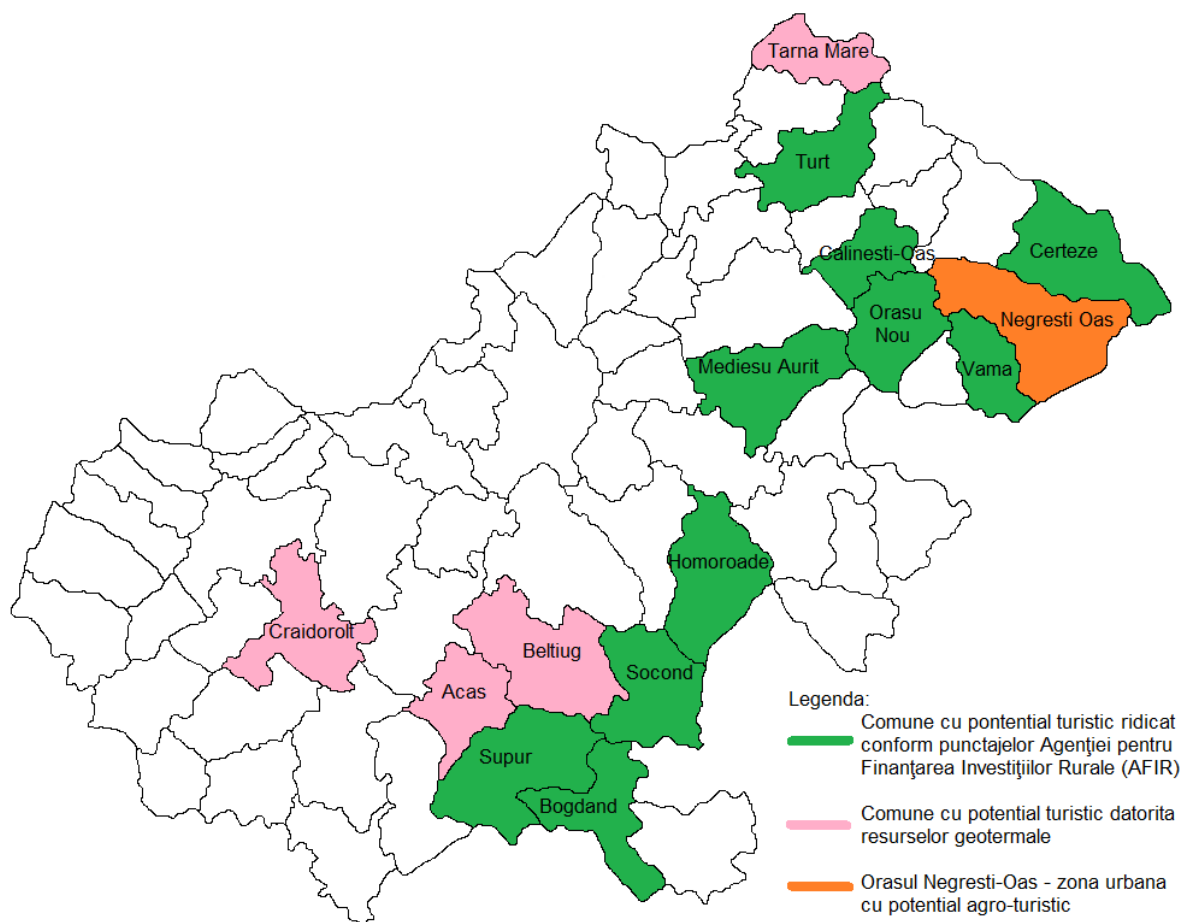

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabel II.5 1 – Lista comunelor cu potențial turistic ridicat

Lista comunelor cu potențial turistic ridicat	
UAT cu concentrare mare de resurse turistice	Punctaj total potențial de dezvoltare turistică
Bogdand	23
Calinesti-Oas	27
Certeze	27,53
Homoroad	19
Mediesu Aurit	27
Orasu Nou	37,5
Socond	20
Supur	31,5
Turt	24,5
Vama	29,51

Alături de comunele cu ridicat potențial pentru dezvoltarea agroturistică, putem considera ca zone cu potențial turistic și agroturistic ridicat și acele UAT-uri care sunt recunoscute ca având resurse de apă geotermală, cum ar fi Acaș, Beltiug, Craidorolt (satul Ady Endre) sau Tarna Mare. În localitățile rurale Acaș și Mihăieni sunt deja exploatate ștranduri cu apă termală, însă nivelul unităților de cazare și alimentație, precum și facilitățile de agrement, nu este unul atât de dezvoltat încât să poată susține un turism sustenabil. În Acaș, ștrandul termal are propriul Complex Băi Termale, în care cazarea se poate face într-un hotel de 3 stele sau căsuțe, capacitatea totală fiind de 162 locuri, iar în Mihăieni, cazarea se poate realiza în pensiuni sau case de vacanță particulare, existând o capacitate de 109 locuri. Această capacitate de cazare redusă, dar și lipsită de alte facilități de agrement și alimentație, nu încurajează promovarea unui turism intensiv, cu durate de ședere mai mari și cu oferirea unor pachete turistice complete. În acest context, valorificarea potențialului turistic al zonelor rurale cu resurse geotermale va constitui o prioritate pentru Consiliul Județean în perioada 2016-2020, componentă a priorității dezvoltării agroturismului în Județul Satu Mare.

Figură II.5 2 - zone cu potential turistic și agroturistic ridicat

Valorificarea potențialului turistic al zonelor rurale va reprezenta fundamentul dezvoltării agroturismului și turismului rural în Județul Satu Mare.

Activitatea de agroturism, are la bază trei elemente interdependente: atracția față de frumusețile naturale, etnografie, de noutatea, farmecul și evenimentele specifice vieții la țară, facilitățile de cazare și alimentare, care, chiar dacă nu sunt la standardele hoteliere trebuie să fie de calitate și oferite cu ospitalitate și transportul, căile de acces spre mediul rural sunt vitale pentru asigurarea unui flux continuu de turiști. Infrastructura de acces către zonele rurale cu potential turistic va fi reabilitată și modernizată, fiind un element al Obiectivului Strategic 2 "Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate".

Agroturismul reprezintă formă specifică de turism rural, o îmbinare a activităților agricole cu serviciile turistice în interiorul unei gospodării agricole sau ferme, ce constituie o soluție complementară de suplimentare a veniturilor din agricultură, cu efecte pozitive atât de natura economică cât și socială și presupune contactul turistului cu activitățile gospodărești, și asigurarea parțială a hranei din produse

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

locale. Agroturismul este practicat de micii proprietari din zonele rurale, de obicei ca activitate secundară, activitatea desfășurată în gospodăria/ferma proprie reprezentând principala ocupație și sursă de venit. Vor fi susținute și promovate investițiile private pentru amenajarea de noi spații de cazare, combinate și dezvoltarea facilităților de alimentație din surse proprii – proprietarii au o mică gospodărie, grădină, animale și oferă turiștilor produse naturale, ecologice, din producție proprie sau de la alte ferme din sat. Dezvoltarea agroturismului în Județul Satu Mare va avea ca rezultate protejarea culturii și caracterului comunităților gazdă, protejarea peisajelor și habitatelor, susținerea economiilor rurale, susținerea unei industrii turistice viabile pe termen lung prin promovarea unei experiențe turistice pozitive, dezvoltarea unui parteneriat între factorii implicați în turism, autoritățile locale și populația gazdă și dezvoltarea unei economii rurale diversificate.

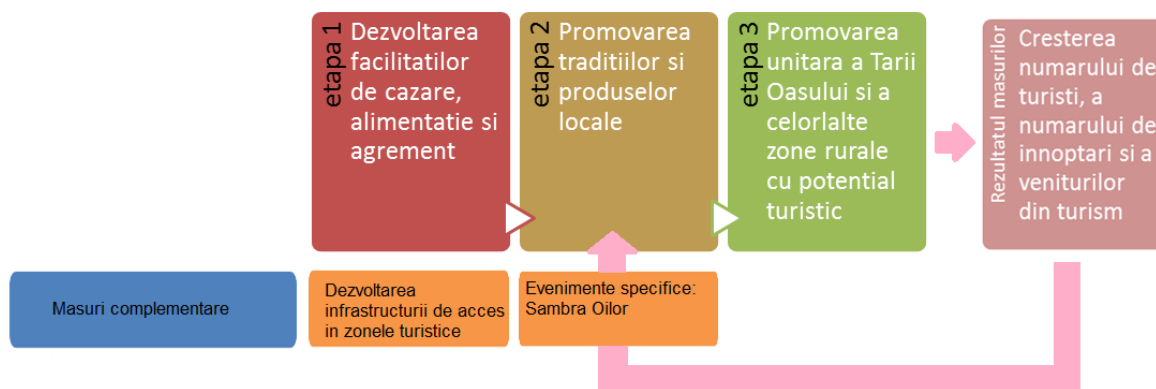
În cadrul acestei măsuri investitoriale strategice, vor fi realizate următoarele tipuri de acțiuni:

- Susținerea dezvoltării capacităților tradiționale de cazare, alimentație și agrement, într-un mod conjugat, în cadrul unor structuri agroturistice. Prioritatea va fi acordată localităților rurale cu potențial agroturistic din zona Țării Oașului, precum și din Negrești-Oaș, dar și celorlalte localități identificate de AFIR ca având potențial turistic ridicat. Prin atribuțiile conferite de lege, Consiliul Județean va putea doar să susțină investițiile private pentru dezvoltarea capacităților de cazare și alimentație prin promovarea oportunităților de finanțare (măsurile de finanțare PNDR 2014-2020) și promovarea investițiilor realizate, în mod coerent și corelat cu promovarea Țării Oașului ca destinație turistică rurală de excepție.
- Promovarea susținută a Țării Oașului, ca ansamblu, în cadrul tuturor măsurilor de promovare a Județului Satu Mare ca destinație turistică. Este necesară chiar susținerea unei mărci proprii, marca-umbrelă, sub care să poată fi promovată această zonă, pentru a putea fi asimilată unui produs turistic integrat și bine conturat. Promovarea susținută a produsului turistic Țara Oașului va avea scopul de a poziționa această destinație în mintea potențialilor turiști ca o destinație alternativă pentru zonele tradiționale de turism rural, cum ar fi Bucovina, Maramureș, Apuseni, Marginimea Sibiului sau zona Rucăr-Bran-Moieciu. Promovarea produsului turistic Țara Oașului se va realiza prin acțiuni de marketing turistic, concentrate pe măsuri care produc conștientizarea și atracția în rândul potențialilor turiști. În cadrul unor acțiuni concrete, pot fi recomandate:
 - producția și promovarea de conținut video, care să poată fi promovate în cadrul emisiunilor TV cu largă audiență: Știrile ProTV, România Te iubesc!, ApropoTV. Dincolo de aparente, invitarea și realizarea anumitor emisiuni în Țara Oașului (în special înaintarea sărbătorilor de iarnă), susținerea promovării artiștilor locali în emisiunile TV de mare audiență, ca ambasadori ai zonelor rurale sătmărene,
 - producția și promovarea de conținut online,
 - susținerea și sprijinirea introducerii pachetelor turistice în ofertele agențiilor de turism naționale și internaționale, prin acordarea de bonusuri procentuale în funcție de vânzarile generate.
- Promovarea tradițiilor și a produselor locale în cadrul evenimentelor, târgurilor și festivalurilor. Această acțiune va fi complementară acțiunilor de promovare a patrimoniului imaterial al Județului Satu Mare, aferent măsurii strategice "Promovarea tradițiilor, culturii și patrimoniului

imaterial multicultural" și vizează promovarea elementelor specifice orășenești, care sunt necesare a fi integrate în pachete turistice: elemente de tradiție osenească – nunțile osenilor, tradiția colindatului în seara de Crăciun, Spectacolul străzilor în August și Decembrie – venirea acasă a oșenilor, spectacolul viu al oșenilor în port popular în zilele de sâmbăta-duminică și de sărbători religioase, elementele de folclor și etnografie – Muzeul Tarii Oasului din Negrești-Oas, Centrul de ceramica Vama, reprezentat de mesterul local Gheza Isvanfi și Geta Tantas cu lucrări care reprezintă osenii de azi, elemente de gastronomie locală – boace, tocană sau palinca din prune făcută în pălincii tradiționale.

Măsurile și acțiunile privind susținerea turismului rural și al agroturismului vor avea caracter repetitiv, corelate cu măsurile complementare privind susținerea infrastructurii de acces și realizarea evenimentelor culturale cu tradiție, având ca scop final creșterea continuă a numărului de turiști, creșterea numărului de înnoptări și a veniturilor din turism. Creșterea fluxurilor de turiști către zonele rurale tradiționale ale Județului Satu Mare va atrage după sine, ca rezultat indirect, noi investitori privați, care vor continua măsurile de dezvoltare a capacităților de cazare, alimentație și agrement. Rezultatul final al acestor măsuri va fi poziționarea Tarii Oașului ca destinație de excepție în turismul rural din România, aflată între primele cinci destinații specifice din țară.

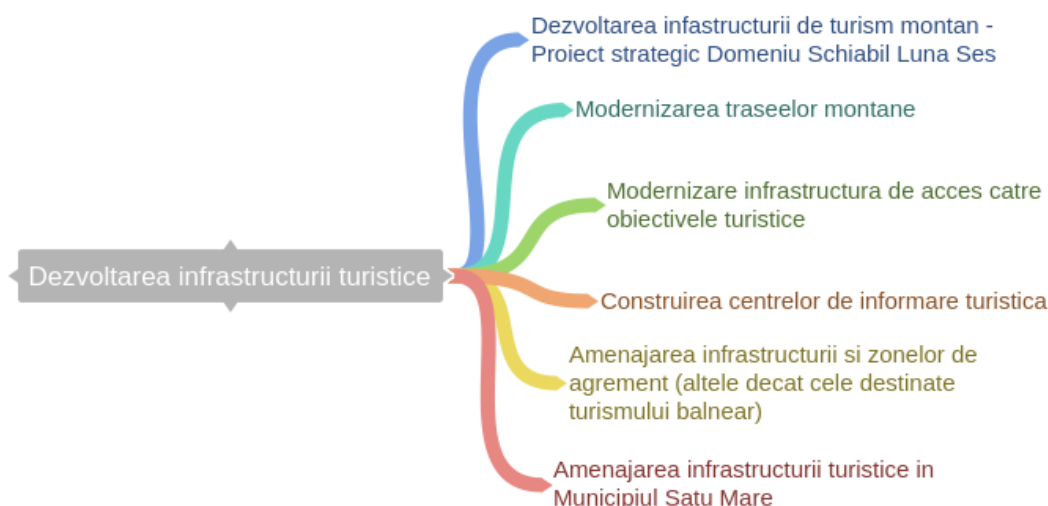
Figură II.5 3 - Măsurile și acțiunile privind susținerea turismului rural și al agroturismului

Măsura 1.1.3. Dezvoltarea infrastructurii turistice

Dezvoltarea infrastructurii turistice este o măsură strategică menită să valorifice resursele naturale și antropice ale Județului Satu Mare în scop turistic și să diversifice portofoliul serviciilor turistice oferite.

Figură II.5 4 - Dezvoltarea infrastructurii turistice

Complementar cu dezvoltarea infrastructurii turistice pentru valorificarea resurselor balneare, această măsură vizează dezvoltarea facilităților de agrement prin valorificarea potențialului natural al munților din Județul Satu Mare, prin dezvoltarea turismului montan.

Principalele acțiuni vizate în cadrul acestei măsuri se referă la finalizarea investițiilor în domeniul schiabil Luna Șes, proiect strategic la nivelul Județului Satu Mare, implementat în parteneriat de Consiliul Județean și Consiliul Local Negrești-Oaș.

Investițiile necesare pentru finalizarea domeniului schiabil Luna Șes cuprind:

- Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul montan din Munții Oașului
- Alimentare cu apă potabilă a zonei Luna Șes și înmagazinarea apei printr-o acumulare permanentă pentru tunurile de zăpadă
- Asigurare spor de putere pentru alimentare energie electrică a investiției "Dezvoltarea Zonei Turistice Luna Șes"
- Înființarea Centrului de informare și promovare turistică Negrești Oas (Luna Șes)
- Înființarea unui Post de Salvamont la Luna Șes

Alte proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii turistice propuse sunt înființările, amenajările sau modernizările traseelor turistice, inclusiv ale traseelor montane. Pentru punerea în valoare a domeniului schiabil Luna Șes, au fost aprobate amenajările următoarelor trasee montane:

TRASEUL Nr. 1 - Bandă roșie Vârful Comja - Vf. Pleșa - Vf. Mesteacănului - Văgașu - Vf. Arșița - Vf. Paltinu - Vf. Pietroasa - Vf. Poiana Soci, Piatra Strungii - Vf. Călămări

TRASEUL Nr. 2 - Triunghi albastru Vf. Comja - Localitatea Racșa - D.N.19

TRASEUL Nr. 3 - Cruce roșie Localitatea Vama - Valea Talna Mică - Băile Puturoasa - Creastă

TRASEUL NR. 4 - Triunghi roșu Localitatea Negrești Oaș -Luna Șes - Baza pârtiei de schi - drum forestier - Zara - Sfinxul Oașului -Vf. Pietroasa

TRASEUL Nr. 5 - Punct albastru Borcut - Canton silvic Luna Șes - Poiană - Pod drum forestier

TRASEUL Nr. 6 - Punct roșu Vf. Pietroasa -Vf. Țiganu - Drum de TAF - Baza pârtiei de schi

TRASEUL Nr. 7 - Mănăstirea Luna Șes - Valea Talnei -Valea Trestiei - Tinovul Trestiei -Vf. Poiana Soci (marcaj Triunghi galben) - Vf. Pietroasa (marcaj Bandă roșie)

TRASEUL Nr. 8 - Cruce albastră Valea Puturoasa -Muntele Mic - Valea Brada - Troița D.J.75

TRASEUL Nr. 9 - Triunghi galben Muntele Mic - Creastă

TRASEUL Nr. 10 - Cruce galbenă Cabana Boda Oșanul -Valea Brada Mică - Zara

TRASEUL Nr. 11 - Triunghi albastru Cabana Boda Oșanul - Valea Brada Mică - Poiana Sfinților - Păltinaș (Creastă)

TRASEUL Nr. 12 - Negrești-Oaș (Muzeul Țării Oașului) - km 9 (Păstrăvărie) - Valea Turului - Valea Blidarului - Piatra Strungii (marcaj Cruce roșie) - Vf. Soci (marcaj Bandă roșie)

TRASEUL Nr. 13 - Punct albastru DN 19 (Primăria Certeze) - Valea Albă - Borcutul Tâlhărilor-Poiana Brebi, Vf. Buiana (1064 m)

TRASEUL Nr. 14 - Cruce albastră DN 19(Huta Certeze, biserica Ortodoxă) - Valea Mare - Valea Roasă – Valea Gorohi - Cabana Șălătruc- Vf. Buiana

Valorificarea potentialului turistic, atat cel natural, cat si cel antropic, poate fi indeplinita doar in conditiile realizarii unor lucrari de investitii la nivelul infrastructurii de acces catre zonele de interes turistic. La nivelul Județului Satu Mare au fost indetificate urmatoarele proiecte ca fiind relevante in cadrul acestei masuri:

- Modernizare drum de acces la Mănăstirea de la Lunca Apei , comuna Apa
- Modernizare drum de acces la manastirea Bixad, comuna Bixad
- Modernizare drum de acces la Mănăstirea de la Portărița , comuna Călinești Oaș
- Modernizare drum de acces la Mănăstirea de la Huta Certeze , comuna Certeze
- Modernizare drum de acces la Mănăstirea de la Prilog, comuna Orașu Nou
- Modernizare drum de acces la Mănăstirea de la Scărișoara Nouă, comuna Pișcolt
- Modernizare drum comunal DC 6 Turt - Turt Bai - Manastirea Sf. Gheorghe in comuna Turt, Județul Satu Mare

Amenjarea unor zone de agrement este dorita atat in mediul urban, cat si in zonele rurale, prin proiecte precum:

- Zona de agrement in loc. Ardud
- Construire si amenajare baza agrement in zona raului Tur in Gherta Mica
- Infiintarea unei Baze de Agrement pentru recreerea cetatenilor din comuna Barsau

O actiune suport in vederea punerii in valoare a obiectivelor turistice este amenajarea si construirea de centre de informare turistica:

- Centru de informare turistică în comuna Berveni
- Centru de informare turistică în localitatea Craidorolt

- Centru de informare turistică în Hodod

Alte proiecte necesare pentru dezvoltarea infrastructurii de turism în Județul Satu Mare vizează:

- Înființarea Complexului de Vânătoare Brada în Negrești-Oaș
- Amenajarea peisajeră a malurilor râului Someș, în albia majoră, aflată în intravilanul municipiului Satu Mare
- Amenajarea Muzeului apei - amenajat la uzina de apă veche a municipiului Satu Mare
- Reabilitare Zona Noroieni prin amenajarea unei platforme de petrecere a timpului liber în Satu Mare

M1.1.4. Promovarea turismului cultural

Această măsură este necesară pentru valorificarea potențialului turistic al Județului ce derivă din elementele antropice, istorice și culturale ale Județului, prin valorificarea elementelor cu însemnătate pentru minoritatea maghiară și promovarea într-un cadru sistemic și susținut a elementelor specifice maghiare către segmente de turiști din țara vecină.

Măsura se va concretiza prin acțiuni ce vizează publicul țintă format din turiști din Ungaria, care pot descoperi în Județul Satu Mare elemente de patrimoniu pentru cultura și istoria poporului maghiar. Sunt propuse următoarele tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea de pachete turistice destinate turiștilor maghiari prin valorificarea patrimoniului istoric legat de personalități marcante ale poporului maghiar, cum ar fi: familia Karoly - se propune vizitarea domeniilor care au aparținut sau care au fost create de familie, Petőfi Sándor, Ady Endre, Kölcsey Ferenc, Paul Erdős.
- Dezvoltarea de pachete turistice integrate la nivelul Județului Satu Mare, pachetele turistice care pot conține următoarele elemente: acces în Satu Mare (avion sau cu mașina), vizitarea obiectivelor turistice de referință pentru turiștii maghiari: Muzeul de Artă, locul unde s-a semnat în 1711 Pacea de la Satu Mare, eveniment care transformă orașul Satu Mare într-un centru istoric de însemnătate europeană, pacea de la Satu Mare având un impact internațional, punând punct unei răzcoale de opt ani a nobilimii maghiare din Ardeal. Se poate vizita ulterior Teatrul de Nord, secțiunea Maghiara, unde se poate asista la o piesă de teatru sau pachetul se poate conecta cu participarea la Festivalul Internațional "Fără bariere", care transformă Satu Mare într-o adevărată capitală a teatrului în luna mai. În ceea ce privește elementele de patrimoniu religios, se vor vizita Palatul Episcopal, clădire ce adaposteste Sala festivă unde se găsesc portretele episcopilor Péter Klobusiczky, Flórián Kovács, János Hám, Mihály Haas, Tibor Bornemisza și Lőrinc Schlauch. Tot la etajul întâi se află și capela episcopală reamenajată pe baza proiectului lui Ernő Foerk din Budapesta, iar lucrările au fost începute în 1904, în perioada episcopatului lui Tibor Bornemisza. Conform tradiției, în fața acestui altar s-a cunoscut poetul național maghiar Petőfi Sándor cu Júlia Szendrey, precum și numeroasele catedrale romano-catolice. În zona Carei, pot fi vizitate Castelul familiei Karoly, cripta familiei Karoly din Capleni, după care pachetul turistic poate cuprinde o incursiune la Casa Memorială Ady Endre, unul dintre cei mai mari poeți maghiari, curtea Bisericii Reformate și conacul din Săuca, unde Kölcsey Ferenc a compus imnul Ungariei,

cetatea Ardud, conacele Wesselenyi si Degenfeld din Hodod si castelul Lonyai din Mediesu Aurit. Acest pachet de obiective turistice este necesar a fi sustinut de participarea turistilor la evenimente culturale, artistice, cu caracter traditional sau contemporan, precum si cu servicii de cazare si servicii de gastronomie locala traditionala. Pachetele turistice cu caracter istoric si cultural pot fi combinate si cu elemente ce tin de turismul balnear, de intretinere si agrement, prin vizitarea facilitatilor existente in Tasnad, Carei si Satu Mare.

- Stabilirea de parteneriate cu agențiile turistice din Ungaria, pentru promovarea și vânzarea unor astfel de pachete turistice.

Promovarea turismului cultural și istoric va fi axat și către alte grupuri țintă, atât turiști români, cât și din alte țări (altele decât Ungaria, pentru care anumite obiective turistice au o însemnătate istorică și culturală aparte, ce poate fi valorificată superior). Astfel de proiecte pot urmări:

- Realizarea și promovarea Circuitului monumentelor de interes național din Județul Satu Mare, derulat de Consiliul Județean Satu Mare
- Continuitatea circuitelor turistice dezvoltate de Consiliul Județean Satu Mare "Trasee sătmărene"
- Promovare Strategie Ardud Oraș Turistic Medieval, propus de UAT Ardud.

P1.2. Promovarea patrimoniului material și imaterial local

M1.2.1. Reabilitarea elementelor de patrimoniu material

Promovarea patrimoniului material local se poate realiza coerent doar după realizarea lucrărilor de restaurare, consolidare, reabilitare și reintroducerea în circuitul turistic a obiectivelor turistice de importanță locală, regională și națională, care se află în diferite stadii de degradare. Județul Satu Mare are în prezent atât exemple de bună practică în ceea ce înseamnă restaurarea și reintegrarea obiectivelor turistice materiale în circuitul turistic (Castelul din Carei sau Cetatea Ardud), dar are în același timp și un întreg portofoliu de obiective turistice aflate într-o stare avansată de degradare.

Prin reabilitarea și reintroducerea acestor obiective în circuite turistice se va îmbogăți gama de obiective pe care Județul le poate propune turistilor care ajung în zonă, contribuind în același timp la dezvoltarea economică sustenabilă a unor localități din județ, crearea de noi locuri de muncă, oferirea unor șanse de dezvoltare echilibrată pentru comunități, în special comunități rurale.

Problematica inițială ce trebuie rezolvată în cazul elementelor arhitecturale de interes turistic o reprezintă statutul juridic neclar al respectivelor imobile și terenuri. Astfel, se impun următoarele acțiuni precedente activităților de intervenție pentru restaurare și reabilitare:

- Clarificarea statutului juridic al clădirilor și terenurilor obiective turistice, implicarea în sustinerea finalizării cu celeritate a proceselor de retrocedare, pentru a nu pierde oportunitățile de finanțare nerambursabilă în ciclul financiar 2014-2020.
- După clarificarea statutului juridic, încheierea unor parteneriate public-public sau public-privat între Consiliul Județean și entitățile care ar deveni proprietare, în vederea restaurării și reintroducerii acestor obiective în circuitele turistice ale Județului.
- Atragerea finanțărilor nerambursabile pentru restaurarea obiectivelor turistice;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Lucrarile de restaurare, modernizare si dotare a obiectivelor turistice;
- Includerea in pachetele turistice generate si promovate de Consiliul Județean;

Printre obiectivele care necesita reabilitare, se numara:

- Restaurarea si reabilitarea Castelul Lonyai in Mediesu Aurit si reintroducerea acestuia in circuitul turistic
- Punerea in valoare a cuptoarelor dacice prin amenajarea unui punct de informare turistică și amenajarea infrastructurii de acces
- Amenajarea Galeriilor subterane la cetatea Ardud si Amenajarea Parcului Cetate din Orasul Ardud, jud. Satu Mare
- Restaurarea si reabilitarea castelului Vecsey din Livada si reintroducerea acestuia in circuitul turistic
- Restaurarea si reabilitarea Castelului Wesselenyi din Hodod si reintroducerea acestuia in circuitul turistic
- Restaurarea si reabilitarea Conacului Degenfeld din Hodod si reintroducerea acestuia in circuitul turistic.

M1.2.2. Promovarea tradițiilor, culturii și patrimoniului imaterial multicultural

Multiculturalitatea este una dintre cele mai importante trăsături definitorii ale Județului Satu Mare, fiind una dintre resursele de bază ce trebuie valorificate pentru promovarea patrimoniului imaterial al Județului.

Promovarea tradițiilor, culturii și patrimoniul imaterial va fi realizată prin acțiuni susținute de tipul:

1. Participarea la Târguri de turism naționale (în mod constant la București și Satu Mare)
2. Participarea la Târguri de turism internaționale (Viena, Tel Aviv, Budapesta, Berlin)
3. Susținerea și dezvoltarea activității Centrului Județean de Informare Turistică;
4. Realizarea de materiale informative și promotionale – crearea de parteneriate cu presa scrisă
5. Promovare on-line, prin portalurile web dezvoltare, promovarea pe site-uri de profil (Trip Advisor) și prin mecanismele de social media (Facebook, Twitter)
6. Promovare prin televiziune, prin stabilirea de parteneriate cu principalele posturi de televiziune, producția și difuzarea de materiale promoționale referitoare la obiectivele turistice, tradiții, cultură și patrimoniu imaterial, invitarea posturilor principale de televiziune pentru realizarea unor emisiuni în Județul Satu Mare.
7. Promovarea de parteneriate cu marii operatori de turism pentru susținerea și promovarea pachetelor turistice în care să fie incluse evenimentele culturale și tradiționale sătmărene, încurajarea vânzării acestor pachete printr-un sistem de acordare de bonusuri de vânzări.
8. Stabilirea unui parteneriat cu operatorul de transport aerian existent și cu potențialii operatori de transport aerian ce ar putea opera pe aeroportul Satu Mare în vederea promovării Județului Satu Mare ca destinație turistică, printr-o politică personalizată de prețuri ale biletelor în contextul realizării unor evenimente în județ (exemplu: pentru susținerea sezonului de sporturi de iarnă, în tariful biletului de avion

ar putea intra și costul unui ski-pass cu un număr de urcări promoțional sau pentru biletele în perioada unor evenimente culturale la care se dorește atragerea unui număr cât mai mare de turiști, parte din prețul билетelor ar fi subventionate de Consiliul Județean)

Vor fi promovate următoarele evenimente culturale și etnografice:

- Zilele Județului Satu Mare
- Satu Mare (Zilele Municipiului, Festivalul Internațional al Pălincii – organizat de Consiliul Județean, Festivalul Vinului – organizat de Consiliul Județean, Zilele maghiare Partium, Teatru fără bariere, manifestări hipice – atelaj, Festivalul internațional al Romilor înființarea "Festivalului de tradiții, datini și obiceiuri" în municipiul Satu Mare, proiect ce va fi derulat de Consiliul Județean Satu Mare),
- Zilele orașului, comunei sau satului se mai sărbătoresc și în alte localități ale Județului, cum ar fi: Carei, Negrești Oaș, Arad (Chirbele – sărbătoare tradițională străveche), Apa, Viile Satu Mare (Donath – una din cele mai vechi sărbători din județ), Odoreu, Botiz, Bârsău de Sus, Vezendiu, Halmeu (Sărbătoarea Căpșunilor)
- Foiene (ziua ecvestră, ziua calului)
- Huta Certeze (Sâmbra Oilor – marchează sosirea primăverii).
- Festivalul Portului, Cântecului și Jocului Codrenesc de la Oțeloia - comuna Homorode
- Domanești (Festivalul Porumbului)
- Dobra (Balul culesului strugurilor)
- Bogdand (Festivalul Folcloric a Naționalităților),
- Negrești-Oaș (Festivalul de datini și obiceiuri),
- Belciug (Târgul de la Belciug – de peste 100 de ani)
- Socond (Danțu' cuțanilor)

OS2. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate

P2.1. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor de transport

M2.1.1. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității Județului Satu Mare în cadrul rețelei TEN-T

În sectorul rutier, Master Planul General de Transport al României urmărește îmbunătățirea mobilității populației și a traficului aferent transportului de mărfuri în cadrul rețelei TEN-T prin construcția unei rețele de autostrăzi și drumuri expres; asigurarea accesului pentru populație și pentru mediul de afaceri la rețeaua TEN-T, prin construcția coridoarelor de legătură națională; asigurarea unei rețele de transport rutier sigure și operaționale, care să contribuie la reducerea numărului de accidente rutiere, precum și la reducerea timpilor de călătorie; asigurarea accesului internațional prin intermediul legăturilor cu țările vecine; asigurarea unei rețele de transport propice mediului înconjurător, prin implementarea proiectelor de variantă de ocolire.

Dezvoltarea infrastructurii de transport național și internațional în Județul Satu Mare se va realiza în următorii ani în conformitate cu Master Planul General de Transport al României 2015-2030-2050, realizat de Ministerul Transporturilor și aprobat de Parlamentul României.

Conform ultimei versiuni aprobate a documentului, proiectele relevante pentru Satu Mare sunt prioritizate în timp în orizonturi ce depășesc perioada de planificare a prezentei strategii de dezvoltare.

Proiectele de mare infrastructura rutieră, relevante pentru dezvoltarea sustenabilă a Județului Satu Mare sunt planificate pentru orizonturi de timp care depășesc perioada de analiza a prezentei strategii, dar mai mult, depășesc limitele până la care acest județ poate rămâne izolat. Lipsa unor investiții pentru asigurarea conectivității la rețeaua națională de autostrăzi și drumuri expres într-un orizont apropiat și relevant va conduce la agravarea aspectelor negative cu care Județul se confruntă în domeniile demografic, economic, social și de mediu.

Demersul strategic la nivelul Județului Satu Mare – Consiliului Județean Satu Mare pentru perioada până în 2020-2023 (anul de finalizare a prezentului ciclu financiar) trebuie să se axeze pe eforturi de ridicare a priorității naționale pentru proiectele cuprinse în MPGT, astfel încât acestea să poată fi pregătite și demarate înainte de finalizarea perioadei de programare financiară.

Conform Viziunii de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020, în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii mari de transport la nivelul Județului, ar trebui realizate următoarele proiecte:

- 1. Finalizarea VO Carei** - Stadiul fizic al lucrărilor realizate în cadrul proiectului Varianta de Ocolire Carei km 0+000-10+459 era de 26% (2014). Obiectivele proiectului Variantei de Ocolire a Municipiului Carei sunt construcția unei variante de ocolire în lungime de 10,46 km, la standard de drum național și construcția unui pasaj superior cu trei deschideri peste calea ferată. Prin finalizarea acestui proiect se va realiza o îmbunătățire a mediului urban Carei, al doilea centru urban al Județului, prin eliminarea traficului greu din oraș și a traficului de tranzit, reducerea congestiilor generate de trafic în zona urbană și eliminarea unor importante cantități de noxe și CO₂ generat de trafic.
- 2. Realizarea VO Satu Mare** – unul dintre cele mai importante și relevante proiecte la nivel Județean, este un proiect de infrastructură care va realiza o accesibilitate crescută la nivelul rețelei TEN-T, o creștere a mobilității marfurilor și cetățenilor în zona urbană funcțională Satu Mare, cu conexiuni către punctele de trecere a graniței în Ungaria și Ucraina și va genera beneficii semnificative economice și de mediu pentru locuitorii Județului și municipiului Satu Mare. Având în vedere dificultățile în identificarea și susținerea finanțării acestui proiect, sunt necesare acțiuni concentrate și coerente de susținere a acestui proiect, fie din surse de la Bugetul de Stat, fie prin accesarea de finanțări europene nerambursabile, prin introducerea acestui proiect în lista de proiecte modelate și verificate cu Modelul General de Transport al MPGT.
- 3. Realizarea documentației tehnico-economice, faze SF/PT și obținerea avizelor și acordurilor necesare pentru realizarea tronsonului Petea – Satu Mare din Drumul expres Turda-Halmeu.** Proiectul Drumului Expres Turda-Halmeu propune îmbunătățirea conectivității la nivel regional, traseul conectând municipiile Cluj - Napoca, Bistrița, Satu Mare și Baia Mare, asigurând legătura între sudul și centrul țării cu zonele de nord-vest dar și cu Ucraina. Include legături până la punctele de trecere a frontierei Halmeu și Petea oferind valoare adăugată pentru rutele europene, însă este planificat într-un orizont de timp care nu conferă Județului Satu Mare premisele

necesare unei dezvoltări durabile și echilibrate. În acest sens, se impun următoarele tipuri de acțiuni:

- a) În prima fază, asumarea rolului de către CJ Satu Mare de generare a dezvoltării locale și de a demara pregătirea documentației tehnice necesare demarării proiectului pentru tronsonul Petea – Satu Mare, parte a proiectului de drum expres – astfel se pot realiza Studiul de Fezabilitate, Proiectul Tehnic și Detaliile de Execuție; finanțarea unui astfel de proiect pregătitor se poate face prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România – Ungaria.
- b) În etapa a II-a, se va transfera documentația tehnică realizată către Ministerul Transporturilor – CNADNR în vederea lansării procedurii de achiziție pentru contractul de lucrări și finanțarea lucrării. Sursa de finanțare pe care se va miza va fi POIM 2014-2020, finanțarea lucrărilor fiind posibilă în perioada 2020-2023, având în vedere că tronsonul Petea-Satu Mare este un tronson scurt, ușor din punct de vedere tehnic, dar extrem de relevant pentru conexiunile în Județul Satu Mare și către granița cu Ungaria. Un astfel de studiu ar putea fi realizat în perioada 2016-2017, crescând astfel maturitatea proiectului și oferindu-i oportunitatea de a fi finanțat prin POIM (FEDR) în ciclul financiar 2014-2020 (N+3), ca proiect de rezervă (model aplicat cu succes în cazul finanțării prin POS-T 2007-2013 a lucrărilor de modernizare a Aeroportului Satu Mare).

M2.1.2. Creșterea accesibilității regionale a teritoriului Județean

Acest obiectiv vizează reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, în vederea asigurării mobilității populației și bunurilor, reducerii costurilor de transport de mărfuri și călători, promovării accesului pe piețele regionale și creșterea siguranței traficului. În același timp, aceste investiții vor duce la diversificarea și creșterea eficienței activităților economice, la economisirea de energie, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale, și implicit, a investițiilor productive. Dezvoltarea și îmbunătățirea rețelelor secundare de transport vor facilita, de asemenea, cooperarea inter și intra-regională și vor putea contribui la creșterea competitivității întreprinderilor și a mobilității forței de muncă și, prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a României în ansamblu, dar și a fiecărei regiuni în parte.

În cadrul următoarelor programe de finanțare prin Programul Operațional Regional 2014-2020 se dorește promovarea unui amplu proiect de modernizare, denumit Traseu Regional Transilvania Nord unic la nivel național, prin care vor fi reabilitați 601 kilometri de drum Județean din județele Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Maramureș, Bihor și Satu Mare. Suma necesară materializării acestui proiect înfrățit trece de 200 de milioane de euro.

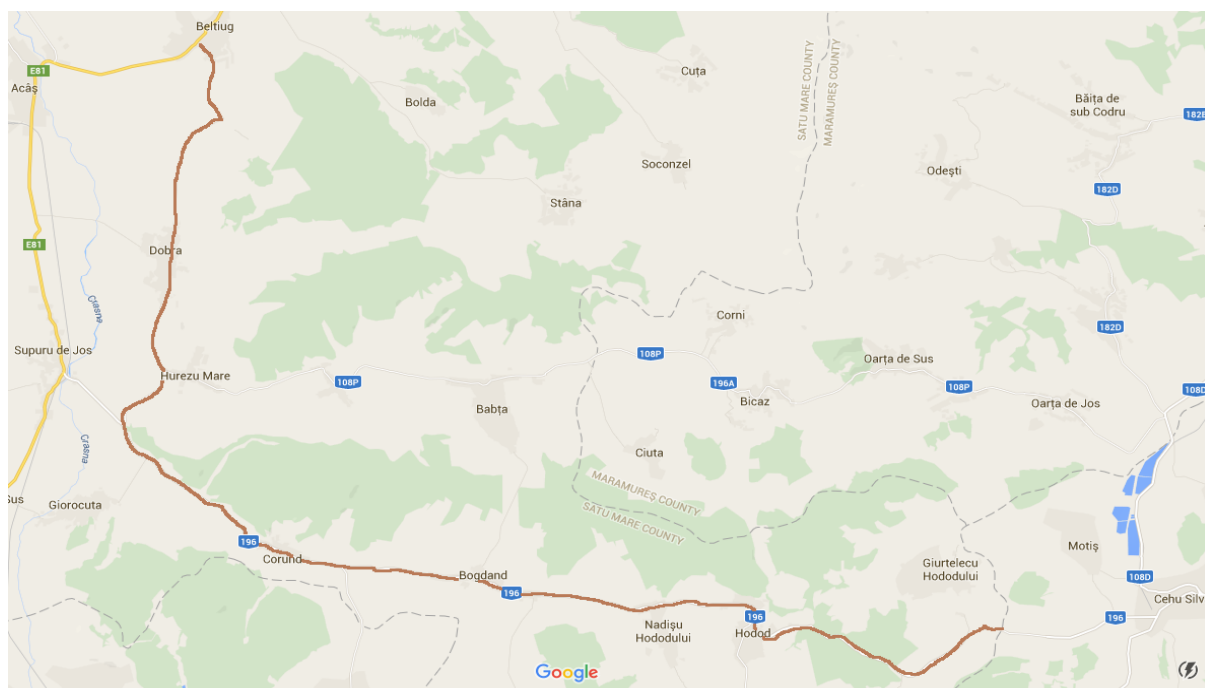
„Traseul regional Transilvania Nord” leagă localități din județele Bihor, Cluj, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Satu Mare și Maramureș la TEN-T (Rețeaua trans-europeană de transport). TEN-T este un proiect al Uniunii Europene ce prevede crearea unei rețele complete de transport auto, feroviar și naval. Rețeaua urmează să conecteze pe teritoriul UE infrastructura de transport, telecomunicații și energie a

statelor membre. Crearea acestor rețele are ca obiectiv, alături de interconectarea rețelelor naționale, și stabilirea de legături între punctele periferice ale UE și zona sa centrală.

Prin urmare, prin Programului Operational Regional 2014-2020, Axa prioritară 6 – Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională, Prioritatea de intervenție 6.1. – Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN –T, Consiliul Județean Satu Mare își propune să finanțeze următoarele proiecte:

4. Modernizarea drumurilor județene DJ 108R din DN 19A Beltiug – Beltiug Bai – Dobra – Hurezu Mare – DJ 108P – DJ 196 Corund – Bogdand – Hodod – limita de județ Salaj

Proiectul de față propune modernizarea tronsoanelor drumurilor județene, având o lungime totală de 38,145 km, aflat pe raza Județului Satu Mare și traversează localitățile, Beltiug, Dobra, Hurezu Mare, Corund, Bogdand, Hodod, până la limita cu jud. Salaj.

Figură II.5 5 - Traseul regional Transilvania Nord compus din DJ108R-DJ108P-DJ196 este conectat în mod direct la rețeaua TEN-T prin intersecția cu DJ19A

Traseul regional Transilvania Nord compus din DJ108R-DJ108P-DJ196 este conectat în mod direct la rețeaua TEN-T prin intersecția cu DJ19A din comuna Beltiug și face legătura în mod direct cu Județul Sălaj, unde se continuă până la comuna Benesat, în apropiere de Județul Maramureș, trecând prin orașul Cehu Silvaniei. În acest sens, traseul regional compus din DJ108R-DJ108P-DJ196 are rol de "drum interjudețean", fiind o alternativă la drumurile naționale care asigură legătură dintre nordul Județului Salaj și Județul Satu Mare.

În urma realizării proiectului, durata de deplasare pe acest tronson va scădea cu 14 minute, iar viteza de deplasare va crește cu 35%.

5. **"Modernizarea drumului Județean DJ 194B din DN19A Dorolț – Bercu DJ194B - DN 19 (Ciuperceni)"**, care începe în Dorolț (intersecția cu DN 19A) poziție kilometrică 16+338 și se termină în Ciuperceni (intersecția DN 19), poziție kilometrică 40+250 și care străbate localitățile Dorolț – Atea – Peleş – Pelișor – Bercu – Bercu Nou – Micula- Agriș- Ciuperceni, lungimea totală a drumului Județean este de **23,912 km**.

6. **"Modernizarea drumului Județean DJ 196C din DN 19 Pișcolt – Resighea – Scărișoara Nouă DJ 196C"**, lungimea totală a drumului Județean va fi de **9,133 km**.

Pentru o parte din sectoarele de drum prioritare identificate, insumand **235,6 km**, au fost semnate contracte de finantare prin Programul National de Dezvoltare Locala PNDL in noiembrie 2015, in valoare totala de **400,3 milioane** lei. Sectoarele de drum ce vor fi modernizate prin PNDL in perioada 2016-2018:

- Modernizare **DJ 193A** Satu Mare (DJ 193) - Amați - Rușeni - Tătărești - Necopoi - Homorodu de Jos- Homorodu de Mijloc - Homorodu de Sus -Solduba - Hodișa - Socond - Rătești (DN 19A) km 0+000 (0+900) - km 49+ 124 (49+099) – 48.2 km
- Modernizare **DJ 108L** Tășnad - Cig - Eriu Sâncrai - Craidorolț - Piscari - Terebesti - Gelu – Mădăras km 0+000- 35+359 – 35.3 km
- Modernizare **DJ 108M** Tășnad (DN 1F) - Santau - Chereusa - Andrid - Dindești - Irina - Portița - Vezendiu - Tiream - Carei - Camin - Lucaceni Km(0+000- 4+000) si Km(8+000-59+979) pe lungimea de 54,979 km
- Modernizare **DJ 196B** Carei (DN 1F) - Foieni Km 0+000 –5+209.28 – lungime 5.2 km
- Modernizare **DJ 195B** , tronsonul Craidorolț - Țeghea km 22+850 - km 29+230 si tronsonul Acâș – Mihăieni – Lungime totala 11.2 km
- **DJ 195C** Pir – lim. Jud BH(Sălacea) km 42+318 - km44+768 – lungime totala 2.45 km
- **DJ193E** Lim. Jud. MM –Bârsău de Sus – Lim. Jud. MM, km 12+000 – km 20+325, lungime totala 8,325 km
- **DJ 195C** Ady Endre – Căuaș, km 18+822 – km 24+822, lungime totala 6 km
- **DJ 108G** Supuru de Sus (DN 19) – Sechereșa - DJ 109N km 0+00-km 4+910 (4+750)" lungime totala 4.75 km

Pentru perioada 2017-2018, rețeaua de drumuri judetene Satu Mare ar urma să aibă modernizate următoarele tronsoane:

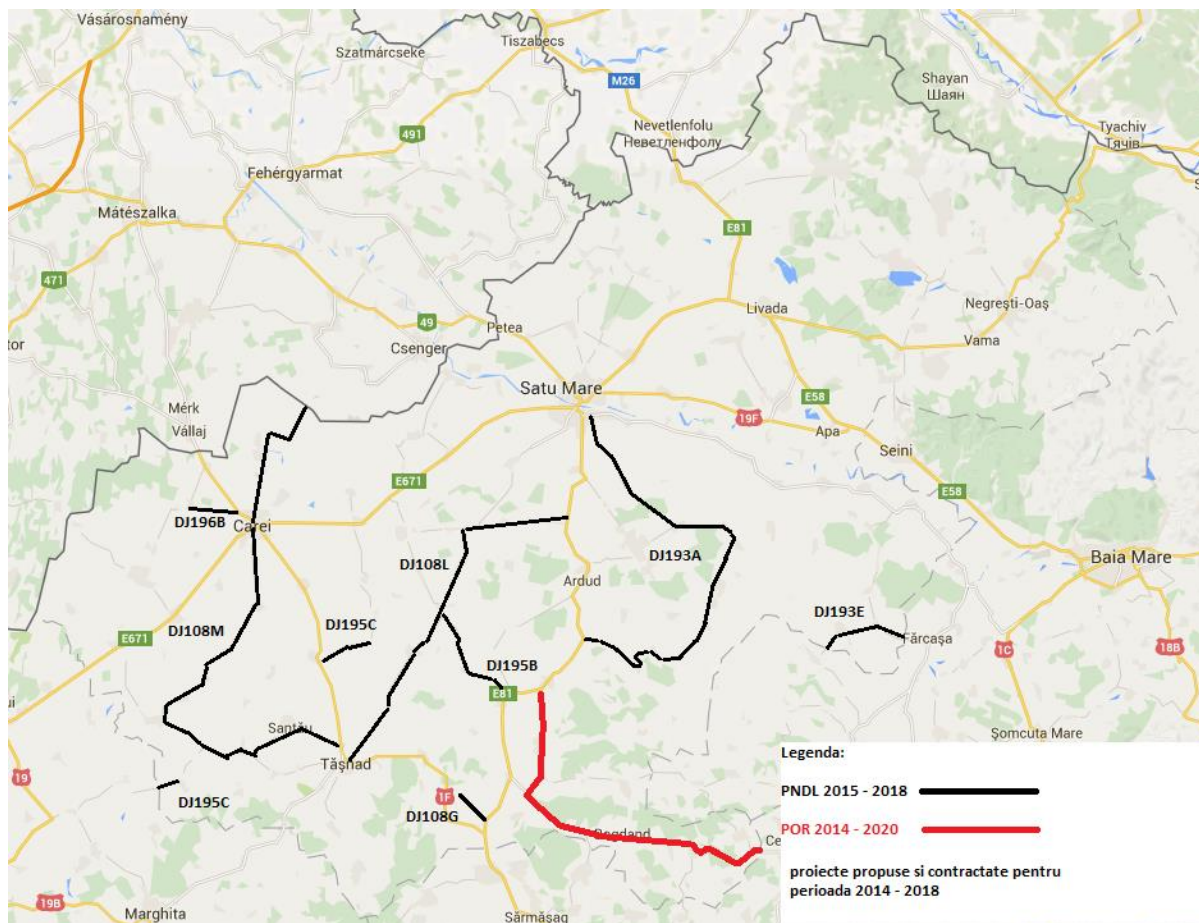
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Pentru perioada 2018-2020 va trebui identificata sursa de finantare si realizare urmatoarele lucrari de modernizare a drumurilor judetene:

- Modernizare **DJ 108P** Tronson: Hurezu Mare – Babta - limita Jud. Sălaj - pe lungimea de 12 km
- Modernizare **DJ 109N** Tronson: Acas - Uimat - pe lungimea de 3,6 km
- Modernizare **DJ 109P** limita Jud. Sălaj – Cehal - Tasnad - pe lungimea de 17.6 km
- Modernizare **DJ 196A** intre Lelei –DJ196 - pe lungimea de 3 km
- Modernizare **DJ 193** Satu Mare – Borlesti – Lim. Judet Maramures - pe lungimea de 40 km
- Modernizare **DJ 193D** Ruseni – Culciu Mic - pe lungimea de 11,5 km
- Modernizare **DJ 193C** Satu Mare - Viile Satu Mare Km 0+046,7 - 11+096,42, lungime 11 km
- Modernizare **DJ 194** Satu Mare – Moftinu Mare, tronson in lungime 12 km
- Modernizare **DJ 194C** tronsonul Odoreu – Lazuri - Dorolt, tronson in lungime 15,2 km
- Modernizare **DJ 193C** Viile Satu Mare - Medișa Km 11+096,42 –17+027,24, tronson 5 km
- Modernizare **DJ 195A** Acas – Giungi – Ghirisa – DN19A, tronson 14 km
- Modernizare **DJ 196A** DN19A – Stana – Lim. Judet Salaj, tronson 16.3 km
- Modernizare **DJ 195** Viile Satu Mare – Tătărești Km 5+750 – 9+935, tronson 4.18 km
- Modernizare **DJ 109I** Orasul Nou – Lim. Judet Maramures, tronson 5 km

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

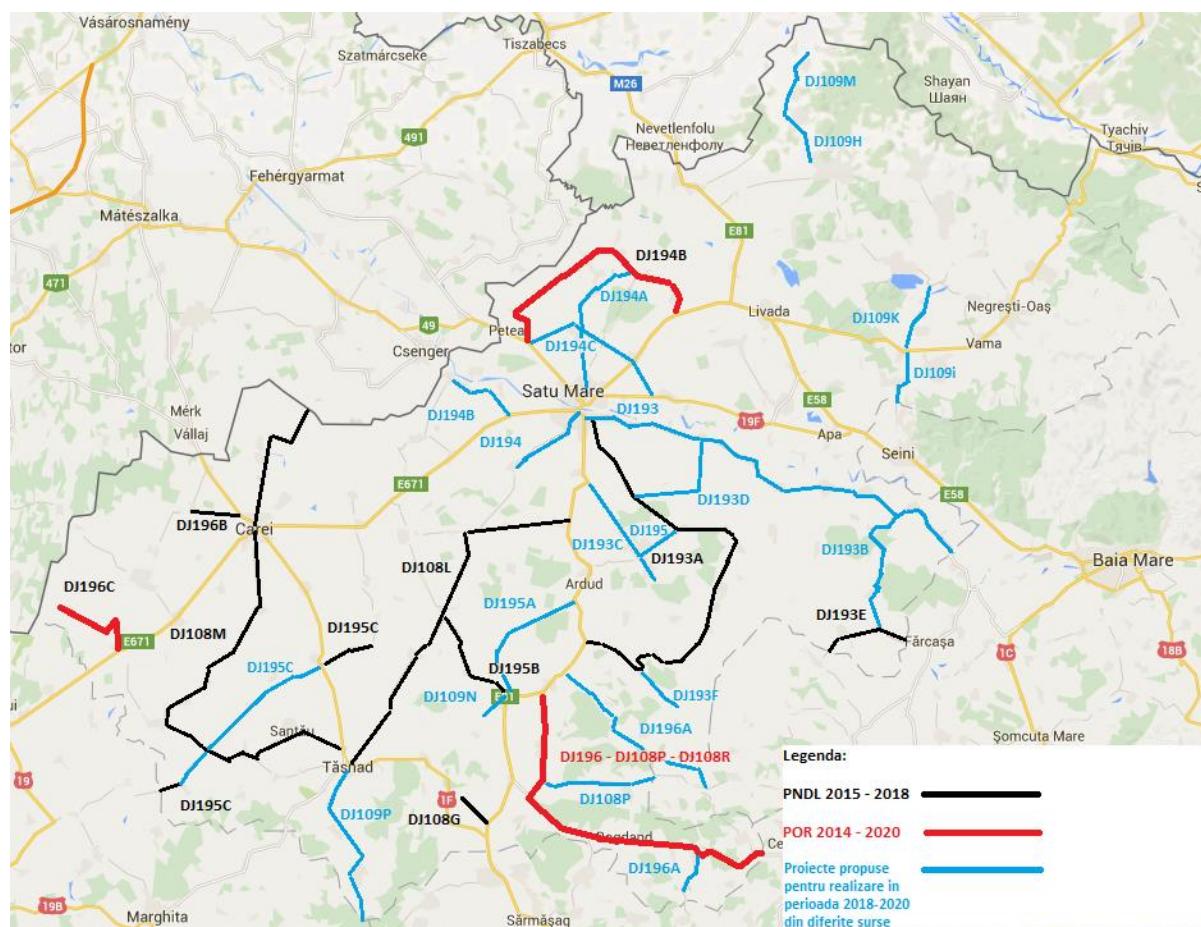
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Modernizare **DJ 109K** Orasul Nou – DJ108L, tronson 7,2 km
- Modernizare **DJ 193B** Barsau de Jos – Poiana Codrului – Pomi (DJ193), tronson 13,5 km
- Modernizare **DJ 195C** Pir – Sudurau – Hotoan - Cauas, tronson 19 km
- Modernizare **DJ 194B** DN19-Vetiș-Oar km 0+000-9+650, tronson in lungime de 9,65 km
- Modernizare **DJ 194A** Pădurea Noroieni - Micula - Bercu Nou km 6+165 – 10+850, km 12+850-17+185
- Modernizare **DJ109H** Turț (DJ 109L) - Batarci (DJ 109M) Km (0+000 – 7+020) pe lungimea de 7km
- Modernizare **DJ 109M** Batarci - Valea Seacă, km 12+800 - km 16+920

Pentru perioada 2017-2020, rețeaua de drumuri județene Satu Mare ar urma să aibă modernizate următoarele tronsoane:

M2.1.3. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării urbane

Orașele se confruntă cu dezvoltarea traficului de mărfuri și călători, în timp ce potențialul de dezvoltare a infrastructurii este supus unor constrângeri diverse, de la lipsa spațiilor necesare extinderii până la cele legate de mediul înconjurător. O mobilitate urbană sustenabilă – care să permită oamenilor și bunurilor să circule liber, în siguranță, cu protejarea mediului înconjurător – este crucială pentru calitatea vieții și pentru sănătatea economiei.

Prin Programul Operațional Regional 2014-2020 se acordă o importanță deosebită promovării strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană. Investițiile preconizate vor duce la realizarea unor sisteme de transport urban durabil.

Dezvoltarea infrastructurii de transport la nivelul zonelor urbane în Județul Satu Mare se va baza pe implementarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă în municipiile și orașele din județ. În momentul de față, nu se cunoaște că vreo localitate urbană din Județul Satu Mare să aibă dezvoltat un PMUD.

O componentă cheie în politicile zonelor urbane o constituie promovarea dezvoltării urbane, prin intermediul dezvoltării transportului sustenabil. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) va contura strategii, inițiative de politici, proiecte cheie și priorități în vederea unui transport durabil, care să susțină creșterea economică durabilă din punct de vedere social și al protecției mediului.

Conform documentelor europene, un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă constituie un document strategic și un instrument pentru dezvoltarea unor politici specifice, care are la bază un model de transport dezvoltat cu ajutorul unui software de modelare a traficului, având ca scop rezolvarea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și întreprinderilor din oraș și din zonele învecinate, contribuind în același timp la atingerea obiectivelor europene în termeni de eficiență energetică și protecție a mediului.

În vederea finanțării proiectelor de transport urban, în cadrul Programului Operațional pentru Dezvoltare Regională 2014 – 2020, prin FEDR (Fondul European pentru Dezvoltare Regională), este necesară elaborarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), urmare a abordării integrate, susținută de către Comisia Europeană.

Conform legislației naționale (Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicată cu completările și modificările ulterioare în decembrie 2013), Planul de mobilitate urbană reprezintă o documentație complementară strategiei de dezvoltare teritorială urbană și a planului urbanistic general (P.U.G.), dar și instrumentul de planificare strategică teritorială prin care este corelată dezvoltarea spațială a localităților cu nevoile de mobilitate și transport ale persoanelor și mărfurilor.

În esență, PMUD urmărește crearea unui sistem de transport durabil, care să satisfacă nevoile comunităților din teritoriul său, vizând următoarele **cinci obiective strategice**:

1. Accesibilitatea – Punerea la dispoziția tuturor cetățenilor a unor opțiuni de transport care să le permită să aleagă cele mai adecvate mijloace de a călători spre destinații și servicii-cheie. Acest obiectiv include atât conectivitatea, care se referă la capacitatea de deplasare între anumite puncte, cât și accesul, care garantează că, în măsura în care este posibil, oamenii nu sunt privați de oportunități de călătorie din cauza unor deficiențe (de exemplu, o anumită stare fizică) sau a unor factori sociali (inclusiv categoria de venit, vârsta, sexul și originea etnică);

2. Siguranța și securitatea – Creșterea siguranței și a securității pentru călători și pentru comunitate în general;

3. Mediul – Reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului energetic. Trebuie avute în vedere în mod specific țintele naționale și ale Comunității Europene în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice;

4. Eficiența economică – Creșterea eficienței și a eficacității din punctul de vedere al costului privind transportul de călători și de marfă;

5. Calitatea mediului urban – Contribuția la creșterea atractivității și a calității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Planul de mobilitate urbana durabila va trata următoarele subiecte:

Transportul în comun: planul de mobilitate urbană durabilă va furniza o strategie de creștere a calității, securității, integrării și accesibilității serviciilor de transport în comun, care să acopere infrastructura, materialul rulant și serviciile.

Transportul nemotorizat: planul de mobilitate urbană durabilă va încorpora un plan de creștere a atractivității, siguranței și securității mersului pe jos și cu bicicleta. Infrastructura existentă trebuie evaluată și, după caz, îmbunătățită. Dezvoltarea noii infrastructuri ar trebui gândită nu numai din perspectiva itinerariilor de transport motorizat. Ar trebui avută în vedere o infrastructură care să fie dedicată pietonilor și bicicliștilor, separată de traficul greu motorizat și menită a reduce distanțele de deplasare în măsura posibilului. Măsurile care vizează infrastructura ar trebui completate de alte măsuri de ordin tehnic, politic și nelegislativ.

Intermodalitate: planul de mobilitate urbană durabilă trebuie să contribuie la o mai bună integrare a diferitelor moduri și să identifice măsurile menite în mod special să faciliteze mobilitatea și transportul multimodal coerent.

Siguranța rutieră urbană: Plan de mobilitate urbană durabilă trebuie să prezinte acțiuni de îmbunătățire a siguranței rutiere bazate pe analiza problemelor din acest domeniu și pe factorii de risc din zone urbană respectivă.

Transportul rutier (în mișcare și staționar): În cazul rețelei rutiere și al transportului motorizat, planul de mobilitate urbană durabilă trebuie să trateze subiectul traficului în mișcare și al celui staționar. Măsurile ar trebui să vizeze optimizarea infrastructurii rutiere existente și îmbunătățirea situației, atât în punctele sensibile, cât și la nivel general. Se va explora potențialul de realocare a spațiului rutier către alte moduri de transport sau funcții și utilizări publice care nu au legătură cu transportul.

Logistica urbană: planul de mobilitate urbană durabilă va prezenta măsuri de îmbunătățire a eficienței logisticii urbane, inclusiv a serviciilor de livrare de marfă în orașe, vizând totodată reducerea externalităților conexe precum emisiile de GES, poluarea atmosferică și poluarea fonică.

Gestionarea mobilității: planul de mobilitate urbană durabilă va include măsuri de facilitare a unei tranziții către sisteme de mobilitate mai durabile. Ar trebui implicați cetățenii, angajatorii, școlile și alți actori relevanți.

Sisteme de transport inteligente: Deoarece STI sunt aplicabile tuturor modurilor de transport și serviciilor de mobilitate, atât pentru călători, cât și pentru marfă, ele pot sprijini formularea unei strategii,

implementarea politicii și monitorizarea fiecărei măsuri concepute în cadrul planului de mobilitate urbană durabilă.

În ceea ce privește localitățile urbane ale Județului Satu Mare, se vor putea propune următoarele tipuri de investiții, eligibile și finanțabile prin POR 2014-2020, în baza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă:

Satu Mare

- Investiții pentru susținerea transportului public în comun, prin achiziționarea de material rulant nou hibrid sau electric, implementarea de sisteme informatizate pentru managementul transportului public (ex: e-ticketing), modernizarea și dotarea autobazei operatorului de transport public, amenajarea stațiilor de autobuz. Intervensiile în sistemul de transport în comun sunt condiționate de încheierea unui contract de servicii publice care să corespundă prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 privind serviciile publice de transport (POR 2014-2020) și vor putea fi fundamentate în baza unei analize privind restructurarea și optimizarea sistemului de transport public (trasee, orar, capacități de transport, amplasarea stațiilor de autobuz).
- Reabilitarea infrastructurii rutiere care deservește coridoarele de transport public în comun.
- Amenajarea spațiilor pietonale, dezvoltarea de spații pietonale, crearea de infrastructură pentru trasee pietonale
- Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea trotuarelor în zonele unde acestea lipsesc
- Amenajarea de piste de biciclete;
- Implementarea unui sistem de management al traficului și monitorizare video trafic.
- Susținerea electromobilității, prin amenajarea de puncte de încărcare electrică a autovehiculelor
- Implementarea de măsuri de siguranță în trafic, prin amenajarea/semaforizarea anumitor intersecții și treceri de pietoni.

Carei

- Amenajarea spațiilor pietonale, dezvoltarea de spații pietonale, crearea de infrastructură pentru trasee pietonale
- Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea trotuarelor în zonele unde acestea lipsesc
- Amenajarea de piste de biciclete;
- Susținerea electromobilității, prin amenajarea de puncte de încărcare electrică a autovehiculelor
- Implementarea de măsuri de siguranță în trafic, prin amenajarea/semaforizarea anumitor intersecții și treceri de pietoni.

Negrești-Oas

- Amenajarea spațiilor pietonale, dezvoltarea de spații pietonale, crearea de infrastructură pentru trasee pietonale
- Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea trotuarelor în zonele unde acestea lipsesc
- Amenajarea de piste de biciclete - înființarea unor piste de biciclete în orașul Negrești-Oaș, aproximativ 5 km.
- Susținerea electromobilității, prin amenajarea de puncte de încărcare electrică a autovehiculelor

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Implementarea de măsuri de siguranță în trafic, prin amenajarea/semaforizarea anumitor intersecții și treceri de pietoni.

Tasnad

- Amenajarea spațiilor pietonale, dezvoltarea de spații pietonale, crearea de infrastructură pentru trasee pietonale
- Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea trotuarelor în zonele unde acestea lipsesc
- Amenajarea de piste de biciclete;
- Susținerea electromobilității, prin amenajarea de puncte de încărcare electrică a autovehiculelor
- Implementarea de măsuri de siguranță în trafic, prin amenajarea/semaforizarea anumitor intersecții și treceri de pietoni.

Ardud

- Amenajarea spațiilor pietonale, dezvoltarea de spații pietonale, crearea de infrastructură pentru trasee pietonale
- Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea trotuarelor în zonele unde acestea lipsesc
- Amenajarea de piste de biciclete;
- Implementarea de măsuri de siguranță în trafic, prin amenajarea/semaforizarea anumitor intersecții și treceri de pietoni.

Livada

- Amenajarea spațiilor pietonale, dezvoltarea de spații pietonale, crearea de infrastructură pentru trasee pietonale
- Modernizarea trotuarelor existente și amenajarea trotuarelor în zonele unde acestea lipsesc
- Amenajarea de piste de biciclete;
- Susținerea electromobilității, prin amenajarea de puncte de încărcare electrică a autovehiculelor
- Implementarea de măsuri de siguranță în trafic, prin amenajarea/semaforizarea anumitor intersecții și treceri de pietoni.

În ceea ce privește infrastructura de transport urbană, în perioada 2017-2020 se vor realiza următoarele intervenții în zona urbană:

Satu Mare – realizarea podului peste Someș, între Str. Ștrandului și cartierul Micro 17, modernizarea infrastructurii rutiere urbane, implementarea unui sistem integrat de management al traficului, îmbunătățirea infrastructurii pietonale și velo. Satu Mare are avantajul față de celelalte localități urbane din județ ca va beneficia de o sumă alocată pentru dezvoltarea mobilității urbane în municipiile reședință de județ prin Programul Operațional Regional 2014-2020 Axa 4, această sumă fiind cuprinsă între 24,6 milioane euro și 28,15 milioane euro.

Carei – se va realiza modernizarea infrastructurii rutiere pe axa est-vest Bd. 25 Octombrie – Piața Avram Iancu – Calea Mihai Viteazu, posibilă prin finanțare europeană nerambursabilă doar în contextul implementării unui sistem de transport public în comun pilot. Alte investiții vor viza modernizarea

drumului de acces către satul Ianculești și reabilitarea altor strazi urbane, finanțabile din bugetul local sau prin alte surse atrase.

Negrești Oaș – se dorește realizarea unei variante ocolitoare de aproximativ 5 km, pe relația DN19, însă va fi dificil de identificat o sursă de finanțare prin care să poată fi realizată această investiție. Alte investiții dorite se referă la reabilitarea și modernizarea rețelei stradale din Orașul Negrești-Oaș, ținând cont de faptul că peste 50% dintre străzile din localitate nu sunt modernizate, mai ales în zonele periferice ale orașului, însă și în acest caz este dificil de estimat o sursă de finanțare din surse nerambursabile în orizontul 2014-2020. Este necesară sporirea capacității de circulație a DN 19 (Str. Victoriei) în orașul Negrești-Oaș și se dorește modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și forestieră.

Tășnad – se dorește realizarea unei variante ocolitoare pe relația DN1F, reabilitarea și modernizarea străzilor urbane, în special a arterelor de acces către zona turistică Ștrand Termal, îmbunătățirea infrastructurii pentru accesul la satele aparținătoare (Rătiu) și reabilitarea rețelei de drumuri în aceste localități.

Ardud – se va încerca identificarea unei soluții de finanțare pentru realizarea unei variante ocolitoare, pe direcția DN19A, pentru a scoate astfel traficul greu din centrul localității. Se vor realiza lucrări de modernizare și asfaltare a strazilor urbane, atât cele din zona centrală cât și din localitățile periurbane aparținătoare, precum și modernizarea drumurilor comunale care străbat UAT Ardud: DC29 Viile Satu Mare-Ardud Vii-Saratura-Gherausa și DC30 Ardud-Ardud Vii.

Livada – se vor moderniza străzile din oraș și drumurile locale: Livada-Mică 2km, Adrian 1,5 km, Dumbrava 5 km. Este dorită modernizarea drumurilor agricole din oras, precum și realizarea unei variante ocolitoare, însă acest proiect va putea fi realizat doar în cadrul proiectului de drum expres Halmeu – Livada – Baia Mare.

M2.1.4. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării rurale

Îmbunătățirea accesului comunităților rurale la servicii de transport public de calitate reprezintă una dintre condițiile esențiale pentru dezvoltarea locală sustenabilă, întrucât este un factor determinant în ceea ce privește asigurarea calității vieții locuitorilor (prin facilitarea accesului la alte servicii de bază), dar și atractivitatea pentru afaceri (pentru sprijinirea diversificării economiei locale, inclusiv prin turism). De aceea, măsurile de înființare de drumuri noi, extindere și îmbunătățire a rețelei de drumuri de interes local (drumuri comunale, vicinale și străzi din interiorul comunei), amenajarea parcurilor, a trotuarelor și intersecțiilor etc. reprezintă priorități pentru orice comunitate rurală. În urma analizei la nivel local a situației din acest domeniu, printre localitățile care au semnalat nevoi de investiții specifice menționăm:

Modernizarea strazilor în spațiul rural, prin asfaltare sau pietruire: comunele Andrid, Apa, Bârsău, Batarci, Berveni, Bogdand, Calinești Oas, Cărmăzana, Capleni, Cauas, Certeze, Ciurmești, Craidorolț, Crucisor, Culciu, Doba, Foieni, Halmeu, Hodod, Lazuri, Mediesu Aurit, Micula, Moftin, Odoreu, Paulești, Petrești, Piscolt, Pomi, Porumbesti, Racsa, Sacaseni, Santău, Sauca, Tarna Mare, Tiream, Tirsolt, Turulung, Vama, Vetiș, Viile Satu Mare.

Modernizarea drumurilor comunale: DC43 Andrid – Salacea (jud. Bihor), DC4 Andrid – Vasad (jud. Bihor), DC45 Andrid-Dindestiu Mic, DC84 Apa, drumuri comunale Bixad, DC 71 Calinești Oas – Lechinta, DC13 Certeze, DC153 Paulian - Gara Gilvacii, com. Doba, DC 62 Dorolt – Atea, Reabilitarea drumurilor comunale DC5B, DC 107, DC 9 Lelei, comuna Hodod, DC 53 Domanesti - DN 19 și DC 153 Paulean -Gara Ghilvacii,

Comuna Moftin, Modernizare drum comunal Prilog - Prilog Vii si drum comunal Orasu Nou - Orasu Nou Vii, comuna Orasu Nou, Reabilitarea drumurilor de legatura DC 19 Ambud-Hrip-6 km si DC96 Ambud-Amati-3 km, comuna Paulesti, DC 41A Cig-Sacaseni si DC37 in comuna Sacaseni, DC 42 Santau Sudurau, comuna Santău.

Modernizarea drumurilor vecinale și de exploatare agricolă (pietruiri): Comuna Agris – drumurile către Ciuperceni, Botiz, Vanatoresti, Dumbrava, comuna Andrid, Comuna Barsau, Călinesti Oaș, Cămrăzana, Capleni, Cauas, Cehal, Ciumesti, Craidorolț, Crucisor, Culciu, Dorolt, Foieni, Gherta Mica, Hodod, Orasu Nou, Paulesti, Piscolt, Pomi, Racsa, Sanislau, Santău, Turulung, Vama.

Lucrari de artă sunt necesare în Comunele Bixad, Bârsău, precum si amenajarea unui Pod plutitor peste Somes între Cărășeu și Potău, Racsa, Pod pe DJ 108M km 5+750 peste Valea Santău, Santău.

Sunt dorite realizarea de piste de biciclete in comunele Ciumesti, Dorolt, Paulesti, Petresti.

Drumuri transfrontaliere cu statut de drum comunal, sunt dorite de autoritățile din: Comuna Doba - Drum peste granita Doba - Csengerujfalu (continuarea proiect), Comuna Bereveni - Crearea unui drumTransfronatlter Berveni-Tiborszallas, Comuna Dorolt - Reabilitarea si modernizarea drumului Dara(RO) - Komlodtotfalu (HU).

P.2.2. Infrastructura și serviciile de protecția mediului

M2.2.1. Extinderea accesului populației Județului Satu Mare la serviciile de alimentare cu apă, de evacuare a apelor uzate și de colectare și management integrat al deșeurilor

Pe lângă investițiile atrase pe exercițiul financiar 2007-2013, cofinanțat din Fondul de Coeziune prin Programul Operațional Sectorial de Mediu, în valoare de 102 milioane de Euro, SC APASERV SATU MARE SA a atras o nouă finanțare nerambursabilă pentru perioada 2014-2020, în valoare de peste 126 milioane de Euro. Aceste noi fonduri vor fi direcționate în special către localitățile mici și mijlocii cu condiția să aibă peste 2.000 de locuitori și să fie membre în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Servicii (ADI) în sectorul de apă și apă uzată din Județul Satu Mare. Calitatea de membru este necesară pentru delegarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare către SC APASERV SATU MARE SA.

OBIECT	Costuri cu investitia totala pentru investitiile prioritare (euro)/ Sursa de finantare propusa	
	POIM	Alte Fonduri
Infrastructura de apa	31,951,323	39,081,274

Figură II.5 6 - Zone de alimentare cu apa incluse in investitiile prioritare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

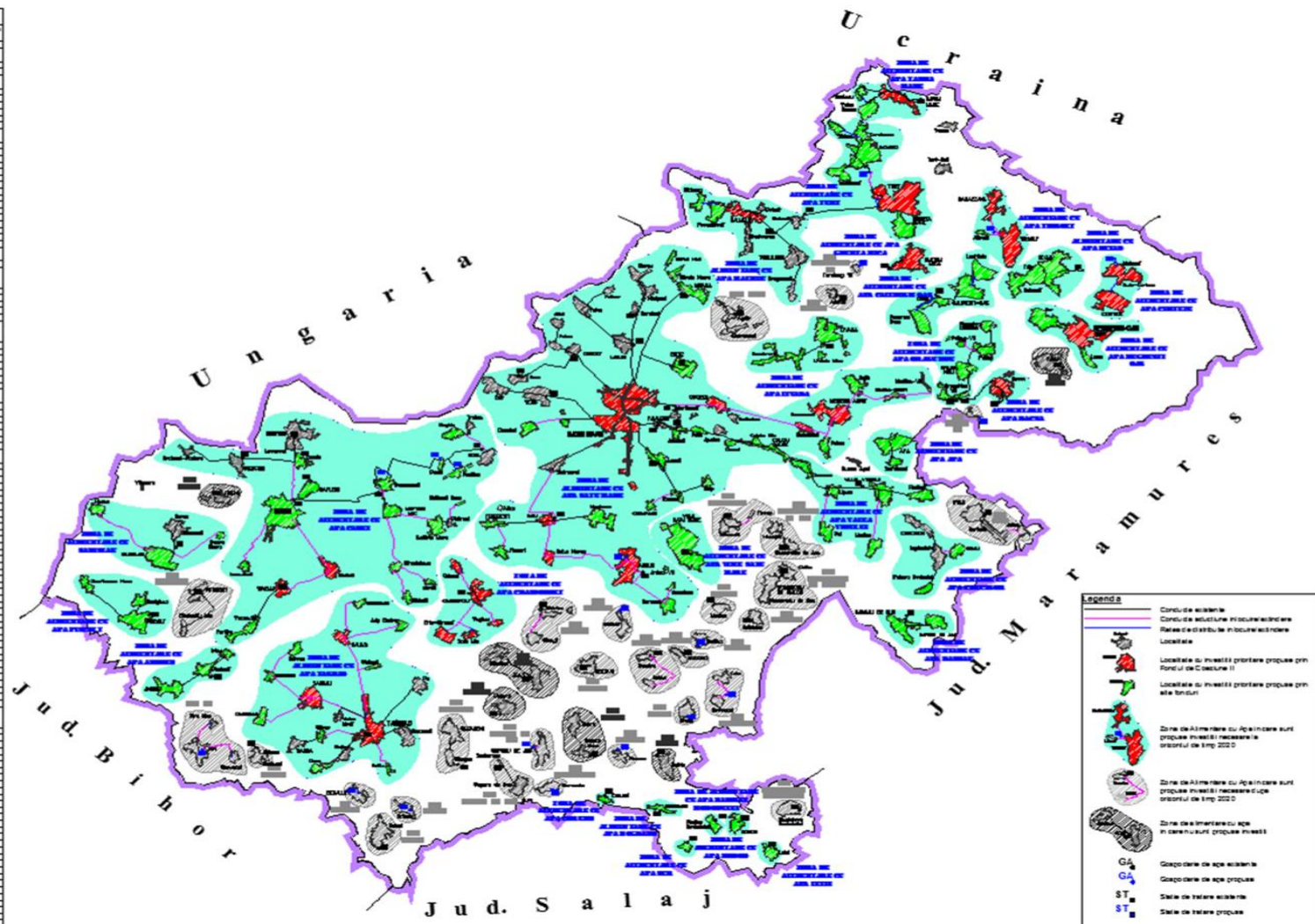

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabelul 1.1.1. Rezultatele activităților de dezvoltare a capacității administrative									
Numărul activității	Activitatea	Unitate de măsură	Valoare inițială	Valoare finală	Valoare inițială	Valoare finală	Valoare inițială	Valoare finală	Valoare inițială
1	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
2	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
3	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
4	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
5	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
6	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
7	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
8	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
9	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
10	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
11	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
12	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
13	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
14	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
15	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
16	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
17	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
18	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
19	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
20	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
21	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
22	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
23	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
24	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
25	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
26	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
27	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
28	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
29	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
30	Activități de dezvoltare a capacității administrative	Număr de activități	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100

Investițiile prioritare în infrastructura de apă în cadrul proiectului integrat 2014-2020 vor viza 30 zone de alimentare cu apă, reprezentând jumătate din zonele de alimentare cu apă care necesită investiții, din totalul de 66 zone de alimentare cu apă la nivelul Județului Satu Mare.

Indicatorii fizici ai acestor investiții sunt prezentați în tabelul următor:

INDICATORI FIZICI	Sursa de finantare propusa		Total
	POIM	Alte Fonduri	
Foraje	23	20	43
Captari cu dren	2	0	2
Statii de tratare/clorare noi	4	6	10
Statii de tratare extinse/ reabilitate	2	2	4
Numar rezervoare noi	7	16	23
Statii de pompare/ hidrofor	14	26	40
Extinderi conducte de aductiune [km]	75	96	171
Inlocuiri conducte de aductiune [km]	10	4	14
Extinderi retele de distributie [km]	189	320	509
Inlocuiri retele de distributie [km]	26	38	64

În cadrul proiectului strategic de alimentare cu apă la nivelul Județului Satu Mare, vor fi propuse următoarele tipuri de investiții:

Zone de alimentare cu apă Satu Mare – 9,16 mil euro

Lucrările care se vor realiza presupun pentru municipiul Satu Mare reabilitarea instalației de medie tensiune de la frontul de captare și reabilitarea instalației de medie tensiune de la Stația de Conexiuni prin înlocuirea de cabluri, posturi de transformare, conductori linie electrică aeriană, izolatoare, separatoare, stâlpi și construcția unei conducte de aducțiune apă tratată în lungime de 1.43 km. În Arduș se va realiza o conductă de aducțiune apă tratată în lungime de 15.9 km, o stație de pompare și o stație de tratare, cu un rezervor nou de 2x350 m³. În localitatea Baba Novac se va realiza o rețea de distribuție nouă, în lungime de 3,14 km. În localitatea Gelu se va realiza o stație de pompare nouă și o conductă de aducțiune de 9 km. Pentru localitatea Mediesu Aurit se va propune realizarea unei conducte de aducțiune nouă de 2.76 km și extinderea rețelei de distribuție cu 1.5 km, precum și realizarea unei noi stații de pompare. Pentru localitățile Romanesti, Babasesti și Odoreu sunt propuse lucrări de realizare a unor noi rețele de distribuție, iar în Babasesti se va realiza și o conductă nouă de aducțiune având lungimea de 9.34 km.

Zonele de alimentare cu apă - Carei și Tășnad – 5,85 mil euro

Lucrarile care se vor realiza in cadrul acestei aglomerari, presupun urmatoarele: in Tiream se va realiza o stație de pompare nouă si o conducta de aducțiune de 5.13 km. In localitatea Ghenci se va realiza o conductă de aducțiune nouă de 6.35 km si o rețea de distribuție nouă de 8,9 km, iar pentru Carei se doreste extinderea stației de pompare si a rețelei de distributie cu 12.84 km.

Pentru aglomerarea Tășnad sunt necesare urmatoarele investiții: înlocuirea rețelei de distribuție pe o lungime de 4.15 km si realizarea unui rezervor nou de 2x600 m³ in Tasnad, constructia a 8 km de conductă de aducțiune nouă si a 7 km rețea de distribuție nouă in localitatea Căuaș, iar in Santau se va construi 5.429 km conductă de aducțiune nouă, extinderea rețelei de distribuție cu 12 km si modernizarea a 2.784 km din rețeaua de distribuție existenta.

Zonele de alimentare cu apă Negrești Oaș, Gherța Mică și Târșolț – 7,8 mil euro

Pentru aceasta zona sunt propuse urmatoarele categorii de lucrări: Înlocuire conductă aducțiune apa brută pe aproximativ 10 km, constructia unui rezervor nou cu volum de 700 m³ un puț colector si a unui dren de 500 m in Negresti Oas, iar in localitatea Gherta Mica vor fi propuse realizarea a doua foraje noi, inlocuirea pompelor existente cu pompe noi si implementarea unei statii tip hidrofor, precum si extinderea rețelei de distribuție cu 10.28 km.

Cinci puțuri forate noi se vor realiza în localitatea Târșolț, alături de constructia unei stații de clorare nouă, un rezervor nou 2x400 m³ si o rețea de distribuție nouă de 27,9 km. In localitatea Cămârzana sunt propuse lucrari pentru constructie 1.44 km conducta de aducțiune si 23.2 km de rețea de distribuție nouă.

Zonele de alimentare cu apă Halmeu, Turț și Tarna Mare – 3,84 mil euro

În localitatea Halmeu se vor realiza 3 noi foraje, un rezervor de 500 m³ si se vor înlocui pompele existente cu pompe noi. În localitatea Turț se vor realiza patru noi foraje, extinderea stației de tratare, înlocuirea pompelor existente și implementarea a două stații tip hidrofor. Investiții consisente vor fi realizate și în localitatea Tarna Mare, cuprinzand puț colector și dren de 250 m, realizarea unei conducte de aducțiune nouă de 1km, extinderea stației de tratare, construcția unui nou rezervor cu volum de 300 m³ și extinderea rețelei de distributie cu 1.65 km.

Zona de alimentare cu apă Craidorolt – 2.035 mil euro

Zona de alimentare cu apa Craidorolt este alcatuită din mai multe localitati rurale, în care vor fi realizate urmatoarele investitii: Craidorolt – un puț forat, 900 m conductă de aducțiune nouă, o stație de clorurare și un rezervor nou cu volum de 300 m³. Pentru localitatea Eriu Sancrai sunt propuse următoarele investiții: conductă nouă de aducțiune de 4.46 km, o statie tip hidrofor si extinderea rețelei de distributie cu 6.73 km, pentru localitatea Criseni conducta noua de aducțiune de 2.466 km, o statie tip hidrofor si extinderea rețelei de distributie cu 1.92 km, în Satu Mic conducta noua de aducțiune de 1.24 km, o statie tip hidrofor si extinderea rețelei de distributie cu 1.842 km, iar in localitatea Teghea conducta noua de aducțiune de 2.78 km, o statie tip hidrofor si extinderea rețelei de distributie cu 1.26 km.

Zona de alimentare cu apă Certeze – 3,27 mil euro

Pentru aceasta zona de alimentare cu apa se vor realiza extinderi ale rețelilor existente in Certeze si Huta Certeze pe o lungime de 22.18 km si lucrari in localitatea Moiseni, ce vor cuprinde realizarea a sase noi

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

puturi forate, construcția unei stații noi de clorare și a unui rezervor nou 800 m³, precum și realizarea rețele de distribuție noi de 8.86 km.

Extinderea și Modernizarea Sistemelor de Alimentare cu Apă și Canalizare în Județul Satu Mare

În ceea ce privește componenta de apă uzată, în cadrul proiectului strategic, au fost identificate investiții ce vor fi finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare de aproximativ 94 milioane euro, având ca obiectiv pentru colectarea și epurarea apelor uzate în anul 2020 atingerea unui grad de 75% din populația Județului.

OBIECT	Costuri cu investiția totală pentru investițiile prioritare (euro)/ Sursa de finanțare propusă	
	POIM	Alte Fonduri
Infrastructura de apă uzată	94,235,625	41,661,458

SERVICIUL	GRADUL DE CONECTARE LA NIVELUL JUDEȚULUI SATU MARE	
	2013	2020
Colectare și epurare ape uzate menajere	54%	75%

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

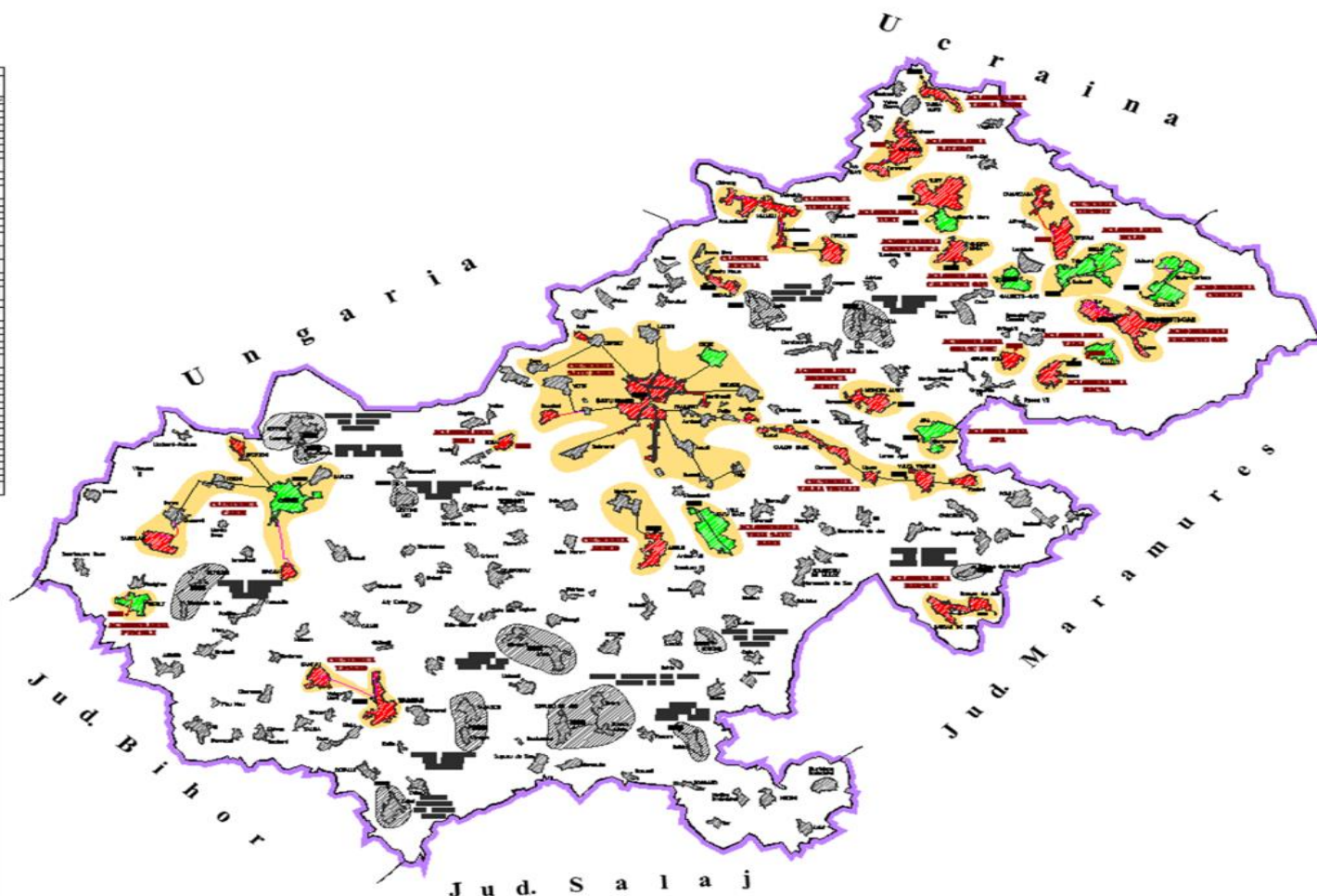
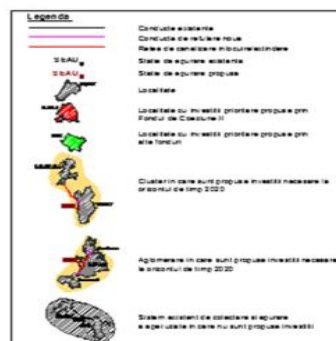
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Zonele propuse pentru investiții în domeniul apei uzate

No.	Apelativ	Superficie comunală km ²	Populație 2011	Statut	Localitate comunală	Populație 2011	Număr de locuitori pe km ²
1	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
2	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
3	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
4	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
5	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
6	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
7	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
8	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
9	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
10	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
11	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
12	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
13	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
14	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
15	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
16	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
17	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
18	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
19	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
20	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
21	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
22	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
23	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
24	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
25	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
26	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
27	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
28	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
29	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
30	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
31	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
32	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
33	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
34	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
35	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
36	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
37	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
38	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
39	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
40	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
41	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
42	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
43	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
44	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
45	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
46	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
47	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
48	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
49	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
50	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
51	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
52	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
53	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
54	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
55	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
56	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
57	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
58	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
59	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
60	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
61	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
62	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
63	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
64	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
65	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
66	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
67	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
68	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
69	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
70	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
71	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
72	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
73	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
74	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
75	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
76	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
77	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
78	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
79	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
80	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
81	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
82	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
83	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
84	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
85	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
86	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
87	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
88	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
89	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
90	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
91	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
92	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
93	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
94	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
95	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
96	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
97	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
98	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
99	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0
100	Albiș	0,000	0		Albiș	0	0

Lucrarile si dotarile pentru sistemul centralizat de colectare și epurare a apelor uzate la nivelul Județului Satu Mare sunt structurate pe clustere si aglomerări.

Clusterul Satu Mare – 5.44 mil euro

În cadrul acestui cluster, pentru municipiul Satu Mare vor fi realizate investiții în dotări cu utilaje și echipamente de transport, cum ar fi autospeciale combinate spalator-vidanor și auto-laborator detectare pierderi. Pentru localitatea Petea se vor realiza trei stații noi de pompare, o extindere a rețelei de canalizare de 3.4 km și o extindere a rețelei de refulare de aproximativ 600 m. Pentru localitatea Decebal se vor realiza trei stații noi de pompare, o extindere a rețelei de canalizare de 10.23 km și o extindere a rețelei de refulare de aproximativ 1.1 km. În localitatea Mărtinești se vor realiza două stații noi de pompare, o extindere a rețelei de canalizare de 6.37 km și o extindere a rețelei de refulare de aproximativ 900 m, iar în Apatuș se propun două stații noi de pompare, o extindere a rețelei de canalizare de 2.5 km și o extindere a rețelei de refulare de aproximativ 884 m.

Clusterul Carei și Aglomerarea Doba - 12.67 mil euro

Acest cluster acoperă investiții în localitățile Carei, Tiream, Sanislau și Urziceni, cum ar fi: în localitatea Tiream sunt propuse trei stații noi de pompare, rețea de canalizare nouă pe 10.78 km și o conductă de refulare nouă de 5.9 km.

Pentru localitatea Sanislau se vor realiza nouă stații de pompare noi, o rețea de canalizare de 20 km și conductă nouă de refulare de aproximativ 4.2 km. În Urziceni sunt necesare două noi stații de pompare, rețea de canalizare de 9.7 km și conductă de refulare de 356 m, iar în Carei va fi realizată extinderea rețelei de canalizare cu 10.8 km.

Clusterul Tășnad – 4 mil euro

În cadrul acestui cluster sunt propuse lucrări în orașul Tășnad și localitatea Santau. În Tășnad vor fi realizate două stații noi de pompare și extinderi ale rețelei de canalizare de 3.27 km și a conductei de refulare cu aproximativ 2.5 km, în timp ce în localitatea Santau se vor realiza patru noi stații de pompare, extindere cu 13.4 km a rețelei de canalizare și extinderea cu 8.28 km a rețelei de refulare.

Clusterul Tîrșolț – 12 mil euro

În cadrul acestui cluster sunt propuse următoarele lucrări: stație de epurare nouă în Tîrșolț, construirea a patru noi stații de pompare, construirea a 27 km de rețea nouă de canalizare și aproximativ 1 km de conductă de refulare. În localitatea Cămărzana vor fi realizate patru noi stații de pompare, 21,7 km de rețea de canalizare și conducte de refulare noi.

Clusterul Valea Vinului - 6.4 mil euro

Investițiile cuprinse în clusterul Valea Vinului vor cuprinde localitățile Valea Vinului, Roșiori, Caraseu, Lipău, Culciu Mare, Culciu Mic și Corod. În localitatea Valea Vinului vor fi amplasate cinci noi stații de pompare și va fi extinsă rețeaua de canalizare cu peste 5 km și se va realiza și extinderea rețelei de refulare cu aproximativ 1.2 km. În localitatea Roșiori, sunt propuse lucrări de extindere a rețelei cu 4.6 km și amplasarea unei stații de pompare noi. În Caraseu vor fi necesare extinderi ale celor două stații de pompare și extinderea rețelei de canalizare cu doar 683 m. În Lipău vor fi realizate două noi stații de

pompare și extinderea rețelei de canalizare cu 5.2 km, în timp ce în Culciu Mare se vor amplasa patru noi stații de pompare și se va realiza extinderea rețelei de canalizare pe 3.5 km și a conductei de refulare pe 840 m. În Culciu Mic vor fi realizate două noi stații de pompare, extinderea rețelei de canalizare cu 3.5 km și a rețelei de refulare cu 650 m, iar în Corod sunt propuse lucrări de extindere a rețelei de canalizare cu 3.2 km, a rețelei de refulare cu 1 km și amplasarea unei noi stații de pompare.

Clusterul Turulung – 14.98 mil euro

În cadrul acestui cluster sunt grupate investiții în localitățile Turulung, Halmeu, Mesteacan, Porumbesti și Cidreag. În localitatea Turulung vor fi realizate două noi stații de pompare și extinderi ale rețelelor de canalizare (15.3 km) și de refulare (1.2 km), precum și o extindere a stației de epurare cu 6.100 L.E.. Pentru localitatea Halmeu sunt propuse șase noi stații de pompare, extinderea cu 21 k a rețelei de canalizare și o extindere cu aproximativ 2 km a rețelei de refulare. În localitatea Mesteacan se va extinde rețeaua de canalizare cu 6.34 km, iar în Porumbesti vor fi realizate trei noi stații de pompare, extinderea rețelei de canalizare cu 8 km și a rețelei de refulare cu aproximativ 1.2 km. În localitatea Cidreag vor fi amplasate trei noi stații de pompare și extinderi ale rețelelor de canalizare și refulare cu 3.2 km, respectiv 2.9 km.

Clusterul Ardud – 0.95 mil euro

Investițiile în acest cluster acoperă doar localitatea Ardud și propun investiții în realizarea a trei noi stații de pompare, extinderea rețelei de canalizare cu 4.13 km și a rețelei de refulare cu 1 km.

Aglomerările Medieșu Aurit, Turț și Tarna Mare – 12.37 mil euro

Sunt propuse următoarele lucrări: În Medieșu Aurit va fi realizată extinderea stației de epurare cu 3.100 L.E., trei stații noi de pompare, extinderea rețelei de canalizare cu 10,78 km și a rețelei de refulare cu aproximativ 2 km, iar în localitatea Românești se vor amplasa două noi stații de pompare și se vor realiza extinderi ale rețelei de canalizare și a celei de refulare cu 3.43 km, respectiv 873 m. În localitatea Turț vor fi realizate șapte stații noi de pompare, extinderea rețelei de canalizare cu 29 km și a rețelei de refulare cu 3.5 km. Pentru localitatea Tarna Mare se propune extinderea rețelei de canalizare cu 7.8 km.

Aglomerările Batarci, Racșa și Gherța Mică – 10.4 mil euro

În localitatea Batarci vor fi realizate următoarele lucrări: construcția unei stații de pompare noi, extinderea rețelei de canalizare cu 16.1 km și a rețelei de refulare cu 1.4 km, dar și construirea unei stații de epurare noi cu capacitate de 3700 L.E.. În Tămășeni se vor realiza trei noi stații de pompare, iar rețeaua de canalizare va fi extinsă cu 3.17 km, iar cea de refulare cu 1.23 km. În localitatea Comlausa se vor amplasa două stații noi de pompare, iar rețelele de canalizare și refulare vor fi extinse cu 5.62 km, respectiv 1.56 km.

Pentru aglomerarea Gherța Mică sunt propuse șase noi stații de pompare, extinderea rețelei de canalizare cu 16.78 km și a rețelei de refulare cu 2.5 km.

Aglomerarea Barsau, Aglomerarea Orasu Nou si Clusterul Micula – 6.95 mil euro

În localitatea Barsau de Sus se vor realiza 12 stații de pompare noi și extinderea rețelelor de canalizare și refulare cu 8.35km, respectiv 2.3 km, în timp ce în localitatea Barsău de Jos sunt propuse alte cinci stații de pompare, extinderea rețelei de canalizare pe aproximativ 4 km și a rețelei de refulare pe o lungime de 600 m.

Pentru localitatea Micula sunt propuse lucrări de realizare a șase noi stații de pompare, extinderea cu 2 km a rețelei de canalizare existentă și a rețelei de refulare cu aproximativ 900 m.

În Orașu Nou se va realiza o stație de epurare nouă și o stație de pompare nouă, iar rețelele de canalizare și refulare vor fi extinse cu 10 km, respectiv 700 m.

Aglomerarea Negrești Oaș – 5.09 mil euro

În localitatea Negrești Oaș se va realiza o stație de epurare nouă, cu volum echivalent de 3700 L.E., două noi stații de pompare, extinderea cu 5.28 km a rețelei de canalizare și aproape 600 m extindere a rețelei de refulare, iar în localitatea Luna se va extinde rețeaua de canalizare cu 1.9 km.

În localitatea Tur se vor extinde rețelele existente, cu 17 km rețeaua de canalizare și cu 4.4 km rețeaua de refulare.

Alături de proiectul integrat pentru alimentare cu apă și managementul apelor uzate, în acest sector se vor realiza investiții în zonele rurale pentru extinderea rețelelor de alimentare cu apă, a rețelelor de canalizare, inclusiv stații de pompare, proiecte care vor fi susținute de autoritățile locale rurale prin programul PNDR 2014-2020, SubMăsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, componenta de Apa și canalizare. Aceste investiții vor fi complementare proiectului Județean, având ca scop acoperirea și conectarea la sistemele centralizate de alimentare cu apă și canalizare a unui procent cât mai mare din populația Județului.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, pentru perioada 2014-2020 se va încuraja valorificarea deșeurilor depozitate în Depozitul Regional Doba, prin implementarea unor proiecte în vederea realizării unor instalații pentru producerea energiei electrice și termice din deșeuri, ori printr-un sistem de incinerare (Waste to Energy) ori prin instalație de cogenerare pe baza de biogaz, din gazul ce poate fi captat și utilizat din Depozit.

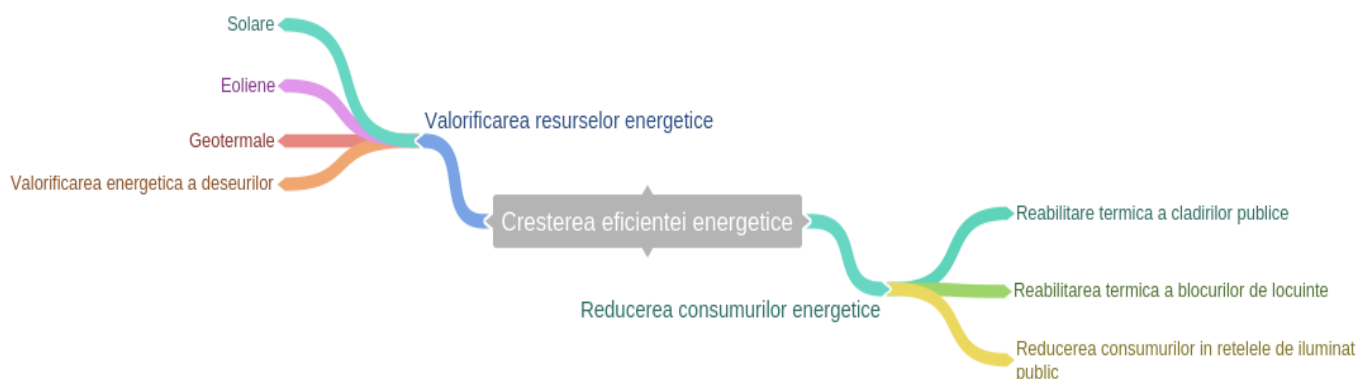
În ceea ce privește gestionarea deșeurilor la nivel Județean, sunt necesare următoarele tipuri de acțiuni, realizate în parteneriat cu S.P.A.S.I.M.D:

Eficientizarea serviciului de colectare și Infrastructura de transport al deșeurilor în comuna Doba - crearea și implementarea unui sistem de management integrat de deseuri, Colectarea selectivă a deșeurilor la nivel Județean, Închiderea celulei nr. 1, finalizarea celulei 2 și deschiderea celulei 3 în cadrul depozitului regional Doba, achiziționarea de pubele și colectare selectivă a deșeurilor menajere, achiziționare autospeciale pentru colectare și dezvoltarea unei infrastructuri adecvate de transport deșeuri menajere, achiziționare autospecială gunoieră și un număr de 850 pubele.

La nivel urban sunt necesare proiecte de investiție pentru încurajarea colectării selective a deșeurilor și reciclarea deșeurilor. Pentru Negrești Oaș se dorește Implementarea Sistemului de management integrat al deșeurilor la nivelul orașului Negrești Oaș (SMID), iar în Tășnad este necesară realizarea unei stații de compostare a deșeurilor biodegradabile și a unui depozit pentru deșeuri materiale construcții. Valorificarea deșeurilor biodegradabile este dorită și în municipiul Carei.

M.2.2.2. Creșterea eficienței energetice și a nivelului de utilizare a energiei verzi în Județul Satu Mare

Creșterea eficienței energetice la nivelul Județului Satu Mare este o măsură strategică orientată în două direcții, atât de reducere a consumurilor de energie în domeniile public și privat, dar și de orientare către producerea de energie verde, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile.

Așa cum s-a văzut din analiza situației existente, potrivit studiului privind evaluarea potențialului energetic actual a surselor regenerabile de energie în România, potențialul energetic al Județului Satu Mare este unul ridicat în special în ceea ce privește resursele geotermale și hidroenergetice. Astfel, în urma prospecțiunilor geotermice realizate prin măsurători ale temperaturii, harta geotermică obținută identifică următoarele zone favorabile: Câmpia de Vest, Oaș-Gutâi-Țibleș și Colimani-Gurghiu-Harghita.

Structura hidrologică este favorabilă exploatarea apelor ca sursă de energie. Afluent al fluviului Dunărea, Tisa superioară drenează toți afluenții care își culeg izvoarele de pe versanții vestici ai Carpaților Păduroși (Ucraina) și ai Munților Maramureș, din nordul Munților Rodnei și Lăpușului, precum și numeroasele pâraie nordice și estice care sosesc din eruptivul Oaș – Gutâi - Țibleș. Toate râurile din vest gravitează spre depresiunea tectonică a Maramureșului, considerată ca o adevărată piață de adunare a apelor. Suprafața cumulată a cursurilor de apă în bazinele hidrografice amintite mai sus este de 21.065 km², însumând o lungime de 2.689 km. Potențialul teoretic liniar al cursurilor de apă analizate totalizează 177.197 kW și potențialul specific mediu al acestora este de 65,4 kW/km.

De asemenea, la nivelul Județului au existat deja inițiative pentru instalarea și folosirea panourilor solare pentru exploatarea energiei solare.

La nivel Județean există mai multe surse care pot fi utilizate pentru producerea biocombustibililor, care pot fi produși din culturile existente pe terenurile agricole extinse.

Acțiunile necesare a fi întreprinse pentru susținerea valorificării resurselor energetice regenerabile sunt: Suport în promovarea culturilor energetice și a proiectelor de energie geotermală, energie solară și a altor tipuri de energie regenerabile (biomasă) pentru producerea de energie verde cu scopul creșterii și

diversificării capacităților de producție pentru producerea energiilor „verzi”, valorificarea biomasei, a hidroenergiei și a resurselor geotermale. În cadrul acestei măsuri se vor iniția acțiuni de popularizare în rândul localnicilor privind posibilitatea de a cultiva plante tehnice care pot fi utilizate pentru producerea de biocombustibili și acțiuni de promovare a formelor de energie din surse regenerabile, stimularea cetățenilor de a achiziționa echipamente de producere a energiilor regenerabile. Se au în vedere și activități privind concesionarea de terenuri și acordarea de facilități pentru modernizarea și construirea de noi capacități de producție a energiei termice și electrice prin valorificarea resurselor geotermale, hidroenergetice, solare și a biomasei.

Valorificarea resurselor geotermale, pentru asigurarea agentului termic atât în instituțiile publice, cât și pentru locuințe. Sunt propuse următoarele proiecte:

- RENEW- utilizarea surselor de energie regenerabilă în administrația publică sătmăreană, proiect propus de Consiliul Județean – realizarea de foraje pentru captarea apei termale în vederea asigurării necesarului de agent termic pentru Clădirea Palatului Administrativ.
- HOSPITERM - utilizarea apei geotermale pentru termoficarea spitalului de urgență Satu Mare
- Eficientizarea utilizării resurselor termale în Carei
- Utilizarea energiei geotermale la clădirile publice din centrul municipiului Satu Mare, proiect propus de Municipiul Satu Mare, precum și utilizarea energiei geotermale la clădirile publice din partea de nord a municipiului Satu Mare sau alimentarea cu energie termică a municipiului Satu Mare prin valorificarea sursei de apă geotermală în zona centrală a Municipiului Satu Mare.
- Implementare sistem de reinjectare a apei termale uzate în Tășnad.

O alta acțiune relevantă este **valorificarea resurselor din deșeuri**, domeniu în care pot fi propuse următoarele proiecte de către Consiliul Județean Satu Mare:

- Valorificarea energetică a deșeurilor, prin realizarea unui incinerator de tip Waste to Energy
- Sistem de captare și valorificare energetică a gazelor generate de depozit

Instalațiile de cogenerare sunt investiții pentru producerea energiei electrice și termice prin valorificarea biomasei sau biogazului și pot fi implementate următoarele proiecte:

- Cogenerare în localități, proiect propus de Consiliul Județean
- Înființarea unei centrale de cogenerare pe bază de biomasă în Negrești Oaș
- Producție de energie electrică și termică din biomasă și biogaz în comuna Santau

Valorificarea resurselor regenerabile – sunt propuse următoarele proiecte de investiție:

- Asigurarea a 70% din necesarul de energie electrică pentru iluminatul public din municipiul Satu Mare din energie solară (parc fotovoltaic)
- Asigurarea a 70% din necesarul de energie electrică pentru iluminatul public din orașul Negrești Oaș din energie solară
- Dotarea cu panouri fotovoltaice a sediului primăriei Camarzana

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Sistem de încălzire și preparare apă caldă menajeră utilizând energie regenerabilă la Grădinița cu program prelungit și școala din comuna Camin, Județul Satu Mare
- Construcția unui Parc fotovoltaic Culciu, jud. Satu Mare
- Amenajare Instalație fotovoltaică de 250 KW în localitatea Doba
- Înființarea unui parc fotovoltaic în vederea producerii de energie electrică pentru instituțiile publice din comuna Dorolt
- Construirea unui parc fotovoltaic de 1 mw în comuna Petresii jud Satu-Mare.
- Câmp fotovoltaic pentru producere de energie electrică în comuna Tarna Mare
- Înființare parc fotovoltaic, comuna Tarsolt
- Microhidrocentrală de mică putere și utilizarea surselor regenerabile de energie-
- Pompe de caldură în comuna Vama jud. Satu Mare

În ceea ce privește **reabilitarea termică a clădirilor publice**, există necesitatea acoperirii unui număr mare de imobile în vederea reducerii consumurilor energetice la nivel Județean. Pentru realizarea de investiții în eficientizarea energetică prin acțiuni de reabilitare termică a clădirilor publice, sunt necesare în prima instanță realizarea unor strategii/planuri de eficiență energetică integrată.

În baza acestor planuri, pot fi implementate proiecte precum:

- **Reabilitarea termică a Palatului Administrativ al Consiliului Județean Satu Mare** – proiect de referință pentru Consiliul Județean în perioada 2014-2020.
- **Reabilitarea termică a clădirilor instituțiilor publice aflate în subordinea Consiliului Județean Satu Mare:** Eficientizarea Energetică a Spitalului Județean de Urgență nr.I Satu Mare situat pe strada Ravesburg nr.2, Eficientizarea Energetică a Spitalului Județean de Urgență nr.II Satu Mare situat în Piața Eroilor Revoluției nr.2-3, Eficientizarea energetică a clădirii Muzeului Județean Satu Mare;
- Reabilitare termică la instituțiile publice din municipiul Satu Mare
- Eficiența energetică la instituțiile publice din Negrești Oaș
- Reabilitarea termică a instituțiilor de învățământ, în Tășnad
- Izolarea termică a sediului primăriei Camarzana
- Izolarea termică a școlii generale din comuna Camarzana
- Reabilitarea termică a unităților de învățământ, comuna Capleni
- Eficientizarea sistemului de încălzire la Sala de sport Dorolt din comuna Dorolt, Județul Satu Mare

Reabilitarea **termică a clădirilor de locuințe** este o acțiune concretă de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor din Județul Satu Mare, prin reducerea costurilor de întreținere. Vor fi propuse proiecte de eficientizare energetică la blocurile de locuințe în localitățile urbane ale Județului unde există fond locativ colectiv Satu Mare, Carei, Negrești-Oaș și Tășnad.

O altă submăsură pentru reducerea consumurilor energetice o reprezintă **eficientizarea sistemelor de iluminat public**, prin înlocuirea lămpilor cu incandescență cu lampi economice (leduri) sau lămpi cu surse

de alimentare fotovoltaică, implementarea de sisteme de management inteligent și telegestiune a rețelei de iluminat public. Proiectele propuse la nivel Județean sunt:

- Modernizarea iluminatului public în municipiul Satu Mare prin reabilitare energetică
- Eficiență energetică a sistemelor de iluminat publice în Carei
- Modernizarea și eficientizarea iluminatului public al orașului Negrești Oaș
- Modernizarea Iluminatului Public in comuna Barsau
- Modernizarea si automatizarea instalatiilor de iluminat public din comuna Camarzana, Extinderea rețelei de iluminat public din comuna Camarzana
- Modernizare iluminat public în comuna Căpleni
- Introducerea unui sistem de iluminat public pe baza de panouri solare pe întreaga comuna Cauas
- Modernizarea iluminatului public prin montare de panouri solare și leduri în comuna Craidorolț
- Modernizare și extindere iluminat public în comuna Crucișor
- Modernizare iluminat public în comuna Culciu
- Reabilitarea sistemului de iluminat public în comuna Dorolt
- Modernizarea si eficientizarea sistemului de iluminat public in comuna Lazuri
- Modernizare iluminat public în comuna Mediesu Aurit
- Modernizarea iluminatului Public în comuna Micula
- Reabilitare iluminat public cu instalatii fotovoltaice in comuna Paulesti
- Modernizarea sistemului de iluminat public in loc. Pomi, Borlesti, Aciuva si Bicau, comuna Pomi
- Modernizare iluminat public, comuna Sacaseni
- Extindere si modernizare rețelei de iluminat public din comuna Santau
- Modernizare iluminat public in comuna Turt, satele Turt, Gherta Mare si Turt Bai
- Renovare și extindere rețea electrică, comuna Vama.

M.2.2.3. Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea solurilor poluate istoric, monitorizarea calității aerului și adaptarea la schimbările climatice

Adaptarea la schimbările climatice este una dintre măsurile prioritare pentru asigurarea creșterii calității vieții în Județul Satu Mare, prin dezvoltarea infrastructurii necesare pentru reducerea efectelor și a pagubelor asupra locuitorilor Județului cauzate de fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice, în special de inundații.

La nivelul Județului Satu Mare se manifestă recurența crescută a acestor fenomene pe anumite bazine hidrografice în anumite localități, astfel încât sunt necesare măsuri de investiție în infrastructură, precum și implementarea unor sisteme de monitorizare și alertare în caz de manifestarea a elementelor distructive. Zonele cu frecvența de inundare mare sunt constituite de localitățile: Supur, localitate afectată de bazinele hidrologice Crasna, Maja și Cerna, Beltiug, bazinul hidrografic Maria, Vama, cu bazinele hidrografice Talna și Racșa, Negrești Oaș, pe raurile Tur și Talna, Bixad, bazinele hidrografice Valea Albă, Valea Rea și Târșolt, Cămârzana, cu bazinele hidrografice Lechincioara și Bârloagele și Tarna Mare, cu bazinul hidrografic omonim. Din punct de vedere al pagubelor materiale produse în Județul Satu Mare în ultimii ani, acestea au avut loc în Supur și Viile Satu Mare.

Sunt astfel necesare acțiuni concrete pentru prevenirea inundațiilor: realizarea de măsuri structurale de protecție împotriva riscului la inundații prin construirea ori reabilitarea infrastructurii de reducere a impactului unor fenomene meteorologice extreme. Acestea vor include cu prioritate investiții pentru stocarea/devierea apelor provenite de la inundații, dar și regularizări de albie și consolidări de maluri. În complementaritate cu investițiile în infrastructura de protecție împotriva inundațiilor se poate promova utilizarea infrastructurii verzi pentru prevenirea inundațiilor prin preluarea soluțiilor oferite de ecosisteme naturale pentru gestionarea riscurilor generate de creșterea incidenței evenimentelor extreme (zone umede, cu efect asupra prevenirii inundațiilor și deșertificării, stabilirea unor zone inundabile controlat și măsuri bazate pe ecosisteme, torenți și desecări ș.a). Pentru eficiența în implementarea de măsuri investiționale, este necesară o abordare intersectorială la nivel de bazin hidrografic (dezvoltare coordonată și management integrat al activităților privind apa, terenurile și resursele), modernizarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe în vederea asigurării protecției vieții și a bunurilor materiale și implementarea de măsuri care asigură eficacitatea intervențiilor de prevenire a inundațiilor sub forma sistemelor de prevenire anticipată și de management al bazinelor în timpul inundațiilor.

În mod punctual, sunt necesare proiecte de reabilitare a digurilor de protecție de lângă râul Crasna în comuna Capleni, regularizare Valea Ulitei în comuna Gherta Mica sau reabilitarea barajelor celor două lacuri de acumulare în Tășnad. În municipiul Satu Mare se dorește amenajarea albiei și a zonei inundabile a râului Someș și realizarea unei microhidrocentrale pe Someș pentru obținerea unui luciu de apă uniform în dreptul orașului Satu Mare, proiect susținut și de Agenția de Mediu, în vederea dezvoltării râului Someș ca zona navigabilă.

Pentru creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate sunt necesare acțiuni precum:

- Continuarea elaborării planurilor de management/seturilor de măsuri de conservare / planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar neacoperite de proiectele anterioare, cu accent pe: elaborarea studiilor pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, la nivel de sit; alte activități necesare specifice elaborării planurilor de management.
- Implementarea planurilor de management / seturilor de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate, în special:
- Măsuri pentru menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, inclusiv reconstrucția ecologică a ecosistemelor de pe suprafața ariilor naturale protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000;
- Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Crearea și menținerea coridoarelor ecologice, crearea și menținerea coridoarelor de migrație a speciilor, conservarea conectivității și funcționalității ecologice, menținerea și/sau îmbunătățirea conectivității pentru rețeaua de arii protejate, inclusiv a rețelei Natura 2000;
- Alte tipuri de măsuri similare, conform planurilor de management.
- Menținerea și refacerea ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate (împăduriri, coridoare ecologice etc.), situate în afara ariilor naturale protejate, în acord cu obiectivele europene în domeniu, inclusiv în mediul marin;
- Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor (monitorizarea și evaluarea speciilor și habitatelor, cunoașterea factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclus a speciilor invazive etc.).

Proiecte propuse în acest subdomeniu sunt: reabilitarea Bălții Ecsed în Berveni și realizarea unei zone de protecție pentru planta ocrotită de lege laleaua pestriță (*Fritillaria meleagris*) în comuna Viile Satu Mare.

În același timp este necesară realizarea unei infrastructuri conform cerințelor UE în vederea luării în custodie a ariilor protejate din Județul Satu Mare, având în vedere existența zonelor protejate care nu au în prezent custozii. Alte inițiative în domeniul biodiversității la nivelul Agenției de Protecția Mediului Satu Mare se referă la proiecte cu caracter transfrontalier și regional (regiunea vestică, județele Satu Mare, Bihor, Arad și Timiș) pentru conservarea dumbrăvencii (*Coracias garrulus*) sau proiectul privind asigurarea surselor de hrană pentru soimul dunărean și acvila de câmp în spațiul carpatic. Nu în ultimul rând, conservarea mlaștinii Eceda este un proiect prioritar pentru APM Satu Mare.

Pentru Județul Satu Mare este necesară creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului prin dezvoltarea instrumentelor de monitorizare, în special în zonele neacoperite, modernizarea, repararea și întreținerea constantă a echipamentelor de monitorizare în toate stațiile amplasate în județ. Este necesară achiziționarea de echipamente de monitorizare a poluanților și instalarea lor în amplasamente noi și achiziția de echipamente de monitorizare a unor poluanți noi, pentru care până în acest moment nu există determinări, dezvoltarea unui sistem de prognoză și inventariere a emisiilor de poluanți în aer, utilizând sursele de finanțare nerambursabile existente, în special cele din programele transfrontaliere, venind astfel în completarea demersurilor ce vor fi derulate la nivel național de către Ministerul Mediului.

O altă submăsură pentru îmbunătățirea calității mediului în Județul Satu Mare este reducerea suprafețelor poluate istoric, prin acțiuni de decontaminare și ecologizare a siturilor poluate istoric, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității solului în vederea protejării sănătății umane. Aceste acțiuni se referă la cele patru situri, dar și la alte locații aflate în administrarea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietarii privați în vederea ecologizării acestora. Un exemplu de proiect în această măsură este ecologizarea gropii de imprumut în intravilanul comunei Foieni. Alături de ecologizarea zonelor poluate sunt necesare și proiecte de amenajare a spațiilor verzi, atât în

mediul urban, cât și în mediul rural, precum și împăduriri și plantații pomicole, realizarea de coridoare verzi, parcuri, grădini.

Masura 2.2.4. Infrastructură și servicii de intervenții în situații de urgență

Calitatea și siguranța vieții și a bunurilor locuitorilor din Județul Satu Mare vor fi susținute prin investiții continue în întărirea capacității de reacție a Inspectoratului pentru situații de urgență, atât la nivel Județean, cât și regional sau transnațional, prin întărirea cooperării și dotărilor pentru dezvoltarea de reacții comune în situații de urgență.

În acest sens, sunt necesare investiții atât pentru dotarea la nivel centralizat al ISU Someș, cât și dotarea UAT la nivel descentralizat, pentru creșterea vitezei de reacție în cazurile de manifestare a riscurilor, dar și pentru dezvoltarea sistemelor de monitorizare și control. Dotarea și creșterea capacității ISU Someș Satu Mare se referă la toate domeniile de acțiune ale Inspectoratului, așa cum sunt acestea conferite de lege și acoperă domeniile: incendii, accidente, salvări și inundații. Aceste investiții vor avea ca scop creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție și se va realiza prin acțiuni precum:

- Dotarea serviciilor profesionale și voluntare pentru situații de urgență cu tehnică, mijloace și echipament de intervenție care să permită reducerea timpului de intervenție în caz de dezastre, răspunsul în caz de dezastru major, protecția personalului de intervenție, creșterea eficienței răspunsului și protejarea mediului;
- Dezvoltarea infrastructurii aferente sistemului de pregătire a personalului din serviciile de urgență profesionale și voluntare prin dezvoltarea bazelor și poligoanelor specializate de pregătire în domeniile CBRN, căutarea-salvarea din medii ostile și asanarea de muniție;
- Modernizarea sistemului de comandă a incidentelor și a sistemelor IT asociate, în vederea asigurării interoperabilității structurilor cu atribuții în domeniul gestionării situațiilor de urgență;
- Constituirea și dotarea unui centru regional/transfrontalier de intervenție multi-risc în vederea asigurării unui răspuns oportun și eficient la nivel regional și completarea și dotarea centrelor rapide de intervenție.

Aceste investiții vor putea fi realizate la nivel centralizat, prin accesarea de finanțări nerambursabile prin Programul Operațional Infrastructură Mare de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, ISU Someș Satu Mare fiind un beneficiar final al dotărilor achiziționate prin proiectele strategice aplicate la nivel național sau pot fi dezvoltate prin proiecte individuale în cadrul aplicațiilor pentru obținerea de finanțări nerambursabile în programele de cooperare transfrontalieră cu Ungaria și Ucraina. Investițiile necesare vor viza: achiziția de echipamente și mașini speciale pentru intervenții în cazuri de incendiu, accidente, inundații și alte riscuri antropice, biologice sau de altă natură, echipamente speciale pentru monitorizare factori de risc și comunicații, dotarea centrelor de monitorizare și control, dotarea cu echipamente speciale pentru intervenție în urma producerii de calamități (kit-uri multifuncționale).

Complementar investițiilor planificate la nivel national, regional si Județean, sunt dorite proiecte la nivel local, in special de tipul celor ce vizeaza dotarea serviciului voluntar pentru situații de urgență, infiintarea unor centre locale voluntare de intervenții in situatii de urgenta, centre de pregatire pentru voluntarii care activeaza in centrele de interventie in situatii de urgenta.

In ceea ce priveste serviciile de ambulanta judetene, este necesara continuarea investițiilor in dotarea cu masini de ambulata tip C2 si B2, ambulanta destinata interventiei medicale de urgenta la cel mai înalt nivel si transportului medical asistat al pacientului critic si ambulante destinate interventiei de urgenta si transportului medical asistat al pacientilor.

P.2.3. Asigurarea accesului egal la servicii medicale, sociale și culturale

M.2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor medico-sanitare

În mediul urban, asigurarea accesului populației la o infrastructură sanitară de calitate, corelată cu servicii medicale la standarde europene, reprezintă una dintre condițiile esențiale pentru creșterea atractivității acestor comunități ca locații rezidențiale, turistice sau pentru afaceri. Sănătatea reprezintă un domeniu cu impact critic asupra calității vieții și a resurselor publice.

Serviciile de sănătate din mediul urban al județului Satu Mare se caracterizează în principal prin prezența spitalelor și ambulatoriilor în Satu Mare, Carei, Negrești Oaș, Tășnad. Unitatea de primiri urgențe este localizată în municipiul Satu Mare.

Sănătatea a reprezentat una dintre principalele prioritati ale administratiei judetene in ultimii 4 ani, astfel fiind alocate sume importante pentru reabilitarea, modernizarea si dotarea unitatilor medicale din intreg Județul. Din bugetul Consiliului Județean, in perioada 2012 – 2014 au fost alocate pentru proiectele de modernizare si dotare a infrastructurii de sanatate in Județul Satu Mare peste 38,3 milioane lei. Investițiile si lucrarile realizate au fost prezentate in Capitolul 5.

Alaturi de investițiile realizate din bugetul propriu, Ambulatoriul Integrat al Spitalului Orășenesc Negrești Oaș a beneficiat de finanțare europa pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii, însă nevoile în acest domeniu sunt încă importante pe plan Județean.

În plus, unitățile sanitare din mediul urban sunt inca identificate ca zone deficitare în ceea ce privește anumite specialități medicale, dotarile și expertiza medicală, astfel încât mulți dintre pacienți aleg să meargă la controale și interventii în alte centre (Cluj Napoca, Ungaria).

În domeniul sănătății, cercetarea și dezvoltarea experimentală au o contribuție esențială, influențând dramatic nu numai bunăstarea individuală și generată, ci și perspectivele economice ale unei societăți.

Obiectivul strategic privind **"Modernizarea infrastructurii si dezvoltarea de servicii publice de calitate"**, in domeniul **îmbunătățirii infrastructurii și serviciilor medico-sanitare** la nivelul Județului Satu Mare, va fi atins prin corelarea a 3 directii strategice in domeniul sănătății:

A.Reabilitarea infrastructurii și dotarea cu echipamente de ultima generație

- asigurarea unor spații de lucru funcționale cu utilități și circuite care să asigure eficientizarea actului medical și un consum economic și în condiții de siguranță al resurselor de apă și energie termică și electrică;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

-utilizarea rațională în condițiile unei arhitectonici funcționale a spațiilor interioare de lucru și a unei arhitecturi peisagistice moderne a spațiilor exterioare de recreere și acces.

B. Creșterea calității serviciilor

- Facilitarea accesului pacientului și personalului medical la servicii medicale și de spitalizare la standarde europene;
- Eficientizarea funcționării serviciilor administrativ-gospodărești și de personal;
- lărgirea plajei de servicii medicale;
- creșterea și eficientizarea controlului privind siguranța intraspitalicească a pacienților și eliminarea elementelor de risc privind infecțiile nosocomiale

C. Finanțarea sistemului

- Atragerea finanțarilor nerambursabile
- Sustinerea volumului investițional din partea Consiliului Județean
- creșterea veniturilor proprii atât prin exploatarea resurselor proprii cât și prin atragerea de sponsorizări constând în resurse materiale, resurse umane și bani

În perioada următoare, eforturile se vor canaliza către echiparea, reabilitarea, îmbunătățirea calității serviciilor medicale prin implementarea următoarelor tipuri de măsuri identificate ca nevoi reale ale cetățenilor la nivelul Județului Satu Mare:

- ✓ **Dotarea cu echipamente** a Spitalului Județean de Urgență Satu Mare;
- ✓ **Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale** (ambulatorii, unități de primiri urgențe) în Satu Mare, Carei, Tasnad și Negrești Oas - Extindere Spital Județean de Urgență Satu Mare, str. Prahovei nr.1, municipiul Satu Mare, Reabilitare și extindere clădire situată în municipiul Satu Mare, str. Titu Maiorescu nr. 23 în vederea asigurării funcționării Dispeceratului Integrat pentru Situații de Urgență și a spațiilor necesare echipajelor SMURD-TIM, Reabilitare Ambulatoriu I (amenajare Laborator și supraînălțare), Dezvoltarea și modernizarea Secției de Neuropsihiatrie din cadrul Spitalului Județean II, Reabilitare clădire dispensar de Pneumoftiziologie (TBC), str. Ialomiței nr.1 Satu Mare, Reabilitare rețele de canalizare și stație de epurare în toate secțiile Spitalului de Pneumoftiziologie, atât din Satu Mare, cât și din Bixad. Pentru Spitalul Orasenesc Negrești Oas se dorește Modernizarea și extinderea blocului operator, Modernizarea laboratoarelor de investigații paraclinice a spitalului (laborator analize medicale, laborator radiologie, laborator anatomie patologică) și alte investiții ce vizează capacitatea administrativă (Creșterea eficienței și siguranței sterilizării în unități sanitare, Modernizare și re tehnologizare spălătorie spital)
- ✓ **Construcția și dotarea unui Centru de recuperare pentru copiii cu probleme neuropsihice (CRRN)**
- ✓ **Dezvoltarea resurselor umane** (inclusiv prin atragerea unor cadre medicale specializate în domeniile deficitare prin acordarea unor stimulente de tipul facilităților de cazare și transportului sau accesului la echipamente și dotări de ultimă generație);
- ✓ **Creșterea capacității de Cercetare-Dezvoltare în domeniul sănătății** și implementarea serviciilor de e-sănătate și telemedicină în toate unitățile spitalicești din Județ.

Un element central al Strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020 în domeniul sănătății este obținerea finanțării și implementarea proiectului **"ROCHUs - care for health in Satu Mare and Szabolcs-Szatmar-Bereg counties"**, un proiect strategic, de tip "flagship", care poate fi finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria 2014-2020.

Promotorul proiectului ROCHUs este Județul Satu Mare, având parteneri principalele instituții de sănătate din cele două județe.

Proiectul ROCHUs definește măsuri de îmbunătățire în domeniul îngrijirii sănătății populației prin dezvoltarea infrastructurii de sănătate publică: extinderea clădirii principale a SJUSM, dotarea parțială a acestuia cu aparatură medicală.

În localitățile urbane eligibile pentru abordarea CLLD (Satu Mare, Carei, Negrești-Oaș) recomandăm identificarea prin strategiile locale de dezvoltare a unor zone defavorizate, care se confruntă cu probleme multiple socio-economice și de infrastructură, și abordarea integrată a acestora, cu propunerea unei componente investitoriale socio-medicale.

În mediul rural infrastructura publică de sănătate este mai slab reprezentată decât în mediul urban, structurile predominante fiind cele private (cabinete individuale ale medicilor de familie).

Singurul avantaj este generat de modalitatea de dispunere relativ uniformă în teritoriu a localităților urbane, astfel încât acestea pot asigura în teorie servicii medicale și populației rurale din zonele de influență. Cu toate acestea, apreciem că locuitorii din mediul rural se află într-o situație defavorizată din punct de vedere al accesului la servicii medicale primare.

În perioada de programare 2014-2020 se acordă prioritate acelor categorii de persoane din zonele izolate și din cele defavorizate economic din mediul rural, cu indicatori de morbiditate și mortalitate defavorabili, inclusiv populației de etnie romă, acolo unde există un număr redus de unități sanitare, urmărindu-se crearea unei rețele de centre comunitare de intervenție în cadrul cărora vor fi furnizate atât servicii medicale, cât și sociale. Prin crearea acestor centre, care vor degreva ambulatoriile de sarcina preluării unor pacienți pentru care sunt necesare servicii medicale de bază, se va rezolva și problema legată de accesul beneficiarilor amintiți la servicii medicale primare, precum și la servicii sociale minime.

În următoarele localități au fost identificate nevoi de dezvoltare și îmbunătățire a serviciilor medico-sanitare:

- Reabilitarea, modernizarea și dotarea dispensarelor umane** în comunele Barsau, Batarci, Craidorolț, Hodod, Micula, Moftin, Odoreu, Paulești, Pir, Piscolt, Santău, Tirsolt și orașul Livada
- Construirea și dotarea unor centre comunitare de intervenție integrată** (socio-medicală) în comunele: Craidorolț, Sacaseni, Tarna Mare și Halmeu.

De asemenea, perspectiva amenajării stațiunii Luna Șes va impune, cu siguranță, existența în zonă a unei structuri de sănătate publică modernă și utilată la standarde europene, inclusiv a unei structuri de tip SMURD.

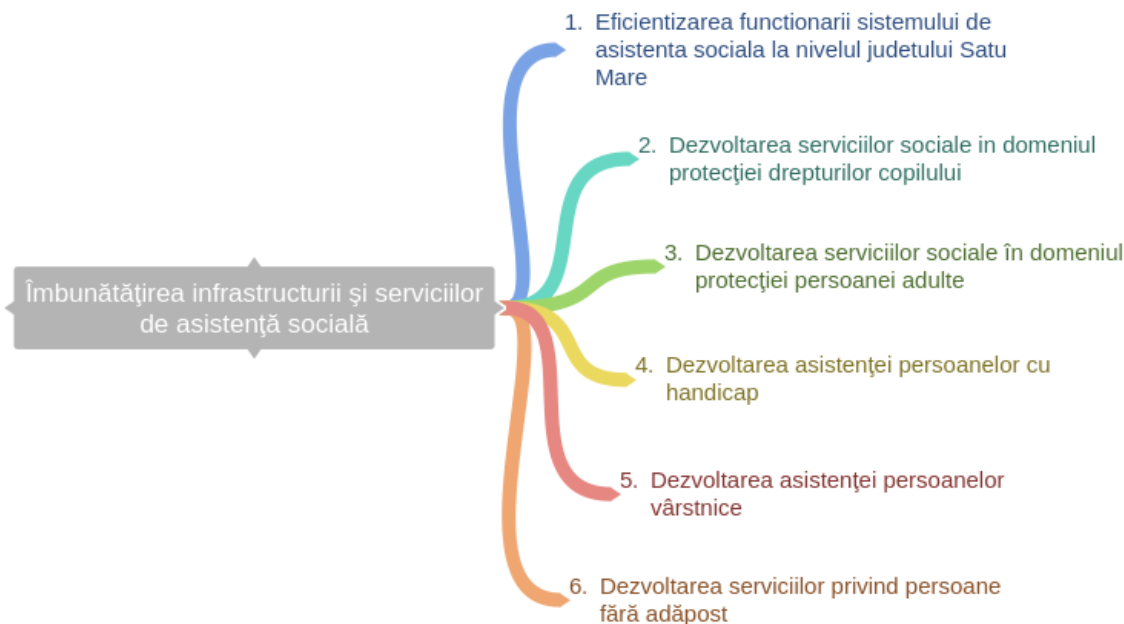
M2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de asistență socială

Strategia de dezvoltare a serviciilor de asistență socială în Județul Satu Mare până în anul 2020 porneste de la vulnerabilitățile sistemului de asistență socială, identificate și analizate în Capitolul 5. Astfel, la nivelul Județului se identifică nevoile de consolidare a sistemului de asistență socială, având ca scop creșterea eficienței și calității serviciilor prestate, îmbunătățirea cadrului operațional, atât prin descentralizarea infrastructurii de servicii oferite de la nivel Județean către nivelul autorităților publice locale, care sunt mai apropiate de grupurile vulnerabile și pot acționa eficient în combaterea și prevenirea manifestării elementelor de risc și abandon, precum și eficientizarea prestării serviciilor sociale prin dezvoltarea rețelilor de lucru active în urma realizării de parteneriate public-public/public-privat funcționale și eficiente între toți factorii din județ implicați în domeniu.

În mod concret, în domeniul asistenței sociale la nivelul Județului Satu Mare se manifestă următoarele nevoi:

- **Conceperea unui plan de acțiune referitor la dezvoltarea de servicii sociale la nivelul comunităților locale**, pentru a avea un pachet concret de măsuri, pentru cazurile sociale identificate la nivelul fiecărei comunități locale din județ, ținând cont de faptul că în majoritatea comunităților locale nu există dezvoltate servicii sociale, fapt ce determină concentrarea cazurilor la nivel Județean;
- **Crearea de parteneriate public-public/public-privat funcționale** și eficiente între toți factorii din județ implicați în domeniu, ținând cont de faptul că rezolvarea problemelor grupurilor vulnerabile (copii aflați în situație de dificultate, persoane cu handicap, persoane vârstnice, persoane fără adăpost) necesită corelarea eforturilor mai multor factori locali. Crearea unor parteneriate public-privat funcționale și eficiente la nivelul Județului va atrage după sine crearea unei rețele de lucru active capabile să asigure implementarea obiectivelor strategice județene.
- **Cartografierea serviciilor sociale de la nivel Județean având scopul evitării suprapunerii serviciilor de asistență socială, dezvoltarea unor pachete de servicii de protecție alternative**, viabile, funcționale, creșterea calității și eficienței serviciilor prestate și reducerea costurilor acestor prestații.
- **Crearea și dezvoltarea de servicii specializate** și practici integrative pentru copiii cu nevoi speciale, respectiv pentru persoane adulte cu handicap în vederea îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă și de integrare socio-profesională, având în vedere că la momentul de față aceste servicii lipsesc la nivel Județean, manifestându-se astfel dificultăți privind integrarea socială și profesională a tinerilor cu dizabilități care urmează să părăsească sistemul de protecție.
- **Perfectionarea personalului** care lucrează în domeniul asistenței sociale din cadrul primăriilor din Județul Satu Mare.

În vederea dezvoltării sistemului de asistență socială și furnizarea eficientă a serviciilor sociale de calitate și atingerea obiectivului strategic "Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate", acțiunile ce vor fi întreprinse de factorii relevanți vor fi concentrate pe următoarele sub-măsuri:

Eficientizarea funcționării sistemului de asistență socială la nivelul Județului Satu Mare va urmări implementarea următoarelor tipuri de acțiuni, cu scopul creșterii capacității de acțiune în domeniul serviciilor sociale și a dezvoltării infrastructurii sociale.

În acest sens se va realiza elaborarea și actualizarea permanentă a Hărții serviciilor sociale – existente la nivelul Județului Satu Mare, cu identificarea serviciilor sociale la nivel Județean și identificarea furnizorilor de servicii acreditați la nivel Județean.

Pentru îmbunătățirea continuă a serviciilor sociale oferite, trebuie realizat, în primul rând, un sistem de evaluare a serviciilor prestate. Astfel, se elabora un Protocol de Colaborare între entitățile ce oferă servicii de asistență socială la nivel județean (instituții publice, ONG, SRL), se va realiza evaluarea SPAS-urilor înființate la nivel Județean, se va crea un cadru procedural pentru identificarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup pentru prevenirea, combaterea și soluționarea situațiilor de dificultate în toate UAT din județ: evaluarea inițială; elaborarea planului de intervenție; evaluarea complexă; elaborarea planului individualizat de asistență și îngrijire; implementarea măsurilor prevăzute în planul de intervenție și în planul individualizat; monitorizarea și evaluarea acordării serviciilor. Realizarea diagnozei sociale la nivelul grupului și comunității și elaborarea planului de servicii comunitare în toate UAT din județ. Se va înființa o echipă de specialiști care să cuantifice/ interpreteze informațiile specifice, în vederea creării unei baze de date comune cu beneficiarii și serviciile la nivel Județean și se va organiza sesiuni de instruire la nivel județean cu reprezentanții entităților implicate în asistența socială, cu scopul de a prezenta și prelucra tipologia de cazuri și intervențiile specifice raportat la situația identificată în proximitatea geografică. Nu în ultimul rând, este necesară organizarea unor campanii de informare/ educare/ conștientizare la nivel județean.

Este necesară crearea/stabilirea de metodologii, proceduri și instrumente de lucru comune la nivel Județean, cum ar fi elaborarea unei hărți a serviciilor sociale la nivel Județean, în limita posibilităților tipărirea/distribuirea în format electronic al unui "Ghid Județean al furnizorilor și serviciilor sociale", cu revizuire interactivă, identificarea metodologiei de lucru specifice fiecărei instituții implicate în asistența socială, determinarea competențelor profesioniștilor din instituțiile implicate în managementul cazurilor și intervenția pe caz, stabilirea unor întâlniri tematice cu profesioniști care lucrează la același nivel de intervenție, în vederea testării și determinării modului comun de lucru, pentru a se evita intervențiile redundante sau neoferirea de servicii specifice beneficiarilor, identificarea situațiilor ce necesită intervenția în tandem a specialiștilor de la mai multe entități distincte și modul de colaborare dintre acestea, organizarea unor instruiți la nivel județean cu reprezentanții entităților implicate în asistența socială privind aspecte ale managementului de caz și nu în ultimul rând organizarea unor campanii de Informare/ Educare/ Conștientizare la nivel județean, pentru promovarea serviciilor fiecărei entități implicate în parte.

O altă submăsură relevantă pentru dezvoltarea sistemului de furnizare a serviciilor sociale este crearea unui Birou unic de informare a publicului cu privire la entitățile ce lucrează în asistența socială și a serviciilor oferite de fiecare dintre acestea în parte, crearea (unde este cazul și este posibil) unor proceduri/ instrumente de lucru/ intervenție comune pentru fiecare entitate ce oferă servicii în asistența socială, la nivel Județean și pentru toți profesioniștii din toate entitățile implicate, în funcție de tipologia cazurilor, codificare și revizia procedurilor și instrumentelor de lucru la nivel Județean, înființarea unei echipe mixte de specialiști care să aibă drept scop elaborarea, codificarea, diseminarea, implementarea și revizuirea procedurilor și instrumentelor de lucru comune, la nivel Județean, organizarea unor instruiți succesive, pe mai multe niveluri la nivel Județean cu reprezentanții entităților implicate în asistența socială.

Pentru susținerea activității instituționale este necesară reacreditarea DGASPC Satu Mare ca furnizor de servicii sociale, inclusiv acreditarea ca furnizor de formare profesională. Este necesară obținerea licențierii tuturor serviciilor de protecție a copilului, care dispun în prezent de licență provizorie de funcționare sau a caror licență expiră, conform legii. Se vor realiza: evaluarea situației privind acreditarea/ licențierea serviciilor DGASPC Satu Mare, planificarea elaborării și depunerii documentației de reacreditare/ relicențiere, întocmirea documentației de reacreditare/ relicențiere în conformitate cu termenele și prevederile legale. Aceasta acțiune de reacreditare și licențiere a DGASPC trebuie corelată și cu acțiuni privind crearea și implementarea unui plan strategic de formare profesională continuă/specializare a personalului din cadrul DGASPC Satu Mare. Această submăsură va cuprinde acțiuni ce vor viza analiza nevoilor de formare profesională în cadrul DGASPC, evaluarea situației participării la activități de formare profesională în anii 2012-2016, întocmirea unei strategii de formare profesională și a unui plan de formare profesională pentru perioada 2016-2020, pregătirea unei echipe de formatori interni.

Eficientizarea funcționării sistemului de asistență socială la nivelul Județului Satu Mare se poate realiza doar în condițiile descentralizării furnizării acestor servicii la nivelul administrațiilor locale, care sunt mai

apropiate de grupurile țintă, de nevoile acestora și pot acționa mult mai rapid și eficient în rezolvarea și/sau prevenirea acțiunii factorilor de risc. Astfel, una dintre cele mai importante submăsuri în domeniul asistenței sociale va viza sprijinirea înființării SPAS-urilor/ compartimentelor de asistență socială din cadrul tuturor Primăriilor din Județul Satu Mare, în vederea colaborării eficiente cu aceștia, acțiune ce presupune acordarea de asistență în vederea înființării SPAS-urilor/ compartimentelor de asistență socială din cadrul tuturor Primăriilor din Județul Satu Mare, crearea unui plan de instruire a personalului SPAS-urilor/ compartimentelor de asistență socială din cadrul tuturor Primăriilor din Județul Satu Mare (împreună cu supervizorul), cu privire la procedurile specifice și instrumentele comune de lucru în asistență socială și crearea unei strategii de instruire a personalului SPAS-urilor/ compartimentelor de asistență socială din cadrul tuturor Primăriilor din Județul Satu Mare (împreună cu supervizorul), cu privire la procedurile specifice și instrumentele comune de lucru în asistență socială. În acest sens, se dorește implementarea unor proiecte ce vizează dezvoltarea centrelor sociale în localitatea Gerausa, Arduș și Centru de asistență socială multifuncțională în Tășnad. Nu în ultimul rând, este necesară elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale furnizate de SPAS Satu Mare pentru perioada 2014-2020.

Crearea unei rețele de lucru active capabile să asigure implementarea obiectivelor strategice județene în domeniul asistenței sociale se va realiza prin încheierea de parteneriate public-public, respectiv public-privat în vederea sustinerii serviciilor sociale oferite de către DGASPC Satu Mare, ceea ce va presupune contractarea unor servicii de supervizare conform prevederilor legale, elaborarea unui Protocol de Colaborare între furnizorii ce oferă servicii în asistență socială la nivel județean (instituții publice, ONG, SRL), încheierea parteneriatelor cu comunitățile locale în vederea sustinerii caselor de tip familial "Iris" Berindan, "Mihaela" Tasnad, până la sfârșitul anului 2016, încheierea parteneriatelor cu comunitățile locale sau cu organisme private acreditate în vederea susținerii caselor de tip familial Ana, Maria, Felicia, Daniel, Orhideea, Teodora, Alexandra, Stefania, până la sfârșitul anului 2020, în condițiile prevăzute de lege și încheierea parteneriatelor cu comunitățile locale sau cu organisme private acreditate în vederea susținerii CIAPHM "O Viața Nouă" Satu Mare, CIAPHM "Sf. Ana", până la sfârșitul anului 2018, în condițiile prevăzute de lege.

În ceea ce privește infrastructura de locuire a grupurilor vulnerabile, sunt necesare și se dorește amenajarea de locuințe sociale în Carei, Doba și Reabilitarea unei clădiri cu destinația locuințe sociale în Satu Mare.

În contextul dezvoltării rețelelor de lucru active la nivelul Județului, se poate realiza furnizarea integrată de servicii sociale sau implementarea unor măsuri de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, în centrele urbane Satu Mare, Carei și Negrești-Oas. Pentru susținerea măsurilor și serviciilor sociale tip integrat se dorește realizarea unor astfel de proiecte în Carei și Derularea unui proiect de incluziune socială (proiect de tip LUDA) în Negrești Oas, Diversificarea și extinderea serviciilor de asistență socială în comunitate pentru grupurile sociale prioritare: vârstnici, persoane cu dizabilități, copii și tineri, populația romă în Tășnad.

Dezvoltarea serviciilor sociale în domeniul protecției drepturilor copilului

Sunt propuse următoarele submăsuri:

Sprrijinirea creării și funcționării serviciilor sociale primare la nivelul comunităților locale și responsabilizarea acestora pentru prevenirea separării copilului de părinți și susținerea familiilor pentru creșterea, sprijinirea și educarea propriilor copii. Această submasură presupune analiza situației privind abandonul familial în vederea identificării comunităților cu risc crescut, informarea factorilor de decizie la nivel local cu privire la situația abandonului copilului, elaborarea unui plan și a unei strategii de înființare a unor servicii personalizate în vederea prevenirii abandonului copilului, formarea profesională a personalului comunității locale și organizarea unor campanii locale în acest sens.

Continuarea activităților de prevenire a abandonului copilului în unitățile medico-sanitare și prevenire a instituționalizării, înființarea unui Centru maternal pentru cuplul mamă-copil în zonele în care există mame cu copii mici la risc de abandon. Pentru înființarea acestui centru maternal este necesară parcurgerea unor etape preliminare, cum ar fi: analiza situației privind abandonul familial în maternități și pediatrii, identificarea zonelor în care există mame cu copii mici la risc de abandon, în vederea înființării unui centru maternal și organizarea unor campanii județene în acest sens.

Se dorește în același timp crearea unui centru specializat pentru copiii delincvenți sau cu comportament deviant până la sfârșitul anului 2016. Este un proiect generat de Consiliul Județean, prin DGASPC, care își propune înființarea unui Centru pentru copilul care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal.

În ceea ce privește infrastructura existentă, este necesară reorganizarea caselor de tip familial Speranța, Violeta, Andreea, Carei până la sfârșitul anului 2016, în special transformarea CTF "Andreea" în Centru resursa pentru servicii de educație pentru tineri aflați în situație de risc și transformarea uneia dintre case în locuință protejată pentru tinerii cu handicap până la sfârșitul anului 2016

Este aplicabilă și în domeniul serviciilor pentru protecția copilului submasura privind creșterea capacității de furnizare a serviciilor sociale prin extinderea/dezvoltarea parteneriatului public-privat, permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvenamentale și creșterea gradului de subcontractare a serviciilor. În acest sens, se va acționa în vederea identificării unor noi parteneri în dezvoltarea sau oferirea de servicii sociale, planificarea unor întâlniri anuale cu furnizori de servicii sociale în vederea prezentării serviciilor ce vor fi promovate pentru externalizare și întocmirea unui program, a unei planificări de externalizare a serviciilor.

Este oportună și necesară mediatizarea, informarea și sensibilizarea opiniei publice cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului, printr-un program planificat de campanii și va presupune organizarea unor campanii de Informare/ Educare/ Conștientizare la nivel județean, pentru promovarea serviciilor, a modului de accesare al acestora și identificarea fiecărui furnizor de servicii implicat în parte, precum și organizarea unor campanii de Informare/ Educare/ Conștientizare la nivel județean, pentru promovarea drepturilor copilului conform modificărilor Legii 272 privind protecția și promovarea drepturilor copilului modificată și completată prin Legea nr. 257/2013.

În cadrul domeniului protecției copilului, este identificat prioritar grupul vulnerabil reprezentat de copii cu handicap sever, pentru care este necesară dezvoltarea de servicii specializate. În acest sens, se propun crearea unui centru medico-social pentru copiii cu handicap sever din Județul Satu Mare și în același timp încheierea de parteneriate cu uniități sanitare, ONG-uri și comunitățile locale în vederea susținerii acestor servicii.

Creșterea calității serviciilor rezidențiale prin dezvoltarea resurselor umane care lucrează direct cu copilul este o altă submăsură relevantă pentru dezvoltarea sistemului de prestare a serviciilor sociale și va prespune angajarea unor specialiști la nivelul serviciilor rezidențiale, corelată cu formare profesională continuă a personalului existent și contractarea serviciilor de supervizare profesională.

Proiecte propuse pentru construirea sau modernizarea centrelor de zi pentru copii, inclusiv pentru categorii de copii cu probleme speciale: construirea unui Centru de zi pentru copii în Carei, Centru de zi pentru copii cu dizabilități UAT Turt, Înființarea unui Centru de zi pentru copii Negrești-Oaș, Centru de zi pentru copii și tineri cu dizabilități în Satu Mare, Centru de excelență - Tineri în tranziție în Satu Mare, îmbunătățirea serviciilor pentru copii cu nevoi speciale prin Reabilitarea și extinderea centrului Fericitul Scheffler Janos în Satu Mare.

Dezvoltarea serviciilor sociale în domeniul protecției persoanei adulte

Crearea și susținerea unui serviciu de protecție socială, pentru tinerii care au părăsit sistemul de protecție al copilului și nu au reușit să se integreze socio-profesional, în acest sens fiind întreprinse înființarea și susținerea Centrului social cu destinație multifuncțională pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecția copilului din Județul Satu Mare în localitatea Noroieni, crearea unui program specific de integrare socioprofesională și organizarea în parteneriat a unor târguri de ocupare a forței de muncă în vederea găsirii de soluții viabile pentru tinerii care au părăsit sistemul de protecție al copilului și nu au reușit să se integreze profesional. Aceasta măsură va fi susținută și prin implementarea proiectului PROSOCIAS - Măsură integrată de incluziune socială pentru tinerii instituționalizați.

Pentru grupul vulnerabil al victimele violentei în familie este dorită înființarea de servicii destinate acestuia și specializate, precum și dezvoltarea infrastructurii suport necesare, însemnând crearea unui adăpost pentru victimele violenței în familie în conformitate cu Legea 25/2012 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie. În vederea dezvoltării serviciilor necesare acestui grup vulnerabil, se va propune implementarea proiectului REACT - Dezvoltarea serviciilor sociale integrate pentru victimele abuzului. La nivelul municipiului Satu Mare se dorește implementarea proiectelor vizând crearea unui centru de consiliere pentru situații de violență în familie și a unui centru de zi pentru prevenirea situațiilor de abuz și neglijență în familie sau separarea de familie.

Integrare socială prin ocuparea persoanelor vulnerabile este un proiect ce va fi realizat de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă. În același timp, structurile de economie socială sunt identificate ca fiind una dintre cele mai eficiente măsuri în vederea integrării sociale și a ocupării persoanelor

provenind din grupuri vulnerabile, în acest sens fiind pregătit un proiect de către Consiliul Județean Satu Mare: proiectul SOCIAS - „Incluziune socială pe piața muncii prin întreprinderi sociale”. Alte proiecte vizând dezvoltarea structurilor de economie socială în Județul Satu Mare sunt: Construcția de întreprinderi sociale în Carei, Promovarea economiei sociale crearea cooperativelor de întrajutorare – meșteșugărești în Tășnad, Întreprindere socială - seră și cantină de inserție socio-profesională a tinerilor aflați în dificultate în municipiul Satu Mare.

Pentru grupul vulnerabil al persoanelor de etnie romă este necesară înființarea unor servicii de consiliere și informare, care va fi susținută prin crearea unui centru de consiliere și informare pentru persoanele de etnie romă în Municipiul Satu Mare.

Pentru persoanele aparținând minorității romă, Consiliul Județean Satu Mare propune realizarea proiectului "ROMABILITY – Îmbunătățirea situației rromilor din regiunea de Nord –Vest". Alte proiecte ce vizează comunitatea romă sunt: Stimularea participării persoanelor de etnie romă la programe de formare/reconversie profesională – UAT Livada, Creșterea nivelului de integrare socială a comunității rromice din com. Tarna Mare, Asigurarea infrastructurii de utilitati pentru locuințele locuitorilor de etnie rroma din comuna Turt, Județul Satu Mare, Turt, Construcția de locuințe sociale pentru populația de etnie romă în Negresti Oas, Întreprindere socială-cooperativă pentru meșteșuguri tradiționale specifice comunității de rromi în Satu Mare.

Dezvoltarea asistenței persoanelor cu handicap

Pentru susținerea oferirii de asistență persoanelor aflate în acest grup vulnerabil, este necesară, pe de o parte, înființarea unor Locuințe protejate în Județul Satu Mare și încheierea de parteneriate public-public/public-privat în vederea susținerii acestor servicii, precum și dezvoltarea de servicii de prevenire pentru persoanele cu dizabilități la domiciliu (nedeplasabili, zone izolate, foarte sărace), pe de alta parte, susținută prin acțiune ce vizează înființarea unei echipe mobile pentru recuperarea persoanelor cu handicap la domiciliu până la sfârșitul anului 2016.

Îmbunătățirea serviciilor oferite în Centrele rezidențiale existente în județul Satu Mare, aflate în structura Direcției, pentru persoanele cu handicap, prin implementarea și respectarea standardelor de calitate în serviciile acordate persoanelor cu handicap se va realiza prin implementarea standardelor de calitate, specializarea personalului existent, angajarea de specialiști, contractarea de servicii de supervizare profesională conform legii, precum și încheierea de protocoale/convenții de colaborare cu entitățile private care furnizează servicii sociale, persoanelor cu handicap din județ.

Pentru creșterea capacității administrative de prestare a serviciilor sociale la nivel local în domeniul asistenței persoanelor cu handicap, este necesară asocierea cu autoritățile publice locale în vederea susținerii serviciilor sociale în cadrul Centrelor de îngrijire și asistență socială „Șansa”, Satu Mare și „Alexandru”, Carei, prin încheierea de parteneriate public-public sau public-privat în conformitate cu prevederile legislative în vigoare, planificarea de întâlniri anuale, cu furnizori de servicii sociale în vederea prezentării serviciilor ce vor fi promovate pentru externalizare și întocmirea unui program, a unei planificări de externalizare a serviciilor. În același timp, este necesară îmbunătățirea infrastructurii fizice

În aceste centre, astfel încât vor fi propuse proiecte de modernizare a infrastructurii centrelor sociale: Reabilitarea centrului de îngrijire și asistență socială "Sansa" Satu Mare și Reabilitare și modernizare Centru Școlar pentru Educație Incluzivă Satu Mare, strada Al. Ioan Cuza, nr. 8.

O altă componentă a acțiunilor integrate privind îmbunătățirea eficienței furnizării serviciilor sociale pentru grupul vulnerabil al persoanelor cu handicap este organizarea unor campanii care să vizeze sensibilizarea opiniei publice, în vederea unei mai bune integrări a persoanelor cu handicap, campanii de informare cu privire la înlesnirea accesului la servicii și locuri de muncă a persoanelor cu handicap, organizarea unor caravane a locurilor de muncă pentru persoanele cu handicap și organizarea unor campanii de Informare/ Educare/ Conștientizare la nivel județean, pentru promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, conform modificărilor Legii Nr. 272/2004 și a Legii 448/2006.

În mod concret, dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele provenind din grupuri vulnerabile ale persoanelor cu dizabilități, Consiliul Județean Satu Mare urmărește implementarea mai multor proiecte, cum ar fi: Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități prin economie socială, Dezvoltarea serviciilor oferite de intervenția echipei mobile și la persoane adulte cu handicap și "CRISP" Centrul de recuperare și integrare socială, profesională.

Dezvoltarea serviciilor de asistență a persoanelor vârstnice

Dezvoltarea de servicii sociale la nivel local, pentru persoanele vârstnice, presupune în primul rând identificarea localităților unde există riscul de a exista persoane vârstnice la risc de abandon și ulterior informarea factorilor de decizie locali cu privire la această problemă și sprijinirea autorităților locale în vederea înființării unor servicii locale de îngrijire la domiciliu, cantina socială, centre de zi pentru persoane vârstnice, cămine de varstnici sau CIA.

Construcția, modernizarea, reabilitarea și dotarea unor cămine de persoane vârstnice vizează localitățile: loc. Baba Novac, UAT Ardud, UAT Ciurmești, UAT Culciu, Înființarea unui centru pentru persoane vârstnice în comuna Micula, jud. Satu Mare, UAT Micula, UAT Odoreu, Înființarea unui centru rezidențial pentru persoane vârstnice în Negrești-Oaș, Centru pentru vârstnici în clădirea fostului spital al călugărițelor misericordiene (P-ța Eroii Revoluției 2) în Satu Mare.

Alături de căminele rezidențiale pentru persoanele vârstnice, sunt necesare centre de zi pentru persoanele din acest grup vulnerabil, iar în acest sens sunt propuse următoarele proiecte: Centru de zi pentru bătrâni în comunele Ciurmești, Doba, Odoreu, UAT Sanislău - Înființare Centru de zi îngrijire bătrâni, UAT Pomi, Extinderea căminului de varstnici Sfânta Elisabeta din comuna Petrești, Centru de bătrâni în localitatea Tarna Mare, comuna Tarna Mare, Centru de îngrijire a vârstnicilor UAT Turulung și în mediul urban, Crearea unui centru rezidențial multifuncțional pentru persoane vârstnice prin reamenajare clădire în Satu Mare, Școala vieții - Centre pentru persoane în vârstă, încă active, reprezentând o instituție care va asigura pentru populație, perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți, vor contribui la îmbunătățirea calității și capacității sistemului de educație de a răspunde la nevoile locale, a ocupării forței de muncă și a incluziunii sociale.

Dezvoltarea serviciilor de asistență pentru persoane fără adăpost

Pentru oferirea de servicii sociale persoanelor din grupul vulnerabil al persoanelor fără adăpost, trebuie realizată într-o primă etapă o evaluare în vederea determinării numărului și zonelor din județ unde sunt persoane fără adăpost, urmată de înființarea în Județul Satu Mare, a unor servicii/ centre destinate persoanelor fără adăpost. Aceasta măsură poate fi susținută și prin încheierea de parteneriate cu ONG, instituții de cult religioase în vederea susținerii serviciilor destinate persoanelor fără adăpost. Sunt propuse două inițiative în Municipiul Satu Mare, anume: înființarea unor centre de criză pentru copii străzii și cerșetori în Satu Mare și crearea unui Complex multifuncțional de servicii sociale integrate pentru copiii străzii și persoane fără adăpost în Satu Mare.

M2.3.3. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație și învățământ, sport și tineret

Educația și formarea profesională sunt domenii strategice în orice societate modernă, creând condițiile de pornire și esențiale în realizarea obiectivelor legate de ocupare, incluziune socială și nivel de trai. Din acest motiv, Strategia Europa 2020 stabilește ca obiectiv investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții. Strategia privind Educația și Formarea Profesională pentru perioada 2014 – 2020 stabilește ținte naționale de reducere a ratei de părăsire timpurie a școlii, de creștere a ratei de participare la învățământul terțiar al tinerilor de 30-40 ani, de promovare a învățării permanente și de creștere a gradului de participare a populației la formarea continuă. O serie de măsuri legate de formarea profesională sunt prevăzute la nivel Județean, respectiv în Planul local de acțiune pentru învățământul tehnic și profesional al Județului Satu Mare 2013-2020.

Mediul urban se caracterizează prin prezența structurilor de învățământ de toate categoriile, inclusiv de învățământ superior. Remarcăm faptul că aici au fost atrase fonduri europene importante pentru îmbunătățirea calității infrastructurii de învățământ în Satu Mare, Carei, prin intermediul Programului Operațional Regional 2007-2013. Un alt aspect care caracterizează mediul urban este insuficiența structurilor de învățământ preșcolar, atât în sistem de creșă, cât și grădinițe. În municipiul Satu Mare se întâlnesc cazuri de abandon școlar. Lucrări de reabilitare, modernizare și dotare a infrastructurii educaționale mai sunt necesare în Satu Mare, Carei, Negrești Oaș, Ardud, Tasnad și Livada. În același timp, în mediul urban a fost identificată nevoia de realizare unitatilor de tip afterschool. Un sistem educațional pentru adulți care să asigure o ofertă corelată cu piața muncii este esențial în mediul urban, în special acolo unde există dependență de un singur angajator sau unde activitățile economice tradiționale au cunoscut un declin în ultimii ani. În ceea ce privește infrastructura educationala în localitățile urbane, sunt necesare următoarele investiții:

- **Ardud** – se dorește reabilitarea Liceului Tehnologic Ardud, crearea de Școli vocaționale și infrastructura de educație în ateliere și construcția unei grădinițe cu program prelungit.
- **Carei** - Reabilitare, modernizare instituții de învățământ, creare noi campusuri.
- **Negrești Oaș** - Modernizarea unităților de învățământ din orașul Negrești-Oaș, Înființarea unei tabere pentru elevi și preșcolari în orașul Negrești-Oaș, Înființarea unui Centru de zi pentru copii (After-School), Înființarea unei creșe, Construcția și dotarea Centrului de

copii și tineret "Clubul Elevilor" - la Școala Nr. 2, Construcția Campusului Școlar și dotarea Atelierului de Tâmplărie la Liceul Ionita G. Andron.

▪ **Livada** - Reabilitare cămin/internat la Liceul „George Baritiu”.

▪ **Tășnad** - Reabilitare, modernizare și echiparea instituțiilor de învățământ (primar și secundar) din orașul Tășnad și construcție sala de sport multifuncțională în curtea Școlii Gimnaziale.

▪ **În municipiul Satu Mare** – se dorește reabilitarea clădirii Colegiului Național Kölcsey Ferenc, Înființarea Campusului Școlar "Unio-Traian Vuia" - ateliere, laboratoare, spații de cazare, cantină, Modernizare clădire școală și internat Liceul cu program Sportiv din municipiul Satu Mare, modernizare teren de sport Dinamo, Extindere clădire școală și amenajare Sală de gimnastică la Grupul Școlar Economic Gheorghe Dragoș, Modernizarea și extinderea Școlii cu clasele I-VIII dr. Vasile Lucaciu, Extindere Școala cu clasele I-VIII Lucian Blaga, Reabilitare clădire în vederea amenajării pentru Sală de Sport Grup Școlar de industrie alimentară G. E. Palade, Modernizare clădire internat la Grupul Școlar Constantin Brâncuși, Amenajarea și dotarea unei săli de spectacole în cadrul Școlii de Arte, construirea de grădinite și creșe, reabilitare și modernizarea grădinitelor: Grădinița cu program prelungit nr. 33, Grădinița cu Program prelungit nr. 11, Grădinița cu program prelungit nr. 9, Grădinița cu program prelungit nr. 5, Grădinița cu program prelungit 14 Mai, Grădinița cu program prelungit Guliver Corp B, Grădinița cu program prelungit nr.7, Grădinița cu program prelungit nr. 29, Creșă Punguta cu 2 bani.

Mediul rural se caracterizează de asemenea prin cvasi-inexistența instituțiilor de educație preșcolară, prin cazuri de abandon școlar, de nevoie de îmbunătățire și dezvoltare a infrastructurii educaționale, inclusiv a unităților de învățământ liceal și de formare continuă pe tot parcursul vieții. Fonduri europene au fost atrase în Hodod, Dorolt, Petresti și Turulung. Dezvoltarea sistemului educațional și a sprijinului pentru forța de muncă este necesară comunităților rurale pentru a beneficia de o resursă umană educată și pregătită pentru cerințele pieței muncii. Se vor reduce astfel șomajul și numărul celor care au nevoie de ajutoare sociale, reducându-se povara financiară pentru autorități.

În prezent, lucrări de reabilitare, modernizare, extindere și dotare a infrastructurii educaționale sunt necesare în comunele: Apa, Bârsău, Berveni, Cămărzana, Cămin, Căuaș, Craidorolt, Crucișor, Culciu, Halmeu, Hodod, Micula, Moftin, Paulești, Racșa, Sanislău, Supur, Târna Mare, Turt și Viile Satu Mare.

De asemenea, în comuna Bârsău este nevoie de centru de tip afterschool.

În ceea ce privește instituțiile de învățământ preșcolar, investiții în construirea, modernizare, extinderea și dotarea de creșe și grădinite sunt necesare în comunele Bârsău, Berveni, Bogdand, Gherța Mică, Hodod, Lazuri, Medieșu Aurit, Moftin, Paulești, Petrești, Porumbesti, Racșa, Santău, Târna Mare și Tiream.

Nevoile de îmbunătățire și dezvoltare a infrastructurii educaționale rămân deci semnificative, fiind necesară în acest sens existența unei baze materiale minime (clădiri reabilite/modernizate, condiții sanitare necesare pentru funcționare, dotarea cu echipamente, material didactic etc.) pentru desfășurarea actului educațional, văzute drept condiții esențiale pentru co-interesarea elevului și

reducerea fenomenului de abandon/părăsire timpurie a școlii. În ceea ce privește îmbunătățirea educației continue pentru adulți, pot fi sprijinite centrele comunitare pentru învățarea pe tot parcursul vieții de la nivel local și regional care își desfășoară activitatea în cadrul liceelor tehnologice și școlilor profesionale, prin investiții în construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea acestora.

În ceea ce privește îmbunătățirea calității actului educațional și a competențelor, sunt necesare măsuri legate de:

- Creșterea accesului și participării la educație în special pentru grupurile vulnerabile și comunitățile dezavantajate, cu accent pe populația romă;
- Susținerea cu precădere a consolidării legăturilor cu piața muncii/sectorul de afaceri (învățământ profesional și tehnic, învățământul terțiar);
- Utilizarea ICT în procesul de formare.

Tot în scopul îmbunătățirii actului educațional sunt oportune măsurile de cooperare și schimb de experiență prin intermediul programelor europene:

- o Erasmus+;
- o Programul Învățare pe tot parcursul vieții;
- o Programul Tineret în acțiune;
- o Europass;
- o Eurodesk;
- o Portalul Student Erasmus;
- o Programul de burse și cooperare inter-instituțională finanțat prin mecanismul SEE.

De asemenea, recomandăm încurajarea investițiilor private în Cercetare-Dezvoltare-Inovare și a parteneriatelor de cercetare între întreprinderi și organizațiile de cercetare (institutele de cercetare-dezvoltare, universitate) în scopul creșterii transferului de cunoștințe, tehnologie și de personal cu competențe avansate de CDI și dezvoltării de produse și servicii bazate pe CDI în sectoarele economice cu potențial de creștere.

Urmatoarele tipuri de acțiuni vor fi implementate pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale:

A. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii educaționale:

- construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe); o construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii educaționale preșcolare (grădinițe);
- construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (școli I – VIII);
- reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii școlilor profesionale și tehnice/liceelor tehnologice;
- reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii educaționale universitare.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

B. Îmbunătățirea calității actului educațional și a competențelor:

- Îmbunătățirea accesului egal și universal la educație de calitate la nivelul învățământului obligatoriu;
- Reducerea absenteismului la nivelul învățământului preuniversitar;
- Îmbunătățirea ofertei educaționale pentru învățământul liceal;
- Dezvoltarea serviciilor de asistență educațională pentru copiii cu cerințe educaționale speciale;
- Dezvoltarea autonomiei instituționale prin asumarea responsabilităților care decurg din descentralizarea curriculară;
- Îmbunătățirea activității consiliilor de administrație din instituțiile de educație în vederea asigurării unui management eficient al unităților de învățământ;
- Îmbunătățirea colaborării unităților școlare cu reprezentanții comunității locale;
- Asigurarea la nivelul unităților de învățământ a unei educații propice valorizării diferențelor, a interculturalității;
- Îmbunătățirea competențelor de elaborare/scriere/implementare de proiecte, în scopul accesării programelor europene și atragerii de finanțări nerambursabile;
- Dezvoltarea capitalului uman;
- Proiecte de cooperare, schimburi și mobilități;
- Încurajarea proiectelor de CDI la nivelul Județului, atât în cadrul instituțiilor de învățământ superior, cât și în cadrul unor parteneriate între centre de producție private și unități de învățământ locale (licee tehnologice)
- Utilizarea ICT în procesul de formare.

C. Susținerea cu precădere a consolidării legăturilor cu piața muncii/sectorul de afaceri (învățământ profesional și tehnic, învățământul terțiar):

- Schimbarea profilului educațional al unor instituții de învățământ, prin reprofilarea cu precădere a profilului tehnologic al liceelor în cazul cărora oferta educațională nu mai este corelată cu cerințele pieței;
- Parteneriat instituțional pentru dialog între mediul de afaceri și mediul academic cu privire la cerințele pieței muncii, mediat de către Consiliul Județean Satu Mare

D. Rezolvarea problemelor cu care se confruntă zonele dezavantajate prin abordări CLLD, inclusiv pentru comunitățile de etnie romă.

În domeniul sportului și tineretului, vor fi propuse lucrări pentru modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive, inclusiv pentru cele cu componentă de agrement.

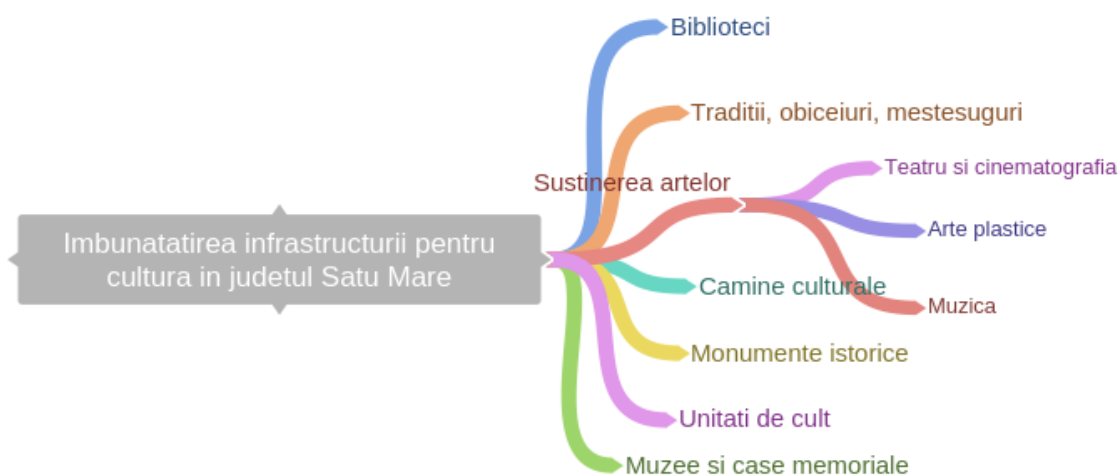
Un proiect major propus în acest domeniu este Reabilitarea și modernizarea stadionului Olimpia, proiect ce va fi propus spre finanțare prin programul Companiei Naționale de Investiție.

Investiții în dezvoltarea de baze de agrement, terenuri de sport și Săli de sport sunt propuse pentru toate unitățile administrativ teritoriale din județ.

Masura 2.3.4. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de cultură

Cultura reprezintă o componentă esențială a vieții comunitare și este, în același timp, un serviciu pe care orice cetățean are dreptul de a-l accesa nemijlocit, în condiții de calitate și costuri accesibile. Comunitatea satmareană a moștenit de la înaintași o zestre culturalistorică de o însemnătate și valoare deosebite, care marchează și în prezent traiectul dezvoltării economico-sociale. În cadrul direcției de dezvoltare a turismului surprindem necesitățile legate de punerea în valoare a monumentelor cultural-arhitectonice locale și a patrimoniului imaterial, astfel încât acestea să poată atrage și impresiona un număr cât mai mare de turiști.

În cadrul acestei direcții, însă, ne vom referi la modalitățile de consolidare a relațiilor dintre comunitate și valorile culturale care o definesc, demers care începe cu educarea tinerei generații, astfel încât aceasta să simtă mândria apartenenței la acest spațiu să fie responsabilizată față de dezvoltarea sa viitoare.

În mediul rural, viața culturală a comunității gravitează în jurul unor așezăminte culturale de a căror performanță în furnizarea serviciilor depinde în mare măsură calitatea vieții locuitorilor, conștientizarea propriei lor identități, importanța asumării, păstrării și valorizării moștenirii istorice, religioase: căminele culturale și bibliotecile comunale.

De aceea, considerăm că reabilitarea, modernizarea, dotarea bibliotecilor și căminelor culturale reprezintă una dintre principalele orientări ale acestei direcții.

În localitățile Apa, Ardud, Barsau, Cehal, Certeze, Caraseu, – Homoroade, Paulesti, Piscolt, Pomi, Racsa, Sanislau, Santau si Turulung se propune reabilitarea, modernizare, extinderea si dotarea caminelor culturale, iar in comunele Batarci, Homoroade, Livada, Supur, Tarna Mare si Tream se doreste construirea de noi camine culturale. Viața culturală rurală poate fi sporită și prin realizarea unor centre culturale multifuncționale, cum ar fi cele propuse în comunele: construirea unui centru multifuncțional Dorolt, construire centru cultural multifuncțional „Cămin cultural, sală de nunți și bibliotecă” in Halmeu si realizarea unui Centru Cultural Multifuncțional în localitatea Micula.

În Ardud se dorește construcția unei case de cultură și dotarea centrului cultural Cetatea Ardud, în timp ce în Livada se dorește realizarea unui centru cultural.

Reabilitarea și amenajarea muzeelor și caselor memoriale reprezintă o altă măsură importantă, care incumbă și potențial de atractivitate turistică, pe lângă importantul scop educativ pe care îl exercită, în special asupra populației rurale tinere.

Localitățile din Județul Satu Mare totalizează un număr foarte mare de monumente istorice de importanță națională, patrimoniu arheologic, ansambluri arhitectonice rurale. Principalele probleme cu care se confruntă acestea sunt lipsa măsurilor de protejare, conservare, reabilitare, care determină riscuri de dispariție și distrugere, în principal în cazul celor aflate în proprietate privată. Principala măsură care trebuie întreprinsă de autoritățile locale în cooperare cu autoritățile publice județene trebuie să fie inventarierea clară a acestora și identificarea soluțiilor de protejare și valorificare a acestora în scopuri culturale și turistice.

Prin intermediul acestor așezăminte, sub directă coordonare a autorităților locale, trebuie creat cadrul necesar pentru manifestarea tradițiilor, obiceiurilor, meșteșugurilor, pentru întoarcerea sau reorientarea către cultură, susținerea artiștilor locali, în special a celor tineri. Acest lucru se realizează prin facilitarea accesului publicului la manifestări culturale, artistice și educaționale variate, precum: festivaluri, evenimente multiculturale și interdisciplinare, expoziții, concerte, reprezentații de teatru, spectacole, workshop-uri, publicații periodice, cursuri de artă și meșteșuguri. Satu Mare se poate afirma ca o veritabilă capitală a teatrului în Transilvania de Nord, prin dezvoltarea și promovarea susținută a Festival Cultural Internațional „FARA BARIERE”, un amplu festival plurivalent (teatru, muzică, dans, pantomimă, arte plastice, film de scurt metraj, fotografie, lansări de carte, etc.) organizat anual de Teatrul de Nord Satu Mare. În același timp, alte evenimente culturale pot contribui la îmbogățirea culturală a locuitorilor și turistilor din Județul Satu Mare, cum ar fi Festivalul datinilor și obiceiurilor de iarnă ediția XVII în Negrești Oaș și Sămbra Oilor, în ceea ce privește evenimentele culturale tradiționale, dar și prin activități menite pentru a reactiva tradițiile culturale prin încurajarea celor care activează în domeniul corurilor bisericilor din localitățile Pomi și Borlești.

Un element deosebit de important care trebuie urmărit de către autoritățile publice locale este constituirea unor parteneriate durabile cu asociații și fundații care activează în domeniul cultural.

În contextul dezvoltării urbane, viața culturală a comunității gravitează în jurul unor așezăminte mai variate, care oferă servicii culturale mai complexe și diversificate: teatru, filarmonică, școală de artă, bibliotecă, ansamblu folcloric, muzee etc. În ceea ce privește muzeele, este oportună creșterea standardului de vizitare a Muzeului în Aer Liber prin restaurare, conservare, modernizare și reabilitare în Negrești-Oaș, Modernizare, reabilitare Muzeul Tarii Oasului prin crearea unei expoziții permanente, galerii de artă, depozite și digitizarea patrimoniului, iar în comuna Săntau se dorește amenajarea unui muzeu prin reabilitarea obiectivului "Moara de graț".

Proiectele muzeale propuse de Consiliul Județean sunt: Reamenajarea expoziției de bază a Muzeului Județean Satu Mare, înființarea Circuitului arhitecturii populare, a caselor memoriale și a monumentelor istorice și arheologice din Județul Satu Mare, păstrarea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural

sătmărean în era digitală, reabilitarea infrastructurală a clădirii Muzeului Județean Satu Mare, monument istoric, și activități de digitalizare a patrimoniului cultural, construcția unui sediu pentru Biblioteca Județeană Satu Mare și dotarea Bibliotecii Județene Satu Mare cu aparatura pentru o mini-tipografie în vederea publicării propriilor apariții și dotarea cu materialele și aparatura necesară pentru Ludoteca. De asemenea, sunt propuse amenajarea sediului Centrului Județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Satu Mare, restaurarea și amenajarea clădirii Muzeului Sătmărean în vederea valorificării culturii multietnice din nord-vestul României. Extindere muzeu etnografic Măriuş (3 case), deschiderea Curtii Sticlarilor din Satu Mare - atelier de sticlărie în care producția meșteșugărească va beneficia de colaborarea unor artiști sticlari locali și de interesul turiștilor și dezvoltarea centrului cultural Aurel Popp – Renașterea unui centru cultural.

Pentru Muzeul de Artă sunt necesare următoarele investiții: Punerea în valoare a monumentului istoric Casa Vecsey - Muzeul Județean Satu Mare, Reabilitarea spațiului expozițional al subsolului și a nivelului superior al Muzeului de Artă, Restaurarea de opere de artă în vederea valorificării patrimoniului cultural multietnic din nord-vestul României.

Pentru Municipiul Satu Mare sunt propuse în perioada 2016-2020 următoarele proiecte: Reabilitarea clădirii cinematografului Luceafărul din municipiul Satu Mare, Amenajarea Casei de Cultură a sindicatelor din municipiul Satu Mare, Reabilitarea și conservarea patrimoniului istoric și cultural, includerea în circuitul turistic și cultural a clădirilor de patrimoniu Filarmonica Dinu Lipatti - Complex Dacia, Reabilitarea clădirii de patrimoniu Cazarma Satu Mare și refuncționalizarea acesteia în sediu administrativ, Sala Polivalentă cu 3000 de locuri în municipiul Satu Mare.

În mod similar, prin intermediul acestora, sub coordonarea instituțiilor publice județene și deconcentrate, patrimoniul imaterial cultural trebuie să fie pus permanent în valoare prin manifestări diverse, destinate atât turiștilor, cât și propriilor cetățeni.

Fiecare localitate urbană trebuie să își (re)descopere identitatea culturală, să și-o promoveze, să transforme perimetrul său într-un spațiu în care cultura reprezintă o parte importantă a vieții sociale, în care tinerii au alternative sănătoase de petrecere a timpului liber, se pot bucura de festivaluri, concerte, ateliere, expoziții, prin care nivelul lor de cunoștințe culturale să se îmbogățească.

Tipuri de acțiuni propuse:

- Reabilitarea, modernizarea, restaurarea, conservarea și dotarea așezămintelor de cultură și a monumentelor istorice locale;
- Promovarea și păstrarea patrimoniului imaterial cultural local;
- Măsuri de inventariere, analiză și salvare a patrimoniului cultural local.

OS3. Dezvoltarea economică durabilă a Județului

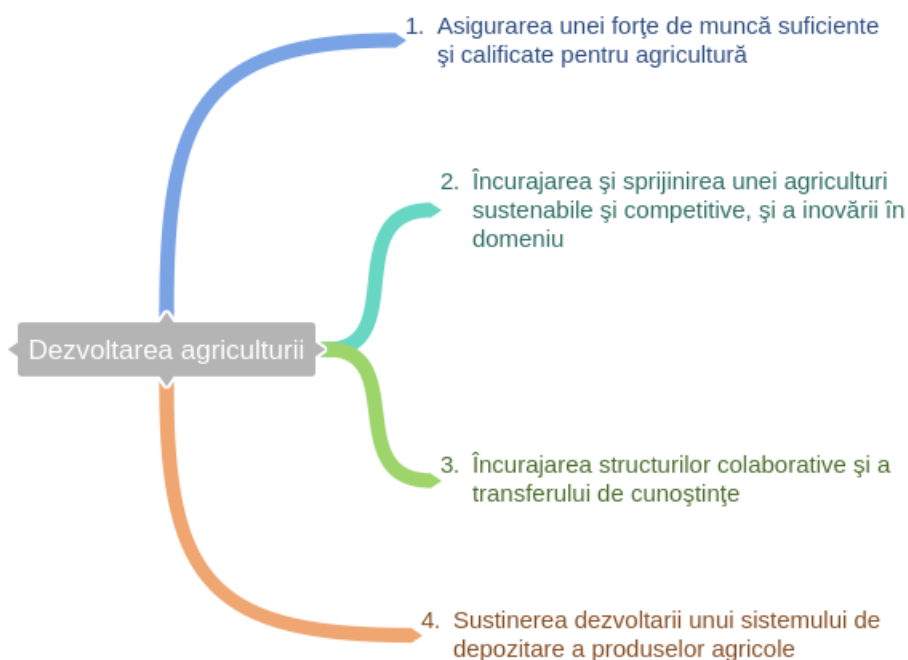
P.3.1. Dezvoltarea agriculturii

Județul Satu Mare este o zonă cu un pronunțat caracter agricol, având 1/3 din populație ocupată în agricultură, cea mai înaltă rată din Regiunea Nord-Vest. Conform analizei situației existente, peste 70% din suprafața Județului este agricolă (din care teren arabil 69,85%, pășune 17,5%, fânețe 9,4%, vii și pepiniere viticole 1,1%, livezi și pepiniere pomicole 2,3%), însă ponderea agriculturii în valoarea adăugată brută regională este redusă. Pe de altă parte în județul Satu Mare predomină exploatațiunile foarte mici (o treime din acestea au sub 1 ha de teren agricol), iar suprafața medie a exploatațiunilor agricole care utilizează teren agricol este de 4,98 ha, parteneriatul în agricultură rămânând doar un deziderat. Marea majoritate a exploatațiunilor agricole cu efective de bovine sunt de dimensiuni mici, nesustenabile economic. În cazul fermelor de semisubzistență, o mare parte din producția agricolă se consumă în familie, iar aceste ferme nu au capacitatea de a comercializa în mod eficient producția, astfel obțin venituri scăzute în urma vânzării a produselor agricole. Gradul de diversificare economică a fermelor este redus. Județul Satu Mare se situează pe primul loc la nivel național și regional în ce privește producția de căpșuni. Sectorul zootehnic s-a aflat într-un continuu declin în ultimii ani, mai puțin pentru efectivele de ovine-caprine, păsări și albine, care sunt valorificate de unități de procesare locale. Cu toate acestea, Satu Mare se remarcă la nivel național prin numărul mare de produse tradiționale înregistrate. Tipul de ocupare rurală din Județul Satu Mare este local-mixtă (între 40-60% din forța de muncă este ocupată în sectoare neagricole și peste 50% din cei angajați în sectoare neagricole lucrează în localitatea de rezidență). În mediul rural ponderea salariaților este scăzută, în marea majoritate (88%) a localităților sunt mai puțin de 10 salariați pe 100 de locuitori, ceea ce are implicații atât asupra nivelului și stabilitatea veniturilor, cât și asupra sustenabilității sistemului de sănătate și de pensii. Capacitatea populației rurale de accesare a fondurilor europene, pentru diversificarea activităților economice este scăzută.

Ancheta în rândul populației a evidențiat faptul că tradiția în domeniul agriculturii este cel de-al doilea punct forte al Județului, după poziția sa geografică. De asemenea, 45% dintre sătmăreni consideră că principala resursă naturală a Județului o reprezintă terenurile agricole, iar 21,7% consideră, că punctul forte al Județului îl reprezintă tradiția în domeniul agriculturii (creșterea animalelor, pomicultura, viticultura, plantele tehnice etc.), 54% preferând să consume produse locale. Locuitorii județului Satu Mare apreciază că investițiile privind crearea de noi locuri de muncă sunt cele mai importante. Acest obiectiv apare pe locul 1 la nivelul Județului și în două din cele șapte zone de rezidență, iar în alte două zone de rezidență este clasat pe locul 2, fiind precedat doar de investiții în infrastructură.

Analiza SWOT subliniază ca și puncte forte potențialul agricol ridicat și condițiile climatice favorabile culturii plantelor și creșterii animalelor, contribuția majoră a sectorului agricol la ocuparea forței de muncă din mediul rural. Pe de altă parte, principalele puncte slabe sunt fragmentarea exploatațiunilor agricole, infrastructura deficitară din mediul rural, valoarea adăugată redusă din sectorul agricol, declinul zootehniei și dificultățile de valorificare a producției locale. Printre oportunități putem menționa creșterea cererii pentru produsele locale.

Dezvoltarea agriculturii în Județul Satu Mare se va realiza prin implementarea a patru măsuri strategice:

M.3.1.1. Asigurarea unei forțe de muncă suficiente și calificate pentru agricultură

Asigurarea formării profesionale de calitate în mediul rural se va realiza și prin acțiuni ce vizează asigurarea accesului la educație, îmbunătățirea calității învățământului preșcolar, primar și gimnazial din mediul rural, reducerea ratei abandonului școlar în rândul elevilor din mediul rural și susținerea elevilor care frecventează licee, școli profesionale și facultăți în alte localități decât cea de domiciliu, asigurarea formării profesionale pentru adulții din mediul rural, în meserii căutate pe piața forței de muncă și creșterea nivelului de calificare a forței de muncă agricole.

Prioritatea vizează îmbunătățirea echipamentelor școlare, adaptarea planurilor de învățământ, întreprinderea unor programe de învățare, creație, sport și agrement, informarea părinților și implicarea lor în programele școlare, susținerea elevilor, pentru a putea frecventa școli din alte localități, prin subvenții directe pentru transport, cazare și masă, sau prin alocarea unor burse, motivarea cadrelor didactice (oferire de cazare, formare profesională, burse etc.). Prioritatea vizează și dezvoltarea și diversificarea oportunităților educaționale de reintegrare în sistemul educațional a tinerilor și adulților care nu au absolvit 8 clase și susținerea unor programe educaționale de tip „A doua șansă”, formarea profesională a adulților, fie ea formare inițială sau continuă, implementarea de programe de formare profesională pentru dezvoltarea cunoștințelor și abilităților forței de muncă agricole, atestate prin certificate recunoscute la nivel național, în conformitate cu cerințele pieței forței de muncă.

În prezent, sectorul agricol implică aproximativ jumătate din populația din județ, însă numărul salariaților este foarte redus, iar majoritatea exploatațiilor agricole nu au personalitate juridică, fiind administrate de persoane fără o pregătire formală în ceea ce privește agricultura. Agricultura continuă să fie o ocupație de bază a populației, însă posibilitățile de pregătire în acest domeniu sunt limitate.

În plus, generația tânără nu este atrasă de domeniu și Județul este afectat, asemenea întregii țări, de procesul îmbătrânirii demografice. În concordanță cu obiectivele Politicii Agricole Comune – PAC, reformate în anul 2013, Județul Satu Mare trebuie să asigure continuitatea de la o generație la alta și să încurajeze locuitorii, în special pe cei tineri, să dea o șansă agriculturii.

O primă măsură trebuie să constea în Asigurarea unei pregătiri de calitate în domeniul agriculturii, atât pentru tineri, cât și pentru adulți. Astfel, pe lângă programele educaționale oferite de liceele tehnologice, cu specializarea agricolă, ar trebui găsite soluții pentru formarea și educarea continuă a agricultorilor, cu accent pe pomicultură, legumicultură și creșterea animalelor – cele mai performante ramuri agricole din județ. Locuitorii ar trebui să aibă la dispoziție un pachet de programe de formare și informare/instruire care să le asigure accesul la cunoștințe privind cele mai noi și inovatoare metode și tehnici de producție.

Una dintre soluțiile utilizate cu succes în alte țări și care ar putea fi introdusă în județ sub forma unor proiecte pilot este înființarea de Case familiale rurale pe modelul Maison familiale rurale din Franța. Acest tip de instituție este un centru de formare ce funcționează cu statut asociativ în baza unui contract cu Statul sau cu Regiunea, având ca obiectiv formarea prin alternanță și educarea tinerilor și adulților, precum și inserția lor socială și profesională. Autoritățile locale satmarene pot mobiliza locuitorii și instituțiile co-interesate pentru a pune bazele unei asociații similare, în condițiile legislative existente. Pentru sprijin instituțional, se pot adresa Fundației Maisons familiales rurales în lume, care sprijină crearea și dezvoltarea Caselor familiale rurale în afara Franței. În plus, numeroase Case familiale organizează stagii, vizite de studiu și schimburi în beneficiul elevilor.

O a doua măsură este Sprijinirea accesului populației în sectorul economic agricol, în special prin măsuri precum sprijinirea lansării tinerilor în agricultură și instalarea administratorilor și fermierilor în exploatație. Oportune sunt și activitățile de consiliere și informare cu privire la procedurile de obținere a personalității juridice pentru exploatațiile agricole.

M.3.1.2. Încurajarea și sprijinirea unei agriculturi sustenabile și competitive și a inovării în domeniu

O agricultură sustenabilă și competitivă este rezultatul conjugării mai multor acțiuni strategice cum ar fi:

- Creșterea valorii adăugate a activităților economice din sectorul agricol și dezvoltarea rurală
- Asigurarea viabilității zonelor rurale prin diversificarea economiei rurale și crearea de noi locuri de muncă
- Promovarea produselor agroalimentare tradiționale realizate în județ

Creșterea competitivității sectorului agricol și îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici se va realiza prin creșterea productivității în agricultură prin investiții în tehnologii performante și promovarea inovării în procesul de producție agricol, sprijinirea restructurării și consolidării fermelor, dezvoltarea serviciilor de

consultanță agricolă, financiară, de management și de accesare a fondurilor europene pentru mici fermieri,

Se vor stimula inițiativele de tehnologizare și inovare în procesul de producție agricolă și se vor sprijini proiectele de cercetare aplicativă în acest domeniu. Implementarea unor tehnologii și metode de producție noi contribuie la scăderea costurilor unitare de producție și la îmbunătățirea calității produselor agricole.

Restructurarea și consolidarea sectorului de producție agricolă, prin concentrarea terenurilor agricole pentru constituirea dimensiunii optime (viabile) a exploatațiilor agricole, care produc o cantitate suficientă de produse cu o calitate omogenă, oferirea de servicii de consiliere și asistență juridică și acoperirea parțială a costurilor implicate de procedura de transcriere și de intabulare ale terenurilor agricole vor duce la funcționarea eficientă a lanțului alimentar și creșterea viabilității economice a fermelor agricole.

De asemenea, se au în vedere înființarea de centre de consultanță și consiliere, care să ofere micilor fermieri servicii gratuite sau la prețuri accesibile.

Asigurarea viabilității zonelor rurale prin diversificarea economiei rurale și crearea de noi locuri de muncă se refera la incurajarea înființării și dezvoltarea activității IMM-urilor în domeniile neagricole din mediul rural și stimularea creării de noi locuri de muncă, măsura ce poate fi susținută prin atragerea de finanțări nerambursabile prin Programul Național De Dezvoltare Rurală 2014-2020, creșterea implicării și responsabilizarea locuitorilor, încurajarea colaborării și a parteneriatelor în activități economice.

Această submăsură vizează stimularea înființării întreprinderilor, dezvoltarea de parteneriate și dezvoltarea întreprinderilor existente în vederea reducerii gradului de dependență față de agricultură a comunităților rurale și încurajarea investițiilor care generează activități multiple și venituri alternative, prin oferirea de facilități / avantaje financiar-fiscale (reduceri de taxe și impozite), acoperirea costurilor de formare profesională a angajaților, acoperirea parțială a costurilor salariale, dar și furnizare de informații și mediere, consultanță și consiliere, crearea de infrastructură (drum de acces, dacă este cazul), concesionare de terenuri, garanții în vederea facilitării accesului la credite bancare și finanțări, organizarea de workshop-uri, conferințe, reuniuni și întâlniri de interes public, reducerea barierelor administrative etc..

Se au în vedere și acțiuni care vizează susținerea agenților economici din mediul rural care doresc să acceseze fonduri europene, precum înființarea unor birouri de consultanță și consiliere și acordarea de consultanță gratuită.

Performanța în agricultură este determinată atât de implicarea și calitatea resursei umane, cât și de factori precum speciile și soiurile adoptate, tehnologiile utilizate, dotările tehnice, caracteristicile fondului funciar și ale infrastructurii de sprijin. În plus, capacitatea de adaptare la schimbările climatice și de

protecție și intervenție în situații deosebite (modificări de standarde, fluctuația cererii și a ofertei, calamități naturale etc.) este esențială pentru sustenabilitatea și succesul exploatațiilor agricole.

O primă măsură pentru atingerea obiectivului este Creșterea competitivității fermelor, prin modernizare, extindere și adoptarea unor tehnologii inovative. O atenție deosebită trebuie acordată exploatațiilor din zona montană defavorizată și zonele defavorizate de condiții naturale specifice.

O altă măsură necesară este Încurajarea realizării de îmbunătățiri funciare și a investițiilor în infrastructura conexă, în condițiile în care în județ exista nevoia amenajării și modernizării drumurilor de exploatare agricolă. O problemă deosebită, ce afectează în special legumicultorii, este cea a sistemului de irigații, care nu satisface cererea și are costuri ridicate.

Pentru a asigura accesul agricultorilor la tehnologii care contribuie la creșterea competitivității exploatațiilor și la specii de animale și soiuri vegetale mai productive și adaptate condițiilor climatice, este necesară Încurajarea cercetării, dezvoltării și inovării în domeniul agriculturii. Este necesară încurajarea inovării în sectorul privat ce furnizează soluții pentru agricultură.

Fenomene naturale precum grindina, seceta, inundațiile și înghețul pot compromite producția agricolă, amenințând existența exploatațiilor. În plus, operatorii din agricultură sunt amenințați și de instabilitatea pieței de desfacere și fluctuația prețurilor. De aceea, este necesară Gestionarea riscurilor în agricultură prin informarea agricultorilor privind potențialele pericole și încurajarea și sprijinirea acestora pentru a-și asigura producțiile. Există un ajutor de stat pentru plata primelor de asigurare în agricultură, însă PAC și-a propus ca obiectiv și crearea de fonduri mutuale de asigurări și sisteme de asigurări pentru agricultură. Nu în ultimul rând, propunem Încurajarea orientării spre agricultura ecologică și valorificării netradiționale a produselor agricole. Profitând de potențialul Județului pentru agricultura ecologică (terenuri pe care nu s-au aplicat tratamente chimice) și trendul actual de a consuma produse cât mai sănătoase și prietenoase cu mediul, agricultorii dâmbovițeni pot produce produse ecologice vegetale, animale și apicole. Astfel de produse se pretează și la export, fiind cunoscut apetitul străinilor pentru produse ecologice.

O piață puțin exploatată de agricultori, dar cu potențial economic însemnat, este cea a produselor cosmetice. Încheierea de contracte cu producătorii de cosmetice reprezintă o oportunitate atât pentru sectorul vegetal, cât și pentru cel animal, dar în special pentru apicultori și cultivatorii/culegătorii de plante medicinale

Promovarea produselor agroalimentare tradiționale realizate în județ pe piața internă și externă va conduce la creșterea vizibilității produselor agroalimentare ecologice realizate la nivelul Județului Satu Mare

Această submăsură se va materializa prin: sprijinirea producătorilor locali în vederea certificării produselor tradiționale, crearea unor branduri-umbrelă, precum și organizarea și participarea la evenimente expoziționale organizate la nivel local, național și internațional, pentru promovarea produselor agricole și alimentare ecologice certificate înregistrate în județ. Prin acestea se urmărește promovarea unui stil de viață sănătos în rândul consumatorilor autohtoni, prin creșterea consumului de produse ecologice realizate în județ, reducerea poluării în sectorul agricol, toate acestea conducând la creșterea competitivității sectorului agricol și a nivelului de trai al populației din mediul rural. De asemenea, se vor încuraja relațiile comerciale ale producătorilor locali cu exteriorul, pe fondul unui interes tot mai mare al consumatorilor pentru produsele ecologice și tradiționale. Activitățile de marketing

proapse sunt: elaborarea de studii de piață și de produse, participarea la târguri și expoziții externe, acțiuni de reclamă și publicitate, respectiv realizarea unui portal de comerț exterior al Județului.

În ceea ce privește promovarea produselor agricole, este foarte important ca agricultorii să valorifice potențialul și tradiția prin menținerea și conservarea speciilor renumite și Înregistrarea produselor locale/tradiționale.

Tot în sensul promovării propunem Crearea unei strategii integrate de promovare a produselor agricole satmarene, care să cuprindă activități concertate ale producătorilor și autorităților, o marcă locală (de exemplu Produs în Satu Mare) și un calendar integrat de evenimente de promovare, naționale și internaționale.

Toate măsurile propuse ar trebui orientate prioritar spre sectoarele cele mai performante ale agriculturii satmarene – pomicultură, legumicultură și creșterea animalelor.

M3.1.3. Încurajarea structurilor colaborative și a transferului de cunoștințe

Una dintre problemele cu care se confruntă agricultorii din Județul Satu Mare este cea a suprafețelor reduse ale exploatațiilor și a capacității reduse de valorificare a produselor și accesare a sprijinului financiar (instrumente structurale, subvenții, credite). Soluția pentru această problemă este asocierea, însă până în prezent agricultorii nu au fost atrași de colaborare. De aceea, este necesară Încurajarea înființării grupurilor de producători, prin informare și măsuri de sprijin – consiliere și sprijin pentru construcția instituțională. Formarea de grupuri de producători poate fi o soluție pentru formarea unor exploatații agricole de dimensiuni mai mari. Grupurile de producători pot achiziționa în comun utilaje și inputuri, reducându-se astfel cheltuielile de producție, vor putea oferi cantități mari de produse agricole omogene de calitate standardizată și vor putea desfășura în comun marketingul produselor agricole.

Sprijinirea înființării și funcționării grupurilor de producători va conduce și la creșterea puterii de negociere a producătorilor agricoli în raport cu comercianții și distribuitorii produselor agricole și se vor putea crea premisele patrunderii produselor locale în lanțurile de desfacere din județ și regiune (marile hipermarketuri).

O altă măsură necesară pentru diseminarea cunoștințelor și a know-how-ului este încurajarea schimbului de experiență în domeniul agriculturii, prin încheierea de parteneriate cu instituții din țară și străinătate, crearea de rețele de experți și organizarea de vizite de studiu, conferințe, simpozioane, târguri de profil, școli de iarnă și alte evenimente ce facilitează schimbul de experiență.

M3.1.4. Susținerea dezvoltării unui sistemului de depozitare a produselor agricole

Pe lângă obiectivele și măsurile menționate anterior, pentru dezvoltarea agriculturii satmarene sunt indispensabile măsuri privind organizarea lanțului alimentar (ce țin de procesarea și marketingul produselor agricole).

În acest sens, se impune în primul rând îmbunătățirea capacității de depozitare, prelucrare și comercializare a produselor agricole. Agricultorii din județ trebuie încurajați și sprijiniți pentru înființarea de spații de depozitare, dar și pentru prelucrarea produselor agricole, cât mai rapid și mai aproape de locul producției (înființarea de fabrici de procesare, atât alimentare, cât și pentru cosmetice și produse

terapeutice). În plus, ei trebuie să fie informați și instruiți privind posibilitățile de comercializare a produselor și modul în care pot accesa diverse piețe de desfacere.

Asigurarea structurilor de sprijin al activităților agricole, în principal pomicultura și legumicultura (centre logistice, centre de colectare și sortare, facilități de transport, facilități de desfacere etc.). În acest sens există o propunere de stabilire a unei platforme logistice care să deservească întreg Județul, precum și susținerea înființării de infrastructură pentru desfacerea produselor locale, targuri și modernizarea pietelor agroalimentare în zona urbană a Județului Satu Mare.

P.3.2. Atragerea de investiții în domenii economice durabile

M3.2.1. Consolidarea parteneriatului instituțional cu mediul privat

O altă orientare a administrației publice locale trebuie să fie crearea climatului favorabil pentru atragerea investițiilor private, atât din România, cât și din străinătate (Investiții Străine Directe).

În practica europeană²⁴ existența structurilor independente locale destinate atragerii ISD în zona lor de influență este destul de des întâlnită, inclusiv la nivelul unor autorități publice locale. Comunicarea unor asemenea structuri cu agențiile naționale nu este însă reglementată întotdeauna, fiind în general informală și în limite care variază de la țară la țară. Aceste limite au determinat cazuri în care proiecte importante de investiții au fost pierdute din cauza unor controverse naționale motivate politic prin care unele regiuni au fost discriminate în favoarea altora, iar mesaje contradictorii din aceeași țară au parvenit către una și aceeași companie investitoare.

În prezent, investitorii tind să ia decizii de investiții din ce în ce mai mult din perspectiva regională sau locală. Avându-se în vedere importanța crescândă a orașelor și regiunilor în procesul de selectare a locațiilor pentru ISD, se impune o abordare în consecință, respectiv crearea unor structuri locale puternice care să poată juca rolul de principal interlocutor al investitorilor.

În același timp, constituirea unei structuri locale trebuie să aibă în vedere evitarea riscului fragmentării și inconsistenței cu strategia națională de promovare în domeniu. În mod ideal, se consideră că soluția este ca agenția națională și structurile regionale să ajungă la o înțelegere prin care fiecărei regiuni să i se recunoască prioritatea în cel puțin un domeniu, altfel riscurile de promovare necoordonată și de competiție nedorită vor conduce la risipirea resurselor între regiuni.

Pentru succesul unui astfel de demers este recomandată studierea celor mai bune practici în domeniu.

În acest context, considerăm că înființarea unei structuri locale pentru atragerea ISD în Județul Satu Mare trebuie să plece de la premisa construirii unei relații de comunicare și cooperare cu departamentul național, agreată inclusiv politic, astfel încât demersurile locale să fie de natura sprijinului, subsidiarității și proporționalității față de cele întreprinse la nivel supra-teritorial.

Mai importantă decât promovarea avantajelor generale ale Județului este, însă, identificarea și recunoașterea avantajelor competitive în anumite sub-sectoare și a celor mai inovative elemente ale economiei locale.

²⁴ Exchange of Good Practice in Foreign Direct Investment Promotion, ECORYS, 2013 – DG Enterprise & Industry

În timp ce reglementarea cadrului legal cade în sarcina autorităților naționale, rolul unei asemenea structuri locale poate fi în special de natură operațională, practica pe plan european indicând mai multe funcții posibile:

A. Construirea unei imagini a mediului de afaceri local

Tehnicile de marketing și comunicare care includ social media joacă un rol important în îndeplinirea acestei funcții. Identificarea unui brand care să reflecte avantajele cele mai competitive ale Județului reprezintă un deziderat.

B. Generarea contactelor de afaceri

Activitățile trebuie să țintească anumite sectoare și companii, incluzând identificarea potențialilor investitori, campanii social media, forumuri de investiții, seminarii sau prezentări individuale pentru investitori selectați etc. Generarea contactelor de afaceri se va realiza după o segmentare corectă a potențialilor investitori, în special ținând cont de amplasarea geografică a acestora, domeniile de activitate, dimensiunile afacerii, potențialul de dezvoltare orizontală a sectorului de activitate din care fac parte în Județul Satu Mare prin angrenarea în fluxuri de marfuri și bunuri a altor operatori economici existenți deja în județ.

C. Asistență acordată potențialilor investitori

Analizarea oportunităților investiționale, înființarea afacerilor și menținerea acestora, activitățile în acest domeniu incluzând înființarea unor ghișee unice pentru urgentarea procesului de obținere a autorizațiilor și avizelor, conectarea la utilități etc.

D. Asistență post-investițională

Se concentrează pe companiile deja operaționale în regiune pentru facilitarea unor investiții suplimentare din partea reprezentanțelor străine, îmbunătățirea și extinderea rețelelor existente.

Personalul implicat în atragerea investițiilor străine directe

În ceea ce privește staff-ul unei asemenea structuri, au existat dezbateri cu privire la cerințele standard și posturile necesare, propunerea din studiul menționat anterior (Exchange of Good Practice în Foreign Direct Investment Promotion, ECORYS, 2013 – DG Enterprise & Industry) referindu-se la:

- Un post de „project manager” al cărui ocupant ar trebui să aibă experiență în industrie, abilitatea de a construi raporturi cu investitorii, cu o atitudine proactivă și pozitivă. Experiența anterioară într-o companie străină reprezintă un avantaj;
- Un post de „research and marketing manager” care ar trebui să posede abilități organizaționale și de cercetare, experiență în marketing, organizare de evenimente și prezentări grafice, precum și capacitatea de a se încadra în termene limita scurte;
- Un post de „investment and promotion officer” care ar trebuie să dea dovadă de flexibilitate și adaptabilitate la diverse tipuri de sarcini, de abilități foarte bune de comunicare, incluzând prin tele-marketing.

Rețele, parteneri și asociați

Activitatea unei asemenea structuri se bazează pe rețelele pe care le formează, atât pe plan local, cât și pe plan internațional, și care sunt cu atât mai numeroase cu cât agenția respectivă este mai dezvoltată.

Există mai multe tipuri de structuri care pot fi construite, ca de exemplu:

- Parteneri direct implicați în obținerea ISD: autorități locale, guvernamentale, organizații de comerț, bănci, firme de servicii profesionale. Astfel de parteneriate sunt importante pentru evaluarea mediului de afaceri și pentru identificarea modalităților de îmbunătățire a acestuia, sau ca resurse pentru construirea imaginii locale.
- Asociați: În afara partenerilor, este importantă relaționarea cu centre de învățământ superior și de cercetare, angajatori majori, exportatori, furnizori, asociații patronale, companii logistice, organizații internaționale, care pot fi utilizați ca resursă de cunoaștere și informații (de exemplu în legătura cu intenția unei companii-mamă de a se extinde). În al doilea rând, se pot intermedia legături între acești asociați – de exemplu între universități/centre de cercetare și companii, astfel încât acestea din urmă să devină mai atractive pentru investitori.
- Susținători: Aceștia pot fi lideri din mediul de afaceri local interesați direct de creșterea și dezvoltarea zonei. Ei au deja o relație bună cu investitorii existenți și pot fi folosiți ca element de creștere a atractivității locale.
- Formatori de opinie și persoane influente: Rețelele se formează de obicei în domenii specializate, ceea ce face mai ușoară identificarea mesajelor de adresare către anumite grupuri țintă. Totuși, accesul către acestea poate fi dificil și adesea mesajele nu vor penetra în lipsa unor persoane influente din cadrul acestor grupuri și categorii.

În ceea ce privește investițiile private autohtone, recomandăm înființarea unei platforme de cooperare între autoritatea publică locală, asociațiile patronale, Camera de Comerț, companii care oferă servicii suport și consultanță, astfel încât să se faciliteze în primul rând dezvoltarea sectorului IMM.

Un rol strategic în acest domeniu îl va deține Consiliul Județean Satu Mare, care poate deveni un partener instituțional de dialog care să integreze și armonizeze obiectivele și necesitățile mediului privat și public. Astfel, recomandăm înființarea unui departament în cadrul aparatului propriu al acestei instituții care să aibă drept obiectiv principal sprijinirea mediului de afaceri, prin intermedierea dialogului dintre mediul public și cel privat:

- Actualizarea periodică a propunerilor și oportunităților de afaceri oferite de mediul privat;
- Identificarea, analiza și implementarea schemelor de facilități pe care autoritățile și instituțiile publice din județ sunt în măsură să le acorde potențialilor investitori;
- Identificarea oportunităților privind spațiile destinate afacerilor;
- Organizarea unor evenimente de tip forum economic, târguri de afaceri, expoziții etc.
- Informarea și consilierea autorităților publice locale în legătură cu acordarea de facilități fiscale pentru investitorii din zonă;
- Editarea unor materiale de informare și promovare.

Masura 3.2.2. Creșterea competitivității economice a Județului prin îmbunătățirea productivității, a gradului de specializare și inovare, bazată pe economia verde

Analiza situației existente a indicat faptul că aproximativ 10% din firmele înregistrate în județ au capital (integral sau parțial) străin. Cei mai mulți investitori străini activează în domeniul industriei, unde activează importante companii, ca cifră de afaceri și număr de angajați: componente auto, electronice și electrocasnice, industrie alimentară, textile și industria lemnului. Aceste companii contribuie cel mai mult la producția industrială a Județului, la volumul exporturilor și angajează peste jumătate din forța de muncă din industrie, contribuind semnificativ la rata scăzută a șomajului din județ, una dintre cele mai mici din țară. În Județul Satu Mare există circa 8000 de firme active, dintre care 85% sunt microîntreprinderi, acestea reprezentând, de obicei, afaceri individuale sau de familie, ale locuitorilor Județului. Cele mai multe astfel de firme sunt active în comerț, servicii și construcții, principala piață de desfacere fiind cea locală. În ceea ce privește repartizarea geografică a acestor firme, se poate remarca că peste 80% se află în mediul urban, din care 60% în municipiul reședință de județ, numărul de firme din mediul rural fiind unul extrem de scăzut. Aceste întreprinderi ocupă o cotă importantă a forței de muncă locale, mai ales în localitățile mici, unde nu există investitori străini, însă ele generează valoare adăugată redusă, înregistrează venituri și profituri reduse, ceea ce face imposibilă realizarea de investiții.

Ancheta în rândul populației a pus în evidență faptul că atragerea de investiții străine este, în viziunea cetățenilor, cea mai importantă măsură pentru dezvoltarea Județului Satu Mare. Crearea de noi locuri de muncă este, în viziunea locuitorilor, vitală pentru viitorul Județului, fiind plasată chiar înainte problemei drumurilor, sistemului sanitar sau de învățământ. Principalul atu al Județului este, după părerea celor intervievați, granița comună cu Ungaria și Ucraina, ceea ce favorizează atragerea de investiții străine. Ancheta a indicat și un grad relativ ridicat al consumatorilor sătmăreni pentru produsele locale (54%), ceea ce creează premisele continuității activității firmelor locale. 13% dintre sătmăreni consideră că principalul punct slab al Județului este subdezvoltarea mediului de afaceri local, iar pentru zonele mai puțin dezvoltate – Ardud și Tășnad – înființarea de noi firme ar trebuie să fie o prioritate.

Analiza SWOT menționează ca și puncte forte caracterul industrial al Județului, atractiv pentru investitorii străini din acest domeniu, orientarea către export a economiei locale, costurile atractive cu forța de muncă, mentalitatea locuitorilor față de muncă, precum și resursele naturale bogate și diversificate, insuficient exploatate (mai ales în agricultură și turism). Alte puncte forte ale Județului sunt resursele naturale și umane satisfăcătoare ce favorizează dezvoltarea mediului antreprenorial local, și existența unui număr mare de produse cu specific local, relativ cunoscute pe piață. Principalele puncte slabe ale Județului în ceea ce privește atragerea de noi investitori sunt legăturile deficitare de transport cu restul țării și migrația forței de muncă calificate, precum și a celei cu studii superioare în străinătate și în marile centre urbane din România. La acestea se adaugă slaba dezvoltare a sectorului terțiar și ponderea scăzută a populației ocupate în servicii, dar și migrația externă a populației active, care conduce la penurie de forță de muncă și scăderea consumului, mai ales în mediul rural.

Creșterea competitivității economice a Județului prin îmbunătățirea productivității, a gradului de specializare și inovare, bazată pe economia verde se bazează pe acțiuni de creștere a gradului de specializare în industrie prin dezvoltarea de produse cu un grad mai ridicat de complexitate și inovative, creșterea valorii investițiilor în Cercetare-Dezvoltare-Inovare, dezvoltarea serviciilor inovative, cu valoare adăugată ridicată și creșterea numărului de mărci locale / produse „made in”.

Prin investiții în rețehnologizarea și modernizarea echipamentelor, prin asimilarea de tehnologii și tehnici moderne de producție și utilizarea de energii verzi cât și a celei geotermale, se va asigura o creștere a productivității economice și dezvoltarea unei economii bazate pe muncă și performanță.

De asemenea, creșterea gradului de specializare a producției și orientarea dinspre producerea de componente și sub-ansamble către produse finite va determina o creștere a valorii adăugate. Stimularea inovării este un factor important în procesul de creștere a valorii adăugate, a competitivității și a facilitării accesului firmelor românești pe piețele europene și internaționale; actuala strategie de dezvoltare a Județului Satu Mare își propune să sprijine capacitatea inovativă la nivelul firmelor. Serviciile de specialitate cum ar fi consultanța, intermedierea financiară sau chiar serviciile medicale sunt încă slab dezvoltate. Protejarea proprietății intelectuale este un element important al dezvoltării competitive, bazate pe inovație. De asemenea, trebuie avute în vedere acțiuni privind standardizarea produselor (implementarea și certificarea sistemelor de management al calității, implementarea și certificarea sistemelor de management de mediu, certificarea voluntară și etichetarea ecologică a produselor și serviciilor)

O alta componenta a dezvoltării economice durabile a economiei satmarene este valorificarea resurselor energetice regenerabile și a energiei geotermale

Așa cum s-a văzut din analiza situației existente, potrivit studiului privind evaluarea potențialului energetic actual a surselor regenerabile de energie în România, potențialul energetic al Județului Satu Mare este unul ridicat în special în ceea ce privește resursele geotermale și hidroenergetice. Astfel, în urma prospecțiunilor geotermice realizate prin măsurători ale temperaturii, harta geotermică obținută identifică următoarele zone favorabile: Câmpia de Vest, Oaș-Gutâi-Țibleș și Colimani-Gurghiu-Harghita.

Structura hidrologică este favorabilă exploatării apelor ca sursă de energie. Afluent al fluviului Dunărea, Tisa superioară drenează toți afluenții care își culeg izvoarele de pe versanții vestici ai Carpaților Păduroși (Ucraina) și ai Munților Maramureș, din nordul Munților Rodnei și Lăpușului, precum și numeroasele pâraie nordice și estice care sosesc din eruptivul Oaș – Gutâi - Țibleș. Toate râurile din vest gravitează spre depresiunea tectonică a Maramureșului, considerată ca o adevărată piață de adunare a apelor. Suprafața cumulată a cursurilor de apă în bazinele hidrografice amintite mai sus este de 21.065 km², însumând o lungime de 2.689 km. Potențialul teoretic liniar al cursurilor de apă analizate totalizează 177.197 kW și potențialul specific mediu al acestora este de 65,4 kW/km.

De asemenea, la nivelul Județului au existat deja inițiative pentru instalarea și folosirea panourilor solare pentru exploatarea energiei solare.

La nivel Județean există mai multe surse care pot fi utilizate pentru producerea biocombustibililor, care pot fi produși din culturile existente pe terenurile agricole extinse.

Stimularea preocupărilor și investițiilor în producția de energii regenerabile, promovarea tehnologiilor alternative de generare a energiei și valorificarea acestora se va realiza prin oferirea de suport în promovarea culturilor energetice și a proiectelor de energie geotermală, energie solară și a altor tipuri de energie regenerabile (biomasă) și valorificarea resurselor energetice regenerabile pentru producerea de energie verde.

În cadrul acestei măsuri se vor iniția acțiuni de popularizare în rândul localnicilor privind posibilitatea de a cultiva plante tehnice care pot fi utilizate pentru producerea de biocombustibili și acțiuni de promovare a formelor de energie din surse regenerabile, stimularea cetățenilor de a achiziționa echipamente de producere a energiilor regenerabile și subvenționarea energiei produse din surse regenerabile. Se au în vedere și activități privind concesionarea de terenuri și acordarea de facilități pentru modernizarea și construirea de noi capacități de producție a energiei termice și electrice prin valorificarea resurselor geotermale, hidroenergetice, solare, și a biomasei.

Prioritatea 3.3. Dezvoltarea capitalului uman și a spiritului antreprenorial

Măsura 3.3.1. Valorificarea și dezvoltarea resurselor umane

Calitatea forței de muncă într-un județ depinde foarte mult de ponderea populației cu nivel de școlarizare medie și superioară. Astfel, din rândul populației de 10 ani și peste, în Județul Satu Mare ponderea populației cu studii superioare, de 4,6%, este mult sub media națională de 7,1%, în timp ce ponderea populației absolvente de liceu, 20,2%, se apropie de media națională de 21,4%. Decalaje se regăsesc și în cazul absolvenților de nivel gimnazial (și special), ponderea lor fiind de 33,7%, în timp la nivel național e de 27,6%.

În sectorul turistic s-a identificat ca o problemă majoră lipsa personalului instruit și calificat în acest domeniu pentru asigurarea unor servicii de calitate superioară.

Nivelul de instruire al populației rurale este scăzut. Din populația rurală de 10 ani și peste a Județului Satu Mare doar 1,41% a absolvit o instituție de învățământ superior, 0,86% postliceal și de maiștri, 11,48% liceal, 12,96% profesional și de ucenici, 40,82% gimnazial, 24,34% învățământ primar și 8% fără școală absolvită; 0,13% cu școala absolvită nedeclarată.

Rata sporului natural înregistrează valori negative, și urmează tendințele de la nivel național, după anul 1990, ajungând la valori negative în 1992, atingând nivelul maxim de -3,4‰ în 2002, valoare care s-a mai îmbunătățit în anii următori, ajungând în 2009 la -2,1‰, puțin mai scăzută decât valoarea de -1,6‰ la nivel național, și cea de la nivel regional de -1,2‰.

Analizând valorile duratei medii a vieții la naștere, în comparație cu mediile naționale se observă o diferență netă, pe toată perioada analizată din 1990 încoace, cu toate că tendința de creștere se

manifestă și în Județul Satu Mare, dar nu se recuperează decalajul constatat încă din 1990: durata medie a vieții a populației totale din județ a crescut de la 67,5 ani din 1990 la 70,3 ani în 2009, însă la nivel național aceste valori au fost de 69,6, respectiv de 73,3 ani! În Satu Mare, în 20 de ani, abia s-a depășit valorarea înregistrată la nivel național în 1990! Diferența cea mai mare se regăsește în cazul bărbaților din județ, durata medie a vieții acestora la naștere fiind de numai 66,2 ani în 2009, cu 3,5 ani mai mică decât media națională (69,7 ani), în timp ce în cazul femeilor decalajul dintre Județul Satu Mare și media națională este de 2,4 ani, reprezentând 74,7 ani față de 77,1 ani la nivelul întregii țări.

În ceea ce privește gradul de îmbătrânire, în comparație cu situația la nivel național, putem constata că în Județul Satu-Mare ponderea populației vârstnice de 65 de ani și peste, raportată la populația tânără sub 15 ani este mult mai mică, ceea ce înseamnă că populația Județului Satu Mare nu este la fel de îmbătrânită în comparație cu media înregistrată la nivel național, unde acest indice este de 98,6%, mai ridicat în mediul rural (109,3 %), în timp ce în Județul Satu Mare variază în jurul ponderii de 75% în ambele medii. Se remarcă, deci, o diferență de 20-25% între media Județeană și cea națională.

Ancheta realizată în rândul locuitorilor Județului a indicat o percepție relativ favorabilă sistemului public de învățământ, 48% dintre respondenți sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți de calitatea acestui serviciu în ansamblu, și 25% sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți. Aprecieri bune s-au făcut în legătură cu învățământul preuniversitar, peste 60% dintre respondenți au fost mulțumiți sau foarte mulțumiți. În schimb, pentru învățământul destinat adulților păreri au fost mai degrabă negative: cca 25% mulțumiți și foarte mulțumiți și 33% nemulțumiți și foarte nemulțumiți.

Conform anchetei în rândul populației, peste 38% dintre respondenți sunt nemulțumiți și foarte nemulțumiți cu serviciile de asistență medicală și de protecție socială în ansamblu, iar 73% dintre respondenți consideră ca modernizarea unităților sanitare este cel mai important tip de investiție, aceasta fiind depășită ca importanță doar de reabilitarea drumurilor și crearea de locuri de muncă. Cele mai multe răspunsuri cu nemulțumiți (peste 50%) au fost legate de serviciile spitalelor din județ și de serviciul ambulanță.

În vederea îndeplinirii obiectivului strategic de „Dezvoltare economică durabilă a Județului Satu Mare” este necesară creșterea nivelului de instruire și calificare a populației pentru a face față exigențelor de dezvoltare ale mediului de afaceri. Acesta se va realiza prin acțiuni de diversificare și creștere a calității serviciilor educaționale în sfera învățământului liceal, profesional, vocațional și tehnic și universitar, în raport cu profilul economic și direcțiile de dezvoltare, creșterea capacității populației active a Județului Satu Mare de a se adapta la cerințele pieței forței de muncă, prin creșterea calității serviciilor de educație pentru adulți, Sprijinirea și dezvoltarea spiritului antreprenorial prin cursuri de calificare.

Se are în vedere introducerea de noi profiluri în sfera învățământului profesional, vocațional și liceal tehnic, în conformitate cu perspectivele de dezvoltare din județ, eficientizarea și profesionalizarea programelor de educație permanentă, corelarea mai bună cu cerințele pieței forței de muncă. Se va urmări extinderea bazei și promovarea culturii antreprenoriale, pentru a pregăti o generație de întreprinzători cu idei inovative și generatori de creștere economică.

Un alt element esențial pentru susținerea dezvoltării durabile a mediului de afaceri sătmărean este asigurarea pe termen lung a echilibrului populației prin menținerea populației active suficientă la număr și calificată, creșterea duratei medii a vieții.

Considerăm că, pentru susținerea unei dezvoltări echilibrate și de durată a economiei locale, o atenție deosebită trebuie acordată activității de pregătire și perfecționare a capitalului uman.

Un element de atractivitate pentru noile afaceri este existența capitalului uman calificat. Este astfel necesar să se facă toate demersurile pentru a se corela oferta de forță de muncă cu cerințele pieței în prezent, dar și în perspectivă, iar acest lucru se obține prin măsuri de dezvoltare a resurselor umane, începând cu învățământul vocațional până la stimularea apariției unor centre sau institute de formare, calificare și recalificare a forței de muncă active.

Parteneriatele între administrația publică locală, institute deconcentrate și asociații/ organizații reprezintă modalitatea în care prima dintre acestea poate interveni în domeniul dezvoltării resurselor umane.

Diversificarea economică depinde și de ritmul și capacitatea comunității de a înființa noi afaceri, cu alte cuvinte de modul de manifestare a spiritului antreprenorial. Pe lângă un cadru economico-legislativ favorabil, antreprenorialul presupune un cumul de cunoștințe, abilități și informații care pot influența în mod decisiv succesul unor asemenea demersuri.

În ceea ce privește grupurile țintă care trebuie luate în considerare în mod prioritar atunci când vorbim despre dezvoltarea capitalului uman în economie, acestea trebuie să fie tinerii, persoanele în căutarea unui loc de muncă și comunitatea rurală.

Astfel, identificăm următoarele orientări principale ale obiectivului de dezvoltare a capitalului uman, care să se circumscrie rolului de sprijin al dezvoltării economice locale:

- integrarea durabilă a tinerilor pe piața forței de muncă;
- acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive;
- activități independente, antreprenariat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;
- adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor;
- modernizarea instituțiilor de pe piața forței de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă;
- asigurarea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă;
- Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă – consilierea pentru mici antreprenori din zonele rurale.

Masura 3.3.2. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă – consilierea pentru mici antreprenori din zonele rurale

Această orientare de dezvoltare constituie un element de bază al dezvoltării locale viitoare, întrucât prin dezvoltarea și diversificarea economiei se creează noi locuri de muncă și, pe de altă parte, cresc veniturile la bugetul local din taxele și impozitele aferente, toate acestea având impact direct asupra creșterii calității vieții.

Rolul principal al unei administrații publice locale este de a manifesta deschidere, disponibilitate la dialog și sprijin față de întreprinderi și asociații patronale, inclusiv prin intermediul politicii de taxe și impozite, asigurându-se de dezvoltarea infrastructurii de afaceri și de toate condițiile pentru crearea de noi întreprinderi.

Așa cum am menționat mai sus, administrația publică locală trebuie să ia toate măsurile pentru crearea celor mai bune condiții pentru dezvoltarea mediului antreprenorial, pentru stimularea apariției de noi IMM-uri, pentru dezvoltarea serviciilor, comerțului etc.

Prima și cea mai la îndemână acțiune constă în proiectarea unei politici fiscale locale prin care să se urmărească motivarea investitorilor potențiali de a crea noi afaceri pe raza administrativă a localității, maximizând astfel potențialul determinat de localizarea avantajoasă în apropierea zonelor de graniță cu Ungaria și Ucraina. Reducerea, scutirea sau suspendarea temporară a plății taxelor și impozitelor pentru înființarea de afaceri noi sau pentru crearea de noi locuri de muncă reprezintă soluții complementare celorlalte categorii de instrumente de sprijin al sectorului privat (așa cum sunt fondurile europene nerambursabile, programele guvernamentale etc.).

O altă categorie de măsuri pentru impulsivarea dezvoltării economice este asigurarea unor locații adecvate pentru activitățile economice. În această categorie intră terenurile racordate la utilități oferite investitorilor și infrastructura de afaceri:

- Parcuri tehnologice, informaționale, de afaceri;
- Incubatoare de afaceri;
- Burse de mărfuri agricole (cereale, legume, fructe);
- Centre multifuncționale;
- Centre expoziționale;
- Piețe.

Prin aceste măsuri trebuie să se impulsioneze în principal domeniile cu potențial de creștere și diversificare pentru economia locală, așa cum sunt serviciile cu un anumit nivel de specializare care să

deservească industria locală (serviciile de management, consultanță, logistică și transport, IT, design, etc.).

În legătură cu acest obiectiv, trebuie considerate prioritar oportunitățile oferite de către Programul Operațional Regional 2014-2020, care prevede oportunitatea finanțării pentru crearea, modernizarea și extinderea entităților de inovare și transfer tehnologic, inclusiv dotarea cu echipamente a acestora. Transferul tehnologic poate fi realizat prin intermediul centrelor de transfer tehnologic, incubatoarelor tehnologice și de afaceri, centrelor de informare tehnologică, oficiilor de legătură cu industria etc. – publice sau private. Potențialii beneficiari vor fi toate acele entități juridice care furnizează activități de transfer tehnologic, conform legislației în vigoare.

În al doilea rând, Programul Operațional Regional 2014-2020 prevede posibilitatea acordării de finanțare pentru crearea/modernizarea/extinderea incubatoarelor/acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente și a firmelor incubate.

Considerăm că două sunt acțiuni relevante în acest sens:

- Dezvoltarea și diversificarea infrastructurilor de afaceri existente, inclusiv orientarea către crearea unor centre de transfer tehnologic, despre care considerăm că ar trebui localizate cât mai aproape de zonele urbane din județ și realizate în parteneriat cu institutiile de învățământ superior din regiunea Nord-Vest și agenții economici interesați de rezultatele activității centrului;
- Asigurarea structurilor de sprijin al activităților agricole, în principal pomicultura și legumicultura (centre logistice, centre de colectare și sortare, facilități de transport, facilități de desfacere etc.). În acest sens există o propunere de stabilire a unei platforme logistice care să deservească întreg Județul, o poziționare posibilă a acestei platforme fiind în proximitatea Aeroportului Satu Mare, ca punct logistic viitor de relevanță județeană și regională, locație care va fi deservită prin varianta ocolitoare Satu Mare, cu conexiune rutieră prin drumul expres Petea-Satu Mare- Baia Mare și conexiune aeriană cu locații din țară și din străinătate, facilitând astfel exportul, în condițiile sustinerii acestuia pe viitor.

De asemenea, sunt necesare sprijinirea mediului privat și încurajarea antreprenoriatului în mediul rural. Tendința actuală în administrație este de a se pune din ce în ce mai mult accent pe parteneriat și pe implicarea tuturor actorilor locali în dezvoltarea comunitară. De aceea, trebuie sprijinită existența unui mediu privat puternic (prin măsuri precum scheme de minimis, consultanță, simplificări ale procedurilor, amenajarea de parcuri industriale). În plus, trebuie încurajat antreprenoriatul prin informarea/educarea locuitorilor și prin sprijinirea acestora (consultanță, incubatoare de afaceri, concursuri de idei etc.).

Complementar, administrația publică locală trebuie să mențină un dialog permanent și constructiv cu reprezentanții mediului de afaceri – cameră de comerț, asociații patronale, să se implice în parteneriate cu aceștia, să stimuleze formarea unei culturi antreprenoriale, să faciliteze procesul de creare de noi întreprinderi și să includă în politicile proprii de dezvoltare modalități de satisfacere a nevoilor celor mai stringente din sectorul economic. Acest dialog se poate desfășura inclusiv în spațiul virtual, prin crearea unor portaluri web mixte, publicprivate, de promovare și susținere a unor activități economice așa cum sunt agricultura și turismul.

Creșterea performanței și eficienței activităților economice se realizează prin introducerea inovării și a noilor tehnologii și instrumente în procesele de producție sau în furnizarea de servicii. Ca atare, considerăm absolut esențială urmărirea unor astfel de măsuri, administrația publică locală putând sprijini acest demers prin participarea în clustere, parteneriate gen universități – mediul de afaceri – sectorul public.

Pentru susținerea antreprenoriatului în mediul rural există numeroase măsuri și submăsuri de finanțare cu fonduri nerambursabile prin Programul de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Obiectivul Strategic 4. Creșterea capacității administrative

Abilitatea de a gestiona procesul de planificare, formulare, implementare și evaluare a politicilor publice locale reprezintă punctul de plecare în vederea întăririi capacității administrative, care, în mod indirect, va contribui la asigurarea dezvoltării socio-economice. Abordarea unor domenii cum ar fi formularea de politici publice locale, planificarea și managementul strategic, creșterea gradului de transparență, monitorizarea, evaluarea, cât și disponibilitatea informațiilor în ceea ce privește costurile administrative răspunde nevoilor de a îmbunătăți sistemul de luare a deciziilor și, în acest context, contribuie la eficiența și eficacitatea administrației publice. O abordare bazată pe managementul strategic și accentul pus pe măsurarea și evaluarea performanțelor răspund nevoii de a avea mecanisme de consultare mai bune în dezvoltarea politicilor publice și de a adopta o abordare de management orientat spre rezultate pentru programele de guvernare. Așa cum reiese din analiza realizată la nivelul Județului Satu Mare în structura organizațională lipsesc unități cu competențe vizând urmărirea procesului de politici publice locale. După cum s-a menționat în partea de analiză, există un singur serviciu privind monitorizarea, funcțional în cadrul Departamentului de Dezvoltare Regională și având competențe mai specifice în domeniul proiectelor sau al proiectelor de dezvoltare regională.

O caracteristică a proceselor de reformă administrativă privește creșterea gradului de cooperare atât la nivel intrajudețean, cât și interjudețean. În ultimii ani au fost dezvoltate o serie de instrumente de politică publică prin intermediul cărora s-a încercat stimularea cooperării autorităților locale cu scopul de a crește nivelul de satisfacție în rândul cetățenilor și a îmbunătăți calitatea, cost-eficiența furnizării serviciilor publice. Prin intermediul acestui obiectiv strategic se dorește întărirea capacității de colaborare dintre autoritățile locale din județul Satu Mare și nu numai.

Așa cum reiese din analiza situației curente există mai multe forme de asociere (ADI-ri, Asocieri micro-regionale, GAL-ri) intrajudețene la nivelul Județului Satu Mare. Din analiza activităților desfășurate de aceste structuri reiese faptul că asocierile se preocupă mai ales de activități privind schimburile culturale și promovarea în comun a unor proiecte propuse spre finanțare către diverse organisme de finanțare. Aceeași situație se poate observa și la nivelul asocierilor inter-județene (Asociația Intercomunitară Transilvania de Nord), care se concentrează mai ales pe aspecte privind accesarea fondurilor europene nerambursabile.

Chiar dacă inovarea nu este una dintre caracteristicile administrației publice, continua schimbare și dezvoltare a societății presupune adaptarea sistemelor, procedurilor și structurilor administrative la realitățile sociale. Prin intermediul acestui obiectiv se dorește inițierea unor soluții specifice vizând probleme locale întâmpinate de structurile administrative din județul Satu Mare. Prin obiectivul acesta se dorește dezvoltarea capacității de analiză prin valorificarea expertizei existente la nivel local, cât și prin introducerea unor elemente specifice de e-guvernare. Competitivitatea administrației publice locale va crește odată cu dezvoltarea serviciilor de e-guvernare. Acest lucru înseamnă sprijin pentru implementarea diferitelor aplicații, care vor fi folosite de diverși utilizatori, în special de cei din mediul de afaceri. Din analiza realizată de către noi reiese că în structura organizatorică a Consiliului Județean Satu Mare lipsesc structurile cu competențe specifice în acest domeniu, iar la nivel Județean există structuri, în speță universități a căror expertiză în acest domeniu va putea fi valorificată. Dezvoltarea capacității administrative la nivelul Consiliului Județean Satu Mare trebuie să fie una bidirecțională, atât în eficientizarea internă a administrației publice, atât la nivel central cât și la nivelul unităților administrative locale, cu precădere în mediul rural, dar și prin îmbunătățirea raportării externe, către cetățean, mediul de afaceri și turiști. Pentru susținerea dezvoltării celor două direcții este importantă dezvoltarea și implicarea în forme asociative la nivel Județean, regional și transnațional.

Prioritatea 4.1. Creșterea eficienței administrației publice

Masura 4.1.1. Întărirea capacității comunităților locale de a genera și gestiona dezvoltarea

Dezvoltarea nu este posibilă în condițiile în care actorii locali nu dețin cunoștințele și expertiza necesare pentru a putea stabili obiective, atrage și gestiona resurse și atinge performanța. În mod special, trebuie urmărită întărirea capacității administrative în mediul rural satmarean, prin sprijinirea autorităților în elaborarea de strategii, politici și programe, dezvoltarea resursei umane din sectorul public și încurajarea colaborării și a parteneriatului.

Acțiuni propuse pentru implementarea acestei măsuri sunt:

- Creșterea capacității de a dezvolta, implementa, monitoriza, evalua strategiile locale și de a realiza evaluări ale impactului acestora;
- Crearea unor proceduri și abilități de a realiza politici fiscale locale îmbunătățite;
- Schimbul de informații și de bune practici cu instituții aflate la alte paliere administrative;
- Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme de eficientizare a cheltuielilor publice;
- Repartizarea adecvată a resurselor în sectorul public;
- Îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor personalului în domeniu.

Masura 4.1.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în administrația publică Județeană

Se va acorda o atenție deosebită îmbunătățirii eficacității organizaționale a administrației publice locale și a instituțiilor deconcentrate din Județul Satu Mare prin furnizarea de programe de instruire pentru dezvoltarea și perfecționarea abilităților angajaților de comunicare în sfera publică și comunicare în limbi străine, cu scopul atingerii unor cerințe și standarde impuse de Uniunea Europeană. Acțiunile posibile în cadrul acestei măsuri vor viza:

- Crearea unei politici unitare și integrate la nivel local pentru asigurarea managementului resurselor umane;
- Orientarea managementului resurselor umane către nevoi, strategii și proceduri transparente;
- Dezvoltarea mecanismelor și îmbunătățirea competențelor necesare derulării etapelor ciclului managementului de resurse umane – evaluarea nevoilor, planificare, recrutare, dezvoltare și evaluare a performanței;
- Asigurarea și utilizarea în mod adecvat a capitalului uman din sectorul public;
- Îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor personalului în domeniu.
- Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul administrației locale și a instituțiilor publice, prin acțiuni ce vizează dezvoltarea unui sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrația publică, resursele umane, planificarea bugetară și dezvoltarea capacității instituționale consolidate pentru creșterea performanței instituționale

Prioritatea 4.2. Îmbunătățirea relației dintre cetățean și administrație

Masura 4.2.1. Creșterea calității și accesibilității serviciilor publice oferite de către administrația publică Județeană

Se va avea în vedere implementarea Sistemului de Control Intern/Managerial (SCIM) în sectorul public și se vor lua măsuri pentru eficientizarea organizațională la nivelul Consiliului Județean Satu Mare și al instituțiilor subordonate, pentru a oferi servicii de calitate.

Este dorită dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020, prin acțiuni ce vor viza planificarea strategică și bugetarea pe programe, inclusiv asistarea autorităților publice locale și a instituțiilor subordonate Consiliului Județean în dezvoltarea acestei capacități, dezvoltarea de sisteme și instrumente de management, îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor, simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni, măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali, dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici).

- Creșterea calității serviciilor publice furnizate de administrația publică;
- Diversificarea serviciilor furnizate on-line;
- Reducerea costurilor de livrare a serviciilor publice;
- Îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor personalului.

Măsura 4.2.2. Creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul administrației publice județene

Unul dintre aspectele cu impact ridicat în relația administrației publice cu cetățenii și mediul de afaceri îl reprezintă domeniul achizițiilor publice. Pentru îmbunătățirea calității relației dintre administrație și cetățean este necesară creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu prin acțiuni de genul:

- Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul procedural și instituțional în domeniul achizițiilor publice
- Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)
- Sustinerea autorităților locale cu experiența mai redusă, în special cele din mediul rural, prin oferirea de asistență și promovarea bunelor practici în achizițiile publice derulate la nivelul Consiliului Județean. O atenție sporită trebuie acordată și achizițiilor publice derulate de instituțiile din subordinea Consiliului Județean, în vederea implementării unor proceduri comune de planificare, derulare și urmărire a achizițiilor publice, evitarea riscurilor de conflicte de interes sau de elemente susceptibile de corupție.

Alte măsuri relevante în acest domeniu vor viza:

- Aplicarea unor sisteme, instrumente, metodologii noi și îmbunătățirea celor existente cu privire la transparență, integritate și anticorupție;
- Formarea resurselor umane din administrația publică, precum și din instituțiile subordonate Consiliului Județean, în domeniul eticii, integrității și anticorupției.

Măsura 4.2.3. Reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri și cetățenii Județului Satu Mare

Această măsură va fi susținută prin implementarea a trei tipuri de acțiuni:

- Implementarea unor proceduri simplificate în mediul relației dintre cetățeni/mediul de afaceri și CJ Satu Mare

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Achiziționarea și dezvoltarea unor instrumente TIC noi sau îmbunătățite - Creșterea inovării și implementării de soluții inovatoare la nivelul administrației județene prin implementarea unor soluții de tip e-guvernare, dezvoltarea sistemelor e-guvernare implementate deja la nivelul Județului și conectarea la sistemele informatice care vor fi dezvoltate la nivel central de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale și susținerea parteneriatelor cu mediul de afaceri, universități și centre de cercetare-inovare

Prin această măsură se dorește implementarea, la nivelul autorităților publice județene și locale din județul Satu Mare, a cel puțin cinci soluții de tip e-guvernare (ca de exemplu plata online a contribuțiilor, informarea pe probleme specifice, etc.). Această măsură va fi demarată prin intermediul unei analize a situației la nivelul Județului, determinându-se acele soluții de tip e-guvernare ce pot fi implementate cu cel mai mare impact, inclusiv la nivelul autorităților locale. Este în același timp necesară interconectarea sistemelor existente la nivelul Județului, ale instituțiilor subordonate CJ Satu Mare și la nivelul administrațiilor locale, având în vedere diferențele existente între compatibilitățile aceluiași tipuri de servicii electronice.

Se dorește, de asemenea, dezvoltarea unor relații de parteneriat cu cel puțin trei universități cu activitate relevantă pentru domeniul administrativ, cât și cu trei centre de cercetare cu activitate în domeniu. Ca și activități care conduc la implementarea acestei priorități propunem: stabilirea relațiilor de parteneriat, identificarea produselor realizate de aceste unități de cercetare-inovare relevante pentru activitatea desfășurată de autoritățile locale și firmele din județul Satu Mare și dezvoltarea unor acțiuni concrete vizând implementarea rezultatelor identificate în cadrul acestor structuri.

- Îmbunătățirea calificării resurselor umane implicate în această relație prin realizarea de sesiuni de training privind îmbunătățirea capacității administrativ și investiții necesare îmbunătățirii capacității de furnizare a serviciilor publice cu scopul îmbunătățirii calității și diversificarea gamei de servicii publice oferite populației de administrația publică.

Acțiunile din cadrul acestei priorități vizează organizarea de instruirii specializate pe tipuri de servicii pentru personalul angajat în administrația publică de la nivelul Județului, precum și acțiuni de atragere de capital din mediul privat (încheierea de parteneriate public-private) în furnizarea de servicii publice.

Prioritatea 4.3. Sprijinirea activității formelor asociative

Măsura 4.3.1. Sprijinirea activității ADI și a GAL-urilor

Creșterea gradului de cooperare între autoritățile publice la nivel intra și interjudețean precum și între autoritățile publice și mediul de afaceri, în domeniile prioritare ale Județului (industrie, servicii, turism, agricultură, energii regenerabile) prin acțiuni de dezvoltare de modele de bună practică privind cooperarea între administrațiile publice din județ, îmbunătățirea sustenabilității structurilor de cooperare

create, training în privința cooperării și îmbunătățirea cooperării între administrația publică și mediul de afaceri.

Stimularea cooperării interjudețene de tip ADI între autoritățile publice de la nivel Județean și intrajudețene dintre autoritățile publice locale din județul Satu Mare - această masura vizează dezvoltarea unor exemple de bună practică, sustenabile, prin intermediul cărora poate fi eficientizată activitatea de furnizare a unor servicii publice sau se pot dezvolta structuri menite să sprijine dezvoltarea socio-economică a unor zone bine determinate geografic, se vor identifica cel puțin șase asemenea inițiative care vor fi susținute cu scopul de a deveni sustenabile și generatoare de sustenabilitate dincolo de obținerea unor resurse financiare nerambursabile, dezvoltarea unor instrumente prin care să crească sustenabilitatea acestor structuri, crearea, la nivelul structurilor publice județene, a unei unități de sprijin prin care structurile asociative deja înființate vor fi consiliate în procesul de planificare strategică și asistate în implementarea acestuia, organizarea unor cursuri de perfecționare a funcționarilor publici cu competențe în domeniul cooperării sau implicați în activitatea structurilor de tip ADI, atât din cadrul structurilor administrative județene (consiliul Județean), cât și locale (primării și consilii locale) din Județul Satu Mare. Aceste cursuri vor fi derulate pe perioade scurte de timp și în domenii de maxim interes pentru acest subiect, cum ar fi: cadrul juridic privind cooperarea, parteneriat public - privat, management de proiect, etc.

Sunt prevăzute, de asemenea, acțiuni privind implicarea administrației publice în parteneriate de tip public-privat pentru susținerea domeniilor majore de dezvoltare (agricultură, industrie, servicii (inclusiv servicii de educație, sănătate și sociale), turism, energii regenerabile), precum și modernizarea serviciilor publice pentru facilitarea investițiilor în aceste domenii. Se va avea în vedere și implicarea mediului de afaceri în procesul de formulare de politici publice.

GAL-urile din județ și-au dovedit utilitatea, însă sunt abia la început de drum în ceea ce privește potențialul de dezvoltare al teritoriilor acoperite. De aceea, acestea trebuie să primească sprijin pentru implementarea strategiilor de dezvoltare și pentru animarea comunităților. Ar fi oportun să se încurajeze cooperarea și schimbul de experiență, atât între cele patru GAL-uri din Județul Satu Mare, cât și cu alte parteneriate similare din țară și din străinătate, inclusiv prin organizarea de evenimente periodice. Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală și Federația GAL-urilor din România reprezintă o oportunitate pentru schimbul de experiență.

În mod similar, Asociațiile pentru Dezvoltare Intercomunitară reprezintă o resursă pentru dezvoltarea la nivel microregional sau macroregional, permițând crearea și gestionarea în comun a unor servicii și utilități publice.

Astfel, pentru facilitarea implementării unor proiecte de mai mare anvergură și în domenii diferite, care să deservească interesele zonale și chiar regionale, este necesară activarea Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară Județ și Zona Metropolitane Satu Mare.

Prin intermediul acestora va fi posibilă atragerea fondurilor europene în perioada 2014-2020, degrevând bugetele locale prin posibilitatea punerii în comun a resurselor. Asemenea asociații pot aborda în mod integrat probleme din diferite domenii de dezvoltare – servicii publice, dezvoltarea economiei, turismul, dezvoltarea imobiliară.

Măsura 4.3.2. Întărirea rolului reprezentanților județului Satu Mare în planificarea strategică a cooperării și susținerea cooperării transnaționale

Această măsură are ca scop influențarea proceselor de planificare pentru a asigura respectarea intereselor Județului Satu Mare și se va materializa prin acțiuni de participare la elaborarea strategiilor și planurilor de cooperare, participarea la coordonarea programelor de cooperare, participarea la inițierea de demersuri pentru perfecționarea cadrului legislativ în domeniul cooperării;

Reprezentanții Județului Satu Mare vor nominaliza membri în toate comitetele de planificare strategică în care vor fi invitați sau vor oferi participarea lor în cazul în care sunt omiși, vor participa activ la Comitetele de Monitorizare și Comitetele de Selecție pentru a propune și susține inițiativele care le maximizează beneficiile și vor face propuneri, pe care le vor susține pentru îmbunătățirea reglementărilor care împiedică o cooperare cu rezultate bune și durabile.

Uniunea Europeană sprijină cooperarea între Statele Membre și între acestea și țările vecine, precum și întărirea relațiilor politice, economice și sociale, pe baza unui set comun de valori. Prezența României în calitate de membru al UE, dă o bună oportunitate Județului Satu Mare de a valorifica acest sprijin în scopul dezvoltării sale. Poziția care asigură situarea în vecinătatea a două granițe face din acest județ un candidat ideal pentru a beneficia de instrumentele structurale europene prin programele pe care UE le finanțează în legătură cu toate frontierele sale, în cadrul Obiectivului de Cooperare Teritorială Europeană.

Județul Satu Mare a beneficiat și beneficiază în continuare de programele de cooperare cu Ungaria și cu Ucraina, Slovacia și Ungaria. Oportunitatea existenței acestor programe, dar și avantajele experienței dobândite în cadrul colaborărilor din anii trecuți și ale existenței specialiștilor în management de proiect, trebuie să poată fi materializată în oportunități viitoare de dezvoltare. Există în susținere acorduri încheiate cu vecinii, acorduri care se constituie într-o bună bază a valorificării programelor de cooperare.

Viitoarea graniță internă Schengen cu Ungaria, dar și existența unuia dintre cele mai mari puncte de trecere a frontierei feroviar cu spațiul ex-sovietic, Halmeu, sunt de asemenea, elemente purtătoare de dezvoltare, în contextul unei bune cooperări transfrontaliere.

Valorificarea avantajului comparativ al situării pe coridoare importante de transport, atât N-S cât și E-V, se poate amplifica printr-o activitate concertată cu vecinii din Ungaria și Ucraina.

Toate aceste concluzii sunt susținute și de ancheta în rândul populației care identifică poziția geografică și relațiile cu vecinii ca principalul avantaj comparativ la Județul Satu Mare.

Punctele slabe identificate, cum sunt: participare foarte scăzută în proiecte de cooperare interregională și transnațională, dar și scăderea capacității financiare din cauza prelungirii crizei

economice și financiare, pot fi contracarate printr-o mai susținută prezență în proiectele finanțate de programele de cooperare transnațională și interregională.

Concentrate pe îmbunătățirea eficacității politicilor de dezvoltare regională în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscurilor, integrării teritoriale, economice și sociale, aceste programe finanțate de Uniunea Europeană contribuie la modernizarea economiei și creșterea competitivității, la coeziune, stabilitate și competitivitate, inclusiv prin rețele de transfer de cunoștințe și bune practici.

Județul Satu Mare beneficiază de oportunitatea existenței unui mecanism instituționalizat de cooperare intra-regională prin Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest. Experiența dobândită prin implicarea activă a reprezentanților Județului Satu Mare în stabilirea viziunii comune a regiunii Nord-Vest (Transilvania de Nord), în planificarea dezvoltării regionale, a implementării acestor planuri, precum și existența Programului de Dezvoltare Regională, se constituie într-un avantaj important pentru obiectivul asigurării unui trend accelerat al dezvoltării Județului. Aceleași avantaje se pot dovedi salvatoare și în situația în care amenințarea identificată în criza Uniunii Europene se va accentua.

Așa cum rezulta din analiza SWOT, în instituțiile și organizațiile din Satu Mare există persoane cu experiență, care au participat activ la procesele de programare și planificare strategică legate de diferite programe europene cum ar fi: POR și programele de cooperare transfrontalieră cu Ungaria și cu Ucraina, acestea fiind principala resursa ce poate fi folosită și prin care se poate valorifica poziția strategică. Totuși o mare parte din aceste persoane sunt concentrate la nivelul administrației publice județene și orășenești și mai puțin în cadrul administrațiilor comunale.

Amenințările privind nearmonizarea legislației sectoriale sau planificarea dezvoltării strategice în mod necorelat și necoordonat a unor domenii și chiar evoluția relațiilor interstatale cu Ucraina și Rusia, pot fi evitate sau diminuate tot printr-o implicare susținută în procesele de planificare, de negociere sau de perfecționare a cadrului legislativ.

O poziție puternică a Județului Satu Mare în promovarea unei planificări corecte poate diminua mult și din amenințarea unor forme de cooperare fără rezultate concrete.

Este necesară dezvoltarea relațiilor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională ale Județului pentru susținerea domeniilor prioritare, având ca obiectiv dezvoltarea economică și creșterea competitivității Județului prin proiecte comune dezvoltate cu teritoriile vecine. Aceasta măsura va fi susținută prin implementarea de măsuri precum:

- Cooperarea în furnizarea de servicii medicale și reacții comune în situații de urgență
- Propunerea și susținerea de proiecte strategice corelate cu strategiile de dezvoltare locală, regională, în special din județele Szabolcs-Szatmar-Bereg și Zakarpatska
- Sprijin pentru cooperarea transfrontalieră în afaceri, cercetare, dezvoltare și inovare, piața muncii și educație și sprijinirea antreprenoriatului în parteneriat cu actori de peste graniță;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Identificarea de proiecte și programe corelate cu cele ale județelor vecine în diferite domenii (căi de comunicații și transport, turism și trasee, ape, gospodărirea resurselor, și mediu);
- Cooperarea în dezvoltarea coridoarelor și rețelelor de transport și comunicații;
- Dezvoltarea cooperării în domeniul turismului (circuite turistice, pachete/produse turistice, materiale de informare);
- Întărirea cooperării pentru creșterea competitivității în agricultură;
- Protecția comună a mediului și valorificarea în comun a resurselor energetice regenerabile;

Vor fi inițiate parteneriate și dezvoltate proiecte de sprijinire a dezvoltării inovative a mediului de afaceri din zona de frontieră, de favorizare a activităților de cercetare, dezvoltare și inovare, asigurarea unei mai bune pregătiri și ocupare a forței de muncă, schimburi de experiență și îmbunătățire a infrastructurii specifice, de îmbunătățire a infrastructurii de transport, platforme multimodale și comunicare din zona de frontieră și care să ajute la un acces mai bun la servicii de protejare a vieții și sănătății. Vor fi inițiate parteneriate și dezvoltate proiecte de valorificare a potențialului de turism al Județului și de valorificare a potențialului agricol al Județului precum și proiecte de îmbunătățire a managementului mediului și a infrastructurii de mediu, dar și în domeniul valorificării în comun a resurselor energetice regenerabile.

III. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE

Portofoliul de proiecte al Județului Satu Mare este constituit atât din proiecte care se află în stadiul de idee cât și din proiecte aflate în diferite faze de pregătire (pre-fezabilitate, fezabilitate, proiect tehnic etc.). Discuțiile pentru identificarea proiectelor prioritare au vizat atât proiecte sectoriale cât și proiecte integrate complexe inițiate de sectorul public sau sectorul privat, sau, eventual, ca intenții de parteneriat public privat.

Proiectele au fost inventariate (fie ele idei sau proiecte în dezvoltare) cu ajutorul unui format standard, precizând titlul proiectului, principalele activități, promotorii proiectului și posibile surse de finanțare. Astfel, a fost identificată o listă de proiecte care să acopere domeniile de intervenție strategică (proiecte de infrastructură, de mediu, proiecte care vizează creșterea competitivității economice, inclusiv turism, proiecte în domeniul sănătății și învățământului, proiecte de asistență socială). Au fost selectate doar proiectele prioritare la nivelul Județului pentru perioada de timp până în 2020, având ca beneficiar atât Consiliul Județean Satu Mare, cât și instituțiile subordonate sau partenere. În același timp, au fost propuse în această selecție două proiecte de infrastructură aflate în responsabilitatea legală a CNADNR, dar care au o foarte mare relevanță pentru dezvoltarea Județului în perioada 2014-2020.

La finalul documentului este anexată lista de proiecte propuse în integralitate de toate UAT-urile din Județ și de către alte autorități publice, acoperind astfel toate Prioritățile de Investiție și Măsurile prezentate în Strategia de Dezvoltare.

Din lista de proiecte locale și sectoriale au fost selectate o parte pentru a fi incluse în lista de proiecte prioritare la nivel de județ. Consistența acestui portofoliu de proiecte prioritare a fost evaluată prin compararea cu analiza socio-economică și strategia. De asemenea, în urma unei întâlniri comune cu principalii participanți în grupurile de lucru și cu comitetul de planificare s-a realizat corelarea propunerilor de proiecte propuse de grupurile de lucru, astfel încât să se elimine eventualele suprapuneri și să se identifice proiectele integrate complexe, cu impact la nivel județean sau chiar regional. Ca și criterii pentru ierarhizarea proiectelor s-au avut în vedere obiectivele strategice, complexitatea și impactul potențial, elementele de politici financiare și de investiții și informațiile disponibile, obținându-se astfel o listă agregată de proiecte prioritare la nivelul Județului, prezentată în continuare, în corelare cu obiectivele stabilite în cadrul strategiei:

Portofoliul de proiecte prioritare pentru județul Satu Mare în perioada 2012-2020 - propunere

Titlul proiectului	Beneficiar	Localizare	Maturitate	Perioada	Sursa de finantare	Obiectiv	Prioritate	Masura
"Construirea a doua bazine exterioare, spații tehnice și amenajare incintă în Parc Balnear Beltiug, jud. Satu Mare"	Consiliul Județean Satu Mare în parteneriat cu UAT Beltiug	UAT Beltiug	SF/PT	2016-2017	Surse proprii CJ SM	OS1	P1.1.	M1.1.1
Construire clădire hidroterapie în Parc Balnear Beltiug, jud. Satu Mare"	Consiliul Județean Satu Mare în parteneriat cu UAT Beltiug	UAT Beltiug	SF/PT	2016-2017	Surse proprii CJ SM	OS1	P1.1.	M1.1.1
Finalizarea lucrărilor și introducerea în circuitul turistic a domeniului schiabil Luna Șes - Negrești Oas	Consiliul Județean Satu Mare în parteneriat cu UAT Negrești-Oas	UAT Negrești-Oas	SF/PT	2016-2017	Surse proprii CJ SM	OS1	P1.1.	M1.1.3
Realizarea și promovarea Circuitul monumentelor de interes național din Județul Satu Mare	Consiliul Județean Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2016-2020	Programul România-Ucraina Programul România-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA	OS1	P1.1.	M1.1.4

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Restaurarea și reabilitarea Castelul Lonyai în Mediesu Aurit și reintroducerea acestuia în circuitul turistic	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Mediesu Aurit	idee	2018-2020	POR 2014-2020 Axa 5 Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA	OS1	P1.2.	M1.2.1
Punerea în valoare a cuptoarelor dacice prin amenajarea unui punct de informare turistică și amenajarea infrastructurii de acces	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Mediesu Aurit	idee	2018-2020	POR 2014-2020 Axa 5 Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA	OS1	P1.2.	M1.2.1
Realizarea documentației tehnico-economice, faze SF/PT și obținerea avizelor și acordurilor necesare pentru realizarea tronsonului Petea – Satu Mare	Consiliul Județean Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2017-2018	Programul Romania-Ungaria	OS2	P2.1	M2.1.1

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Realizarea Variantei de Ocolire Satu Mare	CNADNR	UAT Satu Mare	Contract de lucrari	2016-2020	POIM 2014-2020	OS2	P2.1	M2.1.1
Realizarea drumului expres tronsonul Petea – Satu Mare, parte a proiectului Drum Expres Petea-Satu Mare-Baia Mare	CNADNR	UAT Satu Mare; UAT Dorolt	idee	2016-2020	POIM 2014-2020	OS2	P2.1	M2.1.1
Modernizarea drumurilor județene DJ 108R din DN 19A Beltiug – Beltiug Bai – Dobra – Hurezu Mare – DJ 108P – DJ 196 Corund – Bogdand – Hodod – limita de județ Salaj	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Beltiug, UAT Supur, UAT Bogdand, UAT Hodod	SF	2016-2018	POR 2014-2020 Axa 6	OS2	P2.1	M2.1.2
"Modernizarea drumului Județean DJ 194B din DN19A Dorolt – Bercu DJ194B - DN 19 (Ciuperceni)"	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Dorolt, UAT Lazuri, UAT Micula, UAT Agris	SF	2018-2020	POR 2014-2020 Axa 6	OS2	P2.1	M2.1.2
"Modernizarea drumului Județean DJ 196C din DN 19 Pișcolt – Resighea – Scărișoara Nouă DJ 196C"	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Pișcolt	SF	2018-2020	POR 2014-2020 Axa 6	OS2	P2.1	M2.1.2
Implementarea Masterplanului de alimentare cu apa și managementul apelor uzate în Județul Satu Mare- Etapa II 2014-2020	APASERV ADI Apa Consiliul Județean Satu Mare	Județul Satu Mare	SF/PT	2016-2020	POIM 2014-2020	OS2	P2.2	M2.2.1.
RENEW- utilizarea surselor de energie regenerabilă în administrația publică satmareana	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare	SF	2017-2020	POIM 2014-2020 POR 2014-2020 Programul Romania-	OS2	P2.2	M2.2.2

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

					Ucraina			
HOSPITERM - utilizarea apei geotermale pentru termoficarea spitalului de urgență Satu Mare	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare	SF	2017-2020	POIM 2014-2020 POR 2014-2020 Programul Romania-Ucraina	OS2	P2.2	M2.2.2
Reabilitarea termica a Palatului Administrativ al Consiliului Județean Satu Mare	Consiliul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare	SF/PT	2017-2020	POR 2014-2020 Axa 3	OS2	P2.2	M2.2.2
Eficientizarea Energetică a Spitalului Județean de Urgență nr.I Satu Mare situat pe strada Ravesburg nr.2	Spitalul Județean Satu Mare Consiliul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare	SF/PT	2017-2020	POR 2014-2020 Axa 3	OS2	P2.2	M2.2.2
Eficientizarea Energetică a Spitalului Județean de Urgență nr.II Satu Mare situat în Piața Eroilor Revoluției nr.2-3	Spitalul Județean Satu Mare Consiliul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare	SF/PT	2017-2020	POR 2014-2020 Axa 3	OS2	P2.2	M2.2.2
Eficientizarea energetica a cladirii Muzeului Județean Satu Mare	Muzeul Județean Satu Mare Consiliul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare	SF/PT	2017-2020	POR 2014-2020 Axa 3	OS2	P2.2	M2.2.2
Dezvoltarea capacitatii ISU Somes pentru reactie rapida si managementul situatiilor de urgenta prin achizitia de	Consiliul Județean Satu Mare cu beneficiar final ISU	Județul Satu Mare	idee	2017-2020	Programul Romania-Ungaria	OS2	P2.2	M2.2.4

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

echipamente	Somes Satu Mare				Programul Romania- Ucraina			
ROcHUs - care for health in Satu Mare and Szabolcs-Szatmar-Bereg counties	Consiliul Județean Satu Mare în parteneriat cu Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg, având beneficiar final Spitalul Județean Satu Mare	UAT Satu Mare Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg	SF/PT	2016-2018	Programul Romania-Ungaria	OS2	P2.3	M2.3.1
REACT - Dezvoltarea serviciilor sociale integrate pentru victimele abuzului	Consiliul Județean Satu Mare, prin DGASPC Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2016-2018	POCU 2014-2020	OS2	P2.3	M2.3.2
PROSOCIAS - Măsuri integrate de incluziune socială pentru tinerii instituționalizați	Consiliul Județean Satu Mare, prin DGASPC Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2016-2018	POCU 2014-2020	OS2	P2.3	M2.3.2
SOCIAS - „Incluziune socială pe piața muncii prin întreprinderi sociale	Consiliul Județean Satu Mare, prin DGASPC Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2016-2018	POCU 2014-2020	OS2	P2.3	M2.3.2
ROMABILITY – Îmbunătățirea situației romilor din regiunea de Nord –Vest	Consiliul Județean Satu Mare, prin DGASPC Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2016-2018	POCU 2014-2020	OS2	P2.3	M2.3.2
"CRISP" Centrul de recuperare și integrare socială, profesională.	Consiliul Județean Satu Mare, prin DGASPC Satu Mare	Județul Satu Mare	idee	2016-2018	POCU 2014-2020	OS2	P2.3	M2.3.2

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

IV. COERENȚA ȘI CONFORMITATEA CU POLITICILE NAȚIONALE ȘI EUROPENE

Pornind de la justificarea strategiei și a obiectivelor adoptate și ținând cont de orientările strategice comunitare, naționale și regionale pentru perioada de programare în curs 2007-2013, dar și de prioritățile în discuție pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020, s-a realizat un tabel sintetic care prezintă coerența strategiei propuse pentru județul Satu Mare până în 2020, cu politicile și strategiile de la nivel european, național și ale regiunii de dezvoltare Nord-Vest.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI OBIECTIVE STRATEGICE / PRIORITATI		Corelarea cu PDR Nord – Vest 2014-2020	Corelarea cu Strategia Nationala de Dezvoltare Durabila a Romaniei 2013-2020-2030	Corelarea cu Programul Național de Reformă
1. Afirmarea si promovarea identitatii locale	1.1. Dezvoltarea turismului	Prioritatea 1- Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării Prioritatea de investiție 1.4 - Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic Obiectiv specific: Creșterea performanței sectorului turistic în economia regională	Obiectiv national : 1) Sprijinirea dezvoltării economice și sociale echilibrate teritorial și durabile a regiunilor României corespunzător nevoilor și resurselor lor specifice prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere; îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și a mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci. 2) Crearea și menținerea unui cadru legislativ și instituțional coerent, congruent cu reglementările și practicile existente în cadrul UE; implementarea primei faze a planurilor de măsuri pentru inventarierea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural național și racordarea lui deplină la spațiul european și universal al valorilor culturale; creșterea accesului tuturor categoriilor de populație, din toate zonele și mediile sociale, la informație și cultură și îmbunătățirea statutului social și economic al creatorului și artistului.	
		Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune Prioritatea de investiție 3.1 - Investiții în educație, servicii sociale și de sănătate și îmbunătățirea calității serviciilor în aceste domenii Obiectiv specific: Creșterea calității infrastructurii și a serviciilor în domeniul educației, sănătății și a serviciilor medicale		
	1.2. Promovarea patrimoniului material si imaterial local	Prioritatea 1- Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării Prioritatea de investiție 1.4 - Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic Obiectiv specific: Creșterea performanței sectorului turistic în economia regională		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		Prioritatea 4- Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.6 - Dezvoltarea sustenabilă a patrimoniului cultural și construit Obiectiv specific: Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și construit și a identității culturale multietnice a regiunii ca sursă a dezvoltării regionale		
2. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate	2.1. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor de transport	Prioritatea 2 - Creșterea accesibilității regiunii, a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor Prioritatea de investiție 2.1 - Dezvoltarea unui sistem de transport durabil și sustenabil Obiectiv specific: Dezvoltarea unui sistem integrat de infrastructură de transport regional, conectat la rețeaua TEN-T	Obiectiv național : 1) Promovarea unui sistem de transporturi în România care să faciliteze mișcarea în siguranță, rapidă și eficientă a persoanelor și mărfurilor la nivel național și internațional, în conformitate cu standardele europene 2) Atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport 3) Aproximarea de nivelul mediu al UE din acel an la toți parametrii de bază ai sustenabilității în activitatea de transporturi	Angajamentul privind Mediul și schimbările climatice: a) Operaționalizarea Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice 2013-2020 b) Îmbunătățirea sistemelor de protecție împotriva riscului de inundații c) Instruirea personalului implicat în aplicarea efectivă a legislației de mediu a UE referitoare la evaluarea strategică de mediu (SEA) și la evaluarea impactului asupra mediului (EIA) d) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniul aviației civile e) Promovarea în rândul autorităților locale și a populației a necesității valorificării energetice a deșeurilor solide municipale în instalații de cogenerare de înaltă eficiență
	2.2. Infrastructura și serviciile de protecția mediului	Prioritatea 4- Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.5 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în sectoarele apă și deșeuri Obiectiv specific: Îmbunătățirea serviciilor publice și edilitare de colectare prin dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă, epurare și gestionare apă uzată, reciclare și valorificare		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		deșeuri	a munci.	Angajamentul privind sursele regenerabile de energie: a) Îmbunătățirea eficienței sistemelor de sprijin pentru energia din surse regenerabile b) Finanțarea proiectelor de investiții din domeniul surselor regenerabile de energie c) Eficientizarea politicii energetice naționale Angajamentul privind eficiența energetică a) Îmbunătățirea eficienței energetice Angajamentul privind Educația: a) Continuarea reformelor în domeniul educației și formării profesionale la toate nivelurile pentru asigurarea unui învățământ adaptat cerințelor pieței muncii și centrat pe dezvoltare personală și socială b) Asigurarea deschiderii sistemului de educație și formare către toți tinerii și asigurarea accesului egal la educație, în special pentru
		Prioritatea 4- Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.1 - Promovarea eficienței energetice în sectorul public și privat Obiectiv specific: Reducerea emisiilor de dioxid de carbon și a volumului de energie primară consumat		
		Prioritatea 4- Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.3- Protejarea biodiversității și a resurselor naturale (apă, aer, sol) Obiectiv specific: Îmbunătățirea calității factorilor de mediu și a stării de conservare a speciilor, habitatelor și ecosistemelor		
		Prioritatea 4- Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.2- Protecție împotriva efectelor schimbărilor climatice Obiectiv specific: Creșterea capacității de răspuns în situații de criză și de prevenire și gestionare ale efectelor schimbărilor climatice		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		Prioritatea 4 - Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.2 - Protecție împotriva efectelor schimbărilor climatice Obiectiv specific: Creșterea capacității de răspuns în situații de criză și de prevenire și gestionare ale efectelor schimbărilor climatice		grupurile cu riscuri particulare c) Asigurarea unui învățământ superior deschis, de calitate, competitiv și adaptat pieței muncii d) Crearea și dezvoltarea unui cadru de învățare pe tot parcursul vieții deschis și accesibil
	2.3. Asigurarea accesului egal la servicii medicale, sociale și culturale	Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune Prioritatea de investiție 3.1 - Investiții în educație, servicii sociale și de sănătate și îmbunătățirea calității serviciilor în aceste domenii Obiectiv specific: Creșterea calității infrastructurii și a serviciilor în domeniul educației, sănătății și a serviciilor medicale	Obiectiv național:1) Îmbunătățirea structurii sistemului de sănătate, a calității actului medical și a îngrijirilor furnizate în cadrul serviciilor de sănătate; ameliorarea stării de sănătate a populației și creșterea performanței sistemului de sănătate. 2) Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României. 3) Alinierea deplină la nivelul mediu de performanță, inclusiv sub aspectul finanțării serviciilor de sănătate, al celorlalte state membre ale UE.	Angajamentul privind Incluziunea Socială: a) Promovarea incluziunii sociale, reducerea riscului sărăciei și combaterea oricăror forme de discriminare b) Îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate c) Îmbunătățirea eficienței și a sustenabilității financiare a sistemului de sănătate d) Gestionarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional e) Creșterea accesului

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

			excluziune socială, promovarea coeziunii sociale, egalității de șanse și diversității culturale, precum și pentru gestionarea responsabilă a fenomenelor demografice și migrației. 2) Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii. 3) Aproximarea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința coeziunii sociale și calității serviciilor sociale.	persoanelor la servicii medicale de calitate f) Continuarea informatizării sistemului de sănătate
		Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune Prioritatea de investiție 3.3 - Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în zonele urbane și rurale Obiectiv specific: Îmbunătățirea calității vieții grupurilor vulnerabile și dezavantajate, precum și asigurarea accesului la servicii sociale, de sănătate și de educație de calitate	Obiectiv național: 1) Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea oportunității sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă. 2) Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010. 3) Situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități.	

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		Prioritatea 2 - Creșterea accesibilității regiunii, a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor Prioritatea de investiție 2.2 - Îmbunătățirea accesului la infrastructura TIC și creșterea atractivității utilizării rețelelor de către mediul privat și public Obiectiv specific: Dezvoltarea și valorificarea potențialului oferit de domeniul TIC la nivel regional	Obiectiv național : 1) Crearea și menținerea unui cadru legislativ și instituțional coerent, congruent cu reglementările și practicile existente în cadrul UE; implementarea primei faze a planurilor de măsuri pentru inventarierea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural național și racordarea lui deplină la spațiul european și universal al valorilor culturale; creșterea accesului tuturor categoriilor de populație, din toate zonele și mediile sociale, la informație și cultură și îmbunătățirea statutului social și economic al creatorului și artistului.	
		Prioritatea 4 - Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante Prioritatea de investiție 4.6 - Dezvoltarea sustenabilă a patrimoniului cultural și construit Obiectiv specific: Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și construit și a identității culturale multietnice a regiunii ca sursă a dezvoltării regionale		
3. Dezvoltarea economică durabilă a Județului	3.1. Dezvoltarea agriculturii	Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune Prioritatea de investiție 3.2 - Dezvoltarea capitalului uman Obiectiv specific: Promovarea forței de muncă	Obiectiv național: 1) Creșterea dinamismului economic al zonelor urale din România în condițiile menținerii echilibrului social prin dezvoltarea 118 durabilă a agriculturii, silviculturii și pescuitului, inclusiv a industriilor procesatoare aferente pentru satisfacerea optimă a nevoilor de hrană ale populației și pentru asigurarea conservării și îmbunătățirii resurselor naturale.	Angajamentul privind Îmbunătățirea mediului de afaceri a) Diversificarea instrumentelor financiare destinate susținerii IMM-urilor cu capacitate de dezvoltare rapidă b) Dezvoltarea mentoratului pentru susținerea IMM-urilor
		Prioritatea 1 - Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării Prioritatea de investiție 1.1 - Îmbunătățirea		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

		competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor și creșterea gradului de internaționalizare ale acestora Obiectiv specific: Creșterea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor prin investiții în infrastructură, acces la servicii și rețele internaționale	2) Consolidarea structurilor din domeniul agroalimentar și silvic concomitent cu dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale pentru reducerea în continuare a decalajelor și atingerea nivelului mediu actual de performanță al țărilor membre ale UE; afirmarea României ca element de stabilitate a securității alimentare în Europa de Sud-Est. 3) Adoptarea în totalitate a politicilor și practicilor comunitare în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului; finalizarea restructurării și modernizării acestor sectoare și a spațiului rural.	în accesarea instrumentelor financiare c) Dezvoltarea serviciilor suport pentru stimularea antreprenoriatului și a creativității d) Crearea unui mediu investițional favorabil realizării investițiilor publice și private e) Promovarea sectoarelor de viitor Angajamentul privind Ocuparea forței de muncă: a) Promovarea sustenabilității și a calității ocupării, precum și susținerea mobilității forței de muncă
	3.2. Atragerea de investiții în domenii economice durabile	Prioritatea 1 - Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării Prioritatea de investiții 1.2 - Sprijinirea și promovarea activităților de CDI Obiectiv specific: Creșterea capacității de cercetare, inovare și transfer tehnologic, inclusiv prin cooperare între actori din domeniul CDI	Obiectiv național: 1) Sprijinirea dezvoltării economice și sociale echilibrate teritorial și durabile a regiunilor României corespunzător nevoilor și resurselor lor specifice prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere; îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și a mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci.	
		Prioritatea 1 - Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării Prioritatea de investiție 1.1 - Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor și creșterea gradului de internaționalizare ale acestora Obiectiv specific: Creșterea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor prin investiții în infrastructură, acces la servicii și rețele internaționale		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	3.3. Dezvoltarea capitalului uman și a spiritului antreprenorial	Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune Prioritatea de investiție 3.2 - Dezvoltarea capitalului uman Obiectiv specific: Promovarea forței de muncă Prioritatea 1 - Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării Prioritatea de investiții 1.3 - Dezvoltarea și încurajarea antreprenoriatului Obiectiv specific: Dezvoltarea spiritului antreprenorial		
4. Creșterea capacității administrative	4.1. Creșterea eficienței administrației publice	Prioritatea 2 - Creșterea accesibilității regiunii, a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor Prioritatea de investiție 2.2 - Îmbunătățirea accesului la infrastructura TIC și creșterea atractivității utilizării rețelelor de către mediul privat și public Obiectiv specific: Dezvoltarea și valorificarea potențialului oferit de domeniul TIC la nivel regional	Obiectiv național: 1) Crearea unei administrații publice mai eficiente și capabile să genereze politici publice adecvate și să le gestioneze în mod eficace în scopul implementării principiilor dezvoltării durabile. 2) Definitivarea procesului de reformă în administrația publică și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrației publice centrale și locale. 3) Aproximarea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința performanței administrației publice centrale și locale în furnizarea serviciilor publice.	Angajamentul privind Sporirea eficienței administrației publice a) Repartizarea competențelor între administrația publică centrală și cea locală b) Asigurarea unui management performant în administrația publică c) Îmbunătățirea calității reglementărilor d) Reducerea birocrăției
	4.2. Îmbunătățirea relației dintre cetățean și administrație	Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune Prioritatea de investiție 3.4 - Dezvoltarea capacității administrative regionale Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității instituționale a administrației publice		
	4.3. Sprijinirea activității formelor asociative			

V. CRITERII DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE A STRATEGIEI

Pentru a se asigura posibilitatea monitorizării implementării strategiei și a realizării unor evaluări ulterioare, au fost identificat un set de indicatori de rezultat, realizări și impact pe priorități. În stabilirea acestor indicatori au fost utilizate documentele realizate de Comisia Europeană pentru a oferi ghidare în ceea ce privesc sistemele de monitorizare și evaluare a programelor și proiectelor, astfel încât progresul viitor al strategiei să poată fi măsurat. Ca și principali responsabili pentru monitorizarea implementării strategiei sunt echipa de implementare a proiectului COMPAS 2020, cu rol de coordonare, și membrii structurilor partenariale formate în cadrul procesului de elaborare a Strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020: membrii Comitetului de planificare Județeană și a grupurilor de lucru sectoriale.

OBIECTIVE / PRIORITATI	INDICATORI DE MONITORIZARE SI EVALUARE
Obiectivul Strategic 1. Afirmarea și promovarea identității locale	
Prioritatea 1.1. Dezvoltarea turismului	Nr. obiective turistice reabilite și conservate
	Nr. circuite turistice create
	Nr de proiecte care au ca scop dezvoltarea industriei turistice din județ
	Nr de locuri de munca nou create în turism
	Suprafețe de zone verzi amenajate în jurul obiectivelor turistice
	Nr de investitii în turismul balnear la nivelul Județului realizate
	Nr de turisti
	Nr de innoptari în Județul Sare
	Nr de investitii noi în agroturism și turism rural
	Nr de evenimente culturale și traditionale organizate
	Nr de parteneriate încheiate cu agenții de turism
	Nr de targuri de profil la care se participa
	Nr. baze de tratament balneo-fiziologic dezvoltate
	Nr statiuni montane functionale
	Nr de pensiuni turistice și agroturistice înfiintate
	Program de licență specializat în turism (cu ofertă specifică de cursuri pe turism de sănătate și cultural)
	Program de licență specializat pentru personalul care lucrează în bazele de tratament (fizioterapie, balneologie)
	Centru de instruire pentru resursele umane din domeniul turismului creat

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Prioritatea 1.2. Promovarea patrimoniului material si imaterial local	Număr obiective turistice incluse în circuite Nr de obiective turistice reabilitate Nr de evenimente culturale si traditionale organizate Nr. de participări la evenimente, târguri de produse tradiționale Nr. de evenimente organizate pentru promovarea produselor tradiționale
Obiectivul Strategic 2. Modernizarea infrastructurii si dezvoltarea de servicii publice de calitate	
Prioritatea 2.1. Modernizarea infrastructurii si dezvoltarea serviciilor de transport	Grad de modernizare a drumurilor naționale Nr km de drumuri naționale modernizate Grad de modernizare a drumurilor județene Nr km de drumuri județene modernizate Valoarea în Euro / an a timpului economisit datorită șoselelor noi/drumuri modernizate sau reconstruite Pistă modernizată Terminal la aeroportul Satu Mare modernizat Centru logistic la aeroportul Satu Mare realizat Pod peste Someș realizat Piste pentru bicicliști realizate

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Prioritatea 2.2. Infrastructura și serviciile de protecția mediului

% populației Județului racordată la rețeaua de apă
Număr de stații de tratare și puturi de captare construite
km de rețea de alimentare apă construite
% populației Județului racordată la rețeaua de canalizare
Nr stații de pompare construite
Număr de stații de epurare construite
km de rețea de canalizare construite
Nr centre de colectare selectivă a deșeurilor realizate
Creșterea gradului de acoperire a populației care beneficiază de servicii de colectare și transport al deșeurilor
Reducerea cantității de deșeuri depozitate
Nr de facilități pentru valorificarea materială și energetică a deșeurilor realizate; creșterea cantității de deșeuri reciclate și valorificate
Cadru de management și administrare a ariilor protejate dezvoltat
Mecanisme de control inter-instituționale ale ariilor protejate realizate
Nr. lucrări de protecție pentru inundații realizate
Nr. lucrări de stabilizare a alunecărilor de teren realizate
Nr zone cu potențial energetic identificate
Capacitate suplimentară de producție a energiei regenerabile
Creșterea ponderii spațiilor verzi
Creșterea numărului de localități cu proiecte de reconstrucție ecologică forestieră
Sistem de gestionare a deșeurilor în mediul rural realizat
Număr de celule de depozitare a Depozitului Regional de deșeuri Satu Mare construite și funcționale
Energie produsă prin surse de energie regenerabile-cantitativ
Nr de unități care utilizează surse de energie regenerabilă
Nr de unități reabilitate termic

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Prioritatea 2.3. Asigurarea accesului egal la servicii medicale, sociale și culturale

Sediu nou construit pentru Biblioteca Județeană
Nr centre multiculturale construite
Nr cămine culturale reabilite și modernizate
Spații de depozitare ale Muzeului Județean extinse și reabilite
Nr de muzee nou înfiintate sau extinse
Sală de tip studio realizată și dotată pentru Teatrul de Nord Satu Mare
Nr de așezăminte culturale din mediul rural reabilite, modernizate și dotate
Numar de evenimente culturale organizate
Rata de abandon școlar
Rata de abandon școlar în rândul persoanelor de etnie rromă
Nr de campanii de promovare a continuării școlii
Nr. planuri de acțiune pentru dezvoltarea de servicii integrate socio-medicale în mediul rural
Nr de persoane înscrise la un medic de familie
Nr. de persoane cu acte de stare civilă
Plan de acțiune privind incluziunea minorității rromilor elaborat, implementat si monitorizat
Nr. de persoane în vârstă îngrijite
Nr de persoane consiliate juridic gratuit
Spor natural
Nr de programe de perfecționare profesională în domeniul medico-sanitar și managementul serviciilor de sănătate
Nr de persoane participante la programe de perfecționare în domeniul medico-sanitar
Durata medie de viață
Nr de îmbolnăviri
Nr centre de formare pentru persoanele de etnie rromă
Nr de persoane de etnie rromă formare în cadrul centrului
Nr de tineri care părăsesc instituțiile de ocrotire socială asistați pentru integrare pe piața muncii
Nr clădiri din cadrul Spitalului Județean Satu Mare reabilite
Corp nou de clădire în cadrul Spitalului Județean Satu Mare realizat
Spital TBC Satu Mare reabilitat
Secții reabilite și modernizate în cadrul Spitalului Tășnad
Secție de pneumofiziologie din Bixad modernizată

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	Nr de echipamente medicale performante achiziționate de spitalele din județ Nr. de școli și grădinițe reabilitate, extinse, construite Nr de centre afterschool construite Nr de întreprinderi sociale și ateliere protejate pentru categoriile defavorizate înființate Nr de adăposturi pentru victimele violenței în familie înființate Nr de persoane adăpostite Nr de centre de asistență destinate agresorilor familiari înființate Nr de persoane asistate Nr de locuințe sociale construite Nr de tineri care locuiesc în locuințele sociale Nr de stadioane, săli de sport, baze sportive construite, reabilitate, modernizate
Obiectivul Strategic 3. Dezvoltarea economica durabila a Județului	
Prioritatea 3.1. Dezvoltarea agriculturii	Producția agricolă Ponderea cifrei de afaceri a firmelor din sectorul agricol Ponderea formelor asociative în total suprafață agricolă Fermieri cu terenuri viabile ca mărime dpdv economic Total suprafața cultivată Nr efective de animale Ponderea suprafețelor ocupate de păduri în total suprafață agricolă Număr persoane juridice din agricultură, silvicultură Număr de exploatații agricole modernizate Nr. de utilaje și tehnologii noi achiziționate Centru de excelență în domeniul industriei alimentare realizat Nr. centre de colectare produse locale Număr de cursuri de formare profesională oferite în domeniul agricol Nr. participanți la cursuri în domeniul agricol Număr de cursuri de calificare în domeniul agriculturii ecologice Nr. de participanți la cursuri în domeniul agriculturii ecologice Nr de ferme ecologice dezvoltate Nr de produse ecologice noi în total producție agricolă

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Prioritatea 3.2. Atragerea de investitii in domenii economice durabile	Ponderea contribuției firmelor din industrie și servicii la cifra de afaceri a Județului Numărul de salariați în industrie Numărul de salariați în servicii Numar de locuri de munca nou create Număr de firme active în industrie și servicii la nivelul Județului Creșterea numărului de firme în servicii, excepție comerțul în total firme la nivelul Județului Creșterea numărului de salariați în cercetare-dezvoltare-nr de locuri de munca nou create in cercetare Numar de proiecte de cercetare dezvoltare tehnologica Număr de unități de producere a energiei eoliene Număr de unități de producere a energiei solare Nr de panouri solare Număr de unități de producere a biomasei Număr de operatori economici care utilizează resursele regenerabile
Prioritatea 3.3. Dezvoltarea capitalului uman si a spiritului antreprenorial	Număr de locuri oferite pentru formare continuă Număr de persoane care se înscriu în programe de formare Număr de noi module de formare incluse în ofertă de formatorii locali Program de licență specializat în industriile specifice zonei Centru de instruire în domeniul tehnic înființat Nr de cursuri de formare profesională în domeniul energiilor regenerabile realizate Nr de participanți la cursuri
Obiectivul Strategic 4. Cresterea capacitatii administrative	
Prioritatea 4.1. Cresterea eficientei administratiei publice	Proiecte de dezvoltare implementate la nivel de UAT Resurse umane interne la nivel local pentru management de proiect Număr strategii locale, microregionale elaborate/actualizate Departamente de management de proiect Funcționari publici specializați în accesarea fondurilor structurale Curs de formare manageri financiari la nivelul APLurilor PATJ actualizat Nr de funcționari publici formați Nr rapoarte de activitate a instituțiilor Sistem de calitate (SR EN ISO 9001:2008) la nivelul CJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	Satu Mare și al unităților subordonate implementat Numarul neconformitatilor identificate in rapoartele de audit intern
Prioritatea 4.2. Imbunatatirea relatiei dintre cetatean si administratie	Numar sisteme informatice integrate implementate si operationale
Prioritatea 4.3. Sprijinirea activității formelor asociative	Număr de proiecte industriale transfrontaliere încheiate Număr de proiecte comune încheiate pentru dezvoltarea de circuite turistice transfrontaliere Număr de proiecte comune încheiate pentru creșterea competitivității în agricultură Număr de proiecte comune încheiate în domeniul energiilor regenerabile Număr de proiecte transfrontaliere în domeniul resurselor umane Număr de proiecte transfrontaliere în domeniul situațiilor de urgență Nr de strategii de dezvoltare comune realizate Nr de participări ale APLurilor din Județul Satu Mare la întâlnirile bi- și multi-laterale pentru elaborarea planurilor de dezvoltare și identificarea de proiecte comune Nr de participări în cadrul comitetelor de monitorizare Număr de întâlniri de lucru între firmele din industrie și servicii și administrația publică din județ Nr de GAL-uri, ADI-uri create și susținute Număr proiecte comune încheiate pentru dezvoltare și cooperare

VI. MODALITĂȚI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI

Pentru a se asigura implementarea cu succes a strategiei, prin realizarea proiectelor prioritare stabilite și astfel atingerea obiectivelor stabilite, au fost identificate activități care ar trebui întreprinse pe termen scurt, mediu și lung, menționând instituțiile responsabile. În stabilirea planului de acțiune au fost avute în vedere acțiuni pregătitoare pentru implementarea strategiei, acțiuni derulate pe perioada de dezvoltare și implementare a proiectelor, acțiuni de monitorizare a progresului implementării strategiei, evaluarea implementării strategiei și acțiuni corective, precum și pregătirea pentru următoarea perioadă de programare.

Atingerea obiectivelor strategiei este posibilă doar prin utilizarea unor importante resurse financiare prin care se pot realiza proiectele propuse în portofoliu de proiecte prioritare și realizarea măsurilor necesare. Aceste sume vor fi asigurate nu doar de bugetele locale și centrale, dar și prin atragerea de surse private, respectiv atragerea de asistență financiară din fonduri europene sau alte surse disponibile.

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2012-2013)

Acțiuni	Responsabili
Aprobarea strategiei în cadrul CJ SM prin hotărâre de CJ	CJ SM
Susținerea proiectelor aflate în implementare în actuala perioadă de programare	Beneficiarii proiectelor aflate în derulare
Realizarea și punerea în aplicare a unor planuri de acțiune specifice ale UATurilor pentru implementarea proiectelor propuse la nivel local	Beneficiarii proiectelor prevăzute pentru perioada 2012-2020
Realizarea/actualizarea unor studii de profunzime a diferitelor aspecte sectoriale legate de dezvoltarea Județului, cu prioritate în domeniul turismului, : -Analiza validității UTP-urilor și a potențialilor poli de creștere -Specializare funcțională a teritoriului (identificarea sectoarelor prioritare în diferite zone ale Județului – UTP-uri sau microregiuni), studiu de benchmarking -Master plan în domeniul turismului -Studii de piață privind valorificarea potențialului agricol al fiecărei zone -Evaluarea potențialului de aglomerare (cluster) la nivelul întregului teritoriu Județean -Studiu pentru identificarea de idei de afaceri pentru comunități -Actualizarea PLAO, PLAI -Actualizare PLAM -Actualizare studiu general de trafic rutier -Studiu privind identificarea și evaluarea potențialului de producere a energiei regenerabile -Elaborarea studiului de fezabilitate pentru Centru logistic în Aeroportul Satu	CJ SM APL-uri Instituții de cercetare și învățământ Alte instituțiile relevante în domeniul analizat prin studiu (ex. ISJ, AJOFM, APM, DSP etc.) Mediul de afaceri Firme de consultanță Parteneri din alte județe din România sau din țările învecinate (Ungaria, Ucraina)

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Mare -Studiu integrat pentru dezvoltarea nodului logistic Satu Mare	
Realizarea unor site-uri pentru prezentarea rezultatelor studiilor realizate	CJ SM APL-uri Alte instituțiile relevante în domeniul analizat prin studiu
Elaborarea sau actualizarea strategiilor de dezvoltare locală pentru toate UATurile din județ astfel încât să fie acoperită perioada de timp până în 2020 și corelarea acestora cu strategia de la nivel Județean	APL-uri Microregiuni ADI-uri GAL-uri Firme de consultanță
Actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism, cu prioritate a Planului de amenajare a teritoriului Județului Satu Mare	CJ SM APL-uri Firme de consultanță
Pregătirea documentațiilor necesare pentru a aduce proiectele din lista de proiecte prioritare a Județului în stadiu de maturitate pentru a putea fi depuse pentru finanțare (Pre-SF, SF, PT, plan de afaceri, cerere de finanțare etc.)	CJ SM APL-uri Mediul de afaceri Firme de consultanță
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	CJ SM Beneficiarii proiectelor prioritare
Realizarea de acorduri de parteneriate între CJ SM, APL-uri și parteneri din mediul universitar, de cercetare și mediul de afaceri pentru realizarea proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	CJ SM APL-uri Mediul de afaceri Instituții de învățământ și de cercetare
Promovarea la nivelul Județului și la nivelele superioare (inclusiv în teritoriile învecinate din Ungaria și Ucraina) a proiectelor prioritare la nivelul Județului (crearea de parteneriate în vederea accesării de fonduri europene)	CJ SM APL-uri
Identificarea și informarea potențialilor beneficiari asupra surselor de finanțare complementare existente pentru creșterea gradului de absorbție al fondurilor europene	CJ SM APL-uri
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a strategiei (inclusiv în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	CJ SM APL-uri
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare	CJ SM APL-uri

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (2014-2016)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceiași responsabili ca și pe termen scurt

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Realizarea de parteneriate public private pentru dezvoltarea proiectelor mari de infrastructura de la nivelul Județului	CJ SM APL-uri Mediul de afaceri
Facilitarea implementării proiectelor prioritare (concesionare terenuri, facilitare construcții, facilități pentru capacități de producție, reducerea/înlăturarea barierelor administrative, etc.)	CJ SM APL-uri
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	CJ SM APL-uri
Implementarea proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional	CJ SM împreună cu responsabilii de proiecte
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres	CJ SM APL-uri Structurile parteneriale formate la nivelul Județului pentru planificare strategică (CPJ, grupuri de lucru sectoriale)
Evaluarea intermediară a strategiei	CJ SM Evaluator independent

Acțiuni de întreprins pe termen lung (2017-2020)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceeași responsabili ca și pe termen mediu
Revizuirea strategiei pe baza evaluării și luarea de măsuri corective dacă e cazul	CJ SM
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional	CJ SM împreună cu responsabilii de proiecte
Promovarea și sprijinirea inițiativelor în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	CJ SM APL-uri
Pregătirea strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare pentru următoarea perioadă de programare (2020-2027)	CJ SM Structurile parteneriale formate la nivelul Județului pentru planificare strategică (CPJ, grupuri de lucru sectoriale)

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

VII. EVALUARE EX-ANTE

RAPORT DE EVALUARE EX-ANTE PRIVIND STRATEGIA JUDEȚULUI SATU MARE 2014-2020

Transmis: IRCETT SA
Transmis de către: Sanda CATANA-evaluator cheie
Referință:
Cluj-Napoca, Romania, martie 2011

Introducere

Prezentul raport conține versiunea finală a evaluării ex-ante, realizată în perioada ianuarie 2011 și martie 2011. Activitățile de evaluare au început conform planificării și al calendarului propus în cadrul proiectului, dar etapa în sine a durat mai mult datorită întârzierii etapei de finalizare a strategiei.

După începerea activităților de evaluare, eforturile comune depuse de echipa de planificare și expertul ex-ante, au permis finalizarea rezultatelor acestei evaluări în intervalul de timp stabilit de către Autoritatea Contractantă, respectiv de către Consiliul Județean Satu Mare.

Această evaluare ex-ante a fost realizată cu ajutorul expertului ex-ante și a echipei de proiect care au derulat numeroase activități ce au permis realizarea unei bune evaluări a calității analizei socio-economice și a strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare, asigurând, la nevoie, analiza ad-hoc a problemelor specifice importante pentru evaluare.

Sanda CĂTANĂ

Evaluator cheie

Rezumat executiv

Principalele concluzii

Prin evaluarea ex-ante se urmărește în principiu:

- ✓ Evaluarea analizei socio-economice și a relevanței strategiei pentru nevoile identificate;
- ✓ Evaluarea justificării și a consecvenței strategiei;
- ✓ Evaluarea concordanței dintre strategie, politica regională și cele naționale și Orientările Strategice Comunitare;
- ✓ Evaluarea rezultatelor estimate și a impactului;
- ✓ Evaluarea sistemului de implementare propus.

Dacă luăm în considerare rezultatele analizei și evaluării privind *capitolul Analiza socio-economică, analiza SWOT precum și relevanța strategiei*, putem concluziona că:

- Analiza socio-economică este considerată ca fiind suficientă și destul de riguroasă pentru a justifica concluziile formulate pornind de la ea pentru elaborarea strategiei,
- Se poate formula aceeași concluzie și în ceea ce privește validitatea analizei SWOT. Majoritatea afirmațiilor pot fi influențate de strategia propusă și obiectivele sale operaționale;
- Există o legătură logică între obiectivele, prioritățile și măsurile propuse în cadrul analizelor făcute și strategie;
- Considerăm că nevoile acoperite sunt cele reale și în concordanță cu situația actuală din județ;
- Strategia propusă, inclusiv obiectivele strategice ale acesteia, sunt suficient de relevante pentru problemele, nevoile și potențialul identificate în urmă analizelor (*puncte tari și puncte slabe*);
- De asemenea putem afirma că strategia propusă, inclusiv obiectivele strategice, sunt suficient de relevante pentru tendințele și provocările viitoare identificate (*oportunități și amenințări*);

În ceea ce privește raționalitatea și consistența strategiei propuse, concluzia generală ce rezultă este că *Strategia Județului Satu Mare* va contribui cu siguranță la "Creșterea competitivității economiei Județului Satu Mare, pentru locuitorii existenți și viitori, întreprinzători locali și străini, respectiv turiști și

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

vizitatori, prin valorificare poziției geografice strategice și intervenții în sectoarele prioritare, în vederea diminuării disparităților la nivelul Județului și creșterea calității vieții locuitorilor acestuia”

- Măsurile și acțiunile propuse în strategie, vor conduce la dezvoltarea unui județ competitiv pentru generațiile prezente și viitoare dar cu siguranța nu se va întâmpla într-un singur exercițiu de programare. Dacă acțiunile vor fi concertate către acest obiectiv atunci va crește și calitatea vieții locuitorilor Județului, prezenți dar și viitori.

Luând în considerare rezultatele analizei privind justificarea și concordanța strategiei prezentăm în continuare concluziile:

- Alegerea obiectivelor specifice a priorităților și măsurilor *se justifică prin analiza socio-economică și pot fi explicate de logica intervenției;*
- Deși propunerile de intervenții au fost concepute luând în calcul oportunitățile de finanțare existente pentru perioada 2014-2020, dar luând în calcul informațiile și orientările strategice formulate în varianta inițială a Strategiei.
- Prioritățile și acțiunile propuse se completează corespunzător și ne putem aștepta să existe sinergie între acestea. Toate acțiunile propuse pot contribui la intensificarea investițiilor;
- Combinația de priorități propusă poate fi considerată fezabilă, iar obiectivele nu sunt conflictuale.

Urmărind analiza privind concordanța dintre strategie, politica regională și cele naționale și Orientările Strategice Comunitare se poate concluziona:

- Având în vedere actualul Cadru Strategic Național de Referință, Orientările Strategice Comunitare, și Strategia Europa 2020, se poate concluziona că obiectivele strategiei propuse sunt compatibile cu obiectivele politicilor UE și naționale existente;
- Obiectivele strategice, prin prioritățile definite, vor contribui direct la realizarea obiectivului general, alături de obiectivele orizontale care sunt suport pentru realizarea celor verticale;
- S-a demonstrat că există complementaritate între strategia județului, POR și alte programe operaționale.

În ceea ce privește analiza rezultatelor și a impactului se poate concluziona următoarele:

- Nu s-au definit indicatorii specifici la nivel de strategie;
- La nivelul obiectivelor specifice nu au fost definiți indicatorii de impact, în termeni cantitativi.

Evaluând și ultimul element cheie privind sistemul de implementare concluziile acestui capitol sunt:

- Este necesară o analiză a acestui sistem din perspectiva contribuției acestuia la realizarea unui proces fluid de implementare ținând cont de principiile UE privind transparența și *parteneriatul*;
- Această parte a evaluării din păcate nu a putut fi evaluată la acest moment datorită faptului că în acest capitol nu sunt incluse aceste informații;
- Considerăm că sistemul de implementare și aranjamentele privind monitorizarea strategiei propuse nu a fost dezvoltat pentru că lipsesc elementele financiare care dă consistență strategiei și care impune și asumarea responsabilităților privind implementarea.

Recomandări

- În analiza situației existente s-a sugerat includerea câtorva informații suplimentare necesare unor alte elemente importante pentru dezvoltarea Județeană, indicatori, care dă o imagine mai clară a mediului Județului astfel încât intervențiile ce se propun să fie cele mai adecvate;
- În vederea întăririi potențialului de elaborare a strategiei, ar putea fi luată în considerare includerea unei secțiuni care să conțină informații cu privire la modalitatea în care punctele tari și slabe interne, pe de o parte, și oportunitățile și amenințările externe pe de alta parte, pot fi transformate în strategii posibile prin care să se asigure ca punctele tari sunt pe deplin valorificate și că punctele slabe sunt eliminate, pentru a putea beneficia de oportunitățile externe și a fi prevenite amenințările din mediul extern;
- În general, evaluatorul consideră că justificarea măsurilor se regăsește în descrierea măsurilor și în capitolele de strategie generală prezentate la începutul capitolului de strategie, dar logica intervenției este adesea pierdută și ar putea fi mai precisă. Logica intervenției (obiective generale, specifice și operaționale ce arată output-ul așteptat, rezultatele și impactul intervenției) nu este prezentată într-o manieră detaliată și într-un mod coerent;
- Luând în considerare nivelul de descriere al măsurilor și mai ales datorită faptului că este prezentarea unei strategii și nicidecum a unui program sau a unui plan de dezvoltare, evaluatorul consideră mai potrivită abordarea prezentării strategiei astfel: prezentarea priorităților care în componența lor să facă descrierea măsurilor și a acțiunilor de intervenție, astfel încât să fie explicitat clar și logic intervențiile propuse;
- Este important ca această strategie să cuprindă un număr de proiecte prioritare identificate, bugetate care să fie asumate, acestea dând coerență, consistență, sustenabilitate și eficiență intervențiilor propuse.

- Pentru a demonstra eficiența strategiei propuse trebuie avut în vedere că doar o analiză cost-beneficiu a acțiunilor, pornind de la o alocare financiară pe priorități și măsuri, (care din actuala strategie evaluată lipsește) va putea evidenția calitatea intervențiilor propuse;

INTRODUCERE GENERALA SI METODOLOGIE

Obiectivele de baza si scopul evaluării ex-ante

IRCETT a propus ca *Evaluarea ex-ante a să fie realizată în conformitate cu Regulamentul Consiliului 1083/2006 din 11 iulie 2006. Potrivit Art. 48 al Regulamentului - „Evaluarea ex-ante are drept scop optimizarea alocării resurselor bugetare în cadrul programelor operaționale și îmbunătățirea calității programării. Aceasta trebuie să identifice și să analizeze nevoile pe termen mediu și lung, obiectivele de realizat, rezultatele preconizate, obiectivele-țintă cuantificate, concordanța, dacă este cazul, cu strategia propusă de regiunea respectivă, avantajele aduse Comunității, măsura în care s-au luat în considerare prioritățile comunității, lecțiile învățate ca urmare a proceselor de programare anterioară și calitatea procedurilor de implementare, monitorizare, evaluare și management financiar”.*

Evaluarea ex-ante este întreprinsă la începutul ciclului de programare înainte ca strategia să fie adoptată.

Logica programării conform Regulamentelor (CE) nr. 1085/2006, precum și toate liniile directoare și instrucțiunile Comisiei CE, sunt prezentate pe scurt în continuare. Această programare UE a fost elaborată și îmbunătățită de-a lungul anilor, dar se bazează pe aceleași considerente.

Elementele esențiale ale programării sunt stabilirea obiectivelor și alocarea fondurilor pe diferite intervenții în scopul realizării optime a obiectivelor. Deciziile de alocare se află într-o relație logică cu obiectivele. Această relație poate fi privită de jos în sus sau de sus în jos. În practică programarea presupune alternarea celor două abordări:

- de sus în jos : toate acțiunile de asistență sunt programate într-un context specific legat de un **obiectiv global** definitoriu. Acesta din urmă stă la baza strategiei de asistență și dă naștere unui număr de **obiective specifice**, care corespund în mare măsură domeniilor prioritare. La rândul său , fiecare obiectiv specific este aplicat prin intermediul măsurilor, care contribuie la realizarea **obiectivelor operaționale**.

- de jos în sus: măsurile sunt aplicate de administrațiile publice, de agenții sau operatorii care utilizează diferite **mijloace sau resurse**(financiare, umane, tehnice sau organizatorice);

Cheltuielile efective generează o serie de **realizări** în plan fizic care dovedesc stadiul la care s-a ajuns în executarea măsurii respective;

Rezultatele reprezintă efectele imediate ale acțiunilor finanțate asupra beneficiilor direcți; Aceste rezultate se pot exprima și din perspectiva **impactului** pe care îl au asupra realizării obiectivelor generale sau specifice ale programului, aceasta fiind cea mai importantă bază pentru evaluarea succesului sau eșecului asistenței în cauză.

În cele de mai jos evaluarea ex-ante analizează gradul în care strategia Județului Satu Mare este în concordanță cu cerințele programării logice.

Prin evaluarea ex-ante se asigură că strategia adoptată este cât se poate de relevantă și de coerentă, iar concluziile sale trebuie integrate într-un program de dezvoltare locală, Județeană la nivel decizional.

În **Documentul de lucru referitor la Evaluarea Ex-ante al Comisiei Europene nr.7 (Ghidul indicativ pentru metode de evaluare)**, se subliniază faptul că principalele preocupări pentru evaluare sunt legate de:

- Relevanța (a strategiei nevoilor identificate) eficacitatea (cât de realistă este strategia propusă în atingerea obiectivelor specifice și generale) și utilitatea (judecând impactul asupra nevoilor sociale de mediu si economic).
- De asemenea evaluarea ex-ante trebuie să examineze potențialul risc a strategiei, pe de-o parte în corelare cu politicile alese, precum și din prisma sistemului de implementare ales.

În plus, evaluarea ex-ante trebuie:

- Să se concentreze în special pe analiza punctelor tari, a celor slabe și a potențialului Județului, regiunii sau sectorului respectiv;
- Să ofere autorităților competente o analiză prealabilă a corectitudinii problemelor de dezvoltare identificate, a relevanței strategiei și obiectivelor propuse, a concordanței cu liniile directoare și politicile comunitare, a realismului impactului preconizat etc;
- Să asigure în prealabil calitatea programării și a bugetării eficiente din punctul de vedere al costurilor, cu alte cuvinte optimizarea efectelor strategiei cu luarea în calcul a resurselor disponibile limitate;
- Să ofere, de asemenea, premisele necesare pentru monitorizare și evaluări ulterioare, asigurându-se că s-au stabilit obiective clare și, dacă este posibil, cuantificate;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Să contribuie la stabilirea criteriilor de selecție a proiectelor și să asigure respectarea priorităților comunitare;
- Să contribuie la asigurarea transparenței deciziilor permițând explicarea clară a alegerilor făcute și a efectelor preconizate.

Evaluarea ex-ante se realizează când autoritățile publice sunt încă în faza de discuții și negocieri în privința/pe marginea viitoarei strategii. În consecință, există o serie de constrângeri importante care pot influența acest proces: presiunea termenelor limită, forma incipientă/nefinalizată a programării la nivel regional, național sau comunitar pentru viitorul exercițiu de programare. Astfel, echipa de evaluare trebuie să intervină într-un mod flexibil și rapid, aplicând tehnici și metode de evaluare a nevoilor și de simulare a efectelor socio-economice.

Criterii-cheie

În general, evaluarea trebuie să analizeze o serie de elemente specifice, astfel încât asistența acordată să poată fi evaluată în detaliu. Cele 5 criteriile de baza luate în considerare de către evaluator sunt următoarele:

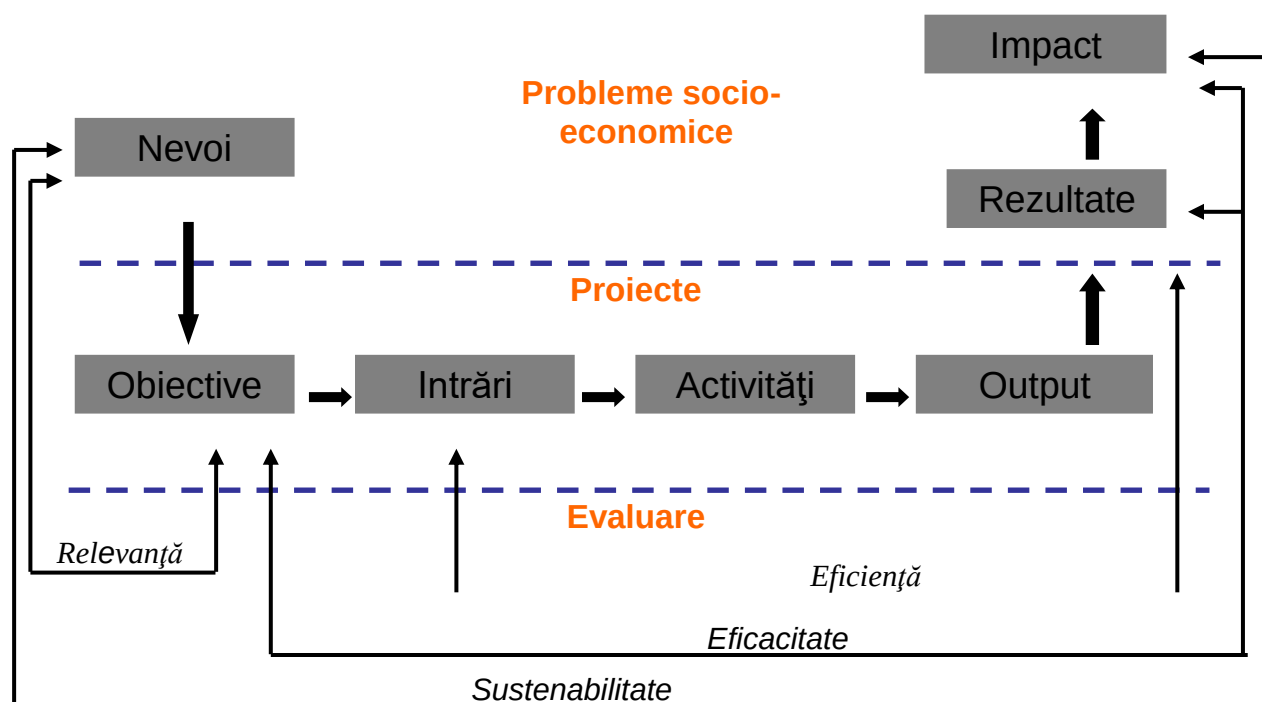
- **Relevanță:** presupune evaluarea legăturilor între obiectivele definite și problemele socio-economice existente care pot fi rezolvate printr-o intervenție; în ce măsură sunt relevante obiectivele propuse pentru nevoile și prioritățile în schimbare la nivel local, Județean, național și al UE?
- **Eficacitate:** are în vedere ce s-a realizat din ceea ce era planificat inițial, comparând situația actuală cu rezultatele, realizările și impactul estimate; cât este de realist programul în ceea ce privește atingerea obiectivelor sale specifice și generale până în 2020 sau chiar mai devreme?
- **Eficiență:** se referă la raportul între realizări imediate/outputs, rezultate și impact și resursele utilizate pentru a le obține; cât de bine sunt alocate resursele în ceea ce privește obținerea de efecte sau rezultate?
- **Impactul** se referă la efectul de ansamblu al beneficiilor aduse de o anumită strategie, program, asupra unui număr mai mare de persoane decât principalii beneficiari dintr-un anumit sector, județ, o anumită regiune sau chiar din întreaga țară, justificând utilitatea strategiei, programului. Utilitatea verifică dacă impactul obținut printr-o intervenție corespunde cu nevoile societății și cu problemele socio-economice care trebuiesc rezolvate.

- **Sustenabilitate:** evaluează abilitatea ca efectele strategiei, programului să dureze pe termen mediu și lung după ce finanțarea unei intervenții s-a încheiat; efectele programelor propuse vor continua să existe chiar și după încheierea programului, fără continuarea finanțării publice?

La acestea 5 criterii de bază, evaluarea ex-ante trebuie să țină cont, conform **Documentului de lucru referitor la Evaluarea Ex-ante al Comisiei Europene nr.7**, și de:

- **Consecvență și coerență:** dacă există o legătură logică între obiectivele și măsurile propuse și analiza socio-economică; sunt acestea consecvente și sunt bine integrate în obiectivele și intervențiile politice de la nivel regional, național și comunitar (de exemplu, obiectivele de la Lisabona, sau Strategia EU2020) (concordanță)?
- **Pragmatism:** în contextul unor nevoi sociale, economice și ambientale tot mai mari, efectele preconizate sau neprevăzute sunt realiste și, în general, satisfăcătoare?
- **Aranjamente de management și monitorizare:** cum pot afecta acestea atingerea obiectivelor programului și direcționa procesele spre rezultate pozitive?

Figura 1. Criterii de evaluare²⁵

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Sursa: Documente privind evaluarea ale Comisiei Europene

Definirea termenilor utilizați în evaluare: **intrări (input), rezultat (output), efect (result, outcome), indicatori de impact (impact indicators).**

Resurse sau indicatori de intrare – se referă la bugetul alocat la fiecare nivel al intervenției

Indicatorii de rezultat imediat (output) se referă la activitate. Acești indicatori sunt măsurați în unități fizice sau monetare (ex. lungimea șoselelor construite, număr de firme susținute financiar etc.).

Indicatorii de rezultat (result, outcome) se referă la efectul direct și imediat pe care îl resimt beneficiarii. Acești indicatori furnizează informații cu privire la schimbările intervenite, de exemplu, comportamentul, capacitatea sau performanțele beneficiarilor. Pot fi exprimați în unități fizice (reducerea numărului de zile de călătorie, numărul persoanelor pregătite, reducerea numărului de accidente etc.) sau pot fi exprimați în unități financiare (scăderea costurilor de transport etc.).

Indicatorii de impact (impact indicators) se referă la consecințele programului-strategiei ce pot avea loc după apariția efectelor imediate. Pot fi utilizați doi termeni:

Indicatori de impact specifici – sunt acele efecte care se petrec după ce trece o perioadă de timp și care nu sunt legate direct de acțiunile luate și de beneficiarii direcți.

Indicatori de impact global – se referă la efectele pe termen lung asupra populației.

Source: Indicators for Monitoring and Evaluation: A Practical Guide, January 2009, E.C., DGRegio, Evaluation and additionality

În acord cu cele menționate mai sus, precum și cu cerințele din Caietul de sarcini prin care s-au formulat 5 întrebări la care ar trebui prin evaluarea ex-ante să răspundă strategia evaluată, aceste întrebări fiind prezentate în următorul tabel:

Principalele obiective ale evaluării	Întrebare strategică
Obiectivul de Evaluare 1 Analiza situației socio-economice a Județului și analiza nevoilor precum și relevanța strategiei a nevoilor identificate	Reprezintă strategia propusă o strategie adecvată pentru a răspunde provocărilor județene sau sectoriale

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Obiectivul de Evaluare 2 Evaluarea raționalității strategiei, coerenței de ansamblu și gradul de risc ce îl implică alegerea priorităților	Este Strategia bine definită, cu obiective și priorități clare? Pot fi realizate aceste obiective în mod realist cu ajutorul resurselor financiare alocate diverselor priorități
Obiectivul de Evaluare 3 Evaluarea coerenței externe a strategiei cu Ghidul Strategic Comunitar	Există concordanță între strategie și politica județeană, regională, națională și comunitară? Cum va contribui această strategie la atingerea obiectivelor Strategiei Lisabona și Strategia EU2020
Obiectivul de Evaluare 4 Evaluarea indicatorilor de rezultat imediat și de impact	Au fost identificați indicatori corespunzători pentru obiectivele stabilite și pot constitui aceștia, împreună cu țintele lor, o bază pentru procesul ulterior de monitorizare și evaluare a performanțelor? Care este impactul cuantificat al strategiei?
Obiectivul de Evaluare 5 Evaluarea a sistemului de implementare propus corelat cu Regulamentele Comisiei Europene	Este sistemul de implementare adecvat astfel încât să poată furniza obiectivele strategiei

Componente principale ale evaluării ex-ante

Evaluarea ex-ante trebuie să fie un proces *iterativ* și *interactiv* în care evaluatorii să se ocupe de diversele componente ale evaluării în diferite perioade ale pregătirii programului. La sfârșitul procesului, evaluatorul reunește componentele într-un raport final de evaluare, reprezentând evaluarea programului în forma înaintată Autorității Contractante și reflectând schimbările și îmbunătățirile aduse strategiei prin intermediul procesului de evaluare.

Potrivit versiunii documentului de lucru Ghidul de evaluare ex-ante mai sus menționat, evaluarea ex-ante trebuie să conțină următoarele cinci etape, descrise pe larg în capitolul 2:

- A. Evaluarea analizei socio-economice și a relevanței strategiei pentru nevoile identificate;
- B. Evaluarea justificării și a consecvenței strategiei;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- C. Evaluarea concordanței dintre strategie, politica regională și cele naționale și Orientările Strategice Comunitare;
- D. Evaluarea rezultatelor estimate și a impactului;
- E. Evaluarea sistemului de implementare propus.

Etapile descrise mai sus sunt corelate cu sarcinile descrise în Caietul de sarcini.

Metodologie

Scopul evaluării ex-ante este cel de a optimiza alocarea resurselor și de a îmbunătăți calitatea strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare. Așadar, trebuie:

- Să fie un **proces interactiv** în care specialiștii să prezinte opinii și recomandări privind conținutul strategiei elaborate de cei responsabili cu formularea sa;
- Să fie un **proces iterativ** în care recomandările specialiștilor să fie luate în considerare de planificatori în momentul conceperii diferitelor părți ale strategiei;
- În acest sens, este importantă facilitarea unui **dialog constructiv** între cei care concep strategia și specialiști. Bineînțeles, autoritățile publice competente trebuie să dea acceptul pentru forma scrisă finală a documentului produs.

În cazul procesului descris mai sus, sunt disponibile în principal două categorii importante de surse de informații:

- *Analiza documentelor și a datelor* în vederea evaluării experienței și rezultatelor anterioare în domeniul planificării. În plus, se va ține seama și de contractori; de strategiile sectoriale dezvoltate de documentele strategice elaborate în cadrul Programelor Phare CBC atât cu Ungaria cât și cu Ucraina, de GAL-uri. Se vor folosi, de asemenea, informații și rapoarte statistice actualizate cu privire la realizările din sector, precum și alte aspecte relevante pentru scrierea strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare;

Procesul de evaluare

Când evaluator și-a început activitatea, în luna ianuarie 2011, prima versiune a strategiei a fost transmisă partenerilor și beneficiarului pentru consultare, respectiv capitole din strategie, capitolele de analiză a situației existente. Pe baza primei versiuni s-au făcut o serie de observații pe fiecare capitol din documentul de lucru. Echipa de evaluare și echipa de planificare au avut ocazia, doar pe parcursul câtorva săptămâni, să facă un schimb intens de opinii cu privire la versiunea preliminară existentă. Mai târziu – pe

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

baza tabelor de urmărire („follow-up”) – echipa de evaluare a reușit să influențeze procesul de elaborare.

Principalele surse scrise folosite în cadrul evaluării au fost:

- Regulamentele privind Fondurile Structurale (General și ale FEDR) pentru 2007 - 2013;
- Europa 2020- O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, sustenabilă și incluzivă privind Politica de Coeziune pe 2014-2020, precum și Agenda Lisabona;
- Planul de Dezvoltare Regional Nord-Vest 2007-2013;
- Planul de Dezvoltare Regional Nord-Vest 2014-2020 ;
- Planul de Dezvoltare al Județului Satu-Mare 2001-2010
- Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Satu-Mare
- Master Planul General de Transport la România 2015-2030-2050;
- Modelând instrumentele de Politici ale Politicii de Coeziune a UE- document de lucru;
- Investind în viitorul Europei - al 5-lea Raport de Coeziune Economică, Socială și Teritorială
- EVALSED- Ghidul de evaluare al dezvoltării socio-economice - Ghidul Comisiei Europene 2009
- Documentele de lucru ale Comisiei cu privire la evaluarea ex-ante (octombrie 2006,2009) și la indicatori (iunie2009);
- Informații suplimentare legate de documente privind politicile din România, acestea fiind importante în timpul evaluării;

În cadrul întâlnirilor de consultare cu o parte din echipa de planificare au fost făcute observații cu privire la ultima versiune a strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare. În timpul acestor întâlniri, s-a discutat pe marginea analizei situației existente a tabelor și s-a planificat integrarea lor în documentul final. Aceste întâlniri au fost productive, fiind considerate ca parte componentă a abordării iterative și interactive, promovată de documentul de lucru al UE privind evaluarea ex-ante.

Rezultatele, concluziile și recomandările raportului final de evaluare sunt prezentate în acest document ca parte introductivă.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

EVALUAREA ANALIZEI SECTORULUI SOCIO-ECONOMIC ȘI A RELEVANȚEI STRATEGIEI PENTRU NEVOILE IDENTIFICATE

Analiza socio-economică

Analiza

Analiza situației actuale a județului cuprinde o parte care include 11 capitole și în care este prezentată situația actuală a Județului Satu Mare din toate domeniile socio-economice.

I. Caracteristicile socio-economice ale Județului Satu Mare

În prima parte a strategiei, respectiv în capitolul care vizează profilul Județului Satu Mare sunt descrise caracteristicile socio-economice a întregului județ, precum și disparitățile în cadrul acestuia.

Anexele atașate cuprind tabele cu indicatori ce explică nivelul de dezvoltare a județului.

Caracteristicile esențiale sunt descrise corelat cu cele prezentate în Caietul de sarcini:

Profilul Județului, așezare, populație, cadrul natural;

Economia Județului (PIB și structura economiei județene, Agricultură, Industrie, Economie rurală, Servicii (turism, CDI), Sectorul antreprenorial, Indicatori colaterali: investiții străine, comerț exterior, cifra de afaceri, piața muncii și forța de muncă, Infrastructura de afaceri)

Dezvoltare teritorială (Dezvoltare urbană, Dezvoltare rurală, Relații urban-rural, Marketing teritorial)

Potențial turistic (Atracții turistice, Produse turistice, Servicii turistice, Infrastructura turistică, Promovarea destinațiilor turistice)

Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate (demografie, formare profesională continuă, educație, incluziune socială, sănătate)

Infrastructură, echiparea teritoriului (rețeaua rutieră, rețeaua feroviară, transportul aerian, rețele edilitare)

Mediul și infrastructura de mediu (calitatea apei, solului, aerului, rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă, Rețele de canalizare, Gospodărirea deșeurilor, Schimbări climatice, Biodiversitatea, zone protejate, riscuri naturale și antropice, Energii verzi, regenerabile);

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

📍 Cooperare transfrontalieră (Descrierea zonei de frontieră Satu Mare-Ucraina;Descrierea zonei de frontieră Satu Mare-Ungaria)

📍 Capacitatea administrativă (Asociații de dezvoltare intercomunitare;Asociații de micro-regiuni)

Contribuția la obiectivele orizontale(Egalitatea de șanse, Dezvoltarea durabilă,Societatea informațională)

Analizele caracteristicilor socio-economice la nivel Județean au fost elaborate de către echipa de proiect, specialiști în domeniu.

1.Informațiile privind **economia Județului** se referă la:

- Evoluția PIB-ului pe județ/ și pe locuitor,
- Analiza sectorială, structura economică, componentele ei și trendul pe fiecare componenta în parte,
- Stadiul cercetării-dezvoltării în județ,
- Analiza forței de muncă și evoluția acestui indicator la nivel Județean,
- Salariații și nivelul salariilor pe județ, câștigurile salariale,
- Șomajul și rata șomajului la nivel Județean;

2. În ceea ce privește caracteristicile privind **dezvoltarea teritorială**, s-au analizat, în general, următoarele aspecte:

- Dezvoltarea localităților, **dezvoltarea urbană** (urbanizarea, suburbanizarea, reurbanizarea și modificarea raportului urban-rural,evoluția funcționalității localităților)
- Bilanțul teritorial
- **Dezvoltare rurală**, spațiul rural, caracteristicile spațiului rural, Activitatea economică în spațiul rural, Oportunități și obstacole în dezvoltarea rurală a Județului,
- **Marketingul teritorial** (Analiza diagnostic –analiza piețelor, mediul piețelor, analiza concurenței, studiul ofertei, competitivitate prin cost a ofertei);Acest sub-capitol pune în valoare atractivitatea Județului prin elemente specifice ale lui, transformă punctele tari și oportunitățile Județului în elemente de ofertă atractivă pentru investitori, dar mai ales în ofertă turistică a Județului.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

3. Analizei **sectorului turistic** i-a fost atribuit un capitol distinct, analiza de altfel destul de relativă. În studiul capitolului de turism se pornește de la o inventariere a potențialului turistic și antropic, o analiză a produselor turistice, a infrastructurii de cazare, precum și rolul modest pe care îl deține în acest moment în economia Județului. Deși județul are un potențial cultural, istoric și natural în special geotermal, acesta nu este pus suficient în valoare motiv pentru care turismul este așa de slab reprezentat în PIB-ul Județului.

4. Capitolul de **Capital uman** se concentrează pe evoluția socio-demografică (structura populației, mișcarea naturală a populației, mișcarea migratoare a populației), dar și pe un subcapitol legat de educație iar un altul legat de incluziune socială. Din analiza sub-paragrafului legat de demografie constatăm că populația Județului Satu Mare a scăzut lent, dar a scăzut constant în ultimii zece ani. Tot datorită scăderii populației a scăzut și densitatea populației Județului de la 94,6 locuitori/km², la 82,5 locuitori /km², în aceeași perioadă. O cauză importantă a scăderii populației pe lângă natalitatea scăzută este și migrația internă și internațională.

În sub-capitolul care se referă la **Educație** se constată câteva schimbări post-decembriste care au marcat sistemul de învățământ la nivelul Județului. De la un număr de 622 de unități de învățământ la începutul anilor 90 s-a ajuns la un număr de 90 de unități școlare în anul 2009, iar nivelul educațional al populației Județului prezintă o situație specifică Județului, respectiv nivelul populației cu studii gimnaziale este peste media națională, în timp ce populația cu studii liceale este aproape de media națională iar cea cu studii superioare este mult sub nivelul național. În ceea ce privește infrastructura educațională datorită investițiilor în perioada 2004-2008, se poate vorbi de un sistem educațional informatizat asistat pe calculator în majoritatea unităților școlare din mediul urban. Sub-capitolul privind **infrastructura sistemului social și cel de sănătate** face referire pe de-o parte la sistemul social pentru copii, mai puțin pentru vârstnici, pe de altă parte face o descriere a sistemului de sănătate care în perioada post-decembristă a fost într-o permanentă restructurare, ajungându-se în 2009 la un număr de 5 spitale pe județ și un număr total de paturi la 1865, fiind pe ultimul loc pe regiune din punct de vedere a infrastructurii sanitare. În ceea ce privește clădirile spitalelor acestea sunt degradate și cu echipament învechit, doar ambulatoriul de la Spitalul Negrești-Oaș urmând a fi modernizat în cadrul POR.

5. Capitolul privind **infrastructura** este unul important pentru că prezintă informații legate de accesibilitatea Județului pe cale rutieră, feroviară și aeriană, precum și rețelele de utilități ale Județului. În acest capitol de asemenea se face legătură cu rețele rutiere europene, prezintă și stadiul fizic al acestor rețele, calitatea lor. Astfel din totalul drumurilor naționale din județ, 30% din drumuri sunt nemodernizate și necuprinse în vreun program de modernizare, iar jumătate din rețeaua de drumuri județene este clasificată ca fiind bună și numai 4% clasificată ca fiind modernă cu structură de beton asfaltic.

În ceea ce privește rețeaua de cale ferată, Județul Satu Mare stă foarte rău, este printre cele 4 județe din țară care nu au nici rețea de cale ferată dublă și nici electrificată. Aeroportul Satu Mare este unul din cele 17 aeroporturi din țară, cu pista cea mai lungă din regiune, dar cu un trafic foarte mic de pasageri și număr mic de operatori.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

6. În capitolul referitor la **Mediul și infrastructura de mediu** sunt prezentate elemente legate de calitatea apelor, de suprafață și subterane, sunt prezentați factori naturali care modifică calitatea apelor, calitatea solului și a aerului, precum și elemente de monitorizare a acestor trei factori de mediu. În ceea ce privește problemele legate de calitatea apelor, una dintre ele se referă la Calitatea apei râului Turț este afectată pe o lungime de 16 km, în aval de localitatea Turț datorită evacuărilor de ape de mină neepurate sau insuficient epurate provenite de la E.M. Turț. Fenomenele cele mai importante în poluarea apelor de suprafață sunt evacuarea de ape uzate insuficient epurate datorită instalațiilor de epurare depășite și depozitarea necontrolată a deșeurilor provenite din gospodării sau din alte activități, pe malurile cursurilor de apă.

În ceea ce privește calitatea aerului, în directă legătură cu restrângerea principalelor activități economice se constată în ultimii ani o tendință de scădere fenomenelor de poluare, manifestată atât prin frecvența mai redusă a depășirilor de CMA cât și prin nivelul mai scăzut al concentrațiilor determinate la principalele categorii de substanțe poluante.

Tot în acest capitol este prezentată rețeaua de apă potabilă a Județului precum și rețeaua de apă –canal a județului, starea acestora în momentul de față în județ. Conform Master planului în sectorul de apă și apă uzată din Județul Satu Mare, rata de conectare la sistemele publice de alimentară cu apă în județ, în medie, este de aproape 52% (90% în mediul urban și doar 21% în mediul rural), sub indicatorii programați a se atinge până în 2015. Impactul depozitării deșeurilor municipale asupra mediului este semnificativ, factorii de mediu agresați fiind solul, aerul, apele (de suprafață și cele subterane). O problemă deosebit de importantă este cea legată de riscurile pe care deșeurile le reprezintă pentru sănătatea locuitorilor din zona de depozitare.

Un impact negativ asupra habitatelor naturale îl are regimul neechilibrat de exploatare a terenurilor (prin variația efectivelor de animale), respectiv alternanța unor perioade de supraexploatare a pajiștilor (suprapășunat) cu cele de neexploatare, ceea ce duce la afectarea habitatelor

7. Capitolul referitor la **Cooperare transfrontalieră** prezintă pe scurt legăturile stabilite atât cu Ungaria cât și cu Ucraina, posibilitatea de a dezvolta parteneriate transfrontaliere este bineînțeles data de poziția geografică a Județului Satu Mare, la frontiera romano-maghiară și romano-ucraineană, dar este influențată și de alte realități obiective cum ar fi: lungimea acestor frontiere, existența punctelor de trecere a frontierei, existența minorităților etnice, existența unor preocupări comune, și nu în ultimul rând noua situație politică și economică de după 1990 care a schimbat radical modul practic în care cooperarea se dezvoltă și a scos la iveală noi valențe ale acesteia. Situația pe coridoare de transport Est-Vest și Nord-Sud. Lungimea frontierei Județului Satu Mare cu Ucraina este de 92,914 km, învecinându-se cu regiunea Zakarpatska. Analizând situația minorităților în zonă remarcăm faptul că la recensământul din anul 2002, Satu Mare avea o populație de 367.281 locuitori, iar structura pe naționalități includea o minoritate ucraineană de aproximativ de 0,4%, iar în regiunea Zakarpatska, populația minoritară română ajungea la peste 2,5% din populația totală.

Din totalul graniței Județului Satu Mare, 97,152 km sunt cu Ungaria, învecinându-se cu județul Szabolcs-Szatmár-Bereg. La recensământul din anul 2002 Satu Mare includea o minoritate maghiară de 35,2%. Aria de frontieră are o populație multiethnică și, în consecință, tradiții multiculturale bogate. Acest lucru este reflectat prin interacțiuni transfrontaliere regulate ale comunităților locale, ce oferă baze solide pentru întărirea relațiilor transfrontaliere și promovarea dezvoltării integrate a zonei.

Evaluarea analizei socio-economice

Procesul de evaluare a analizei socio-economice a avut două etape de evaluare, una care viza încadrarea acestui capitol în termenii de referință din caietul de sarcini, dacă au fost abordate toate informațiile așa cum au fost prezentate în caietul de sarcini, iar a doua etapă intrinsecă, a procesului de evaluare socio-economică.

Din analiza comparativă a caietului de sarcini cu capitolele referitoare la analiza situației existente rezultă următoarele:

Capitolele așa cum sunt prezentate în documentul strategic nu respectă întru totul capitolele propuse în caietul de sarcini, nu respectă aceeași structură. În continuare în prima casetă se prezintă acele informații necesare a fi introduse.

Caseta 1 Informații și capitole de introdus în structura primei părți
Capitolul 1. Profilul Județului (de introdus cadru natural) Capitolul 2. Economia Județului (capitolul trebuia să înceapă cu PIB și structura economiei județene, lipsește mediul antreprenorial care este atins în analiza sectorială, economia rurală care poate fi preluată din capitolul de dezvoltare rurală, indicatori colaterali care parțial se regăsesc la subcapitolul servicii la comerț, dar lipsește cifra de afaceri, subcapitolul de energie regenerabilă de trecut la capitolul de mediu, subcapitolul de forță de muncă redefinit piața muncii și forța de muncă și infrastructura de afaceri care există la analiza sectorială dar trebuie punctat ca și subcapitol); Capitolul 3. Dezvoltare teritorială (trebuie redefinit pe cele 4 subcapitole, de reintrodus subcapitolul de marketing teritorial care se regăsește la sfârșitul acestei părți). Capitolul 4. Potențialul turistic (atracții turistice, produse turistice, servicii turistice, infrastructură turistică, promovarea destinațiilor turistice); Capitolul 6. Infrastructura, echiparea teritoriului (de redenumit subcapitolele așa cum apar ele în

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

caietul de sarcini)

Capitolul 7. Mediul și infrastructura de mediu (de redenumit capitolul iar cele 10 subcapitolele trebuie sa fie aceleași ca și cele trecute în caietul de sarcini, iar subcapitolul de riscuri redefinit în rest exact așa cum apare , de inclus energia verde și regenerabile de la capitolul de economie)

Capitolul 8. Cooperare transfrontalieră (structura acestui capitol redefinit așa cum apare în caietul de sarcini pe cele 2 subcapitole)

Capitolul 9 Capacitate administrativă (structura redefinită pe cele 2 subcapitole)

Capitolul 10. Contribuția la obiectivele orizontale (de introdus acest capitol care nu se regăsește de loc și cu subcapitolele trecute în caietul de sarcini)

În ceea ce privește etapa de evaluare socio-economică trebuie să țină cont de o serie de întrebări la care să găsim răspunsurile în această parte analizată și anume:

- Analiza pe capitole oferă o imagine reală a situației existente la nivel de județ pe toate sectoarele ?
- La elaborarea analizelor, indicatori de bază măsurabili sunt suficienți?
- Se pot utiliza și alte date cuantificabile disponibile relevante pentru a elabora aceste analize?

Trebuie să facem anumite mențiuni legate de indicatorii de bază utilizați. Dacă la nivel regional sunt anumiți indicatori care tratează partea de economie, la nivel Județean setul de indicatori economici sunt mai restrânși sau nu sunt disponibili pentru a avea o imagine clară și realistă a economiei Județului.

Chiar și așa luând în considerare acest aspect, analiza Județului și imaginea situației existente este suficient de completă pentru a putea justifica intervențiile propuse în strategie. În plus pe lângă analiza pe baza indicatorilor de bază au fost adăugate o serie de elemente și alți indicatori calitativi care au dat un plus de imagine și au conturat mai bine profilul Județului.

Față de structura obișnuită a unei strategii, la partea de analiză a situației existente, analiza de față aduce un element de noutate, inovativ prin subcapitolul de **Marketing teritorial** care nu face decât să pună în valoare oferta Județului, dar în același timp să deschidă calea investitorilor prin oportunitățile oferite.

Deși structura a fost propusă în caietul de sarcini, evaluatorul tinde să coreleze această structură de noile priorități ale Strategiei EU2020 (creștere inteligentă, creștere sustenabilă și creștere incluzivă), dar și pe cele 3 dimensiuni de durabilitate: economică, socială și durabilitatea în domeniul mediului.

Conform noilor priorități ale Strategiei EU 2020, Creștere inteligentă presupune dezvoltarea economiei bazată pe cunoaștere și inovare; Creștere sustenabilă conduce la promovarea economiei care folosește resurse în mod eficient, mai competitiv și mai ecologic; Creștere incluzivă înseamnă o economie cu rată înaltă de ocupare care asigură coeziune socială și teritorială.

EVALSED - Ghidul de evaluare socio-economică definește și detaliază înțelesul conceptului dezvoltare socio-economică astfel încât evaluările pe această parte dintr-o strategie să se înțeleagă și să nu dea naștere la interpretări diferite în procesul de evaluare:

- Dezvoltarea socio-economică este un proces discontinuu care nu poate fi întotdeauna prezis și controlat;
- Pe de altă parte dezvoltarea socio-economică are loc într-o dimensiune spațială, iar dezvoltarea are loc într-un spațiu teritoriu care este strâns corelat cu intervențiile Politicii de Coeziune. Această dimensiune este mult mai puternică la nivel local;
- Dezvoltarea socio-economică are la bază un fundament deja existent care este considerat un potențial suplimentar pentru dezvoltare, acest lucru subliniază dimensiunea timpului, dezvoltarea apare mereu în viitor, chiar dacă unele politici de dezvoltare au ca și termene perioade diferite, unele mai îndelungate cum ar fi de exemplu dezvoltarea durabilă, sau altele mai scurte;
- De asemenea există o dimensiune cantitativă și calitativă (număr de firme, locuri de muncă, venituri pe de o parte iar calitativ, calitatea muncii, educație, mediu);
- În procesul de dezvoltare economică există o dimensiune politică și sunt normative - dezvoltarea poate merge în direcții diferite dar politica stabilește un cadru de priorități și valori în care alegerile sunt făcute.

Toate acestea duc la anumite consecințe asupra evaluării:

- Metodele adoptate trebuie să fie capabile să urmărească schimbarea proceselor;

Integrarea mai multor intervenții într-un singur teritoriu este o condiție esențială a dezvoltării socio-economice;

- Evaluările ex-ante de planificare de program, de strategie trebuie să identifice resursele pe care dezvoltarea se poate construi;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Alături de măsuri cantitative trebuie evaluată și dovada calitativă a măsurilor;

Cadru politic și valorile asociate, declarațiile de valoare vor constitui criterii cheie de evaluare.

Pornind de la acestea, prioritățile trebuie corelate cu nevoile de dezvoltare ale Județului Satu Mare, iar liniile directoare ale strategiei trebuie legate de creștere și competitivitate cu inovarea considerată ca și factor cheie pentru a îmbunătăți competitivitatea; de dezvoltarea teritorială care este dată de dimensiunea teritorială a politicii de coeziune (concentrare, conexiune și cooperare).

Evaluarea dacă se axează pe consolidarea dezvoltării socio-economice, pe creștere competitivă atunci temele trebuie să fie corelate între ele. În jurul următoarelor direcții:

- Structura economică-cercetare dezvoltare inovare
- Transport-telecomunicații- energie
- Dezvoltare rurală-agricultură-mediul rural
- Structura producției –ocupare-sănătate-incluziune socială
- Mediu- resurse naturale
- Educație-tineret-sport-cultură
- Dezvoltare urbană

Totuși, analiza situației actuale se axează pe indicatorii de bază, în cazul în care există astfel de indicatori. Aceștia se referă în principal la performanțele economice, investițiile străine, structura economică, reprezentarea IMM-urilor, piața muncii, populația, migrația, turismul și infrastructura. Raportul relevă efortul depus pentru utilizarea unor date statistice și informații cât mai recente.

În concluzie analiza situației existente cuprinde informații esențiale legate de indicatorii principali ce descriu starea actuală a Județului Satu Mare. Apar diferențe între capitole din punct de vedere a abordării indicatorilor. În unele capitole analiza calitativă a indicatorilor este mai evidentă în alte capitole este mai sumară. Cu toate acestea informațiile sunt considerate suficient de utile pentru implementarea strategiei.

De asemenea, evaluatorul a sugerat includerea în analiză a câtorva informații suplimentare necesare unor alte elemente importante pentru dezvoltarea Județeană.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CASETA 2

Informații de introdus în capitolele din prima parte de analiza a situației existente

Capitolul 2.

- Analiza productivității muncii pe domenii de activitate la nivel Județean, necesară a evidenția nivelul comparativ cu regiunea și UE; analiza sectoarelor prin contribuția lor la cifra de afaceri a Județului
- La subcapitolul cercetare-dezvoltare –inovare lipsesc informațiile despre inovare;lipsesc informațiile legate de infrastructura TIC
- Lipsește o analiză specifică pe mediul antreprenorial
- Din analiza infrastructurii de afaceri (de fapt doar a parcurilor industriale, despre centre de afaceri sau incubatoare, centre expoziționale nu se amintește nimic) coroborat cu dezvoltarea mediului antreprenorială nu rezultă că ar fi o cerere pentru infrastructura de afaceri

Capitolul 3

- de corelat informația referitoare la municipiul Satu Mare cu HG privind desemnarea municipiului ca pol de dezvoltare urbană în carul POR 2014-2020, cu influențele centrului polarizator

lipsesc informațiile despre polul de dezvoltare și centrele urbane care au aplicat pe POR, proiectele lor de dezvoltare urbană , respectiv Negrești –Oaş, Carei, identificarea indicatorilor de rezultate din proiectele depuse pe POR

Capitolul 4.

primul capitol ar trebui să fie atracții turistice, de redefinit capitolul și inserat informații care să reflecte titlul,informații calitative despre subcapitolul atracții turistice si nu resurse naturale, ci doar elemente de atracții turistice

la subcapitolul de produse turistice, trebuie detaliat acelea care sunt specifice Județului, care aduc valoare adăugate și care contribuie la formarea PIB-ului, nu o înșiruire a tuturor produselor, la fel pentru servicii turistice;

Capitolul 5.

- La subcapitolul educație – corelarea analiza nivelului de educație și al calificării forței de muncă;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

lipsesc informații legate de sport și infrastructura sportivă, programe pentru tineret,

- Indicatori fizici de formare continuă-lipsesc
- La subcapitolul de social-lipsesc informații legate de persoanele vârstnice, tinere, cu handicap instituționalizate, de trecut total instituții, centre de plasament și centre sociale pentru vârstnici, nu enumerat, nici o informație despre infrastructura socială;

Capitolul 6

Lipsesc o serie de indicatori fizici foarte necesari analizei de bază la rețele de cale ferată, număr de pasageri la aeroport, cantitate marfă transportată pe diverse mijloace de transport, rețele de energie electrică, rețele edilitare, cât este în mediul urban și cât în rural, eventual impactul activității de transport asupra mediului; indicatori de transport urban lipsesc

Analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor (Analiza SWOT)

Analiza

Capitolul 12 al strategiei cuprinde analiza SWOT ce pornește de la analiza socio-economică și își propune să definească imaginea globală a diferitelor elemente SWOT (puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări) ce caracterizează situația județului Satu Mare.

Analiza generală SWOT este structurată astfel:

- Punctele tari se referă în principal la:
 - Valoarea P.I.B. are un trend crescător
 - Impact economic ridicat al investitorilor străini
 - Cel mai mare producător de căpșuni din țară
 - Activitate industrială stabilă, chiar și în perioada de recesiune economică (industria de mașini și echipamente)
 - Existența a 4 parcuri industriale

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Resurse naturale - ape geotermale
- Tradiții populare, produse "made in"
- Piață a muncii echilibrată
- Mentalitatea serioasă față de muncă a populației active
- Dinamica pozitivă a balanței comerciale
- Nivel ridicat al polarizării urbane
- Dinamica pozitivă a funcției de locuit
- Economie urbană dezvoltată
- Potențial ridicat hidroenergetic și geotermal
- Accesibilitate ridicată pentru majoritate localităților rurale
- Zonă cu un peisaj atractiv, natural și nepoluat ce oferă condiții favorabile pentru un turism variat – existența de obiective turistice importante și diversificate
- Zonă cu importanță strategică și politică datorită proximității acesteia cu Ungaria și Ucraina
- Potențial termal cu sector turistic în creștere
- Moștenire culturală bogată și diversificată de interes regional
- Natalitate mai ridicată decât media națională
- Potențial de a acoperi nișe turistice: balneare, turism itinerant, sporturi de iarnă și extreme
- Creșterea ponderii populației rurale și în special creșterea populației tinere în mediul rural
- Cel mai apropiat municipiu de rețeaua de autostrăzi europeană
- Rețea rutieră europeană dezvoltată
- Cea mai lungă pistă din regiune a Aeroportului Satu Mare
- Implementare sistemului de colectare selectivă și transport a deșeurilor
- Sistem de management integrat al deșeurilor ?
- Apă potabilă suficientă

- Nivelul NOx mai scăzut decât media UE
- Emisiile de gaze cu efect de seră mai reduse decât media UE
- Poziția strategică oferă județului un potențial înalt de dezvoltare în domeniul transporturilor, turism
- Existența acordurilor de colaborare și experiența dobândită în urma diversității mari a proiectelor comune cu județe din Ungaria
- Situatrea Județului în proximitatea coridorului IX
- Existența în județ a unuia dintre cele mai mari puncte de trecere a frontierei feroviar cu spațiul ex-sovietic, Halmeu
- o bună expertiză în privința accesării fondurilor europene, în privința creșterii capacității administrative
- cadru legislativ privind cooperarea teritorială între autorități locale
- experiență și cunoștințe dobândite în planificare strategică la nivel de APL

Punctele slabe se orientează în principal spre:

- Economie bazată în principal pe activități cu valoare adăugată redusă
- Sector CDI slab dezvoltat
- Infrastructura de afaceri insuficient dezvoltată
- Consumuri ridicate de energie în industrie, agricultură, servicii și transport
- Structura excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole, nesustenabile economic. Slabă reprezentare a parteneriatelor în domeniul agriculturii.
- Utilizarea abuzivă a fondului forestier
- Migrația forței de muncă
- Rata de ocupare în scădere
- Populația din mediul urban în scădere
- Nivel de urbanizare scăzut (rețea de utilități publice cu grad avansat de uzură, fond locativ , serviciu urbane insuficient dezvoltate)
- Eficiența termică a blocurilor de locuințe scăzută

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Economia rurală are un grad scăzut de diversificare
- Infrastructură și servicii turistice slab dezvoltate
- Potențialul cultural și turistic al zonei puțin cunoscut și promovat
- Număr mic de structuri de cazare clasificate
- Turism rural slab dezvoltat
- Resurse balneare neexploatate
- Patrimoniu cultural și istoric degradat
- Lipsa pachetelor integrate de informare culturală , turistică
- Scăderea continuă a numărului populației
- Speranța de viață la naștere cea mai scăzută din țară (mai ales la bărbați)
- Rata de dependență demografică este mai ridicată în mediul rural decât în mediul urban
- Nivelul de instruire scăzut al populației rurale
- Aspecte legate de piața muncii și un dezechilibru între cerere și ofertă
- Lipsa curricule de pregătire și a învățământului în domeniul turismului
- Pregătire profesională necorespunzătoare a personalului din turism.
- Degradare continuă a infrastructurii serviciilor medicale;
- Dezvoltare redusă a infrastructurii sociale, mai ales în mediul rural și orașele mici și mijlocii;
- Lipsa unei centuri a municipiului Satu Mare, principalul nod rutier al județului
- Lipsă axă rutieră rapidă (autostradă, drum expres sau drum național cu ocolirea localităților
- Infrastructură rutieră Județeană modernizată în mică măsură
- Lipsă rețele de cale ferată dublă și electrificată
- Nu există o legătură directă feroviară între Satu Mare și Nyiregyhaza
- Intersecțiile între căile rutiere și feroviare sunt în general la nivel și în stare proastă.
- Lipsesc centrele și alte facilități privind transportul intermodal

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Nu există curse aeriene regulate de pasageri, cu excepția puținelor zboruri operate
- Prezența siturilor poluate „istoric” (Poluare industrială a râurilor, unități industriale dezafectate)
- Dezvoltarea insuficientă a infrastructurii de management al deșeurilor
- Nivelul redus al colectării selective a deșeurilor, al reciclării și valorificării acestora;
- Absența zonelor de depozitare a deșeurilor menajere la standarde europene
- Exploatarea intensă a fondului forestier
- Slaba acoperire a rețelei de canalizare în zonele periferice din mediul rural
- Infrastructura precară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor
- Resurse umane insuficiente cantitativ și calitativ față de activitatea instituțională obligatorie
- Capacitatea și expertiza limitată a APL de a pregăti și implementa corespunzător proiecte
- Existența a doar două puncte de trecere a frontierei pentru granița cu Ucraina, care va deveni graniță externă Schengen
- Participare scăzută în proiecte interregionale și transnaționale

Oportunitățile țin de:

- Oportunități pentru dezvoltarea comerțului internațional
- Interes crescut la nivel internațional pentru dezvoltarea turismului eco-sustenabil și conservarea duce la dezvoltare al turismului (turism balnear, turism cultural)
- Potențial de dezvoltare al activităților de cercetare-dezvoltare
- Fonduri europene și naționale pentru organizarea activităților de marketing, de logistică și depozitare a produselor agricole
- Poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea teritorială
- Vecinătatea cu două unități administrativ-teritoriale din două țări: Szabolcs-Szatmár-Bereg (Ungaria) și Transcarpatia (Ucraina), cu o structură teritorială asemănătoare
- Finalizarea autostrăzii Transilvania
- Fonduri europene pentru dezvoltare urbană
- Fonduri pentru dezvoltare rurală

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Programul LEADER și înființarea GAL-urilor.
- Construcția autostrăzi M3 între Nyiregyhaza și Vaja, fiind foarte aproape de Județul Satu Mare
- Încheiere de parteneriate public/privat pentru dezvoltarea turismului.
- Interes crescut pentru valorificarea potențialului balnear
- Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice ca produse transfrontaliere
- Lansarea unor noi produse culturale pe piața turistică
- Existența unor programe Naționale și Europene care sprijină dezvoltarea unor proiecte de formare profesională continuă pentru a crește adaptabilitatea populației la piața muncii
- Creșterea cererilor de specialiști (manageri) în domenii ale economiei inclusiv turism prin adaptarea învățământului la cererea de piață având ca rezultat reducerea șomajului
- Finanțări pentru cursuri de formare profesională și cursuri de calificare pentru populația din mediul rural. (POS DRU) și pentru populația adultă pentru creșterea capacității acestora de a se reintegra pe piața muncii
- Programe de dezvoltarea unor strategii de incluziune socială pentru tineri pentru adaptarea lor în societate
- poziție geostrategică foarte avantajoasă. pe potențiale axe de transport terestru vest-est și nord-sud
- Satu Mare poate juca rolul de centru de distribuție logistic pentru piața din România pentru produse provenite din nordul și vestul Europei.
- Existența proiectului drumului expres transfrontalier Vaja - Satu Mare - Baia Mare-oportunitatea de a fi executat
- Bunele relații de vecinătate cu Ungaria și Ucraina
- Acces sporit la programele de finanțare a protecției mediului prin intermediul fondurilor structurale de coeziune
- Existența programelor Europene pentru susținerea dezvoltării durabile
- Promovarea și co-finanțarea producerii energiei verzi;
- Interes crescut la nivel internațional pentru conservarea biodiversității
- Oportunitatea de utilizare a resurselor de energie regenerabilă

- România , stat membru UE-oportunitatea și necesitatea de dezvoltare și de reformă în domeniul capacității administrative
- Existența programelor de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională-oportunitatea de a le administra, crește presiunea de schimbare și de dezvoltare a serviciilor ce gestionează fondurile
- Granița cu Ungaria va deveni graniță internă Schengen
- Existența altor forme de cooperare internațională: Euroregiunea Carpatica, AER, AEBR, EGT

Amenințările se referă în principal la:

- Concurența zonelor turistice din județele vecine și de peste graniță
- Globalizarea duce la marginalizarea unor sectoare ale economiei în special a celor cu valoare adăugată mică (textile, confecții, alimentară) cu efecte negative asupra competitivității Județului.
- Izolare față de principalele rute comerciale
- Închiderea unor întreprinderi și unități de producție și transferarea unor unități de producție spre țări unde forța de muncă este mai ieftină duce la scăderea numărului de firme cu efecte negative și a sectorului serviciilor
- Sectoarele economice tradiționale nu mai asigură ocuparea și creșterea economică
- Scăderea fluxurilor de investiții străine
- Infrastructura serviciilor publice urbane și rurale deficitară în raport cu nevoile populației
- Protecție socială insuficientă
- Șomaj și sărăcie în creștere
- Scăderea calității vieții în mediul urban
- Migrația în străinătate a populației tinere și a forței de muncă calificată
- Impactul negativ al dinamicii pozitive a funcției de locuire asupra mediului natural și a modului de utilizare a terenurilor
- Imposibilitatea sau constrângerile externe ale înființării unor noi afaceri în mediul rural: costuri de înființare ridicate (bani, timp), impozite
- Relația dintre migrație și piața muncii,
- Deteriorarea continuă a infrastructurii sociale și a calității vieții din mediul urban,

- Absența resurselor financiare disponibile la nivel local pentru infrastructura de transport
- Imposibilitatea valorificării unor resurse turistice
- Apariția fenomenelor climatice extreme, încălzirea globală
- Îmbătrânirea accentuată a populației Județului
- Creșterea fenomenului de brain-drain
- Riscul creșterii abandonului școlar ca urmare a adâncirii crizei economice
- Risc scădere școli din mediul rural ca urmare a scăderii natalității
- Dezvoltarea axei rutiere rapide Debrecen - Oradea - Zalău - Cluj-Napoca - Târgu Mureș - Brașov / Iași ca principală axă vest - est pentru jumătatea nordică a
- Degradarea și mai accentuată a infrastructurii de transport feroviar.
- Poluarea factorilor de mediu (aer, apă, sol) și pericolul degradării florei și faunei în zonele protejate, din cauza turismului necontrolat
- Fragmentarea habitatelor din cauza dezvoltării infrastructurii
- Nerespectarea reglementărilor urbanistice în dezvoltarea localităților
- Afectarea fizică și poluarea zonelor de exploatare a resurselor naturale
- În Anexa 3 a POR sunt prezentate și analizele SWOT aferente celor 8 regiuni de dezvoltare. În general, se poate afirma că analiza generală SWOT din POR reflectă mai mult sau mai puțin concluziile analizelor SWOT regionale
- Cooperarea formală și fără rezultate concrete
- Capacitate limitată de absorbție la nivel local a fondurilor europene
- Lipsa de atractivitate și motivație a resurselor umane din punct de vedere a salariilor din administrația publică

Evaluarea analizei SWOT

Pentru a efectua analiza pe capitolul SWOT, trebuie să avem în vedere în principal două întrebări care sunt:

- Care sunt aspectele analizei SWOT ce pot fi considerate „doar dorințe” și care sunt cele care se bazează pe analiza situației existente elaborată la nivel de județ?

- Analizele SWOT pentru fiecare domeniu analizat au fost efectuate corect iar concluziile formulate privind problemele, discrepanțele și oportunitățile de dezvoltare sunt corecte?

Criteriile avute în vedere la evaluarea analizei SWOT sunt:

- Consistența
- Coerența
- Echilibrul între punctele tari - oportunități și puncte slabe - amenințări
- Concentrarea pe factorii tangibili
- Factorii ce pot fi cuantificați și folosiți

În analiza *punctelor tari* trebuie să avem în vedere faptul că punctele tari ale Județului definesc valorile pozitive și condiționările interne care pot constitui surse pentru atingerea obiectivului strategic. Un punct forte reprezintă orice element tangibil, element sau factor ce poate fi cuantificat care facilitează atingerea obiectivului. *Punctele slabe* înseamnă acele arii de vulnerabilitate, zone de resurse sărace și alte valori negative sau condiționări negative, care împiedică atingerea obiectivelor.

În ceea ce privește *punctele tari și punctele slabe*, se poate afirma că o mare parte a acestora se reflectă în analiza situației existente.

Evaluatorul este de părere că există afirmații privind *punctele tari* din analiza SWOT a Județului care par a se baza mai mult pe presupuneri decât pe fapte reale; mai mult, par a se încadra mai degrabă în categoria oportunităților decât în cea a punctelor tari.

Acestea sunt următoarele:

În capitolul de Economie - afirmațiile din analiza SWOT- informațiile referitoare la balanța comercială-trebuie reformulate –nu este balanță comercială echilibrată ci deficit dar cu o dinamică pozitivă; afirmația referitoare la repartitia forței de muncă echilibrată pe sexe nu se susține cu analiza situației existente pentru că numărul populației masculine este mai mare decât cel feminin.

Afirmația adaptabilitatea IMM-urilor nu se susține în analiza socio-economică. La capitolul Dezvoltare urbană afirmația *Apariția procesului de suburbanizare a populației* poate avea dublă interpretare de punct tare sau slab, dacă luăm în considerare faptul că vorbim de un județ slab urbanizat. De asemenea cuvântul relativ nu dă consistență și nu există factorul tangibil în afirmație, așa că acolo

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

unde afirmațiile conțineau acest cuvânt a fost analizată susținerea în analiza socio-economică și a fost înlăturat elementul relativ sau a fost eliminată afirmația.

În capitolul de turism o parte din afirmații trebuie reformulate astfel încât să fie mai cuprinzătoare și de asemenea să demonstreze caracterul de valoare, consistență, punct tare. Faptul că este identificată prezența apelor termale și minerale, prezența zonelor protejate, număr mare de lacuri și trasee turistice nu demonstrează caracterul de punct forte. Se vor reformula afirmațiile să fie consistente și tangibile.

În capitolul de resurse umane afirmația *Populație cu componentă socio-demografică relativ avantajoasă pentru o dezvoltare organică* nu are înțeles, se propune renunțarea la ea sau reformularea.

În capitolul Infrastructura afirmația *Autostrada M3 este în construcție în continuare între Nyiregyhaza și Vaja*, este în fapt o oportunitate fiind o influență a factorilor externi. Afirmațiile *acoperirea telefonică este bună și s-a demarat acoperirea cu internet, Furnizarea energiei electrice a localităților este soluționată* sunt relative, inconsistente și nu au susținere în analiza socio-economică, dacă nu există o analiză a datelor reale, indicatori fizici.

O parte din afirmațiile din capitolul de mediu nu au consistență pentru că nu se susțin în analiza socio-economică, nu sunt indicatori cuantificabili referitor la calitatea apei, la emisiile de carbon afirmația *Scăderea indicatorilor generali de poluare și emisiilor* nu se susține. Trebuie restructurată analiza SWOT la capitolul de mediu astfel încât să reflecte mai bine problemele asociate diferitelor sectoare de mediu, mai exact cele care fac obiectul analizei la nivel european conform cu țintele de la Kyoto.

Concluzia care rezultă este că cele două elemente SWOT sunt echilibrate, cu condiția reformulării a unor afirmații care deja au fost amintite mai sus. Analiza SWOT este bună în ansamblu. Cu toate acestea, acest instrument nu este utilizat la întregul sau potențial.

Analiza SWOT urmărește doar până la un anumit punct logica acestui instrument pentru facilitarea formulării strategiei. În vederea întăririi potențialului de elaborare a strategiei, ar putea fi luată în considerare includerea unei secțiuni care să conțină informații cu privire la modalitatea în care punctele tari și slabe interne, pe de o parte, și oportunitățile și amenințările externe pe de alta parte, pot fi transformate în strategii posibile prin care să se asigure că punctele tari sunt pe deplin valorificate și ca punctele slabe sunt eliminate, pentru a putea beneficia de oportunitățile externe și a fi prevenite amenințările din mediul extern.

De asemenea este de știut că elementele de puncte slabe ar trebui să fie mai multe luând în considerare în general situația macroeconomică destul de degradată din ultimii ani iar în particular datorită poziției Județului în ierarhia județelor din punct de vedere economic.

Factorii tangibili sunt factorii ce pot fi influențați prin activitățile de intervenție strategice. Se poate spune că majoritatea concluziilor analizei SWOT prezentate sunt tangibile.

Se poate formula o concluzie asemănătoare în legătură cu posibilitatea în care se pot măsura și folosi concluziile propuse pentru *punctele tari* și *punctele slabe*.

Concluziile privind *oportunităților* și *amenințărilor* se pot axa mai mult pe presupuneri și pe modul de percepție comparativ cu cele din cazul *punctelor tari* și *punctelor slabe*. Concluziile analitice referitoare la aceste aspecte sunt:

Unele din *oportunitățile* și *amenințările* descrise exprimă speranța sau teama de a atinge, respectiv de a nu atinge anumite obiective ale unor axe prioritare propuse;

Două afirmații privind *amenințările* se referă la posibila lipsă de capacități financiare ale autorităților locale pentru a putea absorbi resursele UE disponibile; Acest risc atrage după sine o întrebare: există suficientă capacitate de co-finanțare pentru ca Județul să poată participa la activitățile programului de dezvoltare propus?

Caracterul tangibil sau măsurabil al acestor elemente este mai puțin sigur decât în cazul punctelor tari și punctelor slabe.

Evaluarea relevanței

Evaluarea relevanței strategiei se poate face pornind de la întrebările de mai jos:

- Prioritățile și măsurile propuse pot fi deduse logic din analiză și strategie?
- Strategia propusă, inclusiv obiectivele strategiei, este destul de relevantă în cazul problemelor, nevoilor și potențialului identificat prin intermediul analizelor (*puncte tari* și *puncte slabe*)?
- În cazul tendințelor și provocărilor viitoare identificate (*oportunități* și *amenințări*), strategia propusă, inclusiv obiectivele acesteia, este destul de relevantă?
- Relevanța strategiei poate fi amplificată cu ajutorul altor elemente ale analizelor?
- Pe ce combinații ale elementelor SWOT se bazează (*puncte tari* / *oportunități*, *puncte slabe* / *oportunități*, *puncte tari* / *amenințări* sau *puncte slabe* / *amenințări*) și este caracterizată în general strategia?

Pentru a răspunde la prima întrebare, evaluatorul a încercat să structureze afirmațiile SWOT în funcție de obiectivele propuse în cadrul strategiei. Acest exercițiu a condus la următoarele observații legate de relevanța alegerii obiectivelor verticale și orizontale precum și a de intervenție propuse:

- În general prioritățile și măsurile pot fi deduse logic din strategie. În particular pentru strategia Județului Satu Mare, obiectivele verticale și cele orizontale conțin măsuri de intervenție ce sunt deduse logic și care sunt intervenții logice a urmării analizei SWOT.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

- Nu există un echilibru între unele elemente SWOT - în cazul unor obiective și măsuri; turismul este abordat mult prea detaliat iar unele măsuri devin redundante, în timp ce alte obiective și măsuri sunt mai general tratate deși este unul din cele 5 obiective verticale importante, de exemplu –resurse energetice regenerabile
- Intervențiile privind economia, mediul antreprenorial vor afecta și axa prioritară privind turismul și invers; afirmațiile SWOT trebuie evaluate în relație cu cele legate de economie și mediul de afaceri, antreprenorial
- Același lucru este valabil și în cazul priorității privind agricultura și dezvoltarea rurală. De asemenea, în cazul acesta, afirmațiile SWOT trebuie evaluate în relație cu cele legate de dezvoltarea rurală și cea urbană

În Tabelul 1 sunt analizate afirmațiile existente în analiza SWOT și modul în care acestea sunt influențate de axele prioritare propuse și intervențiile aferente (relevanța strategiei în relație cu problemele, nevoile și oportunitățile identificate).

Simbolurile folosite pentru a prezenta caracterul tangibil al concluziilor analizei SWOT sunt:

-intangibil / puțin tangibil;

o neclar

+ rezonabil de tangibil;

++tangibile într-o mare măsură.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Tabel 1. Evaluarea relevanței strategiei

Dezvoltarea infrastructurii suport pentru creșterea economică și dezvoltare echilibrată a Județului			
Puncte tari	Tangibile	Puncte slabe	Tangibile
- Cel mai apropiat municipiu de rețeaua de autostrăzi europeană - Rețea rutieră europeană dezvoltată - Cea mai lungă pistă din regiune a Aeroportului Satu Mare - Poziția strategică oferă Județului un potențial înalt de dezvoltare în domeniul transporturilor, turism	++	Lipsa unei centuri a municipiului Satu Mare, principalul nod rutier al județului	++
	++	Lipsă axă rutieră rapidă (autostradă, drum expres sau drum național cu ocolirea localităților	++
	+	Infrastructură rutieră Județeană modernizată în mică măsură	
	+	Lipsă rețele de cale ferată dublă și electrificată	++
		Nu există o legătură directă feroviară între Satu Mare și Nyiregyhaza	++
		Intersecțiile între căile rutiere și feroviare sunt în general la nivel și în stare proastă	++
		Acces limitat al județului la infrastructura IT și de comunicare;	++
		Infrastructura de afaceri insuficient dezvoltată	
		Degradare continuă a infrastructurii serviciilor medicale;	++
		Dezvoltare redusă a infrastructurii sociale în regiuni, mai ales în mediul rural și orașele mici și mijlocii;	++
		Infrastructura precară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor	++
			++
			++

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Oportunități	Tangibile	Amenințări	Tangibile
–Finalizarea autostrăzii Transilvania	++	Absența resurselor financiare disponibile la nivel local pentru infrastructura de transport	+ +
–Construcția autostrăzi M3 între Nyiregyhaza și Vaja, fiind foarte aproape de Județul Satu Mare	+	Dezvoltarea axei rutiere rapide Debrecen - Oradea - Zalău - Cluj-Napoca - Târgu Mureș - Brașov / Iași ca principală axă vest - est pentru jumătatea nordică a Județului	+
–Existența proiectului drumului expres transfrontalier Vaja - Satu Mare - Baia Mare-oportunitatea de a fi executat	+		
–Programe UE de finanțare pentru dezvoltare urbană și rurală etc. ;	+		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

ECONOMIE			
Puncte tari	Tangibile	Puncte slabe	Tangibile
Valoarea P.I.B. are un trend crescător	++	Economie bazată în principal pe activități cu valoare adăugată redusă	++
Sector terțiar în plină ascensiune	++	Sector CDI slab dezvoltat	
Cel mai mare producător de căpșuni din țară	++	Infrastructura de afaceri insuficient dezvoltată	++
Resurse naturale - ape geotermale	++	Structura excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole, nesustenabile economic.	++
Tradiții populare, produse "made in"	++		
Piață a muncii echilibrată	o	Slabă reprezentare a parteneriatelor în domeniul agriculturii.	
Mentalitatea serioasă față de muncă a populației active	+		+
Balanță comercială dinamică	++		
Potențial ridicat hidroenergetic și geotermal	++		

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Oportunități	Tangibile	Amenințări	Tangibile
Oportunități pentru dezvoltarea comerțului internațional	+	Concurența zonelor turistice din județele vecine și de peste graniță	++
Interes crescut la nivel internațional pentru dezvoltarea turismului eco-sustenabil și conservarea duce la dezvoltare al turismului (turism balnear, turism cultural	++	Globalizarea duce la marginalizarea unor sectoare ale economiei în special a celor cu valoare adăugată mică (textile, confecții, alimentară) cu efecte negative asupra competitivității Județului.	++
Potențial de dezvoltare al activităților de cercetare-dezvoltare	+	Izolare față de principalele rute comerciale	0
Fonduri europene și naționale pentru organizarea activităților de marketing, de logistică și depozitare a produselor	++	Închiderea unor întreprinderi și unități de producție și transferarea unor unități de producție spre țări unde forța de muncă este mai ieftină duce la scăderea numărului de firme cu efecte negative și a sectorului serviciilor	++
		Sectoarele economice tradiționale nu mai asigură ocuparea și creșterea economică	+
		Scăderea fluxurilor de investiții străine	++

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Resurse umane / Piața muncii			
Puncte tari	Tangibile Puncte slabe		Tangibile
Natalitate mai ridicată decât media națională Creșterea ponderii populației rurale și în special creșterea populației tinere în mediul rural Mentalitatea serioasă față de muncă a populației active	++	Scăderea continuă a numărului populației	++
		Speranța de viață la naștere cea mai scăzută din țară (mai ales la bărbați)	++
	++		+
		Rata de dependență demografică este mai ridicată în mediul rural decât în mediul urban	+
	+		++
		Nivelul de instruire scăzut al populației rurale	++
		Aspecte legate de piața muncii și un dezechilibru între cerere și ofertă	+
		Lipsa curricula de pregătire și a învățământului în domeniul turismului	+
		Pregătire profesională necorespunzătoare a personalului din turism.	++
		Riscul creșterii abandonului școlar ca urmare a adâncirii crizei economice	++
		Risc scădere școli din mediul rural ca urmare a scăderii natalității	++

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Oportunități	Tangibile	Amenințări	Tangibile
Existența unor programe Naționale și Europene care sprijină dezvoltarea unor proiecte de formare profesională continuă pentru a crește adaptabilitatea populației la piața muncii	++	Protecție socială insuficientă	++
Creșterea cererilor de specialiști (manageri) în domenii ale economiei inclusiv turism prin adaptarea învățământului la cererea de piață având ca rezultat reducerea șomajului	++	Șomaj și sărăcie în creștere	++
Finanțări pentru cursuri de formare profesională și cursuri de calificare pentru populația din mediul rural. (POS DRU) și pentru populația adultă pentru creșterea capacității acestora de a se reintegra pe piața muncii	++	Migrația în străinătate a populației tinere și a forței de muncă calificată	++
Programe de dezvoltarea unor strategii de incluziune socială pentru tineri pentru adaptarea lor în societate	++	Imposibilitatea sau constrângerile externe ale înființării unor noi afaceri în mediul rural: costuri de înființare ridicate (bani, timp), impozite	++
Salarii mici în comparație cu statele din UE .	o	Relația dintre migrație și piața muncii,	o
		Deteriorarea continuă a infrastructurii sociale și a calității vieții din mediul urban,	++

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

TURISM			
Puncte tari	Tangibile	Puncte slabe	Tangibile
–Resurse naturale și antropice diversificate în județ, cu potențial ridicat pentru dezvoltarea eco-turismului; –Potențial termal cu sector turistic în creștere –Moștenire culturală bogată și diversificată de interes regional –Potențial de a acoperi nișe turistice: balneare, turism itinerant, sporturi de iarnă și extreme.	++	Infrastructură și servicii turistice slab dezvoltate	++
			++
	++	Potențialul cultural și turistic al zonei puțin cunoscut și promovat	
		Număr mic de structuri de cazare clasificate	++
	++	Turism rural slab dezvoltat	++
	++	Resurse balneare neexploatate	++
		Patrimoniu cultural și istoric degradat	
		Lipsa pachetelor integrate de informare culturală, turistică	++
Oportunități	Tangibile	Amenințări	Tangibile
interes crescut pentru valorificarea potențialului balnear Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice ca produse transfrontaliere Lansarea unor noi produse culturale pe piața turistică	+	Concurența zonelor turistice din județele vecine și de peste graniță	++
	++	Imposibilitatea valorificării unor resurse turistice	+
	+	Apariția fenomenelor climatice extreme, încălzirea globală	o

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

MEDIU URBAN			
Puncte tari	Tangibile	Puncte slabe	Tangibile
Nivel ridicat al polarizării urbane Dinamica pozitivă a funcției de locuit Economie urbană dezvoltată	++ + ++	Nivel de urbanizare scăzut (rețea de utilități publice cu grad avansat de uzură, fond locativ , serviciu urbane insuficient dezvoltate)	++
Oportunități	Tangibile	Amenințări	Tangibile
fonduri europene pentru dezvoltare urbană Poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea teritorială	+ o	–Scăderea calității vieții în mediul urban; –Nerespectarea reglementărilor urbanistice în dezvoltarea localităților –Deteriorarea continuă a infrastructurii sociale și a calității vieții din mediul urban	+ + +

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ			
Puncte tari	Tangibile	Puncte slabe	Tangibile
o bună expertiză în privința accesării fondurilor europene, în privința creșterii capacității administrative experiență și cunoștințe dobândite în planificare strategică la nivel de APL	+	Resurse financiare limitate alocate autorităților locale, mai ales în domeniul educației și al serviciilor sociale;	+
		Resurse umane insuficiente cantitativ și calitativ față de activitatea instituțională obligatorie	+
		Capacitatea și expertiza limitată a APL de a pregăti și implementa corespunzător proiecte	+
		Facilități tehnologice și competențe manageriale limitate.	
Oportunități	Tangibile	Amenințări	Tangibile
România , stat membru UE- oportunitatea și necesitatea de dezvoltare și de reformă în domeniul capacității administrative Existenta programelor de cooperare teritorială ale Uniunii Europene, finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională- oportunitatea de a le administra, crește presiunea de schimbare și de dezvoltare a serviciilor ce gestionează fondurile	+	Capacitate limitată de absorbție la nivel local a fondurilor europene	+
		Lipsa de atractivitate și motivație a resurselor umane din punct de vedere a salariilor din administrația publică	+

Înainte de a prezenta concluziile acestei analize, trebuie ținut seama că exercițiul de mai sus se bazează doar pe întrebarea ce efect **ar putea** avea strategia/obiectivele / intervențiile (fără a lua în considerare resursele disponibile).

Evaluatorul consideră că nevoile de resurse și măsuri care pot fi folosite pentru soluționarea problemelor identificate nu sunt evidențiate și nici cuantificate foarte explicit.

În același timp însă analiza SWOT a evidențiat următoarele nevoi de :

- A dezvolta competitivitatea mediului antreprenorial în sectorul agroalimentar, industrial dar și de servicii să-și crească valoarea adăugată;
- A crește competitivitatea sectorului turistic prin dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice slab dezvoltate și de apune în valoare și promova potențialul natural și balnear al Județului și transformarea lui în destinație turistică culturală și de sănătate;
- A crește valoarea adăugată a activităților din sectorul agricol și dezvoltarea mediului rural prin creșterea competitivității sectorului agricol și îmbunătățirea condițiilor pentru ferme mici dar și prin asigurarea viabilității zonelor rurale prin diversificarea economiei rurale și crearea de noi locuri de muncă;
- A valorifica resursele energetice regenerabile prin stimularea preocupărilor și investiții în producția de energie regenerabilă , promovarea energiilor alternative și promovarea culturii energetice;
- A reduce dezechilibrele și de creștere a integrării sociale la nivelul Județului prin îmbunătățirea calității serviciilor sociale și inițierea unor măsuri active de reducere a efectelor negative ale migrației;
- A crea infrastructura necesare descongestionării traficului în principalul nod rutier al județului, precum și acela de a dezvolta o infrastructură rutieră rapidă necesară dezvoltării mediului de afaceri și de a scoate din izolare rutele comerciale;
- A dezvolta infrastructura de afaceri, IT și de comunicare și de utilități necesară dezvoltării și creșterii competitivității mediului economi și creșterii calității vieții cetățenilor;
- De a valorifica și dezvolta resursele umane prin creșterea nivelului de instruire și calificare a populației pentru a face față exigențelor de dezvoltare ale mediului de afaceri;

- A oferi cetățenilor județului servicii medicale și sociale de calitate la standarde europene;
 - A oferi persoanelor din turism dar și din domenii noi economice training adecvat în dezvoltarea de afaceri noi și de dobândirea de cunoștințe și transfer tehnologic;
 - A promova inițiativele prietenoase cu mediul înconjurător și conservarea;
 - Dezvoltare teritorială prin dezvoltarea relațiilor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională ale Județului pentru susținerea domeniilor prioritare;
- Strategia propusă inclusiv obiectivele și intervențiile au luat în considerare eventuale tendințe și provocări, așa cum au fost identificate în amenințări și oportunități, demonstrând încă odată relevanța.
 - Relevanța strategiei poate fi amplificată corelând-o și cu ajutorul elemente de analiză la nivel regional și chiar național.
 - Combinațiile utilizate în analiză au fost în general Puncte Tari - Puncte Slabe și Oportunități – Amenințări, aducând un plus de consistență datorită caracterului factorilor, interni versus externi.

Principalele concluzii ale evaluării sunt:

- Majoritatea afirmațiilor SWOT vor fi influențate de domeniile strategice de intervenții, de obiectivele orizontale și verticale propuse și intervențiile aferente. Cu mici excepții, (în tabelul 1 au fost analizate și s-a explicat susținerea sau nu corelată cu analiza socio-economică), putem susține că afirmațiile din analiza SWOT au consistență, coerență și relevanță. Acest lucru este evidențiat mai ales în cazul intervențiilor din domeniul mediului antreprenorial și turism;
- Strategia propusă este relevantă pentru problemele, nevoile și oportunitățile identificate;
- Deși – cum s-a mai spus – numărul punctelor slabe și al amenințărilor îl depășește pe cel al punctelor tari și oportunităților, totuși se poate ajunge la concluzia că strategia încearcă să creeze legături între toate elementele SWOT;
- Cu toate acestea, acest instrument nu este utilizat la întregul său potențial;
- Analiza SWOT urmărește doar până la un anumit punct logica acestui instrument pentru facilitarea formulării strategiei;
- În vederea întăririi potențialului de elaborare a strategiei, ar putea fi luată în considerare includerea unei secțiuni care să conțină informații cu privire la modalitatea în care punctele tari și slabe interne, pe de o parte, și oportunitățile și amenințările externe pe de altă parte, pot fi transformate în

strategii posibile prin care sa se asigure ca punctele tari sunt pe deplin valorificate si că punctele slabe sunt eliminate, pentru a putea beneficia de oportunitatile externe si a fi prevenite amenințările din mediul extern;

Concluzii generale

Având în vedere analizele și evaluările de mai sus legate de analiza socio-economică, analiza SWOT și relevanța, se pot formula următoarele concluzii generale cu privire la această componentă:

- Analiza socio-economică este considerată ca fiind suficientă și destul de riguroasă pentru a justifica concluziile formulate pornind de la ea pentru elaborarea strategiei;
- Aceeași concluzie – dacă se adaugă informațiile din CASETĂ II – se poate formula și în ceea ce privește validitatea concluziilor analizei SWOT. Majoritatea acestora pot fi influențate de strategia propusă și obiectivele sale operaționale;
- Există o legătură logică între obiectivele și măsurile propuse în cadrul și analizele făcute și strategie;
- Evaluatorul consideră că nevoile acoperite sunt cele reale și în concordanță cu situația actuală din județ;
- Strategia propusă, inclusiv obiectivele strategice ale acesteia, sunt suficient de relevante pentru problemele, nevoile și potențialul identificate în urmă analizelor (*puncte tari și puncte slabe*);
- Strategia propusă, inclusiv obiectivele strategice, sunt suficient de relevante pentru tendințele și provocările viitoare identificate (*oportunități și amenințări*);

EVALUAREA JUSTIFICĂRII ȘI CONSECVENȚEI STRATEGIEI

Introducere

Acest capitol reprezintă partea cea mai importantă din întreaga evaluare ex-ante., pentru că evaluează și corelează ceea ce a fost analizat în capitolul referitor la situația existentă cu nevoile de intervenții Prin direcții de dezvoltare strategice se stabilesc în mod uzual obiective comprehensive care ating numeroși factori ce contribuie la creșterea coeziunii sociale și economice, a teritoriului analizat.

În mod consecvent, dintr-o perspectivă de sus în jos, strategia include o gamă relativ largă de instrumente, exprimate sub forma priorităților, iar aceste priorități sunt transformate în diferite acțiuni (măsuri). Implementarea strategiei Județului Satu Mare implică niveluri administrative diferite și alte mai multe persoane interesate, cum ar fi de exemplu partenerii socio-economici, agenții de implementare, organisme intermediare, autoritățile de management care gestionează diferite programe operaționale.

În cadrul acestui capitol se au în vedere mai multe întrebări cheie la care trebuie să găsim răspuns, astfel întrebările cele mai importante sunt: Cât de potrivită este strategia propusă? Dar justificarea strategiei propuse? Strategia este consecventă și care sunt posibilele riscuri legate de politică?

Se mai au în vedere și alte întrebări și aspecte cheie:

- *Evaluarea justificării strategiei*
 - Se poate demonstra de ce s-au ales anumite priorități?
 - Ponderea și importanța obiectivelor specifice și a priorităților sunt justificate de informațiile din analiza socio-economică?
 - Prioritățile și măsurile pot fi explicate în întregime de logica intervenției?
 - Există complementaritate și sinergie între obiectivele, axele prioritare și acțiunile propuse?
 - Pot apărea conflicte între obiectivele propuse?
- *Evaluarea consecvenței strategiei alese*
 - Justificarea strategiei trebuie realizată la nivelul obiectivelor globale pe baza nevoilor în schimbare și a disparităților cheie (locuri de muncă, venit, aspecte orizontale etc.) și în acord cu politicile și prioritățile regionale, naționale și comunitare.
 - Evaluarea ex-ante ar trebui să prezinte o analiză a concordanței dintre obiectivele operaționale strategice / cele specifice și resursele disponibile.
 - Combinația de direcții strategice propusă este optimă sau există conflicte între direcțiile strategice alese?

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Evaluarea justificării strategiei

O concluzie preliminară este aceea că strategia propusă și obiectivele sale strategice sunt suficient de relevante pentru problemele, nevoile și potențialul identificate prin analiza SWOT.

Majoritatea afirmațiilor SWOT sunt demonstrate de argumente fundamentate prin/de analiza socio-economică. În unele cazuri, totuși, acestea nu rezultă în întregime din analize, ci din alte documente de programare, tematice și/sau regionale (Strategia de Specializare Inteligență Nord-Vest și PDR Nord-Vest 2014-2020).

Deși cu ocazia unor etape anterioare a analizei ex-ante, s-a solicitat comprimarea analizei socio-economice s-a admis ca versiunea finală să păstreze cât mai multe informații. Așa cum s-a mai afirmat, fiecare din obiectivele verticale și orizontale și axele prioritare propuse pot fi conectate la elementele SWOT.

Tabelul 2 prezintă o analiză a relației dintre afirmațiile SWOT și obiectivele și prioritățile și măsurile propuse.

Tabel 2: Relația dintre afirmațiile SWOT și axele prioritare propuse

SWOT – Afirmații	Legătura cu obiectivele, prioritățile și măsurile
PUNCTE TARI	
Activitate industrială stabilă, chiar și în perioada de recesiune economică (industria de mașini și echipamente)	OS ₃ P _{3.2} .
Impact economic ridicat al investitorilor străini	OS ₃ P _{3.2} .
Tradiții populare, produse "made in"	OS ₁ P _{1.1}
Adaptabilitatea sectorului IMM și dezvoltarea spiritului antreprenorial	OS ₃ P _{3.3} .
Potențial agricol important, solul și clima sunt favorabile pentru activități de producție vegetală și creșterii animalelor	OS ₃ P _{3.1} .
Creșteri de activitate în domeniul agriculturii și turismului	OS ₃ P _{3.1} și OS ₁ P _{1.1}
Potențial ridicat hidroenergetic și geotermal	OS ₁ P _{1.1} și OS ₃ P _{3.2} .
Cel mai mare producător de căpșuni din țară	OS ₃ P _{3.1} .
Mentalitatea serioasă față de muncă a persoanelor	OS ₃ P _{3.3} .
Nivelul ridicat al polarizării urbane	OS ₂ P _{2.1}
Economie urbană dezvoltată (în municipiile Satu Mare și Carei)	OS ₃ P _{3.2} .

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Accesibilitate ridicată pentru majoritatea localităților rurale	OS2 P2.1
Zonă cu un peisaj atractiv, natural și nepoluat ce oferă condiții favorabile pentru un turism variat –existența de obiective turistice importante și diversificate	OS1 P1.1 OS 2 P2.2.
Zonă cu importanță strategică și politică datorită proximității cu Ungaria și Ucraina	OS2 P2.1 OS4 P4.3 OS3 P3.2
Potențial termal cu sector turistic în creștere	OS1 P1.1
Potențial de a acoperi nișe turistice: balneare, turism itinerant, sporturi de iarnă și extreme	OS1 P1.1
Natalitate mai ridicată față de media națională	OS 3 P3.1 si P3.3.
Creșterea ponderii populației rurale și în special a populației tinere	OS3 P3.1
Diversitatea etnică, religioasă și etno-culturală a populației	OS1 P1.1. si P1.2
Satu Mare este cel mai apropiat municipiu reședință de județ din România de rețeaua auto-stradală europeană	OS2 P2.1
Rețeaua rutieră europeană dezvoltată	OS2 P2.1
Municipiile și orașele și majoritatea comunelor de interes turistic au rețea de apă potabilă	OS 2 P2.2.
Implementarea sistemului de colectare selectivă și transport a deșeurilor	OS 2 P2.2.
Sistem de management integrat al deșeurilor	OS 2 P2.2.
Nivelul NOx mai scăzut decât media UE	OS 2 P2.2.
Emisiile de gaze cu efect de seră mai reduse decât media UE	OS 2 P2.2.
Poziția geografică strategică oferă Județului un potențial înalt de dezvoltare în domeniul transporturilor și turismului	OS1 P1.1 OS3 P3.2
Existența acordurilor de colaborare și experiența dobândită în urma diversității mari a proiectelor comune cu Județul Szabolcs-Szatmar-Bereg și Transcarpatia	OS4 P4.3
O bună expertiză în privința accesării fondurilor europene, în privința creșterii capacității administrative	OS4 P4.1

PUNCTE SLABE	
Economie bazată în principal pe activități cu valoare adăugată redusă	OS3 P3.2
Activitatea economică concentrată în jurul orașului Satu Mare	OS3 P3.2
Ponderea scăzută a serviciilor comerciale în sectorul terțiar	OS3 P3.2
Infrastructura de afaceri insuficient dezvoltată	OS3 P3.2
Sector CDI slab dezvoltat	OS3 P3.2
Structura excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole, nesustenabile	OS3 P3.1

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

economic.	
Slabă reprezentare a parteneriatelor în domeniul agriculturii	OS3 P3.1
Consumuri ridicate de energie în industrie, agricultură, servicii și transport	OS3 P3.1
Dificultățile de comercializare a producției agricole a fermelor de semi-subsistență	OS3 P3.1
Rata de ocupare în scădere	OS3 P3.2
Grad redus de salarizare	OS3 P3.2
Scăderea populației în mediul urban	OS3 P3.2
Nivel de urbanizare scăzut (rețea de utilități publice cu grad avansat de uzură, fond locativ, servicii urbane insuficient dezvoltate	OS2 P2.1
Eficiența termică a blocurilor de locuințe scăzută	OS2 P2.2
Economia rurală are un grad scăzut de diversificare	OS3 P3.1 și P3.3 și OS1 P1.1
Infrastructură și servicii turistice slab dezvoltate	OS1 P1.1
Potențialul cultural și turistic al zonei puțin cunoscut și promovat	OS1 P1.1
Număr mic de structuri de cazare clasificate	OS1 P1.1
Turism rural slab dezvoltat	OS1 P1.1
Resurse balneare neexploatate	OS1 P1.1
Patrimoniu cultural și istoric degradat	OS1 P1.1
Lipsa pachetelor integrate de informare culturală , turistică	OS1 P1.1
Scăderea continuă a numărului populației	OS3 P3.1 și P3.3
Pregătire profesională necorespunzătoare a personalului din turism	OS1 P1.1
Lipsa curriiculei de pregătire și a învățământului în domeniul turismului	OS1 P1.1
Rata de dependență demografică este mai ridicată în mediul rural decât în mediul urban	OS3 P3.1
Nivelul de instruire scăzut al populației rurale.	OS3 P3.1
Infrastructura de sănătate încă slab dezvoltată	OS2 P2.3
Dezvoltarea redusă a infrastructurii sociale, mai ales în mediul rural și orașele mici și mijlocii	OS2 P2.3
Lipsa unei centuri a municipiului Satu Mare, principalul nod rutier al județului	OS2 P2.1
Lipsă axă rutieră rapidă (autostradă, drum expres sau drum național cu ocolirea localităților).	OS2 P2.1
Drumurile drumurile județene și comunale sunt în mare parte nemodernizată	OS2 P2.1
Intersecțiile între căile rutiere și feroviare sunt în general la nivel și în stare proastă	OS2 P2.1
Lipsesc centrele și alte facilități privind transportul intermodal	OS2 P2.1
Infrastructură de utilități publice insuficient dezvoltată	OS2 P2.2
Dezvoltarea insuficientă a infrastructurii de management a deșeurilor	OS2 P2.2

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Nivelul redus al colectării selective a deșeurilor, al reciclării și valorificării acestora	OS2 P2.2
Scăderea capacității financiare din cauza prelungirii crizei economice și financiare	OS4 P4.1 și P4.2
Lipsa competențelor de gestionare a resurselor financiare,	OS4 P4.1 și P4.2
Concentrarea proiectelor de parteneriat cu scop punctual fără componentă strategică vizând dezvoltarea parteneriatului	OS4 P4.1
Resurse umane insuficiente cantitativ și calitativ față de activitatea instituțională obligatorie	OS4 P4.1
Capacitatea și expertiza limitată a APL de a pregăti și implementa corespunzător proiecte	OS4 P4.1

OPORTUNITĂȚI	
Potențial pentru dezvoltarea comerțului internațional	OS3 P3.2
Interes crescut la nivel internațional pentru dezvoltarea turismului eco-sustenabil și conservarea duce la dezvoltare al turismului (turism balnear, turism cultural)	OS1 P1.1
Potențial de dezvoltare al activităților de cercetare-dezvoltare	OS3 P3.2
Fonduri europene și naționale pentru organizarea activităților de marketing, de logistică și depozitare a produselor agricole	OS3 P3.1
Poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea teritorială	OS4 P4.3
Vecinătatea cu două unități administrativ-teritoriale din două țări: Szabolcs-Szatmár-Bereg (Ungaria) și Transcarpatia (Ucraina), cu o structură teritorială asemănătoare	OS4 P4.3
Finalizarea autostrăzii Transilvania	OS2 P2.1
Fonduri europene pentru dezvoltare urbană	OS2 P2.1
Fonduri pentru dezvoltare rurală	OS2 P2.1
Construcția autostrăzi M3 între Nyiregyhaza și Vaja, fiind foarte aproape de Județul Satu Mare	OS2 P2.1
Încheiere de parteneriate public/privat pentru dezvoltarea turismului	OS1 P1.1
Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice ca produse transfrontaliere	OS1 P1.1 și OS4 P4.3
Lansarea unor noi produse culturale pe piața turistică	OS1 P1.1
Existența unor programe Naționale și Europene care sprijină dezvoltarea unor proiecte de formare profesională continuă pentru a crește adaptabilitatea populației la piața muncii	OS3 P3.3
Creșterea cererilor de specialiști (manageri) în domenii ale economiei inclusiv turism prin adaptarea învățământului la cererea de piață având ca	OS1 P1.1 și OS3 P3.3

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

rezultat reducerea șomajului	
Finanțări pentru cursuri de formare profesională și cursuri de calificare pentru populația din mediul rural (POCU) și pentru populația adultă pentru creșterea capacității acestora de a se reintegra pe piața muncii	OS3 P3.1 si P3.3
Programe de dezvoltarea unor strategii de incluziune socială pentru tineri pentru adaptarea lor în societate	OS2 P2.3
Poziție geostrategică foarte avantajoasă. pe potențiale axe de transport terestru vest-est și nord-sud	OS2 P2.1
Satu Mare poate juca rolul de centru de distribuție logistic pentru piața din România pentru produse provenite din nordul și vestul Europei	OS2 P2.1 si OS3 P3.1 si P3.3
Existența proiectului drumului expres transfrontalier Vaja - Satu Mare - Baia Mare-oportunitatea de a fi executat	OS2 P2.1
Existența programelor Europene pentru susținerea dezvoltării durabile	OS2 P2.2
Promovarea și co-finanțarea producerii energiei verzi	OS2 P2.2
Oportunitatea de utilizare a resurselor de energie regenerabilă	OS2 P2.2
Granița cu Ungaria va deveni graniță internă Schengen	OS2 P2.1 si OS4 P4.3

AMENINȚĂRI	
Concurența zonelor turistice din județele vecine și de peste graniță	OS1. P1.1
Globalizarea duce la marginalizarea unor sectoare ale economiei în special a celor cu valoare adăugată mică (textile, confecții, alimentară) cu efecte negative asupra competitivității Județului.	OS3 P3.2
Izolare față de principalele rute comerciale	OS2 P2.1
Închiderea unor întreprinderi și unități de producție și transferarea unor unități de producție spre țări unde forța de muncă este mai ieftină duce la scăderea numărului de firme cu efecte negative și a sectorului serviciilor	OS3 P3.2
Sectoarele economice tradiționale nu mai asigură ocuparea și creșterea economică	OS3 P3.2
Scăderea fluxurilor de investiții străine	OS3 P3.2
Infrastructura serviciilor publice urbane și rurale deficitară în raport cu nevoile populației	OS2 P2.2
Protecție socială insuficientă	OS2 P2.3
Șomaj și sărăcie în creștere	OS2 P2.3
Scăderea calității vieții în mediul urban	OS2 P2.1
Migrația în străinătate a populației tinere și a forței de muncă calificată	OS3 P3.1 si P3.3
Impactul negativ al dinamicii pozitive a funcției de locuire asupra mediului natural și a modului de utilizare a terenurilor	OS2 P2.2

La o primă analiză se poate constata că obiectivele și prioritățile propuse sunt coerente cu afirmațiile SWOT, având în vedere faptul că au fost dezvoltate pornind de la analiza socio-economică.

Ordinea logică și aspectele ce trebuie acoperite de-a lungul procesului de programare arată și justifică obiectivele și prioritățile propuse ca răspuns la nevoile rezultate în analiza situației existente iar selecția acțiunilor este justificată de descrierea măsurilor.

Concluzia este că strategia se justifică și că majoritatea priorităților contribuie de asemenea într-un mod pozitiv la creșterea economică a Județului și mai ales a mediului privat investițional și a turismului, astfel încât totul să conducă la creșterea calității vieții cetățenilor Județului.

Consecvența strategiei

Justificarea strategiei trebuie realizată la nivelul obiectivelor globale pe baza nevoilor în schimbare și a disparităților cheie (locuri de muncă, venit, etc.) și în acord cu politicile și prioritățile locale, regionale, naționale și comunitare.

Analiza s-a axat pe problemele cheie identificate în capitolele referitoare la analiza situației existente a Județului Satu Mare, acele probleme care au stagnat dezvoltarea, precum : Economie bazată în principal pe activități cu valoare adăugată redusă, Scăderea populației în mediul urban, Nivel de urbanizare scăzut (rețea de utilități publice cu grad avansat de uzură, fond locativ, servicii urbane insuficient), infrastructură și servicii turistice slab dezvoltate, structura excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole, nesustenabile economic, migrația forței de muncă, rata de ocupare în scădere,

Pornind de la problemele identificate la nivel Județean, pe baza analizei socio-economice, se poate afirma că acestea au condus la definirea obiectivului general al strategiei și care constă în *"Cresterea atractivitatii Județului Satu Mare, dezvoltarea unui mediu ospitalier și durabil, cu scopul creșterii calitatii vietii locuitorilor, oferirea unor experiente unice turistilor si crearii de oportunitati valoroase investitorilor privati"*

Importanța acordată creșterii competitivității economice este justificată în special datorită faptului că numai prin creștere economică și prin investiții cu valoarea adăugată ridicată poate ajunge la diminuarea disparităților județene și mai ales la dezvoltare durabilă, nu numai pentru locuitori prezenți dar mai ales pentru cei viitori. Este importantă exploatarea oportunității legate de poziționarea strategică la granița cu Ungaria și cu Ucraina, ce dă posibilitatea dezvoltării unor fluxuri comerciale pe ruta vestică dar și nordică.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Concluzii generale privind raționalitatea și consistența

În ceea ce privește raționalitatea și consistența strategiei propuse, concluzia generală ce rezultă este că *Strategia Județului Satu Mare va contribui cu siguranță la "Cresterea atractivității Județului Satu Mare, dezvoltarea unui mediu ospitalier și durabil, cu scopul creșterii calității vieții locuitorilor, oferirea unor experiențe unice turistilor și creării de oportunități valoroase investitorilor privați"*.

Cu certitudine măsurile și acțiunile propuse în strategie, vor conduce la dezvoltarea unui județ competitiv pentru generațiile prezente și viitoare dar cu siguranța nu se va întâmpla într-un singur exercițiu de programare. Dacă acțiunile vor fi concertate către acest obiectiv atunci va crește și calitatea vieții locuitorilor Județului.

În continuare, prezentăm concluzii privind justificarea și concordanța strategiei:

- Alegerea obiectivelor specifice a priorităților și măsurilor *se justifică prin analiza socio-economică și pot fi explicate de logica intervenției;*
- Din rapoartele elaborate la nivel de administrații publice și regiuni privind capacitatea administrativă a administrațiilor publice, dar și din sondajele efectuate în rândul potențialilor factori interesați au rezultat eventuale probleme cu privire la capacitățile financiare, administrative și tehnice disponibile fapt ce necesită o atenție deosebită pentru asigurarea sprijinului administrațiilor publice și județene în vederea pregătirii proiectelor ce vor fi propuse concret ca și acțiuni de intervenție, dar mai mult și sprijinul acordat pentru asigurarea cofinanțării viitoare, a proiectelor finanțabile din Fonduri Structurale;
- Prioritățile și acțiunile propuse se completează corespunzător și ne putem aștepta să existe sinergie între acestea. Toate acțiunile propuse pot contribui la intensificarea investițiilor;
- Combinația de priorități propusă poate fi considerată fezabilă, iar obiectivele nu sunt conflictuale.

EVALUAREA COERENȚEI STRATEGIEI CU POLITICILE UE, NAȚIONALE ȘI REGIONALE ȘI ORIENTĂRILE STRATEGICE COMUNITARE

Evaluarea compatibilității cu CSNR și Orientările Strategice ale UE

Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR) **2007-2013** își propune ca și obiectiv general Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în anul 2015, iar ca obiective specifice: Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene, Creșterea competitivității pe termen

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

lung a economiei românești, Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România, Consolidarea unei capacități administrative eficiente și Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate;

Conform CSNR, tranziția României către o economie de piață a arătat că forțele pieței lăsate singure au tendința să repartizeze inegal pe teritoriul țării creșterea economică și oportunitățile de locuri de muncă, și de a crește disparitățile la nivel local și regional. Prin urmare, pentru a contracara această consecință, strategia CSNR promovează o politică susținută și eficientă în scopul contracarării acestor efecte și în vederea asigurării unei distribuiri echilibrate a creșterii și oportunităților la nivelul țării.

Dezvoltarea Județului prin strategia propusă va fi sprijinită printr-o abordare integrată ce va lua în considerare o dezvoltare durabilă, teritorială, corelând acțiunile de investiții propuse în domeniul infrastructurii de afaceri, de mediu, transport, turism și industrii regenerabile, cu acțiuni ce vizează dezvoltarea resurselor umane și mai ales și cu măsuri ce vizează creșterea calității vieții, prin următoarele domenii:

1. Creșterea competitivității economice a Județului (prin atragerea investitorilor, dezvoltarea IMM-urilor, dezvoltarea de clustere și incubatoare de afaceri)
2. Dezvoltarea teritorială echilibrată și armonioasă a tuturor localităților din județ
3. Valorificarea durabilă și eficientă a potențialului agricol al Județului
4. Dezvoltarea turismului și a serviciilor adiacente (cu accent pe turismul de sănătate și turismul cultural)
5. Valorificarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creșterea competitivității economice și reducerea inegalităților la nivelul Județului
6. Îmbunătățirea infrastructurii ca suport pentru dezvoltarea economică a Județului/ Transformarea Județului Satu Mare într-un pol logistic de importanță trans-națională
7. Asigurarea dezvoltării durabile prin protejarea mediului și prevenirea manifestării riscurilor
8. Dezvoltarea capacității administrative a autorităților publice și întărirea relațiilor de cooperare în vederea rezolvării problemelor de mediu, dezvoltare economică, inovare, cercetare științifică, accesibilitate ale Județului și întărirea poziției strategice a acestuia

În urma analizei făcute putem concluziona că „Strategia Județului Satu Mare ia în calcul toate aceste obiective și domenii de dezvoltare, demonstrând astfel coerența dintre strategie și CSNR.

Orientările Strategice Comunitare privind coeziunea economică, socială și teritorială prin Strategia Europa 2020, are ca obiectiv general transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. În cadrul acestei strategii au fost propuse 7 inițiative de lucru:

- „O Uniune a inovării” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- „Tineretul în mișcare” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- „O agendă digitală pentru Europa” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;
- „O politică industrială adaptată erei globalizării” pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsura să facă față concurenței la nivel mondial;
- „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- „Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanele care se confruntă cu sărăcie și excluziune socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate;

Crearea unor locuri de muncă mai multe și mai bune prin stimularea persoanelor să deschidă afaceri, prin atragerea mai multor persoane în piața muncii sau în activitatea antreprenorială, creșterea adaptabilității angajaților din întreprinderi și prin intensificarea investițiilor în capital uman.

Luând în considerare strategia propusă, obiectivul general, cele specifice putem afirma că *acestea sunt compatibile cu majoritatea prevederilor cuprinse în Orientările Comunitare pentru perioada 2014-2020.*

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Evaluarea compatibilității strategiei cu obiectivele politicilor regionale și naționale

Principalele arii acoperite de Programul Operațional Regional sunt:

- Politică regională
- Amenajarea teritoriului și urbanism
- Politica privind transporturile
- Politica sanitară
- Politica socială
- Politica educațională
- Politica privind mediul de afaceri, IMM-urile
- Turism

Obiectivul general al **Programului Operațional Regional** constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci.

Obiectivele specifice sunt: Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, prin adoptarea unei abordări policentrice, în vederea stimulării unei dezvoltări mai echilibrate a Regiunilor, Îmbunătățirea accesibilității Regiunilor și în particular a accesibilității centrelor urbane și a legăturilor cu zonele înconjurătoare, Creșterea calității infrastructurii sociale a Regiunilor, Creșterea competitivității Regiunilor ca locații pentru afaceri și Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor.

POR implementează elemente importante ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare (PND), contribuind, împreună cu celelalte Programe Operaționale Sectoriale (PO), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și al Cadrelui Național Strategic de Referință, și anume diminuarea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale UE.

Disparitățile teritoriale, în ceea ce privește dezvoltarea economică și socială, sunt într-un proces de creștere la nivelul întregii țări, deși în câteva cazuri ritmul schimbării a fost atât de rapid încât este dificil de identificat modele structurale. scopul POR este să sprijine, pe cât posibil, o creștere echilibrată a tuturor zonelor țării, nu atât prin redistribuirea resurselor publice, cât mai ales prin asigurarea, ca toate

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

zonele să aibă un nivel minim de infrastructură de afaceri, socială și capital uman, care să permită creșterea economică.

POR sprijină dezvoltarea locală pe o abordare de jos în sus complementară cu abordarea dezvoltării structurale național sectoriale de sus în jos prevăzută în majoritatea Programelor Operaționale. POR sprijină, de asemenea, intervențiile locale în zonele cu un nivel ridicat de creștere, pentru a face față problemelor generate de creștere cum ar fi congestionarea, pentru a evita anumite situații de decuplare de la dezvoltarea economică la scară mică și de a asigura durabilitatea creșterii, prin sprijinirea intervențiilor strategice pe termen lung.

Dacă analizăm obiectivul general, cele specifice din POR corelate cu obiectivele propuse în strategia Județului Satu Mare vom constata că există o compatibilitate între acestea.

Complementaritatea cu programele operaționale sectoriale (POS) și alte programe finanțate de FEADR

Pentru a demonstra complementaritatea cu programele operaționale sectoriale prezentăm în continuare în tabel legătura cu direcțiile strategice de dezvoltare.

PRIORITATI	MASURI	PROGRAME
1.1. Dezvoltarea turismului	1.1.1. Dezvoltarea turismului balnear si a serviciilor medicale conexe	POR 2014-2020
	1.1.2. Dezvoltarea agroturismului si promovarea produselor locale traditionale	PNDR 2014-2020
	1.1.3. Dezvoltarea infrastructurii turistice	POR 2014-2020
	1.1.4. Promovarea turismului cultural si istoric	POR 2014-2020 Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA
1.2. Promovarea patrimoniului material si imaterial local	1.2.1. Reabilitarea elementelor de patrimoniu material	POR 2014-2020 Programul Romania-Ungaria
	1.2.2. Promovarea traditiilor, culturii si patrimoniului imaterial multicultural	Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA
2.1. Modernizarea infrastructurii si	2.1.1. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității județului Satu Mare în cadrul rețelei TEN-T	POIM 2014-2020 Programul Romania-Ungaria

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

dezvoltarea serviciilor de transport	2.1.2. Creșterea accesibilității regionale a teritoriului Județean	POR 2014-2020 Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria
	2.1.3. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării urbane	POR 2014-2020 Programul Romania-Ungaria
	2.1.4. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării rurale	PNDR 2014-2020
2.2. Infrastructura și serviciile de protecția mediului	2.2.1. Extinderea accesului populației Județului Satu Mare la serviciile de alimentare cu apă, de evacuare a apelor uzate și de colectare și management integrat al deșeurilor	POIM 2014-2020 Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria
	2.2.2. Creșterea eficienței energetice și a nivelului de utilizare a energiei verzi în Județul Satu Mare	POIM 2014-2020 POR 2014-2020 Programul Romania-Ucraina
	2.2.3. Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea solurilor poluate istoric, monitorizarea calității aerului și adaptarea la schimbările climatice	POR 2014-2020 POIM 2014-2020 Programul Romania-Ungaria Programul Romania-Ucraina Programul ENI HU-RO-SK-UA
	2.2.4. Infrastructură și servicii de intervenții în situații de urgență	POIM 2014-2020 Programul Romania-Ungaria Programul Romania-Ucraina
2.3. Asigurarea accesului egal la servicii medicale, sociale și culturale	2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor medico-sanitare	POR 2014-2020 Programul Romania-Ungaria Programul Romania-Ucraina
	2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de asistență socială	POR 2014-2020 POCU 2014-2020 Programul Romania-Ungaria
	2.3.3. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație și învățământ, spor și tineret	POR 2014-2020 POCU 2014-2020
	2.3.4. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de cultură	Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA Programul Romania-Ucraina
3.1. Dezvoltarea agriculturii	3.1.1. Asigurarea unei forțe de muncă suficiente și calificate pentru agricultură	Programul Romania-Ungaria

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

	3.1.2. Încurajarea și sprijinirea unei agriculturi sustenabile și competitive, și a inovării în domeniu	PNDR 2014-2020
	3.1.3. Încurajarea structurilor colaborative și a transferului de cunoștințe	PNDR 2014-2020
	3.1.4. Susținerea dezvoltării unui sistemului de depozitare a produselor agricole	PNDR 2014-2020
3.2. Atragerea de investiții în domenii economice durabile	3.2.1. Consolidarea parteneriatului instituțional cu mediul privat	
	3.2.2. Creșterea competitivității economice a Județului prin îmbunătățirea productivității, a gradului de specializare și inovare, bazată pe economia verde	POR 2014-2020
3.3. Dezvoltarea capitalului uman și a spiritului antreprenorial	3.3.1. Valorificarea și dezvoltarea resurselor umane	Programul Romania-Ungaria
	3.3.2. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă – consilierea pentru mici antreprenori din zonele rurale	POR 2014-2020
4.1. Creșterea eficienței administrației publice	4.1.1. Întărirea capacității comunităților locale de a genera și gestiona dezvoltarea	POCA 2014-2020
	4.1.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în administrația publică Județeană	POCA 2014-2020
4.2. Îmbunătățirea relației dintre cetățean și administrație		POC 2014-2020 POCA 2014-2020 Programul Romania-Ucraina Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA
	4.2.1. Creșterea calității și accesibilității serviciilor publice oferite de către administrația publică Județeană	
	4.2.2. Creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul administrației publice județene	POCA 2014-2020
	4.2.3. Reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri și cetățenii Județului Satu Mare	POCA 2014-2020 Programul Romania-Ungaria
4.3. Sprijinirea activității formelor asociative	4.3.1. Sprijinirea activității ADI și a GAL-urilor	POCA 2014-2020
	4.3.2. Întărirea rolului reprezentanților Județului Satu Mare în planificarea strategică a cooperării și susținerea cooperării transnaționale	POCA 2014-2020 Programul Romania-Ungaria Programul ENI HU-RO-SK-UA

Evaluatorii sunt de acord cu concluziile echipei de planificare cu privire la corelările dintre diferitele PO, așa sunt prezentate mai sus. Există corelări între strategie și Programele Operaționale Sectoriale.

Concluzii generale privind coerența strategiei

În finalul acestui capitol, sunt prezentate următoarele concluzii privind coerența și concordanța (externă) a strategiei:

- Având în vedere actualul CSNR, Orientările Strategice Comunitare, și Strategia Europa 2020, se poate concluziona că obiectivele strategiei propuse sunt compatibile cu obiectivele politicilor UE și naționale existente;
- Coerența – externă – și conformitatea cu politicile comunitare și naționale este explicată pe larg în capitolul II.1 al strategiei. În tabelul din capitolul 4.3 este prezentată compatibilitatea cu programele operaționale sectoriale și de asemenea sunt prezentate și elementele relevante legate de politicile UE (privind creșterea economică și locurile de muncă, politica de transport a UE, politica de coeziune și cea urbană, Carta UE a IMM-urilor și Incluziune Socială) precum și modul în care strategia propusă răspunde acestor politici;
- Obiectivele specifice, prin prioritățile și măsurile definite, vor contribui direct la realizarea obiectivului general;
- S-a demonstrat că există complementaritate între strategia județului și POR și alte programe operaționale. Se recomandă să se accentueze corelarea prin criteriile de selecție, cu ajutorul cărora să se acorde prioritate proiectelor care dovedesc o complementaritate puternică.

EVALUAREA REZULTATELOR PRECONIZATE ȘI A IMPACTULUI

Cuantificarea obiectivelor la nivelul priorităților

Obiectivul general al strategiei este „Cresterea atractivității Județului Satu Mare, dezvoltarea unui mediu ospitalier și durabil, cu scopul creșterii calității vieții locuitorilor, oferirea unor experiențe unice turistilor și creării de oportunități valoroase investitorilor privați”.

1. Așa cum rezultă din analiza obiectivului general nu s-a propus niciun obiectiv cuantificat. Acest impact va fi greu de definit în termeni cantitativi atât la nivel Județean dar și la nivel de localitate.
2. Se presupune că această strategie va avea un impact pozitiv asupra comunității Județului, dar lipsesc informațiile financiare, motiv pentru care nu se poate face o evaluare a impactului asupra obiectivului

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

general. Orice analiză fără alocare financiară este empirică, fundamentarea se poate face doar pe presupuneri.

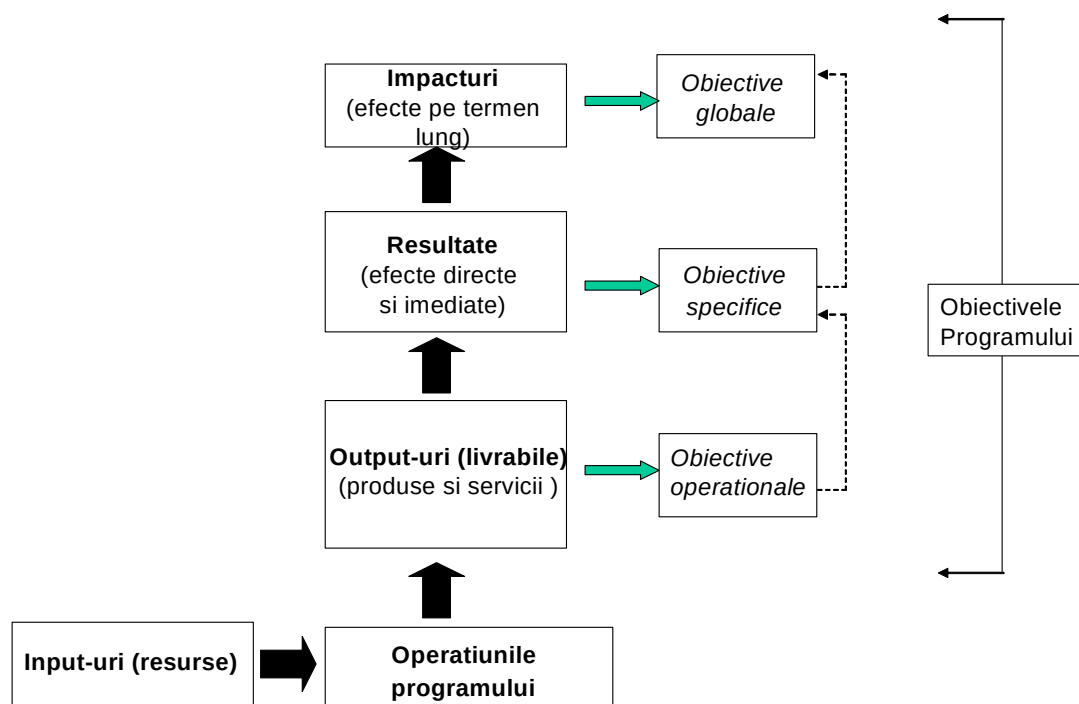
Au fost definite 4 obiective specifice operaționale, fără însă a fi cuantificabili. Din acest motiv nu o să avem o raportare la anumiți indicatori de bază. În ceea ce privește impactul, obiectivele de mai sus sunt explicate în special din punct de vedere calitativ. Comisia Europeană nu solicită indicatori de impact pentru strategii.

Evaluarea rezultatelor preconizate

Indicatori de rezultat (output) și efect (result) preconizate

Capitolul de față ar trebui să se concentrează pe rezultate (output) și efecte (result) cuantificate. Documentul prezentat spre evaluare nu cuprinde (în capitolul V Criterii de evaluare și monitorizare a strategiei), indicatori deși tabelul include și acest tip de informații, ca atare acest capitol este mai mult unul teoretic cu ce fel de indicatori ar trebui să avem în vedere

Un sistem de indicatori este legat în mod inevitabil de logica de programare. Indicatorii sunt legați de ierarhia de obiective în cadrul programelor operaționale, dar și din cadrul CNSR.

Procesul de intervenție logică explică modul în care o intervenție va contribui la realizarea diferitelor niveluri de obiective ale unei politici: obiective operaționale, obiective specifice și obiective globale. Folosind resurse (input-uri): bani, personal, etc. se pot executa operațiuni/activități dintr-un program. Cheltuielile efective dau naștere la o serie de rezultate fizice/output-uri (produse sau servicii), care demonstrează progresul punerii în aplicare a operațiunilor.

Indicatorii sunt un instrument util nu numai pentru a monitoriza, ci și, de asemenea, pentru a verifica coerența programului, indicatorii ar trebui să fie stabiliți de îndată ce obiectivele și prioritățile strategiei au fost definite. După punerea de acord cu privire la aceste priorități și obiective, se poate porni spre elaborarea de indicatori.

Indicatorii reprezintă un instrument bun de control pentru verificarea coerenței strategiei și permit de asemenea o ajustare a potențialelor obiective sau activități. Atunci când indicatorii sunt formulați pe măsură ce strategia se execută, este mult mai dificil să ofere orientări clare pentru solicitanții de finanțare

Comisia Europeană, conform precizărilor din Documentul de Lucru nr. 7, ***„dorește să încurajeze Statele Membre să-și concentreze eforturile pe îmbunătățirea indicatorilor de rezultat în special a acelor ce vor fi utilizați pentru a defini obiectivele fiecărei priorități”***.

În consecință, **indicatorii de rezultat pot fi considerați indicatori esențiali** în managementul programelor operaționale.

Concluzii generale privind impactul și rezultatele preconizate

Se pot formula următoarele concluzii generale legate de impactul și rezultatele preconizate:

- Nu s-au definit indicatorii specifici la nivel de strategie. Totuși, ar trebui făcute unele estimări pentru o serie de indicatori, cum ar fi PIB / cap de locuitor, locuri de muncă create, creșterea ISD și unele rate de creștere privind investițiile private și dezvoltarea turismului (s-au prezentat câteva sugestii);
- La nivelul obiectivelor specifice nu au fost definiți indicatorii de impact, în termeni cantitativi.
- Conform opiniei evaluatorului, este absolut necesar să fie introduși indicatori de rezultat în documentul final, pentru o monitorizare eficientă a strategiei propuse

5. Evaluarea sistemului de implementare

Această componentă a evaluării ex-ante este menită să asigure premisele privind modul și scopul în care monitorizarea și evaluarea strategiei vor îmbunătăți intervențiile ulterioare finanțate cu fonduri structurale.

Calitatea aranjamentelor de implementare și monitorizare determină în final eficiența strategiei. Este necesară o analiză a acestui sistem din perspectiva contribuției acestuia la realizarea unui proces fluid de implementare ținând cont de principiile UE privind transparența și *parteneriatul*.

Această parte a evaluării din păcate nu poate fi evaluată la acest moment datorită faptului că în acest capitol nu sunt incluse aceste informații.

Considerăm că sistemul de implementare și aranjamentele privind monitorizarea strategiei propuse nu au fost dezvoltate în acest moment pentru că lipsesc elementele financiare care dă consistență strategiei.

Fără un plan financiar, fără indicatori de rezultat nu se poate monitoriza strategia propusă și nici nu implică nicio instituție în asumarea ei. Astfel evaluatorul consideră necesar ca pe parcursul obținerii de

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

informații financiare disponibile la nivelul Județului, să se actualizeze strategia cu indicatorii de rezultat, planul financiar și mai ales cu sistemul de implementare.

Evaluarea ex-ante trebuie să se concentreze pe calitatea implementării, a execuției, aranjamentele de monitorizare și evaluare prevăzute și să ajute autoritățile responsabile să identifice îmbunătățirile necesare.

VIII. PROCESUL PARTICIPATIV

Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020 reprezintă instrumentul prin care județul Satu Mare își promovează prioritățile în domeniul economic și social. Această Strategie a fost elaborată într-un larg parteneriat județean, în cadrul proiectului "COMPAS 20 - Concepții și Orientare Modernă, Planificare Armonioasă și Strategică până în 2020", finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative” (PO DCA) 2007-2013, axa prioritară 1 - "Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice", domeniu major de intervenție 1.1 "Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ", operațiunea "Strategii de dezvoltare locală".

Strategia a fost elaborată prin cooperarea permanentă și efortul comun al echipei de implementare a proiectului COMPAS 20 și echipa de implementare din partea consultantului - consorțiului IRCETT SA și UBB, Cluj-Napoca:

-Echipa de implementare a proiectului COMPAS 20 a fost formată din angajați ai Consiliului Județean Satu Mare:

<i>Numele Expertului</i>	<i>Poziția în Proiect</i>
Pîrcălab Oana Dana	Manager de proiect
Savu Ramona Ina Mihaela	Coordonator de proiect
Chereji Luciana Cristina	Responsabil financiar
Vacarciuc Cristina Felicia	Expert tehnic/ achiziții
Istrauan Lacrima Camelia	Asistent manager
Schvarczkopf Ana Erica	Expert contabil
Grecu Margareta Ileana	Expert juridic

-Echipa consultantului

<i>Numele Expertului</i>	<i>Poziția în Proiect</i>
Claudiu Nicolae COȘIER	Team-Leader
Ștefana VARVARI	Coordonator Executiv
Joszeff BENEDEK	Director de proiect – UBB
Marius CRISTEA	Asistent de proiect
Iuliu VESCAN / Mircea ALEXE și Sorin FILIP	Experți mediu
Valer VERES	Expert resurse umane
Cătălin ANGHEL	Expert economie
Mihai GRECU	Expert infrastructură

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Marton BALOGH	Expert administrație publică
Kinga KEREKES / Maria VINCZE	Experți dezvoltare rurală
Janos TALPAS	Expert turism
Livia BANU	Expert cooperare transfrontalieră
Radu COCEAN / Antoniu COȘIER și Anca VIRGINAȘ	Lectori
Ciprian MOLDOVAN	Expert GIS
Sanda Livia CATANĂ	Evaluator ex-ante

Principalele etape parcurse și activități derulate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare au fost:

Etapa 1. Organizarea a două module de instruire

Activitatea 1.1. Pregătirea modulelor de instruire

Activitatea 1.2. Pregătirea și multiplicarea documentelor de suport

Activitatea 1.3. Susținerea modulelor de instruire de către formatorii selectați

Etapa 2.a) Elaborarea analizei primare, analizei SWOT generale și definirea domeniilor de intervenție strategică (DIS)

Activitatea 2.a).1. Agrearea metodologiei și a planului de lucru

Activitatea 2.a).2. Elaborarea bazei de date a actorilor locali relevanți, înființarea Comitetului de Planificare și definirea cadrului de referință

Activitatea 2.a).3. Culegerea datelor și analiza acestora

Activitatea 2.a).4. Elaborarea analizei SWOT generale

Activitatea 2.a).5. Consultarea COMPAS în vederea validării analizei primare și a analizei SWOT și a definirii domeniilor de intervenție strategică

Etapa 2.b). Elaborarea analizei SWOT pe fiecare domeniu de intervenție strategică

Activitatea 2.b).1. Stabilirea unui grup de consultare pentru fiecare DIS identificat în etapa 2.a)

Activitatea 2.b).2. Elaborarea analizei SWOT pentru fiecare domeniu de intervenție strategică

Etapa 3. Elaborarea strategiei de dezvoltare a Județului și a portofoliului de proiecte, varianta draft

Activitatea 3.1. Definirea contextului regional, național și european

Activitatea 3.2. Elaborarea strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare și asigurarea coerenței și conformității strategice cu politicile naționale și europene

Activitatea 3.3. Identificarea portofoliului de proiecte și ierarhizarea acestora pe baza unor criterii bine-definite

Activitatea 3.4. Stabilirea criteriilor de evaluare și monitorizare a strategiei

Activitatea 3.5. Stabilirea modalității de implementare a strategiei

Etapa 4. Organizarea ședințelor de consultare publică și finalizarea strategiei și a portofoliului de proiecte

Activitatea 4.1. Organizarea ședințelor de consultare publică

Activitatea 4.2. Organizarea evaluării independente ex-ante

Activitatea 4.3. Revizuirea strategiei în conformitate cu concluzionarea ședințelor de consultare publică și a evaluării independente ex-ante

Procesul consultativ

Pentru a asigura un cadru de consultare cât mai larg au fost constituite, chiar de la începutul proiectului, un grup inter-instituțional, multi-disciplinar și multi-sectorial numit **Comitet de planificare Județean**, iar după stabilirea domeniilor de intervenție strategică au fost constituite **Grupuri de lucru sectoriale** pe fiecare din aceste domenii, grupuri care au avut și rol consultativ pe parcursul implementării proiectului. Astfel, pe lângă reprezentanți ai administrației publice locale și ai instituțiilor publice relevante, în elaborarea strategiei au fost implicați și reprezentanți ai sectorului privat și chiar ai cetățenilor Județului.

Comitetul de Planificare Județean a fost constituit în cadrul unei ședințe care a avut loc în data de 2 decembrie 2010, la sediul CJ Satu Mare. În cadrul acestei întâlniri a fost prezentată structura partenerială și rolul și atribuțiile membrilor acestei structuri, precum și etapele și planul de acțiune în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare. La această întâlnire au participat: Membrii Grupului COMPAS 20, Reprezentanți ai serviciilor deconcentrate (Instituția Prefectului, Inspectoratul Județean de Poliție, Inspectoratul Județean al Poliției de Frontieră, Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Agenția de Protecția Mediului, Direcția de Sănătate Publică, Direcția Silvică, Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură, Inspectoratul Școlar Județean); Reprezentanți ai Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară și ai primăriilor din județ care și-au constituit microregiuni (Primăria Satu Mare, Primăria Carei, Primăria Tășnad, Primăria Negrești-Oaș, Primăria Turulung, Primăria Culciu, Primăria Ardud); Reprezentanți ai mediului de afaceri local (Camera de Comerț și Industrie); Reprezentanți ai Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest; Reprezentanți ai elaboratorului strategiei: IRCETT și UBB Cluj-Napoca.

Comitetul de planificare Județean este o structură cu rol consultativ, coordonată de președintele CJ Satu Mare și având ca membrii reprezentanți ai comunității, persoane de conducere din instituții și organisme reprezentative ale Județului Satu Mare. Membrii CPJ au ca și atribuții următoarele: Examinează analizele privind situația existentă în Județul Satu Mare, precum și concluziile acestora privind problemele majore identificate la nivel Județean (inclusiv analiza SWOT); Formulează recomandări și propuneri asupra conținutului acestora; Examinează strategia de dezvoltare și formulează observații; Formulează propuneri de proiecte prioritare, examinează și formulează recomandări și propuneri privind portofoliul de proiecte prioritare la nivelul Județului; Examinează și formulează propuneri privind planul de acțiune propus pentru implementarea strategiei; Dezvoltă proiectele din lista de proiecte prioritare.

Grupurile de lucru sectoriale au un rol executiv, fiind formate din experți pe domeniul vizat. Au fost create următoarele grupuri de lucru: Economie, Dezvoltare urbană, Dezvoltare rurală, Turism, Infrastructură, Resurse umane, Mediu, Cooperare transfrontalieră și Capacitate administrativă. Membrii acestor grupuri de lucru au ca și atribuții următoarele: contribuie cu inputuri la elaborarea documentelor (date, informații calitative); contribuie la realizarea analizelor SWOT și identificarea domeniilor de intervenție strategică; contribuie la stabilirea obiectivelor și priorităților; contribuie la identificarea proiectelor prioritare din portofoliu și stabilirea criteriilor de ierarhizare; fac observații pe documentele elaborate și promovează proiectul la nivel local, respectiv în rețelele parteneriale proprii.

În perioada de implementare a Strategiei de dezvoltare, membrii structurilor parteneriale vor avea un rol activ în promovarea priorităților de dezvoltare, identificarea unor surse de finanțare, dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare propuse în strategie, monitorizarea progresului în implementarea strategiei și identificarea unor soluții corective dacă e necesar.

Pe parcursul procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare, partenerii din structurile parteneriale formate au fost consultați asupra următoarelor aspecte: probleme majore (în cadrul analizei SWOT), obiectivele și prioritățile strategice și portofoliul de proiecte.

Legătura cu partenerii din cadrul proiectului, în afara întâlnirilor de lucru (care s-au derulat în perioada decembrie 2010 – martie 2011), s-a menținut permanent prin intermediul e-mailului (grupul compas, comitetul de planificare și grupurile de lucru sectoriale).

De asemenea, pentru a asigura o diseminare cât mai extinsă a rezultatelor proiectului, documentele intermediare și finale au fost postate pe pagina de web a proiectului (www.compas20.ro), pentru a putea fi accesate de un public cât mai larg și a se oferi posibilitatea transmiterii de observații și propuneri către echipa de proiect.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Dezbateri publice

Procesul de consultare a fost un element esențial al acestui proiect în care analiza și strategia au fost validate de către partenerii relevanți și reprezentativi alături de Comitetul de planificare, dar și de la comunitățile locale mai greu de abordat, în special în zonele rurale unde comunicarea web nu este la fel de eficientă ca în zonele urbane.

Astfel, în perioada 7 martie - 16 martie 2011, în cadrul proiectului au fost organizate o serie de ședințe de consultare publică pe tema strategiei de dezvoltare a Județului Satu Mare, ocazie cu care cei prezenți au avut posibilitatea de a-și expune opiniile cu privire la prima variantă a acestui document, în vederea inserării ideilor fezabile propuse de participanți în documentul final. Dezbaterile au vizat publicul din cele 6 microregiuni ale Județului, ședințele de dezbatere având loc în centrele acestor microregiuni și anume în localitățile Negrești Oaș, Turulung, Culciu, Carei, Tășnad și Ardud. Pe lângă publicul vizat, la aceste întruniri au mai participat reprezentanți ai administrației publice locale și reprezentanți ai mediului economic și social de pe raza localităților din fiecare microregiune. Înainte de desfășurarea dezbaterilor publice, publicul larg a fost anunțat prin intermediul mass-mediei locale cu privire la organizarea acestor dezbateri, documentul cadru elaborat putând fi consultat pe site-ul proiectului.

Ultima dezbatere publică a fost relizată în aprilie 2011 în Municipiul Satu-Mare având ca și temă Documentul final – Strategia de dezvoltare socio-economică a Județului Satu Mare 2010-2020. Prezentarea a evidențiat viziunea, obiectivele și prioritățile, precum și proiectele prioritare propuse, urmărind creșterea consensului de la nivel local cu privire la viziunea, obiectivele și prioritățile strategice și la portofoliul de proiecte prioritare. Opiniile și propunerile participanților la consultarea publică au fost centralizate și integrate în documentația finală.

Reactualizarea strategiei

Procesul de revizuire și actualizare a strategiei, în conformitate cu noile direcții de dezvoltare planificate la nivel național, regional și local, precum și în urma finalizării procedurilor de negociere și stabilire a noilor Programe Operaționale Sectoriale și de Cooperare Transfrontalieră 2014-2020, a avut loc în perioada mai 2014-decembrie 2015.

Obiectivele procesului de reactualizare a Strategiei, care acoperă nevoile existente la nivelul Consiliului Județean Satu Mare privind aplicabilitatea și viabilitatea strategiei existente:

1. Corelarea strategiei cu strategia Regională Nord-Vest 2014-2020
2. Corelarea cu programele și sursele de finanțare 2014-2020
3. Reactualizarea și actualizarea datelor și informațiilor statistice de bază

4. Reactualizarea obiectivelor Județului Satu Mare pentru o mai bună capacitate de implementare a strategiei și valorificarea eficientă a oportunităților noi apărute în perioada 2014-2020.

Activități derurate în procesul de reactualizare:

Etapa 1 - actualizarea analizei diagnostic

1. Inventarul actorilor locali – actori locali (organizații, persoane, agenți economici) relevanți pentru procesul de documentare și consultare în cadrul proiectului
2. Analiza cadrului strategic existent - trecerea în revistă a documentelor deja existente la nivel local, Județean și regional (documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, analize și strategii/planuri de dezvoltare locală, Județeană și regională)
3. Elaborarea analizei diagnostic

Au fost elaborate și transmise solicitări de date către direcții interne ale Consiliului Județean Satu Mare, instituțiilor subordonate, precum și instituțiilor externe (15 instituții). Transmiterea solicitărilor și colectarea datelor a avut loc în perioada martie-aprilie 2014 și reluată în cursul trimestrului IV 2015, urmată de procesarea și interpretarea datelor și întocmirea analizei diagnostic.

De asemenea, au avut loc deplasări de documentare pe teren, în toate zonele Județului, precum și întâlniri cu instituții și organizații relevante.

Etapa 2 - Planificarea strategică

În cadrul activității de planificare strategică, au fost actualizate obiectivele strategice, prioritățile și măsurile/acțiunile prioritare și s-a redefinit cadrul de implementare, monitorizare și evaluare, urmărind consecvența față de strategia existentă a Județului.

De asemenea, au fost colectate și centralizate ideile de proiecte la nivel de județ, care sunt prezentate în anexe:

- **Anexa 1** - Lista proiectelor de investiție propuse de unitățile administrativ teritoriale din județul Satu Mare pentru perioada 2014-2020
- **Anexa 2** – Portofoliul de proiecte aferente Strategiei integrate de dezvoltare urbană a municipiului Satu Mare
- **Anexa 3** – Portofoliul de proiecte aferente Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Carei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"

Menționăm ca portofoliile de proiecte ale municipiilor Satu Mare și Carei au fost deja aprobate în ședință de consiliu local.

Activitatea de consultare a comunității

Au fost organizate trei întâlniri de consultare tematice, având ca teme economia Județului, dezvoltare socială și valorificarea potențialului turistic. De asemenea, a fost susținută diseminarea de informații privind actualizarea strategiei prin elaborarea unui flyer pentru distribuire în cadrul Zilelor Județului Satu Mare (21 iunie 2014). Consultarea publică s-a realizat inclusiv cu măsuri de promovare pe site-ul Consiliului Județean, în conformitate cu prevederile legale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității Administrative"